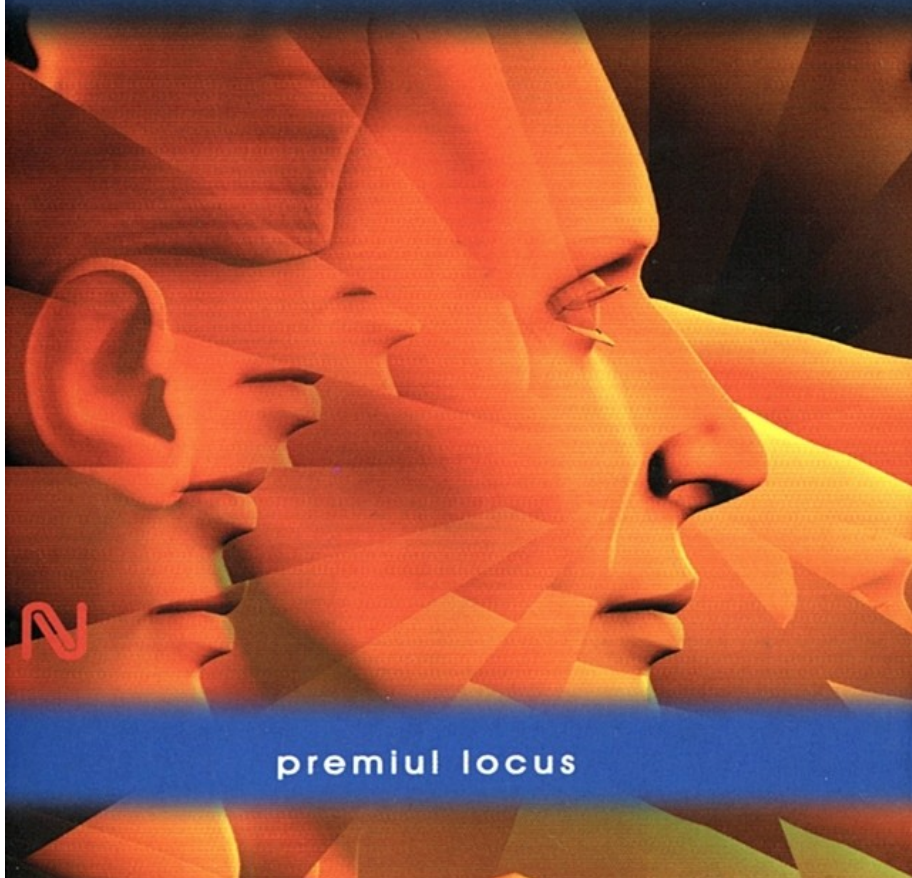

dan
immons

ilion

premiul locus

Dan Simmons

Ilion

Traducere din limba engleză
Mihai-Dan Pavelescu

DAN SIMMONS s-a născut în 1948 în statul american Illinois și a crescut în Vestul Mijlociu. În 1970 a absolvit Colegiul Wabash și a fost recompensat cu Premiul Phi Beta Kappa pentru excelență în ficțiune, jurnalism și artă. A urmat Washington University din St Louis, după care a lucrat optsprezece ani în învățământul primar. Prima povestire i-a fost publicată în 1982, iar primul roman în 1985. Din 1987 este scriitor liber-profesionist. Dan Simmons a devenit faimos în 1989, când a câștigat Premiile Hugo și Locus cu romanul *Hyperion*, a cărui structură este inspirată din *Decameronul* și *Povestiri din Canterbury*. Simmons a abordat de-a lungul carierei sale literare diverse genuri, combinându-le uneori în cadrul aceluiași volum: science-fiction, horror, fantasy și roman polițist. Dintre lucrările sale amintim: *Song of Kali* (Premiul World Fantasy, 1986), *Carrión Confort* (Premiile Bram Stoker, Locus și British Fantasy în 1990), *Hyperion* (Premiile Hugo și Locus în 1990, Ignotus, Spania, 1991 și Seiun, Japonia, 1995), *Entropy's Bed at Midnight* (Premiul Locus, 1991), *The Fall of Hyperion* (Premiile Locus și SF Chronicle în 1991, British SF, 1992 și Seiun, Japonia, 1996), *Prayers to Broken Stones* (Premiul Bram Stoker, 1992), *Summer of Night* (Premiul Locus, 1992), *Children of the Night* (Premiul Locus, 1993), *This Year's Class Picture* (Premiile World Fantasy, Bram Stoker și Sturgeon în 1993, Seiun, Japonia, 1999), *Death în Bangkok* (Premiile Bram Stoker și Locus, 1994), *Fires of Eden* (Premiul Locus, 1995), *The Great Lover* (Premiul Imaginaire, Franța, 1996), *The Rise of Endymion* (Premiile Locus și SF Chronicle în 1998), *Orphans of the Helix* (Premiul Locus, 2000), *A Winter Haunting* (Premiul International Horror Guild, 2003), *Ilion* (Premiul Locus, 2004).

*Romanul acesta este dedicat Colegiului Wabash – oamenilor,
catedrelor și moștenirii sale.*

„Iar Mintea, lipsită de-ncântare,
Se-ntoarnă-n propria-i desfătare:
Mintea, Oceanu-n care orice creatură își poate găsi perechea
pe măsură;
Totuși creează, transcendându-le pe toate,
Multe-alte Lumi și Oceane-ndepărtate;
Și tot ceea ce fu făcut se pierde
Într-un Gând verde, la o Umbră verde.”

Grădina de ANDREW MARVELL

„Boi și oi grase cu armele poți dobândi la războaie și agonisi-
vei cu munca pe lume și cai și tripeduri; sufletul însă, odată ce
scapă din stavila gurii, dus e și nu-l mai apuci și nu-l cucerești pe
vecie.”

Ahile, în *Iliada* de HOMER, Cântul al IX-lea, 405–409

„O inimă haină ce-și adastă clipa și mușcă.”

Caliban în *Caliban despre Setebos* de ROBERT BROWNING

Mulțumiri

Multe traduceri ale *Iliadei* au fost utilizate în scrierea acestui roman, dar aş dori în mod special să mulțumesc următorilor traducători: Robert Fagles, Richmond Lattimore, Alexander Pope, George Chapman, Robert Fitzgerald și Allen Mandelbaum. Frumusețea tălmăcirilor lor este variată, iar talentul lor este mai presus de înțelegerea celui care scrie aceste rânduri.

Dintre poeziile și prozele auxiliare asociate *Iliadei*, care au ajutat la crearea acestui volum, aş dori în mod special să le menționez pe cele aparținând lui W.H. Auden, Robert Browning, Robert Graves, Christopher Logue, Robert Lowell și lordului Alfred Tennyson.

Pentru cercetări și comentarii despre *Iliada* și Homer, doresc să amintesc lucrările lui Bernard Knox, Richmond Lattimore, Malcolm M. Willcock, A.J.B. Wace, F.H. Stubbings, C. Kerényi și alți membri ai *scoliei* lui Homer, prea numeroși pentru a-i enumera.

Pentru comentarii pătrunzătoare privind Shakespeare și *Caliban despre Setebos* de Robert Browning, mulțumesc cu recunoștință scrierilor lui Harold Bloom, W.H. Auden și editorilor volumului *Norton Anthology of English Literature*. Pentru comentarii asupra interpretării date de Auden poemului *Caliban despre Setebos* și pentru alte aspecte legate de Caliban, îmi îndrum cititorii spre *Later Auden* de Edward Mendelson.

Opiniile lui „Mahnmut” asupra sonetelor lui Shakespeare au fost inspirate în general de minunata carte *The Art of Shakespeare's Sonnets* de Helen Vendler.

Multe dintre comentariile lui „Orphu de pe Io” despre opera lui Marcel Proust au fost inspirate de cartea lui Roger Shattuck: *Proust's Way: A Field Guide to In Search of Lost Time*.

Pentru cititorii interesați să întreacă dragostea lui Mahnmut față de Shakespeare, aş recomanda *Shakespeare: The Invention of the Human* de Harold Bloom, *Me and Shakespeare: Adventures with the Bard* de Herman Gollob și *Shakespeare: A Life* de Park Honan.

Pentru hărți detaliate ale planetei Marte (înainte de terraformare), îndrept multă recunoștință către NASA, Jet Propulsion Laboratory și cartea *Uncovering the Secrets of the*

Red Planet, publicată de National Geographic Society, editată de Paul Raeburn, cu prefață și comentarii de Matt Golombeck. Revista *Scientific American* a însemnat o bogată sursă de detalii și recunoștința mea se îndreaptă spre articole ca *The Hidden Ocean of Europa* de Robert T. Pappalardo, James W. Head și Ronald Greeley (octombrie 1999), *Quantum Teleportation* de Anton Zeilinger (aprilie 2000) și *How to Build a Time Machine* de Paul Davies (septembrie 2002).

În cele din urmă, îi mulțumesc lui Cleo Richeson pentru detalii privind construirea unui cubilou cu cupolă de lemn.

Nota autorului

Când fratele meu mai mic și cu mine ne scoteam soldățeii de plumb din cutie, nu aveam nici o problemă să ne jucăm cu ostașii în uniforme albastre și gri din Războiul de Secesiune, alături de cei în uniforme verzi din al Doilea Război Mondial. Prefer să consider asta ca fiind un exemplu precoce a ceea ce John Keats numea „capacitate negativă”. (Aveam, de asemenea, un viking, un cowboy, un indian și un centurion roman, care aruncau grenade, dar ei făceau parte din plutonul Comandoului Temporal. Unele anomalii necesită ceea ce tipii de la Hollywood insistă în a denumi „backstory”).

În cazul *Ilionului* însă, am considerat că era necesară o coerență. Acei cititori care au început, ca și mine, cu minunata traducere a *Iliadei* realizată în 1951 de Richmond Lattimore, vor observa că Hektor, Achilleus și Aias au devenit Hector, Ahile și Aias (Micul și Marele). În privința aceasta, sunt de acord cu Robert Fagles, în traducerea sa din 1990: deși aceste versiuni mai latinizate sunt îndepărtate de limba greacă – Hektor împotriva lui Akhilleus, akhaianilor și argeioilor versiunea mai fidelă sună uneori ca tusea unei pisici care elimină un ghemotoc de păr. Așa cum observă Fagles, nimeni nu poate pretinde o coerență perfectă, și lectura mai lină este ușurată când revenim la practica tradițională a poezilor englezi de a folosi formele latine, ba chiar și cele engleze moderne, pentru eroi și zei.

Excepția în această privință, citându-l din nou pe Fagles, este atunci când ar trebui să avem Ulise în loc de Odiseu, sau, să zicem, Minerva în loc de Atena. În incredibil de frumoasa traducere a *Iliadei* în cuplete eroice, Alexander Pope nu a avut nici o problemă ca „Jupiter” sau „Jove” să-l muștruluiască pe Ares (nu pe Marte), dar aici capacitatea mea negativă se împiedică. Uneori, se pare, trebuie să te joci doar cu soldățeii verzi.

1

Câmpiile Ilionului

Mânie...

Cântă, o, Muză, despre mânia lui Ahile, fiul lui Peleus, cruntul, ucigașul-de-oameni, cel ursit morții, cântă despre mânia care le-a răpit aheilor atâția bărbați buni și care a trimis multe suflete brave și semețe către temuta Casă a Morții! Și mai cântă, o, Muză, despre mânia zeilor înșiși, arțăgoși și puternici, aici, pe noul lor Olimp, despre mânia post-oamenilor, deși poate că ei sunt morți și pieriți, și despre mânia acelor puțini oameni adevărați rămași, deși poate că ei au devenit egoiști și inutili! Și mai cântă, o, Muză, despre mânia acelor făpturi gânditoare, conștiente și serioase, dar nu prea apropiate de oameni, care visează sub ghețurile Europei, care mor în cenușile sulfuroase ale lui Io și care se nasc în faliile înghețate ale lui Ganimede!

Ah, și cântă despre mine, o, Muză, cântă despre sărmanul Hockenberry, renăscut împotriva voinței sale – sărmanul mort Thomas Hockenberry, doctor în filozofie, Hockenbush pentru prieteni, prieteni de mult transformați în colb pe o planetă de mult lăsată în urmă. Cântă despre mânia *mea*, da, despre *mânia* mea, o, Muză, mică și neînsemnată așa cum poate fi mânia aceasta, când este măsurată cu furia zeilor nemuritori sau cu furia ucigașului-de-zei, Ahile!

Gândindu-mă mai bine, o, Muză, nu mai cânta nimic despre mine. Te cunosc. Am fost legat de *tine* și am fost sluga *ta*, o, Muză, jigodie fără pereche. Și nu am încredere în tine, o, Muză. Nici un pic!

De va trebui să fiu nedoritorul cor antic al acestei povești, atunci pot începe de oriunde aș alege. Aleg să încep de aici.

Este o zi ca oricare alta din cei mai bine de nouă ani scurși de la renașterea mea. Mă trezesc în barăcile Scolia, locul de nisip roșu, cer albastru și capete uriașe de piatră, sunt chemat de Muză, sunt adulmecat de cerberii ucigași și lăsat să trec, sunt purtat imediat pe cei douăzeci și șapte de kilometri verticali spre culmile ierboase ale Olimpului, în escalatorul de cristal de mare viteză de pe versantul estic, și – după ce m-am prezentat la vila pustie a Muzei – îmi primesc informarea de la scoliastul care iese

din schimb, iau armura de impact și echipamentul de metamorfozare, vâr la centură bastonul taser și mă teleportez cuantic pe câmpiile Ilionului, unde este seară.

Dacă v-ați închipuit vreodată asediul Ilionului, așa cum am făcut-o eu, în mod profesionist, vreme de peste douăzeci de ani, trebuie să vă spun că, aproape cu certitudine, imaginația nu vi s-a ridicat la nivelul situației. Imaginația mea, în tot cazul, a rămas în urmă. Realitatea este mult mai frumoasă și mai oribilă decât ar fi dorit să ne convingă până și rapsodul orb.

Mai întâi, iată orașul, Ilionul, Troia, unul dintre mărețele polisuri înarmate ale lumii antice – la peste trei kilometri de plaja pe care stau acum, totuși vizibil, minunat și dominator pe dealul său, cu zidurile înalte iluminate de mii de torțe și ruguri, cu turnurile nu chiar atât de lipsite de vârfuri pe cât ar fi dorit Marlowe să ne facă să credem, însă uimitoare – înalte, rotunde, ca de pe altă lume, impunătoare.

Apoi, aheii și danaii și ceilalți asediatori – tehnic vorbind, ei încă nu sunt „greci”, întrucât poporul respectiv se va forma abia peste două mii de ani, dar eu le voi spune oricum „greci” –, care se întind pe mulți kilometri, aici, pe țărmul mării. Pe când predam *Iliada*, le spuneam studenților că, în ciuda gloriei sale homerice, războiul troian fusese probabil de fapt un conflict mic – câteva mii de războinici greci împotriva câtorva mii de troieni. Până și cel mai bine documentați membri ai *scoliei* – grupul de erudiți ai *Iliadei*, întins pe aproape două milenii – estimau pe baza epopeii că nu putuseră fi mai mult de cincizeci de mii de războinici, ahei și alți greci, aduși pe țărm de corăbiile lor negre.

Se înșelau. Estimările actuale arată că grecii asediatori sunt peste două sute cincizeci de mii, iar troienii și aliații lor, cam jumătate din numărul acela. În mod vădit, toți eroii războinici din insulele grecești au venit în goană pentru bătălie – deoarece bătălia înseamnă jaf aducându-și cu ei soldații, aliații, servitorii, sclavii și concubinele.

Impactul vizual este amețitor: kilometri întregi de corturi iluminate, focuri de bivouac, linii de apărare de stâlpi ascuțiți la vârf, kilometri de tranșee săpate în solul tare de deasupra plajelor – nu pentru a se ascunde și a se ghemui, ci ca obstacol în calea călărimii troiene – și, iluminând kilometri de corturi și bărbați, scânteind de pe lănci lustruite și paveze sclipitoare, mii de focuri de vreascuri, focuri pentru gătit și ruguri de cadavre ce

ard strălucitor.

Ruguri de cadavre...

În ultimele săptămâni, boala s-a furișat în rândurile grecilor, ucigând mai întâi catări și câini, apoi răpunând un soldat ici, un servitor colo, până ce, brusc, în ultimele zece zile a devenit o molimă, doborând mai mulți ahei și danai decât au făcut-o apărătorii Ilionului în luni întregi. Bănuiesc că este tifos. Grecii sunt convinși că este mânia lui Apollo.

L-am văzut pe Apollo din depărtare – atât pe Olimp, cât și aici – și este un individ foarte afurisit. Apollo este zeul arcașilor, stăpânul arcului de argint, „departe-țintitorul”, și, în ciuda faptului că este zeul tămăduirii, este în același timp și zeul bolii. Mai mult decât atât, este principalul aliat divin al troienilor în această bătălie și, dacă ar fi după el, aheii ar fi nimiciți de pe fața pământului. Indiferent dacă tifosul acesta a fost cauzat de râurile spurcate de leșuri și celelalte ape poluate de aici, ori de arcul de argint al lui Apollo, grecii au tot dreptul să creadă că el le vrea răul.

În clipa aceasta, „căpeteniile și regii” aheilor – și fiecare dintre eroii aceștia greci este un soi de rege sau căpetenie în propria provincie și în proprii ochi – se strâng lângă cortul lui Agamemnon, pentru a decide un curs de acțiune care să pună capăt molimei. Pornesc într-acolo încet, mai degrabă fără chef, deși, după mai bine de nouă ani de așteptare, seara aceasta ar trebui să fie momentul cel mai ațâțător al îndelungatei mele observări a războiului. În seara aceasta, *Iliada* lui Homer începe cu adevărat.

Oho, am fost martor la multe anacronisme poetice din poemul lui Homer, așa cum este așa-zisul Catalog al Corăbiilor, adunarea și enumerarea tuturor forțelor grecești, care figurează în Cântul al II-lea al *Iliadei*, dar care am văzut că s-au petrecut cu peste nouă ani în urmă, când expediția militară s-a reunit la Aulida, pe malul strâmătorii dintre Eubeea și Grecia continentală. Sau *Epipoleis*, trecerea în revistă a armatei de către Agamemnon, care se petrece în Cântul al IV-lea, însă pe care am văzut-o la scurtă vreme după ce armatele au debarcat aici, lângă Ilion. Evenimentul acela real a fost urmat de ceea ce eu obișnuiam să predau ca fiind *Teihoskopia*, sau „vederea de pe zid”, în care Elena îi identifică pe eroii aheeni pentru Priam și căpeteniile troiene. *Teihoskopia* apare în Cântul al III-lea, totuși în adevăratul

curs al evenimentelor a avut loc la scurt timp după debarcare și *Epipoleis*.

Dacă aici se poate vorbi despre un *adevărat* curs al evenimentelor...

Oricum, în seara aceasta are loc întrunirea de la cortul lui Agamemnon și confruntarea dintre Agamemnon și Ahile. De aici începe *Iliada* și scena aceasta ar trebui să fie focarul tuturor energiilor și abilităților profesionale, însă adevărul este că mă doare drept în cur. N-au decât să se grozăvească. N-au decât să vocifereze. Ahile n-are decât să-și ducă mâna la spadă... să fiu sincer, mărturisesc că asta m-ar interesa să observ. Oare Atena va apărea într-adevăr să-l oprească, sau ea n-a fost decât o metaforă pentru judecata sănătoasă a lui Ahile? Am așteptat toată viața să răspund la o asemenea întrebare, iar răspunsul se află la numai câteva minute depărtare, dar, în mod straniu, irevocabil... mă... doare... drept... în... cur!

Cei nouă ani de renaștere dureroasă și revenire lentă a memoriei, permanentul război și permanenta împăunare eroică, și să nu mai vorbesc de propria mea înrobire de către zei și Muză, au făcut ravagii. Aș fi la fel de fericit în clipa de față, dacă ar apărea un B-52 și ar arunca o bombă atomică pe greci și troieni deopotrivă. Mai dă-i în pizda mă-sii de eroi, cu carele lor de luptă cu tot!

Înaintează totuși spre cortul lui Agamemnon. Aceasta este misiunea mea. Dacă nu observ episodul și nu-mi întocmesc raportul pentru Muză, nu va însemna pentru mine o simplă pierdere de statut. Zeii mă vor reduce la așchiile de os și la pulberea de ADN din care m-au creat și, cum zic ei, asta va fi și gata!

2

Colinele Ardis. Palatul Ardis

Daeman se materializă în apropiere de reședința Adee și clipi prostește spre soarele roșu de la orizont. Era perfect senin și amurgul ardea între arborii înalți de pe culme, astfel încât atât inelul-p, cât și inelul-e străluceau în timp ce se roteau pe cerul de cobalt. Daeman se simțea dezorientat, fiindcă aici era seară și fusese seară cu numai o secundă înainte, când el părăsise petrecerea de al Doilea Douăzeci a lui Tobi, din Ulanbat.

Trecuseră ani buni de când nu mai vizitase locuința Adei și, cu excepția acelor prieteni pe care-i vizita regulat – Sedman în Paris, Ono în Bellinbad, Risir în casa ei de pe stâncile Chom și alți câțiva –, el nu avea niciodată cel mai mărunț indiciu cu privire la continentul sau la fusul orar în care avea să ajungă. Pe de altă parte însă, Daeman nu cunoștea denumirile sau pozițiile continentelor, cu atât mai puțin conceptele de geografie sau de fusuri orare, așa că, în sine, lipsa aceea de cunoștințe nu însemna nimic pentru el.

Rămânea totuși dezorientat. Pierduse o zi. Sau o câștigase? În tot cazul, aerul avea alt iz aici... era mai umed, mai bogat, mai sălbatic.

Daeman privi în jur. Se afla în centrul unei platforme generice de nod-fax – obișnuitul cerc de permbeton și piloni fanteziști de fier, încununați cu o pergolă de cristal galben, iar în apropiere de centrul cercului, pilonul de afișare al inevitabilului indicator codificat, pe care el nu-l putea citi. În vale nu se zărea nici o altă structură, ci doar iarbă, copaci, un râu în depărtare și înceata mișcare de revoluție a ambelor inele ce treceau pe deasupra, aidoma rotoarelor unui uriaș și lent giroscop.

Era o seară caldă, mai umedă decât în Ulanbat, iar platforma de faxare se găsea în mijlocul unei pajiști ierboase, înconjurată de dealuri scunde. La șase-șapte metri dincolo de cercul platformei aștepta o cariolă străveche, pentru două persoane, cu o singură roată, deschisă, cu un servitor la fel de străvechi, care plutea deasupra nișei vizitiului, și un singur voynix aflat între hulubele de lemn ca două limbi. Trecuse mai mult de un deceniu de când Daeman vizitase Palatul Ardis, dar acum își reamintea toate neajunsurile acestea barbare. Absurd, să nu ai propria casă pe un nod-fax!

– Daeman *Uhr?* întrebă servitorul, deși știa în mod evident cine era el.

Daeman mormăi ceva și-și întinse geanta de voiaj uzată. Micuțul servitor pluti mai aproape, o luă în ghearele sale protejate și o încărcă în portbagajul de prelată al cariolei, pe când bărbatul sui înăuntru.

– Mai așteptăm pe cineva?

– Sunteți ultimul oaspete, răspunse servitorul.

Zumzăi și intră în nișa sa emisferică, apoi clicăi o comandă; voynixul prinse hulubele cariolei și începu să alerge către soarele

care apunea, cu pozii săi și roata cariolei ridicând foarte puțin praf pe drumul cu pietriș. Daeman se lăsă pe spate pe pielea verde, își sprijini ambele mâini pe baston și se bucură de călătorie.

Nu venise pentru a o vizita pe Ada, ci pentru a o seduce. Cu asta se ocupa Daeman – seducea tinere. De asemenea, colecționa fluturi. Faptul că Ada avea douăzeci și cinci de ani, iar Daeman se apropia de al Doilea Douăzeci era lipsit de importanță pentru el. Nu conta nici faptul că Ada îi era verișoară primară. Tabuurile incestului se erodaseră de mult. „Driftul genetic” era un concept necunoscut lui Daeman, dar, chiar dacă l-ar fi cunoscut, el ar fi avut încredere în firmerie că-l va rezolva. Firmeria rezolva totul.

Daeman vizitase Palatul Ardis cu zece ani în urmă, în rolul său de verișor – și încercase s-o seducă pe cealaltă verișoară a Adei, Virginia, pur și simplu din plictiseală, deoarece Virginia avea toată atractivitatea unui voynix –, când o zărise întâia oară pe Ada nudă. Mergea pe unul dintre nesfârșitele coridoare din palat, în căutarea serei pentru micul dejun, când trecuse pe lângă odaia tinerei, ușa era întredeschisă, și acolo, reflectată într-o oglindă înaltă și deformată, se afla Ada, spălându-se cu un burete într-un lavoar, fără să poarte nimic altceva decât o expresie ușor plictisită pe chip – Daeman aflase că Ada însemna multe lucruri, dar printre acelea nu se număra obsesia față de igienă –, și reflexia ei, a unei tinere care abia ieșea din crisalida de fată, îl încremenise locului pe el, un adult doar cu puțin mai vârstnic decât era Ada actualmente.

Chiar și atunci, cu rotunjimile bucălate ale copilei încă prezente în șoldurile, coapsele și sânii înmuguriți, Ada era o imagine pentru care merita să te oprești ca s-o admiri. Piele albă – oricât de mult ar fi rămas în exterior, pielea ei păstra moliciunea și albeața pergamentului –, ochi cenușii, buze de zmeură și păr negru-negru, visul unui erotolog amator. Pe atunci moda culturală le cerea femeilor să-și radă subsuorile, dar nici tânăra Ada, nici – Daeman spera cu toată sinceritatea – adultă în care evoluase nu acordase acestui aspect mai multă atenție decât ar fi acordat majorității celorlalte mode culturale. Trupul încă de fată, totuși deja voluptuos, sânii grei și lăptoși, pielea ca frișca, ochii alerți și toată albeața subliniată de patru liniuțe de păr negru – unduitul semn de întrebare al părului pe care ea îl

strângea nepăsător în creștetul capului mai puțin când se juca, adică aproape permanent, cele două virgule de sub brațe și perfectul semn negru de exclamație - nematurizat încă la forma triunghiulară - ce ducea spre umbrele dintre coapsele ei încremeniseră atunci în oglinda înaltă (și erau ținute acum ca aripile unui fluture în insectarul memoriei lui Daeman).

Călătorind în cariolă, Daeman surăse. Habar n-avea de motivul pentru care Ada îl invitasese la această aniversare după atâția ani - sau al cărui Douăzeci îl sărbătoreau - dar era încrezător că o va seduce pe tânără înainte să faxeze înapoi în adevărata lui lume de petreceri, vizite prelungi și relații superficiale cu femei mai sofisticate.

Voynixul tropăia fără efort, trăgând cariola doar în șuierul pietrișului sub pozi și zumzetul lin al giroscopelor vechi din carcasa vehiculului. Umbre înaintau peste vale, dar drumeagul îngust trecu peste o coamă, prinse ultima bucățică de soare - înjumătățit de următoarea creastă spre vest -, apoi coborî într-o vale mai largă, în care se întindeau plantații dintr-o cultură scundă. Servitorii care le îngrijeau fulgerau deasupra câmpurilor, și lui Daeman i se păsură nenumărate bile de crichet aflate în levitație.

Drumul coti către sud - în stânga bărbatului -, traversă un râu pe un pod de lemn acoperit, continuă în sus pe un deal mai abrupt și pătrunse într-o pădure veche. În mod vag, Daeman își amintea că, în urmă cu zece ani, urmărise fluturi în codrul acesta bătrân, ceva mai târziu după ce o văzuse pe tânăra Ada nudă în oglindă. Își reamintea surescitarea capturării unei specii rare de fluture Camberwell, lângă o cascadă, amintire ce se combina cu surescitarea vederii pielii albe și părului negru al fetei. Acum își amintea privirea pe care reflexia Adei i-o aruncase, când fața albă se ridicase de la abluțiunile ei - dezinteresată, nici încântată, nici mândioasă, lipsită de pudoare, totuși nu neobrăzată, vag detașată -, uitându-se la bărbatul de douăzeci și șapte de ani, înghețat de patimă pe hol, foarte asemănător cu felul în care Daeman însuși studiase fluturele capturat.

Cariola se apropia de Palatul Ardis. Era întuneric sub bătrânii stejari, ulmi și frasini care creșteau atât de apropiați între ei spre culmea dealului, dar felinare galbene fuseseră instalate pe drum și șiruri de lampioane colorate puteau fi întrezărite în codrul

acela primitiv, poate conturând poteci.

Voynixul ieși din pădure și în fața lor apăru Palatul Ardis, strălucind pe vârful dealului, de unde cărări și drumuri de pietriș alb șerpuiau în jos în toate direcțiile; pajiștea lungă și ierboasă cobora de la clădire pe aproape o jumătate de kilometru, înainte de a se opri în marginea altor arbori. Dincolo de pădurea aceea, râul încă sclipea, reflectând lumina muribundă de pe cer, iar printr-o deschidere între dealurile din sud-vest se distingeau alte înălțimi împădurite – negre, lipsite de luminițe – și alte culmi, îndărătul lor, până ce crestele întunecate se contopeau cu norii negri de la orizont.

Daeman se înfioră. Până în clipa aceea nu-și amintise că reședința Adei se găsea în apropiere de pădurile dinozaurilor, indiferent pe ce continent ar fi fost ele. Ținea minte că în vizita sa anterioară fusese terifiat, deși Virginia, Vanessa și toți ceilalți îl asiguraseră că pe o rază de opt sute de kilometri nu exista nici un dinozaur periculos... mai exact, toți ceilalți îl liniștiseră, cu excepția Adei de cincisprezece ani, care se mulțumise să-l privească cu uitătura cântăritoare și ușor amuzată despre care el învățase în scurtă vreme că reprezenta expresia ei obișnuită. Atunci avusese nevoie de ispita fluturilor ca să-l convingă să părăsească palatul. Acum i-ar fi trebuit ceva mult mai temeinic. Cu toate că știa că se afla în perfectă siguranță, înconjurat de servitori și voynicși, Daeman nu avea absolut nici o dorință să fie înfulecat de o reptilă dispărută și să se trezească în firmerie cu amintirea acelei umilințe.

Ulmul uriaș aflat mai jos de Palatul Ardis, pe pantă, fusese împodobit cu zeci de lampioane; torțe străjuiau drumul circular de acces și potecile cu pietriș alb, ce duceau de la clădire pe pajiște. Voynicși santinele erau înșiruiți în lungul gardului viu al drumului de acces, iar la marginea pădurii întunecate Daeman văzu că în apropierea ulmului fusese instalată o masă lungă – torțele pâlpâiau în briza serii de jur-împrejurul scenei festive – și câțiva oaspeți se adunau deja pentru cină. Cu obișnuitul său snobism satisfăcut, Daeman observă de asemenea că majoritatea bărbaților de aici continuau să se îmbrace în robe alburii sau burnuzuri și salopete de seară în tonurile pământului, un stil care nu mai era la modă de luni bune în cercurile sociale mai importante prin care se învârtea el.

Voynixul sui pe drumul circular de acces până la ușile din față

ale Palatului Ardis, se opri în dreptunghiul de lumină gălbuie proiectat prin ele și lăsă atât de lin hulubele cariolei, încât Daeman nu simți nici cea mai mică zdruncinătură. Servitorul zbură iute în spate, să-i aducă bagajul și bărbatul coborî, încântat să simtă pământul sub tălpi și simțindu-se încă ușor amețit după faxările zilei.

Ada ieși pe ușă și coborî treptele să-l întâmpine. Daeman se opri locului și zâmbi prosteste. Nu numai că era mai frumoasă decât și-o amintea, ci mai frumoasă decât și-ar fi putut imagina.

3

Câmpiile Ilionului

Căpeteniile grecilor sunt adunate lângă cortul lui Agamemnon, o mulțime de privitori interesați s-au strâns în jurul lor, iar sfada dintre Agamemnon și Ahile dă în clocot.

Ar trebui să menționez că de data aceasta m-am metamorfozat în Bias – nu comandantul pilian cu numele respectiv din oștirea lui Nestor, ci acela care-l slujește pe Menestius. Acest sărman atenian este bolnav de tifos și, deși va supraviețui bătăliei din Cântul al XIII-lea, el își părăsește arar cortul, care se află departe, pe coastă. Fiind comandant, Bias are un rang îndeajuns de mare pentru ca lăncierii și gură-cască curioși să se tragă în lături dinaintea lui, îngăduindu-mi acces la centrul cercului. Nimeni însă nu se așteaptă ca Bias să ia cuvântul în discuțiile ce urmează.

Am pierdut majoritatea discuțiilor, care începuseră când Calceas, fiul lui Testor și „ghicitor neîntrecut”, le dezvăluise aheilor adevăratul motiv al furiei lui Apollo. Un alt comandant îmi șoptește că, înainte de a vorbi, Calceas solicitase imunitate – cerând ca Ahile să-l protejeze, dacă adunarea și regii vor fi nemulțumiți de vorbele sale. Ahile fusese de acord. Calceas le spusese apoi ceea ce jumătate din grup bănuia: Crises, preotul lui Apollo, implorase ca fiica răpită să-i fie înapoiată, iar refuzul lui Agamemnon îl înfuriase pe zeu.

Agamemnon se mâniase pe interpretarea lui Calceas.

– S-a căcat căcăreze de capră, a șoptit comandantul chicotind cu iz de vin.

Dacă nu mă înșel, comandantul acesta se numește Orus și va fi ucis de Hector peste două săptămâni, când eroul troian va

Începe să-i masacreze pe ahei.

Orus îmi spune că Agamemnon a acceptat, acum numai câteva minute, să renunțe la sclava Criseis. „Mai dragă-mi este inimii decât mi-e Clitemnestra, nevasta legiuită”, urlase Agamemnon, fiul lui Atreu... după care însă ceruse să fie despăgubit cu o sclavă la fel de frumoasă. Potrivit lui Orus, care-i pilit zdravăn, Ahile răcnise „Oprește, Agamemnon, tu, cel mai lacom om în viață”, și atrăsese atenția că argivii, alt nume al aheilor, că danaii – blestemații de greci, au atâtea nume – nu se găseau deocamdată în situația de a mai dăruia și alte prăzi regelui lor. Într-o bună zi, dacă roata bătăliei avea să se întoarcă spre ei, a promis ucigașul-de-oameni Ahile, Agamemnon urma să-și recapete fata. Până atunci, era bine să i-o restituie pe Criseis tatălui ei și să tacă din gură.

- În clipa aceea, Stăpânul Agamemnon, fiul lui Atreu, a-nceput să se cace capre-ntregi, hohotește Orus, îndeajuns de tare pentru ca mai mulți comandanți să se întoarcă încruntați către noi.

Încuviințez în tăcere și privesc cercurile interioare ale adunării. Ca întotdeauna, Agamemnon este în mijlocul evenimentelor. Fiul lui Atreu este întruchiparea perfectă a comandantului suprem – înalt, cu barba ondulată în cârlionți clasici, cu frunte de semizeu și ochi pătrunzători, cu mușchii jucând sub piele, purtând cele mai de seamă veșminte și arme. Drept în fața lui, în centrul larg al cercului, se află Ahile. Mai puternic, mai tânăr, chiar mai frumos decât Agamemnon, Ahile aproape că nu poate fi descris. Când l-am văzut întâia oară la Catalogul Corăbiilor, cu peste nouă ani în urmă, mi se păruse omul cel mai asemănător cu zeii dintre acești numeroși bărbați asemenea zeilor, într-atât de impunătoare îi erau fizicul și autoritatea. De atunci însă mi-am dat seama că, în ciuda frumuseții și puterii sale, Ahile este relativ prostovan – un soi de Arnold Schwarzenegger infinit mai chipeș.

În jurul cercului interior se găsesc eroii despre care am predat decenii în cealaltă viață a mea. Nu dezamăgesc când îi vezi în carne și oase. Lângă Agamemnon, dar în mod evident fără a-i ține partea în cearta care se întetește acum, stă Odiseu – cu un cap mai scund decât fiul lui Atreu, totuși, mai lat în piept și în umeri, mișcându-se printre căpeteniile grecilor aidoma unui berbec printre oițe, cu inteligența și viclenia vizibile în ochi și

săpate în cutele de pe chipul bătut de vânt. N-am stat niciodată de vorbă cu Odiseu, însă abia aștept, înainte ca războiul să se sfârșească și el să plece în călătoriile sale.

În dreapta lui Agamemnon, se află fratele lui mai mic, Menelau, soțul Elenei. Aș fi foarte bogat dacă aș fi câpătat câte un dolar de fiecare dată când am auzit un aheu mormăind că, dacă Menelau ar fi fost un mai bun în pat – „dac-ar fi avut sula mai mare”, a spus vulgar Diomede unui prieten, cu trei ani în urmă, în raza mea auditivă –, atunci Elena n-ar fi fugit cu Paris în Ilion, iar eroii din insulele grecești nu și-ar fi irosit ultimii nouă ani cu asediul blestemat. În stânga lui Agamemnon stă Oreste, nu fiul lui Agamemnon, lăsat acasă și răsfățat, care într-o bună zi va răzbuna asasinarea tatălui său și va câștiga propria piesă de teatru, ci doar un loial lăncier cu același nume, care va fi ucis de Hector cu prilejul următoarei ofensive troiene masive.

În spatele regelui Agamemnon se găsește Euribates, crainicul lui Agamemnon – a nu fi confundat cu Euribates, crainicul lui Odiseu. Lângă Euribates, stă fiul lui Ptolemaios, Eurimedon, un băiat arătos, care este vizitiul lui Agamemnon – a nu fi confundat cu mult mai puțin chipeșul Eurimedon, vizitiul lui Nestor. (Mărturisesc că, uneori, aș fi gata să schimb toate aceste glorioase patronime pentru niște prenume simple.)

În seara aceasta, tot în semicercul lui Agamemnon se află Marele Aias și Micul Aias, comandantii trupelor din Salamina și Locri. Aceștia doi nu vor fi niciodată confundați, decât după nume, deoarece Aias cel Mare aduce cu un jucător alb de fotbal american, iar Aias cel Mic aduce cu un hoț de buzunare. Eurialus, al treilea la conducerea luptătorilor din Argos, stă lângă mai-marele său, Stenelus, un bărbat cu un sâsâit atât de teribil, încât nu-și poate pronunța propriul nume. Tot aici este prietenul lui Agamemnon și principala căpetenie a luptătorilor din Argos, sincerul Diomede, deloc încântat în seara aceasta, cu brațele încrucișate și privind încruntat spre pământ. Bătrânul Nestor – „meșterul cuvântător din Pilos” – stă aproape de centrul cercului interior și pare chiar mai puțin fericit decât Diomede, când Agamemnon și Ahile își amplifică nivelul furiei și al invectivelor cu care se împoașcă.

Dacă lucrurile se vor desfășura potrivit relatării lui Homer, Nestor își va începe marele discurs peste câteva minute, străduindu-se în zadar să-i rușineze atât pe Agamemnon, cât și

pe mândrosul Ahile, pentru a se împăca, înainte ca disputa lor să slujească ȋtelurilor troienilor, și mărturisesc că doresc să-i aud cuvântarea, fie și numai pentru referirea la străvechiul război împotriva centaurilor. Centaurii m-au interesat dintotdeauna, iar Homer îl pune pe Nestor să vorbească despre ei și despre războiul împotriva lor pe un ton prozaic; centaurii sunt una dintre cele numai două fiare legendare menționate în *Iliada*, cealaltă fiind himera. Sunt nerăbdător să-l aud menționându-i pe centauri, dar până atunci stau departe de ochii lui, întrucât identitatea pe care o metamorfozez – Bias – este unul dintre subordonații moșului, și nu doresc să fiu atras în conversație. Nu trebuie să-mi fac temeri în clipa de față – atenția lui Nestor și a tuturor este concentrată asupra schimbului de cuvinte aspre și sculpături dintre Agamemnon și Ahile.

Lângă Nestor și, în mod vădit, nealiindu-se cu nici una dintre căpetenii, se găsesc Menestius (care, dacă lucrurile se vor desfășura potrivit lui Homer, va fi ucis de Paris peste puține săptămâni), Eumelus (conducătorul tesalienilor din Ferae), Polixenus (co-conducător epean), Talpius, prietenul lui Polixenus, Toas (comandantul etolienilor), Leonteus și Polipoites în tipicele lor veșminte argosiene, apoi Machaon și fratele său, Podalirius, îndărătul cărora se află diverșii lor adjuncți tesalieni, Leucus, prietenul drag al lui Odiseu (sortit de a fi ucis peste câteva zile de Antifus), și alții pe care am ajuns să-i cunosc bine de-a lungul anilor, nu doar din vedere, ci și după glasuri și felurile distincte de a se lupta, a se lăuda și de a aduce jertfe zeilor. Dacă n-am amintit încă, grecii antici adunați aici nu fac nimic cu jumătate de măsură – totul se efectuează la capacitatea de vârf a abilităților lor, toate eforturile asumându-și ceea ce un erudit din secolul al douăzecilea a denumit „riscul eșecului absolut”.

Vizavi de Agamemnon și în dreapta lui Ahile stă Patrocle – prietenul cel mai bun al ucigașului-de-oameni, a cărui moarte pricinuită de Hector este sortită să dezlănțuie adevărata Mânie a lui Ahile și cel mai mare măcel din istoria conflictelor armate – și Tlepolem, fiul frumos al legendarului erou Heracle, care a fugit acasă după ce l-a ucis pe unchiul tatălui său și care va muri în curând de mâna lui Sarpedon. Între Tlepolem și Patrocle stă bătrânul Fenix (prieten drag al lui Ahile și fostul său tutore), care-i șoptește fiului lui Diocles, Orsilocius, care va fi ucis în curând de Enea. În stânga furiosului Ahile este Idomeneu, un prieten mult

mai apropiat al ucigaşului-de-oameni decât bănuisem din epopee.

Sunt mai mulţi eroi în cercul interior, desigur, ca şi nenumăraţi alţii în gloata dinapoia mea, dar aţi priceput ideea. Nimeni nu-i lipsit de nume, nici în poemul epic al lui Homer, nici în realitatea cotidiană de aici, de pe câmpiile Ilionului. Fiecare bărbat poartă tot timpul cu sine numele tatălui său, istoria sa, tărâmurile, soţiile, copiii şi sclavii săi, şi în toţi întâlneşti atât beligeranţa, cât şi retorica. Este îndeajuns pentru a istovi un simplu cărturar.

- Prea bine, coborâtorule din zei Ahile, amăgeşti la zaruri, amăgeşti în război, amăgeşti femeile... şi-acum încerci să m-amăgeşti *pe mine!* răcneşte Agamemnon. Să nu-ţi închipui că poţi! Nici să m-amăgeşti, nici să mă-ndupleci. Tu o ai pe sclava Briseis, pe cât de frumoasă este oricare pe care-am răpit-o, frumoasă cum e şi Criseis a mea. Tu vrei să-ţi păstrezi prada, în vreme ce eu să rămân cu mâinile goale! Nici vorbă! Mai bine aş preda conducerea armatei lui Aias de-aici... ori lui Idomeneu... ori vicleanului Odiseu de colo... sau chiar ție, Ahile... *ție...* decât să fiu înşelat în felul acesta.

- Fă-o atunci, mârâie Ahile. E timpul s-avem un conducător adevărat aici.

Agamemnon se-nvineţeşte la chip.

- Bine. Trageţi o corabie neagră la mare şi umpleţi-o cu vâslaşi şi jertfe pentru zei... ia-o pe Criseis, dacă-ndrăzneşti... dar *tu* însuşi va trebui s-aduci jertfa, Ahile, ucigaşule de oameni. Să ştii însă că-mi voi alege un dar drept despăgubire - iar darul acela va fi frumoasa ta Briseis.

Chipul frumos al lui Ahile este contorsionat de furie.

- Neruşinate! Eşti ferecat în neruşinare şi viclean veşnic pus pe câştig, laş cu chip de câine!

Agamemnon face un pas înainte, dă drumul sceptrului şi pune mâna pe spadă.

Ahile îl imită pas cu pas şi strânge mânerul propriei sale spade.

- Troienii nu ne-au făcut nicicând vreun rău, Agamemnon, tu însă ai făcut-o! Nu lăncierii troieni ne-au adus pe ţărmul acesta, ci propria-ţi lăcomie - noi luptăm pentru tine, morman de neruşinare ce eşti! Te-am urmat aici ca să-ţi recâştigăm onoarea

de la troieni, pe a ta și a fratelui tău, Menelau, un bărbat care nu-și poate nici măcar ține soața-n iatac...

Acum Menelau pășește înainte și strânge mânerul spadei *sale*. Căpeteniile și oamenii lor gravitează spre un erou sau altul, astfel încât cercul este deja destrămat, transformându-se în trei tabere – cei care vor lupta pentru Agamemnon, cei care vor lupta pentru Ahile și cei, de lângă Odiseu și Nestor, care par îndeajuns de dezgustați pentru a-i omorî pe ambii.

– Eu și oamenii mei plecăm! strigă Ahile. Ne-ntoarcem în Ftia. Mai bine să mă-nec într-o corabie goală, întorcându-mă acasă înfrânt, decât să mai stau aici în dizgrație, umplându-i cupa lui Agamemnon și adunând prăzile lui Agamemnon.

– Du-te, dar! urlă Agamemnon. N-ai decât, *dezertează!* N-o să te rog nicicând să rămâi și să lupți pentru *mine*. Ești un războinic măreț, Ahile, dar ce folos? Acela-i un dar hărăzit de zei și n-are nimic de-a face cu tine. Ție-ți plac bătăliile și sângele și să-ți măcelărești inamicii, așa că ia-ți slugarnicii mirmidoni și pleacă! scuipe regele.

Ahile practic vibrează de mânie. În mod limpede, este sfâșiat între dorința de a se răsuci pe călcâie, a-și lua oamenii și a părăsi Ilionul pentru totdeauna, și dorința coplesitoare de a-și scoate spada din teacă și a-l înjunghia pe Agamemnon ca pe o oaie adusă jertfă.

– Să știi însă, urmează Agamemnon și răcnetul îi coboară la nivelul unei șoapte teribile care poate fi auzită de sutele de oameni adunați aici, că ori de vei pleca, ori de vei rămâne, eu voi renunța la Criseis a mea fiindcă *zeul*, Apollo, insistă... dar în locul ei o voi avea pe Briseis a ta și toți cei de-aici vor ști că Agamemnon este un bărbat cu mult mai presus decât înfumuratul băietan Ahile!

În clipa asta, Ahile își pierde complet cumpătul și duce mâna la spadă, cu gândurile cele mai hotărâte. Și aici s-ar fi sfârșit *Iliada* – cu moartea lui Agamemnon sau a lui Ahile, sau a amândurora –, aheii ar fi revenit acasă, Hector s-ar fi bucurat de bătrânețe și Ilionul ar fi dăinuit o mie de ani și poate că ar fi rivalizat cu Roma în gloria sa, însă în secunda aceasta zeița Atena apare înapoia lui Ahile.

O zăresc. Ahile se răsucește, cu chipul contorsionat și, în mod clar, o vede și el. Nimeni altul n-o poate vedea. Nu înțeleg tehnologia aceasta de invizibilitate, totuși funcționează când o

folosesc eu și funcționează și pentru zei.

Ba nu, înțeleg imediat, este ceva mai mult decât simpla invizibilitate. Zeii au încremenit din nou timpul. Este modalitatea lor preferată de a sta de vorbă cu oamenii favoriți fără ca alții să tragă cu urechea, dar am văzut-o în aplicare de maximum cinci ori. Gura lui Agamemnon este deschisă – zăresc stropii de salivă opriți în aer –, însă nu se aude nici un sunet, nu se întrevede nici o mișcare a maxilarelor ori a mușchilor, nici o clipire a ochilor negri. Același lucru se întâmplă cu toți cei din cerc: sunt stane de piatră, încruntate sau amuzate, dar încremenite. Deasupra capetelor, o pasăre marină stă nemișcată în mijlocul zborului. Valurile sunt ridicate, însă nu se sparg de țărni. Aerul este gros ca melasa și noi cei de aici suntem neclintiți precum insectele în ambră. Unicele mișcări din acest univers stopat aparțin lui Pallas Atena, lui Ahile și – chiar dacă sunt trădate numai prin ușoara-mi aplecare înainte pentru a auzi mai bine – mie.

Mâna lui Ahile este încă pe mânerul spadei – pe jumătate trasă din teaca superb lucrată –, dar Atena l-a prins de părul lui lung și practic l-a întors către ea, iar el nu mai îndrăznește să scoată sabia. Dacă ar face-o, ar însemna c-o provoacă pe zeiță însăși.

Totuși ochii lui Ahile fulgeră – în mod vădit este atins de aripa nebuniei –, când el urlă în tăcerea groasă, de melasă, care însoțește aceste încremeniri ale timpului:

– De ce? La naiba, la naiba, de ce acum? De ce ai venit la mine, zeiță, fiică a lui Zeus? Ai venit pentru a fi martoră la umilirea mea de către Agamemnon?

– Cedează! rostește Atena.

Dacă n-ați văzut niciodată un zeu sau o zeiță, vă pot spune doar că sunt mai mari decât oamenii – Atena trebuie să aibă binișor peste doi metri – și mult mai frumoși și atrăgători decât orice muritor. Bănuiesc că nanotehnologia și laboratoarele lor de ADN recombinat i-au făcut așa. Atena combină calități de frumusețe feminină, autoritate divină și putere pură, despre care nici măcar n-am știut că există, înainte de a mă trezi readus la existență în umbra Olimpului.

Măinile ei rămân în părul lui Ahile, trăgându-i capul spre spate și făcându-l să pivoteze, îndepărtându-se de Agamemnon și restul bărbaților înlemniți.

– Nu voi ceda nicicând! zbiră Ahile.

Vocea ucigaşului-de-oameni răsună puternic, chiar şi în acest aer încremenit, care încetineşte şi amortizează toate sunetele.

- Porcul care se crede rege va plăti cu viaţa pentru aroganţa lui!

- Cedează! rosteşte Atena pentru a doua oară. Zeiţa Hera cea-cu-albe-braţe m-a trimis în grabă din cer pentru a-ţi opri furia. *Cedează!*

Văd un licăr de şovăială care scânteiază în ochii nebuni ai lui Ahile. Hera, soţia lui Zeus, este cel mai puternic aliat al aheilor de pe Olimp şi protectoarea lui Ahile încă din copilăria lui stranie.

- Încetează înfruntarea aceasta *imediat*, porunceşte Atena. Ia-ţi mâna de pe spadă, Ahile. Blestemă-l pe Agamemnon, dacă trebuie s-o faci, dar nu-l ucide. Fă ce-ţi poruncesc şi îţi promit - eu *ştiu* că este adevărul, Ahile, la fel cum îţi văd ursita şi cunosc viitorul tuturor muritorilor - că ascultându-ne acum, într-o bună zi daruri scânteietoare de trei ori mai mari vor fi ale tale ca preţ al acestei înjosiri. Sfidează-ne însă, şi vei muri pe loc. Ascultă-ne pe amândouă - pe Hera şi pe mine - şi primeşte-ţi răsplata.

Ahile face o grimasă, îşi smuceşte capul, eliberându-şi părul, pare posac, totuşi îşi vără spada în teacă. Privind-o pe Atena şi pe el, parcă aş urmări două forme vii în mijlocul unui câmp de statui.

- Zeiţă, spune Ahile, nu vă pot înfrunta pe amândouă. Mai bine ca omul să se supună vrierii zeilor, chiar dacă inima i se zbugiumă de mânie. Cinstit însă este ca zeii să audă rugile aceluia om.

Atena schiţează un surâs extrem de vag şi dispare din existenţă - se TC înapoi pe Olimp -, iar timpul reîncepe să curgă.

Agamemnon îşi sfârşeşte atacul verbal.

Cu spada în teacă, Ahile înaintează în cercul gol.

- Burduf de vin! răcneşte ucigaşul-de-oameni. Privirea ţi-e de câine şi inima de ciută. Aşa-zisul conducător, care nu ne-ai condus nicicând în luptă şi nici n-ai stat la pândă cu cei mai buni ahei - tu, care n-ai curajul s-ataci Ilionul şi de aceea trebuie s-ataci corturile oştilor tale pentru pradă - tu, „rege”, care eşti stăpân numai peste cei mai nevolnici dintre noi -, îţi promit că voi rosti aici un legământ de necălcăt...

Sutele de bărbaţi din jurul meu îşi țin răsuflarea aproape la unison, mai şocaţi de promisiunea aceasta a unui blestem, decât dacă Ahile l-ar fi spintecat pur şi simplu pe Agamemnon ca pe un

câine.

- Îți jur că într-o bună zi toți fiii Ahaiei îi vor duce dorul lui Ahile, răcnește ucigașul-de-oameni cu glas atât de puternic, încât oprește jocurile de zaruri pe o rază de o sută de metri în orașul de corturi, și toți luptătorii, din toate oștile tale de-aici! Dar atunci, atridule, deși sufletul îți fi-va împovărat, *nimic* din ce vei face nu le va fi de vreun ajutor – ca pleava cădea-vor sub loviturile ucigașului-de-oameni Hector. Iar în ziua aceea îți vei smulge inima din piept și-o vei mânca de deznădejde, mânios c-ai ales să-l dezonorezi în felul acesta pe cel mai bun dintre aheii toți.

Și cu aceste cuvinte, Ahile se răsucesce pe faimosul lui călcâi și iese din cerc, scrâșnind pe pietricelele de pe malul mării și dispărând în bezna dintre corturi. Trebuie să mărturisesc c-a fost o replică de ieșire din scenă dată dracului.

Agamemnon își încrucișează brațele și clatină din cap. Alți bărbați vorbesc pe tonuri șocate. Nestor înaintează pentru a-și declama discursul despre vremurile războaielor cu centaurii când toți luptătorii se strânseseră laolaltă. Aceasta este o anomalie – în *Iliada* lui Homer, Ahile este de față în timpul cuvintelor lui Nestor – și mintea mea de scoliast notează abaterea, totuși, majoritatea atenției mele este foarte, foarte departe.

În clipa aceasta, reamintindu-mi privirea ucigașă pe care Ahile i-a aruncat-o Atenei în momentul dinainte ca ea să-l fi smucit de păr pentru a-l umili în supunere, în minte mi se deschide un plan de acțiune atât de îndrăzneț, atât de evident sortit eșecului, atât de sinucigaș și atât de minunat, încât pentru un minut am probleme cu respirația.

- Bias, ai pățit ceva? întreabă Orus, de lângă mine.

Îl privesc, neînțelegător. Câteva secunde nu-mi pot aminti nici cine este el și nici cine este „Bias”, uitându-mi propria identitate metamorfozată. Îmi croiesc drum afară din gloata de ucigași faimoși.

Prundișul îmi scrâșnește sub tălpi, fără ecoul eroic al ieșirii din scenă a lui Ahile. Mă îndrept spre apă și, odată ce ies din raza vizuală a celorlalți, renunț la identitatea lui Bias. Oricine m-ar vedea acum, l-ar zări pe Thomas Hockenberry de vârstă mijlocie, cu ochelarii pe nas, împovărat de veșmintele absurde ale unui lăncier aheean, cu lână și blană acoperindu-mi echipamentul de metamorfozare și armura de impact.

Marea este neagră. *Întunecată ca vinul*, îmi spun, dar nu izbutesc să mă bine-dispun.

Nu pentru prima dată simt imboldul copleșitor de a-mi folosi capacitatea de invizibilitate și harnașamentul de levitație pentru a zbura de aici – pentru a pluti peste Ilion sau pentru a privi în jos pentru ultima dată către torțele și locuitorii săi meniți pieririi, pentru ca apoi să zbor spre sud și vest peste marea întunecată-ca-vinul – Marea Egee –, până ce ajung la insulele și continentul care încă nu sunt Grecia. Aș putea vedea ce fac Clitemnestra, Penelopa, Telemah și Oreste. Atât ca băiat, însă și ca bărbat, profesorul Thomas Hockenberry s-a înțeles dintotdeauna mai bine cu femeile și cu copiii, decât cu bărbatii adulți.

Dar femeile și copiii proto-greci de aici sunt mai ucigași și mai însetați de sânge decât orice bărbat adult pe care Hockenberry îl cunoscuse în cealaltă viață a sa, lipsită de vărsări de sânge.

De aceea, voi lăsa zborul pentru altă zi. Ba chiar îl voi da cu totul uitării.

Valurile se rostogolesc unul după altul, liniștitoare în cadența lor familiară.

O voi face! Hotărârea vine cu euforia zborului... nu, nu cu a zborului, ci cu fiorul acelei clipe efemere de gravitație zero pe care o simți când te arunci de pe o înălțime și știi că nu mai există întoarcere pe terenul solid. Te scufunzi sau înoți, te prăbușești sau zbori.

O voi face!

4

Lângă Conamara Chaos

Submersibilul lui Mahnmut, moravecul european, se găsea la trei kilometri în fața krakenului și-și sporea distanța, ceea ce ar fi trebuit să creeze oarecare încredere în micuța construcție organico-robotică, totuși n-o făcea, pentru că, adesea, krakenul avea tentacule lungi de cinci kilometri.

Era o agravare. Mai rău încă, era o distragere. Mahnmut își terminase noua analiză a Sonetului CXVI, dorea s-o emailizeze lui Orphu pe Io, și ultimul lucru de care avea nevoie acum era ca submersibilul să-i fie înghițit. Lansă un ping spre kraken, verifică dacă gigantica masă gelatinoasă și flămândă continua să-l urmărească, sfichiind din tentacule, și interfață cu reactorul

doar atât cât să adauge alte trei noduri la viteza navei.

Krakenul, care-și părăsise adâncurile obișnuite și ajunsese așa aproape de regiunea Conamara Chaos și de canalele ei deschise, biciui din tentacule pentru a se menține în cursă. Mahnmut știa că, atâtă timp cât amândoi goneau cu viteza aceasta, krakenul nu-și putea extinde tentaculele la lungimea maximă pentru a cuprinde submersibilul, dar dacă micuța lui navă ar fi întâlnit ceva – de pildă, un dop mare de alge luminescente – și ar fi trebuit să încetinească sau, și mai rău, s-ar fi încurcat în fuioarele strălucitoare și lipicioase, atunci krakenul s-ar fi năpustit asupra lui, ca...

- La naiba! rosti Mahnmut, abandonând orice încercare de comparație și vorbind cu glas tare în tăcerea zumzăitoare a strâmtei cavități ambientale a submersibilului.

Senzorii îi erau cuplați la sistemele navei și vederea virtuală îi arăta drept în față bulgări uriași de alge luminescente. Coloniile sclipitoare pluteau în lungul curenților izotermici de aici, hrănindu-se din vinele roșcate de sulfat de magneziu care se ridicau către șelful de gheață de deasupra ca tot atâtea rădăcini însângerate.

Coboară, gândi Mahnmut și submersibilul se lăsă la douăzeci de kilometri, trecând la numai câteva zeci de metri pe sub coloniile inferioare de alge. Krakenul plonjă pe urmele sale. Dacă un kraken ar fi putut rânji, probabil că ar fi făcut-o acum – aceasta era adâncimea lui de vânătoare.

Mahnmut își alungă fără chef Sonetul CXVI din câmpul vizual și-și analizează opțiunile. Ar fi fost jenant să fie înghițit de un kraken la mai puțin de o sută de kilometri de Centrala Conamara Chaos. Era vina idioților de birocrați – ei ar fi trebuit să-și curețe mările submarine locale de monștri, înainte să fi ordonat unui explorator moravec de-al lor să se întoarcă pentru o ședință.

Ar fi putut ucide krakenul. Însă, deoarece pe o rază de o mie de kilometri nu exista nici un submersibil recoltator, fiara frumoasă ar fi fost sfâșiată în bucăți și devorată de paraziții din coloniile de alge luminescente, de rechinii salini, de viermii inelari flotanți și de alt kraken cu mult înainte ca vreun recoltator al companiei să fi putut ajunge la el. Ar fi însemnat o risipă teribilă.

Mahnmut își îndepărtă vederea din virtualitate timp suficient ca să privească în jurul nișei ambientale, ca și cum imaginile

realității sale ticsite i-ar fi putut oferi o idee. I-o oferiră.

Pe masa-consolă, alături de volumele lui Shakespeare, legate în piele, și de prințul lui Vendler, se afla lampa lava – un cadou glumeț al vechiului său partener moravec, Urtzweil, primit cu douăzeci de ani-J în urmă.

Mahnmut surâse și reangajă virtualitatea pe toate lățimile de bandă. Atât de aproape de Centrala Conamara Chaos, trebuiau să existe diapire, iar krakenii urau diapirele...

Da! La cincisprezece kilometri sud-sud-est, un câmp eruptiv de diapire se înălța lent spre calota polară, la fel de leneș ca picăturile de ceară prin lampa lava. Mahnmut stabili cursul către cel mai apropiat diapir, aflat în fruntea celorlalte, și mai adăugă cinci noduri ca să fie sigur, dacă se putea vorbi despre siguranță în zona de acțiune a tentaculelor unui kraken matur.

Un diapir nu era decât o picătură de gheață caldă, încălzită de craterele și zonele gravitaționale fierbinți aflate hăt în adâncuri, și care se ridica prin marea de săruri de sulfat de magneziu spre calota polară, care acoperise cândva toată Europa, și care acum, la două mii de ani-e după sosirea companiei arbeiter de crioboți, continua să acopere peste nouăzeci și opt de procente din satelitul natural. Diapirul acesta avea raza de aproximativ cincisprezece kilometri și se înălța rapid, pe măsură ce se apropia de calota de la suprafață.

Krakenilor nu le plăceau proprietățile electrolitice ale diapirelor. Refuzau să le atingă până și cu tentaculele de cercetare, cu atât mai puțin cu brațele de ucidere și cu maxilarele.

Submersibilul lui Mahnmut ajunse la masa ascendentă cu zece kilometri înaintea krakenului următor, încetini, își metamorfoză carcasa exterioară la duritate de impact, retrase senzorii și sondele, apoi sfredeli în globul de gheață fleșcăită. Mahnmut utilizează sonarul și senzorii cu particule energetice pentru a verifica lenticularele și canalele de navigație aflate încă la opt mii de metri deasupra lui. Peste câteva minute, diapirul în sine avea să se strivească de calota groasă de gheață, să pătrundă prin fisuri, lenticulare și canale, și să azvârle zăpada și gheața topită într-o fântână arteziană înaltă de o sută de metri. Pentru scurt timp, această parte din Conamara Chaos ar fi semănat cu Parcul Yellowstone american din Epoca Pierdută, cu gheizere de sulf roșiatic împrôscând în înălțime și cu izvoare fierbinți,

clocotitoare. După aceea, jetul s-ar fi dispersat în gravitația Europei, care atingea abia o șeptime din cea a Pământului, ar fi căzut ca o furtună în ralanti, pe mulți kilometri, de ambele părți ale tuturor lenticulelor de suprafață, după care ar fi înghețat în atmosfera artificială rarefiată - la numai o sută de milibari adăugând și mai multe forme sculpturale abstracte la întinderile de gheață deja contorsionate.

Mahnmut nu putea fi ucis literalmente - deși, fiind parțial organic, el „exista” mai degrabă decât „ trăia”, și fusese proiectat foarte rezistent -, dar în nici un caz nu dorea să devină parte dintr-o fântână arteziană sau un fragment înghețat dintr-o sculptură abstractă pentru următorii o mie de ani-e. Vreme de un minut, uită atât de kraken, cât și de Sonetul CXVI, pe când calcula rapid - viteza ascensională a diapirului, înaintarea submersibilului prin gheața topită, apropierea calotei de gheață -, apoi își descărcă gândurile către sala motoarelor și rezervoarele cu balast. Dacă lucrase corect, avea să iasă prin partea sudică a diapirului, cu o jumătate de kilometru anterior impactului acestuia cu gheața, și să accelereze, efectuând o ieșire de urgență, exact înainte ca talazul stârnit de fântâna arteziană a diapirului să fie silit să urmeze canalul. După aceea, urma să folosească accelerația de 100 km/h, pentru a se păstra în fața efectului fântânii arteziene - utilizând, practic, submersibilul ca pe o planșă de surfing pe jumătate din distanța până la Centrala Conamara Chaos. Ultimii douăzeci de kilometri până la bază urmau să fie parcurși la suprafață, după dispărarea talazului, însă n-avea de ales. Avea să fie o sosire dată naibii.

Dacă nu cumva ceva blocase canalul din față. Sau dacă nu cumva alt submersibil venea prin canal de la Centrală. Asta ar fi fost stânenitor pentru cele câteva secunde înainte ca Mahnmut și *Doamna Brună* să fie distruși.

Cel puțin krakenul n-avea să mai reprezinte un factor în ecuația respectivă. Creaturile refuzau să suie la mai puțin de cinci kilometri de calota de la suprafață.

După ce introduse toate comenzile și știu că-și aplicase toate ideile pentru a supraviețui și a ajunge la timp la bază, Mahnmut reveni la analiza sonetului.

Submersibilul lui Mahnmut - pe care-l botezase *Doamna Brună* cu mult timp în urmă - parcurse ultimii douăzeci de

kilometri până la Centrala Conamara Chaos printr-un canal lat de un kilometru, gonind pe suprafața mării negre sub cerul negru. Aflat în al treilea pătrar, Jupiter se ridica pe boltă, norii îi străluceau și benzile noroase clocoteau de culori tăcute, în vreme ce minusculul Io luneca peste fața gigantei ascendente, nu departe deasupra orizontului înghețat. De ambele părți ale canalului, blocuri mari de gheață striată se înălțau sute de metri, cu fețele perfect verticale, de un cenușiu-mat și un roșu-stins pe fundalul firmamentului întunecat.

Mahnmut era incitat când apelă sonetul lui Shakespeare.

*Unirea sufletelor mari nu are
Hotar, iubirea nu-i iubire dacă
Se schimbă când întâmpină schimbare
Sau când se pleacă celui care pleacă.
O, nu! Iubirea-i far aprins oricând,
Furtunile și bezna să le-nfrunte;
Stea navelor ce rătăcesc, purtând
Comori ce nu se știu sub-nalta punte.
Ea nu-i nebunul timpului, chiar dacă
Obraji și buze roșii-i cad sub coasă.
Prin vreme trece fără ca să treacă,
Oricât i-ar fi ursita de tăioasă.
De nu-i așa și totu-i născocire,
Nici când n-am scris, nici când n-a fost iubire!*

De-a lungul deceniilor, ajunsese să urască sonetul acesta. Făcea parte din categoria de lucruri pe care oamenii le recitaseră la nunți, hăt demult, în Epoca Pierdută. Excesiv de lingușitor. Ieftin. Nu era Shakespeare de calitate.

Însă găsirea microînregistrărilor operei critice a unei femei pe nume Helen Vendler – un critic care trăise și scrisese în unul dintre secolele acelea, al nouăsprezecelea, al douăzecilea sau al douăzeci și unulea (marcajele de dată ale înregistrărilor erau neclare) – îi oferise lui Mahnmut o cheie pentru traducerea sonetului. Dacă oare Sonetul CXVI n-ar fi fost, așa cum fusese considerat de atâtea secole, o declarație caldă, ci o respingere violentă?

Mahnmut reexamină „cuvintele-cheie” pe care le adnotase atunci când căutase dovezi. În ordinea versurilor, ele erau – „nu,

nu-i, nu, nu, nu-i, nu-i” și apoi în versul al paisprezecelea – „nicicând n-am” și „nicicând n-a” – ca un ecou al nihilistului „nicicând, nicicând, nicicând, nicicând, nicicând” al regelui Lear.

Era în mod clar un poem de respingere. Dar ce anume respingea?

Mahnmut știa că Sonetul CXVI făcea parte din ciclul „Prietenului”, dar știa, de asemenea, că termenul „Prietenul” era ceva mai mult decât o frunză de smochin adăugată în anii ulteriori, mai pudici. Poemele de iubire nu fuseseră expediate unui bărbat, ci „tânărului” – cu siguranță, un băiat, probabil nu mai vârstnic de treisprezece ani. Mahnmut citise lucrările critice din a doua jumătate a secolului al douăzecilea și știa, pe atunci, „cărturarii” analizau sonetele literal – adică, scrisori homosexuale ale dramaturgului Shakespeare –, însă mai știa, din alte lucrări critice provenite din epocile anterioare, ca și de la sfârșitul Epocii Pierdute, că o astfel de gândire literală motivată politic era o copilărie.

În sonetele sale, Shakespeare structurase o dramă, Mahnmut era cert în privința asta. „Tânărul” și ulterior „Doamna Brună” erau personaje din drama aceea. Sonetele fuseseră scrise pe durata câtorva ani, nu fuseseră produse în fierbințeala pasiunii, ci în maturitatea puterilor lui Shakespeare. Ce anume explora el în aceste sonete? Iubirea. Și care erau „adevăratele opinii” ale lui despre iubire?

Nimeni n-avea să știe vreodată – Mahnmut era convins că Bardul fusese prea inteligent, prea cinic, prea abil ca să-și trădeze adevăratele sentimente. În mod repetat însă, în piesele sale, Shakespeare arătase cum sentimentele puternice – inclusiv iubirea – îi transformau pe oameni în bufoni. Lui Shakespeare, ca și lui Lear, îi plăceau Bufonii săi. Romeo fusese Bufonul Norocului, Hamlet – Bufonul Sortii, Macbeth – Bufonul Ambiției, Falstaff... ei bine, Falstaff nu era Bufonul nimănui... totuși el devenise un bufon pentru iubirea prințului Hal și murise cu inima sfâșiată, când tânărul prinț îl abandonase.

Mahnmut știa că „poetul” din ciclurile de sonete, pomenit uneori ca „Will”, nu era – în ciuda insistenței atâtoră dintre criticii superficiali din secolul al douăzecilea – Will Shakespeare din realitate, ci, mai degrabă, alt personaj dramatic construit de dramaturg/poet pentru a explora toate fațetele iubirii. Ce-ar fi fost dacă acest „poet” era, precum nefericitul conte Orsino al lui

Shakespeare, Bufonul Iubirii? Un om care iubea iubirea?

Lui Mahnmut îi plăcea abordarea aceasta. El știa că „unirea sufletelor mari”, dintre poetul mai în vârstă și tânăr, nu era o legătură homosexuală, ci un adevărat ceremonial de sensibilități, o fațetă a iubirii, onorată în epoci ce-l precedau cu mult pe Shakespeare. În mod superficial, Sonetul CXVI părea să fie o declarație banală a acelei iubiri și a permanenței sale, dar dacă era de fapt o respingere...

Mahnmut întrevăzu brusc cum se potrivea totul. Ca atâția mari poeți, Shakespeare își începea poemele înainte sau după povestea lor. Dar dacă acesta era un poem de respingere, ce anume respingea? Ce anume îi spusese tânărul mai vârstnicului și amețitului de iubire poet, încât să fi necesitat o asemenea respingere vehementă?

Mahnmut extinse degete din manipulatorul său primar, luă stilusul și mângăli pe placa-t...

Dragă Will,

Cu siguranță, amândurora ne-ar plăcea ca unirea sufletelor mari pe care le avem – întrucât bărbații nu pot împărtăși unirea sacramentală a trupurilor – să fie la fel de reală și permanentă ca o căsătorie reală. Așa ceva însă nu se poate. Oamenii se schimbă, Will. Circumstanțele se schimbă. Atunci când calitățile oamenilor sau oamenii înșiși dispar, dispare și iubirea cuiva. Eu te-am iubit cândva, Will, te-am iubit cu adevărat, dar tu te-ai schimbat, te-ai modificat, și astfel a apărut o schimbare în mine și o modificare în iubirea noastră.

*Al tău cel mai sincer,
Tânărul*

Mahnmut își privi scrisoarea și râse, dar râsetul îi pieri când înțelese în ce fel modifica asta întregul Sonet CXVI. În locul unei declarații dulcele de iubire neschimbătoare, sonetul devenea respingerea violentă a părăsirii tânărului, un argument împotriva unei asemenea abandonări narcisiste. Acum, sonetul s-ar fi citit...

*Unirea sufletelor mari nu are
(acest așa-zis) „Hotar”, iubirea nu-i iubire dacă
„Se schimbă când întâmpină schimbare”*

Sau „când se pleacă celui care pleacă”.

O, nu!

Mahnmut abia își putea stăpâni surescitarea. Totul din sonet și din întregul ciclu de sonete își ocupa locul convenit în puzzle. Puțin mai rămăsese din această iubire de tip „unirea sufletelor mari” – puțin, cu excepția mâniei, acuzațiilor, incriminărilor, minciunilor și infidelităților ulterioare –, care aveau să fie expuse în Sonetul CXXVI, moment în care „Tânărul” și iubirea ideală în sine aveau să fie abandonate în favoarea plăcerilor sexuale ale „Doamnei Brune”. Mahnmut comută pe virtualitate și începu să codifice un mesaj către credinciosul său interlocutor din ultima duzină de ani-e, Orphu de pe Io.

Sirene răsunară. Lumini pâlăpăiră în vederea virtuală a lui Mahnmut. Pentru o secundă, gândi *krakenul*, dar acesta nu ar fi ajuns niciodată la suprafață și nici n-ar fi intrat pe un canal deschis.

Mahnmut stocă sonetul și însemnările, șterse mesajul din coada de așteptare pentru expediere și deschise senzorii externi.

Doamna Brună se afla la cinci kilometri de Centrala Chaos, intrase în regiunea de control a adăposturilor pentru submarine. Mahnmut cedă Centralei controlul submersibilului și studie stâncile de gheață din față.

De la exterior, Centrala Conamara Chaos aducea cu majoritatea restului suprafeței Europei, un vălmășag de cute de presiune, ce ridicau stâncile la două-trei sute de metri înălțime, cu masa de gheață blocând labirintul de canale deschise și lenticulare întunecate, apoi însă deveneau vizibile semne ale populării: gura neagră a adăposturilor pentru submarine, elevatoarele ce se deplasau pe fața stâncii, alte ferestre vizibile pe peretele de gheață, lumini de navigație pulsând și clipind pe module de suprafață, noduri de habitate și antene și – sus de tot, acolo unde faleza se sfârșea pe cerul negru – câteva nave interlunare, ancorate împotriva furtunii de platformele de asolizare.

Vehicule spațiale la Centrala Chaos... Foarte neobișnuit. În timp ce termină andocarea, Mahnmut setă funcțiile navei pe standby și începu să se separe de sistemele submersibilului, gândind – *Pentru ce naiba m-au chemat aici?*

După încheierea andocării, Mahnmut trecu prin trauma limitării simțurilor și controlului la restricțiile stângace ale corpului său mai mult sau mai puțin umanoid și părăsi nava, pășind pe gheața albăstruie și luând elevatorul de mare viteză spre nodurile de habitate aflate atât de mult deasupra.

5

Palatul Ardis

Pe masa de sub copacul luminat cu lampioane fusese pregătită o cină pentru douăsprezece persoane: fripturi de căprioare și mistreți din pădure, păstrăvi din râul aflat în vale, carne de vită din cirezile care pășteau între Ardis și platforma de teleproiectare, vinuri albe și roșii din podgoriile apropiate, porumb proaspăt, dovlecei, salată și mazăre din grădină și caviar faxat cine știe de unde.

- A cui aniversare este și al câtelea Douăzeci? întrebă Daeman, în timp ce servitorii prezentau mâncărurile duzinii de oameni așezați la masa lungă.

- Aniversarea este a mea, dar nu-i Douăzeciul meu, replică bărbatul arătos și creț pe care-l chema Harman.

- Pardon!

Daeman zâmbi, însă nu înțelese. Acceptă niște dovlecei și trecu castronul doamnei de lângă el.

- Harman își sărbătorește aniversarea anuală, rosti Ada, din locul ei, în capul mesei.

Pe Daeman îl ațâța fizic frumusețea ei în rochia de mătase negru și ocru.

Clătină din cap, tot neînțelegător. Aniversările anuale treceau neluate în seamă, cu atât mai puțin sărbătorite.

- Prin urmare, în seara asta nu sărbătorești de fapt un Douăzeci, i se adresă el lui Harman, încuviințând către servitorul plutitor pentru a-i reumple paharul cu vin.

- Dar *îmi sărbătoresc* ziua de naștere, repetă Harman cu un surâs. A nouăzeci și noua.

Daeman încremeni, șocat, după care privi iute în jur, pricepând că trebuie să fie un gen de glumă specifică acestei adunări de provinciali... dar cu certitudine o glumă proastă. Nu glumeai despre a nouăzeci și noua ta aniversare. Zâmbi nesigur și așteptă sosirea poantei.

- Harman vorbește serios, zise Ada.

Ceilalți oaspeți tăceau. Din pădure se auzeau păsări de noapte.

- Scuze... izbuti Daeman să rostească.

Harman scutură din cap.

- Abia aștept anul viitor. Am multe de făcut.

- Anul trecut, Harman a mers o sută cincizeci de kilometri prin Breșa Atlantică, vorbi Hannah, tânăra cu păr scurt, care era prietena Adei.

Acum Daeman era convins că se glumea pe seama lui.

- Prin Breșa Atlantică nu se poate merge.

- Eu însă am mers.

Harman mânca un porumb copt.

- N-am făcut decât o recunoaștere, am pătruns numai, așa cum a spus Hannah, o sută cincizeci de kilometri, apoi am revenit la coasta Americii de Nord... dar, în tot cazul, n-a fost dificil.

Daeman zâmbi din nou, ca să arate că era un individ care știa să aprecieze o glumă.

- Dar cum ai putut *ajunge* la Breșa Atlantică, Harman *Uhr*? În apropierea ei nu există noduri-fax.

Habar nu avea *unde* se afla Breșa Atlantică, sau măcar ce anume era America de Nord, și nu era foarte sigur cu privire la poziția Oceanului Atlantic, totuși, știa precis că nici unul dintre cele trei sute șaptesprezece noduri-fax nu se găseau în preajma Breșei. El faxase prin toate, și nu doar o dată, dar nu întrezărise niciodată legendara Breșă.

Harman lăsă din mână știuletele de porumb.

- Am mers pe jos, Daeman *Uhr*. Pornind de la coasta estică a Americii de Nord, Breșa merge în lungul paralelei de patruzeci de grade, până la ceea ce oamenii Epocii Pierdute numeau Europa - cred că Spania a fost ultimul stat-națiune unde Breșa ajunge pe țărm. Ruinele vechiului oraș Philadelphia - este posibil să-l cunoști ca Nodul 124, domeniul lui Loman *Uhr* - se află la numai două ore de mers pe jos de Breșă. Dacă aș fi fost realmente curajos, și aș fi avut cu mine suficiente alimente, aș fi putut merge până-n Spania.

Daeman aprobă și surâse, fără să aibă nici cea mai vagă idee despre ce bolborosea bărbatul acela. Mai întâi, vulgaritatea de a se lăuda cu al nouăzeci și nouălea an al său, după aceea toată

povestea despre paralele, orașe din Epoca Pierdută și mers pe jos! Nimeni nu mergea pe jos mai mult de câteva sute de metri. De ce ar fi trebuit? Tot ce era interesant pentru oameni se găsea în apropiere de un nod-fax, iar la puținele ciudățenii îndepărtate – de pildă, la Ardisul Adei – se putea ajunge cu cariola ori cu droșca. Daeman îl cunoștea, desigur, pe Loman – recent, sărbătorise al Treilea Douăzeci al lui Ono pe întinsul domeniu Loman –, însă restul monologului lui Harman era o aiureală. Evident că bărbatul înnebunise în ultimele lui zile. Faxarea finală la firmerie și înălțarea aveau să se îngrijească în scurt de timp de asta.

Daeman se uită la Ada, gazda lor, cu speranța că ea va interveni și va schimba subiectul, dar femeia zâmbea, de parcă ar fi fost de acord cu tot ce spusese Harman. Daeman privi în lungul mesei, căutând ajutor, însă ceilalți oaspeți ascultaseră politicos, ba chiar cu aparent interes, ca și cum asemenea bazaconii ar fi făcut parte în mod obișnuit din conversațiile lor spirituale de la cinele provinciale.

– Păstrăvul este destul de bun, nu? se adresă el femeii din stânga sa. Ți-a plăcut?

De cealaltă parte a mesei, o roșcată masivă, probabil înaintată mult în al Treilea Douăzeci, își instalează gușa cea mai proeminentă pe pumnul micuț și se adresă lui Harman:

– Cum a fost? Mă refer la Breșă...

Bărbatul cu păr creț și piele puternic bronzată protestă, însă alții de la masă – printre care și tână blondă despre al cărei păstrăv se interesase Daeman, și care-i ignorase nepoliticos întrebarea – insistă să-l audă. Harman cedă în cele din urmă, cu o mișcare grațioasă a mâinii.

– Dacă n-ați văzut niciodată Breșa, este o imagine fascinantă, chiar și numai de pe țărm. Are lățimea de optzeci de metri – este practic o falie, care merge spre est cât vezi cu ochii, îngustându-se treptat către orizont, până ce pare un fir sclipitor pe linia unde oceanul se întâlnește cu cerul. Mersul prin ea este... oarecum straniu. Nisipul de pe plajă nu este umed acolo unde se sfârșește Breșa. Valurile nu intră în ea. La început, toată atenția îți este concentrată asupra uneia sau alteia dintre margini – când intri, observi retezarea bruscă a apei, ca un perete din sticlă care te separă de ridicarea și coborârea valurilor. Trebuie să atingi bariera – nimeni nu poate rezista să n-o facă. Este elastică,

invizibilă, cedează foarte puțin sub apăsarea puternică, este rece din cauza apei aflate de cealaltă parte, dar e impenetrabilă. Mergi mai departe pe nisipul uscat – de-a lungul secolelor, fundul oceanului n-a cunoscut decât umezeala adusă de ploaie, astfel că nisipul și pământul sunt solide, creaturile și plantele maritime de acolo sunt uscate, deshidratate într-atât, încât par fosilizate. După zece metri, pereții retezați în apă de ambele părți se ridică mult deasupra capului. Umbre se mișcă în interiorul lor. Vezi peștișori care înoată în apropierea barierei între aer și ocean, apoi umbra unui rechin... după aceea lumina slabă a unor creaturi plutitoare, gelatinoase pe care nu le poți identifica. Uneori creaturile din ocean se apropie de bariera Breșei, o ating cu capetele lor reci, după care se întorc iute, parcă alarmate. După ce înaintezi doi kilometri, apa este atât de sus deasupra capului, încât cerul devine întunecat. Peste douăzeci de kilometri, pereții de apă din ambele părți se ridică la peste trei sute de metri deasupra. În fâșia de cer pe care o poți vedea, stelele se zăresc chiar și în lumina zilei.

– Nu se poate! exclamă un bărbat slab, cu păr nisipos, aflat mai departe la masă. (Daeman își aminti numele lui – Loes.) Glumești!

– Nu, zise Harman cu un surâs, nu glumesc. Am mers cam patru zile. Noaptea, dormeam. M-am întors când mi-am terminat mâncarea.

– De unde știai dacă era noapte sau zi? se interesă prietena Adei, tânăra athletică pe care o chema Hannah.

– În timpul zilei, răspunse Harman, cerul este negru și vezi stelele, dar pereții de ocean de ambele părți arată spectrul complet de luminozitate, de la albastrul strălucitor, hăt deasupra, la negrul întunecat de pe fund, la nivelul drumului prin Breșă.

– Ai găsit ceva exotic? întrebă Ada.

– Niște epave. Foarte vechi. Din Epoca Pierdută, sau chiar anterioare ei. Și una care s-ar fi putut să fi fost... mai nouă.

Zâmbi din nou:

– Am mers s-o explorez pe una dintre ele – o carcasă imensă, ruginită, care ieșea din peretele nordic al Breșei, înclinată pe o parte. Am intrat printr-o spărtură din bord, am suit pe scări și m-am îndreptat către nord pe podelele înclinate, utilizând o lanternă micuță pe care o adusesem cu mine, până ce, pe neașteptate, într-un spațiu foarte larg – cred că se numea cală –,

am dat peste bariera Breșei, din plafon până la podeaua înclinată, un zid de apă, roind de pești. Mi-am lipit fața de peretele acela rece și invizibil și am zărit scoici, moluște, șerpi de mare și alte creaturi ce încrustau toate suprafețele, mâncându-se între ele, în vreme ce de partea mea - uscăciune, rugină veche... singurele creaturi vii eram eu și un mic crab alb de uscat, care migrase în mod clar, ca și mine, de pe țarm.

Vântul se porni și foșni frunzele din copacul înalt de deasupra mesenilor. Lampioanele se legănară și lumina lor bogată se jucă peste veșmintele de mătase și bumbac, peste coafuri, mâini și chipurile din jurul mesei. Toți ascultau fascinați. Până și Daeman se pomeni interesat, în ciuda faptului că totul era un nonsens. În lungul aleii, torțele pâlpâiră și trosniră sub briza neașteptată.

- Și voynicși? Întrebă o femeie de lângă Loes. (Daeman nu-și putea reaminti numele ei. Poate *Emme*?) Sunt mai mulți sau mai puțini decât pe uscat? Santinele sau mobili?

- Nu există voynicși.

Toți de la masă pădură că inspirară simultan. Daeman fu încercat de același fior brusc de șoc pe care-l încercase când Harman anunțase că intrase în al nouăzeci și nouălea an. Simți un val de vertij. Poate că vinul fusese mai tare decât crezuse.

- Nu există voynicși, repetă Ada cu un ton nu atât de mirare, cât de nostalgie.

Ridică paharul cu vin:

- Un toast, rosti ea.

Servitorii plutiră mai aproape, ca să umple paharele. Toți mesenii le înălțară. Daeman clipi, alungându-și amețeala, și sili în locul ei un surâs plăcut, sociabil.

Ada nu rosti nici un toast, dar toți mesenii - și, după o clipă, până și Daeman - sorbiră din pahare, ca și cum ea l-ar fi rostit.

Vântul se întetise până la sfârșitul cinei, norii ascunseseră inelele-p și -e, iar aerul purta izul ozonului și al perdelelor de ploaie ce se deplasau peste colinele întunecate spre vest, așa că cina se mută înăuntru, apoi se destrămă, când perechile plecară în odăile lor, ori către diversele aripi și săli destinate distracțiilor. Servitorii oferă muzică de cameră în sera sudică, piscina indoor cu pereți de sticlă din spatele clădirii atrase puțini amatori, iar o cină de tip bufet fu întinsă pe veranda curbată și cu ferestre de la etaj. Unele cupluri merseră în camerele lor private ca să facă

dragoste, iar altele își căutără locuri liniștite pentru a-și deplia turinurile și a merge la Troia.

Daeman o urmă pe Ada, care-i condusesese pe Hannah și Harman în biblioteca de la etajul al doilea. Dacă voia să-i reușească planul de a o seduce pe Ada înainte de terminarea weekendului, trebuia să petreacă fiecare minut liber cu ea. Seducția, știa el, era atât știință, cât și artă – un amestec de îndemânare, disciplină, proximitate și oportunitate. În general, proximitate.

Stând lângă Ada și mergând alături de ea, Daeman îi simțea căldura pielii prin mătasea cu negru și ocră pe care o purta. Buza ei inferioară, observă din nou, după un deceniu, era înnebunitor de plină, roșie și menită mușcăturilor. Când ridică brațul pentru a le arăta lui Harman și Hannah înălțimea rafturilor din bibliotecă, Daeman privi deplasarea subtilă și lină a sânelui ei drept sub teaca sa subțire de mătase.

El mai fusese până atunci în bibliotecă, dar în nici una atât de mare. Depășea treizeci de metri în lungime și era înaltă de cincisprezece metri, cu un balcon pe trei dintre pereți și scări glisante pe ambele niveluri, oferind acces la volumele de mai sus și mai îndepărtate. Existau firide, separeuri, mese cu cărți mari deschise pe ele, banchete, ici și colo, ba chiar și rafturi cu cărți deasupra bovindoului uriaș de pe peretele îndepărtat. Daeman știa că volumele fizice stocate aici fuseseră tratate cu nanochimice anti-descompunere cu multe, multe secole în urmă, poate chiar cu milenii – artefactele acestea inutile erau produse din piele, hârtie și cerneală, ce naiba! –, totuși, sala lambrisată în mahon, cu zone de iluminare separate, mobilierul străvechi de piele și pereții întunecați de cărți degajau vechime și descompunere pentru nările sensibile ale bărbatului. Nu-și putea imagina motivul pentru care Ada și ceilalți membri ai familiei mențineau mausoleul acesta în Palatul Ardis sau motivul pentru care Harman și Hannah doreau să-l vadă în noaptea aceasta.

Bărbatul creț care susținea că se afla în ultimul său an și care susținea că mersese prin Breșa Atlantică se opri copleșit.

– Este minunat, Ada!

Sui pe o scară, o glisă în lungul unui șir de rafturi și întinse o mână pentru a atinge un volum gros legat în piele.

Daeman izbucni în râs.

– Crezi că funcția citire s-a întors, Harman *Uhr*?

Bărbatul surâse, dar părea atât de sigur pe el, încât, pentru o secundă, Daeman aproape că se aștepta să vadă năvala aurie de simboluri în jos pe brațul său, cu funcția citire anunțând cuprinsul. Desigur, Daeman nu văzuse niciodată în acțiune funcția pierdută, însă o auzise descrisă de bunica sa și de alți bătrâni, care povesteau cu ce se distraseră stră-străbunii lor.

Nici un cuvânt nu curse în jos și Harman retrase brațul.

- Nu-ți dorești să fi avut funcția citire, Daeman *Uhr*?

Daeman se auzi râzând iarăși în noaptea aceasta bizară și fu extrem de conștient că cele două tinere îl priveau cu expresii situate undeva între uimire și amuzament.

- Nu, bineînțeles că nu, răspunse el în cele din urmă. De ce mi-aș dori? Lucrurile acestea vechi mi-ar putea spune ceva care să aibă vreo legătură cu viețile noastre actuale?

Harman sui mai sus pe scară.

- Nu ești curios de ce post-oamenii nu mai sunt văzuți pe Pământ și unde au plecat?

- Cătuși de puțin. S-au dus acasă, în orașele lor din inele. Toți știu.

- Dar de ce? Întrebă Harman. După multe milenii în care ne-au modelat existențele aici, supraveghindu-ne, de ce să fi plecat?

- Prostii, replică Daeman, poate nițel mai morocănos decât intenționase. Post-oamenii continuă să ne supravegheze. De sus.

Harman aprobă, ca și când ar fi fost lămurit, și-și deplasă scara cu alți metri pe șina de bronz. Acum capul bărbatului mai că atinge partea inferioară a balconului bibliotecii.

- Și voynicșii?

- Ce-i cu ei?

- Te-ai întrebat vreodată de ce au fost nemișcați atâtea secole și de ce sunt atât de activi actualmente?

Daeman deschise gura, însă nu avu ce să răspundă. După o clipă, reuși să rostească:

- Chestia aia cu voynicșii care nu s-au clintit înainte de faxarea finală este o aiureală completă. Mituri... Folclor...

Ada se apropie puțin.

- Daeman, te-ai întrebat vreodată de unde au venit?

- Cine, draga mea?

- Voynicșii.

Daeman râse din toată inima și cu sinceritate.

- Evident că nu, doamna mea. Voynicșii au existat dintotdeauna aici. Sunt permanenți, ficși, eterni – în mișcare, uneori în afara razei noastre vizuale, dar mereu prezenți ca soarele ori ca stelele.

- Sau ca inelele? Întrebă Hannah cu glasul ei blând.

- Exact.

Daeman era încântat că ea înțelesese.

Harman scoase un volum masiv de pe un raft.

- Daeman *Uhr*, Ada m-a informat că ești un adevărat lepidopterolog.

- Pardon?

- Expert în fluturi.

Daeman se simți îmbujorându-se. Întotdeauna era plăcut ca îndemânările să-ți fie recunoscute, chiar și de către străini nu tocmai întregi la minte.

- Cu greu pot spune că sunt un expert, Harman *Uhr*, ci doar un colecționar, care a învățat câte ceva de la unchiul lui.

Harman coborî scara și duse volumul gros la o masă de lectură.

- Atunci asta ar trebui să te intereseze.

Deschise artefactul. Toate paginile lucioase arătau reprezentări colorate de fluturi.

Daeman se apropie, amuțit. Unchiul lui îl învățase numele a vreo douăzeci de soiuri de fluturi, iar de la alți colecționari aflase numele altor câteva soiuri pe care le capturase. Întinse mâna ca să atingă imaginea unei Coadă-rândunicii.

- Coadă-rândunicii, spuse Harman și adăugă: *Pterourus rutulus*.

Daeman nu pricepu ultimele două cuvinte, dar se holbă uluit la bătrân.

- Ești colecționar!

- Câtuși de puțin.

Harman atinse o imagine familiară, negru-aurie.

- Monarh.

- Da, încuviință Daeman derutat.

- Amiralul-roșu, Aphrodite Fritillary, Field Crescentspot, Common Blue, Painted Lady, Phoebus Parnassian, rosti Harman, atingând pe rând imagini.

Daeman cunoștea trei dintre numele acelea.

- Te pricepi la fluturi, spuse el.

Harman clătină din cap.

- Până în secunda asta nici măcar nu mă gândisem că diferitele soiuri pot avea nume.

Daeman privi mâna grosolană a bărbatului.

- Ai funcția citire.

Harman repetă gestul dinainte.

- Nimeni nu mai are funcția aceea palmară. Tot așa cum nimeni nu mai are funcția comunicații sau geopoziționare sau acces la date sau autofaxare din noduri.

- Atunci... începu Daeman și se opri, realmente confuz.

Oare indivizii aceștia îl tachinau dintr-un motiv necunoscut? Venise să petreacă weekendul la Palatul Ardis cu intenții bune - mă rog, cu intenția de a o seduce pe Ada, dar totul ca distracție -, iar acum, acest... joc răutăcios?

De parcă i-ar fi perceput iritarea în creștere, Ada își puse degetele subțiri pe mâneca lui.

- Harman nu are funcția citire, Daeman *Uhr*, rosti ea blând. Recent, el a învățat cum *să citească*.

Daeman se holbă. Era o afirmație la fel de lipsită de sens ca și sărbătorirea celui de-al nouăzeci și nouălea an al cuiva sau ca bolboroselile despre Breșa Atlantică.

- Este o îndemânare, preciză încet Harman. Cumva similară cu felul în care tu ai învățat numele fluturilor sau cu faimoasele tale tehnici de... donjuan.

Ultima frază îl făcu pe Daeman să clipească iute. *Este atât de bine cunoscut celălalt hobby al meu?*

- Harman, zise Hannah, ne-a promis să ne învețe dibăcia asta... cititul. S-ar putea să fie utilă. Eu trebuie să învăț despre cuptoare, înainte de a mai lucra și a mă arde.

Cuptoare? Daeman cunoștea bucătari care foloseau cuvântul. Nu-și putea imagina ce legătură putea să aibă cu arderea sau cu dobândirea funcției citire. Își umezi buzele și rosti:

- Nu mă interesează jocurile astea. Ce vreți de la mine?

- Trebuie să găsim o navă spațială, spuse Ada. Și există motive să credem că ne poți ajuta.

6 Olimp

Când schimbul meu ia sfârșit, în seara înfruntării dintre Ahile

și Agamemnon, mă teleportează cuantic înapoi în complexul scoliast de pe Olimp, îmi înregistrez observațiile și analiza, transfer gândurile pe o plăcuță-cuvântătoare și o duc în odăița albă a Muzei, care dă spre Lacul Caldeirei. Spre surprinderea mea, Muza este acolo și discută cu alt scoliast.

Scoliastul se numește Nightenhelser – un bărbat voinic ca un urs, dar prietenos, care, am aflat în ultimii patru ani ai rezidenței sale aici, a trăit, a predat la colegiu și a murit în Vestul Mijlociu american, cândva pe la începutul secolului al douăzecilea. Zărindu-mă în prag, Muza își încheie discuția cu Nightenhelser și-i face semn să plece, prin ușa de bronz, spre escalatorul care coboară în spirală de pe Olimp, la barăcile noastre și planeta roșie de dedesubt.

Muza îmi face semn să mă apropiu. Așez plăcuța-cuvântătoare pe masa de marmură din fața ei și mă retrag un pas, așteptând să fiu concediat fără un cuvânt, așa cum se întâmplă de obicei. În mod surprinzător, ridică plăcuța-cuvântătoare cât sunt încă acolo și strânge palma în jurul ei, apoi închide ochii și se concentrează. Stau în picioare și aștept. Mărturisesc că sunt neliniștit. Inima îmi bubuie, iar palmele, încheștate la spate, așa cum stau într-un fel de parodie profesorală a poziției „pe loc repaus” a soldaților, îmi sunt asudate. Cu ani în urmă, am decis că de fapt zeii nu pot citi mințile – că strania lor percepere a gândurilor muritorilor, eroi și scoliști deopotrivă, provine dintr-o știință avansată a studierii mușchilor faciali, a mișcărilor ochilor și a altor lucruri similare. S-ar putea să mă înșel însă. Poate că sunt telepați. În cazul acesta – și dacă s-au sinchisit să-mi citească mintea în decursul momentului de epifanie și decizie de pe plajă care a urmat celei dintre Agamemnon și Ahile – sunt un om mort. Din nou.

Am văzut scoliști care au nemulțumit Muza, într-o măsură mult mai mică decât pe zeii mai importanți. Acum niște ani – mai exact, în al cincilea an al asediului –, a existat un scoliast din secolul al douăzeci și șaselea, un asiatic bucălat și ireverențios cu neobișnuitul nume Bruster Lin, și cu toate că era scoliastul cel mai scilipitor și cu ideile cele mai inspirate dintre noi, ireverența sa l-a distrus. Literalmente. Se petrecuse după unul dintre comentariile sale cele mai ironice – despre lupta *mano a mano* dintre Paris și Menelau, învingătorul ia tot, care ar fi trebuit să pună capăt războiului în funcție de rezultatul aceluia unic duel.

Înfruntarea unu-la-unu până la moarte dintre amantul troian al Elenei și soțul ei aheu – deși desfășurată în fața a două armate ce aclamau, cu Paris superb în armura lui de aur și cu Menelau înfricoșător cu privirea-i străpungătoare – nu ajunsese niciodată la capăt. Afrodita văzuse că dragul ei Paris va fi căsărit în bucățele, așa încât coborâse și-l răpise de pe câmpul de luptă, readucându-l Elenei, unde, aidoma liberalilor efeminați din toate epocile, era un războinic mai fericit în pat decât pe câmpul de luptă. De aceea, după unul dintre comentariile amuzante ale lui Bruster Lin despre episodul Paris-Menelau, Muza – deloc amuzată – pocnise din degete și miliardele și trilioanele de nanocite ascultătoare din corpul nefericitului scoliast se agregaseră și apoi explodaseră într-un gigant salt de nano-lemingi, ciopârțindu-l pe Bruster Lin încă zâmbitor într-o mie de bucățele însângerate în fața noastră, ceilalți tovarăși ai săi, și rostogolindu-i capul încă surâzător spre picioarele noastre.

Fusesse o lecție serioasă și n-o uitasem. Fără comentarii subiective. Fără glume despre afacerea serioasă a divertismentului zeilor. Prețul ironiilor era moartea.

Muza deschide ochii și mă privește.

– Hockenberry, rostește ea pe tonul unui funcționar de la resurse umane din secolul meu, care se pregătea să concedieze un birocrat de nivel mediu, de cât timp ești alături de noi?

Știu că întrebarea este retorică, dar când ești întrebat de o zeiță, fie ea una mai puțin însemnată, răspunzi chiar și întrebărilor retorice.

– De nouă ani, două luni și optsprezece zile, zeiță.

Ea încuviințează tăcut. Sunt cel mai vechi scoliast supraviețuitor. Sau, mai exact, sunt scoliastul care a supraviețuit cel mai mult. Știe. Poate că această recunoaștere oficială a longevității mele este elegia dinaintea sfârșitului exploziv prin nanocite.

Mi-am învățat mereu studenții că existau nouă muze; erau toate fiicele Mnemosinei – Clio, Euterpe, Talia, Melpomene, Terpsihora, Erato, Polimnia, Urania și Caliope – și aveau, cel puțin potrivit fostei tradiții grecești, controlul unei forme de exprimare artistică, de pildă cântatul din flaut, dansul, povestirea sau cântecele eroice – însă în cei nouă ani, două luni și optsprezece zile în care am slujit zeii ca observator pe câmpiile Ilionului, eu am raportat, am văzut și am auzit o singură Muză – această zeiță

Înaltă care stă acum în fața mea, înapoia mesei de marmură. Din cauza glasului ei strident, m-am gândit mereu la ea ca fiind „Caliope”, în ciuda faptului că numele însemna „cea cu voce frumoasă”. Nu pot spune că această singură Muză are o voce frumoasă – pentru urechea mea este mai degrabă un claxon, decât o caliopă, orga aceea mecanică ce funcționa cu aburi –, dar cu certitudine este una față de care am învățat să tresar când spune „broască”.

- Urmează-mă, rostește ea, după care se ridică printr-o mișcare fluidă și iese prin ușa laterală privată a odăii de marmură albă.

Tresar și o urmez.

Muza are înălțime zeiască – adică, binișor peste doi metri, dar cu proporții perfect omenști, este mai puțin voluptoasă decât unele dintre zeițe, însă clădită ca o triatlonistă din secolul al douăzecilea – și chiar în gravitația redusă de aici, de pe Olimp, trebuie să mă grăbesc pentru a ține pasul cu ea, pe când străbate peluzele verzi, tunse scurt, dintre clădirile albe.

Se oprește la un nod de care. Când spun „car”, mă refer la carul de luptă din perioada războiului troian, cu care se aseamănă în mod vag – este scund, are aproximativ formă de potcoavă și o deschidere în lateral, îngăduindu-i Muzei să urce, însă carul acesta nu are cai, hățuri și vizitiu. Se prinde cu mâinile de balustradă și-mi face semn să urc.

Șovăitor, cu inima bubuindu-mi nebunește, mă sui în car și stau într-o parte, în vreme ce Muza își plimbă degetele lungi peste un triunghi auriu care poate fi un soi de panou de comandă. Pâlpâie luminițe. Carul bâzâie, trosnește, este înconjurat pe neașteptate de o rețea de energie și se ridică de pe iarbă, rotindu-se în timp ce se înalță. Brusc, o pereche de „cai” holografici se ivește în fața lui și galopează, părând să tragă carul prin cer. Știu că armăsarii holografici există pentru greci și troieni, totuși, lasă impresia teribil de vie că sunt animale reale, ce trag un car real prin văzduh. Mă prind de bara metalică de pe perimetru și mă încordez, dar nu se simte nici un pic de accelerație, deși discul de transport vibrează și se leagănă, survolează o dată de la treizeci de metri înălțime modestul templu al Muzei, apoi accelerează către depresiunea adâncă a Lacului Caldeirei.

Carul zeilor! gândesc și învinuiesc oboseala și adrenalina

pentru acest gând jalnic.

Am văzut, desigur, de mii de ori aceste care zburând în apropierea Olimpului sau deasupra câmpiilor Ilionului, cu zeii deplasându-se înainte și înapoi la activitățile lor zeiești, dar întotdeauna le-am văzut din punctul meu de vedere, de pe sol. De acolo, caii par reali și carul în sine pare mult mai puțin substanțial decât atunci când te afli într-unul și gonești la trei sute de metri deasupra piscului unui munte – mai precis, vulcan – care el însuși se ridică la douăzeci și șapte de mii de metri deasupra deșertului.

Piscul Olimpului ar trebui să fie lipsit de aer și acoperit cu gheață, însă aerul de aici este la fel de dens și de respirabil ca douăzeci și șapte de kilometri mai jos, unde barăcile scoliaștilor sunt cuibărite la poalele stâncilor vulcanice, iar în loc de gheață, coama lată este acoperită cu iarbă, arbori și clădiri albe îndeajuns de mari și de mărețe pentru ca Acropole să pară un simplu acaret.

Forma de cifră opt a Lacului Caldeirei din centrul vârfului Olimpului este lungă de o sută de kilometri și gonim peste ea cu o viteză aproape supersonică, cu un câmp de forță sau cine știe ce magie divină care împiedică curentul de aer să ne smulgă capetele de pe umeri și simultan înăbușește vuietul. Sute de clădiri, fiecare cu pogoane de pajiști și grădini perfect îngrijite, locuințele zeilor, bănuiesc, înconjoară lacul, iar uriașe autotirime cu trei punți se deplasează lent pe apele albastre. Cândva, scoliastul Bruster Lin mi-a spus că estima că muntele Olimp ar fi avut mărimea statului Arizona, iar piscul său înverzit ar fi fost aproximativ egal cu suprafața lui Rhode Island. A fost straniu să aud cum lucruri de aici erau comparate cu cele de pe cealaltă planetă, din celălalt timp, din cealaltă existență.

Strângând cu ambele mâini balustrada subțire, privesc dincolo de piscul muntelui. Panorama îmi taie răsuflarea.

Ne găsim destul de sus ca să pot vedea curbura planetei. Spre nord-vest, uriașul ocean albastru se extinde până la semiluna inversată a orizontului. Către nord-est se întinde linia coastei și-mi închipui că, în ciuda depărtării, pot zări uriașele capete de piatră ce marchează hotarul dintre apă și uscat. În nord se găsește secera arhipelagului fără nume, abia vizibil de pe țărm, la câțiva kilometri de barăcile noastre, apoi nimic decât albastru neconținut, din nou, până la pol. Spre sud-est, pot

distinge celelalte trei vârfuri vulcanice înalte ce se ridică deasupra orizontului, evident mai scunde decât Olimpul, dar albite de zăpezi, față de Olimpul cu climă controlată. Unul dintre ele, bănuiesc, trebuie să fie muntele Helicon, căminul Muzei mele și al surorilor ei, dacă are surori. Pe sute de kilometri către sud și sud-vest pot zări o succesiune de ogoare cultivate, după aceea păduri sălbatice, deșertul roșu ce le urmează, apoi poate iarăși pădure, până ce uscatul se contopește cu norii și pâclele și oricât aş clipi și m-aş freca la ochi, nu pot percepe detaliile de acolo.

Muza cotește carul și coboară spre malul vestic al Lacului Caldeirei. Observ acum că petele albe pe care le văzusem din văzduh sunt gigantice clădiri albe, cu coloane și trepte, împodobite cu pedimente uriașe și decorate cu statui. Sunt sigur că nici un alt scoliast n-a văzut această parte a Olimpului... sau, cel puțin dacă a văzut-o, n-a mai trăit pentru a ne povesti și nouă despre ea.

Coborâm lângă cea mai mare dintre clădirile gigantice, carul atinge solul și caii holografici dispar. Pe iarbă sunt oprite de-a valma sute de alte care aeriene.

Muza scoate din robă un obiect care seamănă cu un medalion mic.

- Hockenberry, mi s-a poruncit să te duc undeva unde tu nu poți să fii. Un zeu mi-a cerut să-ți dau două obiecte care te-ar salva să fii strivit ca un țânțar, dacă ai fi detectat. Pune-ți astea!

Îmi înmânează două obiecte - un medalion pe un lanț și o glugă ce pare a fi de piele. Medalionul este mic, însă greu, ca și cum ar fi de aur. Muza întinde brațul și răsuțește o parte a discului în sensul invers acelor de ceasornic.

- Acesta este un teleportator cuantic personal, așa cum folosesc zeii, rostește ea încet. Te poate teleporta în orice loc pe care-l poți vizualiza. Acest disc TC special îți îngăduie, de asemenea, să urmărești amprenta cuantică a zeilor, când decalează fazic prin spațiul Planck, dar nimeni - cu excepția zeului care mi l-a dat - nu poate urmări amprenta ta cuantică. Înțelegi?

- Da, spun, și vocea aproape că-mi tremură.

N-ar trebui să dețin obiectul acesta. Va însemna moartea mea. Celălalt „cadou” este și mai teribil.

- Acesta este Coiful Morții, zice ea și-mi trece peste cap

acoperământul împodobit, dar îl lasă pliat în jurul gâtului ca pe o glugă. Cușma lui Hades. A fost făurit de Hades însuși și este unicul obiect din univers care te poate ascunde vederii zeilor.

Clipesc prosteste, fără un cuvânt. Îmi amintesc vag note de subsol erudite despre „Cușma lui Hades” și-mi amintesc că despre numele lui Hades însuși – Äidès, în grecește – se credea că ar fi însemnat „cel nevăzut”. Totuși, din câte știu, Coiful Morții făurit de Hades era menționat doar o singură dată de Homer, când Atena i-l dăduse zeului războiului, Ares, pentru ca acesta să fie invizibil. *De ce ar dori vreun zeu să mi-l împrumute tocmai mie? Ce vor să fac pentru ei?* Genunchii îmi tremură când mă gândesc.

- Pune-ți coiful, poruncește Muza.

Cu gesturi stângace, ridic pielea groasă. În material sunt înglobate dispozitive, cipuri cu circuite, mașinării nanotehnice. Coiful are oculare flexibile, perfect transparente și un material ca o plasă în dreptul gurii, iar când mi-am pus complet gluga, aerul pare să unduiască straniu în jurul nostru, cu toate că văzul nu-mi este afectat.

- Incredibil... spune Muza.

Privește drept prin mine. Îmi dau seama că am atins visul oricărui adolescent de sex masculin – invizibilitatea reală, deși nu am nici cea mai mică idee privind felul în care coiful/cușma/gluga ascunde vederii întregul corp. Imboldul este de a fugi ca nebunul și de a mă ascunde de Muză și de toți zeii. Mi-l înăbuș. Trebuie să fie o șmecherie aici. Nici un zeu ori zeiță, nici chiar Muza mea, mai puțin însemnată, nu ar da unui simplu scoliast o asemenea putere fără să nu-și păstreze vreo protecție.

- Dispozitivul acesta te va feri de vederea tuturor zeilor, cu excepția zeiței care m-a autorizat să ți-l dau, rostește încet Muza, privind aerul din dreapta capului meu. Însă zeița aceea te poate vedea și urmări oriunde, Hockenberry. Și chiar dacă sunetele, mirosurile, ba până și bătaile inimii îți sunt mascate de medalion, simțurile zeilor sunt mai presus de înțelegerea ta. În următoarele minute, păstrează-te în preajma mea. Pășește silențios. Nu vorbi nimic. Respiră pe cât de ușor și de superficial este posibil. Dacă vei fi detectat, nici eu și nici protectoarea ta divină nu te vom putea păzi de mânia lui Zeus.

Cum să respiri ușor și superficial când ești îngrozit? Totuși, încuviințez din cap, uitând că Muza nu mă poate zări acum. Ea

așteaptă, continuând să privească strâmb, de parcă m-ar căuta cu vederea ei divină, așa încât îngaim:

- Da, zeită.

- Pune-ți mâna pe brațul meu, îmi poruncește ea brusc. Stai cu mine. Nu pierde contactul. În caz contrar, vei fi distrus.

Îmi așez palma pe brațul ei aidoma unei timide debutante care este escortată la primul bal în societate. Pielea Muzei este rece.

Cândva, am vizitat hangarul de asamblare a navelor de la Centrul Spațial Kennedy, din Cape Canaveral. Ghidul a afirmat că uneori se formau nori sub plafonul aflat la peste o sută de metri deasupra podelei de beton. Hangarul acela putea să fi fost plasat într-un colț al acestei săli imense, fără a fi remarcat vreodată, stând acolo ca un cub de jucărie aruncat de un copil într-o catedrală.

Când spui „zei”, te gândești la zeii esențiali, zeii principali – Zeus, Hera, Apollo și alți câțiva –, dar în această sală sunt sute de zei și majoritatea sălii este goală. Parcă la kilometri deasupra noastră, un dom auriu – grecii nu descoperiseră principiul domului, așa că asta contrazicea arhitectura conservatoare clasică a celorlalte clădiri mărețe pe care le-am văzut pe Olimp – direcționează acustic conversația către toate colțurile spațiului amețitor.

Podeaua pare de aur forjat. Zeii se reazemă de balustrade de marmură și privesc în jos de pe balcoanele circulare. Pereții au sute și sute de nișe arcuite și fiecare adăpostește o sculptură de marmură albă. Statuile sunt ale zeilor prezenți aici și acum.

Holograme ale aheilor și troienilor pâlpâie ici și colo, multe dintre ele prezentând imagini tridimensionale în mărime și culori naturale ale bărbaților și femeilor care se ceartă, mănâncă, fac dragoste sau dorm. În apropiere de centrul sălii, podeaua de aur coboară spre o concavitate mai mare decât orice bazin olimpic pentru înot, iar în spațiul acela licăresc și plutesc alte imagini în timp real din Ilion – priveliști aeriene vaste, prim-planuri, panoramări, imagini multiple. Dialogurile pot fi auzite ca și cum grecii și troienii ar fi chiar în sala aceasta. În jurul spațiului holografic, așezați pe tronuri de piatră, întinși pe sofale plușate ori stând în picioare în togile lor parcă desprinse din comicsuri, se află zeii. Zeii importanți. Zeii esențiali, cunoscuți de elevii de

școală primară.

Zei mai puțin însemnați se trag deoparte, când Muza se apropie de această concavitate centrală, iar eu mă grăbesc să stau lângă ea, cu mâna-mi tremurătoare pe brațul ei auriu, străduindu-mă să nu scârțâi cu sandalele, să nu mă-mpiedic, să strănut ori să respir zgomotos. Nici una dintre zeități nu pare să mă observe. Bănuiesc că voi afla rapid dacă vreuna mă vede.

Muza se oprește la câțiva metri de Pallas Atena și eu rămân atât de aproape de ea, încât mă simt ca un țânc de trei ani care se lipește de fusta mamei.

Am ajuns în toiul unei discuții aprige, în timp ce Hebe – una dintre zeițele secundare – se deplasează printre ceilalți, turnându-le nectar auriu în pocalele de aur. Zeus stă pe tronul său și înțeleg dintr-o privire că el este stăpânul aici, cel care mână norii de furtună, zeu printre zei. Acest Zeus nu este o imagine din comicsuri, ci o realitate imposibil de înaltă, a cărei prezență regală bărboasă, lucitoare de ulei și palpabilă îmi preschimbă sângele în melasă înspăimântată.

– Cum putem noi controla cursul acestui război? întreabă el, adresându-se tuturor zeilor, deși ochii îi sunt pumnale tăioase îndreptate către soția sa, Hera. Sau soarta Elenei? Cum vom putea, dacă zeițe ca Hera din Argos și Atena, păzitoarea ostașilor ei, intervin întruna – ca această oprire a mâinii lui Ahile, care se pregătea să verse sângele fiului lui Atreu?

Își întoarce privirea ca un nor de furtună asupra unei zeițe tolănite pe perne purpurii.

– Sau tu, Afrodita, care râzi întruna și stai mereu lângă frumusețea Paris, alungând spiritele rele și deviind lăncile bine azvârlite. Cum va putea voința zeilor – și, mai important, voința lui Zeus – să fie limpede, chiar și aici, dacă voi, zeițe băgăcioase, continuați să vă protejați favoriții pe seama Ursitei? În ciuda uneltirilor tale, Hera, Menelau încă o poate aduce acasă pe Elena... sau poate, cine știe, Ilionul poate învinge. Nu vor decide însă câteva zeițe.

Hera își încrucișează brațele subțiri. În poem, este atât de frecvent amintită ca „zeița-cea-cu-albe-brațe”, încât pe jumătate mă aștept ca brațele să-i fie mai albe decât ale altor zeițe, dar, deși pielea îi este îndeajuns de lăptoasă, nu este vizibil mai lăptoasă decât a Afroditei sau a lui Hebe, fiica Herei, sau a oricărei alte zeițe pe care o pot vedea din punctul în care mă

aflu, aici, lângă concavitatea holografică... mai precis, cu excepția Atenei, care pare straniu de bronzată. Știu că aceste pasaje descriptive sunt o funcție a tipului de poem epic al lui Homer; Ahile este denumit în mod repetat „cel iute de picior”, Apollo este „departe-țintitorul”, iar numele lui Agamemnon este de obicei precedat de „puternicul domn” sau „păstorul de oameni”; aheii sunt „pletoși” și corăbiile lor „negre” sau „sprintene” și așa mai departe. Aceste epitete repetate răspund cerințelor dificile ale hexametrilor dactilici; fiind mai puțin simple descrieri, reprezentau un mod prin care rapsodul grec putea asigura exigențele metrice prin formulări șablonarde. Suspectasem dintotdeauna că unele dintre aceste fraze rituale – cum ar fi fost Aurora care-și întindea degetele trandafirii – erau de asemenea tergiversări verbale, care-i câștigau aedului niște secunde pentru a-și aminti sau poate chiar pentru a inventa următoarele versuri de acțiune.

Cu toate acestea, când Hera începe să-i replice soțului ei, îi privesc brațele.

– Temute fiu al lui Cronos, rostește ea, ținându-și brațele albe încrucișate peste piept, despre ce dracu’ vorbești? Cum îndrăznești să afirmi că toate strădaniile mele sunt inutile? Păi asta-i *sudoare* – sudoare nemuritoare – vărsată pentru a aduna oștile aheilor, pentru a încuraja personalitățile acestor eroi atât cât trebuie, pentru a-i împiedica să se ucidă între ei înainte de a-i ucide pe troieni, și despre chinurile mari – chinurile *mele*, o, Zeus! – pentru a abate chinuri și mai mari asupra regelui Priam, a fiilor lui Priam și a cetății lui Priam.

Zeus se încruntă și se apleacă în față pe tronul care nu mi se pare confortabil, iar uriașele-i mâini albe se încleștează și se descleștează întruna.

Hera își desface brațele și le ridică într-un gest de exasperare.

– Fie cum vrei tu – oricum, întotdeauna faci așa –, dar nu te aștepta ca vreunul dintre noi, nemuritorii, să te laude.

Zeus se ridică. Dacă ceilalți zei sunt înalți de doi metri șaiszeci sau doi metri șaptezeci, Zeus trebuie să aibă mai bine de trei metri și jumătate înălțime. Fruntea îi este de-a dreptul brăzdată de încruntături și nu folosesc nici o metaforă, când spun că glasul lui tună:

– Hera, iubita mea, draga mea, nesătula mea Hera! Ce ți-au făcut vreodată Priam sau fiii săi, încât ai devenit atât de furioasă,

atât de neîndurătoare pentru năruirea Ilionului lui Priam?

Hera tace, cu mâinile pe lângă trup. Tăcerea ei nu pare decât să sporească mânia regală a lui Zeus.

- Este mai mult patimă decât furie în tine, zeiță! mugește el. Nu vei fi mulțumită până nu vei doborî porțile troienilor, până nu le vei năruî zidurile și-i vei înghiți de vii.

Expresia Herei nu face nimic pentru a nega această acuzație.

- Bine... bine... bubuie Zeus, aproape bâlbâindu-se într-un chip atât de familiar soților de-a lungul mileniilor, fă așa cum vrei *tu*! Îți mai spun un singur lucru, și să-ți intre bine-n cap, Hera, când va veni ziua în care *eu* să doresc să distrug o cetate și să-i înghit pe locuitorii ei - o cetate pe care s-o iubești *tu*, așa cum eu iubesc Ilionul -, atunci nici măcar să nu te gândești să-ncerci să te opui furiei mele!

Zeița face trei pași iuți înainte, amintindu-mi de un animal de pradă care țâșnește, ori de un maestru șahist care întrezărește o breșă și profită pe dată de ea.

- Da! Cele trei cetăți pe care le iubesc cel mai mult sunt Argos, Sparta și Micene, cu drumurile lor largi, la fel de late și de regale cu ale Ilionului sortit pieirii. Pe toate le poți nimici, după pofta inimii tale de vandal, Stăpâne. Nu mă voi împotrivi ție. Nu voi purta pică voinței tale... oricum, n-aș putea face mare lucru, fiindcă ești cel mai puternic dintre noi. Dar ține minte, o, Zeus - deși îți sunt soție, sunt de asemenea născută din Cronos și-ți merit respectul.

- N-am sugerat niciodată altceva, mormăie Zeus, reșezându-se pe tronul lui tare.

- Haide-atunci să ne-ascultăm unul pe altul, vorbește Hera, și glasul îi sună acum în mod clar mai dulce. Să ne supunem, eu ție și tu mie, iar ceilalți zei ne vor urma pilda. De-ndată, soțul meu! Ahile a părăsit deocamdată câmpul de bătălie, însă un armistițiu fandonit a amuțit lupta dintre troieni și ahei. Fă astfel încât troienii să încalce acest armistițiu și să pricinuiască cei dintâi rău, nu doar jurământului lor, ci și vestiților ahei.

Zeus se încruntă, mormăie, se foiește pe tron, dar îi poruncește Atenei care ascultă cu grijă:

- Coboară de îndată pe-amuțitul câmp de luptă dintre troieni și ahei. Îți poruncesc să faci astfel încât troienii să încalce cei dintâi acest armistițiu și să pricinuiască rău vestiților ahei.

- Și să-i calce în picioare pe argivi în triumful lor, îi suflă Hera.

- Și să-i calce în picioare pe argivi în triumful lor, ordonă Zeus obosit.

Atena dispare într-un fulger de TC. Zeus și Hera părăsesc sala și zeii încep să se împrăștie, discutând încet între ei.

Muza îmi face semn s-o urmez printr-o mișcare discretă a degetului și mă conduce afară din sală.

- Hockenberry, rostește zeița iubirii, întinzându-se pe sofaua ei cu perne, și gravitația - redusă așa cum este - îi pune în evidență toată voluptatea mătăsoasă, trupeșă și lăptoasă.

Muza mă condusesese în această altă odaie din Marele Palat al zeilor, o cameră întunecată, iluminată doar de dubla strălucire a unui coș cu jar ce arde mocnit și a unui obiect care aduce suspicios de mult cu un ecran de calculator. Îmi șoptise să-mi scot Coiful Mortii și mă simțisem ușurat să cobor gluga de piele, dar terifiat să fiu din nou vizibil.

Apoi Afrodita intrase, se tolănise pe sofa și spusese:

- Poți să pleci, Melete. Când voi mai avea nevoie de tine, te voi chema.

După care Muza ieșise printr-o ușă secretă.

Melete, repetasem în minte. Nu era una dintre cele nouă muze, ci un nume dintr-o epocă anterioară, când se credea că muzele erau numai trei: Melete a „gândirii”, Mneme a „amintirii” și Aoide a...

- Hockenberry, *eu* te-am putut vedea în Sala Zeilor, rostește Afrodita, smulgându-mă din reveria erudiției, și dacă te-aș fi arătat Stăpânului Zeus, acum n-ai fi nici măcar cenușă. Nici medalionul tău TC nu ți-ar fi îngăduit să scapi, fiindcă ți-aș fi putut urmări poteca decalajului fazic prin timp și spațiu. Știi de ce te afli aici?

Afrodita este protectoarea mea. Ea i-a poruncit Muzei să-mi dea dispozitivele acestea. Ce să fac? Să îngenunchez? Să mă prostern pe podea în prezența divinității? Cum să mă adresez ei? În cei nouă ani, două luni și optsprezece zile de când sunt aici, existența nu mi-a fost niciodată băgată în seamă de vreun zeu, dacă nu-mi pun la socoteală Muza.

Decid să fac o plecăciune ușoară, ferindu-mi ochii de frumusețea ei, de vederea sfârcurilor roz ce se disting prin mătasea subțire, de curba lină a abdomenului care proiectează umbre în triunghiul de țesătură întunecată unde i se unesc

coapsele.

- Nu, zeiță, răspund în cele din urmă, dar uitând întrebarea.

- Știi de ce ai fost ales ca scoliast, Hockenberry? De ce ADN-ul tău a fost ferit de distrugerea nanocitelor? De ce, înainte să fi fost ales pentru reintegrare, scrierile tale despre Război au fost introduse în simplex?

- Nu, zeiță.

ADN-ul meu este ferit de distrugerea nanocitelor?

- Știi ce este un simplex, umbră muritoare?

Un virus herpes? mă întreb.

- Nu, zeiță, rostesc.

- Simplexul este un obiect matematic geometric, un exercițiu de logistică, un triunghi sau trapez pliat în sine însuși, spune Afrodita. Planurile de excluziune devin contururi inevitabile doar dacă sunt combinate cu dimensiuni multiple și algoritmi ce definesc noi zone imaginare, creând și abandonând regiuni fezabile ale spațiului n -dimensional. Înțelegi acum, Hockenberry? Înțelegi acum în ce fel se aplică asta spațiului cuantic, timpului, războiului de jos sau propriei tale ursite?

- Nu, zeiță.

De data aceasta, glasul îmi tremură. Nu mă pot împotrivi.

Se aude foșnet de mătăsuri și ridic ochii, îndeajuns pentru a vedea cum cea mai frumoasă femeie existentă își rearanjează pe sofa brațele dalbe și coapsele catifelate.

- Nu contează, rostește ea. Tu - sau muritorul care ți-a fost șablon - ai scris o carte cu câteva mii de ani în urmă. Îți mai reamintești conținutul ei?

- Nu, zeiță.

- Dacă mai spui asta o singură dată, Hockenberry, o să te spintec de la vintre până-n creștetul capului și literalmente o să-ți folosesc intestinele drept jartiere. *Asta* înțelegi?

Îmi vine greu să vorbesc fără pic de salivă în gură.

- Da, zeiță, izbutesc și aud sâsâitul uscat.

- Cartea ta avea 935 de pagini și discuta despre un singur cuvânt - *Menin* -, acum îți reamintești?

- Nu, zei... Mă tem că nu-mi reamintesc, zeiță Afrodita, dar sunt sigur că nu greșești.

Înalt privirea atât cât să văd că zâmbește, cu bărbia rezemată în mâna stângă și degetul ridicat în lungul obrazului spre o sprânceană neagră, perfectă. Ochii ei au culoarea coniacului de

calitate.

- Mânie, murmură ea. *Menin aeide thea...* Hockenberry, știi cine va câștiga războiul acesta?

Trebuie să gândesc iute. Aș fi un scoliast aproape jalnic, dacă n-aș ști cum se termină poemul - cu toate că *Iliada* se sfârșește cu riturile funerare ale lui Hector, nu cu distrugerea Troiei, și nu există nici o menționare a unui cal gigantic, decât în comentariile lui Odiseu, iar acelea provin din altă epopee... totuși, dacă aș pretinde că știu cum se va termina acest război *real*, și din cearta pe care tocmai am auzit-o este evident că porunca lui Zeus, potrivit căreia zeii nu trebuie să fie informați despre viitor, așa cum este acesta prezis în *Iliada*, continuă să fie în vigoare - vreau să spun, dacă zeii înșiși nu știu ce se va întâmpla în continuare, nu m-aș situa atunci deasupra lor, inclusiv a Ursitei, dacă le-aș spune ceva? *Hybrisul* n-a fost niciodată un atribut care să fie răsplătit cu blândețe de zeii aceștia. În plus, Zeus - singurul care știe povestea completă a *Iliadei* - le-a interzis celorlalți zei să întrebe și tuturor scoliastilor să discute orice, cu excepția evenimentelor ce s-au petrecut deja. Iritarea lui Zeus nu este în nici un caz o idee bună pentru a supraviețui pe Olimp. Cu toate acestea, se pare că eu sunt ferit de distrugerea nanocitelor. Pe de altă parte, o cred perfect pe zeița iubirii când spune că-mi va purta intestinele ca jartiere.

- Care a fost întrebarea, zeiță? este tot ce izbutesc să murmur.

- Tu știi cum se sfârșește poemul *Iliada*, dar dacă te-aș întreba ce se întâmplă acolo, ar însemna să sfidez porunca lui Zeus, zice Afrodita, și surâsul ei dispare, înlocuit de o bosumflare. Te pot însă întreba dacă poemul prezice *această* realitate. Spune-mi, o prezice? În opinia ta, scoliastule Hockenberry, universul este stăpânit de Zeus sau de Ursită?

Rahat, îmi spun. Orice răspuns pe care l-aș oferi ar sfârși cu mine eviscerat și cu această frumoasă femeie - zeiță - purtând jartiere vâscoase.

- Înțelegerea mea, Zeiță, rostesc, este că deși universul se supune voinței lui Zeus și trebuie să asculte capriciile forței zieiști numite Ursită, *kaosul* continuă să aibă un cuvânt greu de spus în viețile oamenilor și zeilor deopotrivă.

Afrodita emite un sunet moale, amuzat. Totul la ea este moale, catifelat, ademenitor...

- Nu vom aștepta ca haosul să decidă această înfruntare, spune ea și glasul îi leapădă orice ton de amuzament. L-ai văzut pe Ahile retrăgându-se azi din sfadă?

- Da, zeiță.

- Știi că ucigașul-de-oameni s-a rugat deja lui Thetis să-i pedepsească pe tovarășii săi ahei pentru umilința pe care i-a adus-o Agamemnon?

- Nu am asistat la ruga aceasta, zeiță, dar știu că ea urmează calea... poemului.

Este o afirmație pe care o pot face fără grijă. Evenimentul aparține de acum trecutului. În plus, Thetis, zeița mării, este mama lui Ahile și toți de pe Olimp *știu* că el i-a solicitat intervenția.

- Așa este, încuviințează Afrodita. Potaia cu călcâie rotunde și sâni uzi a fost deja aici, în Sala Mare, și s-a aruncat la picioarele lui Zeus, imediat ce bătrânul prostovan s-a întors de la orgia lui cu etiopienii la fluviul Okeanos. L-a implorat, în numele lui Ahile, să acorde troienilor victorie după victorie, iar bătrânul nătărău a acceptat, intrând astfel în conflict cu Hera, principala susținătoare a argivilor. De acolo a rezultat și scena la care tocmai ai asistat.

Stau perfect drept, cu brațele pe lângă corp, palmele răsucite în față, capul ușor plecat, și o urmăresc pe Afrodita de parcă ar fi o cobră, dar în același timp știu că, dacă vrea să mă agreseze, atacul va fi mult mai rapid și mai letal decât al oricărei cobre.

- Știi de ce ai supraviețuit mai mult ca oricare alt scoliast? se răstește Afrodita.

Incapabil de a răspunde fără să mă autocondamn, clatin imperceptibil din cap.

- Ești încă în viață, fiindcă am anticipat că-mi poți face un serviciu.

Sudoarea mi se prelinge pe frunte și-mi înțeapă ochii. Alte pârlăieșe de transpirație mi se formează pe obraji și pe gât. În calitate de scoliast, misiunea pe care am jurat-o - misiunea mea din ultimii nouă ani, două luni și optsprezece zile - este de a observa războiul pe câmpiile Ilionului, fără să intervenim vreodată, doar observând, fără a comite niciodată vreun act, indiferent care anume, ce ar fi putut schimba rezultatul războiului sau comportamentul eroilor săi în orice fel.

- M-ai auzit, Hockenberry?

- Da, zeiță.
- Vrei s-auzi care va fi acest serviciu, scoliastule?
- Da, zeiță.

Afrodita se ridică de pe sofa și-mi plec realmente capul, totuși, îi pot auzi foșnetul rochiei de mătase, aud până și frecarea lină a coapselor ei albe și catifelate, atingându-se lin când se apropie; îi simt mirosul de parfum și femeie curată, când stă atât de aproape. Pentru o clipă, uitasem cât de înaltă este o zeiță, dar staturile respective îmi sunt reamintite când ea mă domină, cu sânii la numai câțiva centimetri de chipul meu plecat. Pentru o secundă, trebuie să mă lupt cu imboldul de a-mi îngropa fața în valea înmiresmată dintre sâni și, cu toate că știu bine că ar fi ultima mea acțiune înaintea unei morți violente, bănuiesc, în această clipă, că ar putea să merite.

Afrodita își pune mâna pe umărul meu încordat, atinge broderia grosolană de pe pielea Coifului Morții și după aceea îmi mângâie obrazul cu vârfurile degetelor. În ciuda fricii, simt cum o erecție puternică învie, se ridică, rămâne fermă.

Șoapta zeiței, când sosește, este moale, senzuală, ușor amuzată și sunt convins că știe starea în care mă aflu, că se așteaptă la ea, ca fiindu-i cuvenită. Își apleacă fața și se apropie atât de mult, încât îi simt căldura obrazului radiind lângă al meu, când îmi murmură în ureche două ordine simple.

- Îi vei spiona pe ceilalți zei pentru mine, susură Afrodita.
- Apoi, abia audibil peste bubuiturile inimii mele:
- Și, când va sosi momentul potrivit, o vei ucide pe Atena.

7

Centrala Conamara Chaos

Numărându-l și pe Mahnmut, în incinta presurizată pentru conferințe din vârful zonei lespezilor se aflau cinci moravecii galileeni. Modelul european îi era familiar – prim-integratorul Asteague/Che, cu baza în Pwyll –, dar ceilalți trei erau mai străini decât krakenii pentru provincialul Mahnmut. Moravecul ganymedean era înalt, elegant ca toți ganymedenii, atavic umanoid, într-o teacă de fulerenă neagră și privind prin ochi fațetați; callistanul aducea în mărime și design mai mult cu Mahnmut – cam un metru lungime, doar vag umanoid, arătând sintepidermă și chiar părți de carne reală sub învelișul

transparent de poliamidă, cu masa de numai treizeci sau patruzeci de kilograme; modelul ionian era... impresionant. Un moravec robust, de design vechi, construit pentru a rezista torului de plasmă și gheizerelor de sulf, entitatea cu baza pe lo era înaltă de cel puțin trei metri și lungă de șase metri, având mai degrabă forma unui crab-potcoavă terestru – puternic împlătoșată, cu nenumărate și neîngrijite apendice metamorfozabile, elice, lentile, flageli, antene-bici, senzori de spectru larg și facilitatori. În mod evident, era obișnuită cu vidul; suprafața îi era corodată, sablată și relustruită, apoi recorodată de atâtea ori, încât arăta la fel de ciupită de vărsat ca lo însuși. Aici, în sala de conferințe presurizată, utiliza repulsori puternici, pentru a o împiedica să zgârie adânc podeaua. Mahnmut păstră distanța de ionian, alegând un loc aflat de partea opusă a lespézii de comuniune.

Nici unul dintre ceilalți nu se prezintă prin intermediul infraroșiiilor sau a fasciculelor înguste, așa încât Mahnmut le urmă exemplul. Conectă ombilicalele nutritive la nișa lui, aspiră și așteptă.

Deși îi plăcea să respire, când beneficia de luxul respectiv, Mahnmut fu surprins că incinta era presurizată la șapte sute de milibari – mai ales că participau și ganymedeanul, și ionianul care erau non-respiratori. După aceea, Asteague/Che începu să comunice prin micromodulări ale undelor de presiune în atmosferă – vorbire, ba chiar engleză din Epoca Pierdută –, și Mahnmut înțelese că sala era presurizată pentru izolare, nu pentru confortul lor. Vorbirea prin sunete reprezenta forma cea mai sigură de comunicare în sistemul galilean și până și blindatul muncitor în vid de pe lo fusese adaptat acestui scop.

– Vreau să vă mulțumesc tuturor pentru că v-ați întrerupt sarcinile să veniți azi aici, începu prim-integratorul din Pwyll, mai ales celor care au venit de pe alți planetoizi. Sunt Asteague/Che. Bun venit, Koros III de pe Ganymede, Ri Po de pe Callisto, Mahnmut din echipa de explorare a polului sud de aici, de pe Europa, și Orphu de pe lo.

Mahnmut repetă surprins prezentarea și deschise imediat un contact privat pe fasciculul îngust. *Orphu de pe lo? Tu ești așadar interlocutorul meu shakespearian de atâta vreme, Orphu de pe lo?*

Așa este, Mahnmut. Este o plăcere să te întâlnesc personal,

prietene.

Ce straniu! Care-i probabilitatea de a ne fi întâlnit personal în felul acesta?

Nu-i chiar atât de straniu, prietene. Când am auzit că vei fi invitat în această expediție sinucigașă, am insistat să fiu inclus.

Expediție sinucigașă?

– ... după mai bine de cincizeci de ani jupiterieni fără contact cu post-oamenii, spunea Asteague/Che, adică șase sute de ani pământeni, nu mai știm ce fac pO-ii. Asta ne neliniștește. Este timpul să trimitem o expediție în sistemul planetar, spre soarele central, pentru a afla situația acestor creaturi și a evalua dacă ei constituie o amenințare directă și imediată pentru galileeni.

Asteague/Che făcu o pauză scurtă:

– Avem motive să suspectăm că așa stau lucrurile.

Peretele dinapoia integratorului european fusese transparent, arătând discul masiv al lui Jupiter deasupra câmpurilor de gheață luminate de stele, dar acum se opaciză și afișă sateliții și planetele ce se mișcau, în dansul lor măreț, în jurul soarelui îndepărtat. Imaginea transfocă pe sistemul Pământ-Lună-inele.

– În ultimii cinci sute de ani pământeni, activitatea pe spectrele radio modulată, gravitoni și neutrino dinspre inelele habitate polar și ecuatorial ale post-oamenilor s-a redus treptat, rosti Asteague/Che. În ultimul secol, activitatea respectivă a fost zero. Pe Pământ în sine, doar urme reziduale – posibil datorate activității roboților.

– Grupul mic de oameni originali mai există? Întrebă micuțul callistan Ri Po.

– Nu știm, răspunse Asteague/Che.

Integratorul își trecu mâna peste tabla generală și o imagine a Pământului umplu fereastra. Mahnmut simți că i se taie răsuflarea. Două treimi din planetă erau scăldate în lumina soarelui. Oceane albastre și câteva petice de continente maro se întrezăreau sub masele mișcătoare de nori albi. Mahnmut nu mai văzuse niciodată Pământul până atunci și intensitatea culorilor era aproape copleșitoare.

– Este o imagine în timp real? se interesă Koros III.

– Da. Consorțiul Cinci Sateliți a construit un mic telescop optic spațial, imediat în exteriorul frontului circular de șoc al magnetodiscului jupiterian. Ri Po a fost implicat în proiect.

– Îmi cer scuze pentru lipsa de rezoluție, spuse callistanul.

Trecuse mai bine de un secol jupiterian de când nu mai recursesem la astronomia de lumină vizibilă. Iar proiectul acesta a fost zorit.

- Există semne ale originalilor? Întrebă Orphu de pe Io.

Descendenții lui Shakespeare al tău, îi spuse Orphu lui Mahnmut, pe fascicul îngust.

- Nu se poate preciza, zise Asteague/Che. Rezoluția maximă este de doi kilometri și, cu excepția ruinelor cartografiate anterior, nu am văzut artefacte sau semne de viață ale oamenilor originali. Există o oarecare activitate neutrino de faxare, dar poate să fie automată sau reziduală. Adevărul este că în clipa de față nu oamenii ne interesează, ci post-oamenii.

Shakespeare al meu? Poate vrei să spui, Shakespeare al nostru! emise Mahnmut pe fascicul îngust spre ionianul masiv.

Scuze, Mahnmut. Oricât de mult aș iubi sonetele - ba chiar și piesele Bardului tău concentrarea mea a fost asupra lui Proust.

Proust! Estetul acela! Cred că glumești!

Deloc. Pe spectrul subsonic al benzii înguste se auzi un huruit, pe care Mahnmut îl interpretează ca fiind râsul ionianului.

Integratorul apelă imagini ale unora dintre milioanele de habitate orbitale ce se deplasau în mărețul lor dans inelar în jurul Pământului. Multe erau albe, altele argintii. Oricât de scânteietoare arătau în lumina puternică, datorită apropierii de soare, păreau în același timp straniu de reci. Și pustii.

- Nici o navetă. Nici o dovadă neutrino de faxări inel-Pământ. Iar convoiul-pod de materiale grele, care era accelerat între inele și Marte - observat chiar recent, cu numai douăzeci de ani jupiterieni în urmă, acum două sute patruzeci de ani Pământ/inele p-O - nu mai există.

- Crezi că post-oamenii au dispărut? Întrebă Koros III. Că au murit cumva? Sau că au migrat?

- Știm că modul lor de utilizare a energiei, cronoclastică, cunică și gravitațională, a suferit o transformare, spuse integratorul.

Unitatea era mai înaltă și ceva mai umanoidă decât Mahnmut, într-o teacă înveliș-blindaj de material galben, strălucitor. Glasul îi era blând, calm, atent modulat.

- Interesul nostru se îndreaptă acum către Marte.

Imaginea celei de-a patra planete umplu fereastra.

Interesul lui Mahnmut față de Marte era în cel mai fericit caz

marginal, iar imaginile planetei pe care le avea datau din Epoca Pierdută. Ceea ce vedea nu semăna deloc cu fotografiile și holoamele din epoca respectivă.

În locul unei planete ruginii, această imagine recentă de pe Marte dezvăluia un ocean albastru, care acoperea majoritatea emisferei nordice, cu Valles Marineris o adevărată vale de râu – o panglică tot albastră, lată de mulți kilometri, care se vărsa în oceanul acela. Mare parte din emisfera sudică rămăsese roșu-maronie, dar se vedeau și pete întinse de culoare verde. Vulcanii de pe platoul Tharsis continuau dinspre sud-vest spre nord-est, într-un alai întunecat – unul cu un vizibil fuio de fum –, însă Olympus Mons se ridica acum la douăzeci de kilometri de un golf gigantic, care se arcuria în oceanul nordic. Nori albi se învâlmăseau și se grupau peste emisfera scăldată în soare, iar lumini strălucitoare sclipeau undeva în apropiere de bazinul Hellas, dincolo de marginea neagră a terminatorului. Mahnmur putea vedea spirala unui uragan la nord de linia de coastă a câmpiei Chryse Planitia.

– Au terraformat-o, spuse el cu glas tare. Post-ii au terraformat Marte.

– Cu cât timp în urmă? întrebă Orphu de pe Io.

Nici unul dintre galileeni nu avea vreun interes special vizavi de Marte – de fapt, față de nici una dintre Planetele Interioare (decât față de literatura lor) –, așa că terraformarea s-ar fi putut întâmpla oricând, în cele douăzeci și cinci de secole terestre de când moravecii se desprinseseră de omenire.

– În ultimii două sute de ani, spuse Asteague/Che. Poate în ultimul secol și jumătate.

– Imposibil, declară sec și ferm Koros III. Marte n-ar fi putut să fie terraformată într-un interval atât de scurt.

– Da, imposibil, încuviință Asteague/Che. Dar așa s-a întâmplat.

– Prin urmare post-ii au migrat acolo, zise Orphu de pe Io.

– Noi nu credem, rosti micul Ri Po. Rezoluția observațiilor noastre asupra lui Marte a fost ceva mai bună decât cea asupra Pământului. De pildă, în lungul coastelor...

Fereastra arată regiunea din preajma unei peninsule răsucite, la nord de locul în care largul fluviu din Valles Marineris – practic, o lungă mare interioară – se vărsa într-un golf, curgea pe lângă un istm și după aceea se deschidea în oceanul nordic. Imaginea

transfocă. Pe toată coasta, acolo unde uscatul cobora spre ocean – arătând pe alocuri coline roșiatice ca deșertul, iar în alte părți șesuri verzi și masiv împădurite –, punctulețe negre urmau linia țărmului. Imaginea transfocă pentru ultima dată.

- Acelea sunt... sculpturi? întrebă Mahnmut.

- Credem că sunt capete de piatră, spuse Ri Po.

Cadrul se schimbă și umbra uneia dintre imaginile încețoșate sugera o frunte, un nas, o bărbie proeminentă.

- Este ridicol, vorbi Koros III. Pentru a înconjura întregul ocean nordic, ar fi necesare milioane de asemenea capete similare celor de pe Insula Paștelui.

- Noi am numărat patru milioane două sute trei mii cinci sute nouă, rosti Asteague/Che. Însă construcția este incompletă. Priviți această fotografie, făcută cu câteva luni în urmă, în decursul apropierii maxime de Marte.

Nenumărate forme minuscule și neclare trăgeau pe cilindri ceva ce putea fi un uriaș cap de piatră. Fața acestuia era orientată către cer și ochii adumbriți priveau direct în telescopul spațial. Siluetele micuțe trăgeau capetele cu cabluri multiple, gândi Mahnmut, aidoma sclavilor egipteni care deplasau blocurile de piatră pentru piramide.

- Lucrători umani? întrebă Orphu. Sau roboți?

- Credem că nici una, nici alta, răspunse Ri Po. Dimensiunile nu corespund. Pe benzile de analiză spectrală se poate observa culoarea siluetelor.

- Verde? făcu Mahnmut. (Îi plăceau enigmele literare, nu cele din viața reală.) Roboți verzi?

- Sau o specie de umanoizi mici și verzi care n-a fost cunoscută anterior, rosti perfect serios Asteague/Che.

Orphu de pe lo hurui un râset subsonic.

- OV, spuse el cu glas tare.

(?) trimise Mahnmut.

Omuleții verzi, expedie Orphu de pe lo pe banda comună și hurui încă o dată.

- De ce am fost chemați aici? îl întrebă Mahnmut pe Asteague/Che. Ce legătură are terraformarea aceasta cu noi?

Integratorul redusese transparența ferestrei. În lumina serii, dungile lui Jupiter și șesurile de gheață europeană păreau șterse și spălăcite, după albul și albastrul vibrante ale sistemului planetar interior.

- Trimitem pe Marte o echipă ca să investigheze situația și să ne raporteze, anunță Asteague/Che. Voi ați fost aleși. Acum este unicul moment în care puteți refuza.

Cei patru rămaseră tăcuți pe toate frecvențele de comunicații.

- Am precizat „să ne raporteze”, urmă prim-integratorul, dar nu neapărat „să se întoarcă pentru a ne raporta”. Nu avem nici o modalitate sigură de a vă readuce în sistemul jupiterian. Vă rog să semnalați dacă doriți să fiți înlocuiți în această misiune.

Toți patru menținură tăcerea.

- Bine, zise integratorul european. Peste câteva minute, veți descărca datele tehnice ale expediției, însă până atunci vă voi prezenta punctele principale. Pentru supravegherea reală pe planetă, vom utiliza submersibilul lui Mahnmut. Ri Po și Orphu vor cartografia de pe orbită, în vreme ce Mahnmut și Koros III coboară pe suprafață. Ne interesează în mod special activitatea de pe Mons Olympus, cel mai mare vulcan, și din jurul său. În regiunea aceea, mutațiile cuantice au fost masive și inexplicabile. Mahnmut îl va duce pe Koros III pe coastă, după care prietenul nostru ganymedean va desfășura activități de recunoaștere.

Din înregistrările și lecturile sale, Mahnmut știa că oamenii Epocii Pierdute semnalau întreruperile dorite prin dregerea glasului. Emise un sunet de dregere a glasului.

- Iertați-mi stupiditatea, totuși, cum vom duce *Doamna Brună* - submersibilul meu - pe Marte?

- Nu este o întrebare stupidă, răspunse integratorul. Orphu de pe Io?

Uriășul crab-potcoavă blindat se mișcă pe repulsori, astfel încât diverse lentile negre îl ațintiră pe Mahnmut.

- Au trecut secole de când n-am mai trimis nimic în sistemul planetar interior. În același timp, dacă am folosi metoda veche, călătoria ar dura o jumătate de an jupiterian. Am decis să utilizăm foarfecele.

Ri Po se foi în nișa lui.

- Crezusem că foarfecele urma să fie utilizat numai pentru explorările interstelare.

- Consorțiul Cinci Sateliți a decis că acțiunea aceasta este prioritară, spuse Orphu de pe Io.

- Bănuiesc că va exista un gen de vehicul spațial, rosti Koros III. Sau ne veți proiecta unul după celălalt, în pielea goală, ca tot

atâtea orătăanii azvârlite de o balistă?

Huruitul subsonic al lui Orphu cutremură nișa. În mod evident, fusese încântat de imaginea lui Koros.

Mahnmut trebui să acceseze rețeaua comună. O *balistă* era o mașinărie de asediu a oamenilor din Epoca Pierdută, din civilizațiile lor de Nivel Doi – pre-abur – mecanică, dar mai puternică decât o simplă catapultă, capabilă să lanseze bolovani uriași la distanțe de peste un kilometru și jumătate.

– Un vehicul spațial există, spuse Asteague/Che. A fost conceput să ajungă la Marte în câteva zile și este configurat să transporte submersibilul lui Mahnmut. Are un sistem de pătrundere în atmosferă pentru submersibilul lui Mahnmut – *Doamna Brună*.

– Să ajungă la Marte în câteva zile, repetă Ri Po. Care sunt factorii delta-v ce ies din tubul de flux al lui Io?

– Sub trei mii de *g*-uri, zise integratorul. *G-uri terestre*.

Mahnmut, care nu simțise niciodată o apăsare mai mare decât cea de pe Europa, care nu atingea nici o șeptime din accelerația gravitațională terestră, încercă să-și imagineze o forță de 21.000 de ori mai mare. Nu izbuti.

– În decursul accelerației, nava, inclusiv *Doamna Brună*, va fi umplută cu gel, spuse Orphu de pe Io. Vom sta la fel de comod precum cipurile de circuite într-o matrită de gelatină.

Era vădit că Orphu fusese implicat în proiectarea vehiculului spațial, iar Ri Po în observarea celor două planete. Koros III primise probabil un anunț prealabil cu privire la rolul său de comandant în această expediție. Lui Mahnmut i se părea că doar el nu participase la pregătirea misiunii, probabil pentru că rolul său – pilotarea *Doamnei Brune* prin oceanele marțiene – era minor. Poate că, gândi el, ar trebui totuși să aleg să nu particip la expediție.

Proust? expedie el pe fascicul îngust către masivul ionian.

Regret că nu mergem pe Pământ, prietene. Am fi putut vizita Stratford-on-Avon. Am fi cumpărat o halbă suvenir.

Era o glumă veche între ei, dar în contextul actual păru din nou amuzantă. Mahnmut replică printr-un simulacru decent al râsului sonor al lui Orphu și moravecul cel mare hurui atât de puternic drept răspuns, încât ceilalți patru îl putură auzi realmente prin aerul dens.

Ri Po nu râdea. În mod clar, calcula.

- O lansare cu foarfecele ne-ar aduce o viteză inițială de aproape două zecimi din viteza luminii și chiar după o decelerare intensă, utilizând căușul magnetic în sistemul planetar interior, vom avea o viteză de apropiere de aproximativ o miime din viteza luminii – peste 300 de kilometri pe secundă. Vom ajunge la Marte destul de rapid, chiar dacă este de cealaltă parte a soarelui, așa cum se întâmplă acum. S-a gândit însă cineva cum vom încetini când ajungem acolo?

- Da, răspuse Orphu de pe Io, oprindu-și huruitul. Ne-am gândit la problema aceasta.

Chiar și după treizeci de ani jupiterieni de existență, Mahnmut nu avea de la cine să-și ia rămas bun pe Europa. Partenerul său de explorări, Urtzweil, fusese distrus într-un canal care se închisese lângă Craterul Pwyll, cu optsprezece ani-J în urmă, și de atunci Mahnmut nu se apropiase de nici o altă entitate înzestrată cu conștiință.

La șaisprezece ore după conferință, Centrala Conamara Chaos ordonă remorcherelor orbitale dedicate să ridice *Doamna Brună* dintr-un canal deschis și s-o aducă pe orbită, unde moraveci de vid, supervizați de Orphu de pe Io, introduseră submersibilul în vehiculul marțian care aștepta, după care lăsară străvechile troliuri interlunare cu inducție să remorcheze totul spre Io. Mahnmut și ceilalți trei moraveci din expediție discutaseră despre botezarea vehiculului spațial, dar imaginația nu-i ajutase, impulsul se diminuase și de atunci înainte se referiseră la acesta doar ca „nava”.

Ca majoritatea vehiculelor spațiale construite de moraveci în miile de ani ce trecuseră de la începutul călătoriilor în spațiul cosmic, nava nu era deloc elegantă, cel puțin potrivit standardelor clasice. Era lungă de o sută cincisprezece metri și alcătuită în principal din traverse de fulerenă, cu material antiradiații înfășurat în jurul nișelor modulare, sonde de investigații semiautonomie, zeci de antene, senzori și cabluri. Nava aceasta diferea în mod notabil de cele utilizate în interiorul subsistemului jupiterian, în primul rând prin strălucitorul miez magnetic dipol și deflectoarele frontale. În botul butucănos erau amplasate patru motoare cu fuziune în formă de clopot și cele cinci pâlnii ale căușului Matloff/Fennelly. O proeminență cu diametrul de zece metri de la pupa adăpostea vela de bor, pliată.

Nici căușul și nici vela nu urmau să fie necesare până în etapa de decelerare a călătoriei, iar motoarele cu fuziune nu aveau nici o legătură cu etapa de accelerare.

Mahnmut stătea în interiorul *Doamnei Brune* – acum umplută cu gel –, în timp ce Koros III și Ri Po se aflau la șaiszeci de metri mai departe, în modulul de comandă anterior, căruia ei îi spuneau „puntea”. Planul era ca Ri Po să se ocupe de problemele de navigație în decursul scurtului lor drum nebunesc, pe când Koros III urma să fie comandantul expediției. Potrivit aceluiași plan, ganymedeanul avea să se transfere în submersibilul lui Mahnmut cu puțin înainte ca *Doamna Brună* – golită de gel – să fie lansată în atmosfera marțiană. La ajungerea în oceanele lui Marte, Mahnmut urma să joace rolul unui șofer de taxi, ducându-l pe Koros III în locul de debarcare pe care comandantul ganymedean îl alegea pentru activitățile sale de spionaj de la sol. Lui Koros îi fuseseră descărcate diverse specificații tehnice ale misiunii, care nu aveau să-l privească pe Mahnmut.

Orphu de pe Io se instalase în batiul său de pe blindajul exterior al navei, în spatele celor zece solenoizi toroidali și în fața vinciurilor pentru cablurile velei, și era conectat la punte și submersibil prin toate tipurile de legături vocale, de date și comunicații imaginabile. Majoritatea conversațiilor sale non-tehnice se derulau cu Mahnmut.

Continui să fiu foarte interesat de teoria ta privind construcția dramatică a sonetelor, prietene. Sper că vom trăi îndeajuns de mult pentru ca să analizezi mai multe din ciclu.

Dar Proust!? răspunse Mahnmut. De ce Proust, când îți poți petrece toată existența studiindu-l pe Shakespeare?

Proust a fost poate exploratorul absolut al timpului, memoriei și percepției, replică Orphu.

Mahnmut emise un sunet de paraziți statici.

Ionianul scrijelit își expedie hurea prin linia audio.

– Mahnmut, prietene, abia aștept să te conving că ambii pot fi încântători și pot oferi multe de învățat.

Mesajul lui Koros III sosi prin legătura de comunicații comună – *Vă puteți mări lățimea de bandă pe liniile vizuale. Ne apropiem de torul de plasmă al lui Io.*

Mahnmut deschise toate fluxurile vizuale; prefera să urmărească evenimentele externe prin lentilele lui Orphu de pe

Io, dar în clipa aceea imaginile mai interesante proveneau de la videocamerele frontale ale navei și nu neapărat în spectrul luminii vizibile.

Accelerau spre uriașa față a lui Io, pătată cu roșu și galben, venind de sub planul eclipticii și pregătindu-se să-i survoleze polul nord imediat înainte de a pătrunde în tubul de flux Jupiter-Io.

Pe durata scurtei călătorii de la Europa, Orphu și Ri Po descărcaseră informații pertinente despre această regiune a spațiului jupiterian. Fiind o creatură de pe Europa, Mahnmut se focalizase întotdeauna în principal asupra sonarului și în secundar asupra percepțiilor în lumină vizuală din oceanele întunecoase de acolo, iar acum percepea magnetosfera jupiteriană ca fiind o regiune zgomotoasă și aglomerată. Privind înainte pe lățimile de bandă radio decimetrice, putea să vadă torul de plasmă gros cât Jupiter al lui Io și, perpendicular pe tor, tubul magnetic al lui Io care se ridica aidoma unor coarne largi către polii nord și sud ai lui Jupiter. Mult dincolo de Jupiter și sateliții săi, dincolo de magnetopauză, Mahnmut percepea arcul de șoc al turbulenței izbindu-se ca uriașe talazuri albe de un recif ascuns vederii, auzea undele Langmuir din amonte cântând în bezna magnetică pe lângă reciful acela și recepționa undele acustice ionice, pârlând după lunga lor călătorie dinspre soare. Văzut din spațiul jupiterian, soarele în sine era cu puțin mai mult decât o stea foarte strălucitoare.

Când nava goni în sus și peste Io, pătrunzând în tubul de flux, Mahnmut auzi corul și şuieratul Whistler-modulate ale micului satelit, care își străbătea propriul tor de plasmă, înghițindu-și practic coada. Vedeă benzile profunde de emisii ecuatoriale și fu nevoit să diminueze mugetele radio decimetrice și kilometrice care soseau dinspre tubul de flux. Întregul spațiu galilean era un furnal de radiații dure și activitate electromagnetică – Mahnmut își petrecuse toată existența cu vuietul acela de fundal în urechile lui virtuale –, dar trecerea de la tor la tubul de flux, atât de aproape de Jupiter, expedia cascade violente de electroni torturați, ce şuierau în jurul navei lor, precum spectrele prevestitoare de moarte care zbiară să fie lăsate într-o casă asediată. Era o experiență nouă și moravecul o găsi oarecum descurajantă.

Apoi intrară în tubul de flux și Koros III răcni:

- Țineți-vă bine!

După care canalele de sunet fură copleșite de urletul uraganului.

Torul de plasmă al lui Io era un covrig gigantic de particule încărcate, învolburate în siajul de bioxid de sulf, hidrogen sulfurat și alte gaze lăsate în urmă - apoi acumulate iarăși - de violentul satelit care era căminul lui Orphu. Pe când gonea pe orbita sa rapidă de unu virgulă șaptezeci și șapte zile în jurul lui Jupiter, traversând câmpul magnetic al gigantei gazoase și propriul său tor de plasmă, Io crea un colosal curent electric între sine și Jupiter - un cilindru cu două pâlnii de descărcări magnetice incredibil de concentrate, numit tubul de flux Io. Tubul se conecta cu polii magnetici nord și sud ai lui Jupiter și crea acolo aurore sălbatice, în vreme ce pâlniile tubului de flux purtau un curent constant de cinci megaamperi și producea constant peste două trilioane de wați de energie.

Acum câteva luni, Consorțiul Cinci Sateliți decisese că ar fi fost teribil să irosească două trilioane de wați de energie.

Mahnmut privi cum polul nord al lui Io licări sub ei. Materialele ejectate din vulcanii de sulf - mai ales din Prometheus, aflat mult mai spre sud, lângă ecuatorul satelitului - erau azvârlite la peste o sută patruzeci de kilometri înălțime deasupra suprafeței ciuruite de cratere, ca și cum satelitul violent ar fi tras în ei, încercând să-i facă să se înapoieze, înainte să fi atins punctul de unde nu mai exista întoarcere.

Prea târziu. Erau deja acolo.

Pe ecranul video comun din fața lor, acoladele de navigație suprapuse ale lui Ri Po arătau că se inseraseră corect în tubul de flux și proiectau alinierea cu foarfecele. Jupiter se repezi către ei și umplu rapid imaginea frontală ca un perete multidungat.

Lamele fizice ale foarfecelui - acceleratorul de unde magnetice rotitor, cu brațe duale, amplasat în interiorul acceleratorului de particule natural al tubului de flux al lui Io - erau lungi de opt mii de kilometri, doar un fragment din lungimea de peste o jumătate de milion de kilometri a tubului de flux curbat care conecta polul nord al lui Io cu polul nord al lui Jupiter.

Însă foarfecele se puteau mișca. Așa cum Orphu de pe Io îi explicase lui Mahnmut:

- Momentul unghiular poate avea multe splendori, micul meu

prieten.

Nava care conținea iubitul submersibil al lui Mahnmut se apropiase de lo și de tubul de flux – chiar după accelerarea completă a remorcherelor ionice – cu viteza de numai douzeci și patru de kilometri pe secundă, adică mai puțin de optzeci și șase de mii de kilometri pe oră. La viteza aceea, ar fi avut nevoie de peste patru ore numai pentru a traversa distanța tubului de flux dintre polul nord al lui lo și al lui Jupiter, și câțiva ani-e pentru a ajunge la Marte. Totuși ei nu intenționau să continue în ritmul acela de târâș.

Nava pătrunse în câmpul trosnitor, mugitor, convulsiv al tubului de flux, găsi vârful foarfecelui, se alinie cu lama superioară și apoi utilizează proprietățile de accelerare ale tubului pentru a propulsa solenoidul-vehicul spațial prin bobinele de câmp cu diametrul de cinci kilometri ale acceleratorului dipol superconductor. Îndată ce nava pătrunse în prima poartă, aidoma unei stângace bile de crochet care străbătea cea dintâi portiță din câteva mii, lama acceleratorului-foarfece începu să se deschidă cu o viteză unghiulară diferențială, care se apropia de viteza luminii – și, teoretic, chiar o depășea. În momentul acesta călăreau șfichiul unui bici, pentru ca în momentul următor să fie propulsați de pe vârful său, utilizând pe cât de mult putea înhăța acceleratorul-foarfece din energia de două trilioane de wați.

Nava – și tot ce exista în ea – trecu de la zero g la aproape trei mii g în două virgulă șase secunde.

Jupiter fulgeră spre ei, pe lângă ei și pe sub ei într-o clipire de ochi. Mahnmut își încetini toate monitoarele, pentru a putea aprecia plecarea.

– Iu-hu! strigă Orphu, de pe blindajul exterior.

Nava și submersibilul se tensionară, scârțâiră, gemură și țiuiră sub forța de apăsare, însă erau construite din materiale dure – *Doamna Brună* însăși fusese concepută pentru a rezista la o presiune de milioane de kilograme pe centimetru pătrat, în oceanele adânci ale Europei –, la fel ca moravecii aceștia.

– Să dea dracii! rosti Mahnmut, intenționând să transmită comentariul doar lui Orphu de pe lo, dar emițându-l din greșeală spre toți cei trei colegi ai săi.

– Chiar așa, răspunse Ri Po.

Luminile polare clocotitoare ale lui Jupiter – strălucitoarea auroră ovală care înconjură polul nord al gigantei gazoase,

însoțită de amprenta scânteietoare a locului unde tubul de flux întâlnea atmosfera – licăriră sub ei și dispărură la pupa.

Ganymede, care cu două secunde înainte fusese la un milion de kilometri depărtare, de cealaltă parte a sistemului, se năpusti către ei, pâlpâi în trecere și fu pierdut din vedere în urmă.

– Uruk Sulcus, spuse Koros III pe banda comună și, pentru o clipă, Mahnmut crezu că moravecul comandant se îneca sau că blestema, dar apoi sesiză tonul ușor sentimental al glasului său de obicei detașat și înțelese că se referise probabil la o regiune de pe Ganymede – un bulgăre de zăpadă canelat și murdar, abia întrezărit când fulgerase pe lângă ei –, care era, pesemne, căminul ganymedeanului.

Micuțul satelit Himalia, pe care nimeni din echipaj nu-l vizitase – și nici n-ar fi intenționat –, săgetă ca un licurici în flăcări.

– Am traversat frontul arcului de șoc, anunță Ri Po, cu accentul său callistan specific. Prima ieșire din iazul local – cel puțin pentru moravecul care vorbește.

Mahnmut își privi ecranele. Afișajele lui Ri Po anunțau că se îndepărtaseră cu cincizeci și trei de diametre jupiteriene și continuau să accelereze. Înainte de a căpăta o idee asupra vitezei lor, Mahnmut fu nevoit să acceseze bănci de memorie neutilizate și văzu că Jupiter avea diametrul de o sută patruzeci și doi de mii de kilometri. Nava descria un arc deasupra planului eclipticii, însă moravecul își reamintea vag că intenția lor era ca atracția gravitațională solară să-i poarte către interior, spre Marte, care în momentul acela se afla de partea opusă a soarelui. Oricum navigația nu era grija lui. Misiunea sa avea să înceapă după ce amerizau în oceanul marțian, iar pilotarea acolo părea destul de banală – lumină solară caldă, adâncimi mici, practic fără presiuni, stele după care se putea naviga noaptea, sateliți de geopoziționare pe care aveau să-i lanseze pe orbită, astfel ca să poată naviga în cursul zilei, aproape nici un fel de radiații, prin comparație cu suprafața Europei. Nici un kraken! Nici un pic de gheață. *Nici un pic de gheață!* Totul părea prea simplu.

Desigur, dacă post-oamenii erau ostili, exista o probabilitate însemnată ca moravecii să nu supraviețuiască drumului până la Marte ori pătrunderii în atmosferă, și, chiar dacă supraviețuiau, rămânea o probabilitate însemnată ca ei să nu mai poată reveni niciodată la căminele din spațiul jupiterian, însă deocamdată

Mahnmut nu putea să facă absolut nimic în această privință. Gândurile începură să-i revină la Sonetul CXXVI.

- Toată lumea e bine? Întrebă Koros III.

Pe rând, raportară că erau în stare perfectă. Pentru a doborî acest echipaj ar fi fost necesare nu numai câteva mii de *g*-uri. Moralul le era ridicat.

Ri Po începu să raporteze alte date navigaționale și legate de spațiul cosmic, dar Mahnmut nu-i acordă atenție. Era deja prins în câmpul gravitațional al Sonetului CXXVI, primul dintre sonetele „Doamnei Brune”.

8 Ardis

Daeman dormi bine și visă femei.

I se părea ușor amuzant, dacă nu straniu, că visa femei numai atunci când nu dormea cu una. Era ca și cum ar fi avut nevoie de pielea caldă de femeie alături de el în fiecare noapte, iar subconștientul i-o oferea, dacă eforturile sale de peste zi dăduseră greș. Trezindu-se târziu, în dormitorul confortabil din Palatul Ardis, visul zbură în fragmente și zdrențe, totuși, rămase destul – alături de obișnuita erecție matinală – pentru a readuce o amintire vagă a corpului Adei sau al cuiva foarte asemănător ei – cald, cu piele albă, parfumat, cu fese pline, sâni rotunzi și coapse solide. Daeman abia aștepta apropiata cucerire din weekend și în dimineața aceasta minunată avea puține îndoieli că va reuși.

Mai târziu, după ce făcuse duș, se bărbierise și se îmbrăcase impecabil într-o vestimentație pe care o considera rurală-sport – pantaloni de bumbac cu dungi albe și albastre, vestă de lână serj, sacou pastelat, cămașă din mătase albă și eșarfă cu rubin, purtându-și bastonul favorit din lemn și având pantofi de piele neagră, ceva mai robusți decât obișnuiții lui papuci cu tocuri –, luă micul dejun în sera luminată de soare și află, spre satisfacția sa, că Hannah și individul acela Harman plecaseră devreme în dimineața aceea.

- Pregătesc turnarea de deseară, fu explicația criptică a Adei și Daeman nu era într-atât de interesat ca să ceară clarificări.

Se simțea pur și simplu mulțumit că bărbatul plecase.

Ada nu abordă absurdități conversaționale, precum cărți sau

nave spațiale, dar își petrecu sfârșitul dimineții cu el, slujindu-l drept ghid și reacomodându-l cu numeroasele aripi și coridoare din Palatul Ardis, cu complexele beciuri pentru vinuri, pasajele secrete și mansardele vechi. Bărbatul își aminti de un tur similar în prima lui vizită acolo; fata Ada îl condusesese pe o scară fragilă, pentru a sui pe platforma sulky de pe acoperiș, iar Daeman, alert ca întotdeauna la revelațiile de felul acela, întrezărise paradisul unui tânăr pe sub fusta ei ridicată, când urcase înaintea lui: își amintea perfect coapsele lăptoase și umbrele întunecate de acolo.

În dimineața aceasta, suiră pe aceeași scară către aceeași platformă sulky, însă acum Ada îi făcu semn s-o ia înainte, mulțumindu-se să suradă înaintea protestelor lui de gentleman ca ea să urce prima, cu zâmbetul sugerând o amintire a episodului despre care Daeman crezuse atunci că trecuse neobservat.

Palatul Ardis era o clădire înaltă și platforma sulky, cu scândurile de mahon încă strălucind, se ridica între frontoane la douăzeci de metri deasupra aleii de acces acoperite cu pietriș, unde voynicșii stăteau aidoma unor scarabei ruginiți în poziție verticală. Daeman nu se apropie de marginea fără balustradă, dar Ada ignoră riscul și merse până la limita platformei și se uită melancolic la pajiștea lungă și linia îndepărtată a pădurii.

- N-ai da orice de pe lume ca să ai un sulky funcțional?
întrebă ea. Fie numai și pentru câteva zile?

- Nu. De ce mi-aș dori așa ceva?

Ada mișcă vag din degetele lungi.

- Dacă ai avea chiar un sulky pentru copii, ai putea zbura peste pădure și râu, peste dealurile acelea din vest, ai putea zbura întruna zile și zile departe de locul ăsta, departe de orice faxport.

- De ce și-ar dori cineva să facă una ca asta?

Ada îl privi o clipă.

- Nu ești curios? Despre ce-i acolo?

Daeman își atinse vesta cu degetele, de parcă ar fi îndepărtat niște firimituri.

- Nu fi absurdă, draga mea. Acolo nu-i nimic interesant... sălbăticie pură... nici un om. Toți cei pe care-i cunosc locuiesc la cel mult câțiva kilometri depărtare de un faxport. În plus, acolo trăiesc *Tyrannosaurus rex*.

- Un tiranozaur? În pădurea noastră? făcu Ada. Prostii! N-am văzut niciodată vreunul pe-aici. Cine ți-a spus, vărule?

- Chiar tu, draga mea. Ultima dată când am fost în vizită, acum o jumătate de Douăzeci.

Ada clătină din cap.

- Cred c-am glumit pe seama ta.

Daeman se gândi la posibilitatea aceea și la anii lui de anxietate legați de revizitarea Ardisului, la coșmarul cu tiranozaurul care-l bântuise de-a lungul timpului și nu putu decât să facă o grimasă.

Ada păru să-i citească gândurile și zâmbi.

- Te-ai întrebat vreodată, vărule Daeman, de ce post-ii au decis să ne mențină populația la un milion? De ce nu la un milion și unu? De ce nu la nouă sute nouăzeci și nouă de mii nouă sute nouăzeci și nouă? De ce tocmai la un milion?

Daeman clipi repede, încercând să vadă legătura dintre discuția legată de un sulky pentru copii din Epoca Pierdută, dinozauri și populația umană, care fusese aceeași de... păi... dintotdeauna. Și nu-i plăcea ca ea să-i reamintească faptul că erau veri, întrucât vechile superstiții inhibau uneori relațiile sexuale între membrii de familie.

- Dragă mea, rosti el, constat că asemenea speculații inutile duc la indigestie, chiar într-o zi atât de superbă. N-ar trebui să revenim la un subiect mai potrivit?

- Bineînțeles, încuviință Ada și-l binecuvântă cu surâsul cel mai dulce. Ce-ar fi să coborâm și să căutăm alți oaspeți înainte de prânz și de excursia noastră la locul de turnare?

De data aceasta, ea coborî cea dintâi scara.

Prânzul fu servit de servitori plutitori în aer liber, pe patioul nordic, și Daeman flecări amabil cu câțiva tineri - se părea că alți câțiva oaspeți faxaseră pentru „turnarea” de seară, indiferent ce anume urma să fie aceasta -, iar după masă, mulți musafiri căutară culcușuri în reședință sau șezlonguri confortabile pe peluza adumbrită, în care să se întindă și să-și pună țeșăturile turin peste ochi. De obicei, timpul petrecut sub turin era de o oră, așa că Daeman porni să se plimbe pe lângă lizieră, căutând și fluturi.

Ada i se alătură în apropiere de poalele dealului.

- Nu folosești turinul, vărule Daeman?

- Nu, răspunse el, și se auzi vorbind mai pedant decât

intenționase. După aproape un Douăzeci m-am obișnuit cu el, dar nu-l întrebuițez. Și tu te abții, Ada, dragă?

- Nu întotdeauna, răspunse tânăra; în timp ce umbla, rotea o umbreluță de culoarea piersicii, și lumina blândă conferea o strălucire minunată tenului ei alb. Din când în când mă pun la curent cu evenimentele, totuși, se pare că sunt prea ocupată pentru a deveni atât de dependentă pe cât sunt mulți în prezent.

- Turinurile par într-adevăr să fie omniprezente.

Ada se opri în umbra unui ulm uriaș, cu ramuri groase și joase. Coborî umbrela și o închise.

- L-ai încercat?

- Oh, da. Era ultima modă între Douăzeciurile mele. Am petrecut câteva săptămâni, bucurându-mă de... toate excesele. (Nu-și putea elimina complet tonul de neplăcere, amintindu-și momentele acelea.) De atunci - nu.

- Ai obiecții față de violență, vărul?

Daeman schiță un gest pe care-l dorea neutru.

- Am obiecții față de... substituirea ei.

Ada râse încetișor.

- Exact motivul pentru care Harman n-o folosește niciodată. Voi doi aveți ceva în comun.

Ideea respectivă era atât de improbabilă, încât unicul răspuns al lui Daeman fu să îndepărteze frunzele moarte de pe sol cu vârful bastonului.

Ada ridică ochii spre soare, în loc să apeleze o funcție temporală palmară.

- În curând, vor fi plini de energie. O oră sub turin echivalează cu opt ore de experiențe pătrunzătoare.

- Aha, făcu Daeman întrebându-se dacă folosirea clișeului verbal de către femeie fusese făcută cu două înțelegeri. (Expresia chipului ei, întotdeauna plăcută, dar ușor poznașă, nu-i oferea nici un indiciu.) Chestia aceea cu turnarea... va dura mult?

- Ar trebui să țină aproape toată noaptea.

Daeman clipi surprins.

- Sper că n-o să înnoptăm pe malul râului, sau acolo unde va avea loc evenimentul...

Se întrebă dacă somnul sub stele și inele i-ar fi sporit șansele de a-și petrece noaptea cu tânăra.

- La locul turnării vor exista facilități pentru cei care doresc să stea toată noaptea, răspunse Ada. Hannah a promis că va fi

foarte spectaculos. Totuși, cei mai mulți dintre noi vom reveni la reședință după miezul nopții.

- Vor fi vinuri și alte băuturi la... ă-ă-ă... turnare? întrebă Daeman.

- Poți să fii sigur.

Fu rândul lui Daeman să zâmbească. Ceilalți n-aveau decât să urmărească spectacolul, fiindcă el avea să-i toarne de băut Adei toată seara, să dezvolte replica ei sugestivă despre „pătrundere”, s-o însoțească acasă (cu nițel noroc și plănuire corespunzătoare, doar ei doi într-o cariolă mică), să reverse asupra ei forța totală a puterilor sale de ascultare deloc neînsemnate... și, cu puțințel alt noroc suplimentar, în noaptea asta n-avea să mai viseze femeii.

Până spre sfârșitul după-amiezii, cei douăzeci de oaspeți - unii flecăreau despre evenimentele zilei trăite prin intermediul turinului, vorbeau întruna despre Menelau, care fusese lovit de o săgeată otrăvită sau altă aiureală similară - fuseseră strânși laolaltă de servitorii îndatoritori și toți porniră către „locul turnării” într-o caravană de droște și cariole. Voynicși trăgeau vehiculele, în timp ce alți voynicși alergau de o parte și de cealaltă pentru securitate, deși - considera Daeman - dacă în păduri nu existau tiranozauri, nu vedea nici un motiv pentru măsurile acelea de siguranță.

Acționase astfel încât să fie în cariola din față, alături de gazda lor, și Ada îi arătă arbori interesanți, vâlcele și pâraie, pe când huruiră și zumzăiră trei kilometri, coborând pe drumeagul de pământ bătătorit spre râu. Daeman se lăși pe bancheta de piele roșie mai mult decât ar fi trebuit, chiar ținând seama de plăcutele lui forme durdulii, și fu răsplătit cu atingerea coapsei Adei pe toată durata călătoriei.

Când ieșiră pe pragul calcaros de deasupra văii, bărbatul văzu că destinația lor nu era tocmai râul, ci un braț al văii principale, lat de câteva sute de metri, unde eroziunea și inundațiile creaseră un banc larg de nisip - un fel de plajă -, pe care fusese construită o structură înaltă și cu aspect șubred de bușteni, crăci, traverse, jgheaburi, rampe și scări. Lui Daeman i se părea că aducea cu un eșafod grosolan, în ciuda faptului că, bineînțeles, el nu văzuse de fapt niciodată vreun eșafod. Torțe fuseseră înfipite în brațul de apă puțin adâncă și construcția nesigură se afla ea

Însăși jumătate pe nisip și jumătate deasupra apei. La o sută de metri mai departe, blocând canalul acesta de râul propriu-zis, se găsea o insuliță îngustă – acoperită de palmieri scunzi și ferigi –, de pe care păsări și mici reptile zburătoare se ridicară brusc în zbor, țipând asurzitor și bătând frenetic din aripi. Într-o doară, Daeman se întrebă dacă pe insuliță trăiau fluturi.

Pe o zonă ierboasă, mai sus de plaja de nisip, fuseseră instalate corturi de mătase viu colorată, șezlonguri și mese lungi cu mâncăruri. Servitorii pluteau înainte și înapoi, uneori legănându-se deasupra capetelor oaspeților care soseau.

Mergând în urma Adei, după ce coborâseră din cariolă, Daeman recunoscuse câțiva dintre lucrătorii de pe eșafodajul straniu: Hannah în vârf, care lega alte elemente structurale, cu o bandană roșie prinsă în jurul capului; bărbatul cel nebun, Harman, gol până la brâu, asudat, arătându-și pielea bizar bronzată, alimenta un foc ținut în frâu la șapte metri sub Hannah; alți tineri, probabil prieteni ai lui Hannah și Ada, mergeau înainte și înapoi pe rampele și scările de lemn, cărând încărcături grele de nisip, crengi suplimentare pentru construcție și bolovani rotunzi. Un foc ardea violent în miezul de lut al structurii și scânteile se ridicau în cerul amurgului. Toate activitățile lucrătorilor păreau să aibă scopuri precise, chiar dacă Daeman nu vedea absolut nici un țel pentru mormanul înalt de bețe, jgheaburi, lut, nisip și flăcări.

Un servitor pluti lângă el și-i oferi ceva de băut. Bărbatul acceptă și porni în căutarea unui șezlong la umbră.

- Aceasta este cupola, le explică Hannah oaspeților mai târziu, spre seară. Am lucrat la ea vreo săptămână, aducând materialele în canoe pe râu. Am tăiat ramurile și le-am îndoit, ca să se potrivească.

Cina dinainte fusese excelentă. Razele soarelui încă iluminau dealurile înalte din apropierea râului, dar valea în sine se găsea în umbră și ambele inele străluceau puternic pe cerul care se întuneca. Scânteii săreau și pluteau spre inele, iar pufăitul foalelor și vuietul cuptorului erau foarte puternice. Daeman luă alt pahar, al nouălea sau al zecelea din seara aceea, și ridică un al doilea către Ada, care clătină din cap și reveni cu atenția asupra lui Hannah.

- Am împletit lemnele într-o formă de coș și am căptușit

centrul cuptorului – puțul – cu argilă refractară. Am lucrat cu lopețile, amestecând nisip uscat, bentonit și apă. După aceea, am modelat amestecul în bile, le-am învelit în ferigi și frunze ude, să nu se usuce, și cu ele am căptușit bine cuptorul. De aceea nu ia foc întreaga structură a cupolei, care este de lemn.

Daeman n-avea habar despre ce vorbea femeia. De ce să construiești o structură mare și greoaie de lemn, iar apoi să aprinzi un foc în centru, dacă tot nu vrei s-o arzi? Locul acesta era un azil pentru nebuni.

- Ultimele zile, continuă Hannah, au fost petrecute în principal cu alimentarea focarului și stingerea micilor incendii cauzate de cupola cuptorului. Acesta este motivul pentru care l-am construit aproape de râu.

- Minunat, murmură Daeman, și plecă să caute altceva de băut, pe când Hannah și prietenii ei – inclusiv nesuferitul de Harman – băteau câmpii mai departe, utilizând termeni lipsiți de sens ca „pat de cocs”, „cubilou”, „gură de vânt” (despre care Hannah arăta că era o deschizătură mică de intrare a aerului în cuptorul lor căptușit cu argilă, lângă care o tânără pe nume Emme acționa foalele ce şuierau), „zonă de fuziune”, „amestec de formare”, „gură de scurgere” și „gură de zgură”.

Totul îi suna lui Daeman barbar și vag obscen.

- Iar acum a sosit clipa să vedem dacă funcționează! anunță Hannah, cu vocea trădând atât epuizare, cât și exaltare.

Brusc, oaspeții fură nevoiți să se retragă pe malul nisipos al râului și Daeman însuși ajunse pe porțiunea ierboasă de lângă mese, în vreme ce toți tinerii – și blestematul de Harman – intrară în acțiune frenetic. Scânteile se înălțară și mai sus. Hannah alergă spre vârful așa-zisei cupole, în timp ce Harman privea în flăcările reținute de cuptorul de lut de mai jos și striga, cerând una și alta. Emme acționa foalele până ce căzu de oboseală și fu înlocuită de bărbatul slăbănog pe care-l chema Loes. Daeman o ascultă cu jumătate de ureche pe Ada, care explica, cu răsuflarea întretăiată, alte detalii prietenilor strânși în jur. Prinse expresii precum „conducta sufletei”, „subare”, „zgură răcită” (deși flăcările duduiau mai încinse și mai înalte ca oricând) și „presiunea vântului”. Daeman se mai retrase cinci-șase metri.

- Temperatura probei, o mie două sute șaiszeci de grade! răcni Harman către Hannah.

Femeia slăbuță își șterse fruntea de transpirație, execută niște reglaje pe cupolă, sus de tot, și încuviință.

Daeman își amestecă băutura și se întrebă cât avea să mai treacă până o va putea prinde pe Ada singură într-o cariolă, pe drumul de întoarcere la Palatul Ardis.

Un freamăt brusc îl făcu să-și ridice privirea din pahar, convins că va zări întreaga structură în flăcări, cu Hannah și Harman arzând aidoma unor mănunchiuri de paie. Nu era tocmai așa. În timp ce Hannah folosea o pătură pentru a stinge flăcările de pe scara aflată sub vârful cupolei – îndepărtând servitorii îndatoritori și chiar un voynix care se apropiase pentru a-i proteja pe oameni de orice rău –, Harman și alți doi terminaseră de zgândărit cuptorul incandescent și tocmai deschiseseră o „gură de scurgere”, îngăduind ca un fel de lavă galbenă să curgă prin jgheaburi de lemn spre plajă.

Unii oaspeți se repezira înainte, dar strigătele lui Hannah și dogoarea care radia dinspre metalul lichid îi sili să bată în retragere.

Jgheaburile grosolan scobite și căptușite fumegau, însă nu izbucniră în văpăi, când metalul galben-roșu curse leneș din structura cupolă, pe lângă scări, și vărsă ultima jumătate de metru într-o matriță în formă de cruce aflată în nisip.

Hannah coborî în goană pe o scară și-l ajută pe Harman să închidă etanș gura de scurgere. Amândoi priviră în cuptor printr-un orificiu de observație, făcură ceva la – așa cum explică Ada unui oaspete – „gura de zgură” (diferită de „gura de scurgere”, observă Daeman într-o doară), după care tânăra și bărbatul mai vârstnic – în curând un bărbat mai vârstnic mort, gândi Daeman cu cruzime – săriră de pe structura cupolă pe nisip și alergară pentru a privi matrița.

Și alți oaspeți înaintară pe plajă. Daeman se aventură de asemenea, punându-și paharul pe tava unui servitor.

Lângă râu, aerul era foarte rece, totuși dogoarea dinspre matrița care strălucea roșu în nisip îl izbi pe Daeman în față cu puterea unui pumn de foc.

Substanța topită se întărea într-o masă roșu-cenușie de forma unei cruci.

– Ce-i asta? se interesă Daeman cu glas tare. Un simbol religios?

– Nu, răspunse Hannah.

Își scoase bandana și-și șterse chipul transpirat și mânjit de funingine; rânjind ca și când ar fi fost nebună.

- E primul bronz turnat după... cât timp, Harman? O mie de ani?

- Probabil de trei ori mai mult, spuse încetișor bărbatul mai vârstnic.

Oaspeții murmurară și aplaudară.

Daeman izbucni în râs.

- La ce slujește? întrebă el.

Harman întoarse ochii la el.

- La ce slujește un nou-născut? rosti bărbatul asudat, dezbrăcat până la brâu.

- Exact ce spuneam și eu, aprobă Daeman. Gălăgios, solicitant, mirositor... inutil.

Ceilalți îl ignorară, în vreme ce Ada îi îmbrățișă pe rând pe Hannah, Harman și ceilalți lucrători, de parcă tocmai făcuseră ceva valoros. Oaspeții se învârtteau de colo-colo. Harman și Hannah suiră pe scări și începură să se agite, privind prin orificii de observație și răscolind cuptorul cu bare metalice, ca și cum producerea lavei ar mai fi continuat. În mod clar, gândi Daeman, spectacolul pirotehnic avea să continue mult în noapte.

Simțind brusc nevoia de a urina, bărbatul sui de pe malul râului, pe lângă mese, se gândi să intre în pavilionul toaletei, acoperit de un cort, după care decise - în spiritul acestor aiureli păgâne - să răspundă chemării naturii sub cerul liber. Urcă deasupra pragului ierbos, către liziera întunecată, urmând un fluture monarh care fâlfâise pe lângă el. Nimic neobișnuit în a vedea un monarh, totuși, era o oră destul de înaintată și un sezon nepotrivit ca să zboare. Daeman trecu pe lângă ultimul voynix și intră sub ramurile înalte ale ulmilor și palmierilor.

Cineva, posibil Ada, strigă ceva de pe malul râului, la treizeci de metri depărtare, însă Daeman își descheiase deja pantalonii și nu dorea să se comporte nepolitic. În loc să se întoarcă pentru a răspunde, avansă alți șase-șapte metri în beznă a pădurii care-l ascundea. Într-un minut, ar fi terminat.

- Ahhh, expiră el prelung, continuând să privească aripile portocalii ale fluturelui aflat la trei metri deasupra lui, în timp ce jetul de urină răpăi pe trunchiul întunecat al unui copac.

Urișul alozaur, lung de zece metri de la bot până în vârful cozii, țâșni din beznă cu viteza de treizeci de kilometri pe oră,

aplecându-se pe sub ramuri, când sări.

Daeman avu vreme să strige, dar alese să-și încheie pantalonii, în loc să se întoarcă și s-o rupă la fugă într-o postură indecentă. În ciuda lascivității sale, era un bărbat pudic. Își ridică bastonul gros de lemn pentru a se lupta cu fiara.

Alozaurul înhăță simultan bastonul și brațul, smulgând brațul din umăr. Daeman urlă din nou și se roți în fântâna arteziană a propriului său sânge.

Alozaurul îl doborî și-i smulse celălalt braț - aruncându-l în aer și prinzându-l ca pe o îmbucătură -, apoi fixă cu ghearele unui picior masiv torsul fără brațe, dar care continua să se zbată, până ce fu pregătit să-și coboare iarăși capul teribil. Cu un gest nepăsător, aproape în joacă, monstrul îl reteză pe bărbat în două, înghițindu-i cu totul capul și trunchiul superior. Coastele și coloana vertebrală trosniră și dispărură în botul creaturii. După aceea alozaurul înfulecă picioarele și partea inferioară a lui Daeman, zvârlind bucăți de carne în jur în felul unui câine care a prins un șobolan.

Zumzetul faxării începu atunci, chiar când doi voynicși urcară în goană și-l uciseră pe dinozaur.

- Dumnezeu! strigă Ada, oprindu-se la lizieră, pe când voynicșii își terminau acțiunea sângeroasă.

- Ce mizerie, rosti Harman și le făcu semn celorlalți oaspeți să se îndepărteze. Nu l-ai prevenit să rămână jos, în interiorul perimetrului delimitat de voynicși? Nu i-ai spus despre dinozauri?

- M-a întrebat despre tiranozauri, răspunse Ada, care rămăsese cu palma peste gură. I-am spus că pe-aici nu-i nici unul.

- Asta-i adevărat, încuviință Harman. Îndărătul lor, creuzetul continua să duduie și să trimită scânteii în cerul negru.

9

Ilion și Olimp

Afrodita mă transformase într-un spion și eu știu pedeapsa pe care noi, muritorii, am aplicat-o dintotdeauna iscoadelor. Pot doar să-mi imaginez ce-mi vor face zeii. Gândindu-mă mai bine, prefer să nu-mi imaginez.

În dimineața aceasta, a doua zi după ce am devenit agentul secret al zeiței iubirii, Atena se teleportează cuantic de pe Olimp

și se metamorfozează într-un troian, lăncierul Laodocus. Ascultând porunca lui Zeus de a-i face pe războinicii din Ilion să încalce armistițiul actual, ea îl caută pe arcașul Pandarus, fiul lui Licaon.

Utilizând Cușma lui Hades și medalionul de teleportare privată, primite de la Muza mea, mă TC după Atena, apoi mă metamorfozez în comandantul troian Echepolus și o urmez pe zeița deghizată.

De ce l-am ales pe Echepolus? De ce îmi este familiar numele acestui războinic neînsemnat? Îmi dau seama după aceea că Echepolus are numai câteva ore de trăit; dacă Atena va reuși să-l folosească pe Laodocus pentru a încălca pacea, țeasta acestui troian – cel puțin, potrivit lui Homer – va fi străpunsă de o lance argivă.

Ei bine, domnul Echepolus își poate recăpăta corpul și identitatea înainte să se întâmple așa.

În *Iliada* lui Homer, această încălcare a armistițiului s-a petrecut imediat după ce Afrodita l-a răpit pe Paris din duelul său individual cu Menelau, dar aici, în realitatea *acestui* război troian, acea non-confruntare dintre Menelau și Paris se petrecuse cu ani în urmă. Armistițiul acesta este mult mai lumesc – reprezentanți ai regelui Priam se întâlnesc cu heralzi aheeni și ambele tabere stabilesc un acord confuz cu privire la întreruperea luptelor pentru ceremoniale sau înmormântări ori altceva de felul acesta. Dacă m-ați întreba, unul dintre motivele pentru care asediul Ilionului s-a prelungit aproape un deceniu îl reprezintă toți timpii aceștia de întrerupere a luptelor; grecii și troienii au tot atâtea sărbători religioase, pe cât au hindușii noștri din secolul al douăzeci și unulea, și tot atâtea sărbători seculare, pe cât are un poștaș american. Te întrebi cum de mai izbutesc să se ucidă între ei, printre atâtea ospete, sacrificii aduse zeilor și funeralii de câte zece zile.

Acum, la așa puțin timp după ce mi-am jurat să mă răzvrătesc împotriva voinței zeilor (doar pentru a mă trezi că sunt mai mult ca oricând un pion al voinței lor), mă fascinează întrebarea cât de repede și cât de mult se pot abate evenimentele reale din acest război de la detaliile poveștii lui Homer? Discrepanțele din trecut – de pildă, secvențialitatea adunării armatelor sau momentul duelului întrerupt dintre Paris și Menelau – au fost dezacorduri minore, lesne explicabile prin nevoia lui Homer de a

include unele evenimente din trecut în durată scurtă prezentată de poemul său, care se desfășoară în al zecelea an al războiului. Însă dacă evenimentele au luat *cu adevărat* alt curs? Dacă eu m-aș duce la – să zicem – Agamemnon în această dimineață și aș străpunge cu lancea aceasta (desigur, lancea sărmanului Echepolus, sortit morții, totuși, o lance funcțională) inima regelui? Zeii pot face multe, dar nu-i pot reînvia pe muritorii morți. (Sau pe zeii morți, deși asta sună ca un oximoron.)

Cine ești tu, Hockenberry, ca să te pui de-a curmezișul Ursitei și să sfidezi voința zeilor? Întreabă un glăscior profesoral, laș și pedant, pe care l-am ascultat și l-am urmat în majoritatea vieții mele reale.

Sunt eu, Thomas Hockenberry, sosește replica personalității mele contemporane, așa fragmentată cum este, și-n clipa de față sunt sătul până peste cap de nemernicii ăștia pe care i-a tâmpit puterea și care se autointitulează zei.

În rolul meu de iscoadă, mai degrabă decât de scoliast, stau îndeajuns de aproape pentru a auzi dialogul dintre Atena – metamorfozată în Laodocus – și nătângul (dar excelentul arcaș) Pandarus. Vorbind ca între doi războinici troieni, Atena/Laodocus gădilă vanitatea idiotului și-i spune că prințul Paris îl va copleși cu daruri dacă îl va ucide pe Menelau, ba chiar îl compară cu cel mai mare dintre arcași – Apollo –, dacă va avea măiestria acelei săgetături.

Pandarus înghite momeala cu fir cu tot – „Atena înduplecă mintea-i nebună” a descris scena un minunat traducător – și le cere câtorva camarazi să-l ascundă vederii cu scuturile, în timp ce-și pregătește arcul lung și alege săgeata perfectă pentru asasinat. Secole la rând, scoliaștii – exegeții *Iliadei* – au discutat dacă grecii și troienii foloseau sau nu săgeți otrăvite. Cei mai mulți, inclusiv eu, susțineau că nu se utiliza otrava – un asemenea comportament nu părea să corespundă cu înaltele standarde de onoare în bătălie ale acestor eroi. Greșiserăm. Uneori, ei folosesc într-adevăr otrava. Și este o otravă letală, cu acțiune rapidă. Aceasta explică motivul pentru care atât de multe dintre rănilor enumerate în *Iliada* erau așa repede fatale.

Pandarus sloboade săgeata din arc. Este o lovitură superbă. Urmăresc săgeata în vreme ce zboară sute de metri, descriind o parabolă și apoi coborând direct spre fratele roșcovan al lui Agamemnon. Proiectilul îl va trage în țepă pe Menelau, care stă

În fața luptătorilor săi și privește heralzii ce dialoghează rapid pe terenul neutru dintre cele două tabere. Mai exact, îl va trage în țeapă dacă nu va interveni nici un zeu prietenos față de greci.

Unul intervine. Cu vederea mea amplificată, văd că Atena abandonează corpul lui Laodocus și se TC lângă Menelau. Zeița joacă un rol dublu – îi păcălește pe troieni să încalce armistițiul și după aceea se grăbește să se asigure că unul dintre favoriții ei, Menelau, nu va fi ucis. Învăluită în mantie din cap până-n picioare, invizibilă pentru prieteni și dușmani deopotrivă, dar vizibilă pentru scoliastul care vă vorbește, ea îndepărtează săgeata cu palma, tot așa cum o mamă ar alunga o muscă de pe pruncul ei adormit. (Cred că am împrumutat imaginea respectivă, însă a trecut atât de mult timp de când *am citit* realmente *Iliada*, în traducere sau în original, încât nu pot fi sigur.)

Totuși, în ciuda gestului ei protector, săgeata își lovește ținta. Menelau urlă de durere și se prăbușește, cu săgeata ieșind din partea centrală a corpului său, imediat deasupra vintrelor. A dat greș Atena?

Urmează clipe de confuzie. Heralzii lui Priam fug îndărăt, în spatele liniilor troiene, iar negociatorii aheeni se retrag la adăpostul scuturilor grecești. Agamemnon, care folosisese răgazul oferit de armistițiu pentru a-și inspecta oștile aliniate (poate că momentul inspecției a fost ales pentru a arăta cine este conducătorul în prima dimineață după răzvrătirea lui Ahile), sosește și-și găsește fratele zvârcolindu-se pe pământ, înconjurat de comandanți și luptători.

Îndrept într-acolo un baston scurt. Cu toate că seamănă cu genul de cravașă pe care îl poartă războinicii troieni de rang minor, el nu aparține comandantului Echepolus; este al meu, echipament standard pentru scoliști. Bastonul este în realitate un taser și microfon direcțional, care recepționează și amplifică sunete chiar de la trei kilometri depărtare și le expediază la căștile intrauriculare pe care le port întotdeauna pe câmpiile Ilionului.

Agamemnon ține un falnic discurs de preamărire despre fratele său aflat pe moarte. Îl văd ținând în brațe capul și umerii lui Menelau și-l aud perorând despre teribila răzbunare pe care el, Agamemnon, o va abate asupra troienilor pentru uciderea nobilului Menelau, apoi deplânge felul în care aheii – în ciuda

răzbunării sângeroase a lui Agamemnon – vor fi demoralizați, vor abandona războiul și vor pleca în corăbiile lor negre spre casă după moartea lui Menelau. La urma urmelor, ce rost ar mai avea s-o salveze pe Elena, dacă soțul ei încornorat a murit? Îmbrățișându-și fratele care geme, Agamemnon profetește:

- Pe câmpia troiană, carnea ta va fi hrană viermilor și oasele-ți vor putrezi, o, iubite frate, când vei zăcea mort înaintea zidurilor nepătrunse ale Troiei, fără izbândă.

Încurajatoare chestii. Exact ce și-ar dori să audă un muribund.

- Stai, stai, stai, mârâie Menelau printre dinții încleștați. Nu mă-ngropa așa curând, frățioare. Săgeata n-a pătruns într-un loc unde să ucidă. Vezi? Mi-a străpuns brâul de aramă și m-a nimerit în colacul de grăsime de deasupra șoldurilor, de care doream să scap, nu în boașe, nici în pânțe.

- Ahhh, da, rostește Agamemnon și se încruntă la rana în care săgeata s-a înfipt superficial.

Pare aproape dezamăgit. Întregul lui panegiric este acum lipsit de sens și sună ca și cum l-ar fi pregătit de multă vreme.

- Totuși săgeata este otrăvită, icnește Menelau, de parcă ar încerca să-i ridice moralul fratelui său.

Părul roșu îi este năclăit de sudoare și iarbă, întrucât coiful de aur i-a sărit din cap și s-a rostogolit mai departe, când a căzut.

Agamemnon se ridică în picioare, dând drumul umerilor și capului fratelui său atât de repede, încât Menelau s-ar fi lovit serios de pământ dacă n-ar fi fost prins de războinicii săi, și-l strigă pe Taltibius, crainicul său, poruncindu-i să-l găsească pe Machaon, fiul lui Asclepios, medicul personal al lui Agamemnon, unul al naibii de bun, fiindcă se spune că ar fi învățat meșteșugul de la Chiron, centaurul prietenos.

Totul aduce cu un câmp de bătălie comun tuturor epocilor – un bărbat căzut, care urlă, blestemă și plânge, pe când durerea începe să-l cuprindă după șocul inițial al rănirii, cu prietenii sprijiniți într-un genunchi în jurul lui, neajutorați, inutili, apoi sosesc medicul și ajutoarele sale, care dau ordine, smulg vârful de bronz cu țepi al săgeții din carnea sfâșiată, sug veninul din rană și o pansează, în timp ce Menelau continuă să zbiere ca proverbialul porc înjunghiat.

Agamemnon își lasă fratele pe mâinile lui Machaon și se duce să-și ridice oamenii la luptă, deși aheii – chiar și fără Ahile în rândurile lor, azi – arată mahmuri, furioși, posaci și în nici un caz

nu par să aibă nevoie de ațâțări pentru a începe bătălia.

La douăzeci de minute după săgeata neinspirată a lui Pandarus, armistițiul a luat sfârșit și grecii atacă liniile troiene pe o distanță de trei kilometri de praf și sânge.

Este timpul să părăsesc corpul lui Echepolus, înainte ca nefericitul să se aleagă cu o lance în frunte.

Nu-mi reamintesc mare lucru din viața adevărată pe care am dus-o pe Pământ. Nu-mi reamintesc dacă am fost însurat, dacă am avut copii, unde am trăit – doar imaginile încețoșate ale unui birou ticsit de cărți, unde citeam și-mi pregăteam expunerile – și nici prea multe despre Universitatea Indiana la care am predat, ci numai imaginile unor clădiri de piatră și cărămidă pe o colină, cu panorame superbe către est. Unul dintre aspectele stranii ale existenței de scoliast este faptul că fragmente din amintirile esențiale de non-scoliast revin după luni și ani, ceea ce poate fi unul dintre motivele pentru care zeii nu ne îngăduie să trăim prea mult. Eu sunt excepția cea mai vârstnică.

Îmi reamintesc însă cursuri și chipurile studenților, conferințele mele și unele discuții în jurul unei mese ovale. Îmi amintesc o tânără cu față copilăroasă întrebând:

– Totuși, de ce a durat atât de mult războiul troian?

Îmi reamintesc de asemenea că am fost ispitit să-i atrag atenția că ea fusese crescută într-o epocă de mâncăruri la minut și războaie la minut – McDonald's și Războiul Golfului, localurile Arby's și războiul împotriva terorismului –, pe când în Antichitate, grecii și dușmanii lor nu se gândeau să termine cât mai repede un război, tot așa cum nu se gândeau să termine cât mai repede un ospăț minunat.

În loc să insult durata redusă a atenției studenților mei, le-am explicat că eroii aceia primiseră bătălia cu brațele deschise. Unul dintre termenii lor pentru „luptă” era *charme*, care avea aceeași rădăcină cu *charo* – „bucurie”. Le-am citit o scenă în care doi războinici care se înfruntau erau descriși drept *charmēi gethosunoi* – „bucuroși în bătălie”. Le-am explicat conceptul grecesc de *aristeia* – duelurile personale sau între grupuri mici, în care individul își poate dovedi valoarea –, cât de important era conceptul pentru acești antici și faptul că adesea bătălia mai extinsă se oprea, pentru ca soldații din ambele tabere să poată asista la asemenea exemple de *aristeia*.

- Vreți să spuneți... eu știu? se bâlbâise o studentă cu ochii mari și cu creierul alergând pe loc, cu bâlbâiala ilustrând acel iritant defect de vorbire și gândire care se extinsese ca un virus printre americanii tineri la sfârșitul secolului al douăzecilea. Că... eu știu?... războiul s-ar fi terminat mult mai devreme, dacă ei... eu știu?... nu s-ar fi oprit mereu pentru ariste... chestia asta?

- Exact, oftasem eu și privisem vechiul ceas mural Hamilton cu speranța de a mă mântui.

Dar acum, după ce vreme de peste nouă ani am privit *aristeia* în acțiune, pot spune cu fermitate că duelurile individuale atât de iubite de troieni și argivi deopotrivă sunt *într-adevăr* unul dintre motivele asediului prelungit, nesfârșit, lent precum curgerea melasei. Și, aidoma până și celor mai sofisticați americani mijlocii care petrecuseră vacanțe prea îndelungate în Franța, una dintre dorințele mele actuale era să revin la mâncărurile la minut – sau, în cazul acesta, la războiul la minut. Un mic bombardament, un mic desant aeropurtat, bum, bang, săru-mâna, doamnă, și-acasă la Penelopa!

Dar nu și azi.

Echepolus este primul troian care moare în atacul aheilor.

Poate că se întâmplă așa fiindcă bărbatul este încă amețit și dezorientat după ce-i împrumutasem corpul, dar când grupul său de luptători troieni se apropie de un grup de greci conduși de Antilocus, fiul lui Nestor și prieten bun cu Ahile, sărmanul Echepolus este lent în a-și ridica sulita lungă, așa că Antilocus azvârle primul. Vârful de bronz lovește coiful cu coamă de cal al lui Echepolus exact în margine și-i străpunge țeasta, împrôșcându-i un ochi afară din orbită și scoțându-i creierii printre dinți. Echepolus se prăbușește, așa cum îi place lui Homer să spună, „ca un zid înalt”.

Acum începe o dinamică pe care am văzut-o de destule ori, însă care mă fascinează de fiecare dată. Grecii și troienii luptă în primul rând din motive de onoare, este adevărat, totuși jaful vine imediat pe locul al doilea. Bărbații aceștia sunt războinici profesioniști; omorul este meseria lor, iar prada este plata lor. O parte importantă din onoare și jaf deopotrivă este armura complexă și minunat lucrată – scutul, pieptarul, apărătoarele de picioare, brâul de luptă – a dușmanului căzut. Capturarea echipamentului unui inamic este pentru eroul grec echivalentul

scalpului luat dușmanului de către un războinic sioux, dar mult mai lucrativ. În cazul cel mai modest, echipamentul protector al unui conducător este făurit din bronz prețios și - pentru căpeteniile mai importante - este adesea bătut din aur și decorat cu nestemate.

În felul acesta începe lupta pentru echipamentul mortului Echepolus.

O căpetenie aheeană pe nume Elefenor se năpustește, prinde gleznele lui Echepolus și începe să tragă leșul însângerat spre înapoi, prin meleul de lănci, spade și scuturi ce se izbesc între ele.

L-am văzut pe Elefenor de-a lungul anilor prin tabăra aheilor, l-am văzut luptându-se în încăierări minore și trebuie să spun că numele i se potrivește - este uriaș, cu umeri gigantiți, brațe puternice, coapse groase -, nu lama cea mai tăioasă dintre războinicii lui Agamemnon, totuși, un bătauș puternic, curajos și util. Astfel, Elefenor, fiul lui Cealcodon, care a împlinit treizeci și opt de ani în iunie trecut, cârmuitor al abanților și stăpân în Eubeea, târăște cadavrul lui Echepolus îndărătul paravanului de ahei atacatori și începe să-l despoaie.

Apoi, Agenor - un luptător troian, fiul lui Antenor, tatăl lui Ececlus (pe amândoi i-am văzut pe străzile Ilionului) - se strecoară printre aheii încleștați în bătălie și zărește flancul expus al lui Elefenor, când bărbatul voinic se apleacă mult sub protecția scutului său pentru a termina de dezbrăcat leșul lui Echepolus. Agenor sare și-și înfige lancea în Elefenor, rupându-i coastele și strivind inima aheului masiv într-o masă diformă. Elefenor vomită sânge și se prăbușește. Mai mulți războinici troieni se reped înainte, respingând atacul aheean, iar Agenor își retrage sulita și începe să-l despoaie pe Elefenor de brăul său de luptă și de pieptar. Alți troieni trag corpul pe jumătate gol al lui Echepolus către liniile lor.

Bătălia începe să se dezvolte în jurul acestor bărbați căzuți. Aheul Aias - Marele Aias, așa-zisul Aias Telamonidul din Salamina, a nu fi confundat cu Micul Aias, care-i conduce pe locrieni - hăcuiește în stânga și în dreapta, înaintând, își vâra spada în teacă și-și folosește lancea pentru a doborî un troian foarte tânăr pe nume Simoisius, care înaintase pentru a acoperi retragerea lui Agenor.

Cu numai o săptămână în urmă, în parcurile tăcute, aflate în

siguranța zidurilor Ilionului, pe când eram metamorfozat ca troianul Stenelus, băusem vin și făcusem schimb de istorii deșucheate cu Simoisius. Băiatul de șaisprezece ani – care nu fusese însurat niciodată, care nu se culcase niciodată cu o femeie – îmi povestise că tatăl său, Antemion, îl botezase după râul Simois, care curgea chiar pe lângă modesta lor căsuță, la nici doi kilometri de zidurile cetății. Simoisius nu împlinise șase ani când corăbiile negre ale aheilor apăruseră la orizont și, până acum câteva săptămâni, tatăl lui refuzase să-i îngăduie băiatului să se alăture oștirii în afara zidurilor Ilionului. Simoisius îmi mărturisise că era îngrozit de moarte – nu atât de sfârșitul existenței sale în sine, cât de posibilitatea de a muri înainte să fi atins vreodată sânul unei femei ori să fi simțit ce înseamnă să fii îndrăgostit.

Marele Aias răcnește acum asurzitor și-și repede sulita înainte – înlăturând scutul lui Simoisius și izbind pieptul băiatului deasupra mamelonului drept, sfărâmându-i umărul și trimitând vârful de bronz cu atâta forță, încât iese cu treizeci de centimetri în spatele spinării distruse. Simoisius cade în genunchi și se holbează uluit – mai întâi la Aias, apoi la sulita care-i iese din piept. Marele Aias își pune piciorul încălțat cu sandală pe chipul lui Simoisius și-și smulge lancea, eliberând-o și îngăduind trupului să cadă cu fața înainte în colbul ud de sânge. Marele Aias se lovește cu pumnul în pieptar și urlă spre oamenii lui să-l urmeze.

Un troian pe nume Antifus, aflat la opt metri depărtare, își azvârle lancea spre Marele Aias. Lancea își ratează ținta, dar îl lovește în vintre pe aheul Leucus, chiar în timp ce acesta îl ajută pe Odiseu să târască leșul altui comandant troian. Sulita străbate vintrele lui Leucus și-i iese prin anus, cu vârful purtând fragmente încolăcite de colon și intestine cenușii și roșii. Leucus cade peste leșul comandantului troian, însă mai trăiește câteva clipe cumplite, zvârcolindu-se, prinzând lancea și încercând să și-o smulgă din vintre, totuși nu izbutește decât să-și reverse alte măruntaie în poală. În tot timpul cât trage de sulită, Leucus urlă și smucește de brațul însângerat al prietenului său Odiseu.

Leucus moare în cele din urmă, cu ochi sticloși, strângând într-o mână lancea lui Antifus și în cealaltă încheietura lui Odiseu. Odiseu se desprinde din încheștarea mortului și se rotește, cu ochii negri fulgerând sub marginea coifului de bronz,

căutând o țintă – orice țintă. Își azvârle lancea și se repede după ea. Alți ahei îl urmează în golul pe care-l deschide în liniile troiene.

Prima lovitură de lance a lui Odiseu îl ucide pe Democoon, un fiu bastard al regelui Priam al Ilionului. Eram în cetate cu nouă ani în urmă, în dimineața când Democoon a sosit ca să ajute la apărarea Ilionului. Toți știau că Priam îi dăduse tânărului conducerea faimoaselor sale grajduri cu armăsari de curse din Abidos, o așezare aflată la nord-est de Troia, pe țărmul sudic al Helespontului, pentru a-l feri de ochii soției sale și ai fiilor legitimi. Caii crescuți în Abidos erau cei mai iuți și mai faimoși din lume și se spunea că Democoon considerase o onoare să fie numit la conducerea grajdurilor acelea la o vârstă atât de fragedă. Acum tânărul troian se pregătea să întoarcă ochii spre urletul furios de atac al lui Odiseu, când vârful de bronz al sulitei îl lovește în tâmpla stângă și-i iese prin cea dreaptă, doborându-l din picioare și țintuindu-i capul sfărâmat de latura unui car de luptă răsturnat. Democoon n-a știut niciodată ce anume l-a izbit.

Troienii se retrag pe toată lungimea liniei, dând înapoi din fața furiei lui Odiseu și a Marelui Aias, străduindu-se să-și tragă nobilii morți atunci când este posibil, abandonându-i dacă nu se poate.

Hector, cel mai de seamă luptător al Ilionului și un bărbat cât se poate de onest, sare din carul lui de comandant și înaintează printre luptătorii care se retrag, încercând să-și folosească lancea și spada, îmboldindu-i pe troieni să mențină formația. Totuși, atacul aheilor este prea puternic în momentul acesta și până și Hector cedează teren, însă nu încetează de a-și îndemna oamenii să păstreze disciplina. Troienii se luptă, hăcuiesc și aruncă sulii, dar se retrag constant.

Metamorfozat ca un neînsemnat lăncier troian, bat în retragere mai rapid decât cei mai mulți, menținându-mă în afara razei de bătaie a lăncilor, netemându-mă să mă comport ca un laș. Ceva mai devreme, m-am făcut invizibil pentru ochii muritorilor și am dat să înaintez către locul unde o puteam zări pe Atena, în spatele liniilor aheilor – în curând, avea să i se alăture Hera, ambele zeițe fiind invizibile pentru oameni –, dar lupta a izbucnit prea rapid și a escaladat prea feroce, așa că mă retrăsesem din prima linie după căderea lui Echepolus, încrezându-mă doar în vederea amplificată și în microfonul direcțional pentru a rămâne în contact cu evenimentele.

Brusc, totul încremenește. Aerul își sporește densitatea. Lăncile se opresc în timpul zborului, sângele nu mai curge. Bărbați aflați la clipite de moarte capătă o amânare de care nu vor ști niciodată, iar toate sunetele încetează, orice mișcare îngheață.

Zei se joacă din nou cu timpul.

Apollo sosește primul, și carul i se materializează nu departe de Hector. Apare apoi zeul războiului, Ares, vorbește furios cu Atena și Hera vreme de un minut, apoi își utilizează propriul car pentru a zbura peste liniile de bătlie și a coborî lângă Apollo. Afrodita li se alătură, privind către mine – către locul în care mă prefac încremenit, aidoma celorlalți muritori – pentru numai o secundă, după care surâde și vorbește cu cei doi aliați ai ei iubitori de troieni, Ares și Apollo. O privesc cu coada ochiului; zeița arată cu brațul și gesticulează spre câmpul de luptă ca un George Patton cu piept generos.

Zei au venit aici ca să lupte.

Apollo ridică brațul, zgomotele izbucnesc asurzitor, timpul reîncepe ca un tsunami de praf și mișcare, iar omorurile se reiau cu toată sârguința.

10

Craterul Paris

Ada, Harman și Hannah așteptară cele două zile respectate de obicei ca minimum de decență, după o vizită la firmerie, apoi faxară la Craterul Paris, să-l caute pe Daeman. Acolo era târziu, întuneric, frig și – descoperiră de îndată ce ieșiră de sub acoperișul nodului-fax Garalion – ploua. Harman le găsi un landou acoperit, iar un voynix îi trase către nord-vest, în lungul unei albiei secate, pline de cranii albe, pe lângă kilometri de clădiri năruite.

- N-am mai fost niciodată la Craterul Paris, spuse Hannah.

Tinerei, aflată la numai două luni de Primul ei Douăzeci, nu-i plăceau orașele mari. CP era unul dintre nodurile-fax cele mai populate de pe Pământ, cu aproximativ douăzeci și cinci de mii de rezidenți semipermanenți.

- Este unul dintre motivele pentru care ne-am faxat la nodul Garalion, nu la portul Hotelul Invalizilor, care se află mai aproape de periferia unde locuiește Daeman, spuse Ada. În orașul ăsta,

totul este străvechi. Merită să-ți faci vreme să privești prin jur.

Hannah încuviință, însă cu un aer nesigur. Șirurile de clădiri de piatră și oțel, majoritatea învelite în plast-etern strălucitor, păreau pustii și întunecate, cu un luciul ieftin sub ploaie. Servitori și fosfogloburi pluteau ici și colo pe străzile întunecoase, voynicși stăteau tăcuți și nemișcați la colțuri, dar se vedeau foarte puțini oameni. Pe de altă parte, așa cum atrăsese atenția Harman, trecuse de ora zece. Chiar și un oraș atât de cosmopolit precum Craterul Paris trebuia să doarmă.

- *Asta* este interesantă, arată Hannah o structură care se ridică la trei sute de metri deasupra orașului.

Harman aprobă:

- Provine de la începutul Epocii Pierdute. Unii spun că ar fi de vechimea Craterului Paris, poate chiar la fel de bătrână ca orașul care a existat aici înaintea craterului. Este un simbol al orașului și al oamenilor care l-au construit cu mult timp în urmă.

- Interesantă, repetă Hannah.

Înaltă de trei sute de metri, reprezentarea aproximativă a unui nud de femeie părea să fi fost construită dintr-un polimer transparent. Capul îi era uneori ocultat de nori joși, apoi redevenea vizibil pentru scurt timp, iar Hannah putea să vadă că fața era lipsită de trăsături, cu excepția unui rânjete care se căsca între buzele roșii. De pe capul sferic se revărsau arcuri spirale negre, lungi de cincisprezece metri, aidoma unor cârlionți. Picioarele îi erau desfăcute, cu labelle ascunse vederii îndărătul clădirilor întunecate din vest, însă coapsele aveau mărimea Palatului Ardis. Sâni erau gigantici, globulari, absurzi, umplându-se și golindu-se alternativ cu lichid roșu fotoluminescent, care fierbea, și când creștea și-i umplea, când se revărsa în cascadă prin interiorul pântecului și picioarelor, iar după aceea, uneori, suia din nou până la brațele ridicate și chipul zâmbitor. Lumina sclipitoare dinspre pântec, sâni și fesele masive zăugărea în roșu rubiniu vârfulurile structurilor mai înalte din jurul craterului.

- Cum se numește? Întrebă ea.

- *La putain énorme*, spuse Ada.

- Ce-nseamnă?

- Nimeni nu știe, răspunse Harman.

Instrui voynixul să cotească la stânga pe un pod șubred și tropăiră pe o fostă insulă din vremea când prin albia de țeste uscate curgea apă, spre ruinele unei clădiri care trebuia să fi fost

cândva destul de mare. În interiorul zidurilor năruite se afla acum un dom scund, ce strălucea cu o lumină purpurie, aidoma unui ou straniu într-un cuib de pietre risipite.

- Așteaptă aici, se adresa Harman voynixului, și conduse cele două femei prin ruinele acoperite de buruieni, în domul translucid.

O lespede de piatră albă, înaltă de peste un metru, se găsea în centrul spațiului acela. Podeaua de piatră de la baza ei era străbătută de șanțulețe și rigole, îndărătul și deasupra lespezii se înălța statuia grosolană a unui nud de bărbat, sculptată din aceeași piatră albă. Bărbatul ținea un arc în care înstrunase o săgeată.

- Asta-i marmură, rosti Hannah, trecându-și palma peste suprafața blocului. Se pricepea la pietre. Ce-i locul ăsta?

- Un templu al lui Apollo, zise Harman.

- Auzisem despre templele astea noi, spuse Ada, dar deocamdată nu văzusem nici unul. Crezusem că sunt rarități - câteva altare în pădure, făcute ca glume - chestii de felul ăsta.

- Temple ca acesta sunt în tot Craterul Paris și în celelalte orașe mari, zise Harman. Temple pentru Atena, Zeus, Ares... pentru toți zeii din povestea turinului.

- Șanțulețele... începu Hannah.

- Pentru scurgerea sângelui animalelor sacrificate, explică Harman. În general, oi și vite.

Hannah se retrase din fața lespezii și încrucișă brațele peste piept.

- Oamenii pot să... ucidă animale?

- Nu, răspunse Harman. Îi pun pe voynicși s-o facă. Deocamdată.

Ada ieși în pragul ușii. Ploaia cădea peste portalul strălucitor, transformându-l într-o cascadă cu tente purpurii.

- Ce a fost locul acesta... înainte? Ruinele?

- Sunt aproape sigur că în Epoca Pierdută a fost un templu, spuse Harman.

- Al lui Apollo?

Corpul lui Hannah era rigid, cu brațele strâns lipite de piept.

- Nu cred. În sfărâmtăturile de aici există fragmente și bucăți de statui - nu de zei, nici de oameni sau voynicși... nu tocmai..., ci cred că de demoni. Un cuvânt vechi pentru ei era „gargui” -, dar nu sunt sigur ce-nseamnă.

- Haide să plecăm de-aici, zise Ada.

Pe celălalt mal al râului de cranii și către vest, revenind spre crater, bulevardele late se terminau acolo unde clădirile din Epoca Pierdută deveneau încununate cu structuri mai înalte, mai recente - unele foarte noi, probabil de nici o mie de ani -, o rețea ascendentă de fulerenă dantelată neagră și bambus sclipind sub ploaie. Hannah apelă o funcție de găsimire a lui Daeman, și dreptunghiul de lumină ce-i pluti deasupra palmei stângi străluci pe rând chihlimburi, apoi roșu, apoi din nou verde, după cum ei suiră scări și luară lifturi de la nivelul străzii până la nivelul mezanin, de la nivelul mezanin la esplanada care se înălța cincisprezece etaje peste vechile acoperișuri, apoi de la nivelul esplanadă la piramidele rezidențiale. Hannah se opri lângă balustrada esplanadei și privi în jos, fascinată, așa cum erau majoritatea celor care se uitau pentru prima dată în ochiul roșu și care nu clipea, aflat la atâția kilometri mai jos, în hăul fără fund al cercului negru al craterului; Ada fu nevoită s-o desprindă de acolo, punându-i o mână pe cot și conducând-o la următorul lift și scară.

În mod surprinzător, un om, nu un servitor, deschise ușa domiului lui Daeman. Ada își prezentă grupul, iar femeia, care părea să aibă vreo patruzeci și cinci de ani, așa cum păreau de altfel toți cei care aveau trei și patru Douăzeci, se identifică drept Marina, mama lui Daeman. Îi conduse prin holuri zugrăvite în culori calde, pe scări interioare și prin camere de zi, până la spațiile private de pe latura dinspre crater a complexului de domiuri.

- Desigur, servitorul a adus mesajul venirii voastre, rosti Marina, oprindu-se înaintea unei uși de mahon superb sculptate, însă nu i-am spus lui Daeman. El este încă... tulburat... de accident.

- Dar nu și-l reamintește, spuse Harman.

- Ah, nu, sigur că nu, încuviință Marina. Era o femeie atrăgătoare și Ada putea vedea asemănarea cu fiul ei în părul roșu și trupul plinuț, totuși, plăcut. Dar știți și voi ce se spune despre lucrurile astea... celulele își reamintesc.

Însă nu sunt aceleași celule, gândi Ada, dar nu spuse nimic.

- Apariția noastră îl va tulbura pe Daeman? Întrebă Hannah.

Tânăra i se părea Adei mai degrabă curioasă decât îngrijorată.

Marina schiță o ridicare grațioasă dintr-un singur umăr, ca și cum ar fi zis „Vom vedea”. Ciocăni la ușă și o deschise, când glasul înăbușit al lui Daeman le spuse să intre.

Odaia era largă și împodobită cu țesături în culori bogate, tapiserii curgătoare de mătase și perdele de dantelă în jurul patului lui Daeman, dar peretele îndepărtat era complet de sticlă și se deschidea pe un balcon privat. În camera mare, lămpile erau reglate la intensitate redusă, însă marginea puternic iluminată a orașului, care se vedea dincolo de balcon, se curba într-o parte și cealaltă, iar nenumărate constelații de felinare, fosfogloburi și lumini electrice blânde erau vizibile la aproape un kilometru depărtare, dincolo de craterul întunecat. Daeman stătea cuibărit într-un scaun, lângă fereastra spălată de ploaie, și privea afară, pe parcă ar fi evaluat luminile. Clipi la vederea Adei, a lui Harman și Hannah, dar apoi le făcu semn către cercul de mobile moi. Marina își ceru scuze și închise ușa în urma ei, când cei trei se așezară. Ușile de sticlă fuseseră deschise și aerul răcoros care pătrundea prin paravanele de sită mirosea a ploaie și bambus umed.

- Voiam să vedem ce mai faci, rosti Ada. Și doream să mă scuz personal pentru accident... pentru că nu m-am îngrijit mai atent de oaspetele meu.

Daeman surâse și strânse din umeri, însă mâinile îi tremurau ușor. Le așeză pe genunchii acoperiți de halatul de mătase.

- Nu-mi amintesc decât ceva mare, care trosnea printre copaci - și duhoarea de putreziciune, pe asta mi-o amintesc -, iar după aceea m-am trezit în cuva din firmerie. Servitorii mi-au spus, bineînțeles, ce s-a întâmplat. Ar fi amuzant, dacă ideea n-ar fi atât de... revoltătoare.

Ada dădu din cap, se aplecă spre el și-l prinse de mână.

- Îmi cer realmente scuze, *Uhr* Daeman. În ultimele decenii, alozaurii au pătruns rareori pe domeniu și voynicșii sunt mereu acolo ca să ne protejeze...

Daeman se încruntă, totuși nu-și retrase mâna dintr-ale ei.

- În mod evident, n-au făcut un lucru prea grozav în protejarea mea.

- Asta-i *cu adevărat* ciudat, interveni Harman, încrucișându-și picioarele și ciocnind cu vârfurile degetelor în brațele gofrate ale scaunului său. Foarte ciudat... Nu-mi pot reaminti ultima dată când un voynix n-a protejat un om într-o situație de felul acesta.

Daeman îl privi pe bărbatul mai vârstnic.

- Ești obișnuit cu situații în care animale recombinate mănâncă oameni, Harman *Uhr*?

- Cătuși de puțin. Mă refeream la situațiile în care oamenii se află în pericol.

- Îmi cer scuze din nou, zise Ada. Eșecul de securitate din partea voynicșilor a fost inexplicabil, dar propria mea neglijență a fost de neiertat. Regret că weekendul tău la Palatul Ardis a fost distrus și că ți-a fost perturbată armonia.

- Perturbată, da... poate că nu-i tocmai un termen adecvat pentru a descrie devorarea de către un carnivor de șase tone, spuse Daeman, totuși zâmbi ușor și înclină capul, chiar mai discret, pentru a anunța că acceptase scuza.

Harman se aplecă spre el și-i prinse mâinile, scuturându-le în sus și în jos în timp ce vorbea:

- Daeman *Uhr*, nu terminasem de discutat un subiect...

- Nava spațială.

Tonul de ironie al lui Daeman se transformase în sarcasm.

Harman nu cedă însă. Mâinile i se ridicau și coborau în ritmul silabelor.

- Da. Însă nu doar o navă spațială... desigur, acela este obiectivul final... ci orice formă de mașinărie zburătoare. Sulky. Sonie. Ultraușoară. Orice care ne-a îngădui să explorăm între faxporturi...

Daeman se lăsă pe spate, îndepărtându-se de intensitatea lui Harman, și încrucișă brațele peste piept.

- De ce persisti? De ce mă deranjezi?

Ada îi atinse brațul.

- Daeman, Hannah și eu am auzit amândouă, de la persoane diferite, că la o petrecere recentă din Ulanbat - acum vreo lună, mi se pare - ai spus unor cunoștințe de ale noastre că, cândva, ai cunoscut pe cineva care a menționat că văzuse o navă spațială... și pe cineva care vorbea despre zborul între noduri...

Daeman izbuti să aibă o expresie simultan nepăsătoare și iritată vreme de o secundă, după care izbucni în râs.

- Vrăjitoarea, rosti el.

- Vrăjitoarea? repetă Hannah.

Daeman deschise brațele, ca un ecou al gestului grațios de ridicare din umeri al mamei sale.

- Așa-i spuneam noi. I-am uitat numele adevărat. O nebună.

În mod evident, în ultimul ei Douăzeci... Aruncă o privire către Harman. În ultimii lor ani, oamenii încep să piardă contactul cu realitatea.

Harman surâse și ignoră întepătura.

- Nu-ți reamintești numele acelei femei?

Daeman gesticulă din nou, dar de data aceasta mai puțin elegant.

- Nu.

- Unde-ai întâlnit-o? Întrebă Ada.

- La ultima festivitate Burning Man. Acum un an și jumătate. Am uitat unde s-a ținut... într-un loc unde era frig. Urmasem pur și simplu niște prieteni din Chom, care au faxat acolo. Ceremoniile din Epoca Pierdută nu m-au interesat niciodată prea mult, dar aici participau multe tinere fascinante.

- Eu am fost acolo! rosti Hannah, cu ochii scânteind. Au venit cam zece mii de oameni.

Harman scoase dintr-un buzunar al tunicii o foaie de hârtie de multe ori împăturită și despăturită și începu s-o desfacă pe sofaua capitonată dintre ei.

- Mai ții minte ce nod era?

Hannah scutură din cap.

- Unul dintre cele pe jumătate uitate. Unul dintre cele pustii. Organizatorii au trimis codul nodului cu o zi înainte de începerea ceremoniei. Cred că nimeni nu locuia acolo. Era o vale stâncoasă, înconjurată de zăpadă. Țin minte c-a fost lumină toată ziua și toată noaptea pe durata celor cinci zile de Burning Man. Și c-a fost frig. Servitorii instalaseră un câmp Planck peste vale și încălzitoare, ici și colo, astfel că nu era inconfortabil, totuși nimeni n-avea voie să depășească marginile văii.

Harman își privi foaia de micropergament, decolorată și presărată de îndoituri. Era acoperită cu linii răsucite, puncte și rune ezoterice precum cele găsite în cărți. Puse un deget pe un punct din apropierea părții de jos.

- Aici. În fosta Antarctică. Un nod numit „Valea Seacă”.

Daeman îl privi inexpresiv.

- Asta-i o hartă la care lucrez de cincizeci de ani, spuse Harman. O reprezentare bidimensională a Pământului, pe care figurează toate nodurile-fax cunoscute, alături de codurile lor. În Epoca Pierdută, Antarctica a fost numele unuia dintre cele șapte continente. Am consemnat șapte noduri-fax antarctice, însă

numai unul dintre ele - valea aceasta secată, despre care am auzit, dar pe care n-am vizitat-o niciodată - nu are gheață și zăpadă.

În mod limpede, informația aceea nu-l luminează cu nimic pe Daeman. Până și Ada și Hannah păreau derutate.

- Nu contează, zise Harman. Însă dacă soarele era pe cer zi și noapte, această vale secată este probabilul faxport. În timpul verilor polare, sunt zile când soarele nu apune acolo.

- Soarele nu apune în iunie în Chom, rosti Daeman vădit plictisit. Chom e aproape de valea ta secată?

- Nu.

Harman indică un punct aflat în partea de sus a hărții.

- Sunt destul de sigur că Chom se găsește pe peninsula asta mare, aici, sus, deasupra cercului arctic. Lângă polul nord, nu lângă cel sud.

- Polul nord? repetă Ada.

Daeman se uită la cele două femei.

- Și eu crezusem că vrăjitoarea de la Burning Man era nebună.

- Mai îți amintești altceva ce a spus femeia, vrăjitoarea aceea? Întrebă Harman, în mod clar prea ațâțat ca să se simtă insultat.

Daeman negă încetișor. Părea obosit.

- Doar aiureli. Băusem mult. Era noaptea arderii și fusesem trei zile și nopți în blestemata aia de lumină permanentă - ațipisem numai câteva ore într-unul dintre corturile mari, oranj. Era ultima noapte și de obicei atunci sunt orgii și m-am gândit că poate ea... dar era prea bătrână pentru gusturile mele.

- A vorbit despre o navă spațială?

Neîndoielnic, Harman se străduia să fie răbdător.

Daeman ridică iarăși din umeri.

- Cineva de pe-acolo... o tânără, cam de vârsta lui Hannah... deplângea faptul că după faxarea finală nu mai avem sonie cu care să zburăm și... vrăjitoarea... care fusese foarte tăcută, dar și foarte beată... a spus că avem, că există sulky-uri și sonie-uri, dacă știi unde să le cauți. A zis că ea le folosea tot timpul.

- Și nava spațială? insistă Harman.

- A spus că văzuse una, asta-i tot, rosti Daeman frecându-și tâmpla, ca și cum l-ar fi durut. Lângă un muzeu. Am întrebat-o ce era un muzeu, dar nu mi-a răspuns.

- De ce ai început să-i spui vrăjitoare acelei bătrâne? întrebă Hannah.

- N-am început eu. Toți îi spuneau așa, vorbi Daeman pe un ton de apărare. Cred că din cauză că ea spusese că nu faxase acolo, ci venise pe jos, când era vădit că așa ceva ar fi fost imposibil... în jurul văii nu existau alte noduri sau structuri, iar câmpul Planck o izolase etanș.

- Asta-i adevărat, interveni Hannah. Ultima Burning Man poate să fi fost în locul cel mai izolat și îndepărtat în care m-am faxat vreodată. Îmi pare rău că n-am întâlnit-o acolo pe femeia asta.

- Eu mi-o amintesc să fi fost acolo numai două nopți, zise Daeman. Prima și ultima. Și nu intra în vorbă cu nimeni, cu excepția dialogului ăsta nebunesc.

- De unde știai că era bătrână? întrebă încet Ada.

- Vrei să zici ce alte semne o trădau în afara evidentei ei demente?

- Da.

Daeman suspină.

- *Arăta* bătrână. De parcă fusese de prea multe ori la firmerie... Făcu o pauză și se încruntă, gândindu-se neîndoios la propria vizită recentă acolo. Arăta mai bătrână decât oricare alt om pe care l-am văzut vreodată. Cred că avea realmente șanțurile alea pe față.

- Riduri? rosti Hannah.

Fata părea invidioasă.

- Și nu-ți amintești cum o chema? întrebă Harman.

Daeman clătină din cap.

- În noaptea aceea, cineva de lângă foc i-a spus pe nume, dar nu-mi pot... Băusem și eu, știți, și nu dormisem.

Harman se uită la Ada, trase aer în piept și rosti:

- Ar fi putut să se fi numit Savi?

Daeman ridică brusc capul.

- Da. Cred c-așa o chema. Savi... da, așa mi se pare. Un nume neobișnuit.

Îi văzu pe Harman și Ada schimbând din nou căutături cu subînțeleș și întrebă:

- Ce-i? Este ceva important? Voi o cunoașteți?

- Evreica Rătăcitoare, zise Ada. Ai auzit de legenda asta?

Daeman zâmbi obosit.

- Despre femeia care a ratat, nu se știe cum, faxarea finală acum o mie patru sute de ani și care de atunci a fost condamnată să rățăcească pe Pământ? Sigur că da. Nu știusem însă că femeia din legendă avea un nume.

- Savi, rosti Harman. Se numea Savi.

Marina intră cu doi servitori ce purtau căni cu vin fiert și o tavă cu pâine și brânzeturi. Tăcerea stânjenitoare fu întreruptă de flecăreli politicoase, în vreme ce mâncară și băură.

- În seara asta, ne vom faxa acolo, le spuse Harman lui Hannah și Adei. În valea secată. Poate c-a mai rămas vreun indiciu.

Hannah își ținu cu ambele mâini cana din care se înălțau aburi.

- Nu văd cum ar fi posibil... Burning Man s-a ținut, așa cum a spus Daeman, acum mai bine de optsprezece luni.

- Când este următoarea? întrebă Ada.

Ea nu participa niciodată la asemenea ceremonii din epoca demenței.

- Nu se știe niciodată, îi răspunse Harman. Cabala Burning Man stabilește data și-i anunță pe oameni cu numai câteva zile înainte de eveniment. Uneori, între festivități trec doar două luni. Alteori, pot trece și zece ani. Cea din valea secată a fost ultima. Ești invitat, dacă ai participat la oricare dintre ultimele trei. Eu l-am ratat, fiindcă eram în drumeție pe lângă Trei Mâini.

- Vreau să merg cu voi s-o găsim pe femeia asta, rosti Daeman.

Ceilalți, inclusiv mama lui, îl priviră surprinși.

- Te simți în stare? se interesă Ada.

El îi ignoră întrebarea și continuă:

- Veți avea nevoie de mine ca s-o identificați, dacă o veți găsi. Pe această... Savi.

- Bine, încuviință Harman. Îți mulțumim pentru ajutor.

- Însă vom faxa mâine dimineață, spuse Daeman. Nu în seara asta. Sunt obosit.

- Bineînțeles, zise Ada, apoi privi către Hannah și Harman: Faxăm înapoi la Ardis?

- Prostii! interveni Marina. În seara asta veți fi oaspeții noștri. La nivelul superior avem domiuri confortabile pentru oaspeți.

Zări căutătura subtilă a Adei în direcția lui Daeman.

- Fiul meu a fost foarte obosit în urma... accidentului. Poate

să doarmă zece ore sau mai mult. Dacă veți rămâne ca musafiri, veți putea pleca imediat cum se trezește. După micul dejun.

- Bineînțeles, repetă Ada.

Între Craterul Paris și Ardis era o diferență de șapte ore - la Palatul Ardis nu era încă ora cinei -, dar, aidoma tuturor fax-călătorilor, ei erau obișnuiți cu adaptarea la ora locală.

- Să vă conduc la camerele voastre, spuse Marina și o luă înaintea, urmată de cei doi servitori care pluteau imediat îndărătul ei.

„Camerele” erau de fapt domiuri mici, apartamente complete în sine, la etajul de deasupra celui unde stăteau Marina și Daeman. Se ajungea la ele pe o scară spiralată, largă. Hannah își anunță mulțumirea față de apartamentul ei, dar apoi plecă să exploreze Craterul Paris pe cont propriu. Harman îi ură noapte bună și dispăru în domiul său. Ada își încuie ușa, inspectă tapiseriile interesante, admiră vederea craterului de pe balcon - ploaia se opriase, iar luna și inelele erau vizibile printre norii destrămați -, apoi intră și le comandă servitorilor o cină ușoară. După aceea, umplu cada și se lăfăi mai bine de o jumătate de oră în apa fierbinte și parfumată, simțind cum încordarea îi părăsește mușchii.

Îl cunoscuse pe Harman cu numai douăsprezece zile în urmă, însă i se părea că trecuse mult mai mult. O fascinau bărbatul și subiectele care-l interesau. Ada mersese la o petrecere de solstițiu estival pe domeniul unei prietene de lângă ruinele lui Singapore, nu fiindcă i-ar fi plăcut petrecerile - avea tendința de a evita atât faxările, cât și petrecerile, atunci când putea, călătorind aproape exclusiv la locuințele unor prieteni vechi, pentru reuniuni intime -, ci fiindcă mai tânăra ei prietenă Hannah avea să fie acolo și o îndemnase să participe. Petrecerea de solstițiu fusese amuzantă în felul ei, și mulți dintre cei prezenți erau interesați, întrucât prietena ei de acolo tocmai își celebrase al patrulea Douăzeci - pe Ada o bucurase întotdeauna compania persoanelor mai vârstnice -, dar apoi dăduse peste Harman, pe când explora biblioteca domeniului. Bărbatul fusese tăcut, ba chiar reticent, totuși Ada îl scosese din atitudinea rezervată, utilizând unele dintre tacticile pe care prietenii ei mai inteligenți le folosiseră asupra ei pentru a o determina să vorbească mai mult.

Ada nu știa ce să creadă despre putința lui Harman de a învăța cum să citească fără o funcție – el nu-și mărturisise abilitatea respectivă decât cu ocazia altei reuniuni, în locuința altei prietene, cu doar șase zile înainte de evenimentele de la Palatul Ardis –, dar cu cât se gândea mai mult la ea, cu atât era mai uimită. Ada se considerase dintotdeauna bine educată – cunoștea obișnuitele cântece populare și legende, memorase cele Unsprezece Familii cu toți membrii lor, știa pe dinafară multe noduri-fax –, însă volumul cunoștințelor și curiozității lui Harman o lăsase fără răsuflare.

Harta pe care el o întinsese în fața lui Daeman – atât de subapreciată până și de curioasa și aventuroasa Hannah – continua s-o uluiască pe Ada. Ea nici măcar nu se întâlnise cu conceptul de „hartă” până ce bărbatul nu-i arătase desenele, acum nici o săptămână. Tot Harman îi explicase că lumea era o sferă. Câți dintre prietenii ei știau? Câți dintre ei se întrebaseră vreodată despre *forma* lumii pe care trăiau? La ce slujea firimitura aceea de cunoaștere ezoterică? „Lumea” însemna locuința ta și rețeaua de faxare pe care o foloseai pentru a-ți vizita prietenii și locuințele lor. Cine se gândise vreodată la forma structurii fizice aflate dincolo de faxnet? Și de ce ar fi făcut-o?

Ada știuse din chiar acel prim weekend petrecut în preajma lui Harman că interesul bărbatului față de post-oamenii plecați demult se apropia de nivelul unei obsesii. *Ba nu, rectifică, întinsă în apa caldă din cadă și mișcând bulele peste sâni și în sus, către gât, cu degetele lungi și albe, este cu adevărat o obsesie pentru el. Nu se poate opri să nu se gândească la post-oameni – unde sunt, de ce au plecat. În ce scop?*

Desigur, nu știa răspunsul, dar ajunsese să împărtășească curiozitatea pasionată a lui Harman, abordând-o ca pe un joc, ca pe o aventură. Iar el continua să pună întrebări care i-ar fi făcut pe oricare dintre prietenii Adei să izbucnească pur și simplu în râs – *De ce există numai un milion de oameni? De ce au ales post-ii numărul acela? De ce nu cu unul mai puțin sau cu unul mai mult? Și de ce fiecareia ne-a fost alocată o sută de ani? De ce ne salvează, chiar de la propriile noastre idioțenii, astfel ca să putem trăi o sută de ani?*

Întrebările erau atât de simple și atât de profunde, încât erau stânjenitoare... ca și cum ai fi auzit un adult întrebând de ce avem ombilicuri.

Însă Ada se alăturase căutării - a unei mașini zburătoare, poate chiar a unei nave spațiale cu care să ajungă la inele și să vorbească direct cu post-oamenii, acum a legendei Evreice Rătăcitoare din epoca faxării finale - și fiecare zi ce trecea aducea și mai multă ațâțare.

De pildă, înfulecarea lui Daeman de către un alozaur.

Femeia se îmbujoră și văzu cum pielea albă i se înroșește până la linia apei și a buzelor. Fusese teribil de stânjenitor. Nici unul dintre ceilalți oaspeți nu-și putea măcar reaminti să se fi întâmplat ceva similar. Oare de ce voynicșii nu oferiseră o protecție mai bună?

Ce anume, exact, sunt voynicșii? o întrebase Harman, cu douăsprezece zile în urmă, în complexul caselor arboricole de lângă Singapore. *De unde vin ei? Oare i-au construit oamenii din Epoca Pierdută? Sunt un produs al demenței rubicon? I-au creat post-ii? Sau sunt străini de lumea și de epoca aceasta și se află aici pentru propriile lor scopuri?*

Ada își reaminti râsetul ei nesigur din seara aceea; stătuseră pe terasa cu liane, cu șampania în mână, când bărbatul pusese o întrebare atât de absurdă, pe un ton atât de serios. Ea însă nu-i putuse răspunde atunci - și nici prietenii ei în zilele următoare, deși râsetele lor fuseseră chiar mai nesigure decât al Adei -, dar acum, după ce văzuse voynicșii în fiecare zi a vieții ei, Ada îi privea cu o curiozitate vecină cu alarma. Hannah începuse să reacționeze în același fel.

Ce ești tu? se întrebase chiar în seara aceea, când coborâseră din landou în Craterul Paris și lăsaseră voynixul acolo, aparent fără ochi, cu carapacea ruginie și gluga pielosă ude de ploaie, cu lamele ucigătoare retrase, dar cu pernițele manipulatorilor extinse și curbate, continuând să țină hulubele vehiculului.

Femeia ieși din apă, se uscă, îmbracă un halat subțire și le ceru servitorilor s-o părăsească. Dispărură printr-una dintre membranele lor osmotice murale. Ada ieși pe balcon.

Camera și balconul lui Harman se găseau în dreapta ei, însă intimitatea balcoanelor era asigurată printr-un paravan de fibre de bambus strâns țesute în rețea, care se extindea cu un metru dincolo de balustradă. Ada se apropie de partiție, se opri lângă balustrada ei pentru o clipă - privind în jos, la ochiul roșu al craterului -, ridică ochii la cerul care se însenina, cu stelele și inelele mișcătoare, după care își trecu piciorul peste balustradă

și simți pentru un moment bambusul neted și ud sub pielea interiorului coapsei, înainte de a păși în exterior, desculță, pipăindu-și drumul în lungul marginii subțiri a partiției.

Vreme de o secundă, rămase prinsă de balcon doar prin apăsarea degetelor de la mâini și de la picioare, pipăind orbește în jurul partiției din cealaltă parte, pentru a găsi îngusta bordură pereche, și simțind cum gravitația o trage spre hău. *Ce aș simți, dacă aș cădea toată distanța aceea până la magma arzătoare, știind că voi fi moartă după câteva teribile minute de prăbușire lipsită de orice control?* Știa că n-avea să știe niciodată. Dacă s-ar fi lăsat să cadă în gol în clipa aceasta, sau dacă degetele i-ar fi lunecat și s-ar fi desprins, ea nu și-ar fi reamintit niciodată următoarele secunde și minute, după ce s-ar fi deșteptat, în cuvele firmeriei. Post-oamenii nu le acordau oamenilor amintirile propriilor decese.

Ada se lipi apăsând cu sâni de marginea partiției, se strădui să-și găsească echilibrul, apoi trecu piciorul stâng de jur-împrejur, iar talpa ei desculță găsi îmbinarea îngustă de bambus care ducea la balconul lui Harman. Nu îndrăzni să ridice capul, pentru a vedea dacă bărbatul era afară, pe balcon, ori la ușa de sticlă; toată atenția îi era concentrată la a-și împiedica tălpile să alunece, la a-și împiedica degetele să scape de pe bambusul ud și lunecos.

Ajunse la balcon și păși pe marginea lui, strângând balustrada cu atâta forță, încât brațele îi tremurau. Cu puterile diminuându-se în valul de slăbiciune post-adrenalină, ridică iute piciorul stâng, îl trecu peste balustradă și simți cum capotul i se deschide și își zgârie coapsa de o proeminență a balustradei.

Harman stătea așezat turcește pe un șezlong cu perne albe și o privea. Balconul era luminat de o singură lumânare, protejată în sticlă.

- M-ai fi putut ajuta, șopti Ada, neștiind de ce rostise cuvintele acelea sau de ce vorbea în șoaptă.

Văzu că Harman purta, de asemenea, doar un halat de mătase subțire pentru oaspeți, strâns superficial peste mijloc.

El surâse și clătină din cap.

- Te descurcai perfect. Dar de ce n-ai bătut la ușă?

Femeia inspiră adânc și, în loc de un răspuns, își slăbi cordonul capotului și-l lăasă să se deschidă. Aerul dinspre crater era rece, însă cu curenți mai calzi înglobați în briza care-i

mângâie partea inferioară a abdomenului.

Harman se ridică, se apropie de ea, o privi în ochi și-i închise capotul, legându-l fără s-o atingă cu degetele.

- Sunt onorat, spuse el tot în șoaptă. Dar nu încă, Ada. Nu încă.

O luă de mână și o conduse la șezlong.

Când amândoi statură întinși, unul lângă altul, cu Ada clipind de surprindere și îmbujorându-se pe jumătate stânjenită - nu știa sigur dacă motivul îl constituia refuzul lui, ori propria ei îndrăzneală - bărbatul întinse brațul în spate și ridică două eșarfe turin de culoare crem. Le împături pe amândouă, astfel ca microcircuitele brodate să fie poziționate corespunzător.

- Eu nu..., începu Ada.

- Știu. Totuși, numai de data asta. Cred că se va-ntâmpla ceva important. Haide să-mpărtășim momentul acesta.

Ea se lăsă pe spate pe perna moale și-l lăsă pe Harman să-i aranjeze turinul peste ochi. Îl simți apoi întinzându-se alături, cu mâna dreaptă așezată peste mâna ei stângă.

Imaginile, sunetele și senzațiile se revărsară.

11

Câmpiile Ilionului

Zei au coborât ca să se joace. Mai exact, au coborât ca să ucidă.

Bătălia se dezlănțuise de ceva timp, cu zeul Apollo biciuind troienii, cu Atena îmboldindu-i pe argivi, și ceilalți zei tolăniți la umbra unui copac pe dealul cel mai apropiat, uneori râzând, cu Iris și ceilalți servitori ai lor turnându-le vin. L-am văzut pe comandantul trac Pirous, un cutezător aliat al troienilor, ucigându-l cu un bolovan pe Dioreș cel cu ochi cenușii. Dioreș, unul dintre comandanții contingentului epeilor, se prăbușise doar cu o gleznă fracturată după ce Pirous, cuprins de furia luptei, azvârlise piatra, dar majoritatea camarazilor lui Dioreș se retrăseseră. Pirous înaintase, sfârtecându-i pe puținii rămași să-și păzească comandantul căzut și - neajutorat acum, cu glezna zdrobită - sărmanul Dioreș rămăsese întins pe jos, în vreme ce Pirous năvălise, își împlântase lancea lungă în abdomenul epeanului, apoi îi smulsese măruntaiele din corp, agățându-le cu vârful cu țepi al sulitei, și le răsucise și mai mult, pe când Dioreș

urla.

Cam acesta era parfumul ultimei jumătăți de oră de luptă și fu o ușurare când Pallas Atena ridică brațul, primi încuviințări din partea zeilor privitori și încremeni derularea timpului și a mișcărilor.

Cu vederea mea amplificată – amplificată de lentilele de contact primite de la zei – o pot vedea pe Atena, dincolo de roiul de lănci dintre cele două armate, pregătindu-l pe Diomede, fiul lui Tideus, ca mașinărie pentru ucis. Nu este o metaforă, ci vorbesc aproape literal. Ca zeii înșiși, și ca mine, omul Diomede va fi parțial mașină, cu ochii, pielea și chiar sângele amplificate de nanotehnologii dintr-o epocă viitoare, aflată mult dincolo de scurta durată a vieții mele. În timpul încremenit, Atena pune în ochii aheului lentile de contact similare lentilelor mele, îngăduindu-i să vadă zeii și în același timp să încetinească, cumva, curgerea timpului când intră în acțiune și astfel – din punctul de vedere al unui privitor neamplificat – să-și sporească de trei ori timpul de reacție. Homer scrisese că Atena îi aprinsese „un foc... pe umeri și pe creștet”, iar acum înțeleg metafora; utilizând nanotehnologia înglobată în palmele și antebrațele ei, zeița transformă câmpul electromagnetic latent, neglijabil, din jurul corpului lui Diomede într-un câmp de forță serios. În infraroșii, trupul și brațele lui Diomede, scutul și coiful său lucesc brusc cu „strălucitoare flăcără, asemenea astrului de toamnă târzie, care... scânteie orbitor”. Înțeleg, privindu-l pe Diomede, care sclipește în chihlimbarul dens al timpului încremenit de zeiță, că Homer se referise probabil la Sirius, Steaua Căinelui, care la sfârșitul verii era steaua cea mai intensă de pe cerul grecesc (și troian). În seara aceasta se află în est.

În timp ce privesc, zeița injectează miliarde de mașinării nanotehnice moleculare în coapsa lui Diomede. Ca întotdeauna în cazul unei astfel de nano-invazii, corpul omenesc reacționează ca față de o infecție și temperatura aheului crește cu minimum cinci grade. Pot urmări armata invadatoare de mașini moleculare cum suie prin coapsă către inimă, de la inimă la plămâni, brațe și înapoi la picioare, iar căldura face ca strălucirea trupului să fie încă și mai puternică în vederea mea în infraroșu.

În jur, moartea de pe câmpul de luptă este ținută în așteptare în aceste minute prelungite. La zece metri în stânga, văd un car de luptă înghețat într-o bulă de praf, sudoare

omenească și salivă cabalină. Troianul din car – un bărbat scund și calm, pe nume Fegeus, fiu al celui mai de seamă preot troian al zeului Hefaistos și fratele voinicului Ideus; în deghizările mele metamorfozate, am rupt pâine și am băut vin cu Ideus de o duzină de ori în ultimii ani – este încremenit în actul aplecării peste partea din față a vehiculului său, ținându-se de marginea acestuia cu mâna stângă și având o lance lungă în mână dreaptă. Ideus stă lângă fratele său, împietrit în biciuirea cailor înlemniți în toiul mișcării, în vreme ce strânge frâiele rigide în cealaltă mână. Carul fusese oprit pe când năvălea spre Diomede și nici unul dintre oamenii de acolo nu știu că zeița Atena oprise totul, în timp ce se juca de-a păpușile cu luptătorul pe care și-l alesese, îmbrăcându-l pe Diomede în câmpuri de forță, nano-amplificatori și lentile de contact pătrunzătoare, aidoma unei fete preadolescente care se joacă cu păpușa ei Barbie. (Îmi amintesc o fetiță jucându-se cu păpuși Barbie, poate o surioară din propria-mi copilărie. Nu cred că am avut vreo fiică. Nu sunt sigur, bineînțeles, deoarece amintirile care îmi revin de câteva luni sunt precum cioburi de sticlă, cu reflexii încetoșate.)

Mă găsesc îndeajuns de aproape de carul de luptă pentru a vedea exaltarea înfruntării dăltuită pe chipul bronzat al lui Fegeus și teama înghețată în ochii lui ce nu clilesc. Dacă Homer a povestit în mod corect toate acestea, Fegeus va fi mort în mai puțin de un minut.

Văd și alți zei care sosesc la locul bătăliei, aidoma corbilor la măcel. Ares, zeul războiului, se materializează în partea bătăliei în care mă aflu eu și se apropie de carul stopat în timp, în care stau Ideus și fratele lui sortit pieirii. Palmele lui Ares deschid propriul său câmp de forță îndărătul carului încremenit ce-i duce pe frați către moarte.

De ce-i pasă lui Ares ce se întâmplă cu aceștia doi? Este adevărat, Ares nu-i iubește pe greci – în mod vădit, el a ajuns să-i urască în acest război și-i ucide prin intermediul armelor sale, ori chiar el însuși atunci când poate –, dar de ce această evidentă grijă față de Fegeus sau față de fratele lui, Ideus? Să fie doar o mișcare de răspuns la strategia Atenei de a-l amplifica pe Diomede? Jocul acesta de șah cu oameni reali care cad, urlă și mor, este de acum vechi pentru mine, o adevărată obscenitate. Totuși strategia continuă să mă intrige.

Îmi amintesc apoi că zeul războiului este frate vitreg cu

Hefaistos, zeul focului, născut de asemenea din Hera, soția lui Zeus. Dares, tatăl lui Fegeus și Ideus, l-a slujit de mult și cu credință pe zeul focului înlăuntrul zidurilor Troiei.

Războiul acesta idiot este mai complicat și mai lipsit de sens decât Primul Război Vietnamez pe care mi-l reamintesc pe jumătate din tinerețe.

Brusc, Afrodita, noua mea șefă și stăpână de spioni, se materializează la treizeci de metri în stânga mea. A sosit aici tot pentru a-i ajuta pe troieni și a se bucura de măcel. Dar...

În ultimele secunde încetinite dinainte de reluarea timpului real, îmi amintesc că dacă lupta se va desfășura potrivit poemului antic, Afrodita însăși va fi rănită de Diomedea în următoarea oră. *De ce ar coborî ea în toiul bătăliei, știind că un muritor o va răni?*

Răspunsul este același care mi-a fost reamintit cu atâta intensitate în ultimii nouă ani, totuși, realitatea lui mă izbește cu forța și fulgerul unei explozii nucleare – *Zei nu știu ce se va întâmpla în continuare!* Nici unul, cu excepția lui Zeus, se pare, nu are voie să tragă cu ochiul pe lista Ursitei.

Noi, scoliaștii, știm toți – prin porunca lui Zeus, nu ne este îngăduit să discutăm evenimente viitoare cu zeii, iar lor le este interzis să ne întrebe despre cânturile viitoare din *Iliada*. Sarcina noastră este numai de a confirma, post factum, că *Iliada* lui Homer a respectat evenimentele din ziua în care am avut misiunea de a observa și înregistra. De multe ori, eu și Nightenhelser, privindu-i pe omuleții verzi care trăgeau capetele de piatră spre țarm, în vreme ce soarele se pierde în ocean în vest, am comentat despre acest paradox al orbirii zeilor față de evenimentele viitoare.

Eu știu că Afrodita va fi rănită azi, dar zeița nu. Cum pot folosi informația? Dacă i-aș spune Afroditei, Zeus ar afla – nu pricep cum anume, însă știu că-și va da seama iar eu aș fi atomizat și Afrodita pedepsită în alt chip, mai neînsemnat. *Cum pot folosi informația că Afrodita, zeița care-mi dă aceste daruri cu care să spionez, va fi – poate fi – rănită azi de Diomedea?*

Nu am timp să găsesc răspunsul. Atena își termină treaba cu Diomedea și îndepărtează strânsoarea asupra spațiului și timpului.

Reizbucnesc lumina reală, vacarmul teribil și acțiunile violente. Diomedea înaintează, cu corpul, fața și scutul strălucitoare, lumina fiind se pare vizibilă chiar și celorlalți

muritori, camarazilor săi ahei și inamicilor troieni.

Ideus încheie mișcarea de a biciui caii. Carul vinuește și huruie spre linia grecilor, direct către surprinsul Diomede.

Fegeus își azvârle lancea spre Diomede, dar își ratează ținta cu doi centimetri și vârful lăncii trece peste umărul stâng al fiului lui Tideus.

Cu pielea învăpăiată, cu fruntea sclipind de sudoarea febrei și tumultul bătăliei, Diomede își aruncă la rândul-i sulita. Aceasta zboară perfect și-l lovește pe Fegeus drept în piept – „între gurguie”, cred că a cântat Homer în greacă – și troianul este aruncat afară din car, cade pe pământ și se rostogolește de câteva ori, cu lancea rupându-se și frângându-se, până ce leșul se oprește în colbul carului în care gonise cu cinci secunde mai devreme. Când sosește, moartea sosește iute pe câmpiile Ilionului.

Ideus sare din car, se rostogolește, apoi se ridică în picioare, cu spada în mână, pregătit să apere trupul fratelui său.

Diomede prinde în mână altă lance și se năpustește în față, în mod vădit gata să-l străpungă pe Ideus la fel cum tocmai a făcut cu fratele lui. Troianul se întoarce să fugă – în panică, lasă cadavrul fratelui în țărână –, însă Diomede azvârle puternic și precis, propulsând lancea lungă către mijlocul spinării bărbatului care aleargă.

Ares, zeul războiului, zboară înainte – *literalmente* zboară, utilizând același gen de harnașament de levitație pe care l-am primit de la zei – și oprește din nou timpul, protejându-l pe Ideus de o sulită încremenită la nici trei metri de spatele său. După aceea Ares își extinde câmpul de forță în jurul lui Ideus, reluând timpul cât este necesar pentru ca lancea lui Diomede să fie deviată de câmpul de energie. Apoi Ares îl teleportează cuantic pe bărbatul terifiat, scoțându-l complet de pe câmpul de luptă și trimițându-l undeva în siguranță. Pentru troienii șocați și îngroziți, pare ca și cum un fulger de noapte neagră le-a înhățat camaradul.

Astfel ca fratele lui Ares, Hefaistos, zeul focului, să nu-și piardă ambii viitori preoți, mă gândesc, după care mă retrag către un loc mai ferit, când bătălia reîncepe și alți greci îl urmează pe Diomede prin breșa creată de uciderea lui Fegeus. Carul fără ocupanți hurducă peste câmpia stâncoasă și este capturat de aheii care ovaționează.

Ares se întoarce, se materializează semisolid, o siluetă zeiască, înaltă, și încearcă să-i mobilizeze pe troieni, răcnind cu glas zehesc și cerându-le să se regrupeze și să-l respingă pe Diomedee. Însă troienii s-au despărțit – unii fug îngroziți la apropierea lui Diomedee, care strălucește, alții se întorc supuși, ascultând de vocea bubuitoare a zeului războiului. Brusc, Atena levitează peste capetele grecilor și troienilor, îl prinde pe Ares de încheietura mâinii și-i șoptește iute ceva zeului furios.

Cei doi se TC și dispar.

Privesc încă o dată spre stânga, iar zeița Afrodita – invizibilă pentru grecii și troienii care se luptă, blestemă și mor în jurul ei – îmi face semn din mână să-i urmez.

Îmi pun Coiful Morții și devin invizibil pentru toți zeii, mai puțin pentru Afrodita. Declanșez apoi medalionul de la gât și mă TC după Atena și Ares, urmând trecerea lor prin spațiu-timp cu ușurința cu care aş urma pașii întipăriți în nisipul umed.

Este ușor să fii zeu. Dacă ai echipamentul adecvat.

Nu s-au teleportat departe, ci doar la cincisprezece kilometri, într-un loc umbrat de pe malul lui Scamandros, căruia zeii îi spun Xantus – râul larg care străbate câmpiile Ilionului. Când mă materializez la cincisprezece pași de ei, Ares răsucesc brusc capul și se uită drept la mine. Pentru o clipă, înțeleg că Cușma lui Hades s-a defectat, ei mă văd și sunt mort.

- Ce-i? întreabă Atena.

- Mi s-a părut că... am simțit ceva. O undă. O undă cuantică.

Zeița își întoarce ochii cenușii în direcția mea.

- Nu-i nimic acolo. Eu pot vedea în spectrul integral al decalărilor fazice.

- Și eu pot, se răstește Ares și-și ia privirea de la mine.

Expir tremurător, pe cât de silențios pot; Cușma lui Hades continuă să mă ferească. Zeul războiului începe să se plimbe înainte și înapoi pe malul râului.

- În ultima vreme, Zeus este peste tot.

Atena pășește alături de el.

- Da, Părintele este furios pe noi toți.

- Atunci de ce-l provoci?

Zeița se oprește.

- Cum anume îl provoc? Apărându-mi aheii de măcel?

- Pregătindu-l pe Diomedee să măcelărească, replică Ares.

(Observ pentru prima dată tenta roșiatică a părului cârlionțat al zeului înalt și cu musculatură perfectă.) Acțiunile tale sunt periculoase, Pallas Atena.

Zeița chicotește.

- De nouă ani, toți am intervenit în bătălie. Este Jocul, pentru numele lui Dumnezeu! Este ceea ce *facem* noi. Știu că tu plănuiești să intervii chiar azi de partea iubitului tău Ilion, să-mi căsăpești argivii ca pe niște oițe. Asta nu-i periculos - această participare activă a zeului războiului?

- Nu la fel de periculos ca înarmarea cu nanotehnologie a uneia sau alteia dintre tabere. Nu la fel de periculos ca reechiparea lor cu câmpuri decalatoare de fază. Ce ai în minte, Atena? Încerci să-i transformi pe muritorii ăștia în ființe ca noi - în zei?

Atena râde din nou, apoi își asumă o expresie de seriozitate, când observă că râsetul ei îl înfurie și mai mult pe Ares.

- Frate, știi bine că amplificarea pe care i-o ofer lui Diomede este de scurtă durată. Vreau numai ca el să supraviețuiască acestei lupte. Afrodita, iubita ta soră, l-a îndemnat deja pe arcașul troian Pandarus să-mi rănească un favorit - pe Menelau - și chiar acum, în timp ce noi vorbim, ea șoptește în urechea arcașului - *Ucide-l pe Diomede*.

Ares strânge din umeri. Știu că Afrodita este aliata și instigatoarea lui. Ca un băiețel bosumflat - un băiețel bosumflat înalt de doi metri și jumătate, cu un câmp de energie pulsator -, el ridică o piatră netedă și o lansează peste apă.

- Ce contează dacă Diomede moare azi sau la anul? El este muritor. Va muri.

Atena râde fără să se mai stânjenească.

- *Bineînțeles* că va muri, iubite frate. Și *bineînțeles* că viața sau moartea unui singur muritor este lipsită de consecințe pentru noi... pentru mine. Dar noi trebuie să jucăm *Jocul*. N-o voi lăsa pe jigodia de Afrodita să schimbe voința Ursitelor.

- Cine dintre noi știe care-i voința Ursitelor? izbucnește Ares, tot bosumflat, cu brațele încrucișate peste pieptul puternic.

- Părintele știe.

- Zeus *spune* că știe, pufnește zeul războiului.

- Te-ndoiești de stăpânul și domnul nostru?

Tonul Atenei este aproape, nu tocmai, zeflemist.

Ares privește iute în jur și pentru o secundă mă tem că m-am

trădat prin vreun zgomot făcut în locul unde mă aflu, pe un bolovan plat, pentru a nu lăsa urme de tălpi pe nisip. Însă privirea zeului trece mai departe.

- Nu arăt pic de lipsă de respect Părintelui nostru, spune Ares în cele din urmă și glasul lui îmi amintește de Richard Nixon, când vorbea în microfonul ascuns din Biroul Oval, despre care știa că se află acolo; înregistrându-și minciunile pentru posteritate. Supunerea, loialitatea și iubirea mea se îndreaptă către Zeus, Pallas Atena.

- Pe care fără îndoială, Părintele nostru le-a observat și la care îți răspunde în același fel, replică Atena, fără să-și mai ascundă sarcasmul.

Ares ridică brusc capul.

- Du-te dracului! zbiară el. M-ai adus aici doar pentru a mă ndepărta de câmpul de luptă, în vreme ce blestemații tăi de ahei îmiucid troienii.

- Evident.

Atena lansează cele trei silabe ca pe o batjocură și, pentru o clipă, cred că voi asista la ceva ce n-am văzut în cei nouă ani petrecuți aici - o înfruntare directă între doi zei.

În loc de așa ceva însă, Ares lovește cu piciorul în nisip într-o ultimă demonstrație de îmbufnare și se TC. Atena râde, îngenunchează lângă Scamandros și se stropește cu apă rece pe față.

- Prostule, șoptește ea - către Ares, presupun, totuși o iau ca pe o declarație îndreptată către mine, care sunt protejat numai de câmpul de distorsiune al Cușmei lui Hades; „prost” mi se pare o apreciere corectă a nebuliei mele.

Atena se TC înapoi pe câmpul de bătălie. După un minut în care tremur de propria-mi prostie, decalez fazic și o urmez.

Grecii și troienii continuă să se ucidă între ei. Mare noutate...

Îl caut pe celălalt unic scoliast vizibil pe câmpul de luptă. Pentru ochiul neajutat, Nightenhelser este pur și simplu alt pedestru troian nespălat, care nu se avântă în toiul bătăliei, dar eu pot zări strălucirea verde indicatoare cu care zeii ne-au însemnat pe noi, scoliaștii, chiar când suntem metamorfozați, astfel că-mi scot Cușma lui Hades, mă metamorfozez în Falces - un troian care va fi ucis în curând de Antilocus - și merg pentru a mă alătura lui Nightenhelser, care stă pe o colină joasă și privește carnajul.

- Bună dimineața, scoliast Hockenberry, rostește el când mă apropii.

Vorbim în engleză. Nici un alt troian nu este destul de aproape pentru a ne auzi peste zăngănitul bronzurilor și huruitul carelor de luptă, iar ambele coaliții pestrițe sunt de altfel obișnuite cu graiuri și dialecte tribale stranii.

- Bună dimineața, scoliast Nightenhelser.

- Unde ai fost în ultima jumătate de oră?

- Mi-am luat pauză, îi răspund.

Se întâmplă. Uneori, carnajul ajunge să însemne prea mult chiar și pentru noi, scoliști, și ne TC în Troia pentru vreo oră liniștită... sau pentru o carafă pânteoasă de vin.

- Am scăpat ceva important?

Nightenhelser strânge din umeri.

- Acum douăzeci de minute, Diomede a șarjat și a fost lovit de o săgeată. Exact cum stă scris.

- Săgeata lui Pandarus, încuviințez eu.

Pandarus este același arcaș troian care l-a rănit pe Menelau mai devreme.

- Am văzut-o pe Afrodita incitându-l pe Pandarus, zice Nightenhelser.

Bărbatul voinic și-a vârât mâinile în buzunarele mantiei sale grosolane. Desigur, mantiile troiene nu au buzunare, așa că Nightenhelser le-a cusut pe acestea.

Asta este *într-adevăr* o noutate. Homer nu pomenise că Afrodita l-ar fi îndemnat pe Pandarus să-l săgeteze pe Diomede, ci cântase doar despre anteriorul imbold al Atenei de a-l lovi pe Menelau, astfel ca războiul să se poată relua. Pandarus este literalmente un bufon al zeilor azi... ultima lui zi.

- Diomede a fost rănit? îl întreb.

- În umăr. Stenelus a fost acolo și i-a extras săgeata. În mod evident, n-a fost o săgeată otrăvită. Atena a TC în bătălie cu un minut în urmă, l-a scos pe favoritul Diomede și i-a „*slobozit vlagă în trup, în picioarele și brațele luptătoare*”.

Nightenhelser cita o traducere din Homer cu care nu sunt familiarizat.

- Altă nanotehnologie, spun eu. Diomede a găsit arcașul și l-a ucis?

- Acum cinci minute.

- Pandarus a ținut discursul acela interminabil, înainte ca

Diomede să-l omoare? îl întreb.

În traducerea mea favorită, Pandarus își deplânge soarta pe patruzeci de versuri, poartă un dialog lung cu o căpetenie troiană pe nume Enea – da, *acel* Enea – și cei doi se reped asupra lui Diomede într-un car de luptă, trimițând săgeți spre aheul rănit.

– Nu, răspunde Nightenhelser. Pandarus a zis numai „Am belit-o”, când săgeata și-a ratat ținta. După aceea, a sărit într-un car cu Enea, a azvârlit o lance care i-a străpuns scutul și pieptarul lui Diomede, dar fără să-i atingă trupul, și a zis „Căcat”, în secunda dinainte ca sulita lui Diomede să-l lovească drept între ochi. Alt caz, bănuiesc, de licență poetică a lui Homer în toate discursurile acelea.

– Și Enea?

Întâlnirea aceea este crucială pentru istorie, ca și pentru *Iliada*. Nu-mi vine să cred c-am ratat-o.

– Afrodita l-a salvat de vreun minut, confirmă Nightenhelser. (Enea este fiul muritor al zeiței iubirii și ea îl urmărește cu multă grijă.) Diomede i-a făcut praf șoldul lui Enea cu un bolovan, așa cum spune și poemul, dar Afrodita și-a protejat băiatul cu un câmp de forță și acum îl ia de pe câmpul deătălie. Diomede s-a sucărit rău de tot.

Îmi duc palma pavăză deasupra ochilor.

– Unde-i Diomede?

Îl văd însă pe războinicul grec înainte ca Nightenhelser să mi-l arate, la o sută de metri depărtare, în centrul unei aglomerări, mult în spatele liniilor troiene. O pâclă de stropi de sânge se ridică în jurul strălucitorului Diomede și maldăre de cadavre se zăresc de o parte și cealaltă a aheului care sfârtecă, hăcuiește și străpunge. Amplificatul Diomede pare să-și taie drum prin valuri de carne omenească, străduindu-se s-o ajungă din urmă pe Afrodita care se retrage încet.

– Iisuse... șoptesc.

– Da, aprobă celălalt scoliast. În ultimele minute i-a ucis pe Astinous și Hipiron, Abas și Polidus, Xantus și Toon, Echemmon și Cromius... toți perechi de comandanți.

– De ce câte doi? întreb eu, gândind cu glas tare.

Nightenhelser mă privește de parcă aș fi un student mai prostuț, din anul întâi.

– Erau în *care de luptă*, Hockenberry. Câte doi într-un car. Diomede i-a ucis pe toți, după cum îl atacau carele.

- Ah... rostesc eu stânjenit.

Atenția mea nu este îndreptată asupra comandanților troieni uciși, ci asupra Afroditei. Zeița tocmai și-a oprit retragerea din liniile troiene, continuând să-l țină în brațe pe rănitul Enea, și pășește încoace și încolo, vizibilă în mod clar pentru troienii care se înghesuie să fugă, speriați de atacul lui Diomede. Afrodita îi silește să revină la bătlie, folosind împunsături de electricitate și ghionți palpători de câmpuri de forță.

Diomede o vede pe zeiță și își iese din minți, hăcuind printr-o ultimă linie protectoare de troieni, pentru a ajunge la ea. Nu vorbește, ci-și cumpănește lancea lungă. Afrodita ridică aproape neatentă un câmp de forță, fără să-i dea drumul rănitului Enea, în mod vădit neîngrijorată de atacul unui simplu muritor.

Uitase de modificările pe care i le adusese Atena.

Diomede se năpustește, câmpul de forță al zeiței pârâie și cedează, iar aheul își repede lancea lungă, țeapa ei sfârtecă prin câmpul de forță personal al Afroditei, prin veșmintele de mătase și carnea zeiască. Vârful ascuțit ca briciul al sulitei retează încheietura zeiței, astfel că zăresc mușchiul roșu și osul alb. În aer se ridică o jerbă de ichor auriu - nu de sânge roșu.

Afrodita privește rana pentru o secundă, apoi zbiară - un răcnet neomenesc, gigantic și amplificat, un urlet femeiesc ce răsună dintr-un rack de amplificatoare la un concert de muzică rock din iad.

Se clatină, continuând să țipe, și-i dă drumul lui Enea.

În loc să insiste cu atacul de succes asupra Afroditei, Diomede scoate spada din teacă și se pregătește să-l decapiteze pe Enea, care zace fără cunoștință.

Febus Apollo, stăpânul arcului de argint, se materializează prin TC între Diomede cel scos din minți și troianul căzut și-l ține pe aheu în loc cu o emisferă pulsatorie de câmp de forță de plasmă. Orbit de setea sângelui, Diomede lovește cu spada în câmpul de forță, iar propriul lui câmp energetic se înroșește când se izbește de scutul defensiv galben al lui Apollo. Afrodita continuă să-și privească încheietura distrusă și parcă ar fi gata să leșine și să se prăbușească acolo, neajutorată, în fața lui Diomede care este dezlănțuit.

Din cauza durerii, zeița pare incapabilă să se concentreze îndeajuns pentru a se TC.

Pe neașteptate, fratele ei, Ares, sosește într-un car zburător

învăpăiat, alungându-i deopotrivă pe troieni și pe greci, când lărgeste amprenta de plasmă a vehiculului pentru a coborî lângă sora lui. Afrodita plânge și se tânguiește de durere, încercând să explice că Diomedea a înnebunit.

- Ar fi în stare să se lupte cu Părintele Zeus! urlă ea, prăbușindu-se în brațele zeului războiului.

- Poți conduce carul? întreabă Ares.

- Nu!

Acum Afrodita leșină într-adevăr. Cade în brațele lui Ares, ținându-și mâna și încheietura stângă rănită cu mâna dreaptă însângerată... sau plină de ichor.

În mod ciudat, spectacolul mă tulbură. Zeii și zeițele nu sângerează. Cel puțin, nu în cei nouă ani pe care i-am petrecut aici.

Zeița Iris, mesagerul personal al lui Zeus, se materializează între car și câmpul de forță al lui Apollo, acolo unde zeul îl protejează pe căzutul Enea. Troienii s-au retras, cu ochii holbați, iar Diomedea este ținut în loc de câmpuri energetice ce se suprapun. În infraroșu, aheul radiază căldură și furie și în ochii tuturor aduce cu un războinic făcut din lavă pulsatorie.

- Du-o la maică-sa, poruncește Ares, întinzând-o pe Afrodita lipsită de cunoștință pe podeaua carului.

Iris ridică spre cer vehiculul energetic și decalează fazic, dispărând din vedere.

- Uluitor, rostește Nightenhelser.

- Căcarea de pe lume, spun eu.

Este prima dată în cei peste nouă ani pe care i-am petrecut aici când am văzut un grec sau un troian atacând cu succes un zeu. Mă întorc și-l văd pe Nightenhelser, privindu-mă șocat. Câteodată uit că scoliastul provine dintr-un deceniu anterior mie.

- Păi, cam așa-i, rostesc pe un ton defensiv.

Aș vrea s-o urmăresc pe Afrodita pe Olimp, pentru a vedea ce se întâmplă între ea și Zeus. Homer a scris despre asta, bineînțeles, dar astăzi existaseră deja suficiente discrepanțe între poem și evenimentele reale pentru a-mi stârni interesul.

Încep să mă îndepărtez de Nightenhelser - care urmărește atât de fascinat evenimentele, încât nu-mi observă plecarea - și mă pregătesc să-mi pun Cușma lui Hades și să activez comenzile medalionului TC personal. Dar pe câmpul de luptă se întâmplă ceva.

Diomede sloboade un răcnet de bătaie aproape la fel de sonor ca strigătul de durere al Afroditei, care încă reverberează în ecouri, apoi aheul amplificat îi atacă din nou pe Enea și pe Apollo. De data aceasta, corpul nano-întărit al lui Diomede și spada cu decalări fazice trec prin nivelurile exterioare ale scutului energetic al lui Apollo.

Zeul stă nemișcat, pe când Diomede hăcuiește și spintecă prin câmpul de forță pâlپător, aidoma unui bărbat care aruncă cu lopata o zăpadă invizibilă.

După aceea, vocea lui Apollo bubuie cu o amplificare ce o face audibilă la patru-cinci kilometri depărtare:

- *la seama*, Diomede! Nu merge mai departe! Sfârșește cu nebunia ta de muritor - să te măsoari cu zeii. Noi nu suntem din același neam, omule. N-am fost și nu vom fi niciodată.

Apollo crește în mărime, de la statura sa impunătoare de doi metri și jumătate și devine un gigant de peste șase metri înălțime.

Diomede își oprește atacul și se retrage, deși este imposibil de precizat dacă o face din teamă de moment ori din cauza epuizării.

Apollo se apleacă și opacizează câmpurile de forță din jurul său și al căzutului Enea. Peste un minut, când pâcla neagră dispăre, zeul a pierit, dar Enea este tot acolo, rănit, cu șoldul zdrobit, sângerând. Războinicii troieni se reped și formează un cerc în jurul căpeteniei lor căzute și abandonate, înainte ca Diomede să o măcelărească.

Nu este însă Enea. Știu că Apollo a lăsat în urmă o hologramă și l-a transportat pe adevăratul prinț, rănit, pe înălțimile Pergamului - citadela Ilionului - unde zeițele Leto și Artemis, sora lui Ares, vor folosi medicina lor zeiască nanotehnologică pentru a-i salva viața și a-i vindeca rănila în câteva minute.

Sunt gata să plec spre Olimp, când, brusc, Apollo se TC înapoi pe câmpul de luptă, ferit de privirile muritorilor. Ares, care continuă să-i ralieze pe troieni îndărătul scutului său defensiv, ridică ochii la sosirea celui alt zeu.

- Ares, tu - distrugătorul oamenilor și pustiitorul zidurilor, o să-l lași pe rahatul ăla de câine să te insulte așa?

Invizibil pentru ahei, Apollo îl arată pe Diomede care gâfâie și-și trage puterile.

- Să mă insulte? Cum m-a insultat?

- Idiotule! bubuie Apollo în frecvențe ultrasonice audibile numai de zei, scoliaști și câinii din Troia, care încep să urle asurzitor ca răspuns. Acest... *muritor*... tocmai a atacat-o pe zeița iubirii, pe sora ta, retezând tendoanele încheieturii ei nemuritoare. Diomede m-a atacat chiar și *pe mine*, unul dintre zeii cei mai puternici. Atena l-a transformat în ceva suprauman pentru ca să-și bată joc de Ares, zeul războiului, cel setos de sânge!

Capul lui Ares se rotește și revine la Diomede care suflă greu, și care l-a ignorat pe zeu după eșuarea tentativei de a străpunge câmpurile de forță.

- El își bate joc *de mine*?! urlă Ares într-un răcnet care poate fi auzit de aici până în Olimp. (De-a lungul anilor, am observat că Ares este destul de nătâng pentru un zeu. O dovedește și azi.) El îndrăznește să-și râdă *de mine*??!!

- Ucide-! strigă Apollo vorbind tot în ultrasonice. Smulge-i inima din piept și mănânc-o!

Apoi zeul arcului de argint se TC.

Ares este cuprins de nebunie. Decid că nu pot pleca deocamdată. Doresc cu disperare să mă TC pe Olimp și să văd cât de rău a fost rănită Afrodita, dar ceea ce se întâmplă aici este pur și simplu prea interesant pentru a fi ratat.

Mai întâi, zeul războiului se metamorfozează în alergătorul Acamas, prinț al Traciei, și aleargă înainte și înapoi printre troienii strânși laolaltă, îndemnându-i să revină la luptă și să-i respingă pe greci din capul de pod pe care l-au format, urmându-l pe Diomede în liniile troiene. Ares se metamorfozează apoi în Sarpedon și-l întărește pe Hector – eroul se abține de la bătălie cu o reticență rară pentru el. Rușinat de acuzațiile despre care crede că-i aparțin lui Sarpedon, Hector se alătură oamenilor săi. După ce vede că Hector este printre luptătorii troieni, Ares redevine el însuși și se alătură cercului de războinici care-i ține pe greci la depărtare de holograma lui Enea lipsit de cunoștință.

Mărturisesc că în cei nouă ani pe care i-am petrecut aici n-am văzut niciodată lupte atât de sălbatice. Dacă Homer ne-a învățat ceva, este că ființa omenească este un vas fragil, un recipient de carne, plin cu sânge și măruntaie ce abia așteaptă să se reverse.

Acum se revarsă.

Aheii nu-l așteaptă pe Ares să-și tragă răsuflarea, ci dau năvală cu care de luptă și lănci, urmând conducerea feroce a lui

Diomede și Odiseu. Caii zbiară. Carele se frâng și se rostogolesc peste cap. Călăreții își năpustesc armăsarii într-un zid de vârfuri de sulite și scuturi scânteietoare. Diomede se învâpăiază iarăși în frunte, își cheamă oamenii să înainteze și ucide orice troian care se apropie de el.

Apollo se rematerializează într-un tumult de pâclă purpurie și-l eliberează pe Enea vindecat – adevăratul Enea – în bătlăie. Tânărul a fost tămăduit și chiar mai mult... radiază lumină, așa cum o făcea Diomede modificat de Atena. Troienii, deja adunați înapoia lui Hector, răcnesc la unison la vederea prințului lor reînviat și-și lansează contraatacul.

Enea și Diomede conduc lupta din părți opuse ale frontului, ucigând în neștire inamici, pe când Apollo și Ares îmboldesc mai mulți troieni în bătlăie. Mă uit cum Enea îi omoară pe nepăsătorii gemeni aheeni Orsilocius și Creton.

Menelau, care și-a revenit după propria rănire, năvălește pe lângă Odiseu și se repede spre Enea. Îl aud pe Ares hohotind. Zeul războiului ar fi încântat dacă fratele lui Agamemnon, adevăratul soț al Elenei, bărbatul care a pornit acest război pentru că și-a pierdut nevasta, ar fi ucis azi. Enea și Menelau ajung la o lungime de braț unul de celălalt, iar ceilalți luptători se retrag cu respect față de *aristeia*, și lăncile celor doi se reped și simulează, se reped și simulează.

Pe neașteptate, fratele lui Nestor, Antilocus, prieten bun cu Ahile cel aproape uitat, se năpustește pentru a sta umăr la umăr cu Menelau, temându-se neîndoios că, dacă nu va interveni, cauza grecilor va muri odată cu căpetenia lor.

Confruntat cu doi ucigași legendari, nu numai cu unul, Enea se retrage.

La două sute de metri est de această confruntare, Hector pătrunsese cu asemenea ferocitate în linia aheilor, încât până și Diomede se retrage cu oamenii săi. Cu vederea lui amplificată, Diomede ar trebui să-l vadă pe Ares – invizibil celorlalți – luptând alături de Hector.

Eu tot aș vrea să plec, să văd ce s-a întâmplat cu Afrodita, dar nu mă pot desprinde de evenimentele de aici. Îl zăresc pe Nightenhelser care-și ia notițe de zor pe ansiblu înregistrator. Asta mă face să râd, întrucât miile de nobili troieni și argivi care se războiesc aici sunt la fel de analfabeți ca țâncii de doi ani. Dacă bărbații aceștia ar găsi notițele lui Nightenhelser, chiar și în

greacă, n-ar însemna nimic pentru ei.

Acum toți zeii intră în acțiune.

Hera și Atena se materializează instantaneu, cu soția lui Zeus îmboldind-o vizibil pe Atena la luptă. Atena nu se împotrivește. Hebe, zeița tinereții și servitoare a zeilor mai vârstnici, fulgeră în jos într-un car zburător, Hera preia comenzile și Atena sare de asemenea la bord, azvârlindu-și mantia când își încătărămează pieptarul. Veșmântul de luptă îi scânteiază. Ridică un scut de energie pârâitoare, galben strălucitor și roșu pulsator, iar spada ei trimite fulgere zigzagate către Pământ.

- Privește!

Nightenhelser răcnește la mine peste vacarm. Dinspre nord sosesc trăsnete adevărate, o pătură gigantică de nori stratocumulus întunecați, care se ridică la douăsprezece mii de metri sau mai sus, în cerul fierbinte al după-amiezii. Brusc, norul se modelează în forma și chipul lui Zeus.

- *SĂRIȚI ATUNCI, SOȚIE ȘI FIICĂ!* bubuie tunetul din furtună. *ATENA, VEZI DACĂ EȘTI PE MĂSURA ZEULUI RĂZBOIULUI. DOBOARĂ-L, DACĂ POȚI!*

Nori negri clocotesc jos deasupra câmpului de bătălie, iar ploaia și fulgerele îi izbesc deopotrivă pe troieni și pe argivi.

Hera coboară carul mult peste capetele grecilor, apoi și mai mult, împrăștiindu-i pe troieni ca pe niște popice de bronz și piele.

Atena sare jos într-un car de luptă adevărat, alături de epuizatul Diomede, acoperit de sânge, și credinciosul lui vizitiu, Stenelus.

- *Ai terminat pentru azi, muritorule?* răcnește ea spre Diomede și ultimul cuvânt este încărcat de sarcasm. *Ești măcar pe jumătate din părintele tău, ca să te-oprești când potrivnicii copleșesc astfel câmpul de luptă?*

Gesticulează către Hector și Ares, a căror șarjă îi face pe greci să bată în retragere.

- Zeiță, icnește Diomede, nemuritorul Ares îl apără pe Hector și...

- *ȘI EU NU TE APĂR PE TINE?* urlă Atena, înaltă de cinci metri și crescând, ridicându-se mult peste lumina ce pâlește a lui Diomede.

- Ba da, zeiță, dar...

- *Diomede, fericirea inimii mele, ucide-l pe troianul acela și pe*

zeul care-l apără!

Diomede pare uimit, aproape oripilat.

- Noi, muritorii, nu putem uide un zeu...

- *Unde stă scris?* tună Atena și se apleacă peste el, injectându-i energie nouă, revărsată din câmpul zeiesc personal.

Îl prinde apoi pe nefericitul Stenelus și-l aruncă la zece metri depărtare, preia hățurile carului lui Diomede și biciuiește caii înaintea, drept spre Hector și Ares și întreaga armată troiană.

Diomede își pregătește lancea, de parcă ar intenționa realmente să ucidă un zeu - să-l străpungă pe Ares.

Iar Afrodita vrea să mă utilizeze ca s-o ucid pe Atena însăși, mă gândesc, și inima îmi bubuie de teroare și de incitarea clipei. În scurtă vreme, lucrurile pot fi destul de diferite de ceea ce Homer a prezis aici, pe câmpiile Ilionului.

12

Deasupra centurii de asteroizi

Nava începu să decelereze aproape imediat ce ieși din magnetosfera jupiteriană, astfel că uriașul lor arc balistic peste planul eclipticii spre planeta Marte, aflată de cealaltă parte a soarelui, avea să dureze câteva zile standard, nu numai ore. Asta era grozav pentru Mahnmut și Orphu de pe Io, fiindcă aveau multe de discutat.

La scurt timp după plecarea lor, Ri Po și Koros III anunțară din modulul de comandă frontal că desfășurau vela de bor. Mahnmut privi prin senzorii navei cum vela circulară fu depliată și extinsă pe opt cabluri de fulerenă la șapte kilometri în urma lor, apoi desfăcută la raza completă de cinci kilometri. Când privea fluxul video de la pupa, moravecului i se păru că semăna cu un cerc negru decupat în câmpul stelar.

Orphu de pe Io își părăsi batiul de pe fuzelaj și coborî pe cablul principal, în lungul solenoidului toroidal, după care trecu pe cablurile de susținere, aidoma unui Quasimodo în formă de crab-potcoavă, testând totul, trăgând de toate, deplasându-se pe jeturi reactive deasupra suprafeței velei pentru a căuta semne de fisuri, pliuri sau imperfecțiuni. Nu găsi nimic în neregulă și reveni la navă, mișcându-se în imponderabilitate cu grație stranie și dominatoare.

Koros III comandă declanșarea căușului magnetic

Matloff/Fennelly modificat, iar Mahnmut percepu și consemnă schimbarea energiilor navei, când dispozitivul de la prova lor generă un căuș de câmp cu raza de o mie patru sute de kilometri, capturând ionii hoinari și concentrându-se să adune vântul solar.

Cât de mult va dura decelerarea, pentru a fi suficient ca noi să ne putem opri la Marte? Întrebă Mahnmut pe linia comună, gândindu-se că-i va răspunde Orphu.

Răspunsul sosi însă de la Koros III. *Pe măsură ce viteza navei scade și suprafața efectivă a căușului crește, menținând permanent temperatura velei sub punctul de topire de două mii de grade Kelvin, masa navei va fi egală cu 4×10 la puterea a șasea kilograme și de aceea decelerarea de la viteza noastră curentă de 0,1992 c la 0,001 c – punctul de coliziune inelastică – va necesita 23,6 ani standard.*

Douăzeci și trei virgulă șase ani standard! strigă Mahnmut pe linia comună. Însemna mai mult decât anticipase pentru discuții.

Am încetini astfel doar la o viteză încă mare de trei sute de kilometri pe secundă, urmă Koros III. *O miime din viteza luminii nu-i deloc neglijabilă pentru intrarea în sistemul interior.*

Se pare că va fi o amortizare dură, zise Mahnmut.

Orphu emise un huruit strănutat.

Navigatorul callistan interveni: *Mahnmut, nu vom depinde exclusiv de decelerarea velei ionice de bor. În mod real, călătoria va dura mai puțin de unsprezece zile standard. Iar viteza noastră la intrarea pe orbita lui Marte va fi de nici șase kilometri pe secundă.*

Așa-i mai bine, spuse Mahnmut. Se afla în modulul de comandă din *Doamna Brună*, dar toți senzorii și comenzile sale familiare erau întunecate. I se părea anormal ca din senzorii navei mai mari să acceseze alte date decât cele despre propriul său sistem de susținere biotică. *De unde apare diferența?*

Vântul solar, vorbi Orphu prin cablajul batiului de pe fuzelaj. *Aici are viteza medie de aproximativ trei sute de kilometri pe secundă și densitatea ionică este de zece la puterea a șasea protoni pe metru cubic. Noi am pornit cu o jumătate de rezervor de hidrogen jupiterian și un sfert de rezervor de deuteriu, iar cu căușul Matloff/Fennelly vom obține și mai mult hidrogen și deuteriu din vântul solar, și vom declanșa cele patru motoare de fuziune de la prova imediat după ce vom trece de soare. Acolo*

va interveni adevărata decelerare.

Abia aștept, rosti Mahnmut.

Și eu, zise Orphu de pe lo. Emise din nou huruitul strănutat. Mahnmut se gândi că uriașul moravec fie că nu avea deloc simțul ironiei, fie că avea unul al naibii de tăios.

Mahnmut citi *À la recherche du temps perdu* – *În căutarea timpului pierdut* de Proust –, în timp ce nava trecu la aproximativ o sută patruzeci de milioane de kilometri deasupra centurii de asteroizi.

Orphu descărcase limba franceză cu toate complexitățile ei clasice, alături de roman și informațiile biografice despre Proust, dar Mahnmut sfârși prin a citi cartea în cinci traduceri englezești, deoarece engleza era limba pierdută asupra căreia își concentrase studiile în ultimul secol-e și jumătate și se simțea mai confortabil să judece literatura în cadrul ei. Orphu chicotise auzindu-l și-i reamintise micului moravec că era o greșală să-l compare pe Proust cu iubitul său Shakespeare, că aceștia erau tot atât de diferiți în substanță, pe cât diferea planeta stâncoasă și terraformată din sistemul interior spre care se îndreptau de familiarii lor sateliți jupiterieni, totuși, Mahnmut o citi oricum în limba engleză.

După ce termină – știind că fusese doar o superficială lectură multiplă, însă dorind să înceapă dialogul –, îl contactă pe Orphu pe fascicul îngust, întrucât moravecul ionian era ieșit din batiul său, reverificând cablurile velei de bor, ancorat însă acum ferm de cordoane de siguranță, din cauza decelerării sporite.

Nu știu, spuse Mahnmut. Pur și simplu, nu văd nimic în carte. Mi se par meditațiile excesiv de încărcate de amănunte ale unui estet.

Estet? Orphu își pivotă una dintre tijele de comunicare, pentru a se fixa pe fasciculul îngust, în vreme ce manipulatorii și flagellii erau ocupați cu sudarea în puncte a unui conector de cabluri. Pentru Mahnmut, care urmărea fluxul video pupa, arcul alb de sudură părea o stea pe fundalul velei întunecate dinapoia masei greoaie a lui Orphu. *Tu te referi la Proust sau la naratorul său, Marcel?*

Este vreo diferență? Chiar în clipa în care își trimisese întrebarea sarcastică, Mahnmut știu că nu se comporta corect. În ultima duzină de ani-e, el îi expediase lui Orphu sute – poate mii

- de mesaje e-mail, explicând diferența dintre Poetul denumit „Will” din sonete și artistul din istorie numit Shakespeare. Suspecta că Proust, oricât de dens și de impenetrabil ar fi fost, era la fel de complex, când se ajungea la identificarea autorului și personajelor.

Orphu de pe lo ignoră întrebarea și-i trimise înapoi - *Recunoaște că ți-a plăcut viziunea comică a lui Proust. El este, mai presus de orice altceva, un scriitor comic.*

Exista vreo viziune comică? Am găsit prea puțină comedie în lucrare. Mahnmut era serios în privința asta. Simțul umorului omenesc nu îi era străin lui sau moravecilor în general; până și cei dintâi roboți spațiali dotați cu caracteristică de autoevoluție, numai vag conștienți, creați și lansați de rasa umană înainte de epidemia rubicon, fuseseră programați pentru a înțelege umorul. Comunicarea cu ființele umane - comunicarea reală, reciprocă - fusese imposibilă fără umor. Era ceva la fel de omenesc ca mânia, logica, gelozia sau mândria - toate, elemente pe care el le notase și le notificase în romanul nesfârșit al lui Proust. Dar Proust și protagoniștii săi ca scriitori comici, ca personaje comice? Mahnmut nu izbutea să vadă lucrul acela, iar dacă Orphu avea dreptate, era o omisiune majoră. La urma urmelor, Mahnmut petrecuse decenii pentru a găsi umorul și satira jocurilor de cuvinte din piesele Bardului și tot el descoperise până și cele mai mărunte ironii din sonetele lui Shakespeare.

Ascultă, spuse Orphu pe când se deplasa în lungul unuia dintre cablurile tensionate de fulerenă, ce făceau legătura cu nava care pulsa din jeturile de reacție. *Recitește partea aceasta din O iubire a lui Swann, Aici este locul unde Swann, subjugat de necredincioasa și nestatornica Odette, își utilizează toată abilitatea de șantajist emoțional pentru a o împiedica să meargă la teatru fără el. Ascultă umorul de aici, prietene. Îi descărcă textul.*

- Jur, îi spunea el, cu câteva clipe înainte de plecarea ei la teatru, că, cerându-ți să nu te duci, toate dorințele mele, dacă aș fi egoist, ar vrea să mă refuzi, fiindcă am de făcut în seara asta mii de treburi, și m-aș simți ca prins în cursă și foarte necăjit, dacă împotriva oricărei așteptări mi-ai răspunde că nu te vei duce. Dar, pentru mine, ocupațiile și plăcerile mele nu sunt totul, trebuie să

mă gândesc la tine. Poate veni o zi când, văzându-mă desprins pentru totdeauna de tine, vei avea tot dreptul să-mi reproșezi că nu te-am avertizat în clipele decisive, când simțeam că aveam de făcut asupra ta una dintre acele judecăți severe, cărora iubirea nu le rezistă mult timp. Vezi tu, *O noapte a Cleopatrei* (ce titlu!) nu înseamnă nimic în împrejurarea de față. Important pentru mine e dacă tu ești în adevăr această ființă de pe ultima treaptă a spiritului și chiar a farmecului, ființa de disprețuit care nu e în stare să renunțe la o plăcere. Atunci, dacă asta ești, cum ai mai putea fi iubită de îndată ce tu nu ești nici chiar o persoană, o creatură precisă, imperfectă, dar măcar perfectibilă? Ești o apă informă care curge în voia povârnișului ce i se oferă, un pește fără memorie și fără chibzuință care, cât va trăi în acvariul lui, se va izbi de o sută de ori pe zi de peretele lui de sticlă, pe care îl va lua mereu drept apă. Îți dai seama că răspunsul tău, nu zic că va avea urmarea imediată de a nu te mai iubi, bineînțeles, dar te va face mai puțin seducătoare în ochii mei, înțelegând că tu nu ești o persoană, că ești mai prejos decât orice și nu te poți ridica peste nimic? Evident, mi-ar fi plăcut mai mult să-ți cer ca lucru fără importanță să renunți la *O noapte a Cleopatrei* (fiindcă mă silești să-mi spurc buzele cu acest titlu abject) în speranța că totuși te vei duce. Dar, hotărât să țin seama de o asemenea socoteală, să trag astfel de consecințe din răspunsul tău, am crezut că e mai loial să te înștiințez.

Odette, de la un timp, dă semne de emoție și de incertitudine. Lipsindu-i orice sens, ea înțelegea că discursul lui Swann putea face parte din genul comun al exercițiilor de oratorie școlară și al scenelor de reproșuri sau de implorări, despre care obișnuința ei cu bărbații îi permitea, fără să se oprească la amănuntul cuvintelor, să tragă concluzia că bărbații nu le-ar rosti dacă n-ar fi îndrăgostiți, că din moment ce sunt îndrăgostiți, ar fi inutil să le ascuți, că ei ar fi mai îndrăgostiți după aceea. Încât ar fi ascultat pe Swann cu cel mai mare calm, dacă n-ar fi văzut că timpul trecea și că, dacă puțin ar mai fi vorbit, ea va „ajunge să piardă Uvertura”, cum îi spuse cu

un surâs drăgăstos, tenace și confuz!

Mahnmut râse sonor în spațiul strâmt din cabina de comandă presurizată din *Doamna Brună*. Acum înțelegea. Umorel era sclipitor. Prima dată când citise pasajul acela, se concentrase asupra sentimentului uman de gelozie și asupra efortului evident al personajului Swann de a manipula comportamentul femeii Odette. Acum era... limpede.

Mulțumesc, îi spuse el lui Orphu când moravecul de șase metri și de forma unui crab-potcoavă se instalează în batiul său de pe fuzelaj. *Cred că percep umorul. Îl apreciez. Totul diferă față de tonul, limbajul și structura lui Shakespeare, însă ceva este... la fel.*

Obsesia față de enigma definiției omului, sugerează Orphu. Shakespeare al tău examinează toate fațetele umanității prin reacția față de evenimente, descoperind profunzimile prin intermediul personajelor definite ca acțiuni. Personajele lui Proust se adâncesc mult în memorie pentru a vedea aceleași fațete. Poate că Bardul tău seamănă mai degrabă cu Koros III, care conduce această expediție spre exterior. Scumpul meu Proust aduce mai mult cu tine, învăluit în coconul Doamnei Brune și coborând în afund, căutând geografia recifelor, fundul tare, alte fapte vii și întreaga planetă cu sondările prin ecou.

Mahnmut se gândi la asta vreme de câteva nanosecunde. *Nu văd în ce fel Proust al tău a rezolvat această enigmă... sau mai precis cum a încercat să o rezolve altfel decât prin imersiunea în memorie.*

Nu doar în memorie, Mahnmut, prietene, ci în timp.

La zeci de metri depărtare, protejat de fuzelajul dublu aproape invulnerabil și impenetrabil al submersibilului său și al navei care-l transporta, Mahnmut simți ca și cum ionianul se întinsese și-l atinsese într-un chip personal... și profund.

Timpul este separat de memorie, murmură el pe linia lor privată, vorbind mai mult pentru sine, *dar memoria este vreodată separată de timp?*

Exact! bubui Orphu. *Exact. Protagoniștii lui Proust - în primul rând, naratorul „eu” sau „Marcel”, însă și bietul nostru Swann - au trei ocazii de a descoperi și de a asambla laolaltă piesele ce compun puzzle-ul vieții. Cele trei abordări ale lor eșuează, totuși, cumva, povestea în sine are succes, în ciuda nereușitelor*

naratorului ei, ba chiar și a celor ale autorului!

Mahnmut se gândi pentru o vreme, în tăcere, la toate acestea. Își comută vederea de la o videocameră externă la alta, examinând complexitățile navei în sine și înfricoșătoarea velă circulară orientată „în jos”, către roci, către Centură. Amplifică imaginea la maximum și văzu.

Un asteroid solitar se rostogolea pe fundalul negru. Nu exista nici un pericol de impact. Nu numai că nava lor se afla la aproximativ o sută cincizeci de milioane de kilometri deasupra planului eclipticii și traversa Centura cu viteză orbitoare, dar acest asteroid – interogă băncile de astronavigație ale lui Ri Po și află că se numea Gaspra – se rostogolea, îndepărtându-se de ei. Era totuși un mini-planetoid destul de mare – datele afișate anunțau că Gaspra avea dimensiunile douăzeci pe șaisprezece pe unsprezece kilometri –, iar amplificarea imaginii, echivalentă unei survolări la șaisprezece mii de kilometri, prezenta o masă în formă de cartof neregulat, cu un desen complicat de cratere. Mai interesante erau elementele lui evident artificiale – șanțuri rectilinii săpate în rocă, sclipiri de lumină în cratere întunecate, tipare clare de surse luminoase pe „nasul” turtit al asteroidului.

Rocveci, rosti încet Orphu. Era limpede că urmărea aceeași sursă video. Prin Centură sunt împrăștiate câteva milioane.

Sunt pe atât de ostili, pe cât spun toți? Imediat ce expedie întrebarea, Mahnmut se temu că aceasta avea să-l categorisească drept un tip anxios.

Nu știu. Bănuiala mea este că sunt ostili – au optat să evolueze într-o societate mult mai competitivă decât cea creată de noi. Se spune că se tem de post-oameni și-i disprețuiesc, iar pe noi, moravecii din sistemul exterior, ne urăsc de-a dreptul. Koros III ar putea ști dacă legendele despre ferocitatea lor sunt adevărate.

Koros? De ce tocmai el?

Nu mulți moraveci știu, dar, cu șaizeci de ani-e în urmă, el a condus o expediție spre roci pentru Asteague/Che și Consorțiul Cinci Sateliți. Nouă moraveci au plecat cu el. Doar alți trei s-au mai întors.

Mahnmut rămase pe gânduri pentru un minut. Regreta că nu știa mai multe despre arme; dacă rocvecii ar fi dorit să-i ucidă acum, dețineau ei oare o armă energetică sau un proiectil hipercinetic care să le poată ajunge nava? Părea improbabil – în

nici un caz la viteza lor actuală de peste 0,193 din cea a luminii. Îl întrebă pe Orphu: *Care sunt cele trei căi prin care personajele lui Proust au încercat să rezolve puzzle-ul vieții... și au dat greș?*

Uriașul moravec de vid își dresă glasul virtual. *În primul rând, ei au urmat calea instinctului către nobileme, titluri, drepturi prin naștere și micii moșieri*, spuse Orphu. *Marcel, naratorul, încearcă drumul acesta vreo două mii de pagini. El crede, cel puțin, că noblețea caracterului rezidă în aristocrația cea mai importantă. Dar în zadar.*

Simplu snobism, zise Mahnmut.

Niciodată nu-i un simplu snobism, prietene, expedie Orphu și glasul lui deveni mai animat pe linia lor privată. *Proust vedea snobismul ca fiind liantul ce ține laolaltă societatea - orice societate, în orice epocă. În carte, el îl studiază la toate nivelurile și nu-l plictisesc niciodată manifestările lui.*

Pe mine m-au plictisit, rosti încet Mahnmut, sperând că onestitatea nu-i va ofensa prietenul.

Huruitul lui Orphu, care vibra în subsonice chiar pe linia de comunicații, îl asigură că nu se ofensase.

Care a fost a doua cale pe care a încercat s-o urmeze pentru a afla răspunsul la puzzle-ul vieții? întrebă Mahnmut.

Iubirea, zise Orphu.

Iubirea? repetă Mahnmut. În cele peste trei mii de pagini din *În căutarea timpului pierdut* existase destulă iubire, însă toată păruse pur și simplu... lipsită de speranță.

Iubirea, bubui Orphu. *Dragostea sentimentală și patima fizică.*

Te referi la dragostea sentimentală pe care Marcel, și Swann, cred, o simt pentru familia lor, bunica lui Marcel?

Nu, Mahnmut - atracția sentimentală față de lucruri familiare, față de memorie însăși și față de oamenii care fac parte din târâmul lucrurilor familiare.

Mahnmut privi asteroidul Gaspra, care se rostogolea prin spațiu. Potrivit barei de date a lui Ri Po, Gaspra avea nevoie de aproximativ șapte ore standard pentru a efectua o mișcare completă de rotație în jurul axei sale. Mahnmut se întrebă dacă un asemenea loc ar fi putut vreodată să fie o sursă de familiaritate, de atracție sentimentală pentru el, pentru orice ființă conștientă. *Păi, mărele negre de pe Europa sunt așa.*

Poftim?

Mahnmut își simți straturile organice zbârlindu-se, când își

dădu seama că vorbise cu glas tare pe linia privată. *Nimic. De ce iubirea n-a dus la răspunsul privind puzzle-ul vieții?*

Fiindcă Proust știa – și personajele lui o descoperă – că nici iubirea și nici ruda ei mai nobilă, prietenia, nu supraviețuiesc niciodată tășurilor entropice ale geloziei, plictiselii, familiarității și egoismului, zise Orphu și, pentru prima dată în comunicarea lor directă, lui Mahnmut i se păru că aude un ton de tristețe în glasul moravecului cel mare.

Niciodată?

Niciodată, spuse Orphu și hurui un suspin adânc. *Îți amintești ultimele rânduri din O iubire a lui Swann? – „Când mă gândesc că am prăpădit ani de zile din viața mea, că am vrut să mor, că am avut cea mai mare dragoste a mea pentru o femeie care nu-mi plăcea, care nu era genul meu!”*

Le-am remarcat, zise Mahnmut, *dar la momentul acela n-am știut dacă intenționa să fie teribil de amuzant, oribil de amar sau incredibil de trist. Care dintre ele era?*

Toate trei, prietene, trimise Orphu de pe lo. *Toate trei.*

Și care era a treia cale a personajelor lui Proust pentru rezolvarea puzzle-ului vieții? întrebă Mahnmut. Spori inputul de oxigen către incinta lui, pentru a înlătura tentaculele ca firele de păianjen ale tristeții ce amenințau să i se adune în inimă.

Să păstrăm, asta pentru altă dată, spuse Orphu, *poate simțindu-i starea sufletească. Koros III va crește raza căușului și poate fi amuzant să privim focurile de artificii în spectrul de raze X.*

Trecură de orbita lui Marte și nu fu nimic de văzut; Marte se afla, desigur, de partea opusă a soarelui. Peste încă o zi, trecură de orbita Pământului și nu fu nimic de văzut; Pământul se găsea departe pe curba orbitei sale, pe planul eclipticii mult dedesubt. Mercur fu singura planetă clar vizibilă pe monitoare, când fulgerară deasupra ei, dar apoi vuietul și sclipirea orbitoare a soarelui în sine le acoperi toate ecranele de vizualizare.

Când trecură peste soare, la un periheliu de numai nouăzeci și șapte de milioane de kilometri – cu filamentele radiatoare dispând căldura – vela de bor fu colapsată, strânsă și pliată în domul ei de la pupa. Orphu îi ajută pe manipulatorii telecomandați și Mahnmut se uită pe ecranele navei cum prietenul lui se deplasa înainte și înapoi, cu cicatricele și

ciupiturile de pe suprafața sa destul de vizibile în lumina solară strălucitoare.

Cu două ore înainte de activarea motoarelor cu fuziune, Koros III îl surprinse pe Mahnmut, invitându-i pe toți să se adune în modulul de comandă de lângă coarnele căușului magnetic.

În navă nu existau coridoare interne. Planul fusese ca, după ce încheiau decelerarea și ajungeau pe orbita marțiană, Koros să se transfere în *Doamna Brună*, folosindu-se de cabluri și mâner. Mahnmut avea dubii cu privire la parcurgerea acestui drum, acum, peste fuzelaj, către cabina de comandă.

De ce ar trebui să ne adunăm fizic pentru a discuta? îl întrebă pe Orphu pe linia lor privată. *Și tu oricum nu poți să încapi în modulul de comandă.*

Pot pluti imediat în exterior, să vă văd pe toți prin hublou și să conectez linii fizice la modulul de comandă pentru comunicări protejate.

Prin ce este superioară această întâlnire unei teleconferințe pe banda comună?

Nu știu, răspunse Orphu, însă vom activa motoarele peste o sută paisprezece minute, așa că mă gândesc să vin la cala navei și să te preiau.

Așa și procedară. Bineînțeles, Mahnmut nu avea probleme cu vidul și cu radiațiile dure, dar îl afectase ideea de a fi deconectat de navă și, cumva, lăsat în urmă. Orphu îl așteptă la trapa de încărcare a calei și moravecul avu o imagine de neuitat a *Doamnei Brune*, perfect iluminată de razele orbitoare ale soarelui, cuibărită în cala navei spațiale ca un rechin de sare în burta unui kraken.

Orphu își folosi manipulatorile pentru a-l plasa pe Mahnmut într-o nișă protejată din carapacea ionianului și se conectă de liniile de ghidare pentru a călători cu jeturile de reacție în jurul pântecului întunecat al navei, apoi în sus pe coastele ei în formă de tor, legate prin traverse, după care înainte, în lungul carcasei superioare. Mahnmut se uită la motoarele cu fuziune sferice, fixate pe provă ca o idee ulterioară a proiectanților și verifică timpul – până la declanșare mai erau o oră și patru minute.

Studie apoi materialul ultrastealth care învelea complet nava – un înveliș negru ca noaptea și deflector poros, care făcea ca nava, mai puțin motoarele de fuziune, vela de bor și alte dispensabile, să fie teoretic invizibilă în spectrul vizibil, radar,

sonar, reflexie gravitonică, infraroșii, ultraviolete și sonde cu neutrino. *Totuși, ce mai contează, dacă vreme de două zile vom sosi pe patru stâlpi de văpaie de fuziune?*

Camera de comandă avea o ecluză pneumatică. Mahnmut îl ajută pe Orphu să-și conecteze linia fizică protejată, apoi declanșă ciclul ecluzei și reveni la respirarea aerului în mod vechi.

- Nava aceasta poartă armament, spuse Koros III fără nici un preambul; rostise cuvintele prin aer.

Ochii lui multifățetați și învelișul negru umanoid reflectau luminile roșii cu halogen.

Micuțul callistan Ri Po era al treilea punct al triumphiului de moravecii din incinta de comandă presurizată.

Auzi? subvocaliză Mahnmut pe linia lui privată spre Orphu. Ionianul uriaș era vizibil în exteriorul ferestrelor frontale.

Oh, da.

- De ce ne spui acum? îl întrebă Mahnmut pe Koros III.

- M-am gândit că tu și ionianul aveți dreptul să știți. Existența vă este pusă în joc aici.

Mahnmut îl privi pe navigator.

- Tu știai despre arme?

- Știam despre armamentul defensiv încorporat în navă, replică Ri Po. Nu știusese că pe suprafață vor fi coborâte arme. Era totuși o presupunere logică.

- Pe suprafață, repetă Mahnmut. În cala *Doamnei Brune* sunt arme.

Nu fusese tocmai o întrebare.

Koros III încuviință în străvechiul semnal umanoid de confirmare.

- Ce fel de arme? întrebă Mahnmut.

- Nu am permisiunea să dezvălui, replică bățos ganimedanul înalt.

- Poate că nici eu nu am permisiunea să transport arme în submersibilul meu, se răsti Mahnmut.

- Nu ai de ales, rosti Koros III.

Glasul îi părea mai degrabă trist decât imperios.

Mahnmut clocotea.

Are dreptate, zise Orphu și Mahnmut își dădu seama că ionianul vorbea pe linia comună. *În punctul acesta nici unul*

dintre noi nu mai are de ales. Trebuie să mergem înainte.

- Atunci de ce ne spui? repetă Mahnmut.

Îi răspunse Ri Po:

- Din clipa în care am trecut peste soare, am monitorizat planeta Marte. De la distanța aceasta, instrumentele noastre confirmă activitatea cuantică detectată din spațiul jupiterian - dar intensitatea este cu câteva magnitudini mai mare decât estimasem. Planeta constituie o amenințare pentru întregul sistem solar.

Cum așa? întrebă Orphu. Post-oamenii au experimentat cu defazările cuantice timp de secole în orașele lor orbitale din jurul Pământului.

Koros III clătină din cap în plăcutul său stil similar oamenilor, deși „plăcut” nu era defel termenul care venea în mintea lui Mahnmut, când privea silueta înaltă, strălucitor de neagră, cu ochi scânteietori de insectă.

- Nimic de acest ordin de mărime, rosti liderul misiunii lor. Volumul de decalări fazice cuantice care au loc chiar acum pe Marte echivalează cu o ruptură în continuumul spațio-temporal. Nu există stabilitate. Nu este o utilizare rațională a tehnologiei cuantice.

Are vreo legătură cu voynicșii? întrebă Orphu. Tot ce știau moravecii jupiterieni despre legendarii voynicși era că planeta Pământ radiase o activitate fără precedent de decalări fazice cuantice, când creaturile fuseseră menționate pentru prima dată în comunicările neutrino, monitorizate, ale post-oamenilor, cu peste două mii de ani-e în urmă.

Nu știm dacă voynicșii sunt implicați și nici măcar dacă ei mai există pe Pământ, trimise Koros pe banda comună.

- Repet, am simțit că este imperativ din punct de vedere etic să vă informez pe toți că există arme la bordul acestei nave și la bordul submersibilului cu care mă va transporta Mahnmut. Decizia utilizării acestor arme nu va fi a voastră. Responsabilitatea îmi revine în exclusivitate, când sunt la bordul acestei nave, și lui Ri Po, pentru apărarea ei, când eu și Mahnmut vom fi lansați către suprafața planetei. Decizia de a utiliza forță ucigașă pe Marte în sine va fi exclusiv a mea.

- Așadar, armele navei nu sunt ofensive? Nu vor fi utilizate împotriva unor ținte de pe Marte? întrebă Mahnmut.

- Nu, răspunse Ri Po. Armamentul de la bordul navei este

strict de natură defensivă.

Dar armamentul de la bordul Doamnei Brune include arme pentru distrugere în masă? Întrebă Orphu de pe Io.

Koros III tăcu, cântărind în mod evident ordinele pe care le primise și dreptul echipajului de a ști. În cele din urmă, răspunse:

- Da.

Mahnmut încercă să decidă ce puteau fi armele acelea de distrugere în masă. Bombe cu fisiune? Arme cu fuziune? Emițători de neutrino? Explozibili cu plasmă? Dispozitive cu antimaterie? Bombe cu găuri negre, care să distrugă o planetă întreagă? Habar nu avea. Secolele lui de existență nu-i oferiseră nici o experiență cu armele, cu excepția năvoadelor nonletale, impulsioneatoarelor și galvanizatoarelor necesare pentru alungarea krakenilor sau capturarea formelor de viață marină europene.

- Koros, întrebă el încet, cu niște decenii în urmă ai avut armament în misiunea ta la roci?

- Nu, răspunse ganimedanul. Nu a fost necesar. Oricât de războinici și de feroci ar fi devenit moravecii asteroizilor în evoluția lor recentă, ei nu au reprezentat o amenințare pentru existența tuturor ființelor raționale din sistemul solar.

Koros III afișă timpul: mai aveau patruzeci și unu de minute până la declanșarea motoarelor cu fuziune. *Alte întrebări?*

Orphu avea o întrebare. *De ce suntem înveliți în ultrastealth, dacă ne apropiem de Marte în spatele a patru jeturi de fuziune ce ne vor lumina ca o supernovă, vizibilă zi și noapte pentru orice ar avea ochi de pe suprafața marțiană? Ia stai... Încercați să obțineți un răspuns. Încercați să-i determinați să ne atace.*

- Da, spuse Koros. Este modul cel mai ușor de a le evalua intențiile. Motoarele cu fuziune se vor decupla când vom ajunge la optsprezece milioane de kilometri de Marte. Dacă până atunci n-au încercat să ne intercepteze, ne vom debarasa de motoare, de solenoizii toroidali și de toate celelalte dispozitive externe și vom intra pe orbita marțiană cu contramăsuri pasive, care să ne ascundă poziția. În momentul de față, nu știm dacă post-oamenii - sau alte entități care au terraformat planeta Marte și o locuiesc - au o civilizație tehnică sau posttehnică.

Mahnmut căzu pe gânduri. Aveau să se despartă de toate formele de propulsie care i-ar fi putut readuce acasă.

Aș zice că masiva activitate de decalări fazice cuantice este

un semn de tehnologie, observă Orphu.

- Poate, zise Ri Po. În același timp însă, în univers există și savanți idioți.

Cu afirmația aceea criptică, întâlnirea luă sfârșit, atmosfera fu evacuată din cabina de comandă și Orphu îl purtă pe Mahnmut înapoi la submersibilul său din cala navei.

Cele patru motoare porniră simultan. În următoarele două zile, Mahnmut fu fixat de cușeta sa super-*g*, în timp ce nava decelera în jos, pe planul eclipticii spre Marte, cu peste patru sute *g*. Cală din jurul *Doamnei Brune* fu umplută din nou cu gel super-*g*, dar nu și compartimentul lui Mahnmut, iar greutatea și lipsa de mobilitate îl oboseau pe moravec. Nu-și putea imagina stresul la care era supus Orphu afară, în batiul lui de pe fuzelaj. Marte și toate imaginile frontale erau ocultate de strălucirea solară a celor patru motoare, însă Mahnmut își trecu timpul privind imaginile video ale carcasei exterioare, a stelelor de la pupa, recitind părți din *À la recherche du temps perdu* și găsind conexiuni și neconcordanțe cu iubitele sale sonete shakespeariene.

Dragostea lui Mahnmut și Orphu față de graiurile și literatura umană din Epoca Pierdută nu era defel neobișnuită. Cu peste două mii de ani-e în urmă, cei dintâi moraveci care fuseseră trimiși în spațiul jupiterian pentru a explora sateliții naturali și a contacta făpturile înzestrate cu rațiune despre care se știa că existau în atmosfera lui Jupiter fuseseră programați de primii post-oameni cu benzi complet senzoriale complexe de istorie umană, cultură umană și arte umane. Desigur, rubiconul avusese deja loc, iar înaintea lui fusese Marea Retragere, totuși, mai existaseră speranțe de salvare a amintirilor și înregistrărilor trecutului omenesc, chiar dacă ultimii nouă mii o sută paisprezece oameni de stil-vechi de pe Pământ nu putuseră fi salvați de faxarea finală. În secolele de când fusese pierdut contactul cu Pământul, arta umană, literatura umană și istoria umană deveniseră hobbyuri pentru mii de moraveci de vid și de pe sateliți. Fostul partener al lui Mahnmut, Urtzweil - care fusese distrus într-o cascadă de gheață sub craterul european Tyre Macula cu 18 ani-J în urmă -, fusese pasionat de *Biblie*, în versiunea tradusă în engleză în epoca regelui Iacob. Un exemplar al *Bibliei* aceleia se găsea încă în cubiculumul de sub ordonata

masă de lucru a lui Mahnmut, lângă lampa lava izolată în gel pe care Urtzweil i-o dăruise partenerului său.

Privind pe monitorul video văpaia diminuată de filtre a motoarelor cu fuziune frontale, Mahnmut se strădui să conecteze imaginea sa despre străvechiul Marcel Proust – un bărbat care stătuse în pat în ultimii trei ani de viață, în faimoasa-i odaie căptușită cu plută, înconjurat de șpalturile ce-i soseau întruna, manuscrise vechi și sticle cu poțiuni ce creau dependență, vizitat numai de ocazionala prostituată masculină și de muncitorii care instalau unul dintre primele telefoane din Paris – cu Marcel-naratorul epuizantei lucrări de percepție care era *În căutarea timpului pierdut*. Memoria lui Mahnmut era prodigioasă – el putea accesa hărțile stradale ale Parisului din 1921, putea descărca orice fotografie, desen sau pictură făcute vreodată de Proust, putea privi acel Vermeer care-l făcuse pe personajul lui Proust să leșine, putea verifica încrucișat toate personajele din cărți cu toți oamenii reali pe care-i cunoscuse Proust – dar nimic din acestea nu-l ajuta prea mult în înțelegerea operei. Arta umană, Mahnmut știa asta, transcendea pur și simplu ființele umane.

Patru căi secrete spre puzzle-ul vieții, așa spusese Orphu. Prima dintre ele – obsesia personajelor lui Proust față de nobilime, față de aristocrație, față de eșaloanele superioare ale societății – era, indiscutabil, o fundătură. Pentru a pricepe asta, Mahnmut nu trebuia să înoate prin trei mii de pagini de dineuri, așa cum făcea protagonistul lui Proust.

A doua cale, ideea că iubirea era cheia puzzle-ului vieții, îl fascina pe Mahnmut. Cu certitudine, Proust – precum Shakespeare, însă în mod complet diferit – încercase să exploreze toate fațetele iubirii omenești – heterosexuală, homosexuală, bisexuală, familială, colegială, interpersonală –, ca și iubirea față de locuri, obiecte și viață în sine. Iar Mahnmut trebuia să fie de acord cu analiza lui Orphu, potrivit căreia Proust respinsese iubirea ca fiind o cale adevărată spre înțelegere profundă.

A treia cale pentru Marcel fusese arta – arta plastică și muzica –, dar, deși îl dusesese către frumusețe, nu-l adusese la adevăr.

Și care este a patra cale? Iar dacă ea a eșuat pentru eroii lui Proust, care era calea adevărată dinapoia paginilor, necunoscută personajelor, totuși poate întrezărită de Proust însuși?

Tot ce trebuia să facă Mahnmut era să deschidă linia spre

Orphu. Pierduți în propriile gânduri, poate, cei doi prieteni comunicaseră foarte puțin în decursul acestei ultime zile de decelerare. *Îmi va spune mai târziu*, gândi Mahnmut. *Și poate că până atunci o voi vedea eu însumi... și voi vedea dacă se leagă de analiza lui Shakespeare despre ceea ce se află dincolo de iubire.* Cu siguranță, până la sfârșitul sonetelor, Bardul nu respinsese iubirea sentimentală, romantică și fizică.

Motoarele de fuziune își încetară activitatea. Eliberarea de apăsarea decelerării și dispariția zgomotelor și vibrațiilor transmise prin carcasa navei fu aproape terifiantă.

Imediat, sferele motoarelor cu combustibil fură abandonate; rachete mici le îndepărtară de traiectoria navei.

Eliberarea veleii și solenoidului, se auzi glasul lui Orphu pe linia comună. Pe diverse fluxuri video ale fuzelajului, Mahnmut privi cum componentele respective fură ejectate în spațiu.

Moravecul reveni la fluxul video frontal. Marte era acum clar vizibilă, la doar optsprezece milioane de kilometri în fața și dedesubtul lor. Ri Po suprapuse traiectorii peste imagine. Aproximarea părea perfectă. Mici jeturi ionice interne continuau să încetinească nava și s-o pregătească pentru injectarea pe o orbită polară.

Nici o consemnare de urmărire radar sau de altă natură senzorială în timpul coborârii, spuse Koros III. *Nici o tentativă de interceptare.*

Mahnmut se gândi că ganimedanul avea o demnitate măreață, dar în același timp predilecția pentru anunțarea lucrurilor evidente.

Căpătăm date prin senzorii pasivi, anunță Ri Po.

Mahnmut privi datele. Dacă s-ar fi apropiat, să zicem, de Europa, displayurile ar fi arătat dinspre satelitul locuit de moraveci emisii radio, gravitonice, microunde și o duzină de alte tipuri asociate tehnologiei. Marte nu prezenta nimic. Totuși, planeta terraformată era cu siguranță locuită. Deja, telescopul montat la prova putea desluși imagini ale locuințelor albe de pe Mons Olympus, brazdele rectilinii și curbe de drumuri, capetele de piatră ce străjuiau țărmul oceanului nordic, ba chiar și unele întrezăriri de mișcări și activități individuale, însă nici un fel de trafic radio, nici un releu de microunde, nimic din semnaturile electromagnetice ale unei civilizații tehnologice. Mahnmut își reaminti expresia lui Ri Po – savanți idioți?

Pregătirea pentru intrarea pe orbita planetei Marte peste șaisprezece ore, anunță Koros. Vom observa de pe orbită timp de alte douăzeci și patru de ore. Mahnmut, pregătește-ți submersibilul pentru coborârea de pe orbită peste treizeci de ore.

Da, spuse Mahnmut pe linia comună, înăbușindu-și impulsul de a adăuga „domnule”.

Marte păru destul de liniștită în majoritatea celor douăzeci și patru de ore cât fură pe orbita sa polară.

În craterul Stickney de pe Phobos existau obiecte artificiale – mașinării miniere, resturile unui accelerator magnetic, domuri habitate sparte și vehicule robot de explorare –, însă toate erau reci, acoperite de praf și ciupituri, vechi de peste trei milenii. Cei care terraformaseră Marte în ultimul secol nu avuseseră nici o legătură cu artefactele străvechi de pe satelitul natural interior.

Mahnmut văzuse imagini ale lui Marte pe când era Planeta Roșie – deși i se păruse mereu mai degrabă portocalie, decât roșie –, dar acum nu se mai putea vorbi despre roșu-portocaliu. Când trecură peste polul nord, rezoluția telescopului aduse în imagine caracteristici de un metru lungime a ceea ce mai rămăsese din calota polară nordică – o unduire de apă și gheață, fiindcă tot dioxidul de carbon fusese de mult sublimat în terraformare –, o insulă albă în albastrul oceanului nordic. Spirale de nori se deplasau peste întinderea de apă ce acoperea mai bine de jumătate din emisfera nordică. Platourile înalte continuau să aibă nuanțe portocalii și cele mai multe mase de uscat erau cafenii, totuși, verdele surprinzător al pădurilor și câmpiilor era vizibil și fără telescop.

Nimeni și nimic nu interogă nava: nici un apel radio, nici un radar de căutare sau fixare, nici un fascicul îngust, laser sau de neutrino modulați. Pe măsură ce minutele încordate se preschimbară în ore lungi de tăcere, cei patru moraveci urmăriră imaginile și se pregătiră pentru coborârea *Doamnei Brune*.

Indubitabil, pe Marte exista viață – viață umană sau post-umană, după cum se părea, alături de cel puțin încă o specie: manipulatorii capetelor de piatră, posibil umani, totuși, scunzi și verzi în fotografiile telescopului. Nave cu pânze albe se deplasau în lungul coastei nordice și prin canioanele umplute cu apă ale lui Valles Marineris, însă nu erau multe. Alte vele erau vizibile pe

mare-crater care fusese Bazinul Hellas. Semne clare de locuire existau pe Olympus Mons – iar pe versanții aceluși vulcan se zărea cel puțin un escalator sau lift de înaltă tehnologie pentru transport de persoane –, apoi șase mașini zburătoare lângă caldeira din piscul lui Olympus și câteva întrezăriri de alte clădiri albe și grădini terasate pe versanții înalți ai vulcanilor Tharsis – Ascraesus Mons, Pavonis Mons și Aris Mons –, totuși nici un fel de indicii ale unei civilizații planetare extinse. Koros III anunță pe linia comună că estima că maximum trei mii dintre ființele cu piele albă și aspect uman trăiau pe cei patru vulcani și că poate douăzeci de mii de muncitori verzi locuiau în așezări de corturi în lungul coastelor.

Cea mai mare parte din Marte era pustie. Terraformată, dar pustie.

Nu prea pare un pericol pentru toate formele de viață înzestrate cu rațiune din sistemul solar, nu-i așa? întrebă Orphu de pe Io.

Îi răspunse Ri Po: *Priviți planeta prin maparea cuantică.*

– Dumnezeule! rosti Mahnmut cu glas tare în modulul său ambiental gol.

Marte era o văpaie roșie orbitoare de activitate de decalări fazice cuantice, cu linii de flux convergând spre principalul vulcan: Olympus Mons.

Ar putea puținele vehicule zburătoare să cauzeze acest haos cuantic? întrebă Orphu. *Ele nu apar pe spectrul electromagnetic și, în tot cazul, nu sunt propulsate chimic.*

Nu, spuse Koros III. *Chiar dacă puținele mașini zburătoare intră și ies din fluxul cuantic, nu ele îl generează. Sau, ce puțin, nu ele sunt sursa primară.*

Mahnmut privi încă un minut bizara hartă cuantică suprapusă, înainte de a îndrăzni o sugestie, la care se gândise de mai multe zile. *N-am putea să-i contactăm prin radio sau alt mediu? Sau să amartizăm în mod deschis pe Olympus Mons? Să sosim ca prieteni, nu ca spioni?*

Am analizat acest curs de acțiune, zise Koros III. *Activitatea cuantică este însă atât de intensă, încât considerăm că este imperativ să colectăm mai multe informații înainte de a ne dezvălui prezența.*

Să colectezi informații și să aduci cât mai aproape de vulcan armele de distrugere în masă, gândi Mahnmut cu amărăciune. El

nu-și dorise niciodată să fie soldat. Moravecii nu erau proiectați pentru luptă și ideea de a ucide ființe înzestrate cu rațiune intra în conflict cu o programare care avea vechimea speciei sale.

Cu toate acestea, Mahnmut pregăti *Doamna Brună* pentru coborâre. Trecu submersibilul pe energie internă și decuplă de navă toate cordoanele sistemului de susținere biotică, rămânând conectat doar prin cablurile de comunicații ce aveau să fie retezate când ieșeau din cală. Submersibilul fusese învelit în materiale ultrastealth și un grup de jeturi de reacție îi mărginea acum prova și pupa, dar acestea aveau să fie controlate de Koros III în decursul etapei de intrare, după care aveau să fie abandonate. Adăugirea finală fusese cercul de parașute în formă de dom, care urma să le încetinească coborârea la intrarea în atmosferă. Ele aveau să fie de asemenea controlate și apoi decuplate de către Koros III. Mahnmut urma să-și piloteze submersibilul numai după ce ajungeau în ocean.

Mă pregătesc să cobor la submersibil, anunță Koros III de pe puntea de comandă.

Se acordă permisiunea de îmbarcare, replică Mahnmut, deși comandantul titular nu solicitase vreo permisiune. El nu era european și nu cunoștea protocoalele. Moravecul văzu avertismentul care anunța deschiderea ușilor calei navei și expunea din nou *Doamna Brună* spre spațiul cosmic, astfel încât Koros III putea să efectueze transferul, folosindu-se de cablurile de ghidare.

Mahnmut deschise fluxul video dinspre fuzelaj, unde se afla Orphu. Ionianul observă. *La revedere, pentru o vreme, prietene*, spuse Orphu. *Ne vom reîntâlni*.

Așa sper, zise Mahnmut. Deschise ecluza pneumatică inferioară a submersibilului și se pregăti să detoneze ultimele cabluri de comunicare.

Așteptați, rosti Ri Po. Vine ceva dinapoia planetei.

Imaginile video din cabina de comandă îl arătară pe Koros III ocolind trapa ecluzei pe care tocmai o deschisese și revenind la instrumente. Mahnmut ridică degetul de pe butonul de armare pentru liniile de comunicații.

Ceva sosea dinapoia marginii lui Marte. În momentul de față, apărea doar ca un punct pe radar. Telescopul frontal balansă pe articulația cardanică pentru a-l prinde în obiectiv.

Probabil că s-a lansat de pe Olympus, când eram în afara liniei

de vizare, spuse Orphu.

Inițiez procedura de contact, anunță Ri Po.

Mahnmut monitoriză frecvențele, când nava lor începu apelurile. Punctul nu răspunse.

Îl vedeți? întrebă Koros III.

Mahnmut vedea acum. Obiectul nu avea lungimea de nici doi metri – o trăsură deschisă, dar fără cai și înconjurată de un câmp de forță strălucitor. În vehicul stăteau doi umanoizi, un bărbat și o femeie; aparent, femela pilota, iar masculul mai înalt privea drept înainte, ca și cum ar fi putut vedea nava învelită în ultrastealth și aflată la opt mii de kilometri depărtare. Femeia era înaltă, blondă și cu aspect regesc; bărbatul avea păr sur, scurt și barbă albă.

Orphu își hurui râsetul pe linia comună. *Parcă ar fi o imagine a lui Dumnezeu, spuse el. Nu știu cine-i prietena lui.*

De parcă i-ar fi auzit insulta, bărbosul ridică brațul.

Inputul video fulgeră orbitor și se stinse în aceeași clipă în care Mahnmut fu apăsător puternic în centurile de reținere ale cușetei super-*g*. Simți cum nava vibrează de două ori, teribil, și după aceea începu să se rostogolească violent, cu forțele centrifugale smucindu-l brutal pe moravec la dreapta, apoi în sus, apoi spre stânga.

Toată lumea este bine? strigă el pe linia generală. *Mă puteți auzi?*

În cele câteva secunde de rostogolire prin spațiu nu-i răspunseră decât pârâiturile de pe linia de comunicații, apoi glasul calm al lui Orphu răsună prin vacarmul paraziților. *Eu te pot auzi, prietene.*

Ești bine? Nava-i bine? Am tras în ei?

Eu sunt vătămat și orbit, zise Orphu printre şuierăturile și pocniturele statice. Am văzut însă ce s-a întâmplat, înainte ca explozia să mă orbească. Noi n-am tras asupra lor. Dar nava este... pe jumătate dispărută.

Pe jumătate dispărută? repetă Mahnmut prosteste. *Ce...*

A fost un fel de lance energetică. Cabina de comandă – Koros și Ri Po – nu mai există. A fost vaporizată. Toată prova a dispărut. Blindajul superior este zgură. Nava efectuează aproximativ două rotații pe secundă și începe să se dezintegreze. Propria mea carapace a fost străpunsă. Jeturile de reacție mi-au fost distruse. Majoritatea manipuletoarelor mi-au

fost distruse. Pierd energie și integritatea învelișului. Îndepărtează submersibilul de navă – rapid!

Nu știu cum! strigă Mahnmut. Koros avea pachetul de comenzi. Eu nu știu...

Brusc nava se zgâlțâi din nou și liniile video și de comunicații fură complet retezate. Mahnmut auzi un şuierat violent prin carcasă și înțelese că era nava care clocotea în jurul lui. Comută videocamerele submersibilului și văzu peste tot doar strălucirea plamei.

Doamna Brună începu să se rotească și să se rostogolească chiar mai sălbatic, deși Mahnmut nu-și putea da seama dacă o făcea de una singură sau împreună cu nava muribundă. Activă mai multe videocamere, jeturile submarine ale submersibilului și sistemul de control al avariilor. Jumătate dintre sisteme nu funcționau sau răspundeau foarte lent.

Orphu? Nici un răspuns. Mahnmut activă maserele omnidirecționale, încercând să-l găsească pe ionian pe fascicul îngust. *Orphu?*

Nici un răspuns. Rostogolirile se intensificară. Cală *Doamnei Brune*, presurizată pentru sosirea lui Koros, își pierdu brusc toată atmosfera, rotind și mai violent submersibilul.

Vin după tine, Orphu, anunță Mahnmut. Detonă ușa interioară a ecluzei și-și desfăcu centurile de reținere. Undeva dedesubtul lui, fie în nava care se desfăcea în bucăți, fie în *Doamna Brună* însăși, ceva explodează și-l proiectă pe moravec în consola de comandă, apoi în jos, în beznă.

13

Valea Secată

Dimineață, după un mic-dejun bun, preparat de servitorii mamei lui Daeman în apartamentele din Craterul Paris, Ada, Harman, Hannah și Daeman faxară spre locul ultimei festivități Burning Man.

Nodul-fax era iluminat, bineînțeles, dar în exteriorul pavilionului circular era noapte adâncă, iar urletul vântului se auzea chiar și prin câmpul de forță semipermeabil. Harman se întoarse către Daeman.

- Acesta a fost codul pe care-l aveam - douăzeci și unu optzeci și șase. Ți se pare cunoscut?

- Este doar un *pavilion nod-fax*, scânci bărbatul mai tânăr. Toate seamănă între ele. În plus, afară este *întuneric*. Iar acum, aici este pustiu. Cum aş putea spune dacă-i acelaşi loc pe care l-am vizitat cu optsprezece luni în urmă, în plină zi, cu o mulţime de oameni?

- Codul pare corect, zise Hannah. Eu îi urmam pe alţii, totuşi îmi amintesc că nodul pentru Burning Man avea un număr mare şi până atunci nu mă mai faxasem vreodată la el.

- Şi câţi ani aveai pe-atunci? pufni Daeman. Şaptesprezece?

- Eram niţel mai în vârstă, răspunse Hannah.

Glăsul îi era rece. În vreme ce Daeman era în majoritate durduliu şi cu pielea albă, Hannah arăta muşchi bronzăţi. Ca şi cum ar fi recunoscut diferenţa aceea - deşi Daeman nu auzise niciodată de două fiinţe omeneşti care să se fi luptat fizic între ele, cu excepţia dramei turin -, el se retrase un pas.

Ada ignoră conversaţia arţăgoasă şi merse către marginea pavilionului, atingând cu degetele subţiri câmpul de forţă. Acesta undui şi se deformă, însă nu cedă.

- Este *solid*, anunţă ea. Nu putem ieşi.

- Prostii, zise Harman.

Îl se alătură şi cei doi apăsară şi împinseră, îşi lăsară toată greutatea împotriva câmpului energetic elastic, dar finalmente impenetrabil. Aşadar nu era chiar semipermeabil... cel puţin, nu pentru obiecte fizice, de felul oamenilor.

- N-am mai auzit niciodată de aşa ceva, rosti Hannah, venind lângă ei pentru a împinge cu umărul în peretele invizibil. Ce rost are existenţa unui câmp de forţă într-un pavilion fax?

- Suntem prinşi în cursă! rosti Daeman, dând ochii peste cap. Ca nişte şoareci.

- Idiotule, comentă Hannah; cei doi nu păreau să se înţeleagă deloc bine azi. Poţi oricând să faxezi afară. Portalul este chiar acolo, în spatele tău, iar el funcţionează.

De parcă ar fi vrut să întărească spusele femeii, doi servitori sferici de uz general apărură prin faxportalul strălucitor şi plutiră spre oameni.

- Câmpul de forţă ne ţine înăuntru, vorbi Ada către servitori.

- Da, Ada *Uhr*, spuse una dintre maşini. Regretăm întârzierea cu care am ajuns aici pentru a vă ajuta. Acest nod-fax este... rareori utilizat.

- Şi ce dacă? făcu Harman, încrucişându-şi braţele şi

strâmbându-se la servitorul din față. Cealaltă sferă se îndepărtase și plutea lângă una dintre nișele de livrare din coloana albă a pavilionului. De când sunt închise nodurile-fax? continuă Harman.

- Îmi cer încă o dată scuze, Harman *Uhr*, zise servitorul cu vocea aproape masculină utilizată de toți servitorii de uz general de peste tot. Climatul exterior este foarte neospitalier în această perioadă a anului. Dacă v-ați aventura afară fără termopiderme, șansele voastre de supraviețuire ar fi reduse.

Al doilea servitor extrase patru termopiderme din nișă și pluti pe lângă cei patru oameni, oferindu-le pe rând costumele moleculare mai subțiri decât hârtia.

Daeman ținu costumul cu ambele mâini și-l privi derutat.

- Ce-i asta - o glumă?

- Nu, răspunse Harman. Eu am mai purtat unul, odată.

- Și eu, zise Hannah.

Daeman deplie termopiderma. Parcă ținea fum în mâini.

- N-o să-mi intre peste haine.

- Nici nu trebuie îmbrăcat peste haine, spuse Harman. Trebuie să fie lipit de piele. Are și o glugă integrală, dar vei putea vedea și auzi prin ea.

- Nu putem să îmbrăcăm peste ea hainele noastre obișnuite? întrebă Ada.

Glasul ei avea o umbră de îngrijorare. După inutilul exhibiționism din seara trecută, nu se mai simțea foarte aventuroasă. Cel puțin, nu atunci când venea vorba de nuditate.

Îi răspunse primul servitor:

- Ada *Uhr*, cu excepția încălțămintei, nu este recomandabilă purtarea altor straturi. Pentru ca termopiderma să fie eficientă, ea trebuie să fie complet osmotică. Alte haine îi reduc eficiența.

- Cred că glumiți... mormăi Daeman.

- Altă variantă, rosti Harman, ar fi să faxăm înapoi acasă și să ne luăm hainele pentru vremea cea mai rece. Deși nu sunt sigur că ar face față condițiilor de afară.

Aruncă o privire către peretele de câmp de forță pâlpâitor. Dincolo de el, vântul continua să urle audibil și înfricoșător.

- Nu, spuse al doilea servitor, jachetele, hainele și capele standard nu ar fi adecvate aici, în Valea Secată. Dacă preferați, putem produce îmbrăcăminte ceva mai modestă pentru vreme foarte friguroasă și să revenim cu ea în următoarele treizeci de

minute.

- La naiba! făcu Ada. Vreau să văd ce-i afară.

Merse în mijlocul pavilionului, în spatele faxportalului însuși, și începu să se dezbrace sub ochii tuturor. Hannah făcu cinci pași și i se alătură, scoțându-și tunică și pantalonii bufanți mătăsoși.

Daeman rămase holbându-se pentru o clipă. Harman se apropie de el, îl atinse pe braț și-l conduse în partea opusă a cercului, unde începu și el să se dezbrace. Chiar însă în timp ce-și scotea hainele, Daeman trase cu ochiul peste umăr de câteva ori, spre femei - pielea Adei strălucea bogat și plin în lumina halogenelor de deasupra; trupul lui Hannah era zvelt, puternic și cafeniu. Hannah ridică ochii de la termopiderma pe care și-o trăgea în sus pe picioare și se strâmbă la el. Daeman își feri iute căutătura.

Când cei patru stătură din nou în centrul pavilionului, purtând numai pantofii sau cizmele peste termopiderme, Ada izbucni în râs.

- Chestiile astea dezvăluie mai multe decât dacă am fi în pielea goală, comentă ea.

Daeman se foi stângenit de adevărul afirmației, însă Harman surâse prin masca sa. Termopiderma era mai degrabă o pictură, decât un costum.

- De ce au culori diferite? întrebă Daeman.

Al Adei era galben țipător, al lui Hannah era oranj, al lui Harman albastru viu, iar al său era verde.

- Pentru mai ușoară identificare reciprocă, răspunse servitorul ca și cum întrebarea i-ar fi fost adresată.

Ada râse iarăși în felul ei specific, liber, nepăsător și natural, care-i făcu pe ambii bărbați s-o privească.

- Scuze, rosti ea. Atât doar că... este destul de evident, chiar din depărtare, cine este fiecare dintre noi.

Harman se apropie de câmpul de forță și-și puse mâna albastră pe el.

- Acum putem trece? îi întrebă pe servitori.

Mașinile nu răspunseră, dar ecranul de forță undui ușor. Mâna lui Harman trecu prin el, apoi corpul său albastru păru să traverseze o cascadă de argint, când bărbatul păși afară.

Servitorii îi urmară pe cei patru oameni în bezna vântoasă.

- Nu avem nevoie de escorta voastră, vorbi Harman către

mașini.

Daeman observă că glasul bărbatului se pierdea în vânt, totuși el îl putea auzi perfect prin gluga termopidermei. În costumul molecular exista un soi de dispozitiv de transmisie și căști.

- Îmi cer iertare, Harman *Uhr*, rosti primul servitor, dar aveți nevoie de noi. Pentru lumină.

Ambii servitori iluminau terenul neregulat cu multiple raze de proiectoare din carapacele lor.

Harman clătină din cap.

- Am mai folosit termopidermele acestea, în munții înalți și departe în nord. Au amplificatoare de lumină în lentilele glugii. Își atinse tâmpla, pipăind acolo pentru o secundă: Uite! Acum pot vedea perfect. Stelele sunt sclipitoare.

- Oh! exclamă Ada când își comută vederea nocturnă.

În locul cerculețelor de lumină oferite de proiectoarele servitorilor, întreaga Vale Secată era vizibilă, cu fiecare bolovan și stâncă strălucind puternic. Când ridică ochii, stelele orbitoare îi tăiară respirația. Întoarse capul și pavilionul iluminat al nodului-fax i se păru un furnal care radia cascade de lumină. Termopidermele lor sclipeau colorat.

- Este... minunat, rosti Hannah.

Se îndepărtă cu douăzeci de pași de grup, sărind din piatră în piatră. Se găseau pe fundul unei văi largi și sterpe, care avea de ambele părți stânci ce se ridicau treptat. Deasupra lor, întinderile de zăpadă luceau alb-albastru scânteietor sub razele stelelor, însă valea în sine era aproape complet lipsită de nea. Nori treceau peste stele aidoma unor turme de oi fosforescente. Vântul urla în jur, clătinându-i pe oameni chiar și atunci când stăteau locului.

- Mi-e frig, anunță Daeman.

Tânărul durduliu se foia de pe un picior pe celălalt. Fusese încălțat doar cu papucii de casă.

- Puteți să vă întoarceți în pavilion și să ne lăsați, se adresă Harman servitorilor.

- Cu tot respectul, Harman *Uhr*, programarea noastră pentru protecția persoanelor nu ne îngăduie să vă lăsăm singuri aici, riscând să vă accidentați ori să vă răătăciți în Valea Secată, spuse unul dintre servitori. Ne vom îndepărta însă cu o sută de metri, dacă așa preferați.

- Așa preferăm, zise Harman. Și stingeți blestematele alea de lumini. Sunt prea puternice în lentilele vederii noastre nocturne.

Ambii servitori se supuseră și plutiră înapoi spre pavilionul nodului-fax. Hannah îi conduse prin vale. Nu existau arbori, iarbă, ori alte semne de viață, cu excepția celor patru oameni care străluceau în culori vii.

- Ce căutăm? Întrebă ea, pășind peste ceea ce vara putea să fi fost un pârâiaș... dacă vara sosea cu adevărat vreodată aici.

- Acesta este locul lui Burning Man? Întrebă Harman.

Atat Daeman, cat și Harman priviră în jur. În cele din urmă, Daeman răspunse:

- S-ar putea. Atunci însă erau - mă-nțelegi? - corturi, pavilioane, toalete, domuri curgătoare, câmpul de forță peste toată valea, încălzitoarele cele mari, Burning Man, lumina zilei și... atunci era diferit. Nu era atât de *frig*.

Continua să țopăie încetișor de pe un picior pe celălalt.

- Hannah?

- Nu sunt sigură. Și locul acela era stâncos și dezolant, dar... Daeman are dreptate - arăta altfel cu mii de oameni și lumina soarelui. Nu știu...

Ada preluă inițiativa.

- Haideți să ne răspândim și să căutăm vreun semn că Burning Man s-a ținut aici... focuri de tabără, grote în roci... ceva. Deși, Harman, nu cred că-n noaptea asta o vom găsi pe Evreica ta Rătăcitoare.

- Ș-ș-ș, rosti Harman și privi peste umărul său albastru către servitorii îndepărtați, dar apoi își dădu seama că dialogurile lor erau oricum emise pe calea undelor. Bine, suspină el, să ne împrăștiem, să zicem la șaizeci-șaptezeci de metri între noi și să căutăm orice care...

Se opri când o formă mare, doar vag umanoidă, apăru dintr-un canion lateral. Creatura înainta peste bolovani cu o grație greoaie familiară. Când ajunse la zece metri de ei, Harman rosti:

- Întoarce-te. Aici n-avem nevoie de un voynix.

Unul dintre servitori răspunse și glasul îi răsună în urechile lor, în ciuda faptului că sfera în sine plutea departe în urmă:

- Trebuie să insist, domnilor și doamnelor. Acesta este cel mai izolat și ostil dintre toate nodurile-fax cunoscute. Nu putem risca mica probabilitate de a fi răniți de ceva de aici.

- Există dinozauri? Întrebă Daeman cu glas încordat.

Ada răsese din nou și-și deschise brațele spre gerul întunecat și urlător.

- Mă-ndoiesc, Daeman. Ar trebui să fie o specie rezistentă recombinată pentru ierni, de care n-am auzit niciodată.

- Orice este posibil, spuse Hannah și arătă un bolovan mare de lângă intrarea altui canion lateral, la cincizeci de metri în dreapta lor. Acela de acolo ar putea fi un alozaur, care ne așteaptă.

Daeman se retrase un pas și fu cât pe-acți să cadă, împiedicându-se de o piatră.

- Aici nu există dinozauri, zise Harman. De altfel nu cred să existe *nici* o ființă vie. Este prea al naibii de frig. Dacă nu mă credeți, ridicați-vă glugile pentru o secundă.

Ceilalți îl ascultară. Căștile moleculare răsunară de exclamațiile lor.

- Rămâi în urmă, dacă nu ești chemat, îl instrui Harman pe voynix.

Creatura se retrase cu treizeci de pași.

Porniră prin vale - către nord-vest, potrivit detectoarelor palmare de direcție. Stelele înseși păreau să se zguduie sub forța vântului și, ocazional, toți patru oamenii trebuiau să se adăpostească îndărătul unei stânci uriașe, pentru a nu fi zburați de pe picioare. Când rafalele își diminuă intensitatea, se răspândiră.

- Aici e ceva, se auzi vocea Adei.

Ceilalți se grăbiră să se alăture formei galbene, la treizeci de metri sud față de ei. Ada privea în jos, aparent la alt bolovan, dar când Daeman se apropie, zări blana țepoasă, apendicele aripioare stranii și găurile sau ochii negri. Obiectul părea sculptat în lemn îmbătrânit de vreme.

- Este o focă, spuse Harman.

- Ce-i aia? Întrebă Hannah, îngenunchind ca să atingă forma nemișcată.

- Un mamifer acvatic. Le-am văzut pe lângă coaste... departe de nodurile-fax.

Bărbatul îngenunche și el și atinse cadavrul animalului:

- Este uscat... mumificat este termenul. Este posibil să fi fost aici de secole. De milenii.

- Prin urmare, suntem în apropierea unei coaste, zise Ada.

- Nu neapărat, răspunse Harman, ridicându-se și privind în

jur.

- Hei! făcu Daeman. Îmi amintesc piatra aia mare. Pavilionul cu bere se găsea imediat sub ea.

Porni încet spre bolovanul de lângă peretele stâncos.

- Ești sigur? întrebă Ada, când îl ajunseră din urmă.

Se zărea doar steiul de piatră, care se înălța către stelele ce ardeau rece și norii grăbiți. Toți cercetară solul, căutând semne ale cortului, ale unor focuri de tabără sau urme de cariole, însă nu văzură nimic.

- A fost acum un an și jumătate, spuse Harman. Probabil că servitorii au curățat bine locul și...

- Dumnezeu! îl întrerupse Hannah.

Toți se întoarseră iute. Tânăra în costum oranj privea spre cer. Ridică capetele în aceeași clipă în care observă jocul de lumini colorate pe pietrele din jur.

Bolta nopții înviase în perdele de lumini pâlpâitoare ce dansau - dungi albastre, galbene și roșii.

- Ce-i asta? șopti Ada.

- Nu știu, răspunse Harman tot în șoaptă.

Lumina continua să se contorsioneze peste porțiunile senine ale cerului. Harman își ridică gluga termopidermei.

- Dumnezeu, exclamă el, este aproape la fel de lumină ca și cu lentilele costumului! Cred c-am mai văzut așa ceva, cu decenii în urmă, când eram...

- Servitori, îl întrerupse Daeman, ce este lumina aceasta?

- O formă de fenomen atmosferic asociată cu particulele încărcate electric provenite de la soare, care interacționează cu câmpul electromagnetic al Pământului, se auzi vocea mașinii îndepărtate. Nu mai deținem detalii ale explicației științifice, dar are mai multe nume, printre care...

- Bine, spuse Harman. Ajunge... hei!

Își trăsese din nou gluga peste față și examina stânca din fața lor.

Pe piatră se vedeau niște zgârieturi complexe. Nu păreau să fi fost făcute de vânt ori de alte cauze naturale.

- Ce sunt? întrebă Ada. Nu seamănă cu simbolurile din cărți.

- Așa-i, încuviință bărbatul.

- Ceva de la Burning Man? sugeră Hannah.

- Nu-mi amintesc nici un fel de semne pe piatra de lângă cortul cu bere, spuse Daeman. Poate însă că servitorii au zgâriat-

o, când au mutat obiectele după festival.

- Poate, zise Harman.

- N-ar trebui să mai insistăm? propuse Ada. Să încercăm să găsim vreun semn că femeia pe care o cauți a fost pe-aici? Sau măcar că Burning Man s-a ținut aici? Poate c-a mai rămas cenușă...

- Pe vântul ăsta? râse Daeman. După un an și jumătate?

- O vatră, urmă Ada. Un foc de tabără. Am putea...

- Nu, clătină Harman din cap. Aici nu vom mai găsi nimic. Haideți să faxăm într-un loc cald și să prânzim.

Ada își întoarse capul galben și-l privi, dar nu comentă nimic.

Cei doi servitori plutiseră către ei, iar voynixul se ridica înalt imediat în urma lor.

- Plecăm, se adresă Harman servitorului cel mai apropiat. Vă puteți folosi razele proiectoarelor pentru a ne ilumina drumul de întoarcere la pavilionul fax.

În Ulanbat era după-amiază și cei vreo sută de oaspeți uzuali se îngrămădeau la petrecerea de al Doilea Douăzeci a lui Tobi, la nivelul șaptezeci și nouă al Cercurilor spre Paradis. Grădinile suspendate foșneau și oftau sub briza ce sufla dinspre deșertul roșu. Daeman fu salutat de numeroși tineri și tinere, care nu-i observaseră absența din ultimele zile, însă el îi urmă pe Harman, Hannah și Ada; găsiră mâncare caldă la lunga masă de banchet, iar un servitor le turnă vin rece. Harman îi conduse departe de mulțime, la o masă de piatră de lângă zidul scund care înconjura cercul.

La două sute cincizeci de metri mai jos, caravane de cămile conduse de servitori și urmate de voynicși pășeau pe Autostrada Gobi de pământ bătătorit.

- Ce este? întrebă Ada, când se așezară la umbra grădinii și începură să mănânce. Ceva s-a-ntâmplat acolo...

Harman dădu să-i răspundă, apoi se opri și așteptă ca un servitor să treacă pe lângă ei.

- V-ați întrebat vreodată, spuse el, dacă servitorul acesta utilitar este același pe care tocmai l-ați văzut altundeva? Toți au exact același aspect.

- Asta-i absurd, comentă Daeman.

Între mușcături dintr-un hartan de pui, își lingeă degetele și sorbea din vinul frapat.

- Poate, zise Harman.

- Ce-ai văzut acolo, în beznă? întrebă Hannah. Zgârieturile acelea de pe piatră?

- Erau numere, răspunse Harman.

Daeman izbucni în râs.

- Ba nu, *nu erau*. Eu știu cum sunt numerele. Toți știu cum sunt. Acelea nu erau numere.

- Erau numere scrise cu cuvinte.

- Nu semănau cu mâzgăliturile din cărți, spuse Ada. Cuvinte...

- Nu, zise Harman. Cred că era genul de scriere pe care oamenii o făceau ei înșiși, cu mâna lor. Cuvintele erau cu bucle și legate între ele și cumva șterse de vânt - bănuiesc că au fost scrise tocmai la ultimul Burning Man -, dar le-am putut citi.

- Cuvinte, râse Daeman. Acum un minut ai spus că erau numere.

- Ce spuneau? întrebă Hannah.

Harman privi din nou în jur.

- Opt-opt-patru-nouă, rosti el încet.

- Sună ca un cod de nod-fax, comentă Ada, însă este prea mare. N-am auzit niciodată de un cod care să înceapă cu doi de opt.

- Nici nu există, completă Daeman.

Harman strânse din umeri.

- Poate că așa-i. Totuși, după ce vom termina, o să-l încerc în nodul central de aici.

Ada privi către orizontul îndepărtat. Inelele erau vizibile deasupra lor ca două corzi lăptoase ce se intersectau pe cerul albastru-deschis.

- De asta ai păstrat cele patru termopiderme, în loc să le arunci în cutia de evacuare, așa cum ne-au spus servitorii să facem?

- N-am știut c-ai observat.

Surâse larg și sorbi din vin.

- Am încercat să fiu cât mai neobservat. Cred că nu-s foarte priceput la secrete. Cel puțin, servitorii s-au faxat deja.

Parcă răspunzând unei indicații regizorale, un servitor se apropie de ei, pentru a le reumple paharele. Micuța mașinărie sferică plutea dincolo de zid - la două sute cincizeci de metri deasupra solului galben-roșiatic -, în vreme ce mâinile ei elegante, cu mânuși albe, le turnau vin în pahare.

Dacă Harman n-ar fi insistat ca ei să se schimbe în termopiderme și să le poarte pe sub haine înainte de a se faxa, probabil că ar fi murit.

- Dumnezeule! exclamă Daeman. Unde suntem? Ce se întâmplă?

Nu exista un pavilion nod-fax. Codul 8849 îi adusese direct în beznă și haos. Vântul zbiera. Sub tălpi era gheață. Cei patru se loveau de muchii ascuțite, la fiecare pas pe care-l făceau în întunericul urlător. Până și faxportalul dispăruse în urma lor.

- Ada! strigă Harman. Lumina!

Glugile le asigurau vedere nocturnă, dar nici unul dintre ei nu avea gluga ridicată în momentul respectiv și se părea că nu exista lumină ambientală care să fie amplificată în beznă absolută.

- Încerc s-o... gata!

Lanternă micuță pe care femeia o împrumutase de la Tobi revărsă o rază subțire în noapte, iluminând o ușă deschisă tivită cu promoroacă, țurțuri lungi de un metru și valuri înghețate sub picioare. Ada roti fasciculul luminos și trei fețe cu termopiderme o priviră; surprinderea evidentă era întipărită pe toate chipurile.

- Nu există un pavilion, rosti Harman.

- Orice nod-fax are un pavilion, zise Daeman. Un portal nu poate să existe fără un pavilion pentru nod. Nu-i așa?

- Nu și în trecut, preciză Harman. Pe atunci existau mii de noduri private.

- Despre ce tot vorbește? strigă Daeman. Haideți să *ieșim de aici*!

Ada revenise cu fasciculul de lumină asupra spațiului în care faxaseră. Nu exista un portal. Se găseau într-o încăpere micuță, cu rafturi, tejghele și pereți, toate acoperite cu gheață. Spre deosebire de pavilioanele pentru faxare, în centrul odăii nu exista un pedestal cu placa de cod a nodului-fax. Iar asta însemna că nu puteau ieși, că nu aveau cum să mai se întoarcă de aici. Un milion de fulgi de gheață dansă în raza lanternei. Dincolo de pereți, vântul urla.

- Daeman, vorbi Harman, se pare că s-a adeverit ce ai zis mai devreme.

- Ce anume? Ce am zis mai devreme?

- Că suntem prinși în cursă. Prinși ca niște șoareci.

Daeman clipi repede și fasciculul de lumină examinează pereții înghețați. Vântul răcnea parcă și mai tare.

- Seamănă cu vântul din Valea Secată, rosti Hannah. Dar acolo nu existau clădiri. Nu-i așa?

- Nu cred, încuviință Harman. Bănuiesc însă că suntem tot în Antarctica.

- *Unde?* întrebă Daeman, clănțănind din dinți. Ce-i aia anta... antatică?

- Locul rece în care am fost azi dimineață, răspunse Ada.

Păși prin ușă, lăsându-i pe ceilalți în întuneric pentru o secundă. Se repezîră s-o ajungă și se îngămădiră în urma femeii aidoma unor boboci de gâscă.

- Aici este un hol, anunță Ada. Atenție pe unde călcați. Podeaua este acoperită cu treizeci de centimetri de gheață și zăpadă.

Holul înghețat ducea la o bucătărie înghețată, bucătăria înghețată se deschidea într-un living înghețat, cu sofale răsturnate, peste care se troienise zăpadă. Ada își trecu raza lanternei peste un perete de ferestre acoperite cu trei rânduri de flori de gheață.

- Cred că știu unde suntem, șopti Harman.

- Nu contează, zise Hannah. Cum *ieșim*?

- Stați, făcu Ada și coborî raza lanternei către podeaua de gheață, astfel încât chipurile tuturor erau scăldate în lumina care se reflecta de dedesubt. Vreau să știu unde crezi că suntem.

- Potrivit poveștii pe care-am auzit-o, femeia pe care o caut - Evreica Rătăcitoare - avea o casă, un domi, pe muntele Erebus, un vulcan din Antarctica.

- În Valea Secată? întrebă Daeman. Tânărul privea întruna peste umăr, spre bezna din spatele său. Dumnezeu, *îngheț!*

Hannah se deplasă atât de iute peste gheață către Daeman, încât el se trase îndărăt, se împletici și fu cât pe aici să cadă.

- Prostovane, ridică gluga termopidermei. Toți, altfel vom degera. În clipa de față pierdem foarte multă căldură corporală prin scalp.

Își scoase de sub cămașă gluga verde a termopidermei și o trase peste cap.

Toți se grăbiră s-o imite.

- Așa-i mai bine, aprobă Harman. Acum pot vedea. Pot și să aud mai bine - căștile costumului atenuează zgomotul vântului.

- Spuneai mai devreme că femeia aceasta avea un loc pe un vulcan... lângă Valea Secată? Destul de aproape pentru ca să putem merge pe jos până la pavilionul pentru faxare de acolo?

Harman gesticulă neajutorat.

- Nu știu. M-am întrebat dacă nu cumva așa a sosit ea la Burning Man - mergând pur și simplu pe jos -, dar nu cunosc geografia. S-ar putea să fie la un kilometru, sau la o mie de kilometri de aici.

Daeman se uită la ferestrele negre și înghețate, ale căror panouri incasabile erau deformate de vânt.

- Eu nu ies, anunță el sec. Pentru nici un motiv.

- Este prima dată când sunt de acord cu Daeman, rosti Hannah.

- Nu-nțeleg nimic, spuse Ada. Ziceai că femeia a trăit aici cu mult timp în urmă - cu vieți în urmă - cu secole și secole. Cum poate să...

- Nu știu, zise Harman.

Împrumută lanterna Adei și porni pe holul următor. Fu oprit de niște bare albe. Sub privirile celorlalți, reveni în livingul troienit, luă obiectul de mobilier cel mai masiv pe care-l putu smulge din gheață - o masă grea, ale cărei picioare se rupseră când o smuci, ca s-o elibereze - și sparse țurțurii unul câte unul, deschizând o potecă prin holul plin de zăpadă.

- Unde mergi? strigă Daeman. La ce-ajută să mergi acolo? Nimeni n-a mai fost pe-acolo de un milion de ani. O să-nghețăm când...

Harman izbi cu piciorul într-o ușă din capătul holului. Ușa se deschise și dindărătul ei se revărsă lumină. Și căldură. Ceilalți trei avansară pe cât de repede o puteau face peste suprafața alunecoasă, pentru a i se alătura.

Spațiul acesta era un pătrat cu latura de șase metri, lipsit de ferestre, foarte asemănător cu încăperea în care faxaseră. Dar spre deosebire de aceea, cea de aici era caldă, iluminată și lipsită de zăpadă sau gheață. De asemenea spre deosebire de cealaltă odaie, aceasta era aproape complet umplută de o mașină metalică ovală, lungă de patru metri și jumătate. Obiectul plutea tăcut la un metru deasupra podelei de beton, iar un câmp de forță pâlpâia ca o cupolă de sticlă peste suprafața sa superioară. Pe suprafața aceea existau șase indentații căptușite cu un material negru, moale; fiecare indentație avea lungimea

unui corp uman, cu două mânerre scurte, sau comenzi, în apropiere de locurile pe care le-ar fi ocupat palmele.

- Se pare că cineva mai aștepta încă două persoane, în afară de noi, șopti Hannah.

- Ce este asta? spuse Daeman.

- Cred că-i un sonie... care se mai numea și VZA, vehicul zburător autonom, răspunse Harman tot cu glas scăzut.

- Ce? făcu Daeman. Ce-nseamnă cuvintele astea?

- Nu știu, zise Harman, însă oamenii din epocile pierdute obișnuiau să zboare în sonie-uri.

Atinse câmpul de forță; acesta se îndepărtă ca argintul viu sub degetele sale, curse în jurul mâinii și-i înghiți încheietura.

- Atenție! strigă Ada, dar Harman se lăsase mai întâi în genunchi, apoi pe burtă, după care se întinse complet cu fața în jos pe materialul negru.

Capul și spinarea i se ridicau foarte puțin deasupra suprafeței superioare curbate a mașinii.

- E bine, anunță el. Confortabil. Și cald.

Asta îi convinse pe ceilalți. Ada se târî prima pe vehicul, întinzându-se pe burtă și prinzând cele două mânerre.

- Astea ce sunt... un fel de comenzi?

- Habar n-am, spuse Harman în timp ce Hannah și Daeman înaintară pe ovoid și se instalară în adânciturile exterioare, lăsând neocupate cele două locuri centrale din spate.

- Nu știi cum să pilotezi chestia asta? întrebă Ada, ceva mai ascuțit acum. Din cărți? Din lecturile tale?

Harman se mulțumi să clatine din cap.

- Atunci ce facem aici? continuă femeia.

- Experimentăm.

Harman răsuci partea superioară a mânerului său drept. Acolo exista un singur buton, roșu. Îl apăsă.

Peretele din față dispăru de parcă ar fi fost detonat în noaptea antarctică. Vânt rece și zăpadă zburătoare năvăliră în jurul lor într-o implozie orbitoare, ca și cum aerul din încăperea ar fi fost absorbit afară și înlocuit de furtună.

Harman deschise gura pentru a spune „Țineți-vă bine!”, dar înainte de a putea vorbi, sonie-ul țâșni din incintă cu o viteză imposibilă, apăsându-le tălpile încălțărilor în metal și făcându-i pe toți să strângă cu disperare mânerrele.

Cupola de câmp de forță de deasupra capetelor lor îi ținu în viață, când sonie-ul, VZA-ul, *vehiculul*, zbură afară din vulcanul alb cu clădirile încrustate de gheață și năruite de pe versantul său dinspre ocean. Lentilele pentru vedere nocturnă din termopiderme le arătară oamenilor pădurea de brazi din lungul coastei, care revenise la gheață și moarte, echipamentele robotice abandonate și troienite de pe curba unui golf, apoi oceanul alb – oceanul înghețat.

Sonie-ul se stabilizează la trei sute de metri deasupra oceanului înghețat și goni.

Harman dădu drumul unui mâner timp suficient pentru a-și activa detectorul palmar de direcție.

– Nord-est, îi anunță pe ceilalți prin echipamentul de comunicații al costumului.

Nu-i răspunse nimeni. Toți strângeau disperați mânerule și tremurau prea violent pentru a mai avea chef să discute despre direcția în care se îndrepta vehiculul care-i ducea la moarte.

Harman nu anunță cu glas tare și faptul că dacă hărțile vechi pe care le studiase el erau corecte, în direcția aceea nu exista nimic cale de mii de kilometri. Absolut nimic.

După zece minute de zbor, sonie-ul începu să coboare. Depășiseră de acum gheața și zburau deasupra apei negre, presărate cu aisberguri.

– Ce se-ntâmplă? întrebă Ada, detestându-și tremurul din glas. Și-a terminat energia... combustibilul... sau ce altceva folosește?

– Nu știu, spuse Harman.

Sonie-ul se stabilizează la numai treizeci de metri deasupra apei.

– Priviți, rosti Hannah și-și desprinsese o palmă de pe mâner ca să arate înainte.

Spinarea unei creaturi gigantice, vii, cu piele zgrunțuroasă de bătrânețe, zbârcită și dură, străpunse brusc suprafața oceanului rece, iar căldura ei de mamifer radie ca sângele pulsator în lentilele nocturne. Un jet de apă se înalță mult către ei și Harman simți miros de pește în aerul proaspăt, pe care câmpul de forță îl lăsa să pătrundă în sonie.

– Ce... începu Daeman.

– Cred că se numește... balenă... deși crezusem c-a dispărut de milenii, zise Harman.

– Poate c-au adus-o post-oamenii, spuse Ada.

- Poate.

Goniră mai departe peste ocean, mereu spre est-nord-est, iar după câteva minute în care sonie-ul își păstră altitudinea, cei patru pasageri începură să se mai relaxeze, adaptându-se, așa cum oamenii o făcuseră din timpuri imemorabile, situației noi și stranii. Harman se întorsese pe o parte și privea în sus către stelele strălucitoare care deveneau vizibile între norii risipiți, când Ada îl surprinse prin strigătul ei:

- Priviți! În față!

Un aisberg mare devenise vizibil pe orizontul întunecat și sonie-ul se năpustea drept spre el. Vehiculul mai zburase peste alte aisberguri, ori pe lângă ele, dar nici unul nu fusese atât de mare - în lentilele de vedere nocturnă, se întindea mulți kilometri într-o parte și cealaltă ca un perete alb-albastru sclipitor - și atât de înalt - se părea că vârful monstruoșității depășea altitudinea lor actuală.

- Ce putem face? întrebă Ada.

Harman clătină din cap. Nu știa cât de rapid înainta sonie-ul - nici unul dintre ei nu călătorise cu o viteză mai mare decât a unei droște trase de voynix -, însă știa că era destul de repede pentru ca impactul să-i distrugă.

- Ai și alte comenzi pe mâner? întrebă Hannah cu glas straniu de calm.

- Nu, zise Harman.

- Am putea sări, vorbi Daeman dinapoia și în stânga lui Harman.

Sonie-ul se înclină nițel, când Daeman se ridică în patru labe, cu capul la limita interioară a cupolei câmpului de forță.

- Nu, spuse Harman punând toată forța de comandă posibilă în silaba aceea. N-ai rezista nici treizeci de secunde în ocean, chiar dacă ai supraviețui căderii... și n-ai supraviețui. Stai jos!

Sonie-ul nici nu încetini, nici nu-și schimbă cursul. Fața aisbergului - Harman bănuia că avea lățimea de minimum trei kilometri - se repezea spre ei și creștea întruna în înălțime. Harman estimă că ajungea la cel puțin o sută de metri deasupra apei. Aveau să lovească suprafața aceea înghețată la aproximativ o treime din înălțimea de deasupra apei.

- Nu putem face nimic? rosti Ada pe un ton mai degrabă declarativ decât interogativ.

Harman își trase gluga de pe cap și o privi. În interiorul

câmpului de forță al cupolei, aerul rece nu se simțea chiar așa neplăcut.

- Nu cred, răspunse el. Îmi pare rău.

Întinse mâna dreaptă, pentru a prinde mâna stângă a femeii. Ea își scoase gluga termopidermei și-și arătă ochii. Pentru câteva clipe, Ada și Harman își întreșesură degetele.

La două sute de metri înainte de coliziunea năprasnică, sonie-ul încetini din nou și urcă. Trecu la doar trei metri peste marginea de sus a aisbergului și viră la dreapta, până ce zbura spre sud deasupra suprafeței de gheață, încetini mai mult, se opri și apoi coborî pe suprafață, cu zăpada şuierând sub partea ventrală încinsă.

Harman și ceilalți rămaseră nemișcați și tăcuți pentru o clipă, ținându-se strâns de mânere, fără a-și destăinui gândurile.

Cupola câmpului de forță dispăru și, brusc, gerul și vântul cumplit arseră fața lui Harman. Își trase iute gluga, privind către Ada, care îl imită.

- Ar trebui să coborâm din chestia asta, înainte să decidă să ne ducă altundeva, rosti încet Hannah.

Coborâră repede, toți. Vântul îi dezechilibra, slăbea, îi îmbrâncea iarăși. Particule de gheață și zăpadă răpăiau pe glugi și hainele pe care le purtau peste termopiderme.

- Ce facem? șopti Ada.

Parcă răspunzându-i, două șiruri paralele de balize infraroșii se aprinseră, conturând o potecă lată de trei metri de la sonie, cale de o sută de metri spre... neant.

Porniră împreună pe ea, susținându-se în fața rafalelor de vânt. Dacă luminile balizelor n-ar fi luminat atât de intens în lentilele pentru vedere nocturnă, oamenii ar fi întors spatele vântului și s-ar fi rătăcit în câteva secunde... până ar fi căzut de pe muchia aisbergului care se găsea undeva în dreapta lor.

Poteca se termina într-o deschidere în suprafața aisbergului. În gheață fuseseră cioplite trepte, care dispăreau către altă strălucire roșie, aflată mult în adânc.

- Mergem? întrebă Hannah.

- Avem de ales? făcu Daeman.

Treptele erau alunecoase sub încălțăminte lor de stradă, dar pe peretele din dreapta fusese prinsă un soi de funie de alpinism, fixată cu pitoane de metal și belciuge, și cei patru se ținură

strâns de ea în timpul coborârii. Harman numărase patruzeci de trepte, când scara se sfârși într-un perete de gheață. Ba nu, treptele continuau să coboare în dreapta lor – cincizeci de trepte de data aceasta –, apoi scara cotea la stânga și cobora cale de încă cincizeci de trepte, toată fiind iluminată de torțe reci, cu infraroșii, montate în gheață.

La baza scării, în aisberg pătrundea un coridor iluminat acum și de torțe verzi și albastre, nu numai roșii. La răstimpuri, ajungeau la ramificații, însă o variantă era întotdeauna întunecată, iar cealaltă luminată. La un moment dat suiră pe un coridor care urca lent; altădată coborâra treizeci de metri. Coturile, ramificațiile și opțiunile deveniseră prea labirintice pentru a fi ținute minte.

- Cineva ne așteaptă, șopti Hannah.

- Sper din toată inima, spuse Ada.

leșiră într-o sală largă, care avea probabil lățimea maximă de treizeci de metri, cu plafonul de gheață la zece metri deasupra; alte intrări presărau pereții și erau conectate prin scări de gheață, cu podeaua înclinată sub gradient diferite. Încălzitoare scliceau oranj pe pedestale, iar pe pereți, podele și tavane existau o mulțime de surse de lumină. Pe una dintre platformele scunde se întindeau blănuri ce păreau să fi fost de animale, perne și o măsuță joasă pe care erau recipiente cu mâncare, carafe și cupe cu băutură. Cei patru se strânseseră în jurul mesei, totuși îi priviră nesigur conținutul.

- E-n regulă, răsună înapoia lor glasul unei femei. Nu sunt otrăvite.

leșise printr-o ușă aflată mai sus în gheață, iar acum cobora spre ei pe o scară în zigzag. Harman avu vreme să-i remarce părul – sur-alb, o alegere aproape nemaîntâlnită, decât poate la câțiva excentrici – și chipul: plin de riduri, așa cum spusese Daeman. Femeia aceasta era *bătrână* într-un fel în care nici unul dintre ei – cu excepția lui Daeman, la ultima Burning Man – nu-l mai văzuse vreodată, iar efectul îl tulbură până și pe Harman, la cei nouăzeci și nouă de ani ai săi.

Cu excepția vârstei evidente, femeia era îndeajuns de atrăgătoare. Pășea energic și purta o tunică-jachetă albastră comună, pantaloni de catifea reiată și cizme solide, unica trăsătură de excentricitate fiind mantia de lână roșie de pe umeri. Croiala acesteia era complicată, astfel că nu cădea nici o

clipă în pliuri simple. Când pași pe platformă, la un metru de ei, Harman îi observă obiectul de metal întunecat din mâna dreaptă.

Ca și cum ea însăși l-ar fi sesizat pentru prima dată, îl ridică spre ei.

- Știți vreunul ce-i ăsta?

- Nu, răspunseră Daeman, Ada și Hannah într-un cor stins.

- Da, rosti Harman. Este un fel de armă din Epoca Pierdută.

Ceilalți trei îl priviră pe bărbat. În drama turinului văzuseră arme - spade, lănci, scuturi, arcuri și săgeți -, dar nimic care să aibă aspectul de mașinărie al acestui obiect negru și bont.

- Corect, încuviință femeia. Acesta se numește pistol și face un singur lucru - ucide.

Daeman înaintă un pas către bătrână.

- Vrei să ne ucizi? Ne-ai adus până aici ca să ne omori?

Ea surâse și așeză arma pe masă, lângă un platou cu portocale.

- Salut, Daeman, îi zise. Mă bucur să te revăd, deși nu sunt sigură că tu mă mai ții minte de la ultima noastră întâlnire. Erai într-o stare destul de avansată de ebrietate.

- Te țin minte, Savi, spuse Daeman pe un ton sec.

- Vă salut și pe voi toți, urmă bătrâna. Hannah, Ada, Harman... bine ați venit! Ai fost foarte insistent în urmărirea indiciilor, Harman.

Se așeză pe blănuri, schiță un gest și, pe rând, cei patru luară loc în jurul mesei scunde. Savi ridică o portocală, o oferi și începu s-o cojească cu o unghie ascuțită, când ceilalți o refuzară.

- Noi nu ne-am întâlnit, rosti Harman. De unde-mi știi numele... de unde ne știi numele la toți?

- Ai lăsat un siaj destul de serios în urma ta... care-i apelativul vostru onorific în prezent? Harman *Uhr*.

- Siaj?

- Te-ai îndepărtat mult de nodurile-fax, astfel că voynicșii au trebuit să te urmeze. Ai învățat să citești. Ai căutat puținele biblioteci încă rămase pe planetă... inclusiv cea a Adei *Uhr*.

Înclină din cap în direcția Adei și tânăra îi răspunse printr-un gest similar.

- De unde știi că m-au urmat voynicșii? întrebă Harman.

- Voynicșii îi monitorizează pe toți cei care se comportă neobișnuit, spuse Savi.

Împărți portocala în felii, puse câte două felii pe patru

șervețele de olandă și le oferi în jurul mesei. De data aceasta, toți le acceptară.

- Și *eu* te monitorizez, încheie ea și se uită direct la Harman.

- De ce? Bărbatul privi feliile și lăsă șervetul pe masă. De ce mă spionezi? Și cum?

- Sunt două întrebări diferite, tânărul meu prieten.

Harman zâmbi auzindu-i cuvintele. Nimeni dintre cei care-l cunoșteau nu-i mai spusese „tânăr” de foarte mult timp.

- Atunci răspunde-mi la prima întrebare, zise el. De ce mă spionezi?

Savi termină a doua felie de portocală și-și linse degetele. Harman observă că Ada o studia pe bătrână cu fascinație, privindu-i degetele cutate și mâinile pătate de vârstă. Dacă Savi observase atenția pe care i-o acorda, o ignoră.

- Harman... pot să renunț la *Uhr*?

Nu așteptă un răspuns, ci continuă:

- Harman, în clipa de față ești singurul om de pe Pământ, dintr-o populație de peste trei sute de mii de suflete... singurul om, cu excepția *mea*... care poate citi o scriere. Sau care dorește s-o facă.

- Dar... începu Harman.

- Trei sute de mii de oameni? îl întrerupse Hannah. Suntem un milion. *Întotdeauna* am fost un milion.

Savi surâse și clătină din cap.

- Draga mea, cine ți-a spus că în prezent pe Pământ trăiesc un milion de oameni?

- Păi... nimeni... vreau să spun că toți știu...

- Exact, încuviință Savi. Toți știu. Dar nu există nici un mecanism care să numere populația.

- Totuși, când cineva suie la inele... continuă Hannah, trădându-și confuzia.

- Se îngăduie nașterea altui copil, încheie Savi. Da. Așa am observat în ultimul aproximativ un mileniu. Însă nu sunteți o populație de un milion, ci mult mai puțini.

- De ce ne-ar minți post-ii? întrebă Daeman.

Savi arcui o sprânceană.

- Post-ii? Ah, da... post-ii. Ai vorbit recent cu un post-om, Daeman *Uhr*?

Daeman consideră probabil întrebarea retorică; nu-i răspunse.

- Eu am vorbit cu post-oameni, spuse Savi încet.

Cuvintele ei îi amuțiră pe ceilalți. Așteptară în tăcere. O asemenea idee era – cel puțin pentru Harman și Ada – realmente amețitoare.

– Dar s-a petrecut cu mult timp în urmă, continuă bătrâna, vorbind atât de încet, încât ceilalți se aplecară spre ea ca s-o audă. Cu mult, *mult* timp în urmă. Înainte de faxarea finală.

Ochii ei, care cu o secundă mai devreme fuseseră pătrunzător de albastru-cenușii, păreau acum înnourăți, distrași.

– Eu, rosti Harman, am auzit legenda despre tine – Evreica Rătăcitoare, ultima din Epoca Pierdută –, dar nu-nțeleg. Cum poți trăi dincolo de al Cincilea Douăzeci?

Ada clipi înaintea vulgarității bărbatului, însă Savi nu păru afectată.

– În primul rând, dragii mei, această durată a vieții de o sută de ani este o adăugare relativ recentă pentru omenire. A fost introdusă de post-oameni doar după faxarea finală. Numai după ce ei au stricat totul – viitorul nostru, viitorul Pământului – în acea dezastruoasă faxare finală. La câteva secole după ce ultimii mei nouă mii o sută treisprezece tovarăși post-rubicon au fost faxați în fluxul neutrino – pentru a nu mai reveni niciodată, *deși post-ii le promiseseră că vor fi aduși înapoi* –, numai după acel... genocid... grozavii voștri post-oameni au reconstruit populația-nucleu a strămoșilor voștri și au venit cu această idee de o sută de ani și o populație teoretică de un milion de oameni...

Savi se opri și trase aer adânc în piept. Neîndoios, era surescitată. Inspiră din nou și gesticulă spre carafele de pe masă:

– Dacă doriți, am ceai. Sau un vin foarte tare. Eu voi bea niște vin.

Trecu la fapte, turnând cu o mână care-i tremura ușor. Le indică apoi cupele. Daeman scutură din cap.

Hannah și Ada preferară ceai. Harman acceptă o cupă de vin roșu.

– Harman, reîncepu bătrâna mult mai stăpână acum pe sine, ai pus două întrebări înainte ca eu să mă fi abătut de la răspunsul meu. În primul rând, de ce mi-ai atras atenția? În al doilea rând, cum am supraviețuit atâta vreme? Răspunsul la prima ta întrebare este că mă interesează lucrurile care-i interesează și îi alarmează pe voynicși, iar în ultimele decenii ei au fost interesați și alarmați de comportamentul tău...

– Dar de ce le-aș fi atras atenția voynicșilor sau de ce ar fi ei

interesați de mine... Începu Harman.

Savi ridică un deget.

- La a doua ta întrebare pot spune doar că am rămas în viață în ultimele secole pentru că am dormit în majoritatea timpului și m-am ascuns atunci când eram trează. Când mă deplasez, o fac fie cu sonie-urile - azi v-ați bucurat de călătoria cu unul -, fie mergând pe jos între pavilioanele nodurilor-fax.

- Nu-nțeleg, rosti Ada. Cum poți merge pe jos între nodurile-fax?

Savi se ridică în picioare. Ceilalți o imitară.

- Înțeleg că a fost o zi foarte plină pentru voi, tinerii mei prieteni, însă vă așteaptă multe, dacă alegeți să mă urmați. Dacă nu, sonie-ul vă va readuce la cel mai apropiat pavilion de nod-fax... în ceea ce cred că a fost Africa. Alegerea vă aparține.

Îl privi pe Daeman:

- Fiecare dintre voi trebuie să alegeți.

Hannah își termină ceaiul și puse cupa pe masă.

- Și ce ne vei arăta, dacă te vom urma, Savi *Uhr*?

- Multe lucruri, copila mea. Dar în primul rând, vă voi arăta cum să zburați și să vizitați locuri de care n-ați auzit niciodată... locuri la care n-ați visat niciodată.

Cei patru se priviră între ei. Harman și Ada încuviințară unul spre celălalt, convenind că o vor urma pe bătrână. Hannah spuse:

- Da, vin și eu.

Pentru un moment, Daeman păru să examineze opțiunile în tăcere. După aceea, rosti:

- O să vin. Dar înainte de a merge, vreau totuși niște vin din acela tare.

Savi îi umplu cupa.

14

Orbita marțiană inferioară

Mahnmut își reinițializă sistemele și evaluă rapid avariile. Nu pășise nimic care să-i aducă în stare de incapacitate componentele organice sau pe cele cibernetice. Explozia cauzase depresurizarea celor trei rezervoare frontale de balast, dar douăsprezece rezervoare rămăseseră intacte. Își privi ceasurile interne; își pierduse cunoștința pentru mai puțin de treizeci de

secunde înainte de reinițializare și continua să fie conectat virtual la submersibil pe lățimile de bandă obișnuite. *Doamna Brună* raporta rostogoliri violente, câteva străpungeri minore ale blindajului, supraîncărcări ale sistemului de monitorizare, temperaturi ale carcasei peste punctul de fierbere și o duzină de alte plângeri, însă nimic care să necesite atenția imediată a moravecului. El reinițializă conexiunile video, dar nu putu să vadă decât interiorul roșu de strălucitor al calei navei spațiale, ușile ei deschise și – prin ușile acelea – câmpuri stelare ce se roteau.

Orphu?

Nu primi nici un răspuns, nici pe banda comună, nici pe vreunul dintre canalele de fascicul îngust sau maser. Nici măcar paraziți.

Ecluza pneumatică era tot deschisă. Mahnmut înhăță o raniță personală cu jet de reacție și colaci de cablu de microfilament rezistent la rupere și se trase afară prin ușile ecluzei, luptându-se cu forțele vectoriale ale rostogolirilor, înhățând mânere pe care le cunoștea din deceniile de lucru în adâncurile marine. Ajuns pe carcasa submersibilului, verifică dacă ușile calei erau complet deschise, estimează spațiul de care avea nevoie, apoi înhăță la întâmplare niște mașinării pliate cu atenție de Koros și le smulse afară din submersibilul lui, afară din nava care se dezintegra, trimițându-le departe printre picături de metal topit din blindajul navei și prin plasmă strălucitoare. Mahnmut nu știa dacă renunța la armele de distrugere în masă pe care Koros intenționase să le aducă pe suprafața marțiană – *în nava mea!* gândi cu aceeași furie ultragiată pe care o simțise mai devreme – sau dacă erau echipamente de care ar fi avut nevoie pentru a supraviețui în cazul în care ajungea vreodată pe Marte. În clipa aceea, nu-i păsa. Avea nevoie de spațiu.

După ce legă cablul de console de pe carcasa *Doamnei Brune*, Mahnmut se lansă în spațiu, având grijă să nu se lovească de ușile pe jumătate distruse ale calei.

Ajuns în siguranță la o sută de metri de nava care se rostogolea, se întoarse pentru a vedea pentru prima dată avaria.

Era mai rău decât crezuse. Așa cum descrisese Orphu, întreaga provă a navei dispăruse – cabina de comandă și totul la zece metri depărtare de pupă din locul unde fusese ea. Retezată, ca și cum nici n-ar fi existat. Doar un nor de plasmă strălucitor,

care se disipa în jurul probei, arăta unde fuseseră Koros III și Ri Po.

Restul fuzelajului navei se fisurase și se fragmentase. Mahnmut putea doar să ghicească rezultatele catastrofice dacă motoarele de fuziune, rezervoarele cu hidrogen, căușul Matloff/Fennelly și alte dispozitive de propulsie n-ar fi fost abandonate cu mult înaintea acestui atac. Exploziile secundare i-ar fi vaporizat cu certitudine pe Orphu și pe el.

Orphu? Mahnmut folosea acum și radioul, nu numai fasciculul îngust, dar antenele reflectorizante de pe carcasă fuseseră transformate în zgură și nu mai puteau sluji ca relee maser. Nu primi nici un răspuns.

Străduindu-se să evite șrapnelele zburătoare, picăturile de metal sclipitor și partea cea mai rea a norului de plasmă care se dilata, totuși, menținând în același timp cablul netensionat pentru ca rostogolirile să nu-l sfichiuiască în jurul navei muribunde, moravecul utilizează jeturile de reacție pentru a sui și a trece peste carcasa navei. Rotirile deveniseră atât de sălbaticе – stele, Marte, stele, Marte –, încât trebui să închidă ochii și să folosească fluxul radar al raniței pentru a înainta pe fuzelaj.

Orphu era tot în batiul său. Pentru un moment, Mahnmut fu fericit – semnătura radar arăta că prietenul său era intact și la locul său –, însă după aceea își activă ochii și văzu carnajul.

Explozia care retezase prova pârjolise și fracturase carcasa superioară a navei până la Orphu și – așa cum raportase ionianul – îi fisurase și îi carbonizase carapacea masivă pe o treime din lungime. Manipulatorii anteriori ai lui Orphu dispăruseră. Antenele frontale de comunicații lipseau. Ochii nu mai erau. Fisuri străbăteau ultimii trei metri ai învelișului său superior.

– Orphu! strigă Mahnmut pe fasciculul îngust direct.

Nimic.

Utilizând fiecare mega al capacităților sale de calcul, moravecul evaluează vectorii implicați și se lansă către carcasa superioară, declanșând toate cele zece jeturi în microrafale pentru a-și ajusta traiectoria periculoasă, până ajunse la un metru de carcasă. Luă unealta-k de descarcerare de la centura raniței și trase un piton în carcasă, după care își încolăci cablul în jurul acestuia, asigurându-se că nu se va încâlci. Într-un minut trebuia să se elibereze.

Trăgând cablul perfect întins și balansându-se ca firul unui

pendul, Mahnmut descrie un arc spre pupa, către batiul lui Orphu – deși „crater ars” părea o descriere mai bună a indentației din carcasă.

Agățându-se de carapacea lui Orphu și mișcându-se rapid pe el cu piciorușele lui scurte, Mahnmut lipi un cablaj autoadeziv pe corpul prietenului său, imediat la pupă de locul unde-i fuseseră ochii.

- Orphu?

- Mahnmut?

Glasul lui Orphu se auzea pârlit, dar puternic. În cea mai mare parte, era surprins.

- Unde ești? Cum mă contactezi? Toate comunicațiile mele au căzut.

Moravecul simți genul de bucurie pe care numai puține dintre personajele lui Shakespeare o atinseseră vreodată.

- Sunt în contact cu tine prin cablaj direct. O să te scot de-aici.

- Asta-i o idioțenie! bubui vocea ionianului. Sunt inutil. Nu...

- Taci, explică Mahnmut. Am un cablu. Trebuie să te leg. Unde...

- La doi metri pupa de mănunchiul meu senzorial este o consolă pentru legături, spuse Orphu.

- Nu, nu mai este.

Mahnmut detesta ideea de a trage un piton în corpul ionianului, dar avea s-o facă dacă era nevoie.

- Păi... începu Orphu, și se opri pentru câteva teribile secunde de tăcere, înțelegând în mod clar dimensiunile propriilor sale leziuni. Atunci la pupa. Cel mai departe de explozie. Imediat deasupra grupului de jeturi.

Mahnmut nu-i spuse prietenului său că-și pierduse și jeturile exterioare. Se propulsă spre pupa, găsi consola pentru legături și legă cablul de microfilament cu un nod rezistent. Dacă exista măcar un lucru pe care moravecul să-l aibă în comun cu marinarii umani care-l precedaseră timp de milenii pe mările Pământului, atunci acesta era știința realizării unui nod bun.

- Țin-te bine, spuse Mahnmut prin cablaj. O să te trag. Nu te teme dacă pierdem contactul. Acum acționează o mulțime de forțe vectoriale.

- I-o nebunie! strigă Orphu, cu glasul încă scârțâit pe cablaj. În *Doamna Brună* nu-i loc și nu te pot ajuta cu nimic dacă m-aduci

acolo. Nu mi-a rămas nimic cu care să mă prind.

- Liniște, zise Mahnmut cu glas calm.

Apoi adăugă:

- Prietene.

Moravecul declanșă toate jeturile de reacție ale raniței, eliberând simultan și cablul cu care se ancorase de piton.

Jeturile îl ridicară pe Orphu și-l scoaseră din batiul de pe carcasă. Mișcarea de rostogolire a navei făcu restul, propulsându-i pe ambii moraveci la o sută de metri depărtare de navă.

Cu calculele de delta-v încetoșându-i câmpul vizual, cu Marte și stelele continuând să-și schimbe locurile la fiecare două secunde, Mahnmut lăsa cablul să se întindă până la capăt, după care declanșă jeturile - consumând energie cu o rată înspăimântătoare -, astfel încât egală vitezele de rostogolire și bobină apoi pe cablul lung spre *Doamna Brună*.

Masa lui Orphu era considerabilă, iar inerția ei era sporită de rostogoliri, însă cablul era indestructibil, la fel ca voința lui Mahnmut în clipa aceea. Bobină mereu, apropiindu-se tot mai mult de cala deschisă a submersibilului care aștepta.

Vehiculul spațial începu să se dezintegreze din cauza tensiunilor; bucăți din pupă se rupseră și zburară pe lângă Mahnmut, care se ținea strâns de carapacea lui Orphu, iar două tone de metal trecură la mai puțin de cinci metri de capul micului moravec. Mahnmut continua să bobineze.

Era zadarnic. Nava se dezagrega în jurul *Doamnei Brune*, cu exploziile sfâșiind tot mai des carcasa, pe măsură ce incintele interioare presurizate cedau. Mahnmut n-avea să ajungă la submersibil, înainte ca acesta să fie distrus.

- Bine, mormăi Mahnmut. Trebuie ca muntele să vină la Mahomed.

- Ce? strigă Orphu, părând alarmat pentru prima dată.

Mahnmut uitase de cablajul care rămăsese operativ.

- Nimic. Țin-te bine!

- Cum m-aș putea ține, prietene? Nu mai am nici manipulator, nici mâini. Tu să te ții de *mine*.

- Exact, spuse Mahnmut și activă toate jeturile pe care le avea, consumând atât de rapid energia raniței, încât trebui să treacă pe rezerva de urgență.

Avu succes. *Doamna Brună* apăru din cala întunecată a navei,

doar cu câteva secunde înainte ca pânțele vehiculului spațial să înceapă să se fragmenteze.

Moravecul continuă să mențină jeturile în acțiune și văzu picături de metal topit împrășcate pe sârmana carapace avariata a lui Orphu.

- Iartă-mă, murmură Mahnmut, folosindu-și ultimele crâmpeie de combustibil pentru a remorca submersibilul care se rostogolea prin spațiu cât mai departe de nava muribundă.

- Pentru ce? întrebă Orphu.

- Nu contează, gâfâi Mahnmut. O să-ți zic mai târziu.

Îl trase, îl împinse, îl smuci și, în general, îl manipula în stilul moravec pe uriașul ionian în cala de încărcătură utilă aproape goală. În întunericul de acolo era mai bine - alternanța rapidă stele/ planetă/ stele/ planetă nu-i mai crea vertij lui Mahnmut. Își înghesui prietenul în principala nișă de încărcătură utilă și activă clemele ajustabile.

Orphu se afla acum în siguranță. Era foarte probabil ca toți trei - *Doamna Brună* și cei doi moraveci - să fie sortiți pieirii, dar cel puțin aveau să-și sfârșească existența împreună. Mahnmut atașă racordurile de comunicații ale submersibilului la portul cablajului.

- Deocamdată n-ai probleme, icni el, simțind că părțile organice ale corpului i se apropiau de suprasarcină. O să întrerup momentan comunicarea mea prin cablaj.

- Ce... începu Orphu, însă Mahnmut reteză linia portabilă și se trase, încet, mână după mână, spre ecluza pneumatică a calei de încărcătură utilă.

Ciclul acesteia mai funcționa. Cu ultimele puteri, moravecul traversă coridorul interior vidat către nișa ambientală, trecu prin trapă, dar nu presuriză incinta, ci o conectă la racordul sistemului de susținere biotică. Oxigenul se revărsă înăuntru. Comunicațiile pârâiră static. Sistemele navei anunțară avarii, totuși, nimic care să afecteze funcționalitatea.

- Mai ești acolo? întrebă Mahnmut.

- Unde te afli?

- În cabina mea de comandă.

- Care-i statutul?

- Nava s-a dezintegrat în urma rotirii. Submersibilul este mai mult sau mai puțin intact, inclusiv învelișul stealth și jeturile prova și pupa, dar nu știu cum să le controlez.

- Să le controlezi?

Apoi Orphu înțelese:

- Vrei să încerci să intri în atmosfera marțiană?

- Ce altă opțiune avem?

Urmă o secundă sau două de tăcere absolută, în timp ce Orphu căzu pe gânduri. În cele din urmă, spuse:

- Sunt de acord. Crezi că poți zbura cu submersibilul tău prin atmosferă?

- Nici vorbă de așa ceva, răspunse aproape vesel Mahnmut. O să-ți descarc software-ul de comandă pe care l-a pus Koros și-o să te las pe tine să ne pilotezi.

Prin cablaj se auzi sunetul acela ca un huruit strănutat, deși lui Mahnmut îi venea extrem de greu să creadă că prietenul lui râdea tocmai în acest moment.

- Cred că *glumești!* Sunt orb - nu doar că nu mai am ochi și videocamere, ci întreaga mea rețea optică este arsă. Sunt o ruină. În esență, sunt un fragment de creier într-un coș de gunoi spart. Haide, spune-mi că glumești!

Mahnmut descărcă programarea pe care memoriile submersibilului o aveau despre jeturile externe suplimentare, despre parașute - tot melanjul acela criptic. Activă videocamerele de pe carcasa submersibilului, dar trebui să-și ferească privirea. Rostogolirile erau la fel de teribile și-i produceau același vertij ca înainte. Marte acoperea acum câmpul vizual - calotă polară, mare albastră, calotă polară, mare albastră, un pic de spațiu negru calotă polară - și vederea sa îl amețea pe Mahnmut.

- Gata, rosti el, după ce se sfârși descărcarea. Eu voi fi ochii tăi. Îți voi da toate datele navigaționale pe care submersibilul le poate obține din software-ul reactiv. Tu ne stabilizezi și ne cobori.

De data aceasta, râsetul huruit fu inconfundabil.

- Sigur, de ce nu, zise Orphu. Ce dracu', căderea în sine ne va ucide!

Inelele de jeturi de pe *Doamna Brună* începură să declanșeze la comanda sa.

15

Câmpiile Ilionului

Diomede, literalmente propulsat în bătălie de către Atena, îmbrăcată de luptă, învăluită într-un nor și conducând caii, se năpustește să-l atace pe Ares.

N-am mai văzut niciodată așa ceva. Mai întâi, Afrodita a fost rănită de argivul amplificat, fiul lui Tideus, pentru ca zeul războiului însuși să fie chemat acum la duel de Diomede. *Aristeia* cu un zeu. Incredibil!

În stilul său obișnuit, Ares le promisesese lui Zeus și Atenei chiar în dimineața aceasta că-i va ajuta pe greci, iar acum, stârnit de zeflemelele lui Apollo și de propria fire trădătoare, a început să-i atace pe argivi fără milă. Cu câteva minute în urmă, zeul războiului l-a ucis pe Perifas – fiul lui Ochesius, cel mai bun luptător din contingentul etolian al grecilor – și tocmai se pregătește să-l despoaie, când ridică ochii și zărește carul condus de Atena care năvălește spre el.

Zeița este ascunsă de o mantie camuflatoare de întuneric. Ares înțelege probabil că un zeu sau o zeiță conduce carul, dar nu pierde timpul pentru a încerca să vadă prin norul camuflator; este prea doritor să-l omoare pe Diomede.

Zeul atacă primul, azvârlindu-și lancea cu precizia pe care numai o divinitate o poate stăpâni. Sulița zboară sus și peste marginea carului, drept către inima lui Diomede, însă Atena se întinde din norul ei întunecat și o lovește, îndepărtând-o. Pentru o clipă, Ares nu poate decât să se holbeze neîncrezător la lancea lui făurită de zei care zboară în gol și-și împlântă vârful de aliaj de tungsten în solul stâncos.

Pe măsură ce carul zăngăne, apropiindu-se, este rândul lui Diomede; el se întinde mult în afară și-și repede propria lance de bronz amplificată energetic. Învelișul partajat de câmp Planck al Pallas Atenei permite armei doar să pătrundă mai întâi prin câmpul de forță al zeului războiului, apoi prin centura sa de luptă, împodobită, iar apoi în măruntaiele divine ale lui Ares.

Atunci când sosește, răcnetul de durere al lui Ares face ca urletul anterior al Afroditei, care zguduise lumea, să pară un simplu murmur. Îmi amintesc că Homer l-a descris ca „mai cumplit decât ar striga nouă sau zece mii de bărbați luptători, când setea de harță-i aprinde”. Se dovedește că a fost o

afirmație cu totul modestă. Pentru a doua oară în ziua aceasta sângeroasă, ambele armate încremenesc în umbra lor activitate de măcelărire, pur și simplu de spaimă muritoare față de zgomotul divin. Până și nobilul Hector, preocupat acum de nimic mai nobil decât să-și hăcuiască drum prin argivi pentru a-l omorî pe Odiseu care se retrage, își oprește asaltul și întoarce capul către peticul de pământ însângerat unde a fost rănit Ares.

Diomede sare din carul său condus de Atena pentru a-l termina pe Ares, dar zeul războiului, încă zvârcolindu-se în dureri divine, se metamorfozează, crește, se schimbă, pierde forma umană. Pe neașteptate, văzduhul din jurul lui Diomede și celorlalți greci și troieni care se luptau peste leșul uitat al lui Perifas este umplut de țărână, resturi, bucăți de țesătură și piele, când Ares își abandonează forma de zeu-om și devine... altceva. Acolo unde, cu un minut în urmă stătuse înaltul zeu Ares, se ridică în prezent un ciclon răsucitor de energie plasmatică neagră, a cărei electricitate statică se descarcă în trăsnete aleatorii ce-i lovesc pe argivi și troieni deopotrivă.

Diomede își oprește atacul și se ghemuiește, cu setea de sânge tocită temporar de furia ciclonului.

După aceea Ares dispăre, se TC cu măruntaiele menținute în interior numai de propriile mâini însângerate de ichor, iar câmpul de bătlăie rămâne aproape la fel de încremenit, de parcă zeii ar fi oprit iarăși timpul. Totuși, nu... păsările continuă să zboare, colbul continuă să se așeze, aerul continuă să se miște. Absența mișcării de acum este venerație copleșitoare; nici mai mult, nici mai puțin.

- Ai mai văzut vreodată așa ceva, Hockenberry?

Glasul lui Nightenhelser mă face să tresar violent.

Uitasem că și el era acolo.

- Nu, îi răspund.

Rămânem tăcuți, încă un moment, până ce bătlăia muritorilor reîncepe, până ce forma acoperită de mantie a Atenei dispăre din carul năvalnic al lui Diomede, iar atunci mă îndepărtez de celălalt scoliast.

- Mă metamorfozez, să văd cum reacționează familia regală de pe zidurile Ilionului, îi spun lui Nightenhelser înainte de a-i dispărea din vedere.

Mă metamorfozez, este adevărat, dar a fost doar un vicleșug pentru a-mi acoperi adevărata dispariție. Ascuns de praful și de

confuzia din rândurile troienilor, ridic peste cap Coiful Morții și, activând medalionul, mă TC după rănitul Ares, urmându-i siajul cuantic prin spațiul contorsionat spre Olimp.

Ies din defazarea cuantică nu pe pajiștile ierboase ale Olimpului, nici în Sala Mare a zeilor, ci într-un spațiu vast, care aduce mai degrabă cu incinta de control dintr-o clinică medicală de la sfârșitul secolului al douăzecilea, decât cu orice altă structură sau spațiu interior pe care le-am văzut pe Olimp. În spațiul cu aspect steril se văd grupuri de zei și alte creaturi și vreme de o jumătate de minut după decalarea fazică îmi țin răsuflarea – din nou –, cu inima bubuind, așteptând să văd dacă zeii aceștia și favoriții lor sunt capabili să-mi detecteze prezența.

În mod evident, nu sunt în stare de așa ceva. Ares se găsește pe un fel de masă de consult medical; trei entități sau constructe umanoide, dar nu tocmai umane, plutesc în jurul lui și-l îngrijesc. Creaturile pot fi roboți – deși sunt mai subțiri și au aspect mai organic și mai *extraterestru* decât orice roboți care au fost vreodată visați în epoca mea – și văd că una dintre ele a instalat o perfuzie, în timp ce alta trece o rază ultravioletă strălucitoare peste pânțele sfârtecat al lui Ares.

Zeul războiului continuă să-și apese măruntaiele înăuntru cu mâini însângerate. Ares pare suferind, speriat și mânios. Pare, cu alte cuvinte, uman.

În lungul peretelui alb, cuve uriașe se ridică la peste șase metri înălțime, pline cu fluid violet care bolborosește, cordoane ombilicale, filamente și... zei: forme umane înalte, bronzate, perfecte, în diverse etape a ceea ce poate fi ori reconstruire, ori descompunere. Văd cavități deschise pentru organe, oase albe, carne roșie cu strițiuni, străfulgerări oribile de țeste curate. Nu recunosc celelalte forme de zei, dar la două cuve depărtare plutește Afrodita, goală, cu ochii închiși, părul despletit, cu corpul perfect, cu excepția încheieturii și mâinii ei perfecte aproape retezate de brațul ei perfect. Un norișor clocotitor de viermi verzi îi spiralează în jurul ligamentelor, tendoanelor și oaselor, fie devorând, fie suturând, fie ambele. Îmi feresc privirea.

Zeus intră în încăperea lungă și străbate spațiul dintre monitoarele medicale fără cadrane, pe lângă roboți înveliți în piele sintetică, printre zei care-și pleacă frunțile și se retrag puțin pentru a-l cinsti. Pentru o clipă, capul mărețului zeu se rotește în

direcția mea, ochii pătrunzători de sub sprâncenele sure mă privesc direct și știu c-am fost descoperit.

Aștept tunetul lui și trăsnetul fulgerător. Nu se întâmplă însă nimic. Zeus se întoarce – oare a zâmbit? – și se oprește în fața lui Ares, care continuă să stea pe masa de examinare, între mașinării ce plutesc și creaturi robotice cu piele care-l îngrijesc.

Zeus stă înaintea zeului rănit cu brațele încrucișate, toga drapată, capul plecat; chipul pare a-i fi numai barbă sură ferchezuită și sprâncene sure neferchezuite, pieptul dezvelit radiază lumină arămie și forță, expresia îi este feroce – aș spune că aduce mai mult cu un iritat director de școală, decât cu un tată îngrijorat.

Ares vorbește primul:

– Părinte Zeus, nu te mâinii când vezi asemenea violență omenească, asemenea acte sângeroase? Noi suntem zeii veșnici, nemuritori, dar *la naiba!* suferim răni și insulte – mulțumită divinelor noastre certuri și înfruntări de voințe – de fiecare dată când le arătăm puțină blândețe acestor muritori împruțiți. Și nu-i îndeajuns de rău că trebuie să ne luptăm cu nemernicii ăștia de muritori nano-înnebuniți, ci, de asemenea, trebuie să ne luptăm *cu tine*, stăpâne Zeus.

Trage aer în piept, face o grimasă de durere și așteaptă. Zeus nu spune nimic, ci rămâne încruntat, ca și cum i-ar cântări cuvintele.

– *Și Atena*, icnește zeul rănit. Ai lăsat-o pe fata asta să meargă prea departe, o, fiu al lui Cronos! De când i-ai dat viață din propriul tău cap – copilei acesteia a *haosului* și distrugerii –, i-ai îngăduit întotdeauna să facă după cum dorește și nu te-ai împotrivit nicicând voinței ei nesăbuite. Iar acum l-a preschimbât pe muritorul Diomedes într-o armă a ei, l-a îmboldit să se dezlănțuie împotriva noastră, a zeilor!

Ares este incitat și furios. Stropi de salivă îi zboară de pe buze. Pot încă vedea colacii cenușii-albaștri ai intestinelor scâldați în ceva ce pare a fi sânge auriu.

– Mai întâi l-a îndemnat pe... pe... *muritorul* acela să se repeadă asupra Afroditei, rănind-o la mână și vărsându-i sângele divin. Asistenții Vraciului mi-au spus că va sta-n cuvă o zi întreagă pentru a se reface. Apoi l-a atârnat pe Diomedes să mă atace pe mine – *pe mine, zeul războiului!* –, iar corpul lui nano-amplificat a fost îndeajuns de rapid ca să mă țină pe mine însumi

În cuve timp de zile sau săptămâni ori poate chiar să am nevoie de resurrecție, dacă n-aș fi fost încă mai iute. Dacă mi-ar fi luat inima pe vârful sulitei, m-aș zvârcoli și acum printre leșurile de acolo, simțind și mai multe chinuri, încercând să continui lupta, dar doborât de simplul bronz al muritorilor, secătuit ca un spectru fără suflare din vechile noastre zile pe Pământ și...

- *AJUNGE!!* urlă Zeus și nu numai că oprește diatriba lui Ares, ci-i încremenește locului pe toți zeii și roboții. Nu mai vreau s-aud bolboroselile tale plângăcioase, Ares, mincinos cu două fețe, bășinică ipocrită, umbră jalnică de om, că de zeu nici nu poate fi vorba!

Ares clipește, auzindu-l, deschide gura, însă - cu înțelepciune, gândesc eu - alege să nu-l întrerupă.

- Stau să te-ascult cum scâncești și te miorlăi pentru o zgaibă! pufnește Zeus desfăcându-și brațele puternice și întinzând o mână gigantică de parcă s-ar pregăti să-l spulbere pe zeul războiului printr-o poruncă. Pe tine... pe tine te urăsc cel mai mult dintre toți viermii aleși să devină zei când a sosit timpul Schimbării noastre, pe tine, fățarnic mizerabil! Pe tine, laș în adâncul inimii, dar iubitor de moarte, de bătălii crunte și de secera sângeroasă a războiului. Ai moștenit răutatea mamei tale, Ares, și pornirea ei spre gâlceavă... mărturisesc că abia o pot struni pe Hera, mai ales atunci când decide pentru un proiect drag inimii ei, așa cum este măcelărirea aheilor până la ultimul.

Ares se încovoiază, ca și când vorbele lui Zeus l-ar îndurera, totuși suspectez că adevărata cauză a durerii este de fapt creatura-robot sferică ce plutește lângă el și-i suturează abdomenul cu ceva ce pare a fi o mașină de cusut portabilă de putere industrială.

Zeus ignoră serviciile medicilor și se plimbă înainte și înapoi, apropiindu-se la doi metri de mine, înainte de a se răsuci și a reveni pentru ca să se oprească în fața lui Ares, care stă chircit, cu o grimasă întipărită pe față.

- Sper că îndemnurile maică-tii, povețele Herei, te-au făcut să suferi într-atât, *O, Zeu Al Războiului...* (Îi aud limpede sarcasmul din voce.) Îmi vine să te las să mori...

Ares ridică ochii, cu adevărat șocat și îngrozit.

Zeus izbucnește în râs la expresia zeului războiului.

- Nu știai că noi putem să murim? Să murim dincolo de posibilitatea de reconstrucție din cuve sau de resurrecția

recombinată? Putem, fiule, putem.

Ares coboară ochii, derutat. Mașinăria aproape că a terminat să îndese înapoi măruntaiele divine și să prindă în copci mușchii și carnea.

- Vraciule! bubuie Zeus și ceva înalt și foarte non-uman apare dinapoia cuvelor bolborositoare.

Creatura este mai degrabă miriapod decât mașină, cu multiple brațe, fiecare cu multiple articulații și ochi roșii, ca de insectă, aflați la înălțimea de patru metri și jumătate pe corpul său segmentat. Curele, dispozitive și fragmente organice stranii atârnă din harnașamente prinse în jurul corpului uriaș și insectoid al Vraciului.

- Ești totuși vlăstarul meu, se adresează Zeus lui Ares, care are chipul schimonosit de durere.

Glasul Stăpânului Tunetului se îmblânzește:

- Ești fiul meu, tot așa cum eu sunt fiul lui Cronos. Mama ta te-a născut din sămânța mea.

Zeul războiului ridică brațul însângerat, parcă dorind să prindă antebrațul lui Zeus, dar acesta îi ignoră gestul.

- Ascultă însă ce-ți spun, Ares. Dacă ai fi fost zămislit de alt zeu și ai fi ajuns un asemenea dezamăgitor mâncător de căcat, îți spun cu toată sinceritatea că de mult te-aș fi aruncat în adâncul hrubei întunecoase de dedesubt, acolo unde Titanii se zvârcolesc și-acum.

Zeus îi face semn Vraciului să se apropie, apoi se întoarce și iese cu pas mare din sală.

Mă retrag puțin - așa cum fac toți ceilalți zei din jur când Vraciul gigantic îl ridică pe Ares cu cinci dintre brațele sale, îl poartă până la cuva goală, îi atașează diverse fibre, tentacule și cordoane ombilicale, după care îl coboară în lichidul violet și bolborositor. De îndată ce fața îi ajunge sub nivelul suprafeței, Ares închide ochii și viermi verzi năvălesc prin orificii de sticlă și încep să lucreze asupra abdomenului distrus al zeului războiului.

Decid că este timpul să plec.

Grație acestui dispozitiv medalion, învăț tehnica teleportării cuantice. Îți imaginezi cât mai clar locul unde vrei să mergi și dispozitivul te TC exact acolo. Îmi imaginez cât mai clar campusul universității mele din statul Indiana, în ultimii ani ai secolului al douăzecilea. Dispozitivul nu face nimic. Oftez o dată

și-mi imaginez dormitorul scoliast de la poalele Olimpului.

Instantaneu medalionul mă decalează fazic până acolo. Mă materializez – deși nu sunt vizibil, din cauza Cușmei lui Hades – imediat lângă treptele roșii din fața ușilor verzi ale barăcilor noastre de piatră roșie.

A fost o zi a dracului de lungă și nu doresc altceva decât să-mi scot toate echipamentele, să mă trântesc în pat și să dorm. Nightenhelser poate să-i raporteze și singur Muzei.

Ca și cum gândul meu ar fi chemat-o, o văd pe Muza materializându-se la doar doi metri de mine și deschizând ușa barăcilor. Sunt uimit. Până acum, Muza n-a mai venit niciodată la barăci; întotdeauna noi suim la ea cu elevatorul de cristal.

Aflat în siguranța tehnologiei-Hades care mă ascunde, o urmez în sala comună.

– Hockenberry! strigă ea cu puternicul glas de zeiță.

Un scoliast tânăr pe nume Blix, un exeget homeric din secolul al douăzeci și doilea, căruia i-a fost alocat schimbul de noapte în Ilion, apare de la etaj, frecându-se la ochi și părând stupefiat.

– Unde-i Hockenberry? întreabă Muza mea.

Blix clatină din cap, cu maxilarul inferior atârănând deschis. Obișnuiește să doarmă în șort și un maiou pătat.

– Hockenberry! repetă nerăbdător Muza. Nightenhelser zice că a plecat în Ilion, dar nu-i acolo. Nu mi-a raportat. Ai văzut să fi venit aici vreun scoliast din schimbul de zi?

– Nu, Zeiță, răspunde sărmanul Blix, plecând capul într-un soi de semn de supunere.

– Du-te-napoi în pat, rostește Muza dezgustată.

Iese din barăci, privește în jos, la țărmlul unde oamenii verzi târăsc capetele de piatră din carieră, după care se TC cu un șuiet ușor al aerului ce năvălește în locul pe care-l ocupase ea.

I-aș putea lua urma prin spațiul decalărilor fazice, însă... de ce aș face-o? Neîndoielnic, ea dorește înapoi coiful și medalionul. Deoarece Afrodita este în cuvă, pentru ea sunt o armă fără stăpân – pun prinsoare că, în afară de Afrodita, numai Muza știe că am fost echipat cu gadgeturile acestea de spion.

Și poate că nici chiar Muza nu știe cum plănuiește Afrodita să mă folosească...

S-o spionez pe Atena și apoi s-o ucid.

De ce? Chiar dacă vorbele aspre ale lui Zeus către fiul său, Ares, sunt adevărate – că zeii pot muri Moartea Adevărată –, este

posibil ca un biet muritor să-i omoare? Până acum, Diomedee s-a străduit din răputeri să ucidă doi zei.

Și a izbutit să scoată din luptă doi zei, care actualmente plutesc în cuve, cu viermi verzi ce-i vindecă.

Scutur din cap. Brusc, mă simt foarte obosit și foarte confuz. Strădania mea de a-i înfrunta pe zei, pe care am început-o cu douăzeci și patru de ore în urmă, aproape că s-a încheiat. Până la ora aceasta, mâine, Afrodita mă va termina.

Unde să mă duc?

Nu mă pot ascunde de zei foarte mult timp și, dacă devine evident că asta-i ceea ce fac, Afrodita îmi va purta intestinalele ca jartiere încă și mai devreme. De îndată ce Zeița Iubirii va reintra în acțiune mâine, ea mă va vedea... și mă va găsi.

Pot să mă TC înapoi pe câmpul de bătălie de sub zidurile Ilionului și să îngădui să fiu găsit de Muză. Ar putea fi șansa mea cea mai bună. Chiar dacă-mi va lua echipamentul, probabil că-mi va îngădui să trăiesc până ce Afrodita iese din cuvă. Ce am de pierdut?

O zi. Afrodita va sta o zi în cuvă și nici unul dintre ceilalți zei nu mă poate vedea sau găsi până la revenirea ei. *O zi.*

Practic, mai am doar o zi de trăit.

Cu gândul acesta, decid finalmente unde să merg.

16

Marea Polară de Sud

Cei patru călători deciseră în cele din urmă să mănânce.

Savi dispăru pentru câteva minute în unul dintre tunelurile ei iluminate și reveni cu feluri calde – pui, orez încălzit, ardei umpluți cu curry și fâșii de carne de miel la grătar. Cei patru ciuguliseră câte ceva în Ulanbat cu numai două ore în urmă, dar acum mâncară cu entuziasm real.

– Dacă sunteți obosiți, spuse bătrâna, puteți dormi aici peste noapte, înainte de a pleca. Unele încăperi din apropiere au paturi confortabile.

Toți anunțară că nu se simțeau obosiți – era abia spre sfârșitul după-amiezii, potrivit orei din Craterul Paris. Daeman privi în jur, înghiți bucata de miel pe care o mesteca și spuse:

– De ce locuiești într-un...

Se întoarse către Harman:

- Cum i-ai spus?

- Aisberg, zise Harman.

Daeman încuviință, mestecă și reveni la Savi.

- De ce locuiești într-un aisberg?

Femeia surâse.

- Căminul acesta al meu poate fi rezultatul... să zicem... al nostalgiei unei bătrâne.

Când văzu că Harman o urmărea cu atenție, adăugă:

- Mă găseam într-un fel de vacanță, într-un aisberg foarte asemănător cu acesta, când faxarea finală a avut loc fără mine, acum paisprezece vieți ce vă sunt acordate vouă.

- Crezusem că în decursul faxării finale au fost toți stocați, zise Ada.

Își șterse degetele pe un șervet minunat din pânză de in arămie.

- Toate milioanele de oameni de stil-vechi.

Savi scutură din cap.

- N-au fost milioane, draga mea. Când post-ii au derulat faxarea finală, eram doar cu puțin mai mult de nouă mii. Din câte pot spune, nici unul dintre oamenii aceia - mulți dintre ei, prieteni ai mei - n-a fost reconstituit după Hiat. Noi toți, supraviețuitorii pandemiei, eram evrei, știi, din cauza rezistenței noastre la virusul rubicon.

- Ce sunt evreii? întrebă Hannah. Sau ce *au fost* evreii?

- În principal, răspunse Savi, un construct rasial teoretic. Un grup genetic semi-distinct, format în urma izolării culturale și religioase pe o durată de câteva mii de ani.

Tăcu și-i privi pe cei patru oaspeți. Doar expresia lui Harman sugera că ar fi avut cea mai mărunță idee despre ce vorbea.

- De fapt, nu contează, adăugă ea încet. Însă acela este motivul pentru care ai auzit referiri la mine sub numele „Evreica Rătăcitoare”, Harman. Am devenit un mit. O legendă. Expresia „Evreica Rătăcitoare” a supraviețuit chiar și după ce înțelesul său se pierduse.

Zâmbi din nou, dar fără umor vizibil.

- Cum ai ratat faxarea finală? întrebă Harman. De ce te-au abandonat post-oamenii?

- Nu știu. Vreme de secole mi-am pus eu însămi întrebarea asta. Poate că au făcut-o ca eu să pot sluji drept... martor.

- Martor? repetă Ada. La ce?

- Draga mea, atât după, cât și înainte de faxarea finală, au existat multe schimbări stranii în ceruri și pe Pământ. Poate că post-ii au considerat că cineva – fie chiar și un singur om de stil-vechi – ar trebui să fie martor la toate schimbările acelea.

- Multe schimbări? se încruntă Hannah. Realmente, nu-nțeleg.

- Nu, draga mea, e firesc să nu-nțelegi, nu-i așa? Tu și părinții tăi, și părinții părinților părinților tăi ați cunoscut o lume care nu părea să se modifice deloc, cu excepția unor indivizi... și atunci numai în ritmul constant de un secol de persoană. Nu, schimbările despre care vorbesc n-au fost deloc vizibile, să fii sigură. Însă acesta nu-i Pământul pe care l-au cunoscut cândva oamenii de stil-vechi originali sau primii post-oameni.

- Și care-i diferența? Întrebă Daeman, pe un ton care le arăta tuturor cât de puțin l-ar fi putut interesa răspunsul.

Savi își întoarse spre el ochii albastru-cenușii limpezi.

- În primul rând – un aspect mărunț, desigur, mărunț mai ales prin comparație cu toate celelalte, însă important pentru mine –, nu mai există alți evrei.

Le arată zonele de toalete private și le sugeră să-și scoată termopidermele pentru călătorie.

- Nu vom avea nevoie de ele? Întrebă Daeman.

- Va fi frig până ajungem la sonie, răspunse Savi, dar o putem face. Iar după aceea nu veți mai avea nevoie de ele.

Ada își scosese termopiderma și revenise în încăperea principală, așezându-se pe sofa, privind pereții de gheață și gândindu-se la toate câte se întâmplaseră până atunci, când Savi își făcu apariția din altă odaie laterală. Bătrâna purta pantaloni mai groși ca înainte, cizme mai robuste și mai înalte, o mantie căptușită și o șapcă înfundată adânc pe cap, cu părul strâns la spate într-o coadă de cal sură. Avea o raniță kaki-decolorat care părea grea. Ada nu văzuse niciodată o femeie care să se îmbrace în felul acela și fu fascinată de stilul bătrânei. Își dădu seama că era fascinată de Savi în general.

Se părea că și Harman era de asemenea fascinat, însă de arma încă vizibilă la centura lui Savi.

- Încă te gândești la posibilitatea de a-l împușca pe unul dintre noi? o întrebă.

- Nu, zise Savi. Cel puțin, nu în clipa de față. Există însă alte chestii care trebuie împușcate din timp în timp.

Suișul și ieșirea din adânc, ca și drumul pe suprafață până la sonie fură *într-adevăr* friguroase – vântul continua să urle și zăpada să șfichiuiască –, dar vehiculul era cald sub cupola câmpului de forță. Savi sui pe locul din față, pe care-l ocupase Harman anterior, iar Ada se instalează în locul ei din dreapta, observând că, atunci când bătrâna trecuse palma peste capota neagră de sub mâner, se ivise un panou holografic de comenzi.

– Asta de unde-a apărut? Întrebă Harman din locul său, în stânga lui Savi.

O indentație continua să fie goală între Daeman și Hannah.

– N-ar fi fost o idee bună ca voi să încercați să pilotați sonie-ul la venirea înapoi, spuse Savi.

Verifică dacă toți erau instalați și asigurați în pozițiile lor, apoi răsuflă mânerul, mașinăria zumzăie profund și se ridică două sute cincizeci de metri pe verticală deasupra gheții, efectuează un luping complet – câmpul de forță îi menține apăsați pe locurile lor, dar *simțiră* ca și cum n-ar fi existat nimic altceva decât aerul între ei și moartea teribilă prin prăbușirea spre gheața albastră și marea neagră aflate atât de jos dedesubt –, apoi vehiculul redresă, viră la stânga și sui abrupt către stele.

După ce mașinăria își stabilizase cursul spre nord-vest, cu viteză mare și la altitudine, Harman întreabă:

– Ne-ar putea duce acolo?

Gesticulă cu mâna stângă, apăsând cu degetele în câmpul de forță elastic de deasupra.

– Unde? făcu Savi, concentrată asupra displayurilor holografice din fața ei.

Ridică ochii:

– La inelul-p?

Harman se întorsese aproape complet pe spate și privea în sus către inelul polar, care se deplasa de la nord la sud pe cer – la altitudinea aceea, zecile de mii de componente individuale ardeau surprinzător de luminos în aerul rarefiat.

– Da, aprobă el.

Savi clătină din cap.

– Ți-ai un sonie, nu un vehicul spațial. Inelul-p este foarte sus. De ce ai dori să mergi acolo?

Harman îi ignoră întrebarea.

– Știi unde am putea găsi un vehicul spațial?

Bătrâna surâse din nou. Privind-o cu atenție, Ada îi sesiza

varietatea expresiilor – zâmbetele cu căldură reală, cele lipsite de căldură și cele de felul acesta, care sugerau răceală sau ironie în mod activ.

- Poate, spuse ea pe un ton care avertiza împotriva altor întrebări.

- Chiar ai întâlnit post-oameni? întrebă Hannah.

- Da, spuse Savi, ridicând ușor glasul pentru ca să se facă auzită peste zumzetul sonie-ului ce gonia spre nord. Chiar am întâlnit câțiva.

- Cum erau? continuă Hannah cu voce oarecum melancolică.

- În primul rând, răspunse Savi, toți erau femei.

Harman clipi iute din ochi.

- Chiar așa?

- Da. Mulți dintre noi au suspectat că doar câțiva post-oameni au coborât vreodată pe Pământ și că utilizau diverse forme. Toți erau femei. Poate că n-au existat post-oameni bărbați. Poate că ei n-au mai păstrat sexele după ce și-au controlat propria evoluție. Cine știe?

- Aveau nume? întrebă Daeman.

Savi încuviință încet.

- Cea pe care am cunoscut-o cel mai bine... mă rog, cea pe care am văzut-o cel mai des... se numea Moira.

- Și cum erau? continuă Hannah cu întrebările. Ce personalități aveau? Cum arătau?

- Preferau să plutească, în loc să meargă, răspunse Savi criptic. Le plăcea să organizeze petreceri pentru noi, cei de stil-vechi. Aveau tendința de-a vorbi în ghicitori delfice.

Pentru un minut tăcură și se auzi numai vântul care șuiera peste carcasa de polycarbon și cupola câmpului de forță. În cele din urmă, Ada vorbi:

- Coborau des din inelele lor?

Savi clătină iarăși din cap.

- Nu prea des. Iar spre sfârșit, în ultimii ani dinaintea faxării finale, foarte rar. Se zvonea însă că ar fi avut niște instalații în Bazinul Mediteranean.

- Bazinul Mediteranean? repetă Harman.

Savi surâse și Adei i se păru că era unul dintre zâmbetele ei amuzate.

- Cu sute de ani înaintea faxării finale, post-ii au secăt o mare întinsă din sudul Europei – au zăgăzuit-o între stânca Gibraltar și

extremitatea Africii de Nord – și au interzis-o accesului celor de stil-vechi. O mare parte din ea a fost transformată în terenuri agricole – așa ne-au spus post-ii –, dar eu m-am furișat totuși acolo, până am fost descoperită și evacuată, și am descoperit că existau... ei bine, orașe ar putea fi descrierea cea mai bună, dacă ceva semiconductor poate fi numit oraș.

– Semiconductor? făcu Hannah.

– Nu contează, copilă.

Harman revenise cu fața în jos, rezemat în coate.

– N-am auzit niciodată de acest Bazin Mediteranean, zise el. Sau de Gibraltar. Sau de... cum ai spus? Africa de Nord.

– Știu că ai descoperit câteva hărți, Harman, și că ai învățat cum să le citești... într-un fel, spuse Savi. Însă acelea erau hărți lacunare. Și vechi. Puținele cărți pe care post-oamenii le-au îngăduit să dăinuie în epoca asta post-alfabetizată sunt vagi... inofensive.

Harman se încruntă iarăși. Zburară către nord în tăcere.

Sonie-ul îi purtă din noaptea polară în lumina după-amiezii, departe de oceanul întunecat și peste sol la o înălțime pe care ei nu puteau decât s-o aproximeze și cu o viteză la care nu puteau decât să viseze. Inelul-p dispăru treptat pe măsură ce bolta se înalbăstri și inelul-e deveni vizibil către nord.

Traversară ținuturi ascunse de nori albi înalți, apoi zăriră piscuri uriașe, acoperite de zăpadă și văi glaciare hăt dedesubt. Savi coborî sonie-ul la est de vârfurile acelea și zburară la peste șapte sute de metri deasupra pădurii tropicale și a savanelor verzi, continuând să gonească atât de rapid, încât alte piscuri apăreau ca puncte deasupra orizontului și creșteau după aceea, transformându-se în munți, în numai două-trei minute.

– Asta-i America de Sud? întrebă Harman.

– A fost cândva, răspunse Savi.

– Ce-nseamnă asta?

– Înseamnă că continentele s-au schimbat destul de mult de când au fost desenate hărțile pe care le-ai văzut tu. În plus, de atunci au mai avut și alte nume. Hărțile pe care le-ai văzut arătau că acest continent era legat de cel numit America de Nord?

– Da.

– Nu mai sunt legate.

Ea atinse simbolurile holografice, răsuci mânerul și sonie-ul coborî mai mult. Ada se ridică pe coate, atingând câmpul de forță cu părul, și privi în jur. Silențios, cu excepția șuierului curentului de aer peste cupolă, sonie-ul zbura imediat deasupra vârfurilor copacilor – pe sub ei, fulgerau cicade, ferigi gigantice, arbori străvechi fără frunze. Spre vest, se ridicau poale de dealuri, în lungul piscurilor înalte. Mai departe către est, câmpii vâlvurite erau presărate cu alți arbori primitivi. Animale mari înaintau greoi, aidoma unor bolovani mobili pe lângă râuri și lacuri. Alte animale pășteau; aveau boturi neverosimile și erau acoperite cu dungi albe, maro, arămii, roșii. Ada nu putu să identifice pe nici unul.

Pe neașteptate, o turmă din animalele acelea rumegătoare goni la o sută de metri pe sub sonie, panicate, fugind pentru a-și salva viețile. După ele țopăiau șase creaturi asemănătoare unor păsări – masive, înalte de minimum doi metri și jumătate, aprecie Ada, cu penaj ce fâlfâia sălbatic îndărătul celor mai mari pliscuri și mai hidoase capete pe care le văzuse femeia vreodată. Rumegătoarele alergau iute – cincizeci sau șaiszeci de kilometri pe oră, bănuie Ada în secunde înainte ca sonie-ul să le depășească și să le piardă din vedere –, dar păsările erau și mai rapide, atingând poate chiar o sută de kilometri pe oră, de patru ori mai repede ca orice droșcă sau cariolă în care Ada sau ceilalți trei călătoriseră vreodată.

– Ce... începu Hannah.

– Păsările Terorii, spuse Savi. *Phorusrhacos*. După rubicon, ARN-iștii au avut parte de câteva secole bune, în care s-au jucat cu așa ceva. Cumva, se potrivește, fiindcă adevăratele Păsări ale Terorii au rătăcit pe câmpiile și dealurile astea cu două milioane de ani în urmă, totuși, genul ăsta de rahat recombinat – cum sunt și dinozaurii voștri, mai la nord – dă peste cap ecologia. Post-ii au promis că vor curăța totul în timpului Hiatalui faxării finale, dar n-au făcut-o.

– Ce este un ARN-ist? întrebă Ada.

Animalele – Păsările Terorii cu ciocuri roșii, însă și prada lor – dispăruseră în urmă. Spre vest, se zăreau acum turme mai întinse, alcătuite din animale mai mari, pe urmele cărora se furișau creaturi ce aduceau cu tigrii. Sonie-ul se înalță în văzduh și viră către poalele dealurilor.

Savi suspină, parcă obosită.

- Artiști ai ARN-ului. Liberi-profesioniști ai recombinațiilor. Rebeli sociali și farsori veseli cu secvențatoare și cuve ilegale de regenerare.

O privi pe Ada, apoi pe Harman, apoi se uită în spate, la Daeman și Hannah.

- Nu contează, copii, adăugă ea.

Zburară alte cincisprezece minute peste păduri din care se înălțau aburi și după aceea virară spre vest, într-un lanț muntos. Norii se deplasau în jurul piscurilor muntoase de dedesubt și printre acestea, iar zăpada șfichiuia în jurul sonie-ului, dar, cumva, câmpul de forță, ținea la depărtare elementele naturii.

Savi atinse o imagine strălucitoare; sonie-ul încetini, descrie un cerc, apoi porni către vest în direcția soarelui de la sfârșitul după-amiezii. Se aflau foarte sus.

- Oho! rosti Harman.

În fața lor, două piscuri ascuțite se ridicau de ambele părți ale unei șei înguste, acoperite de terase ierboase și ruine cu adevărat străvechi, ziduri de piatră fără acoperișuri. Un pod - tot din Epoca Pierdută, dar în mod vădit nu la fel de vechi ca ruinele de piatră - una vârfurile ascuțite pe deasupra ruinelor. În afara podului acela suspendat nu exista nici o cale de acces - drumul se termina la ambele capete în pereți de stâncă -, iar fundațiile erau adânci în roca dintre ruinele de dedesubt.

Sonie-ul descria cercuri.

- Un pod suspendat... șopti Harman. Am citit despre ele.

Ada se pricepea la estimarea dimensiunilor și bănuia că deschiderea principală a podului avea lungimea de un kilometru și jumătate, deși fundația drumului fusese distrusă în vreo douăzeci de locuri, arătând bare de ranforsare ruginite și hău. Bănuia că cele două turnuri - ambele vopsite de mult în oranj, însă presărate acum aproape peste tot de rugină - depășeau două sute de metri înălțime, ridicându-se peste munții din extremități. Turnurile erau verzi, acoperite de ceva ce părea iederă din depărtare; când sonie-ul se apropie în cercurile sale, Ada văzu că „vegetația” era artificială - bule verzi, scări și globuri dintr-un material flexibil și sticlos, care se înfășurau în jurul turnurilor, se întindeau pe cablurile grele de suspendare, ba coborau chiar și pe cablurile de susținere, atârând liber deasupra drumului distrus. Norii se deplasau dinspre vârfurile înalte și se amestecau cu ceața care suia din canioanele adânci

de sub ruine, încolăcindu-se în jurul turnului sudic și ocultând drumul și cablurile ce atârnavu acolo.

- Locul acesta are un nume? întrebă Ada.

- Golden Gate din Machu Picchu, spuse Savi și atinse comenzile ca să se apropie mai mult.

- Ce înseamnă asta? întrebă Daeman.

- Habar nu am, răspunse Savi.

Sonie-ul ocoli turnul nordic - portocaliu mat și roșu-ruginiu scabros în lumina solară puternică de aici, dincolo de nori - și pluti încet, prudent, spre vârful turnului, asolizând fără sunet.

Câmpul de forță dispăru. Savi aprobă în tăcere și toți coborâră, își întinseră brațele și-si scuturară picioarele și priviră în jur. Aerul era rece și foarte rarefiat.

Daeman se apropie de marginea ruginită a vârfului turnului și se aplecă pentru a privi în jos. Crescut cu Craterul Paris ca locuință de bază, nu se temea de înălțimi.

- În locul tău, m-aș feri să cad, rosti Savi. Aici nu există salvarea firmeriei. Dacă mori departe de nodurile-fax, rămâi mort.

Daeman se trase îndărăt, cât pe-aici să alunece în graba sa de a se îndepărta de margine.

- Ce tot spui?

- Exact ce-ai auzit, zise Savi, ridicându-și ranița pe umărul drept. Aici nu există fax sau firmerie. Până ne-ntoarcem, încearcă să rămâi în viață.

Ada se uită către cer, unde ambele inele erau vizibile prin văzduhul senin și rarefiat.

- Crezusem că post-oamenii ne pot faxa de oriunde, dacă... avem necazuri.

- La inele, rosti Savi cu glas sec. Acolo unde vă vindecă firmeria. Acolo unde suiți după al Cincilea Douăzeci, ca să vă alăturați post-oamenilor.

- Da, spuse Ada cu voce slabă.

Savi clătină din cap.

- Când vi se întâmplă ceva rău, nu post-ii vă faxează pentru a vă reconstrui. Acela nu-i decât un mit. Sau, ca să fiu mai puțin politicoasă - un rahat.

Harman deschise gura ca să vorbească, însă Daeman i-o luă înainte.

- Eu am fost acolo, zise el pe un ton furios. În firmerie. În

inele.

- În firmerie, da, încuviință Savi. Dar n-ai fost vindecat de post-oameni. Dacă ei sunt acolo sus, nu le pasă câtuși de puțin de tine. Și nu cred că ei mai sunt acolo.

Cei patru stăteau pe vârful turnului ruginit, la o sută cincizeci de metri deasupra drumului ruinat, la două sute cincizeci de metri deasupra șeii ierboase și a ruinelor de piatră. Vântul dinspre piscurile mai înalte îi zgâlțâia și le flutura părul.

- După ultimul nostru Douăzeci, suim acolo ca să ne alăturăm post-oamenilor... începu Hannah cu glas stins.

Savi râse și-i conduse către o globulă neregulată de sticlă, care se revărsa peste marginea vestică a turnului vechi.

Existau camere și antecamere, scări ce coborau, escalatoare încremenite și odăițe ce se desprindeau din încăperile principale. Adei i se păru ciudat că cerul, turnurile oranj, cablurile ce atârnav și imaginile întrezărite ale junglei și drumului de dedesubt nu căpătau o nuanță verzuie văzute prin material și că nici razele soarelui ce pătrundeau aici nu deveneau verzi - cumva, sticla verde îngăduia trecerea culorilor naturale.

Savi îi conduse în jos și cumva în spirală, trecând de la un modul verde la următorul, de pe o parte a turnului bifurcat la următoarea, prin tuburi subțiri care ar fi trebuit să se legene în curentul puternic de aer, totuși rămâneau fixe. Unele camere ieșeau cu zece-doisprezece metri în afara turnului și Ada nu avea nici un indiciu asupra felului în care globula verde era atașată de beton și oțel.

Unele încăperi erau goale. Altele conțineau... artefacte. Într-o cameră, schelete de animale se conturau pe linia munților. În altă sală, mai multe mașinării perfect identice se înșiruiau etalate pe tejghele și atârnav de sârme. În alta, cuburi de plexiglas conțineau fete și sute de creaturi; nici unul nu era uman, dar unii erau tulburător de apropiați de oameni. În altă odaie, holograme pale de câmpuri stelare și câmpuri inelare se deplasau peste și prin observatori.

- Ce-i locul ăsta? întrebă Harman.

- Un fel de muzeu, spuse Savi. Cred că exponatele cele mai importante lipsesc.

- Cine l-a creat? întrebă Hannah.

Savi strânse din umeri.

- N-aș crede că post-ii. Nu știu. Sunt totuși destul de sigură că podul - sau originalul acestui pod, pentru că poate fi o copie - a existat cândva deasupra apei lângă un oraș din Epoca Pierdută pe fosta coastă de vest a continentului aflat la nord de noi. Ai auzit de așa ceva, Harman?

- Nu.

- Poate că am visat eu, râse Savi cu regret. După atâtea secole de somn, memoria îmi joacă feste.

- Ai mai spus o dată că ai dormit multe secole, rosti Daeman pe un ton care Adei i se păru nepoliticos. Despre ce vorbești?

Savi îi condusesese pe o lungă scară spirală, ce cobora prin tubul de sticlă verde care se întindea între cablurile de suspendare, iar acum arăta cu mâna un șir de sicrie de cristal.

- O formă de criosomn. Atât doar că nu-i congelare... ceea ce-i protest, fiindcă asta a-nsemnat „crio” la origine. Unii dintre coconii aceia încă funcționează, însă încremenesc mișcarea moleculară. N-o fac prin intermediul frigului, ci printr-o microtehnologie alimentată energetic de la pod.

- De la pod? repetă Ada.

- Întregul ansamblu este un receptor de energie solară, explică Savi. Cel puțin, părțile verzi.

Ada se uită la sicriile de cristal prăfuite și încercă să-și imagineze cum ar fi fost să se culce în unul dintre ele și să aștepte... ce? Ani înainte de trezire? Decenii? Secole? Se înfioră.

Savi o privea și Ada se îmbujoră. Însă bătrâna se mulțumi să zâmbească. Unul dintre surâsurile ei sincer amuzate, aprecie Ada.

Suiău spre un cilindru lung de sticlă verde, care atârna de un cablu de susținere ruginit și cu aspect destrămat, mai gros decât înălțimea lui Harman. Ada se pomeni călcând grijuliu, încercând să-și ridice greutatea prin pură voință și temându-se ca nu cumva greutatea lor totală să prăbușească cilindrul, cablul și întregul pod. O zări din nou pe Savi urmărind-o cu privirea. De data aceasta, nu se mai înroși însă, ci se încruntă, obosită de examinarea bătrânei.

Toți patru se opriră pentru un minut, alarmați. Se părea că intraseră într-o sală de întruniri plină cu oameni - oameni care stăteau pe lângă pereți, bărbați și femei în veșminte ciudate, oameni așezați la mese și privind console de comenzi, oameni care nu se clintiră și nici nu-și întoarseră ochii în direcția nou-

veniților.

- Nu sunt reali, spuse Daeman, apropiindu-se de un bărbat - îmbrăcat în costum albastru prăfuit, cu un fel de țesătură la gât - și atingându-i fața.

Cei cinci trecură de la o formă la următoarea, privind bărbații și femeile cu straie stranii, oameni cu părul aranjat în modele bizare și cu neobișnuite podoabe personale - tatuaje, bijuterii fantasmagorice, păr și piele vopsite.

- Am citit că, demult, servitorii aveau forma oamenilor... începu Harman.

- Nu, zise Savi. Aceștia nu sunt roboți. Doar manechine.

- Ce? făcu Daeman.

Savi explică termenul.

- Știi pe cine reprezintă ele? Întrebă Hannah. Sau de ce se află aici?

- Nu, răspunse Savi și rămase locului pe când ceilalți explorară.

În capătul încăperii, aflat într-o nișă de sticlă, ca și cum ar fi fost exponatul cel mai de preț, un bărbat stătea pe un scaun de lemn împodobit și piele. Chiar și așezat, era evident că era mai scund decât oricare manechin masculin din sală și purta o tunică arămie ce semăna cu o rochie scurtă de bumbac sau lână grosolană, încinsă cu centură. În picioare avea sandale. Bărbatul cel scund ar fi putut să fie comic, dar trăsăturile sale - părul scurt, creț și înspicat cu fire sure, nasul acvilin și ochii cenușii aprigi ce priveau îndrăzneț de sub sprâncenele dese - erau atât de puternice, încât Ada se pomeni apropiindu-se cu teamă. Antebrațele îi erau atât de musculoase și acoperite de cicatrice, degetele butucănoase strângeau nepăsător, totuși degajând forță, brațele de lemn ale scaunului, totul emana o asemenea impresie de putere comprimată într-un arc - de voință, nu numai de forță fizică -, încât Ada se opri la doi metri de el. În mod limpede, bărbatul era mai bătrân decât alegeau oamenii să arate în epoca aceasta - undeva între al Doilea Douăzeci al lui Daeman și bătrânețea lui Savi. Tunica îi era îndeajuns de decoltată pentru ca Ada să-i poată vedea părul sur de pe pieptul lat, arămiu.

Daeman păși iute înainte.

- Îl știu pe bărbatul ăsta, rosti el, arătând cu brațul. L-am mai văzut.

- În drama turin, zise Hannah.

- Da, da, încuviință Daeman și pocni din degete străduindu-se să-și reamintească. Îl cheamă...
- Odiseu, spuse bărbatul din scaun.
- Se ridică și făcu un pas către Daeman care încremenise uluit.
- Odiseu, fiul lui Laertes.

17 Marte

- Se stabilizează, îi transmise Mahnmut lui Orphu prin cablaj. Rata de rostogolire, aproximativ o rotație la șase secunde. Tangajul și ruliul se apropie de zero.

- O să-ncerc să reduc rostogolirea, spuse Orphu. Anunță-mă când ai calota polară în reticul.

- Bine, nu... se abate. La naiba! Ce jale...

Mahnmut încerca să alinieze zigzagul de pe fluxul video cu ceața alburie a calotei polare marțiene prin viscolul de sfărâmături rostogolitoare și plasma încă strălucitoare.

- Da, încuviință Orphu din cală. Sunt o jale.

- Nu mă refeream la tine.

- Știu. Sunt totuși o jale. Aș renunța la jumătate din biblioteca mea despre Proust, dacă mi-aș putea recăpăta măcar unul dintre cei șase ochi.

- O să te conectăm la un flux vizual, spuse Mahnmut. La naiba! Iar ne rostogolim.

- Las-o să se rostogolească până în clipa dinaintea pătrunderii în atmosferă, zise Orphu. Economisește combustibilul jeturilor. Și - nu - nu vom reuși să reparăm problema aceasta cu vederea. După ce m-ai conectat aici, am efectuat un control al avariilor și nu lipsesc doar ochii și videocamerele. Eu priveam către provă când nava a fost topită, iar fulgerul mi-a ars toate canalele până la nivelul organic. Nervii mei optici interni sunt scrum.

- Îmi pare rău, spuse Mahnmut.

Îi venea să vomite și nu numai din cauza rostogolirilor.

După un minut, vorbi:

- Ni se diminuează considerabil toate consumabilele - apă, aer, combustibilul ranițelor cu jeturi. Ești sigur că vrei să rămânem în interiorul acestui câmp de sfărâmături?

- Este șansa noastră cea mai bună. Pe radar, apărem ca alt fragment din nava spațială distrusă.

- *Radar?* repetă Mahnmut. Ai văzut ce ne-a atacat? Un nenorocit de *car de luptă*. Crezi că un car de luptă are radar?

Orphu hurui un râset.

- Crezi că un *car de luptă* poate lansa o lance de energie precum cea care a vaporizat o treime din navă, inclusiv pe Koros și Ri Po? Și, da, Mahnmut, *am văzut* carul de luptă - a fost ultimul lucru pe care-l voi vedea vreodată. Dar nu cred nici măcar un moment că ar fi fost realmente un car de luptă cu un mascul și o femele umane uriașe care-l pilotau în vidul cosmic. Nu. Este prea de tot... prea de tot de departe!

Mahnmut nu avu ce să-i răspundă. Își dorea ca Orphu să fi redus complet rostogolirea - submersibilul își reluase și tangajul, și ruliul -, însă tot ce-i înconjura în câmpul de sfărâmături se rostogolea, astfel încât era logic ca și ei să se comporte la fel.

- Vrei să discutăm despre sonetele lui Shakespeare? întrebă Orphu de pe lo.

- Eh, căcat!

Moravecilor le plăceau vechile expresii colocviale omenești, iar cu cât erau mai scatologice, cu atât mai bine.

- Nici vorbă de căcat, prietene.

- Stai așa... stai așa! rosti Mahnmut. Sfărâmăturile încep să lucească. Și noi la fel. Crește ionizarea.

Era încântat că vocea îi rămânea calmă. În fața lor, bucăți mai mari din nava spațială distrusă străluceau roșu-închis. Prova *Doamnei Brune* începuse de asemenea să sclipească. Sensorii ei externi anunțau creșterea temperaturii carcasei. Pătrundeau în atmosfera marțiană.

- E timpul s-o punem pe picioare, rosti Orphu, primind datele retransmise în cala submersibilului și făcând tot ce putea cu descărcarea parțială a comenzilor lui Koros III, declanșând jeturile de direcționare ale submersibilului și realiniindu-i giroscopale. Rostogolirea s-a oprit?

- Nu tocmai.

- Nu mai putem aștepta. O să răsucesc maldărul ăsta de fier vechi înainte să ardem.

- „Maldărul ăsta de fier vechi” se numește *Doamna Brună* și ne-ar putea salva viețile, replică rece Mahnmut.

- Așa-i, așa-i. Anunță-mă când marcajul de dispersie de pe monitorul video pupa este centrat pe linia discului lui Marte, deasupra polului. Atunci voi începe diminuarea rostogolirii.

Dumnezeule, ce-aș da să am măcar un ochi! Scuză-mă, a fost ultima dată când am spus asta.

Mahnmut privi monitorul. Din cauza norului tot mai mare de sfărâmaturi, singurele repere valide pe care le putuse lua pentru Orphu în ultimele treizeci de minute proveneau chiar de pe Marte. Până și cei doi micuți sateliți naturali ai planetei erau invizibili. Jeturile dudură sec și submersibilul avariat pivotă lent, cu videocamera prova pierzând imaginea planetei și arătând plasmă strălucitoare, metal topit alb-sclipitor și un milion de fragmente scânteietoare care fuseseră cândva nava lor spațială și camarazii de călătorie.

Forma oranj-roșu-maroverde a lui Marte umplu obiectivul videocamerei pupa, iar marcajul de dispersie pe care Orphu îi ceruse să-l monitorizeze pluti în sus, tot mai sus, traversând coasta împestrită de nori, apoi marea albastră, apoi albul...

- Calota polară! anunță Mahnmut. Am ajuns la linia discului.

- Perfect, rosti Orphu și toate jeturile bubură. Pe videocamera pupa vezi polul?

- Nu.

- Vreo stea cunoscută?

- Nu. Doar ionizarea carcasei.

- Merge și-așa, spuse ionianul. Voi folosi inelul de jeturi pupa ca rachete de decelerare.

- Koros III urma să folosească grupul reactiv mare de la prova pentru a decelera în vederea intrării în atmosferă, apoi să-l abandoneze imediat, spuse Mahnmut.

Pupa strălucea acum roșu mai intens.

- Eu voi păstra jeturile alea grele și după pătrunderea în atmosferă, zise Orphu.

- De ce?

- O să vezi.

- Nu-i posibil să explodeze când se supraîncălzesc în contact cu atmosfera?

- Ba da, mârâi ionianul.

- Suntem destul de avariați, urmă Mahnmut. Sunt șanse să ne dezintegram dacă alea iau foc pe carcasă și se smulg?

- Bineînțeles că sunt șanse, spuse Orphu și declanșă jeturile grele cu ioni.

Pentru treizeci de secunde Mahnmut fu apăsător în cușeta super-g, apoi presiunea dispăru, odată cu zgomotele și vibrațiile.

Auzi bubuitul surd al ejectării în spațiu a inelului pentru controlul orientării.

Un meteor licări pe lângă videocamera prova, deși aceasta prezenta actualmente imagini din spatele lor, întrucât pătrundeau în atmosferă cu pupa înainte.

- Am intrat în mod clar în atmosferă, raportă Mahnmut observând că vocea nu-i era chiar la fel de calmă ca anterior. (Până atunci nu mai fusese niciodată într-o atmosferă planetară reală și ideea tuturor acelor molecule strâns apropiate îi sporea neliniștea, pe lângă greața permanentă.) Grupul de reactoare abandonat tocmai a devenit alb-incandescent și a izbucnit în flăcări. Văd că pupa începe să sclipească. La fel și grupul principal de jeturi de la prova, deși nu tot atât de rău. Majoritatea căldurii și a undelor de șoc par să fie în jurul pupei. Oho - cădem în urma unui câmp de sfărâmături, dar totul arde mult în fața noastră. Parcă am fi în toiul unei gigantice furtuni de meteori.

- E bine, zise Orphu. Țin-te tare!

Fostul vehicul spațial moravec lovi atmosfera marțiană densă aproape așa cum îi descriesese Mahnmut lui Orphu - ca o furtună de meteori întinsă pe zeci de metri, ale cărei fragmente mai mari cântăreau câteva tone. O sută de fulgere globulare arcuie prin cerul marțian albastru-deschis și un huruit de bubuituri sonice zgudui liniștea din emisfera nordică. Meteorii traversară calota polară nordică aidoma unui stol de păsări de foc și continuară către sud, peste Oceanul Tethys, lăsând în urmă lungi siaje de vapori de plasmă. În mod straniu, fragmentele păreau mai degrabă că zboară, nu că sunt în cădere liberă.

Vreme de sute de milioane de ani, Marte se lăudase cu o atmosferă neglijabilă de opt milibari, în majoritate bioxid de carbon, spre deosebire de presiunea de o mie paisprezece milibari la nivelul mării, a densei atmosfere terestre. În mai puțin de un secol, printr-un proces pe care nici unul dintre moraveci nu-l înțelegea, planeta fusese terraformată și adusă la opt sute patruzeci de milibari foarte respirabili.

Meteorii brăzdară emisfera nordică aproximativ în formațiune omogenă, lăsând în urmă boom-uri sonice. Unele bucăți mai mici - îndeajuns de mari pentru a supraviețui violentei intrări în atmosferă, dar îndeajuns de mici pentru a fi deviate de aerul dens - începură să cadă la opt sute de kilometri sud de pol. Dacă

cineva ar fi privit din spațiul cosmic, s-ar fi părut că o zeitate trăgea o salvă de gloanțe uriașe – trasoare – în oceanul nordic de pe Marte.

Doamna Brună era unul dintre trasoarele acelea. Materialul stealth din jurul pupei și a două treimi din carcasă arse se alătură siajului de plasmă ce se întindea în urma submersibilului care gonea. Antenele și senzorii externi arseră. După aceea carcasa începu să se jupoaie, să se știrbească și să se defolieze.

- Ă-ă-ă... făcu Mahnmut de pe cușeta super-*g*, n-ar trebui să deschidem parașutele?

Cunoștea destule despre planul de amortizare al lui Koros ca să știe că parașutele de fibră de fulerenă trebuiau să se deplieze la cincisprezece mii de metri altitudine, pentru a-i coborî lin către suprafața oceanului. Ultima imagine a oceanului văzută de Mahnmut înainte ca instrumentele optice de la pupa să ardă îl convinsese că se aflau mai jos de cincisprezece mii de metri și coborau *foarte* rapid.

- Nu încă, mormăi Orphu. (Ionianul nu avea cușetă super-*g* în cală și se părea că forțele cauzate de decelerare îl afectau.) Utilizează-ți radarul ca să vezi ce altitudine avem.

- Nu mai avem radar.

- Sonarul tău ar funcționa?

- O să-ncerc.

În mod uimitor, sonarul funcționează, arătând o suprafață solidă – mai precis, de apă lichidă – care venea spre ei la distanța de opt mii două sute de metri... opt mii de metri... șapte mii opt sute de metri...

Mahnmut îi comunică informația lui Orphu și adăugă:

- Acum deschidem parașutele?

- Restul sfărâmăturilor n-au parașute.

- Și?

- Chiar vrei să coborâm cu o parașută care să apară clar pe toți senzorii lor?

- *Ai cui* senzori? izbucni Mahnmut, dar înțelese ce voia Orphu să spună; totuși... Cinci mii de metri, rosti el. Viteza, trei mii două sute de kilometri pe oră. Chiar vrei să lovim apa la viteza asta?

- Nu tocmai, răspuse Orphu. Chiar dacă am supraviețui impactului, am fi îngropați sub sute de metri de mâl. N-ai spus chiar tu că acest ocean nordic are adâncimea de numai câteva sute de metri?

- Ba da.
- Acum îți voi roti nava, anunță Orphu.
- *Poftim?*

Apoi însă Mahnmut auzi declanșarea grupului de jeturi masive - nu porniseră toate, ci doar o parte -, iar giroscopurile zumzăiră, deși sunetul era mai degrabă un scrâșnet, decât un zumzet.

Doamna Brună începu o rostogolire dureroasă, pe lungime, aducându-și prova din spate. Curenții de aer și frecarea trăgeau de blindaj, smulgându-i ultimii senzori mediani și perforând o duzină de compartimente. Mahnmut decuplă alarmele ce urlau.

Cu prova orientată înainte, una dintre ultimele videocamere funcționale arată împrôșcări în ocean - dacă puteai numi „împrôșcări” trâmbele de impact de aburi și plasmă, înalte de două mii de metri - și moravecul bănuie că în câteva secunde va fi rândul lor. Îi descrie lui Orphu impacturile și spuse:

- Parașute? Te rog?

- Nu, zise ionianul și declanșă jeturile principale care ar fi trebuit să fi fost abandonate pe orbită.

Forțele de decelerare îl azvârliră pe Mahnmut spre înainte în centuri și-l făcură să regrete gelul de accelerare pe care-l folosiseră în manevra de propulsie a tubului de flux Io. Alte coloane de abur se înălțară în jurul submersibilului, ca niște coloane corintiene ce fulgeraseră pe lângă ei, iar oceanul acoperi ecranul vizualizator. Jeturile mugiră și pivotară, reducându-le viteza. Mahnmut văzu grupul-inel desprinzându-se și zburând în urma lor, în clipa în care acțiunea sa încetă. Se găseau la numai o mie de metri deasupra oceanului și pentru ochii moravecului suprafața acestuia părea la fel de dură ca gheața de pe Europa.

- Para... începu Mahnmut, implorând acum și fără a-i fi deloc rușine.

Cele două parașute uriașe se depliară. Vederea lui Mahnmut deveni roșie, după aceea neagră.

Apoi izbiră Oceanul Tethys.

- Orphu? Orphu?

Mahnmut era în beznă și tăcere și se străduia să-și reactiveze fluxurile de date. Nișa ambientală era intactă și oxigenul continua să curgă. Uluiitor. Ceasurile interne îl anunțau că din clipa impactului trecuseră trei minute. Viteza lor era zero.

- Orphu?

- Rraagh, se auzi prin cablaj. De fiecare dată când încerc să ațipesc, mă trezești.

- Cum ești?

- *Unde* sunt ar putea fi întrebarea mai potrivită, hurui Orphu. Am fost smuls din nișă. Nu sunt nici măcar sigur dacă mă mai aflu în *Doamna Brună*. În caz afirmativ, atunci blindajul este perforat aici - mă găsesc în apă. Apă sărată. Ia stai, poate că pur și simplu m-am pișat pe mine.

- Continui să fii atașat la cablaj, spuse Mahnmut ignorându-i comentariul final. Probabil că ești tot în cală. Receptez date de la sonar. Suntem în mîlul de pe fund, dar la numai câțiva metri sub el, la optzeci de metri de suprafață.

- Mă-ntreb din câte bucăți sunt format, reflectă ionianul.

- Rămâi pe loc, zise Mahnmut. O să mă decuplez de la cablaj și o să cobor să te scot. Nu te clinti.

Orphu rîse în stilul său gros și huruit.

- Cum m-aș putea clinti, prietene? Toți manipulatorii și flagelii mei au dispărut în raiul moravec din cer. Sunt un crab fără clești. Și nu sunt prea sigur nici în privința platoșei mele. Mahnmut... stai așa!

- Ce-i?

Mahnmut se desfăcuse din centuri și înlătura cordoanele ombilicale și cablurile pentru control virtual.

- Dacă... cumva... ai putea ajunge la mine, presupunând că interiorul nu-i turtit și că trapele din carcasă nu sunt complet deformatate sau sudate din cauza temperaturii de intrare... ce vei face cu mine?

- Să văd cât de bine ești, răspunse Mahnmut, deconectând cablurile de date optice.

Oricum, monitoarele erau complet întunecate.

- *Gândește*, vechiul meu prieten, zise Orphu. Mă târăști afară de aici - dacă nu mă dezintegrez în mâinile tale - și după aceea? Nu voi încăpea prin coridoarele de acces intern. Chiar dacă m-ai târî prin exteriorul submersibilului, nu am loc în nișa ta ambientală și-n nici un caz nu mă pot fixa de carcasă. Vei merge o mie de kilometri pe fundul oceanului, purtându-mă și pe mine?

Mahnmut șovăi.

- Eu încă funcționez, urmă ionianul. Sau, cel puțin, încă mai comunic. Ba chiar îmi sosește oxigen prin cordonul ombilical, la fel ca energia electrică. Probabil că sunt în cală, deși este

inundată. De ce nu pui *Doamna Brună* în funcțiune, pentru a ne duce într-un loc mai confortabil înainte de a încerca să ne revedem?

Moravecul european trecu pe aer extern și inspiră profund de câteva ori.

- Ai dreptate, spuse în cele din urmă. Să vedem cum stau lucrurile.

Doamna Brună murea.

Mahnmut lucrase în submersibilul acesta, prin diversele lui iterații și evoluții, vreme de peste un secol terestru și știa că era rezistent. Bine pregătit, putea rezista la presiuni de multe tone pe centimetru pătrat, pe lângă tensiunile interne de trei mii *g* ale accelerației din tubul de flux, totuși, soliditatea micuțului și rezistentului submersibil era egală cu cea a părții sale cele mai slabe, iar tensiunile energetice cauzate de atacul de pe orbita marțiană depășiseră toleranțele acelei părți slabe.

Carcasa submersibilului avea fisuri de stres și arsuri ireparabile. În prezent, erau îngropați cu prova în jos, cu majoritatea vehiculului în mai bine de trei metri de nămol și fund marin mai dur, cu doar câțiva metri de pupă în afara mълului; carcasa și structura de rezistență fuseseră deformatе, ușile compartimentului calei erau deformatе, închise și imposibil de accesat, iar zece dintre cele optsprezece rezervoare de balast fuseseră perforate. Pasajul interior dintre cabina de comandă a lui Mahnmut și cală era inundat și parțial colapsat. Pe exterior, două treimi din materialul stealth arsese și purtase cu el toți senzorii externi. Trei dintre cele patru matrice sonare nu mai funcționau, iar a patra putea să emită ping-uri doar spre înainte. Numai unul dintre cele patru jeturi primare de propulsie era operabil, iar generatoarele de impulsuri pentru manevrare fuseseră transformate în ruină.

Pe Mahnmut îl îngrijorau într-o măsură mai mare stricăciunile suferite de sistemele energetice ale navei: reactorul principal fusese avariat de valul energetic al atacului și opera cu opt procente din randament și celulele de stocare trecuseră pe energia de rezervă. Era suficient pentru a menține funcționarea unui minimum de susținere biotică, dar convertorul nutritiv fusese definitiv distrus și mai aveau apă potabilă doar pentru câteva zile.

În sfârșit, convertorul de oxigen fusese scos din funcție. Celulele de energie nu produceau aer. Cu mult înainte de a li se fi terminat apa sau hrana, Mahnmut și Orphu aveau să fi rămas fără oxigen. Mahnmut deținea rezerve interne de aer, însă numai pentru una-două zile-e fără reumplere. Tot ce putea spera era ca, deoarece Orphu lucra și luni la rând în vidul cosmic, să nu fie afectat de un fleac ca lipsa oxigenului.

Decise să-l întrebe pe ionian mai târziu despre aspectul acesta.

Alte rapoarte de avarii sosiră de la sistemele IA care supraviețuiseră. Dacă ar fi beneficiat de minimum o lună-e, într-un doc de gheață din Conamara Chaos, cu vreo douăzeci de moraveci de service, *Doamna Brună* putea fi salvată. În caz contrar, zilele ei – indiferent dacă erau măsurate în soli marțieni, zile pământene sau săptămâni europene – erau numărate.

Menținând legătura pe cablaj cu Orphu, care în majoritatea timpului păstra tăcerea – temându-se că prietenul său va înceta să mai existe, fără vreun avertisment –, Mahnmut oferi raportul cel mai pozitiv posibil și lansă o baliză periscop. Baliza fu ridicată din secțiunea pupei aflată deasupra liniei nămolului, care continua să fie funcționabilă.

Baliza în sine era mai mică decât mâna lui Mahnmut, totuși conținea o gamă vastă de senzori de imagini și date. Informațiile începură să curgă.

- Vești bune, spuse el.

- Consorțiul Cinci Sateliți a lansat o misiune de salvare, hurui Orphu.

- Nici chiar atât de bune.

În loc să descarce date non-vizuale, Mahnmut le rezumă, pentru a-și obliga prietenul să asculte și să vorbească:

- Baliza funcționează. Încă și mai bine, sateliții de comunicații și poziționare pe care Koros III și Ri Po i-au lansat pe orbită își păstrează pozițiile. Mă întreb de ce nu i-au doborât... persoanele care ne-au atacat?

- Am fost atacați de un Dumnezeu din Vechiul Testament și de prietena lui, spuse Orphu. S-ar putea ca ei să nu catadicsească să bage în seamă sateliții de comunicații.

- Cred că aduceau mai degrabă cu zeitățile grecești decât cu cele din Vechiul Testament, zise Mahnmut. Vrei s-auzi datele pe care le recepționez?

- Sigur că da.

- Sistemul de poziționare mobil ne plasează în sudul regiunii Chryse Planitia din oceanul nordic, la numai trei sute patruzeci de kilometri de coasta lui Xanthe Terra. Suntem norocoși. Partea aceasta din Acidalia și Marea Chryse aduce cu un golf uriaș. Dacă traiectoria noastră ar fi fost cu două sute de kilometri mai spre vest, am fi căzut pe dealurile Tempe Terra. La aceeași distanță în est se află Arabia Terra. Câteva secunde suplimentare de zbor către sud peste platoul înalt Xanthe Terra...

- Și am fi devenit particule în atmosfera superioară, completă Orphu.

- Exact. Dacă însă putem scoate *Doamna Brună* de aici, putem naviga până în delta lui Valles Marineris, dacă va fi necesar.

- Tu și Koros ar fi trebuit să amartizați pe cealaltă emisferă, roști Orphu. La nord de Olympus Mons. Misiunea voastră era de recunoaștere și de transportare a acestui dispozitiv din cală pe Olympus. Să nu-mi spui că submersibilul este în formă suficient de bună pentru ca să ne ducă în jurul peninsulei Tempe Terra...

- Nu, recunosc Mahnmut.

De fapt, ar fi fost un noroc cu totul extraordinar dacă *Doamna Brună* ar fi rezistat și ar fi funcționat îndeajuns de mult pentru a-i duce pe uscatul cel mai apropiat, dar nu intenționa să-i spună asta ionianului.

- Alte vești bune? întrebă Orphu.

- Păi, la suprafață este o zi frumoasă. Apă lichidă pe toată distanța pe care poate vedea baliza. Valuri moderate, sub un metru înălțime. Cer albastru. Temperaturi peste douăzeci și cinci de grade...

- Ei ne caută?

- Poftim? făcu Mahnmut.

- Cei care ne-au distrus ne caută?

- Da, răspunse Mahnmut. Radarul pasiv a arătat câteva dintre mașinile acelea zburătoare...

- Care de luptă.

- ... câteva dintre mașinile acelea zburătoare descriind șabloane tip grilă peste regiunea de două mii de kilometri pătrați în care au căzut sfărâmurile.

- Ne caută pe noi.

- Nu s-au înregistrat căutări radar sau neutrino, urmă

Mahnmut. Nu s-au înregistrat nici un fel de căutări pe spectrul energetic...

- Ne pot găsi? întrebă sec Orphu.

Mahnmut șovăi. Nu dorea să-și mintă prietenul.

- Posibil. În mod aproape cert, dacă utilizează tehnologie moravec, dar nu pare să fie cazul. Pur și simplu... *se uită*. Poate că utilizează doar ochii și magnetometrele.

- Pe orbită, ne-au descoperit destul de ușor. Ne-au luat repede în colimator.

- Da.

În mod clar, carul de luptă sau ocupanții săi dispuseseră de un dispozitiv de detecție a țintelor care funcționa bine de la opt mii de kilometri depărtare.

- Ai retras baliza?

- Da, zise Mahnmut.

Urmără momente de tăcere, cu excepția scârțâiturilor din carcasa avariata, șuierului ventilației și bufnetelor pompelor ce se străduiau zadarnic să golească secțiunile inundate.

- Unele detalii sunt în favoarea noastră, rosti Mahnmut finalmente. Mai întâi, în regiunea aceasta există nu știu câte tone de sfărâmături metalice provenite de la navă, iar zona are o formă alungită. Primele impacturi n-au fost chiar așa departe de sudul calotei polare. În al doilea rând, am căzut cu prova înainte și singura secțiune a submersibilului rămasă deasupra liniei mълului, pupa, mai prezintă fâșii zdrențuite de înveliș stealth. În al treilea rând, am redus într-atât toate sistemele, încât practic nu avem amprentă energetică. În al patrulea rând...

- Da?

Mahnmut se gândea la rezerva energetică, aflată pe ducă, la rezervele de aer și apă ce se micșorau rapid și la nesigurul sistem de propulsie.

- În al patrulea rând, ei tot nu cunosc motivul pentru care noi suntem aici.

Orphu hurui încetișor.

- Cred că nici noi nu-l știm, vechiul meu prieten.

După un minut de absență completă a oricăror comunicații, ionianul zise:

- Ei bine, ai dreptate. Dacă nu ne vor găsi în următoarele ore, s-ar putea să avem o șansă. Sau mai ai și alte vești proaste?

Mahnmut șovăi.

- Avem o mică problemă cu rezerva de aer, spuse el în cele din urmă.

- Cât de serioasă este problema asta?

- Nu producem deloc aer.

- Da, asta *este* o problemă. Cât mai ajunge rezerva?

- În jur de optzeci de ore. Mai exact, pentru amândoi. Dacă-i numai pentru mine, minimum de două ori mai mult.

Orphu hurui ușor prin intercom.

- Numai pentru tine? Intenționezi să-mi strangulezi tubul de aer, vechiul meu prieten? Părțile mele organice au și ele nevoie de aer.

Pentru o clipă, Mahnmut nu putu să rostească nimic.

- Crezusem... ești un moravec de vid cosmic... vreau să zic...

- Te-ai gândit că petrec multe luni în spațiu fără să m-ating de atmosfera lui Io, suspină Orphu. Îmi produc oxigenul necesar din celulele interne de combustibil, pe care le alimentez cu fotovoltaicele de pe carapace.

Mahnmut simți că pulsul îi încetinește. Șansele lor de supraviețuire ar fi crescut simțitor dacă Orphu n-ar fi avut nevoie de aerul submersibilului.

- *Dar*, urmă încet ionianul, fotovoltaicele de pe carapacea mea au fost făcute scrum, iar celulele de combustibil n-au mai produs oxigen după atac. Supraviețuiesc pe baza rezervei navei tale. Îmi pare rău, Mahnmut.

- Nu-i nimic, vorbi Mahnmut repede și apăsător. Oricum intenționez să mențin alimentarea cu aer pentru amândoi. Nu-i o problemă. Am făcut calculele - la actuala rată de consum, dispunem cam de optzeci de ore. Și pot reduce rata. Cabina de comandă și nișa mea ambientală sunt pline de oxigen. Le voi goli, voi trimite oxigenul înapoi în rezervor și-l voi raționaliza. Optzeci de ore fără probleme, apoi vom ieși la suprafață pentru aer. Până atunci, căutarea lor ar trebui să ia sfârșit.

- Ești sigur că poți scoate *Doamna Brună* din nămol? Întrebă Orphu.

- Absolut pozitiv, minți moravecul cu glas ferm.

- Eu propun să rămânem tăcuți și nemișcați aici timp de... să zicem... trei soli, trei zile marțiene, adică șaptezeci și trei de ore, pentru a vedea dacă a fost anulată căutarea carelor de luptă. Sau timp de douăsprezece ore după ultimul nostru contact radar cu ele. Care dintre aceste termene va fi mai scurt. Vom avea

astfel destulă vreme ca să ieșim din mâl și să ajungem la suprafață, rămânând totuși cu ceva energie și oxigen?

Mahnmut își privi peretele virtual de lumini roșii, de alarmă și nefuncționalitate.

- Șaptezeci și trei de ore ar trebui să fie suficient. Însă dacă ei pleacă mai devreme, ar trebui să ieșim la suprafață și să pornim către coastă. Cu reactorul la nivelul acesta, *Doamna* poate face cam douăzeci de noduri la suprafață, așa că oricum vom avea nevoie de o zi și jumătate să ajungem la uscat, mai ales dacă vom fi mofturoși în privința locului de acostare.

- Va trebui să evităm să fim mofturoși, zise Orphu. Bine, atunci se pare că singurul lucru care ar trebui să ne îngrijoreze pentru următoarele două zile este plictiseala. Să jucăm pocher? Ai adus cărțile virtuale?

- Da, spuse Mahnmut, înviorându-se.

- Sper că n-ai jefui un moravec orb, nu? făcu Orphu.

Mahnmut se opri brusc din descărcarea mesei acoperite cu pluș verde.

- *Am glumit*, ce mama naibii! rosti Orphu. Nodurile mele vizuale s-au dus, dar mai am memorie și părți din creier. Haide să jucăm șah.

Trei soli însemna șaptezeci și trei virgulă opt ore, și Mahnmut nu dorea să stea atâta timp pe fundul oceanului. Reactorul își pierdea puterea mai rapid decât estimase - pompele consumau mai multă energie decât planificase - și întregul sistem de susținere biotică cocheta cu avaria.

În timpul primei lor perioade de somn, Mahnmut comută pe energie internă, luă leviere și echipamente de tăiere și coborî prin coridoarele și pasajele înguste către cală. Spațiile interioare erau inundate și pasajul vertical era cufundat în beznă absolută, fiind complet lipsit de energie. Mahnmut activă proiectoarele de pe umeri și înotă mai jos. Apa de aici era mult mai caldă decât mările Europei. Grinzi și traverse se îndoiseră, blocând ultimii zece metri ai drumului. Moravecul le tăie cu flacăra. Trebuia să verifice starea lui Orphu.

La doi metri de ecluza pneumatică a calei, Mahnmut se opri. Impactul îndoie peretele etanș de compartimentare pupa și-l turtise aproape complet de cel prova. Coridorul și așa îngust fusese redus la un spațiu cu lățimea de nici zece centimetri.

Putea zări trapa spre cală – închisă, deformată, contorsionată –, dar nu putea ajunge la ea. Ar fi trebuit să taie prin unul sau prin ambii pereți groși de presiune și după aceea să taie cu flacăra și prin trapă. Ar fi fost o operațiune care ar fi durat șase-șapte ore și care ridica o problemă esențială – aparatul de tăiere cu flacăra funcționa pe bază de oxigen, la fel ca el și Orphu. Oxigenul respectiv ar fi fost preluat direct din rezerva lor.

Pentru câteva minute, Mahnmut pluti cu capul în jos în beznă și se uită la particulele de mâl ce se mișcau în fața lentilelor sale în razele proiectoarelor de pe umeri. Trebuia să decidă *acum*. După ce ionianul se trezea și-și dădea seama ce dorea să facă, ar fi încercat să-l convingă să renunțe. Iar logica dicta să fie convins să renunțe. Chiar dacă ar fi trecut prin pereții de presiune în șase-șapte ore, Orphu avusese dreptate – Mahnmut nu-l putea clinti pe moravecul uriaș cât timp continuau să fie împotmoliți în fundul oceanului. Chiar și măsurile de prim ajutor s-ar fi limitat la kiturile și inputurile de sistem pe care Mahnmut le ținea la bord pentru sine – exista posibilitatea ca ele nici măcar să nu funcționeze cu moravecul de vid cosmic. Dacă Mahnmut reușea cu adevărat să elibereze *Doamna Brună* din nămol și s-o aducă la suprafață, *atunci* ar fi fost momentul cel mai potrivit de a ajunge la Orphu – deși ar fi trebuit să taie prin ușile calei sau prin carcasa exterioară. Atunci ar fi avut destul oxigen. El l-ar fi putut deplasa pe ionian dacă ar fi fost nevoie, ar fi găsit vreo modalitate prin care să-l lege de carcasa superioară sub razele soarelui și la aer.

Mahnmut se întoarce și înotă în sus prin coridorul înclinat și contorsionat, trecu prin ecluza pneumatică și reveni în spațiul său personal. Depozită echipamentele de tăiere. *Mai târziu*.

Abia se întorsese în cușeta de accelerare, când glasul lui Orphu răsună prin comunicator:

- Te-ai trezit, Mahnmut?

- Da.

- Unde ești?

- La comenzi. Unde altundeva aș putea fi?

- Da, spuse ionianul și vocea lui groasă păru bătrână și obosită prin cablaj. Am visat. Mi s-a părut c-am simțit o vibrație. M-am gândit că s-ar putea să fii tu... nu știu.

- Culcă-te la loc, zise Mahnmut. (Moravecii dormeau numai pentru a visa.) O să te trezesc peste două ore, pentru verificarea

cu baliza.

Mahnmut ridica baliza-periscop pentru câteva secunde la fiecare douăsprezece ore, scana rapid cerul și întinderea blândă de apă, apoi o retrăgea. Mașinile zburătoare continuau să brâzdeze bolta zi și noapte după primele patruzeci și nouă de ore, dar mai departe către nord, în apropierea polului.

Moravecul se simțea destul de confortabil. Cabina de comandă și nișa ambientală adiacentă erau neavariate, calde și doar puțin înclinate în jos, spre provă. Dacă dorea, se putea deplasa. Unele dintre celelalte cabine locuibile fuseseră inundate – inclusiv laboratorul științific și fosta cabină a lui Urtzweil dar cu toate că pompele goliră repede spațiile respective, Mahnmut nu se sinchisi să le mai umple cu aer. De fapt, după conversația inițială cu ionianul își cuplase imediat cordonul ombilical de oxigen și golise nișa ambientală și cabina de comandă. Își spusese că o făcea pentru a economisi oxigen, însă știa că o parte din motiv era faptul că se simțea vinovat să stea atât de confortabil în nișele lui comode, în timp ce Orphu suferea dureri – cel puțin de natură existențială – și plutea în cala inundată și cufundată în beznă. Mahnmut nu putea deocamdată să întreprindă nimic în privința respectivă – trei pătrimi din submersibilul avariat se îngropaseră în fundul oceanului – totuși intra în laboratorul științific, unde domnea acum vidul, și asamblă unități de comunicare și alte obiecte de care ar fi avut nevoie dacă reușea să-l elibereze vreodată pe ionian.

Și să mă eliberez pe mine, gândi Mahnmut, deși separarea de *Doamna Brună* nu i se părea o libertate. Toți crioboții europeni de adâncime purtaseră în ei sâmburele agorafobiei – teroarea reală de spațiile deschise –, iar evoluții lor descendente moraveci îl moșteniseră. În a doua zi, după al optulea lor joc de șah, Orphu rostise:

– *Doamna Brună* are un dispozitiv de salvare în caz de pericol, nu?

Mahnmut sperase că Orphu nu știa detaliul acela.

– Da, spusese el în cele din urmă.

– Ce sistem este?

– O capsulă de evacuare, răspunsese Mahnmut, care nu avea deloc chef să discute subiectul. Nu-i cu mult mai mare decât mine. În general, este concepută să reziste la presiunile din

adânc și să mă ducă la suprafață.

- Dar are o baliză, propriul ei sistem de susținere biotică, propulsie și sisteme navigaționale, nu? Apă și alimente?

- Da, încuviințase Mahnmut, și ce dacă?

N-ai putea intra în ea și nu te poate remorca.

- Nu contează, zise Orphu.

- Detest ideea de a părăsi *Doamna Brună*, recunoscuse Mahnmut. Și nu trebuie să mă gândesc la așa ceva acum. Nu trebuie s-o fac multe zile.

- Bine.

- Vorbesc serios.

- *Bine*, Mahnmut. Eram pur și simplu curios.

Dacă Orphu ar fi huruit amuzat în clipa aceea, s-ar fi putut ca Mahnmut să fi intrat într-adevăr în capsula de evacuare și să fi plecat. Era furios pe ionian că amintise subiectul respectiv.

- Mai vrei să jucăm o partidă de șah? întrebese Mahnmut.

- Nu în decursul acestei vieți, zise Orphu.

La șaiszeci și una de ore după prăbușire, pe radar se mai zărea un singur car de luptă, dar acesta descria cercuri la numai opt kilometri deasupra lor și la zece kilometri spre nord. Mahnmut retrase cât putu de repede baliza-periscop.

Ascultă muzică prin intercom - Brahms - și probabil că Orphu făcea la fel în cala inundată.

Brusc, ionianul întrebă:

- Te-ai întrebat vreodată de ce amândoi suntem umaniști?

- Ce vrei să spui?

- Umaniști... știi tu... Toți moravecii au evoluat fie în umaniști ca noi, cu straniu interes față de vechea rasă umană, fie în personalitățile mai interactive, așa cum era Koros III. Ele sunt cele care făuresc societățile moravecilor, Consortiile Cinci Sateliți, partidele politice... chestiile de felul ăsta.

- N-am sesizat niciodată.

- Glumești?

Mahnmut tăcu. Începea să înțeleagă că într-un secol și jumătate de existență izbutise să rămână ignorant în privința aproape a tuturor lucrurilor importante. Cunoștea doar mărite reci ale Europei - pe care n-avea să le mai revadă niciodată - și submersibilul acesta, care se afla la ore sau zile depărtare de a înceta să mai existe ca entitate funcțională. Pe ele, sonetele și

piesele lui Shakespeare.

Abia se abținu să nu râdă pe cablaj. *Ce ar putea fi mai lipsit de utilitate?*

Ca și cum i-ar fi citit din nou gândurile, Orphu rosti:

- Ce ar fi spus Bardul despre situația aceasta?

Mahnmut scana datele de energie și afișajele de consum. Nu puteau aștepta cele șaptezeci și trei de ore. Trebuiau să încerce să se desprindă din împotmolire cam în următoarele șase ore. Chiar și atunci, dacă nu se puteau desprinde imediat, era posibil ca reactorul să înceteze complet să mai funcționeze, să se supraîncarce și...

- Mahnmut?

- Scuză-mă. Moțăiam. Ce-i cu Bardul?

- El trebuie să fi avut ceva de spus despre naufragii, zise Orphu. Țin minte că în Shakespeare apar o mulțime de naufragii.

- Oh, da, încuviință Mahnmut, o mulțime. În *A douăsprezecea noapte, Furtuna...* lista este lungă. Mă îndoiesc totuși ca în piesele lui să existe ceva care să ne ajute în situația de față.

- Povestește-mi despre unele dintre naufragiile acelea.

Mahnmut clătină din cap. Știa că Orphu încerca doar să-i abată gândurile de la realitatea curentă.

- Mai bine, povestește-mi tu despre iubitul tău Proust, rosti el. Naratorul Marcel pomenește vreodată ceva despre o rătăcire pe Marte?

- Să știi că da, răspunse Orphu, cu o foarte ușoară umbră de huriu.

- Glumești...

- Eu nu glumesc *niciodată* despre *À la recherche du temps perdu*, rosti Orphu pe un ton care aproape, deși nu complet, îl convinsese pe Mahnmut că ionianul era serios.

- Bine atunci, ce spune Proust despre supraviețuirea pe Marte?

Peste cinci minute, Mahnmut intenționa să ridice iarăși baliza-periscop și să iasă la suprafață, chiar dacă un car de luptă ar fi plutit la zece metri deasupra lor.

- În volumul trei al ediției franceze, adică volumul cinci al traducerii în engleză pe care ți-am descărcat-o, Marcel spune că dacă ne-am duce pe Marte și ne-ar crește aripi și alt aparat respirator, n-ar însemna că n-am mai fi noi înșine, zise Orphu. Nu atâta timp cât ne vom utiliza aceleași simțuri. Nu atâta timp cât

suntem împotmoliți în aceeași conștiință a noastră.

- Glumești.

- Eu nu glumesc *niciodată* despre percepțiile personajului Marcel în *À la recherche du temps perdu*, repetă Orphu pe un ton care-l anunța pe Mahnmur că da, glumea, dar nu în legătură cu acea stranie referire la planeta Marte. Nu ai citit edițiile pe care ți le-am trimis la începutul călătoriei în sistemul interior?

- Ba da. Le-am citit cu adevărat. Atât că ultimele două mii de pagini numai le-am frunzărit.

- Asta nu-i ceva neobișnuit. Fii atent, acesta-i un pasaj care urmează după chestia aceea cu creșterea de aripi și plămâni noi pe Marte. Îl vrei în franceză sau în engleză?

- În engleză, răspunse Mahnmur repede.

Aflat atât de aproape de o teribilă moarte prin sufocare, nu dorea tortura suplimentară a ascultării francezei.

- „Singura călătorie autentică, singura baie de Tinerețe, recită Orphu, n-ar fi să ne îndreptăm spre peisaje noi, ci să avem alți ochi, să vedem universul cu ochii altuia, a o sută alții, să vedem cele o sută de universuri pe care fiecare din ei le vede, care este fiecare din ei.”

Pentru un minut, cât reflectă asupra celor auzite, Mahnmur uită realmente de iminenta lor asfixiere.

- Acesta este cel de-al patrulea și ultimul răspuns al lui Marcel la puzzle-ul vieții, nu-i așa, Orphu?

Ionianul rămase tăcut.

- Ai spus, urmă Mahnmur, că primele trei au dat greș pentru Marcel. El a încercat să creadă în snobism. A încercat să creadă în prietenie și iubire. Nici una dintre ele n-a funcționat ca temă transcendentă. Așadar aceasta este a patra. Această...

Nu putea găsi termenul sau frazarea potrivită.

- Conștiință care evadează din limitele conștiinței, vorbe încet Orphu. Imaginație care depășește hotarele imaginației.

- Da, murmură Mahnmur. Înțeleg.

- Trebuie să înțelegi. Acum tu ești ochii mei. Trebuie să văd universul prin ochii tăi.

Mahnmur tăcu pentru un minut în tăcerea întreruptă doar de susurul oxigenului ombilical. După aceea rosti:

- Să încercăm să ridicăm *Doamna Brună*.

- Baliza-periscop?

- Dă-i dracului, dacă ne așteaptă sus. Aș prefera să mor

luptând, decât să mor sufocat în mîlul de-aici.

- Bine, spuse Orphu. Ai zis „să încercăm” să ridicăm *Doamna Brună*. Există vreo îndoială că ne-ai putea scoate din nămol?

- N-am nici cea mai vagă idee dacă ne putem elibera din rahatul ăsta, zise Mahnmut, deschizând comutatoare virtuale cu mintea, alimentând reactorul până în sectorul roșu, armînd jeturi și piometre. Dar vom încerca în mod serios peste... optsprezece secunde. Țin-te bine, prietene!

- Deoarece cărligele, manipulatoarele și flagelii mei nu mai există, comentă Orphu, presupun că a fost un îndemn retoric.

- Țin-te cu *dinții*, rosti Mahnmut. Șase secunde.

- Sunt un moravec, spuse Orphu sunînd ușor indignat. N-am dinți. Ce cre...

Brusc, linia de comunicații fu copleșită de declanșarea tuturor jeturilor reactoare, de bubuitul pereților de compartimentare care pârâiau și cedau și de un geamăt uriaș, când *Doamna Brună* se luptă să scape din strînsoarea nămolosă a planetei Marte.

18 Ilion

Orașul acesta - Ilion, Troia, cetatea lui Priam, Pergam - este cel mai frumos noaptea.

Zidurile, toate mai înalte de treizeci de metri, strălucesc de torțe, sunt iluminate de coșurile cu jărat de pe metereze și luminate din spate de sutele de focuri ale armatei troiene, care își are tabăra pe câmpia de dedesubt. Troia este o cetate a turnurilor înalte, iar cele mai multe dintre ele sunt aprinse până târziu în noapte, au ferestrele încinse de lumină, curțile interioare sclipesc, terasele și balcoanele sunt calde de lumînări, vetre și alte torțe. Străzile Ilionului sunt late și iscusit pavate cu dale - o dată, am încercat să-mi strecur lama cuțitului între lespezile de piatră și n-am reușit - și majoritatea sunt iluminate de uși deschise, torțe înfipite în suporturi din pereți și de focurile de gătit ale miilor și miilor de soldați ne-troiieni și ale familiilor lor, care acum locuiesc aici, fiind aliații Ilionului.

Până și umbrele sunt vii. Tineri și tinere din clasele inferioare se iubesc în fundături întunecate și pe terase umbrite. Căinii bine hrăniți și veșnic inteligentele pisici se furișează de la o umbră la alta, dintr-o ulicioară într-o curtică, sar peste marginile străzilor

late, unde fructe și legume, pești și carne au căzut din cotigile negustorilor și constituie actualmente hrana lor, după care revin tiptil în obscuritatea fundăturilor și bezna de sub viaducte.

Locuitorii Ilionului nu se tem că ar putea flămânzi sau muri de sete. La prima alarmă a apropierei aheilor – cu multe săptămâni înainte de sosirea corăbiilor negre, cu peste nouă ani în urmă –, sute de vite și mii de oi au fost aduse în oraș, golind terenurile agricole pe o suprafață de o mie de kilometri pătrați în jurul cetății. Alte asemenea sosiri de cirezi se petrec cu regularitate, iar majoritatea cărnii ajunge în oraș în ciuda tentativelor lipsite de tragere de inimă ale grecilor de a le stopa. Legumele și fructele curg cu ușurință în Ilion, aduse de aceiași țărani și negustori șireți care vând hrană aheilor.

Troia a fost construită aici acum multe secole, în mare parte din cauza uriașului acvifer de sub ea – orașul are patru fântâni gigantice și adânci, cu apă mereu proaspătă –, dar, ca să fie absolut sigur, Priam a poruncit demult ca un afluent al râului Simois din nordul Ilionului să fie deviat pentru a curge prin canale ușor de apărat și conducte subterane în cetatea propriu-zisă. Grecii au mai multe probleme în a găsi apă proaspătă decât locuitorii practic asediați ai Ilionului.

Populația Ilionului – de departe, cel mai mare oraș de pe Pământ în epoca respectivă – s-a dublat de la începerea războiului. Primii care au intrat în cetate pentru protecție au fost țăranii, păstorii, pescarii și alți foști locuitori nomazi ai câmpiilor Ilionului. După ei au urmat armatele aliaților Troiei – nu doar bărbații luptători, ci adesea și nevestele și copiii lor, părinții, câinii și vitele.

Acești aliați includ grupuri diferite: „troienii” care nu sunt din Troia în sine – dardanii și alții din așezările mai mici și regiunile foarte îndepărtate de Ilion, incluzându-i pe luptătorii loiali troienilor de la poalele muntelui Ida și din Licia, aflată hăt în nord. De asemenea, acum sunt prezenți cei din Adrasteia și alți războinici din așezări aflate la multe leghe în estul Troiei, ca și pelasgii din Larissa, din sud.

Din Europa au venit tracii, paionii și ciconii. De pe țărmurile sudice ale Mării Negre au sosit alizonii – locuitorii ai regiunii de lângă râul Halys și înrudiți cu legendarii făurari chalibes. În oraș se pot auzi cântece și blesteme în jurul focurilor de tabără venind de la paflagoni și eneți, un popor mai din nordul Mării Negre,

care s-ar putea să fie stră-stră-strămoșul viitorilor venețieni. Din partea de nord a centrului Asiei Mici au venit lăptoșii misieni – Ennomos și Nastes sunt doi misieni cu care mi-am trecut timpul și care, potrivit lui Homer, vor fi uciși de Ahile în bătaia ce va urma în apropierea râului – un măcel atât de teribil, încât nu numai că apele lui Scamandros vor fi roșii multe luni de zile, ci râul în sine va fi zăgăzuit de leșurile bărbaților pe care Ahile îi va masakra acolo, iar printre cadavrele nerevendicate se vor număra și cele ale lui Nastes și Ennomos.

Tot aici, ușor de recunoscut după părul vâlvoi, armele de bronz cu forme ciudate și miros sunt frigienii, maionii, carienii și licianii.

Cetatea este ticsită, minunată și gălăgioasă aproape tot timpul, cu excepția a două-trei ore pe zi. Este orașul cel mai frumos, mai măreț și mai impresionant din lume – în această epocă, în epoca mea sau în oricare altă epocă din istoria omenirii.

Mă gândesc așa, pe când stau întins, în pielea goală, lângă Elena din Troia, în patul ei, cu așternuturile mirosind a sex, în vreme ce briza răcoroasă umflă ușor perdelele. Un tunet huruie îndepărtat, vestind apropierea furtunii. Elena se foiește și-mi murmură numele:

– Hock-en-ber-iiii...

Am intrat în oraș la sfârșitul după-amiezii, după ce mă TC din spitalul zeilor de pe Olimp, știind că Muza mă căuta pentru a mă ucide, iar dacă nu mă găsea azi, atunci avea s-o facă Afrodita, la ieșirea din cuva de vindecare.

Mă gândisem să mă amestec printre soldații care priveau ultima bătaie a zilei acestea lungi – undeva afară, în praf, sub soarele târziu, Diomede continua să măcelărească troieni –, dar când l-am văzut pe Hector revenind în cetate cu doar câțiva dintre membrii obișnuiți ai alaiului său, m-am metamorfozat în unul pe care-l cunoșteam – Dolon, sulițaș și cercetaș de încredere, care în scurtă vreme avea să fie ucis de Odiseu și Diomede – și l-am urmat pe Hector. Nobilul războinic a intrat prin Poarta Scheiană (din Stânga) a cetății – principala intrare a Ilionului, construită din scânduri robuste de stejar, înalte cât zece bărbați de mărimea lui Aias – și a fost imediat asaltat de nevestele și fiicele Troiei, care întrebau despre soții, fiii, frații și

iubiții lor.

Am privit înalta creastă roșie de troian a lui Hector deplasându-se prin gloata de femei, cu capul și umerii înnotând deasupra oceanului de fețe întrebătoare și l-am văzut când s-a oprit până la urmă pentru a se adresa mulțimii care sporea.

- Rugați-vă zeilor, femei ale Troiei, a fost tot ce a spus el înainte de a se răsuci pe călcăie și a porni spre palatul lui Priam.

Câțiva dintre soldații lui și-au încrucișat lăncile înalte și i-au acoperit retragerea, ținând în loc masa tânguitoare de troiene. Am rămas alături de ultimii patru membri ai gărzii lui și l-am însoțit în tăcere prin mândrul palat al lui Priam, cum spunea Homer, cu porticuri și colonade de marmură lustruită și strălucitoare.

Ne-am retras lângă pereți - cu umbrele serii furișându-se deja în curțile și iatacurile de aici - și am rămas de pază, cât timp Hector a stat de vorbă cu mama sa.

- Nu vreau vin, mamă, a rostit el îndepărtând cupa adusă de un rob la porunca ei. Nu acum. Sunt prea obosit. Vinul mi-ar slăbi puțină tărie și vлага din piept pe care mi le-am păstrat pentru omorurile ce vor continua în seara aceasta. Și apoi sunt acoperit de sânge, noroi și murdăria luptei - m-aș rușina să închin o cupă lui Zeus cu mâinile acestea.

- Fiul meu, a spus mama lui Hector, o femeie pe care de-a lungul anilor o văzusem purtându-se cu căldură și inimă bună, de ce ai părăsit bătălia, dacă nu pentru a te ruga zeilor?

- Tu trebuie să te rogi, a zis Hector, lăsând coiful lângă el pe banchetă.

Războinicul era într-adevăr murdar - chipul îi era mânjit cu straturi de colb și sânge, pe care sudoarea i le preschimbase în noroi roșcat - și se așeză așa cum numai cei profund epuizați pot sta, cu antebrațele pe genunchi, cu capul plecat și glas inexpresiv.

- Du-te la templul Atenei, adună pe cele mai nobile dintre nobilele femei ale Ilionului și ia-ți veșmântul cel mai mare și mai ales pe care-l poți găsi în palatul lui Priam. Așterne-l pe genunchii statuii de aur a Atenei și jură-i că vei jertfi douăsprezece juninci în vârstă de un an, dacă va cruța Troia. Roagă-te asprei zeite să apere cetatea noastră, pe femeile troiene și copiii noștri neajutorați de teroarea lui Diomed.

- S-a ajuns la asta? a șoptit mama lui Hector, aplecându-se

mai aproape și prinzând în mâinile ei una dintre palmele însângerate ale fiului ei. S-a ajuns în cele din urmă la asta?

- Da, a spus Hector, s-a ridicat cu greu în picioare, și-a luat coiful și a părăsit odaia.

Alături de ceilalți trei lăncieri l-am urmat pe eroul vlăguit, care a mers apoi prin cetate spre locuința lui Paris și a Elenei, un complex mare, cu multe terase regale, turnuri rezidențiale și curți interioare private.

Hector a trecut pe lângă gărzi și robi, a suit trepte și a deschis larg ușa iatacului lui Paris și a Elenei. Mă așteptasem pe jumătate să-l văd pe Paris în pat cu consoarta pe care o răpise - Homer cântase că perechea pasională suise în pat cu ore în urmă, imediat după ce Paris fusese luat de la duelul său cu Menelau -, însă prințul a ridicat ochii de la armura și armele sale pe care le lustruia, pe când Elena, aflată în apropiere, le îndruma pe roabe în broderiile lor.

- Ce pizda mă-sii faci? a răcnit Hector către bărbatul mai scund. Stai aici ca o muiere, ca un prunc care scâncește, și te joci cu armura, în vreme ce adevărații bărbați ai Ilionului mor cu sutele, în vreme ce dușmanul împresoară cetatea și ne-asurzește urechile cu răcnetele lui de bătălie? Ridică-te, dezertor netrebnic! Ridică-te, înainte ca Troia să fie mistuită-n flăcări în jurul curului tău de laș!

În loc să sară în picioare de indignare, Paris s-a mulțumit să surâdă.

- Oh, Hector, îți merit dojenile... Nimic din ce spui nu-i neadevărat.

- Atunci mișcă-ți fundu-n armură, a rostit Hector apăsător, totuși furia din ton îi pierise brusc, anulată fie de oboseală, fie de refuzul calm al fratelui său de a se dezvinovăți.

- Așa voi face, a zis Paris, dar mai întâi ascultă-mă. Dă-mi voie să-ți spun ceva.

Hector a tăcut, clătinându-se ușor pe picioarele încălțate în sandale. Își purta coiful cu pene sub brațul stâng, iar în mâna dreaptă strângea o lance mult mai lungă decât cele obișnuite, pe care o luase de la comandantul micii noastre gărzi. Acum se folosea de mânerul lăncii acelea pentru a-și păstra echilibrul.

- N-am rămas atâta timp în odăile mele, fiindcă aș fi fost mânios sau cu păreri de rău, a spus Paris, arătând spre Elena și roabele ei ca și cum ar fi făcut parte din mobilier. Ci am făcut-o

de mahnire.

- Mahnire? a repetat Hector.

Părea disprețuitor.

- Mahnire, a zis Paris încă o dată. Mahnire pe propria-mi lașitate de azi - deși zeii au fost cei care m-au purtat din înfruntarea cu Menelau, nu voia mea - și mahnire din cauza sorții cetății noastre.

- Soarta aceea nu-i scrisă-n piatră, s-a răstit Hector. Îl putem opri pe Diomede și pe oștenii lui înnebuniți de mirosul bătăliei. Pune-ți armura. Întoarce-te la luptă cu mine. A mai rămas o oră până la apus. Putem ucide mulți greci în lumina sângerie a soarelui ce coboară și alți mulți în înserarea rece.

Paris a surâs și s-a ridicat.

- Ai dreptate. Acum lupta mi se pare și mie - cel mai faimos iubăreț al lumii, nu cel mai faimos luptător al ei - calea cea mai bună. Soarta și victoria se mișcă, știi și tu, Hector - când într-o parte, când în alta -, precum un șir de oameni fără armură sub grindina săgeților dușmane.

Hector și-a pus coiful și a așteptat, tăcut, necrezând în mod vădit promisiunea fratelui său de a se alătura bătăliei.

- Tu pleacă, a spus Paris. Trebuie să-mi îmbrac echipamentul de luptă. Pleacă și te voi ajunge din urmă.

Hector a tăcut, nedorind să plece fără Paris, însă frumoasa Elena - și era *cu adevărat* frumoasă - s-a ridicat de pe scaunul ei și a traversat încăperea, pentru a-i atinge antebrățul mânjit de sânge. Sandalele ei au răsunat încetișor pe marmura rece.

- Dragul meu prieten, a rostit ea cu glas tremurător de emoție, dragul meu cumnat, drag mie - așa jigodie cum sunt, pizdă afurisită și intrigantă ce sunt, femeie oribilă ce-ngheață sângele în vene -, oh, cât îmi doresc ca propria mamă să mă fi înecat în întunecata Mare Ioniană în ziua când am venit pe lume, în loc să fiu pricină pentru toate astea!

S-a întrerupt, a luat mâna de pe Hector și a început să plângă.

Nobilul Hector a clipit la auzul acelor cuvinte, a ridicat mâna liberă ca și cum ar fi vrut s-o mângâie pe păr, apoi și-a retras-o iute și și-a dres glasul, stânjenit. Precum atâția eroi, marele Hector se purta stângaci în prezența altor femei decât soția sa. Înainte de a-i putea răspunde, Elena a continuat - fără să se oprească din plâns, suspinând cuvintele printre oftături sfâșietoare.

- Sau, nobile Hector, dacă într-adevăr zeii au menit toți anii aceștia de teribilă vărsare de sânge pentru mine, măcar să fi fost soția unui bărbat mai bun - un războinic, nu un iubăreț, un bărbat care să voiască să facă mai multe pentru cetatea sa decât să-și ducă nevasta în pat, în lungul amurg al pieirii orașului său.

Paris a schițat o jumătate de pas către Elena, gata parcă s-o pâlmuiască, dar apropierea ei de înaltul Hector l-a făcut să se oprească. Noi, străjerii de lângă perete, am privit în gol și ne-am prefăcut că n-am fi avut urechi.

Elena s-a uitat la Paris. Ochii îi erau înroșiți și sclipeau de lacrimi. A continuat să i se adreseze lui Hector, de parcă Paris - răpitorul ei și prezumtivul al doilea soț - n-ar fi fost în odaie.

- El... și-a atras disprețul arzător al bărbaților adevărați. El nu are nici tărie de spirit, nici curaj. Nici acum și nici... vreodată.

Paris a clipit și obrajii i s-au învăpăiat, ca și când ar fi fost pâlmuțit.

- Dar el își va culege roadele lașității, Hector, a urmat Elena scuișând realmente cuvintele, cu saliva împrôșcând pardoseala de marmură. Îți jur că își va culege roadele slăbiciunii sale. Ți-o jur pe numele zeilor!

Paris a părăsit încet încăperea.

Elena a revenit spre războinicul rămas în picioare și mânjit de murdărie.

- Vino însă și te așază lângă mine, pentru a te odihni, dragă cumnate. Tu ești cel mai lovit de toate luptele acestea... și totul pentru mine, Hector, care nu sunt decât o târă.

S-a așezat pe bancheta capitonată și a lovit ușor cu palma pe locul de alături.

- Hector, noi doi suntem legați laolaltă în această ursită. Zeus ne-a plantat în piepturi sămânța unui milion de morți, a pieirii vremurilor noastre. Dragul meu Hector... Noi suntem muritori. Amândoi vom muri. Dar tu și eu vom trăi o mie de generații, pentru a fi cântați...

Parcă nedorind să audă mai multe, Hector s-a răsucit pe călcâie și a ieșit din odaie, punându-și coiful înalt, care a scânteiat în razele piezișe ale soarelui în amurg.

Uitându-mă pentru ultima oară la Elena, așa cum stătea, cu capul plecat, pe bancheta capitonată, văzându-i brațele albe și perfecte și moliciunea sânilor vizibili prin veșmântul subțire, am ridicat lancea - lancea cercetașului Dolon - și i-am urmat pe

Hector și ceilalți trei lăncieri credincioși ai săi.

Este important să povestesc toate astea. Elena se foiește, șoptește numele meu, dar lunecă înapoi în somn. Numele *meu*. Ea murmură „Hock-en-ber-iiii” și simt ca și cum o lance mi-ar străpunge inima.

Iar acum, întins alături de cea mai frumoasă femeie din lumea antică, poate cea mai frumoasă femeie din istorie – sau cel puțin femeia care a făcut ca în numele ei să fie uciși cei mai mulți bărbați –, îmi amintesc mai multe despre viața mea. Despre viața mea anterioară. Despre viața mea *adevărată*.

Am fost însurat. Pe soția mea o chema Susan. Ne-am cunoscut ca studenți la Colegiul Boston și ne-am căsătorit la scurt timp după absolvire. Susan era consilier școlar la liceu, însă a lucrat arar după ce ne-am mutat în Indiana, unde eu am început să predau literatura greco-romană antică la universitatea de acolo, în 1972. Nu am avut copii, dar nu pentru că n-am fi vrut să încercăm. Susan trăia, când eu m-am îmbolnăvit de cancer la ficat și am fost internat în spital.

De ce Dumnezeu îmi amintesc toate astea acum? După nouă ani lipsiți aproape complet de amintiri personale, de ce mi-o reamintesc pe Susan acum? De ce să fiu spintecat și blestemat de cioburile tăioase ale fostei mele vieți tocmai acum?

Nu cred în Dumnezeu cu „D” mare și, în ciuda evidentei lor materialități, nu cred în divinitățile cu „d” mic. Nu ca forțe reale în univers. Dar cred în zeița-jigodie a Ironiei. Ea transcende timpul. Ea îi stăpânește pe oameni, zei și Dumnezeu deopotrivă.

Și Ea are un simț al umorului teribil de răutăcios.

Precum Romeo întins lângă Julieta, aud tunetul apropiindu-se de noi dinspre sud-vest; sunetele reverberează în curtea interioară și vântul mișcă perdelele teraselor aflate de ambele părți ale dormitorului mare. Elena se foiește, totuși nu se trezește. Nu încă.

Închid ochii și pretind că mai dorm câteva minute. Ochii mă ustură, de parcă aş avea nisip sub pleoape. Sunt prea bătrân ca să mai rămân treaz atât de mult, mai ales după ce am făcut dragoste de trei ori cu cea mai frumoasă și mai senzuală femeie din lume.

După ce i-am lăsat pe Elena și Paris, l-am urmat pe Hector spre reședința lui. Eroul care în viața sa nu fugise aproape

niciodată dinaintea unei lupte fugea de ispita pe care i-o oferise Elena – fugea acasă, la soția lui, Andromaca, și la fiul lor în vârstă de un an.

În cei nouă ani ai mei de observări și plimbări prin Ilion, nu am vorbit niciodată cu soția lui Hector, dar îi cunosc povestea. Toți din cetate îi cunosc povestea.

Andromaca era frumoasă în felul ei – este adevărat, nu se compara cu Elena ori cu zeițele, totuși era frumoasă în felul ei propriu, mai omenesc – și avea sânge albastru. Provenea din regiunea troiană Cilicia, iar tatăl ei era regele local, Eetion, admirat de cei mai mulți, respectat de toți. Micul lor palat se găsea la poalele muntelui Placos, într-o pădure faimoasă pentru lemnul ei; mareața Poartă Scheiană a Ilionului a fost făurită din lemn cilician, ca și turnurile cu mașinării de asediu aflate la mai puțin de trei kilometri înapoia liniilor grecilor.

Ahile îl ucisese pe Eetion în luptă, când ucigașul-de-oameni aheean cel iute de picior își condusesese oamenii împotriva așezărilor troiene îndepărtate la scurtă vreme după debarcarea grecilor. Andromaca avea șapte frați – și nici unul dintre ei nu era războinic, ci erau păstori și văcari –, iar Ahile îi omorâse în aceeași zi, căutându-i pe câmpuri și urmărindu-i până la moarte prin dealurile stâncoase ce urmau pădurii. În mod vădit, planul lui fusese să nu lase în viață nici un urmaș de neam bărbătesc din familia regală ciliciană. În seara aceea, Ahile își pusese oamenii să îmbrace trupul lui Eetion în armură din bronz și-l incinerase cu respect, ridicând un gorgan-mormânt deasupra cenușii bătrânului rege. Însă leșurile fraților Andromacăi rămăseseră abandonate pe țarine și în păduri, hrană lupilor.

Deși îmbogățit cu prăzile din o duzină de cetăți, Ahile ceruse o răscumpărare literalmente uriașă pentru regina lui Eetion – mama Andromacăi – și o primise. Pe atunci Ilion era încă bogat și negocia cu invadatorii săi.

Mama Andromacăi revenise acasă, în sălile goale ale palatului lor pustiu din Cilicia, iar acolo – potrivit deselor relatări ale istoriei ei dureroase – „Artemis o trăsnișe cu arcul”.

Se poate spune și așa...

Artemis, fiica lui Zeus și Leto și sora lui Apollo, este zeița vânătorii – am văzut-o chiar ieri pe Olimp – și în același timp zeița care veghează asupra nașterilor. La un moment dat în *Iliada*, Apollo răcnește înfuriat către sora sa în fața tatălui lor

Zeus - „ți-a-ngăduit să ucizi mame în chinurile facerii” - ceea ce înseamnă că Artemis este responsabilă cu trimiterea *morții* în timpul nașterii, ca și cu rolul de moașă divină pentru femeile muritoare.

Mama Andromacăi a murit la nouă luni după ce fusese luată ostatică de Ahile, în ziua în care fusese ucis Eetion, tatăl Andromacăi. Mama Andromacăi a murit pe când năștea, pe când încerca să aducă pe lume pe copilul ucigașului soțului ei.

Mai spuneți-mi și acum că zeița-jigodie a Ironiei nu conduce lumea...

Andromaca și pruncul lor nu erau acasă. Hector a trecut iute dintr-o odaie în alta a palatului, iar noi cei patru lăncieri am rămas locului, păzind intrarea, dar fără a interveni. Indiscutabil, eroul era tulburat și trăda mai multă agitație decât îl văzusem vreodată pe câmpul de bătlie. Revenit în pragul de la intrare, a oprit două slujnice care intrau.

- Unde-i Andromaca? A plecat la templul Atenei, cu celelalte soții de nobili? Sau la casa surorilor mele? La cumnatele mele?

- Stăpâne, a răspuns cea mai vârstnică dintre slujnice, stăpâna noastră a suit pe ziduri. Toate femeile troiene au auzit de luptele teribile de azi, de urgia lui Diomedea și de nenorocul fiilor Ilionului. Soția ta a mers la turnul porții celei mari a Troiei să vadă ce poate vedea, să afle dacă stăpânul și soțul ei mai trăiește. A fugit ca o nebună, stăpâne, cu doica alergându-i în urmă și purtându-ți în brațe pruncul.

Abia am putut ține pasul cu Hector, care a plecat în goana mare spre Poarta Scheiană și, când am ajuns la o stradă depărtare de ziduri, mi-am dat seama că *n-ar fi trebuit* să rămân cu el. Evenimentul acesta - întâlnirea de pe metereze dintre Hector și Andromaca - era prea important. Prea mulți zei urmau să-l vizioneze. Era posibil ca și Muza să fie acolo, căutându-mă.

La câteva sute de metri de poartă, m-am desprins de lângă ceilalți lăncieri și m-am retras în mulțimea de pe o uliță lăturalnică. Umbrele se îndesiseră, aerul era mai rece, însă turnurile fără vârfuri din Ilion continuau să fie luminate de soarele roșu care cobora înspre vest.

Am ales unul dintre turnurile acelea și am suit pe șerpuita lui scară interioară, rămânând metamorfozat ca lăncierul Dolon.

Turnul era construit cumva ca un minaret - deși Islamul se

situa la milenii în viitor – și eu eram singurul de pe balconul circular și îngust, când am ieșit pe el. Soarele îmi bătea în ochi, dar, polarizându-mi filtrele vizuale și amplificând focalizarea lentilelor de contact pe care le promisem de la zei, deslușeam clar reuniunea de pe ziduri.

Andromaca s-a repezit pe metereze și s-a aruncat în brațele soțului ei, iar picioarele i s-au rotit prin aer când el a ridicat-o și a îmbrățișat-o. Coiful lustruit al lui Hector reflecta lumina bogată a serii. Alți ostași și soții îngrijorate de pe ziduri s-au retras, îngăduind o oarecare intimitate căpeteniei lor și nevastei sale. În apropierea celor doi a rămas doar doica Andromacăi, care îl ținea în brațe pe fiul lor de un an.

Le-aș fi putut asculta conversația cu ajutorul microfonului direcțional, dar m-am mulțumit să-i privesc, să le văd buzele mișcându-se, să le studiez expresiile. După valul inițial de ușurare, văzându-și soțul luptător viu și nevătămat, Andromaca s-a încruntat și a început să vorbească repede, cu insistență. Din istoria relatată de Homer îmi aminteam liniile aproximative ale discursului ei – își repovestea propriile nefericiri, singurătatea ce urmase uciderii tatălui și fraților ei de către Ahile. I-am putut realmente citi pe buze unele cuvinte, pe când spunea:

– *Tu ești acum tatăl meu, Hector, și în același timp nobila mea mamă. Tu îmi ești acum un frate, iubitule. Și în același timp ești soțul meu, tânăr, cald, viu și viril! Fie-ți milă de mine, soțul meu! Nu mă părăsi. Nu te-ntoarce pe câmpiile Ilionului, ca să mori acolo și trupul să-ți fie târât îndărătul unui car aheean, până ce carnea-ți va fi smulsă de pe oase. Rămâi aici! Luptă de aici. Apără-ne cetatea, luptând pe metereze, aici.*

– Nu pot, a răspuns Hector și coiful i-a scânteiat când a clătinat încet din cap.

– Ba *poți*, am văzut-o pe Andromaca rostind cu chipul contorsionat de iubire și teamă. *Trebuie*. Adună-ți oștile lângă smochinul acela sălbatic... îl vezi? Acolo este cea mai vulnerabilă iubită noastră cetate înaintea asaltului lor. De trei ori au încercat argivii să pătrundă pe acolo, sperând să copleșească Ilionul, de trei ori i-au condus luptătorii lor cei mai buni – cei doi Aias, cel mare și cel mic, Idomeneu și teribilul Diomedee. Poate că vreun profet le-a spus despre slăbiciunea noastră de acolo. Luptă de aici, soțul meu! Apără-ne de aici!

– Nu pot.

- Ba *poți!* a strigat Andromaca desprinzându-se din brațele lui. Însă *n-o vei face!*

- Da, l-am privit pe Hector rostind, n-o voi face.

- Știi ce se va întâmpla cu *mine*, nobile Hector, când tu vei muri nobila-ți moarte și vei deveni hrană pentru câinii aheilor?

L-am văzut pe Hector făcând o grimasă, dar rămânând tăcut.

- Voi fi târâtă ca târfă a unei căpetenii grecești asudate! strigă Andromaca, cu glas atât de puternic, încât am auzit-o de la o jumătate de stradă depărtare. Voi fi dusă în Argos ca trofeu, ca roabă pentru Marele Aias sau Micul Aias sau teribilul Diomede sau altă căpetenie mai mărunță, care să mă fută după cum îi este voia!

- Da, a spus Hector cu privire îndurerată, dar fermă. Eu însă voi fi mort și țărâna de peste mine îți va înăbuși strigătele.

- Da, oh, da! a strigat Andromaca, plângând și râzând simultan. Nobilul Hector va fi mort. Iar fiul lui, căruia poporul Ilionului îi spune Astianax - „Domnul cetății” va fi un sclav al porcilor aheeni, vândut de la mama sa, roaba-târfă. *Aceea* va fi nobila ta moștenire, oh, nobile Hector!

Andromaca a chemat-o pe doică mai aproape și a înhățat copilul, ridicându-l ca pe un scut între ea însăși și Hector.

Am văzut durerea de pe fața lui Hector, totuși, el s-a întins către băiețaș, cu brațele deschise.

- Vino aici, Scamandrius, a spus el, rostind adevăratul nume al fiului său, nu porecla dată de locuitorii Troiei.

Copilul s-a retras speriat și a început să plângă. l-am auzit scâncetele de pe balconușul turnului meu, la șase-șapte acoperișuri depărtare.

Cauza era coiful. Coiful lui Hector. Aramă lustruită, strălucitoare, mânjită de sânge și noroi, care reflecta lumina soarelui, parapetul distorsionat și pe băiat însuși. Coiful cu creasta roșu-înflăcărat de coamă de cal și cu monstruoasele apărători metalice scânteietoare ce se curbau în jurul ochilor lui Hector și-i acopereau nasul.

Băiețelul a zbierat și s-a lipit de sânul mamei sale, temându-se de propriul tată.

Într-un asemenea moment te-ai fi așteptat ca Hector să fie pustiit sufletește - să nu fie îmbrățișat pentru ultima oară de fiul său? -, dar războinicul a hohotit, a lăsat capul pe spate și a râs iarăși, prelung și din toată inima. După un minut, Andromaca a

început și ea să râdă.

Hector și-a smuls coiful de luptă de pe cap și l-a așezat pe zid, unde sclipea în razele soarelui aflat în amurg. Apoi și-a luat fiul în brațe, l-a strâns la piept, l-a aruncat în aer și l-a prins, din nou și din nou, până ce băiețașul țipa, nu de groază, ci de încântare. Ținându-și feciorul pe brațul lui drept puternic, bărbatul a îmbrățișat-o cu brațul stâng pe Andromaca.

Cu chipul destins într-un zâmbet larg, Hector și-a ridicat capul spre cer.

- Zeus, ascultă-mă! Voi, nemuritorilor, ascultați-mă!

Toate străjile și femeile de pe zid amuțiseră. Zgomotele de pe străzi s-au potolit într-un calm straniu. Auzeam glasul sonor al lui Hector de la multe străzi depărtare.

- Îngăduiți-i acestui băiat, fiul meu, pe care-l iubesc atât de mult, să poată ajunge ca mine - primul în glorie printre troieni și oameni! Puternic și curajos ca mine, Hector, tatăl lui! Și îngăduiți, o, zei, ca Scamandrius, fiul lui Hector, să domnească într-o bună zi peste tot Ilionul, cu faimă și voinicie, și ca toți oamenii să spună: „Este un viteaz mai mare decât tatăl lui!” Aceasta mi-e ruga, zeilor, și alta nu vă cer.

După aceea, Hector a așezat copilul înapoi în brațele Andromacăi, i-a sărutat pe amândoi și a părăsit zidul, pornind către bătlie.

Recunosc că orele ce au urmat imediat după ce Hector și-a luat rămas bun de la soția sa au fost deprimante pentru mine. Starea sufletească nu mi-a fost ajutată de faptul că știam că în următorul an Andromaca va fi, într-adevăr, dusă din cetatea incendiată într-un regat unde urma să fie o roabă de lux pentru alți bărbați. Nu m-a ajutat nici faptul că știam că aheul care o va captura - Piros, destinat să devină strămoșul regilor tribului moloșilor din Epir și să-i fie închinat un mausoleu eroic în Delfi - îl va smulge pe copilul lui Hector, Scamandrius (poreclit Astianax, „Domnul cetății”, de către locuitorii Ilionului), de la sânul doicii și-l va arunca de pe zidurile înalte spre o moarte sângeroasă. Același Piros îl va ucide pe tatăl lui Hector și al lui Paris, regele Priam, la altarul lui Zeus din propriul său palat. Într-o singură noapte, dinastia lui Priam va fi definitiv extirpată. Gândul acela este sumbru.

Nu este o scuză pentru ceea ce am făcut în continuare, dar

poate fi o explicație parțială.

Am rătăcit pe străzile Ilionului până la căderea nopții și mai târziu, simțindu-mă tot mai singur și mai demoralizat decât în cei nouă ani pe care-i petrecusem acolo ca scoliast. Nu mai eram metamorfozat ca Dolon, totuși, continuam să fiu înveșmântat ca un lăncier troian – cu Cușma lui Hades pregătită să mă acopere în orice clipă și medalionul TC la îndemână pentru o evadare instantanee – și în scurt timp m-am pomenit că revenisem lângă palatul Elenei. Mărturisesc că, de-a lungul anilor, ajunseseam adesea aici, ciugulind minute de la observațiile mele scoliaste, pentru a pătrunde în taină în cetate și a veni aici, pur și simplu cu speranța de a o putea zări pe ea... pe Elena, cea mai frumoasă și mai ispititoare femeie din lume. De câte ori stătusem de cealaltă parte a străzii, vizavi de clădirea multietajată, privind în sus, aidoma unui puști îndrăgostit, și așteptasem până ce luminile se aprindeau în apartamentele și terasele de sus, sperând fără speranță ca măcar s-o întrezăresc?

Pe neașteptate, reveria mea cu mințile rătăcite a fost sfâșiată de o imagine mult mai înfricoșătoare – un car zburător ce trecea fără grabă peste străzi și acoperișuri, invizibil pentru ochii muritorilor, dar perfect vizibil pentru vederea mea amplificată. Aplecată peste balustrada lui, Muza mea cerceta străzile. Până atunci n-o mai văzusem niciodată zburând atât de jos deasupra cetății sau câmpiilor Ilionului. Știam că mă căuta pe mine.

Am ridicat Cușma lui Hades într-o clipă, ascunzându-mă – speram – de zei și oameni. Probabil că tehnologia a funcționat. Carul Muzei a plutit la mai puțin de treizeci de metri deasupra mea, fără să încetinească măcar o secundă.

După ce se îndepărtase și începuse să descrie ocoluri peste piața centrală, aflată la o duzină de străzi către est, mi-am activat harnașamentul de levitație. Toți scoliăștii sunt echipați cu aceste harnașamente, însă le folosim rareori. La capătul unei zile de înclăștări confuze pe câmp, obișnuiam să-l utilizez pentru a mă ridica deasupra bătăliei, ca să-mi formeze o imagine mai largă a situației tactice, apoi zburam spre Ilion – mărturisesc, aici, la palatul Elenei – pentru câteva minute de privit cu speranțe înaintea de a mă TC înapoi pe Olimp, la barăcile noastre.

Nu însă și acum. M-am ridicat deasupra străzii, invizibil pe când zburam peste lăncierii ce păzeau intrarea principală în palatul lui Paris și al Elenei, am trecut peste zidul înalt și am

coborât pe unul dintre balcoanele curții interioare din afara odăilor private ale perechii. Cu inima bubuind, am pătruns pe ușa deschisă, prin perdelele umflate de vânt. Sandalele îmi erau aproape neauzite pe pardoseala din piatră. Câinii din palat m-ar fi simțit – Cușma lui Hades nu ascundea mirosurile –, dar toți erau la parter și în curtea exterioară, nu aici sus, unde locuia cuplul regal.

Elena se afla în baie. Trei slujnice o ajutau, iar picioarele lor desculțe lăseau urme umede când suiau cu apă caldă pe treptele de marmură ce duceau la bazinul îngropat în podea. Perdele de voal înconjurau bazinul în sine, dar pentru că tripodurile coșurilor cu jeratic și lămpile suspendate se găseau în interiorul zonei pentru baie, materialul lor subțire nu ridica nici un obstacol în calea vederii. În continuare invizibil, am rămas imediat în afara țesăturii care unduia lin și am privit-o pe Elena în baie.

Așadar, aceștia sunt sâni care-au pus în mișcare o mie de corăbii, mi-am spus și imediat m-am admonestat pentru că mă comportam ca un idiot.

Ar trebui oare să v-o descriu? Ar trebui oare să explic de ce pârjolul frumuseții ei, al frumuseții ei dezgolite, poate stârni bărbați peste trei mii de ani și mai bine?

Cred că nu – și nu din motive de discreție ori demnitate. Frumusețea Elenei este mai presus de puterile mele de descriere. După ce ați văzut sâni atâtor femei, ați fi găsit ceva unic în pieptul plin și voluptos al Elenei? Sau ceva mai perfect în triunghiul de păr întunecat dintre coapsele ei? Sau ceva mai ațâțător în coapsele-i albe și musculoase? Sau ceva mai uimitor în fesele lăptoase, spatele puternic și umerii înguști?

Bineînțeles că da. Însă nu eu sunt bărbatul care să vă spună deosebiriile. Eu eram un scoliast minor și – în fanteziile din viața mea pierdută – poate un romancier. Ar fi fost necesar un poet mai presus de Homer, mai presus de Dante, chiar mai presus de Shakespeare, care să se ridice la înălțimea frumuseții Elenei.

Am ieșit din încăperea pentru baie, în răcoarea unei terase pustii din exteriorul dormitorului ei și am atins brățara subțire care-mi îngăduia să mă metamorfozez. Afișajul de comenzi al brățării doar a strălucit când l-am apelat, dar a răspuns prin simboluri și imagini la apăsările degetului meu mare. Acolo aveam stocate datele de metamorfozare pentru toți bărbații pe care-i înregistrasem în ultimii nouă ani. Teoretic, m-aș fi putut

metamorfoza și în femeie, dar nu găsisem niciodată motivul pentru a o face și cu certitudine n-aveam s-o fac în noaptea asta.

Ar fi cazul să aflați ceva despre metamorfozare; nu înseamnă remodelarea moleculelor, oțelului, cărnii și oaselor în altă formă. N-am nici cea mai mică idee despre felul cum funcționează metamorfozarea, deși acum cinci-șase ani scoliastul Hayakawa din secolul al douăzeci și unulea, care a trăit puțin printre noi, a încercat să-mi explice principiile teoretice. Hayakawa insista asupra conservării materiei și energiei – indiferent ce anume ar fi însemnat –, însă eu băgasem prea puțin în seamă partea aceea a explicației sale.

Neîndoios, metamorfozarea operează la nivelul cuantic. Ce oare funcționează altfel la zeii aceștia? Hayakawa îmi ceruse să-mi imaginez că toate ființele omenești de aici, inclusiv el și eu, ar fi unde staționare de probabilitate. La nivel cuantic, spunea el, oamenii – și totul din universul fizic – există de la o clipă la clipa următoare ca un fel de front de undă care colapsează – molecule, amintiri, cicatrice vechi, emoții, mustăți, răsuflare încărcată de izul berii, totul. Brățărilor pe care ni le dăduseră zeii înregistrau undele de probabilitate și ne îngăduiau să întrerupem și să stocăm originalele – și, pentru scurtă vreme, să ne contopim propriile unde de probabilitate cu cele stocate, să ne transportăm propriile amintiri și voința într-un corp nou, atunci când ne metamorfozam. Nu știu de ce n-ar fi încălcat iubita conservare a masei și energiei a lui Hayakawa... însă el insista că așa stăteau lucrurile.

Uzurparea aceasta a formei și acțiunilor altuia este motivul pentru care noi, scoliști, ne metamorfozăm aproape întotdeauna în personaje minore din băătăia pentru Troia; simpli lăncieri, ca necunoscutul străjer a cărui formă o preluasem după a lui Dolon. Dacă am fi devenit, de pildă, Odiseu, Hector, Ahile sau Agamemnon, am fi arătat exact ca ei, dar comportamentul ar fi fost al nostru – inferior caracterului eroic al persoanei reale – și cu fiecare minut în care am fi populat forma respectivă, am fi purtat evenimentele reale tot mai departe de această realitate care se depliază treptat paralel cu *Iliada*.

Nu am habar ce se întâmplă cu persoana reală atunci când ne metamorfozăm în ea. Poate că unda ei de probabilitate plutește pur și simplu în jur la nivelul cuantic, fără să mai colapseze în ceea ce noi numim realitate până am terminat cu forma și glasul

ei. Poate că unda de probabilitate era stocată în brățara pe care o purtam, ori într-o mașinărie sau microcip al zeilor de pe Olimp. Nu știu și, să fiu sincer, nu-mi pasă. Îl întrebam o dată pe Hayakawa, cu puțin timp înainte ca el s-o nemulțumească pe Muză și să dispară pentru totdeauna, dacă am fi putut folosi brățara de metamorfozare pentru a ne preschimba într-un zeu. El răsese și-mi răspunsese:

- Zeii își protejează undele de probabilitate, Hockenberry. Nu aș încerca să mă bag peste ei.

Am declanșat brățara și am derulat prin sutele de bărbați pe care-i înregistrasem, până l-am găsit pe cel pe care-l doream. *Paris*. Probabil că Muza ar fi pus sfârșit existenței mele, dacă ar fi știut că-l scanasem pe Paris pentru o metamorfozare viitoare. Scoliaștii nu interacționează.

Unde-i Paris în momentul ăsta? Cu degetul mare pe iconul de activare, am încercat să-mi reamintesc. Toate evenimentele din după-amiază și seara aceasta – confruntarea dintre Hector, Paris și Elena, întâlnirea dintre Hector, soția și fiul lui pe ziduri – se petrecuseră spre sfârșitul Cântului al VI-lea din *Iliada*. Nu?

Realmente nu mă puteam concentra. Pieptul îmi era sfâșiat de singurătate. Mă simțeam amețit, de parcă băusem toată după-amiază.

Da, sfârșitul Cântului al VI-lea... Hector o părăsește pe Andromaca, iar Paris îl ajunge din urmă, înainte ca Hector să fi ieșit din cetate – sau chiar când ieșea din cetate. Cum suna traducerea mea favorită? „*Nici Paris nu întârzie în casele-înalte.*” Noul soț al Elenei își încinsese armura, așa cum făgăduise, și se grăbise să i se alăture lui Hector, iar cei doi ieșiseră împreună prin Poarta Scheiană, pentru a se arunca în alte bătălii. Îmi amintesc că am scris o disertație pentru o conferință scoliastă în care analizasem metafora lui Homer, care spusese că Paris gonise ca un bidiviu care și-a rupt căpăstrul în grajd, cu părul fluturându-i ca o coamă în spate peste umeri, dornic de luptă, bla-bla-bla.

Unde-i Paris acum? După căderea nopții? Ce am ratat, pe când rătăceam pe străzi și mă zgâiam la luminile Elenei și la țâțele Elenei?

Asta se-ntâmpla în Cântul al VIII-lea și dintotdeauna apreciasem că acel cânt al *Iliadei* era un talmeș-balmeș confuz, alcătuit parcă din petice. El sfârșea lunga zi care începuse în

Cântul al II-lea, cu Paris ucigându-l pe aheul Menestius și cu Hector retezând beregata lui Eioneus. Se terminase cu îmbrățișările soțului și răsfăturile tatălui. Urmaseră apoi alte încheștări, după care Hector se luptase în duel individual cu Marele Aias și...

Și ce? Nu mare lucru. Aias câștiga – era un luptător mai bun –, dar apoi zeii începuseră să se certe din nou despre rezultat, avuseseră loc cuvântări ale grecilor și troienilor, o sumedenie de lăudăroșenii, apoi o propunere de armistițiu, iar Hector și Aias făcuseră schimb de armuri și se comportaseră ca prieteni vechi, pentru ca toți să fie finalmente de acord cu armistițiul, în timp ce își adunau morții ca să-i ardă pe rug și...

Unde dracu-i Paris în noaptea asta? Rămâne cu Hector și oastea ca să supravegheze armistițiul și să cuvânteze la riturile funerare? Sau se comportă așa cum îi este firea și se întoarce în patul Elenei?

– Cui îi pasă? am rostit cu glas tare și am apăsat iconul de activare de pe brățară, pentru a mă metamorfoza în forma lui Paris.

Eram încă invizibil, echipat cu Cușma lui Hades, harnașamentul de levitație, totul.

Mi-am scos Coiful Morții și celelalte de pe mine, mai puțin brățara de metamorfozare și micul medalion TC ce-mi atârna în jurul gâtului și le-am ascuns înapoia unui tripod din colțul balconului. Acum eram doar Paris, în echipamentul său de bătlăie. Am desfăcut armura și am lăsat-o tot pe balcon, apărând doar ca Paris în tunică lui moale. Dacă Muza ar fi coborât asupra mea, nu aveam altă apărare decât să mă TC.

Am trecut prin draperiile balconului și am revenit în sala de baie. Elena a ridicat privirea surprinsă, când am dat perdelele în lături.

– Stăpâne? a spus ea și i-am văzut mai întâi sfidarea din ochi, apoi căutătura plecată în ceva ce putea fi o cerere de iertare și supunere pentru cuvintele ei aspre de mai devreme. Lăsați-ne! s-a răstit la slujnice, iar femeile s-au îndepărtat pe tălpi umede.

Elena din Troia a suit fără grabă treptele bazinei și a venit spre mine, cu părul uscat, mai puțin câteva șuvițe ude lipite pe omoplați și sâni, cu capul tot plecat, însă privindu-mă printre gene.

– Ce vei face cu mine, soțul meu?

A trebuit să încerc de două ori, înainte ca glasul să mă asculte ca lumea. În cele din urmă, cu vocea lui Paris, am spus:
- Vino în pat.

19

Golden Gate din Machu Picchu

Trecură de la o globulă verde la alta pe Golden Gate, coborâră escalatoarele inerte și traversară pasarele închise în sticlă verde ce legau cablurile gigantice care susțineau drumul aflat mult dedesubtul lor. Odiseu îi însoțea.

- Ești cu adevărat Odiseu din drama turin? întrebă Hannah.

- N-am văzut niciodată drama turin, răspunse el.

Ada observă că bărbatul care-și spunea Odiseu nici nu confirmase, nici nu infirmase, ci doar ocolise întrebarea.

- Cum ai ajuns aici? întrebă Harman. Și *de unde* ai venit?

- Răspunsul este complicat, spuse Odiseu. Călătoresc de multă vreme, încercând să-mi găsesc drumul spre casă. Acesta este numai un popas, un loc unde să mă odihnesc, iar peste câteva săptămâni voi pleca mai departe. Dacă nu vă supără, aș prefera să vă spun povestea mea mai târziu. Poate când vom cina în seara asta. Poate că Savi *Uhr* m-ar putea ajuta să înțeleg părți ale istoriei mele.

Adei i se părea foarte straniu să audă un om vorbind Engleza Comună ca și cum n-ar fi fost graiul său natal; până atunci, nu mai auzise niciodată pe cineva cu accent. În lumea ei bazată pe faxări nu existau dialecte regionale, ci toți locuiau peste tot... și nicăieri.

Cei șase ieșiră pe vârful turnului, unde Savi coborâse cu sonie-ul ceva mai devreme. Apărură exact în clipa în care soarele atingea cel mai sudic dintre piscurile ascuțite ce ancorau podul. Vântul dinspre vest era puternic și rece. Se apropiară de balustrada de la marginea platformei și priviră în jos, către șaua ierboasă în pantă, cu ruinele terasate, aflate la două sute cincizeci de metri dedesubt.

- Ultima dată când am venit la Golden Gate, acum trei săptămâni, spuse Savi, Odiseu se găsea în unul dintre sarcofagele criotemporale în care dorm eu de obicei. Sosirea lui - și însemnătatea ei - este motivul pentru care v-am contactat finalmente, motivul pentru care am lăsat instrucțiunile acelea pe

piatra din Valea Secată.

Ada, Harman, Hannah și Daeman se holbară la bătrână, nepricepând în mod evident termenii sau înțelesul real al cuvintelor ei. Savi nu explică nimic.

Cei patru îl așteptară pe Odiseu să spună ceva care să-i lămurească.

- Ce-avem la cină? întrebă Odiseu.

- Același lucru, răspunse Savi.

Bărbosul clătină din cap.

- Nu. Îndreptă un deget lat și bont către Harman, apoi către Daeman: Voi doi. A mai rămas o oră până la înserare. Este un moment bun al zilei pentru vânătoare. Vreți să veniți cu mine?

- Nu! spuse Daeman.

- Da, răspunse Harman.

- Vreau și eu să vin, zise Ada, surprinsă de tonul insistent al propriei ei voci. Te rog!

Odiseu o privi prelung.

- Bine, rosti el în cele din urmă.

- Ar trebui să mă alătur și eu vouă, spuse Savi fără entuziasm.

- Știu cum să folosesc mașina ta, zise Odiseu arătând cu bărbia spre sonie.

- Știu, totuși...

Savi își atinse arma neagră de la centură.

- Nu-i nevoie, spuse Odiseu. Eu caut doar hrană, nu război. Acolo jos nu vor fi voynicși.

Bătrâna tot șovăia. Odiseu se uită la Ada și Harman.

- Așteptați aici. Mă duc să-mi iau lancea și scutul și mă-ntorc imediat.

Harman izbucni în râs, înainte de a-și da seama că bărbatul cu piept lat în tunică albă nu glumea.

Odiseu știa într-adevăr cum să piloteze sonie-ul. Decolară de pe vârful turnului,ocoliră șaua înaltă, ale cărei ruine proiectau umbre complicate sub razele soarelui mult lăsat la orizont și coborâră cu viteză printr-o vale.

- Crezusem că vrei să vânez sub pod, spuse Harman, străduindu-se să acopere șuieratul curentului de aer.

Odiseu clătină din cap. Ada observă că părul argintiu al bărbatului îi cădea pe gât aidoma unei coame cârlionțate.

- Acolo nu-s decât jaguari, veverițe și stafii, zise Odiseu. Pentru a găsi vânat, trebuie să ieșim pe câmpie. Și am de gând

să urmărim o pradă anume.

Ieșiră cu viteză uriașă prin gura canionului și dintre munți și survolară câmpii cu iarbă înaltă presărate cu cicade cât turnurile și arbori încununăți de ferigi. Soarele cobora în apus, dar deocamdată se găsea deasupra munților, astfel că totul de pe câmpii proiecta umbre lungi. Dedesubt apărură o turmă – rumegătoare mari pe care Ada nu le putu identifica, cu piele maronie și dosurile dungate cu alb. Sutele de animale aducea cu antilopele ca formă, însă erau de trei ori mai mari decât o antilopă obișnuită, cu picioare lungi și straniu articulate, gâturi lungi și flexibile și râturi atârănătoare ce aduceau cu niște furtunuri roz. Sonie-ul nu făcu nici un zgomot când le survolă și nici una dintre rumegătoare nu ridică măcar ochii.

- Ce sunt? întrebă Harman.

- Comestibile, spuse Odiseu.

Describe încă un cerc, mai jos, după care ateriză îndărătul unor tufe înalte de ferigi, aflate la treizeci de metri de turma de rumegătoare, astfel că vântul bătea dinspre ele. Soarele amurgea.

Pe lângă cele două lănci absurd de lungi – fiecare era aproape cât sonie-ul, iar mânerurile lor ieșiseră cu mult înapoia cupolei câmpului de forță și pupei vehiculului –, Odiseu adusese un scut rotund, făcut din straturi complicat lucrate de bronz și piele de bou, plus o spadă scurtă cu teacă și un cuțit înfipt la centură. Pe Ada – care intrase sub țesătura turinului mai frecvent decât îi mărturisise lui Harman –, alăturarea unui bărbat din drama turin fantastică a Troiei și versiunea aceasta sălbatică a propriei ei lumi o amețea. Se sculă și dădu să-i urmeze pe Odiseu și Harman, care se îndepărtau de sonie.

- Nu! se răsti Odiseu. Tu rămâi la vehicul.

- Pe dracu', spuse Ada.

Odiseu suspină și le vorbi în șoaptă:

- Voi rămâneți amândoi aici, în spatele tufișului ăsta. Nu vă clintiți. Dacă se apropie ceva, suiți în sonie și activați câmpul de forță.

- Nu știu cum să fac asta, șopti Harman.

- Am lăsat IA activă, zise Odiseu. Vă întindeți pur și simplu pe sonie și spuneți „activare câmp de forță”.

Purtând ambele lănci, Odiseu ieși pe câmpia ierboasă și se îndreptă silențios și încet către animalele ce pășteau. Ada auzea

cum grohăiau și mestecau creaturile cu nasuri lungi și moi, auzea iarba ce era retezată de dinții lor și le simțea izul pătrunzător. Ele nu fugiră speriate la apropierea omului, iar când cele de la marginea turmei ridicară în cele din urmă capetele, Odiseu se afla la doisprezece metri. Bărbatul se opri, lăsă jos o lance și scutul și ridică cealaltă lance lungă.

Animalele se opriseră din păscut și îl priveau cu atenție pe bipedul ciudat, totuși nu păreau alarmate.

Corpul puternic al lui Odiseu se încordă, se arcui și se destinse. Lancea zbură drept și izbi animalul cel mai apropiat deasupra pieptului, străpungându-i gâtul lung și gros. Rumegătorul se răsuci, emise un sunet sugrumat și se prăbuși greoi.

Celelalte animale pufniră, behăiră și o luară la goană – alergând toate în zigzag, într-un fel pe care Ada nu-l mai văzuse niciodată, întrucât articulațiile stranii ale picioarelor le permiteau modificări de direcție aproape instantanee –, până ce întreaga turmă dispăru din vedere, în vacarmul tropăiturilor, printr-o vâlcea situată la doi kilometri spre nord.

Odiseu se lăsă într-un genunchi lângă animalul mort și-și scoase de la centură cuțitul scurt și curbat. Din câteva tăieturi iuți, îi deschise cavitatea abdominală, îi scoase organele și măruntaiele – azvârlindu-le pe iarbă, cu excepția unuia care părea să fie ficatul, pe care-l așeză pe o folie mică de plastic întinsă alături –, apoi jupui pielea de pe o pulpă și tăie o felie groasă de carne roșie, pe care o puse tot pe folie. După aceea reteză beregata rumegătorului mort, împrăștiind și mai mult sânge pe iarbă, și-și scoase lancea din leș, îngrijindu-se să n-o rupă. Îi șterse cu atenție mânerul și vârful din bronz pe iarbă.

Rămasă tot îndărătul tufișului, Ada se simți cuprinsă de alt val de amețelă și decise să se așeze pe iarbă, ca să nu riște să leșine. Nu văzuse niciodată un animal ucis de un om, cu atât mai puțin tranșat și parțial jupuit cu atâta îndemănare. Era teribil de... *eficient*. Rușinată de reacția ei, dar nedorind să leșine, își coborî capul spre genunchi, până ce petele negre încetară să-i mai danseze în vederea periferică.

Harman o atinse pe spinare îngrijorat, însă când ea îi făcu semn să se îndepărteze, bărbatul porni către leș.

– Stai pe loc! strigă Odiseu.

Harman se opri, derutat.

- Au plecat. Nu vrei să te-ajut să duci...?

Odiseu ridică o palmă, pentru a-i face semn să rămână locului.

- Nu asta vânez. Asta-i... *Nu vă clintiți!*

Harman și Ada întoarseră ochii spre vest. Două forme bipede alb, negru și roșu se apropiau cu o viteză foarte mare, mai repede chiar decât fugiseră rumegătorii. Ada simți cum răsuflarea i se oprește în gât și-l văzu pe Harman înlemnind.

Creaturile goneau cu o sută de kilometri pe oră către stârvul însângerat și Odiseu, care rămăsese în genunchi, pentru ca apoi să derapeze cumva, oprindu-se într-un norișor de praf. Ada văzu că erau păsările pe care le zăriseră din sonie - *Păsările Terorii*, le numise Savi -, totuși, ceea ce din văzduh păruse foarte amuzant, creaturi de felul unor struți ce pășeau aidoma unor pui stângaci de găină - se dovedeau terifiante în realitate.

Cele două Păsări ale Terorii se opriseră la cinci pași de rumegător, cu ochii ațintiți acum asupra lui Odiseu. Ambele erau înalte de trei metri, cu pene scurte și albe pe corpurile musculoase, pene negre pe aripile vestigiale și picioare puternice. Groase cât torsul Adei. Ciocurile lor mai lungi de un metru erau curbate înfricoșător, roșii în jurul gurii - ca pătate de sânge - și controlate de mușchii extrem de puternici ai maxilarelor, care se reliefa sub cele șase pene lungi și roșii ce li se înălțau pe partea dorsală a craniilor. Ochii le erau teribili, galbeni, răutăcioși, înconjurați de cercuri albastre și situați sub proeminențe supraoculare sauriene. Pe lângă ciocurile de prădător pentru sfâșiere, păsările aveau și gheare puternice la picioare - fiecare cât antebrațul Adei -, la care se adăugau gheare cu aspect și mai ucigaș la cotul fiecărei aripi vestigiale.

Ada știu instantaneu că monștrii aceia nu erau simpli hoitari, ci prădători oribili.

Odiseu se ridică, cu o lance lungă în mâna stângă și cu lancea însângerată în mâna dreaptă. Capetele Păsărilor Terorii se retraseră brusc, la unison, ochi galbeni clipiră spre ochi galbeni și cele două animale se îndepărtară unul de celălalt aidoma unor dansatori cu o coregrafie perfectă, pregătindu-se să-l atace pe Odiseu din părți opuse. Ada putea *mirosi* duhoarea de stârv a monștrilor. Nu avea nici o îndoială că picioarele acelea puternice și lipsite de pene puteau rezezi Păsările Terorii peste cei șase metri care-i despărțeau de prada lor - Odiseu - dintr-un singur

salt, cu ghearele extinse și sfârtecând în clipa în care fiarele grele de câte o tonă aterizau. Era de asemenea clar că perechea funcționa perfect ca echipă de ucigași.

Odiseu nu le așteptă să ajungă pe pozițiile dorite ori să atace. Cu o grație letală, își azvârli prima lance – drept și puternic – în pieptul musculos al Păsării Terorii din stânga sa, după care se roti să întâmpine a doua pasăre. Prima creatură emise un zbieret teribil care îngheță răsuflarea Adei, dar care fu dublat peste o secundă de mugetul și urletul lui Odiseu care sări peste leșul rumegătorului, trecu a doua lance ucigașă din mâna stângă în cea dreaptă și-i repezi vârful de bronz către ochiul drept al celei de-a doua Păsări a Terorii.

Prima pasăre se clătină spre îndărăt, lovi cu ghearele în lancea care-i ieșea din piept și rupse mânerul gros de stejar. A doua eschivă lancea lui Odiseu, sfichiuiind capul înapoi, ca o cobră. În mod vădit surprinsă de atacul bipedului mic și lipsit de pene, monstrul țopăi de două ori – retrăgându-se trei metri – și dădu cu gheara către sulița atacatoare.

Odiseu trebuia să-și tragă iute sulița greoaie după fiecare atac, pentru a evita să-i fie smulsă din mâini. Continuând să răcnească, bărbatul făcu un pas înapoi și păru că se împiedică de stârvul însângerat al rumegătorului, căzând într-o parte...

Pasărea Terorii nerănită își zări ocazia și profită de ea, sărind la o înălțime de doi metri în văzduh și coborând spre Odiseu cu toate ghearele extinse.

Odiseu se rostogoli pe sol, se ridică într-un genunchi printr-o mișcare fluidă și fixă mânerul lăncii în pământ cu un moment înainte ca Pasărea Terorii să coboare pe ea cu toată greutatea corpului, astfel încât vârful de bronz pătrunse în sus prin pieptul musculos, în inima aceea groaznică. Bărbatul trebui să se rostogolească din nou pentru a se feri din calea sa, când uriașa creatură se prăvăli fără viață în locul unde stătuse îngenuncheat.

– Atenție! răcni Harman și o luă la goană către locul luptei.

Prima Pasăre a Terorii – cu sângele revărsându-se din rana făcută de lance și cu mânerul rupt rămas înfipt în piept – se repezea către spatele lui Odiseu. Capul păsării sfichiuii înainte pe doi metri de gât, aidoma unui șarpe acoperit cu pene, iar ciocul uriaș clămpăni în locul unde ar fi trebuit să ajungă capul lui Odiseu dacă s-ar fi retras. Însă războinicul se aruncase spre înainte, nu înapoi, rostogolindu-se iarăși, dar cu mâinile goale de

data aceasta, când Pasărea Terorii trecu purtată de inerție pe lângă el, pentru ca apoi să se întoarcă, răsucindu-se și rotindu-se aproape imposibil de iute, la fel cum făcuseră rumegătoarele cu articulații stranii.

- Hei! strigă Harman și aruncă o piatră în ea.

Capul Păsării Terorii zvâcni în sus, ochii galbeni clipiră spre impertinența aceea și prădătorul uriaș se repezi la Harman.

Bărbatul derapă pe pământ și țipă:

- Futu-i!

Se întoarse și alergă în direcția din care venise. Brusc, Harman înțelese că nu putea fugi mai repede ca monstrul, așa că se răsuci, cu picioarele depărtate și pumnii ridicați, gata să întâmpine atacul Păsării Terorii cu mâinile goale.

Ada privi în jur, căutând un bolovan, un băț, o armă de orice fel. Nu zări nimic. Sări în picioare.

Odiseu își ridică scutul și - folosind cadavrul rumegătorului ca pe o trambulină - se avântă în spinarea Păsării Terorii, scoțându-și în același timp sabia scurtă din teacă.

Creatura continua să alerge în direcția lui Harman și a Adei, dar acum gâtul îi era întors și-și repezea capul, izbind cu uriașul cioc roșu în scutul lui Odiseu. De fiecare dată când maxilarele masive loveau, bărbatul era proiectat spre îndărăt, însă își strânsese puternic picioarele în jurul corpului păsării la doi metri deasupra solului și, cu toate că se lăsa mult pe spate, aidoma unui călăreț de circ în drama turinului, nu cădea niciodată. După care, când capul Păsării Terorii se roti spre înainte, căutându-l pe Harman cu ochii ei galbeni, Odiseu se aplecă în față și trase spada de-a curmezișul gâtului cu pene albe al monstrului gigantic, retezându-i jugulara.

Sări apoi jos, ateriză în picioare și alergă către Harman, iar Pasărea Terorii se năruie pe pământ și rămase nemișcată la nici trei metri de ei. Sângele se ridică la un metru și jumătate în aer, apoi fântâna arteziană roșie se diminuează și dispăru, când inima uriașă încetă să mai bată.

Gâfâind, mânjit de măruntaiele rumegătorului, de sângele Păsării Terorii, de iarbă și noroi, continuând să-și țină ridicate sabia însângерată și scutul, Odiseu rânji prin barbă și spuse:

- N-am vrut decât una pentru cină, dar din a doua o să ne luăm mâine pentru o gustare.

Ada se apropie de Harman și-l atinse pe braț. Bărbatul nu se

întoarce. Ochii îi rămăseseră holbați.

Odiseu merse la pasărea cea mai apropiată, îi tăie capul uriaș, apoi își trecu cuțitul pentru jupuire în lungul pieptului ei, trăgând spre înapoi carnea, pielea și penele cu ușurința cu care cineva ar fi ajutat la dezbrăcarea unui palton gros.

- O să am nevoie de mai mulți saci de plastic, îi spuse el lui Harman și Adei. Mai sunt câțiva într-un compartiment de depozitare lângă pupa sonie-ului. Ajunge să-i spuneți mașinii „deschidere stocare” și se va deschide. Dar grăbiți-vă!

Harman se întorsese ca să plece spre sonie, însă se opri.

- De ce să ne grăbim?

Odiseu își șterse sângele din barbă cu dosul mâinii și le arătă dinții săi albi, strălucitori.

- Păsările Terorii simt mirosul de sânge de la mulți kilometri depărtare... iar în amurg, pe câmpiile astea, sunt sute de perechi ieșite la vânatoare.

Harman se răsuci și porni în goană către sonie, ca să aducă sacii.

Ada observă că Savi și Daeman erau beți încă înainte de începerea cinei.

Masa fu servită într-o încăpere de sticlă, atașată de latura suportului superior al turnului sudic. Savi încălzea rații semipreparate într-o bulă cu microunde obișnuită, însă Ada era fascinată - până atunci nu mai văzuse niciodată o masă care să fie pregătită exclusiv de o ființă omenească. Absența servitorilor în zonele rezidențiale din Golden Gate era încă și mai perceptibilă în timpul meselor.

Odiseu era afară, pe traversa lată de susținere a podului, și ridicase o structură stângace de piatră și metal, în care ardea lemnul pe care-l adusese de pe câmpie. Începuse să plouă și bărbatul trebuise să facă un foc zdravăn pentru a-i menține arderea. Flăcările luminau rugina și vopseaua portocalie decolorată de pe latura turnului.

Privind afară prin peretele verde translucid și sorbind din paharul cu gin, Harman spuse:

- Acela este un fel de altar pentru zeii lui păgâni?

- Nu tocmai, răspunse Savi. Așa-și gătește el hrana.

Aduse boluri și farfurii la masa rotundă unde așteptau ceilalți, apoi i se adresă lui Harman:

- Vrei, te rog, să-l chemi înăuntru? Mâncarea ni se răcește în timp ce el o carbonizează pe a lui, iar peste munți vine o furtună cu fulgere. Nu-i o idee prea grozavă să fii afară, pe suprastructura podului, când trăsnește.

După ce se așezară în cele din urmă, cu Odiseu punând talerele de lemn pline de carne aburindă pe o masă din apropiere, astfel ca nimeni să nu fie nevoit să vadă bucățile înnegrite de foc, Savi trecu în jurul mesei o carafă cu vin. Ea își umplu ultima paharul și Ada o auzi murmurând:

- *Baruch atah adonai, elokeno melech ha olam, borai pri hagafen.*

- Ce-i asta? întrebă încet Ada.

Toți ceilalți râdeau de ceva ce spusese Daeman și nu păruseră să fi observat șoaptele lui Savi. Singura dată când Ada auzise alt grai fusese în drama turinului; acolo luptătorii vorbeau în păsărească, dar, cumva, turinul traducea fiecare cuvânt, astfel că toți cei aflați sub țesătura lui pricepeau înțelesul, fără să asculte de fapt.

Savi clătină din cap, însă Ada nu-și dădu seama dacă, în felul acela, îi răspunsese că nici ea însăși nu cunoștea sensul cuvintelor stranii, ori că nu era dispusă să i-l destăinuie.

- Am explorat toate nivelurile podului și bulele din jurul lui, vorbea Hannah surescitată. Metalul podului în sine este vechi și ruginit, dar... uimitor! Iar în unele camere de dedesubt există forme ciudate de metal. Independente, pur și simplu, care nu fac parte din nici o structură. Unele au forme de femei și bărbați.

Savi lătră un râset. Își reumplea deja paharul cu vin. Nici un fel de alte cuvinte necunoscute nu-i însoțiră gestul.

- Acelea sunt statui, zise Odiseu. Sculpturi. N-ai mai văzut niciodată așa ceva?

Hannah negă încet din cap. Deși fata petrecuse ani de zile învățând cum să topească și să toarne metalul, Ada știa că o șocase ideea de a face obiecte în formă de oameni sau de alte creaturi vii. Adei i se părea de asemenea un concept straniu.

- Ei n-au artă, rosti Savi brusc către Odiseu. N-au sculpturi, picturi, meșteșuguri, fotografii, holografii, nici chiar manipulare genetică. N-au muzică, dans, balet, sporturi și nici cântece. Nici teatru, nici arhitectură, nici kabuki, nici piese No, absolut nimic. Sunt la fel de creativi ca niște... păsări nou-născute. Ba nu, îmi

iau vorba asta înapoi... până și păsările știu cum să cânte și să construiască un cuib. Acești *eloi* ale ultimelor zile sunt cucu tăcuți, care locuiesc în cuiburile altor păsări și n-au nici măcar un cântec cu care să plătească.

Bătrâna începuse să-și împleticească vorbele.

Odiseu se uită la Hannah, Ada, Daeman și Harman, iar expresia sa era indescifrabilă. În același timp, cei patru musafiri o priveau pe Savi, întrebându-se de ce tonul ei era atât de furios.

- Dar apoi, continuă Savi privind-l pe Odiseu în ochi, ei n-au nici literatură. Și nici tu...

Odiseu îi zâmbi. Ada recunoscuse surâsul pe care bărbatul îl afișase când decupase carne din flancul rumegătorului. Odiseu se îmbăiașe înainte de cină, spălându-și cu șampon până și părul cârlionțat și sur, însă Ada continua să-și imagineze brațele, mâinile și barba lui așa cum fuseseră - mânjite de sânge și năclăite de măruntaie. Nu era treaba ei, dar se gândi că Savi nu proceda cu înțelepciune tachinându-l în felul acela.

- Pre-literature, fă cunoștință cu post-literații, nu se opri Savi, deschizând brațele, ca și cum l-ar fi prezentat pe Odiseu celorlalți patru.

După aceea, ridică un deget:

- Ah, l-am uitat pe prietenul nostru Harman! El este Balzac și Shakespeare al actualelor gunoaie de omenire de stil-vechi. El citește cam la nivelul unui copil de șase ani din Epoca Pierdută, nu-i așa, Harman *Uhr?* Miști din buze când citești cuvintele, așa-i?

- Da, încuviință Harman, surâzând ușor. Buzele mi se mișcă atunci când citesc. N-am știut că există și alt mod în care o pot face. Și am avut nevoie de peste patru Douăzeci ca să ajung la acest nivel de pricepere.

Adei i se păru că bătrânul de nouăzeci și nouă de ani știa că era insultat, totuși nu-i păsa, arătând numai interes față de următoarele cuvinte ale lui Savi.

Ada își dresă glasul.

- Ce animal era acela pe care l-ai... ucis... azi? Îl întrebă pe Odiseu cu glas sonor și simultan fragil. Nu Păsările Terorii, celălalt?

- Eu mă gândesc la el ca fiind rumegătorul cu trompă, răspunse Odiseu. Vrei să-ncerci?

Se întinse către masa din spate, luă platoul cu carne înnegrită

de foc și-l aduse în fața femeii.

Dorind să fie politicoasă, Ada luă cea mai mică bucățică, manipulând-o precaut cu tacâmurile.

- O să iau și eu, anunță Harman.

Talerul făcu ocolul mesei. Hannah și Daeman se strâmbară la carne, o mirosiră, zâmbiră politicos, însă nu luară nici o bucată. Când platoul ajunsese la Savi, ea i-l trecu fără nici un cuvânt lui Odiseu.

Ada ciuguli din feliuța cea mai subțire pe care o putuse tăia. Era delicioasă - la fel ca friptura, dar cu textură mai tare și gust mai bogat. Izul fumului de lemne arse îi conferea o aromă diferită față de orice mâncare gătită în microunde pe care o încercase vreodată. Își tăie o felie mai mare.

Odiseu mânca folosindu-se doar de cuțitul scurt și ascuțit pe care-l adusese la masă; tăia felii subțiri și le mușca direct din vârful cuțitului. Ada încercă să nu se holbeze la el.

- *Macrauchenia*, rosti Savi, între o furculiță de salată și alta de orez preparat la microunde.

Ada ridică ochii, întrebându-se dacă era altă părticică din straniul ritual de limbaj al bătrânei.

- Poftim? făcu Daeman.

- *Macrauchenia*. Așa se numește animalul pe care l-a omorât prietenul nostru grec și pe care ceilalți doi prieteni ai noștri îl mănâncă de parcă n-ar exista și felul al doilea. A locuit pe câmpiile astea din America de Sud acum două milioane de ani, dar a dispărut înainte ca omenirea să fi apărut. A fost readus de ARN-iști în anii nebuni de după rubicon, înainte ca post-oamenii să stopeze reintroducerea de-a valma a speciilor dispărute. După ce-au readus *Macrauchenia*, unii ARN-iști s-au gândit însă c-ar fi inteligent să le readucă și pe *Phorusrhacos*.

- Forus... cum? zise Daeman.

- *Phorusrhacos*. Păsările Terorii. Geniile ARN-iste au uitat că păsările alea au fost principalii prădători din America de Sud vreme de milioane de ani. Cel puțin până ce smilodonii au venit din America de Nord, după coborârea nivelului apelor și apariția punții de uscat dintre continente. Știați că istmul Panama este din nou sub ape? Că s-au separat iarăși continentele?

Privi în jur, evident amețită de vin, beligerantă și sigură că nici unul dintre ei nu avea habar despre ce vorbea.

Harman sorbi din vin.

- Dorim oare să știm ce este un smilodon?

Savi strânse din umeri.

- O felină mare, dă-o-n pizda mă-sii, cu dinți mari ca niște cuțite. Halea Păsările Terorii la prânz și se scobeau dinți cu ghearele rămase. Idioții de ARN-iști i-au readus pe lume pe machairodus, dar nu aici. În India. E cineva de-aici care să știe unde-i asta... unde-a fost? Oare ar trebui să știți? Post-oamenii ar fi smuls-o din Asia și-ar fi sfărâmat-o într-un căcat de-arhipelag, dacă nu i-ar fi oprit Khan Ho Tep.

Cei cinci o priveau fix.

- Mulțumesc că mi-ai reamintit, spuse Odiseu cu accentul lui cântat și se ridică, ducându-se la masa alăturată. Felul următor - Pasărea Terorii!

Reveni la ei cu platoul cel mai mare.

- Așteptasem de mult să gust delicatessa asta, însă până azi n-am avut timp să vânez una. Cine mai vrea?

Cu excepția lui Daeman și Savi, ceilalți doriră să încerce o felie. Toți își mai turnară vin. Afară furtuna se dezlănțuise și fulgerele brăzdau noaptea în jurul structurii podului, luminând șaua și ruinele aflate mult dedesubt, dar și norii și piscurile neregulate din ambele părți.

Ada, Harman și Hannah încercară câte o bucățică din carnea albă, apoi băură o mulțime de apă și vin. Odiseu mânca felie după felie din vârful cuțitului său.

- Îmi amintește de... pui, vorbi Ada în tăcerea care se lăsase.

- Da, spuse Hannah, aduce clar cu carnea de pui.

- Pui, totuși cu un gust diferit, mai puternic și mai amărui, completă Harman.

- Vultur, zise Odiseu. Mie-mi amintește de carnea de vultur.

Luă altă mușcătură mare, o înghiți și rânji:

- Dac-o să mai gătesc vreodată Pasărea Terorii, o să folosesc foarte mult sos.

Cinci dintre ei își mâncară în tăcere orezul gătit la microunde, pe când Odiseu continuă să înfulece din Pasărea Terorii și *Macrauchenia*, ajutându-se cu sorbituri uriașe de vin. Poate că tăcerea ar fi fost stânjenitoare în absența furtunii. Vântul sporise, fulgerele erau aproape neconținute - scâldând în rafale de lumină albă bula în care cinau, discret iluminată - și tunetele ar fi acoperit oricum majoritatea conversațiilor. Bula verzuie de cină

părea că se leagănă imperceptibil ori de câte ori vijelia urla și cei patru musafiri se priveau între ei cu o neliniște abia tănuită.

- E-n regulă, spuse Savi, fără să mai pară furioasă și parcă nici la fel de amețită de băutură, ca și cum vorbele ei aspre de mai devreme acționaseră ca o supapă care-i redusese presiunea amărăciunii. Pariglasul nu conduce electricitatea și suntem ferm prinși - atâta vreme cât podul rezistă, nu vom cădea.

Își goli vinul din pahar și zâmbi fără amuzament:

- Desigur, podu-i mai vechi decât lumea și pământu', așa că nu pot garanta că va rezista.

După ce toiul vijeliei trecu și Savi oferă cafea și ceai încălzite în containere de sticlă cu forme ciudate, Hannah spuse:

- Odiseu *Uhr*, ai promis că ne vei spune cum ai ajuns aici.

- Vreți să vă cânt despre toate ocolișurile și întorsăturile drumului meu, de pe care am fost abătut de nenumărate ori, din zilele în care tovarășii mei și cu mine am jefuit palatele sfinte ale Pergamului? replică încet bărbatul.

- Da, spuse Hannah.

- O voi face, încuviință Odiseu. Mai întâi însă, cred, Savi *Uhr* are ceva de discutat cu voi toți.

Ei o priviră pe bătrână și așteptară.

- Am nevoie de ajutorul vostru, începu Savi. Timp de veacuri, am evitat să fiu văzută în lumea voastră - de voynicși și ceilalți supraveghetori care-mi doresc răul -, dar Odiseu se află aici dintr-un motiv întemeiat și scopurile lui le slujesc și pe ale mele. Vă cer să-l luați cu voi - la una dintre locuințele voastre, unde poate fi vizitat - și să-i îngăduiți să se întâlnească și să stea de vorbă cu prietenii voștri.

Ada, Harman, Daeman și Hannah schimbă uitături.

- De ce nu se faxează pur și simplu acolo unde vrea să meargă? întrebă Daeman.

Savi clătină din cap.

- Odiseu nu se poate faxa, tot așa cum nici eu nu pot.

- Asta-i o aiureală, replică Daeman. Oricine se poate faxa.

Savi suspină și-și turnă în pahar ultimele picături de vin.

- Băiete, zise ea, tu știi ce este faxarea?

Daeman izbucni în râs.

- Bineînțeles. Este felul în care ajungi din locul unde ești în locul în care vrei să fii.

- Totuși, cum funcționează? întrebă Savi.

Pe Daeman îl exaspera îngustimea bătrânei.

- Ce vrei să spui prin „cum funcționează”? Funcționează și gata! Ca servitorii sau ca apa care curge. Folosești un faxportal ca să mergi dintr-un loc în altul, de la un nod-fax la următorul.

Harman ridică o mână.

- Daeman *Uhr*, cred că Savi *Uhr* se referă la funcționarea mașinărilor care ne îngăduie să ne faxăm.

- Și eu m-am întrebat de câteva ori despre asta, zise Hannah. Știu cum se construiește un cuptor-furnal care poate topi metalul. Dar cum se construiește un faxportal care să ne trimită de aici până acolo, fără a fi nevoie să... pășim între cele două locuri?

Savi râse.

- Nu funcționează așa, copilași dragi. Faxportalurile voastre nu vă trimit nicăieri. Ele vă distrug. Vă dezintegrează atom cu atom. Nici măcar nu trimit atomii nicăieri, ci doar îi stochează, până sunt necesari următoarei persoane care sosește prin faxare. Când sunteți faxați voi *nu mergeți* nicăieri. Muriți și îngăduiți ca altă instanță a voastră să fie construită altundeva.

Odiseu își bău vinul și privi furtuna care se îndepărta, aparent neinteresat de explicațiile bătrânei. Ceilalți patru se holbară la ea.

- Păi, făcu Ada, asta-i... asta-i...

- O nebunie, spuse Daeman.

Savi surâse.

- Da.

Harman își dresе glasul și-și lăsă din mână ceașca de cafea.

- Savi *Uhr*, dacă am fi distruși de fiecare dată când ne faxăm, cum se face că ne amintim totul când... ajungem... altundeva? Își ridică brațul drept. Iar această mică cicatrice... Am căpătat-o acum șapte ani, pe când aveam nouăzeci și doi de ani. În mod normal, aceste probleme mărunte sunt înlăturate când mergem la firmerie la fiecare Douăzeci, dar...

Se opri, ca și când ar fi înțeles brusc răspunsul.

- Exact, aprobă Savi. Mințile mașinilor aflate înapoia faxportalurilor țin minte micile voastre imperfecțiuni, la fel cum vă țin minte amintirile și structura celulară a personalității, expedind informații - nu pe voi, ci *informații* - de la un nod-fax la altul, actualizându-vă și reparându-vă celulele îmbătrânite la fiecare douăzeci de ani - ceea ce voi numiți vizitele la firmerie - ,

totuși, de ce crezi că dispari la a o sută ta aniversare, Harman *Uhr*? De ce crezi că încetează să vă reînnoiască după ce ajungeți la o sută de ani? Și unde vei ajunge tu la următoarea ta aniversare?

Harman nu răspunse nimic, dar Daeman vorbi:

- În inele, femeie nebună! La al Cincilea Douăzeci, toți suim în inele.

- Ca să deveniți post-oameni, continuă Savi, stăpânindu-se să nu pufnească. Ca să suiți la ceruri și să stați de-a dreapta lui... a cuiva.

- Da, zise Hannah, însă pe un ton întrebător.

- Nu, spuse Savi. Nu știu ce se-ntâmplă cu șabloanele voastre de memorie pe care vi le păstrează logosfera până împliniți o sută de ani, dar știu că datele nu sunt trimise la inele. Poate că sunt stocate, însă eu bănuiesc că sunt distruse. Distorsionate.

Pentru a doua oară în ziua aceasta lungă, Ada simți că îi venea să leșine. Cu toate acestea, fu prima care-și regăsi glasul.

- Savi *Uhr*, de ce nu puteți tu și Odiseu *Uhr* să folosiți nodurile-fax? Sau pur și simplu optezi să n-o faci?

Optezi să nu fii distrusă, pentru ca atomii corpului tău să nu-ți fie îmbucătățiți ca rumegătorul și Pasărea Terorii pe care i-am mâncat în seara asta. Ada își afundă vârfurile degetelor în paharul ei cu apă, le scoase și le atinse de obraz.

- Odiseu nu se poate faxa, fiindcă logosfera nu are nici o înregistrare a lui, rosti încet Savi. Prima lui încercare de a se faxa ar fi și ultima.

- Logosfera? repetă Harman.

Savi clătină iarăși din cap.

- Subiectul e complicat. Prea complicat pentru o bătrână care a băut prea mult azi.

- Dar o să ne explici în curând? insistă Harman.

- O să vă *arăt* totul mâine. Înainte de-a porni din nou pe drumurile noastre diferite.

Ada prinse căutătura lui Harman. Bărbatul abia își putea stăpâni surescitarea.

- Această logosferă... indiferent ce ar fi ea, spuse Hannah, are însă o înregistrare a ta? Pentru nodurile-fax? Astfel ca tu *să te poți faxa*?

Savi își afișă zâmbetul nefericit.

- Oh, da! Mă ține minte de acum mai bine de o mie patru sute

de ani, când faxam în fiecare zi a vieții mele. Logosfera m-așteaptă ca o invizibilă Pasăre a Terorii... și m-ar recunoaște instantaneu dac-aș încerca unul dintre faxportalurile voastre obișnuite. Aceea ar fi însă și ultima mea încercare.

- Nu-nțeleg, se încruntă Hannah.

- Haideți să lăsăm deocamdată deoparte toată vorbăria asta tehnică în doi peri, propuse Savi. Acceptați faptul că nici Odiseu, nici eu nu putem folosi grozavele voastre faxportaluri. Iar dacă v-aș vizita minunata societate, zburând pân-acolo, ar însemna sfârșitul vieții mele.

- De ce? întrebă Harman. În lumea noastră nu există violență. Cu excepția dramei turinului. Și nici unul dintre noi nu crede că aceea ar fi reală.

Privi cu subînțeles către Odiseu, dar bărbatul cu păr sur nu reacționează în nici un fel.

Savi sorbi din vin.

- Credeți-mă pe cuvânt, când vă spun că a mă arăta în mod deschis, ar însemna moartea pentru mine. De asemenea, credeți-mă că este imperativ ca lui Odiseu să-i fie îngăduit să se întâlnească cu oameni, să vorbească cu ei, să fie auzit. Dacă v-aș duce înapoi cu sonie-ul, l-ar putea găzdui unul dintre voi, în casa lui, pentru câteva săptămâni? Pentru o lună?

- Trei săptămâni, o întrerupse Odiseu părând iritat, de parcă îl nemulțumea să audă că se discuta despre el ca și când n-ar fi fost prezent. Nu mai mult.

- Bine, zise Savi. Trei săptămâni. I-ar oferi vreunul dintre voi trei săptămâni de ospitalitate acestui străin într-o țară străină?

- Odiseu n-ar fi în același pericol în care ești și tu? întrebă Daeman.

- Odiseu *Uhr* își poate vedea singur de grijă, răspunse Savi.

Cei patru tăcură pentru un minut, încercând să priceapă solicitarea și circumstanțele ei. În cele din urmă, Harman rosti:

- Savi *Uhr*, eu l-aș găzdui cu plăcere pe Odiseu, însă doresc de asemenea să vizitez locul acesta unde spui că s-ar putea găsi nave spațiale. Țelul meu este să ajung în inele. Și, așa cum ai subliniat, mă apropii de Douăzeciul final... așa că n-am timp de irosit. Aș prefera să-mi consum acel timp găsind marea secată în care spui că post-oamenii păstrează ceva care poate să zboare la inelele-e și -p. Poate că dacă mi-ai arăta cum se pilotează sonie-ul...

Savi își frecă fruntea, ca și cum ar fi durut-o capul.

- Bazinul Mediteranean? Harman *Uhr*, acolo nu poți să zbori.

- Este interzis?

- Nu, zise Savi. Acolo *nu poți* să zbori. Sonie-urile și alte mașini zburătoare nu funcționează deasupra Bazinului.

Se opri și privi în jurul mesei:

- Pe de altă parte, poți să intri în Bazin, mergând pe jos sau cu alt tip de vehicul. De-a lungul secolelor, eu am încercat și n-am izbutit să intru, totuși, te pot conduce acolo. *Dacă* unul dintre prietenii tăi este de acord să-l găzduiască trei săptămâni pe Odiseu.

- Eu vreau să merg cu tine și Harman, rosti Ada.

- Și eu, spuse Daeman. Vreau să văd bazinul ăla... cum îi zice. Harman îl privi surprins.

- Ce dracu', urmă Daeman. Nu-s un laș. Pun prinsoare că sunt singurul de aici care-a fost mâncat de-un alozaur.

- O să beau pentru asta, vorbi Odiseu și-și deșertă vinul.

Savi o privi pe Hannah.

- În felul acesta, ai mai rămas doar tu, scumpo.

- L-aș găzdui cu plăcere pe Odiseu, răspunse tânăra, dar eu nu faxez mult și nu merg la petreceri. Trăiesc cu mama și nici ea nu primește grupuri prea frecvent.

- Mă tem că nu-i convenabil. Odiseu are la dispoziție numai trei săptămâni și trebuie să-ncepem cu un loc bine cunoscut, unde pot locui mulți oameni, mai multe săptămâni la rând. De fapt, Palatul Ardis ar fi fost locul perfect.

Se uită la Ada.

- Savi *Uhr*, spuse Ada, de unde știi despre Palatul Ardis? Și, de fapt, de unde știi despre lecturile lui Harman sau despre orice alte evenimente din lume, dacă nu poți veni printre noi și nici utiliza nodurile-fax?

- Privesc, răspunse bătrâna. Privesc și-aștept, iar uneori zbor în locuri unde mă pot amesteca printre voi.

- Burning Man, zise Hannah.

- Da, printre altele.

Savi privi în jurul mesei și rosti:

- Păreți obosiți. Ce-ar fi să vă conduc în camerele voastre, ca să vă puteți culca? Vom continua dimineață. Lăsați vesela, o s-o strâng și spăl mai târziu.

Ideea de a strânge sau de a spăla vesela nu le trecuse

niciodată musafirilor prin minte. O dată în plus, Ada se uită în jur și simți absența servitorilor și voynicșilor.

Ar fi vrut să protesteze față de această oră impusă pentru culcare – nici măcar nu apucaseră să audă povestea lui Odiseu –, dar își privi prietenii – Hannah, trasă la față de oboseală, Daeman, beat și abia izbutind să țină capul ridicat, Harman, trădându-și vârsta pe chip – și simți cum epuizarea o încearcă și pe ea. Fusesse o zi teribilă. Era timpul pentru somn.

Odiseu rămase la masă, pe când Savi îi conduse pe ceilalți patru prin holuri iluminate doar de fulgerele care se diminuau, în sus, pe un escalator acoperit cu sticlă, care se încolăcea în jurul turnului lui Golden Gate, și apoi în jos, pe un coridor lung, până la mai multe camere-bule aflate în punctul cel mai de sus al turnului nordic. Dormitoarele acelea nu erau atașate fizic de vârful turnului, ci numai de coridorul de sticlă, care avea drept perete sudic podul de oțel, astfel că, în sine, cubiculumurile pentru dormit ieșeau, aparent nesigur, în spațiu, precum ciorchinii de struguri verzi.

Savi le oferi tuturor bule separate pentru dormit și-i făcu semn lui Hannah spre prima încăpere de pe coridor. Tânăra șovăi în pragul spațiului micuț. La interior, până și podeaua era transparentă, așa că Hannah înaintă un pas, după care sări îndărăt în soliditatea relativă a holului de acces mochetat.

– Este perfect sigură, rosti Savi.

– Bine, încuviință Hannah și încercă din nou.

Patul era lipit de peretele opus față de ușă, iar lângă peretele comun cu coridorul exista o toaletă privată și cu chiuvetă, partiționată, care oferea intimitate din celelalte bule pentru dormit; în rest însă, pereții curbi și podeaua erau atât de transparente, încât puteai privi în jos două sute cincizeci de metri către stâncile luminate de fulgere și coasta muntelui aflate imediat dedesubt.

Hannah păși cu grijă pe podeaua transparentă și se așeză aproape recunoscător pe forma solidă a patului. Ceilalți trei izbucniră în râsete și o aplaudară.

– Dacă va trebui să mă duc la toaletă peste noapte, s-ar putea să n-am curajul să mai traversez o dată podeaua, zise femeia.

– Te vei obișnui, Hannah *Uhr*, spuse Savi. Poți să-nchizi și să deschizi ușa prin comandă verbală – este acordată doar la amprenta ta vocală.

- Ușă, închide-te, rosti Hannah.

Ușa se închise aidoma unui iris. Savi îi lăsă pe rând la cubiculumurile lor - primul, Daeman, care se împletici spre patul său fără vreo teamă aparentă față de spațiul gol de sub tălpi, apoi Harman, care le ură amândurora noapte bună înainte de a porunci închiderea ușii sale, și în cele din urmă Ada.

- Noapte bună, draga mea, zise Savi. Răsăritul este spectaculos aici și sper să fii încântată de ceea ce vei vedea dimineață. Ne-ntâlnim la micul dejun.

Pe patul ei o aștepta împăturită o cămașă de noapte nouă de mătase. Ada intră în zona pentru toaletă, făcu iute un duș fierbinte, își uscă părul, își lăsă hainele pe tejgheaua de lângă chiuvetă, se îmbracă în cămașa de noapte de mătase și reveni la pat. După ce se strecură sub pătură, se întoarse cu fața la perete și privi afară, la piscurile muntoase și nori. Furtuna trecuse de acum către est, fulgerele iluminau pe dinăuntru norii ce se îndepărtau, iar vârfurile din apropiere și șaua ierboasă erau luminate doar de razele lunii. Ada se uită în jos, la drumul și ruinele de piatră aflate la distanță atât de mare. Ce spusese Odiseu despre locul acesta? Că era locuit numai de jaguari, veverițe și stafii? Privind străvechile stânci gri-deschis sub lumina lunii, femeia fu cât pe-aici să creadă în stafii.

La ușa ei se auzi un ciocănit ușor.

Ada coborî din pat, traversă tiptil podeaua rece și puse vârfurile degetelor pe metalul strâns în iris.

- Cine-i?

- Harman.

Inima Adei îi bubui în piept. Sperase, visase în tăcere, că Harman i se va alătura în noaptea aceasta.

- Ușă, deschide-te, șopti ea și se retrase, observând în reflecția peretelui cât de lăptoase îi păreau brațele și cămașa subțire în razele lunii.

Harman păși înăuntru și se opri, când Ada murmură comanda de închidere a ușii. Bărbatul purta doar o cămașă de noapte de mătase albastră. Ea îl așteptă s-o îmbrățișeze, s-o ridice în brațe și s-o poarte în patul moale de lângă peretele curbat, transparent. Cum ar fi, se întrebă Ada, să faci dragoste parcă plutind deasupra norilor aceștia, deasupra munților?

- Trebuie să vorbesc cu tine, rosti încet Harman.

Femeia încuviință în tăcere.

- Cred că este important ca Odiseu să fie în locul cuvenit în următoarele câteva săptămâni, zise el. Și nu cred că locuința mamei lui Hannah este locul cuvenit.

Simțindu-se ridicol, Ada își încrucișă brațele peste sâni. Își închipui că prin sticla de sub tălpi putea simți aerul rece al nopții din munții înalți.

- Nu știi ce vrea să facă Odiseu, sau de ce, șopti ea.

- Nu, dar dacă el este într-adevăr Odiseu, poate să fie *foarte* important. Și Savi are dreptate... Palatul Ardis este locul perfect în care ar putea cunoaște oameni.

Ada simți iritarea strângându-se ghem în ea. Cine se credea bărbatul acesta ca să-i spună ce să facă?

- Dacă crezi că-i atât de important să fie găzduit undeva, îi replică, de ce nu-l inviți la *tine* acasă, ca oaspete *al tău*?

- Eu n-am o casă, spuse Harman.

Ada clipi repede, încercând să înțeleagă. Nu izbuti. *Toți* aveau o casă.

- Am călătorit mulți ani, urmă el. Dețin doar ceea ce am asupra mea, cu excepția cărților pe care le-am strâns și pe care le-am depozitat într-un cubiculum gol din Craterul Paris.

Ada deschise gura ca să vorbească, însă nu știu practic ce să spună. Harman se apropie un pas, ajungând atât de aproape, încât îi putu simți mirosul de săpun și de masculinitate. Și el făcuse duș înainte de a veni aici. *Vom face dragoste după conversația asta?* se întrebă ea, simțind cum iritarea i se destrăma la fel de iute pe cât sosise.

- Trebuie să merg în Bazinul Mediteranean cu Savi, spuse Harman. De peste șaiszeci de ani, caut o cale de-a ajunge la inelele-e și -p. Iar ca acum să fiu atât de aproape și să... trebuie să merg!

Femeia simți mânia renăscându-i.

- Dar vreau *să vin cu tine!* Vreau să văd Bazinul acela... să găsim o navă spațială, să merg la inele. De aceea te-am ajutat în ultimele săptămâni.

- Știu, murmură Harman și o atinse pe braț. Și eu vreau să vii cu mine. Însă chestia asta cu Odiseu poate fi importantă.

- Știu, totuși...

- Iar Hannah pur și simplu nu cunoaște atât de mulți oameni. Și nici nu are spațiul pentru a-i găzdui pe vizitatori.

- Știu, totuși...

- Iar Palatul Ardis ar fi perfect, șopti Harman.

Dădu drumul brațului Adei, dar n-o slăbi din căutătura sa. Femeia fu brusc conștientă de stelele aflate dincolo de tavanul transparent și curbat de deasupra lor.

- Știu că Palatul Ardis ar fi perfect, spuse ea.

Se simțea tristă și sfâșiată între imperative și oameni.

- Însă noi nu știm măcar nici ce vrea acest Odiseu... sau cine este el de fapt.

- E-adevărat, șopti Harman, dar modul cel mai bun de a afla ar fi ca tu să-l găzduiești, în timp ce eu caut o navă spațială în Bazinul Mediteranean. Ți promit că dacă voi găsi vreuna care să ne poată duce la inele, voi veni să te iau înainte de a pleca într-acolo.

Ada șovăi în a-i răspunde. Chipul îi era ușor ridicat spre al bărbatului și avu senzația că dacă n-aveau să mai vorbească, el o va săruta.

Un fulger licări brusc și tunetul dinspre furtuna care se îndepărta cutremură structura din sticlă verde.

- Bine, murmură femeia. Îl voi găzdui pe Odiseu și-o voi lua pe Hannah să mă ajute la Palatul Ardis pentru trei săptămâni. Totuși, *numai* dacă-mi promiți că mă vei duce la inele, dacă vei găsi un mod de-a ajunge acolo.

- Ți promit, zise Harman.

O sărută într-adevăr după aceea, dar numai pe obraz, și doar așa cum ar fi făcut-o tatăl ei, gândi Ada, dacă ea l-ar fi cunoscut vreodată.

Harman se întoarse parcă pentru a pleca, însă înainte ca femeia să-i poată comanda ușii să se deschidă, reveni la ea.

- Ce crezi despre Odiseu? o întrebă.

- Ce vrei să spui? Adică dacă cred că-i realmente Odiseu?

Ada era derutată de întrebare.

- Nu. Vreau să spun ce *crezi* despre el? Te interesează?

- Adică dacă mă interesează povestea lui? Este un personaj interesant. Trebuie totuși s-aud ce zice, înainte de a decide dacă spune adevărul.

- Nu, eu...

Harman se opri și-și frecă bărbia. Părea stânjenit.

- Vreau să spun, dacă-l găsești interesant? Dacă ești atrasă de el?

Ada nu se putu abține să nu izbucnească în râs. Undeva către

est, tunetul îndepărtat reverberă ca un ecou al râsetului.

- Prostule, spuse ea în cele din urmă și, fără să mai aștepte, se apropie de Harman, îl cuprinse în brațe și-l sărută pe buze.

Bărbatul rămase pasiv câteva secunde, după care o îmbrățișă și-i răspunse la sărutare. Prin mătasea subțire care-i despărțea, Ada îi simțea ațățarea crescând.

Lumina lunii se revărsa peste chipurile și brațele lor aidoma laptelui alb. O rafală puternică de vânt lovi pe neașteptate podul și bula cubiculumului pentru dormit li se legănă sub picioare.

Harman o ridică pe Ada și o purtă spre pat.

20

Oceanul Tethys, pe Marte

- Cred că Falstaff este cel care m-a făcut să nu-l mai iubesc pe Bard.

- Cum? rosti Mahnmut prin cablaj.

Era preocupat; pilota cu abia cinciprezece kilometri pe oră submersibilul muribund către coasta încă nevăzută, se străduia să mențină funcțiile navei, privea cerul în căutarea carelor de luptă ostile prin baliza-periscop și în general medita sumbru asupra improbabilității de a-și continua supraviețuirea. Orphu tăcuse de mai bine de două ore în cala *Doamnei Brune*. Iar acum cuvintele acelea...

- Ce-ai spus despre Falstaff? întrebă Mahnmut.

- Spuneam că Falstaff a fost cel care m-a îndepărtat de Shakespeare și m-a apropiat de Proust.

- Aș fi crezut c-o să-ți placă Falstaff, zise Mahnmut. Este atât de amuzant...

- L-am iubit pe Falstaff, spuse Orphu. Ce dracu', m-am identificat cu Falstaff! Am dorit să fiu Falstaff. Pentru o vreme, m-am gândit că semănam cu Falstaff.

Mahnmut încercă să-și imagineze așa ceva. Nu izbuti. Reveni cu atenția la funcțiile navei și privirea prin periscop.

- Ce te-a determinat să te răzgândești? întrebă în cele din urmă.

- Mai ții minte scena din *Henric al IV-lea*, Partea I, când Falstaff găsește trupul lui Henry Percy - Hotspur - pe câmpul de bătălie?

- Da, încuviință Mahnmut.

Periscopul și radarul arătau un cer lipsit de care de luptă. În timpul nopții, fusese silit să deconecteze reactorul avariat, iar acumulatorii ajunseseră la numai patru la sută, astfel că acum coborâseră la unsprezece kilometri pe oră și energia era în scădere permanentă. Mahnmut știa că în scurt timp va trebui să iasă din nou la suprafață cu *Doamna Brună*: la fiecare asemenea ieșire, el aspira aer marțian pentru propria sa supraviețuire, stocându-l în nișa ambientală și respirându-l până se îmbâcsea, și trimitea spre Orphu tot aerul produs de navă. Submersibilul nu fusese proiectat pentru a se deschide către „atmosfera” europeană și moravecul trebuise să introducă comenzi prioritare pentru o duzină de protocoale de securitate ca să îngăduie pătrunderea aerului marțian.

- Falstaff înjunghie leșul lui Hotspur în coapsă pentru a se asigura că-i mort, spuse Orphu. După aceea, ia cadavrul în spate, încercând să lase impresia că el l-a ucis.

- Exact, aprobă Mahnmut.

Sistemul de poziționare mobil anunța că erau la mai puțin de treizeci de kilometri de coastă, dar aceasta nu se zărea deloc prin periscop și el nu voia să direcționeze radarul spre uscat. Se pregătise să lepede rezervoarele cu balast și să se ridice la suprafață, totuși avea planurile de scufundare pregătite pentru un plonjon de urgență, dacă pe radar ar fi apărut ceva.

- *Cea mai bună latură a vitejiei este prudența*, cită el. *Prin această latură bună mi-am izbăvit zilele*. Toate comentariile shakespeareane pe care le-am citit - Bloom, Goddard, Bradley, Morgann, Hazlitt, chiar și Emerson - afirmă că este posibil ca Falstaff să fie unul dintre cele mai mărețe personaje pe care le-a creat Shakespeare vreodată.

- Da, zise Orphu, apoi tăcu vreme de un minut, în timp ce submersibilul se cutremură și hurui la eliberarea rezervoarelor cu balast.

Când nava redeveni tăcută, cu excepția zgomotului produs de oceanul care se repezea peste carcasă, el urmă:

- Totuși, Falstaff mi se pare condamtabil.

- Condamtabil?

Submersibilul ieși la suprafață. Era imediat după zori și soarele - mult mai mare decât steaua cu care Mahnmut crescuse pe Europa - tocmai se desprindea de orizont. Moravecul deschise prizele de aspirație și respiră aerul proaspăt, sărat.

- *La ce-i îndemânatic? Numai la viclenii. La ce-i viclean? Numai la pungășii. Și de pungășit pungășește pretutindeni*, spuse Orphu.

- Dar prințul Hal a glumit când a spus asta.

Mahnmut decise să navigheze la suprafață. Era mult mai periculos – cât timp stătuseră scufundați, radarul semnalase câte un car de luptă la fiecare una sau două ore –, însă la suprafață puteau atinge viteza de cincisprezece kilometri pe oră și astfel să-și prelungească rezervele energetice tot mai reduse.

- Oare? făcu Orphu. În *Henric al IV-lea*, Partea a II-a, el îl alungă pe bătrânul fanfaron.

- Iar Falstaff moare din cauza asta, zise Mahnmut, inspirând aerul curat și gândindu-se la Orphu, aflat în cala întunecată și inundată, conectat la viață doar prin tubul de oxigen și intercom.

Prima dată când ieșiseră la suprafață, Mahnmut își dăduse seama că era imposibil să-l scoată din cală pe uriașul ionian înainte de a atinge uscatul.

- *De rege i-a fost inima zdrobită*, spuse el, citând-o pe hangița Quickly.

- Am ajuns la concluzia că merita să fie alungat, zise Orphu. Când a primit ordin să recruteze soldați pentru războiul cu Percy, Falstaff a luat mită ca să nu-i ia pe cei buni și a recrutat doar amărâți. Bărbați pe care el îi numea „carne de tun”.

Simțind că *Doamna Brună* înainta mult mai rapid prin valurile joase, Mahnmut continuă să monitorizeze sonarul, radarul și periscopul.

- Toți spun că Falstaff este un personaj mult mai interesant decât Hal, rosti el. Amuzant, realist, antirăzboinic, spiritual – Hazlitt a scris că „*Esența lui Falstaff este beatitudinea libertății câștigate prin umor*”.

- Bun, dar ce fel de libertate este aceasta? Libertatea de a ironiza totul? Libertatea de a fi un hoț și un laș?

- Sir John *a fost* un cavaler, preciză Mahnmut.

Brusc, atenția i se concentrează asupra spuselor lui Orphu – Orphu, comentatorul cinic și umoristic al nebuniilor din existența moraveilor.

- Vorbești de parc-ai fi Koros III, observă el.

Asta îl făcu pe Orphu să huruie.

- Eu nu voi fi niciodată un războinic.

- Koros a fost un războinic? Crezi c-a ucis moraveci în

misiunea din Centură? fu curios Mahnmut.

- Nu vom ști niciodată ce s-a întâmplat în Centură, iar Koros mă-ndoiesc să fi avut mai multă dorință de a lupta decât noi ceilalți, moravecii pașnici. El însă a fost instruit pentru a conduce și a-și îndeplini datoria - acțiuni pe care Falstaff le batjocorea chiar și la prea-iubitul său prinț Hal.

- Și crezi c-am fost trimiși aici ca să ne-ndeplinim datoria.

Spre sud se zărea o pâclă.

- Cam așa ceva.

- Și mai crezi că ar trebui să fii mai degrabă Hotspur decât Falstaff.

Orphu de pe lo hurui din nou.

- S-ar putea să fie prea târziu. *Ieri vremea mi-o pierdeam, iar astăzi vremea e-aceea ce mă pierde.*

- Asta nu-i Falstaff.

- Richard al doilea, se auzi glasul din cală.

- Crezi că ești prea bătrân pentru ce se află în fața noastră? rosti Mahnmut, întrebându-se ce se putea afla acolo.

- Păi, mă simt nițel cam bătrân, *sans* ochi, *sans* picioare, *sans* mâini, *sans* dinți și *sans* cochilie, zise ionianul.

- N-ai avut niciodată dinți, comentă Mahnmut.

Misiunea lui Koros fusese de a întreprinde recunoașteri lângă vulcanul cel mare, Olympus, și de a aduce Dispozitivul din cala de cargo cât mai aproape de piscul acestuia. Însă *Doamna Brună* era în pragul morții și era posibil ca și Orphu să fie pe moarte. Chiar dacă Orphu ar fi supraviețuit, n-ar fi fost în stare să vadă, să se miște ori să aibă grijă de propria persoană dacă izbuteau să ajungă pe uscat. Cum ar fi putut Mahnmut transporta Dispozitivul cale de peste trei mii de kilometri pe uscat, ferindu-se în același timp de a fi detectat și distrus împreună cu prietenul său de cei din carele de luptă?

Fă-ți grijile astea după ce o aduci pe Doamnă pe uscat și după ce-l scoți pe Orphu din cală, gândi el. Câte una pe rând. Bolta senină era pustie de amenințări, totuși, se simțea teribil de expus în vreme ce submersibilul continua să înainteze încet spre sud, prin valuri. I se adresă lui Orphu:

- Amicul tău Proust are vreun sfat?

Orphu își dresă glasul cu un huruit:

Bătrânețea are încă onoarea și strădania sa;

*Moartea isprăvește totul; dar în apropierea sfârșitului
O muncă de răsunet nobil mai poate fi făcută...
Nu-i prea târziu să cauți o lume și mai nouă...
Deși multe se sting, rămân destule; și deși
Nu avem acum acea putere care-n vechime
Urnea cerurile și pământul; noi suntem ceea ce suntem;
Aceeși răbufnire de inimi curajoase,
Slăbite de vârstă și-ursită, dar puternice-n voința
De a lupta, a căuta și-a nu capitula.*

- Nu mă poți convinge că ăsta-i Proust, spuse Mahnmut.

Ceața din sud începea să se destrame.

- Nu, zise Orphu. Este *Ulise* de Tennyson.

- Cine-i Ulise?

- Odiseu.

- Cine-i Odiseu?

Urmă o tăcere șocată. În cele din urmă, Orphu rosti:

- Ah, prietene, lacuna aceasta din educația ta, altminteri excelentă, cere să fie reparată! S-ar putea să fie nevoie să știm cât mai multe despre...

- Așteaptă, vorbi Mahnmut.

Apoi, după un minut:

- Așteaptă!

- Ce este?

- Uscat. Pot vedea uscatul.

- Altceva? Vreun detaliu?

- Schimb grosimentul, spuse Mahnmut.

Orphu așteptă, dar până la urmă întrebă:

- Și?

- Capetele din piatră, răspunse Mahnmut. Văd capetele de piatră - în general, pe coama falezelor - întinzându-se până în depărtare, către est.

- Doar către est? Către vest, nu?

- Nu. Șirul de chipuri se sfârșește aproape în locul unde vom atinge țărmul. Văd mișcare acolo. Sute de indivizi - sau lucruri - se mișcă pe faleze și pe plajă.

- Ar fi mai bine să ne afundăm, propuse Orphu. Să așteptăm lăsarea întunericului și abia după aceea să debarcăm. Să găsim o peșteră submarină, sau așa ceva, în care poți aduce *Doamnă* fără a fi văzută, unde...

- Prea târziu, zise Mahnmut. Nu i-au rămas mai mult de patruzeci de minute de susținere biotică și propulsie. În plus, formele - oamenii - și-au abandonat munca de transportare a capetelor de piatră spre vest. Coboară cu sutele pe plajă. Ne-au văzut.

21 Ilion

V-aș *putea* spune cum este să faci dragoste cu Elena din Troia. Dar n-o voi face. Și nu doar pentru că ar fi complet bătăran din partea mea să procedez așa. Pur și simplu, detaliile nu fac parte din povestea mea aici. Pot însă spune cu mâna pe inimă că dacă răzbunătoarea Muză sau Afrodita cea înnebunită de mânie m-ar fi găsit la o clipă după ce Elena și eu terminasem prima noastră repriză de drăgostire, să zic la un minut după ce ne rostogoliserăm unul de lângă celălalt pe cearșafurile umezite de transpirație, pentru a ne trage răsuflarea și a simți briza răcoroasă care sosea înaintea furtunii, și dacă Muza și zeița ar fi năvălit înăuntru și m-ar fi ucis în chiar momentul acela - pot spune fără teamă de a fi contrazis că scurta a doua viață a lui Thomas Hockenberry ar fi fost una fericită. Cel puțin, s-ar fi încheiat cu o notă de extaz.

La un minut după secunda aceea de perfecțiune, femeia îmi apăsa un pumnal de abdomen.

- Cine ești? a întrebat Elena.

- Soțul... am început, apoi am tăcut.

Ceva din ochii ei m-a făcut să-mi opresc minciuna despre Paris, înainte de a o putea vocaliza.

- Dacă-mi spui că ești noul meu soț, voi fi nevoită să-ți afund tăișul ăsta-n măruntaie, a rostit ea sec. Dacă ești un zeu, asta n-ar conta. Dar dacă nu ești...

- Nu sunt, am izbutit să pronunț.

Vârful cuțitului era îndeajuns de aproape pentru a-mi cresta pielea deasupra burții. *De unde-a apărut cuțitul ăsta?* Fusesse în perne, în timp ce noi ne iubeam?

- Dacă nu ești un zeu, cum ai luat înfățișarea lui Paris?

Mi-am dat seama că aceasta era Elena din Troia - fiica muritoare a lui Zeus -, o femeie care trăia într-un univers în care zeii și zeițele se culcau tot timpul cu muritorii; o lume în care cei

care-și schimbau forma, divini sau de altă natură, umblau printre oamenii simpli; o lume în care conceptul cauzei și efectului avea înțelesuri complet diferite. Am rostit:

- Zeii mi-au dat iscusința de a mă meta... de a-mi schimba înfățișarea.

- Cine ești? a întrebat ea. *Ce ești?*

Nu părea furioasă, nici măcar prea șocată. Glasul îi era calm, iar trăsăturile frumoase nu fuseseră distorsionate de spaimă sau mânie. Totuși, lama pumnalului nu se clintea de lângă abdomenul meu. Femeia dorea un răspuns.

- Mă numesc Thomas Hockenberry, am spus. Sunt un scoliast.

Știam că nimic din vorbele acelea nu aveau vreun sens pentru ea. Numele meu îmi suna straniu chiar și mie, cu rezonanță dură în tonurile mai blânde ale graiului lor străvechi.

- Tho-mas Hock-en-ber-iiii, a repetat Elena. Pare-a fi persan.

- Nu, i-am spus. De fapt este olandezo-germano-irlandez.

Am văzut-o încruntându-se și am știut că nu-i lămurisem nimic prin cuvintele acelea, ba mai mult, că sunam de-a dreptul ca un nebun.

- Pune-ți un veșmânt, mi-a zis. Vom sta de vorbă pe terasă.

Dormitorul cel mare al Elenei avea terase de ambele părți, una către curtea interioară, cealaltă spre sud și est, peste cetate. Harnașamentul meu de levitație și restul echipamentelor - mai puțin medalionul TC și brățara de metamorfozare pe care le purtasem în pat - erau ascunse înapoia perdelei de la terasa dinspre curtea interioară. Elena m-a condus pe terasa dinspre exterior. Amândoi purtam robe subțiri. Elena și-a păstrat în mână cuțitul scurt și ascuțit, când ne-am oprit lângă balustradă, în luminile reflectate dinspre cetate și ocazionalele fulgere ale furtunii.

- Ești un zeu? m-a întrebat.

Aproape că i-am răspuns „da” - ar fi fost modul cel mai simplu de a o convinge să nu-mi înfigă tăișul acela în pânțele însă m-am simțit cuprins de imboldul brusc, inexplicabil și copleșitor de a mai spune și adevărul.

- Nu, am rostit, nu sunt un zeu.

Ea a încuviințat din cap.

- Știam că nu ești zeu. Dacă m-ai fi mințit, ți-aș fi scos măruntaiele ca unui pește.

A zâmbit sinistru:

- Nu faci dragoste ca un zeu.

Mda, am gândit, dar nu aveam nimic altceva de spus la așa ceva.

- Atunci cum, m-a întrebat, poți lua forma și chipul lui Paris?

- Zeii mi-au dăruit iscusința asta, am răspuns.

- De ce?

Vârful pumnalului era la numai un centimetru de pielea mea goală pe sub robă.

Am strâns din umeri, dar apoi, dându-mi seama că gestul acela nu era folosit în Antichitate, am zis:

- Mi-au împrumutat iscusința aceasta în propriile lor scopuri. Eu îi slujesc. Privesc băătăia și le povestesc ce văd. Este util să poți lua înfățișarea altor... oameni.

Elena nu a părut surprinsă de cuvintele acelea.

- Unde este iubărețul meu troian? Ce i-ai făcut adevăratului Paris?

- N-a pățit nimic, i-am spus. Când voi abandona această asemănare, el va reveni la ceea ce făcea când eu m-am metamorfozat... când i-am luat forma.

- Unde va fi el? a întrebat Elena.

Mi s-a părut o întrebare ciudată.

- Acolo unde ar fi fost dacă nu i-aș fi împrumutat forma, am rostit în cele din urmă. Cred că tocmai a ieșit din cetate, ca să i se alăture lui Hector pentru luptele de mâine.

În realitate, când aveam să ies din forma lui Paris, el avea să fie exact unde ar fi fost dacă ar fi continuat în timpul cât îi preluasem identitatea - poate adormit într-un cort, sau în toiul băătăiei sau regulând o sclavă din bivuacul lui Hector. Era însă mai dificil să-i explic asta Elenei. Nu credeam că ea ar fi apreciat o disertație despre funcțiile undei probabilistice și despre simultaneitatea cuantic-temporală. Nu-i puteam explica motivul pentru care nici Paris, nici cei din jurul său nu i-ar fi observat în mod necesar absența sau în ce fel evenimentele se puteau reconecta la *Iliada*, ca și cum eu n-aș fi întrerupt colapsul undei probabilistice al acelei linii temporale. Continuitatea cuantică putea fi cusută imediat ce anulam funcția de metamorfozare.

Rahat, eu însumi *nu înțelegeam* aproape nimic din toate astea!

- Părăsește forma asta, a poruncit Elena. Arată-mi adevăratul

tău chip.

- Prințesa mea, dacă aș... am început să protestez, dar mâna i s-a mișcat iute, lama a tăiat prin mătase și piele și mi-am simțit sângele curgând pe abdomen.

Arătându-i că mâna mea dreaptă avea să se deplaseze foarte, foarte lent, am deschis funcțiile strălucitoare și am atins iconul de pe brățara de metamorfozare.

Am fost din nou Thomas Hockenberry - mai scund, mai slab, mai scofâlcit, cu ochii ușor miopi și părul mai rar.

Elena a clipit o dată și a ridicat pumnul iute - mai iute decât crezusem că s-ar putea mișca orice persoană. Am auzit zgomotul de sfâșiere și de sfârtecăre. Nu-mi spintecase însă mușchii stomacali, ci doar cordonul robei și materialul de mătase în sine.

- Nu te clinti, a șoptit.

Elena din Troia mi-a deschis roba și și-a folosit mâna liberă pentru a mi-o împinge de pe umeri.

Am rămas gol și alb în fața acestei femei formidabile. Dacă un dicționar ar fi avut vreodată nevoie de o definiție perfectă pentru „jalnic”, ar fi fost suficientă o fotografie a acestui moment.

- Poți să te-mbraci, a vorbit ea după un minut.

Mi-am ridicat roba. Cordonul îi fusese tăiat, așa că am ținut-o închisă cu mâna. Elena părea căzută pe gânduri. Vreme de câteva minute, am rămas pe terasă, tăcuți. Deși era târziu în noapte, turnurile din Ilion sclipeau de luminile torțelor. Focurile de veghe licăreau pe meterezele zidurilor îndepărtate. Mai spre sud, dincolo de Poarta Scheiană, ardeau rugurile cu cadavre. În sud-vest, fulgerele scăpătau în înalții nori de furtună. Nu se zărea nici o stea și în văzduh se simțea izul ploii care venea dinspre muntele Ida.

- De unde ai știut că nu sunt Paris? am întrebat în cele din urmă.

Elena a clipit, desprinzându-se din reverie și a surâs scurt.

- O femeie poate să uite culoarea ochilor iubitului ei, tonul glasului, până și amănuntele zâmbetului sau înfățișării lui, dar nu poate să uite cum fute soțul ei.

A fost rândul meu să clilesc surprins și nu numai din cauza limbajului ei vulgar. Homer cântase literalmente aspectul lui Paris - comparându-l cu un „bidiviu ferecat la iesle și hrănit cu orz”, când îi descriesese goana pentru a i se alătura lui Hector în afara cetății în chiar seara aceasta, *tare-n picioarele-i repezi...*

capul și-l poartă pe sus, iar pe umăr flutură coama-i în vânt, mândru în frumusețea-i. În limbajul adolescenților din viața mea anterioară, Paris era bestial. Iar cât timp fusesem în patul Elenei, eu dețineam părul ca o coamă al lui Paris, trupul său arămit de soare, abdomenul plat și tare ca piatra, mușchii lucitori și...

- Penisul tău este mai gros, a spus Elena.

Am clipit iarăși. De data aceasta, de două ori. Desigur, ea nu folosisese cuvântul „penis” - latina încă nu era o limbă adevărată -, iar cuvântul grecesc utilizat era un argou mai apropiat de „sculă”. Era însă lipsit de sens. Când făcusem dragoste, eu avusesem penisul lui Paris...

- Nu, nu acesta-i felul prin care am știut că nu ești iubitul meu, a zis Elena, care părea că-mi citește gândurile. Este pur și simplu o observație.

- Atunci cum...

- A fost *felul* în care ai făcut dragoste cu mine, Hock-en-ber-iiii.

N-am avut nimic de replicat la așa ceva și, chiar dacă aș fi avut, n-aș fi putut vorbi clar.

Elena a surâs încă o dată.

- Paris m-a avut prima dată nu în Sparta, unde m-a cucerit, nici în Ilion, unde m-a adus, ci pe insulița Kranae, pe drumul înapoi.

Nu cunoșteam nici o insulă care să se fi numit Kranae, iar în greaca veche cuvântul însemna „piatră”, așa că am dedus că Paris întrerupsese călătoria lor ca să acosteze pe o insuliță stâncoasă și fără nume, pentru a face dragoste cu Elena, departe de privirile echipajului corăbiei. Ceea ce ar fi însemnat că fusese... nerăbdător. *Așa ai fost și tu, Hockenberry*, se auzi glasul a ceva ce semăna foarte mult cu conștiința mea. Era prea târziu ca să ascult o conștiință.

- De atunci, el m-a avut - și eu l-am avut pe el - de sute de ori, a spus Elena încet, dar niciodată ca în noaptea asta. Niciodată ca în noaptea asta...

Am fost cuprins de confuzie și în același timp îngâmfat de mândrie. Asta era bine? Fusese un compliment? Ba nu, stai... e absurd! Homer cântă despre Paris ca fiind aproape zeiesc în frumusețea lui fizică și în șarm, un amant extraordinar, irezistibil pentru femei și zeițe deopotrivă, ceea ce ar trebui să însemne că Elena voia doar să spună...

- Tu ai fost, a spus ea întrerupându-mi gândurile tulburi, *tu ai fost... cînstit.*

Cînstit... Mi-am strâns mai tare marginile robei peste piept și am privit către furtuna care se apropia pentru a-mi ascunde stînjeneala. Cînstit...

- Sincer, a urmat ea. Foarte sincer.

Dacă nu închidea cât mai repede gura și nu înceta să mai caute sinonime pentru „jalnic”, m-am gândit că i-aș fi putut smulge pumnalul și să-mi retez beregata cu el.

- Zeii te-au trimis la mine? a întrebat.

M-am gândit din nou să mint. Cu siguranță, nici chiar femeia aceasta cu o voință puternică n-ar fi spintecat pe cineva venit cu o solie din partea zeilor. Am optat totuși, iarăși, să nu mint. Elena din Troia părea telepatică în abilitatea de a-mi citi gândurile. Iar mărturisirea după atîta vreme a adevărului mă făcea să mă simt bine.

- Nu, i-am răspuns. Nu m-a trimis nimeni.

- Ai venit aici doar pentru că voiai să te culci cu mine?

Cel puțin n-a folosit cuvîntul f...

- Da, am spus. Adică, nu...

M-a privit cu atenție. Undeva în cetate un bărbat a rîs sonor, apoi o femeie l-a imitat. Ilionul nu dormea niciodată.

- Vreau să spun... eram singur... am urmat. Am fost aici, singur, de când a-nceput războiul și n-am avut cu cine să vorbesc, n-am avut pe cine s-ating...

- M-ai atins destul pe mine, a zis Elena.

Din tonul ei nu-mi puteam da seama dacă fusese sarcasm sau acuzație.

- Da, am încuviințat.

- Ești însurat, Hock-en-ber-iiii?

- Da. Nu.

Am clătinat iarăși din cap. Probabil că păream un idiot absolut.

- Cred c-am fost însurat, am spus, dar dac-așa a fost, soția mea este moartă.

- *Crezi* că ai fost însurat?

- Zeii m-au adus pe muntele Olimp peste timp și spațiu, am rostit, știind că ea nu va înțelege, dar nepăsându-mi. Cred că eu am murit în cealaltă viață a mea și, cumva, ei m-au reînviat. Nu mi-au adus însă și toate amintirile. Imagini din viața mea reală,

din fosta mea viață, apar și dispar... ca visele.

- Înțeleg, a zis Elena.

Din tonul ei mi-am dat seama că, într-un fel necunoscut, uimitor, pricepea cu adevărat.

- Hock-en-ber-iiii, există un zeu sau o zeiță anume pe care o slujești?

- Răspund față de una dintre muze, i-am spus, dar abia ieri am aflat că Afrodita îmi controlează soarta.

Elena a ridicat ochii cu un gest de surprindere.

- Așa a controlat-o și pe a mea, a murmurat ea. Chiar ieri, când l-a salvat pe Paris de furia lui Menelau și l-a adus înapoi aici, în patul nostru, Afrodita mi-a poruncit să mă duc la el. Când am protestat, a izbucnit mâniașă și-a amenințat că-i va aprinde pe troieni și pe ahei la o strașnică sfadă - acestea i-au fost vorbele - căreia eu îi voi cădea jertfă și voi pieri de-o grozavă piele.

- Zeița dragostei... am zis eu încet.

- Zeița pasiunii, a spus Elena. Iar eu știu multe despre pasiune, Hock-en-ber-iiii.

Din nou, n-am știut ce să replic.

- Mama mea se numea Leda și era poreclită fiica Noptii, a zis Elena pe ton conversațional, iar Zeus a venit la ea și-a futut-o întrupat ca un lebedoi - un lebedoi uriaș și pasional. În casa mea exista o frescă, arătându-i pe cei doi frați ai mei mai mari, un altar al lui Zeus și pe mine ca un ou, așteptând să fie clocit.

Mi-a fost imposibil să mă abțin... și am slobozit un râs. Apoi mușchii abdomenului mi s-au încleștat, așteptând ca tăișul pumnalului să-i spintece.

Elena însă a zâmbit larg.

- Da, a spus ea. Știu despre răpiri și ce-nseamnă să fii o jucărie a zeilor, Hock-en-ber-iiii.

- Da, am murmurat. Când Paris a venit în Sparta...

- Nu, m-a întrerupt Elena. Când aveam unsprezece ani, am fost dusă - răpită din templul lui Artemis Orthia - de către Tezeu, acela care a unit comunitățile din Atica în cetatea Atenei. Tezeu m-a lăsat însărcinată... i-am născut o fiică, Ifigenia, pe care n-o puteam privi cu drag și de aceea i-am dat-o Clitemnestrei, s-o crească împreună cu soțul ei, Agamemnon, ca pe copilul lor. Am fost salvată din căsnicia aceea de frații mei și readusă în Sparta. După aceea, Tezeu a plecat cu Hercule în războiul său împotriva

amazoanelor, timp în care a coborât în Infern, s-a însurat cu o războinică amazoaică și a explorat labirintul Minotaurului din Creta.

Capul mi se învârtea. Toți grecii, troienii și zeii aveau câte o poveste pe care trebuiau să și-o istorisească fără nici un motiv limpede. Dar ce legătură avea asta cu...

- Eu știu despre pasiune, Hock-en-ber-iiii, a urmat Elena. Mărețul rege Menelau m-a cerut de soție, deși unor asemenea bărbați le plac virginele, le place sângele deflorării mai mult decât viața, iar eu eram deja spurcată într-o lume a bărbaților care iubesc atât de mult fecioarele. Iar apoi Paris - îndemnat de Afrodita - a sosit să mă răpească din nou, să mă ducă la Troia, pentru a fi... trofeul lui.

Elena s-a oprit din recitare și a părut că mă studiază. Nu știam ce aş putea spune. Îndărățul cuvintelor ei reci, ironice, se căsca un hău de amărăciune fără fund. Ba nu, nu era amărăciune, am înțeles privind-o în ochi... ci tristețe. O tristețe teribilă și obosită.

- Hock-en-ber-iiii, a continuat ea, crezi că sunt cea mai frumoasă femeie din lume? Ai venit să mă răpești?

- Nu, n-am venit să te răpesc. N-aș avea unde să te duc. Propriile mele zile sunt numărate de mânia zeilor - mi-am trădat Muza și pe stăpâna ei, Afrodita, iar după ce Afrodita se va vindeca de rănila pe care i le-a făcut Diomedee ieri, mă va șterge de pe fața pământului la fel de sigur pe cât este faptul că stau acum aici lângă tine.

- Da? a întrebat Elena.

- Da.

- Vino în pat... Hock-en-ber-iiii.

Mă trezesc în ceasurile cenușii dinaintea zorilor; am dormit numai câteva ore după ultimele noastre două reprize de dragosteală, totuși mă simt perfect odihnit. Sunt cu spatele la Elena, dar, cumva, știu că ea este de asemenea trează pe patul acesta mare cu stâlpii complicat sculptați ai baldachinului.

- Hock-en-ber-iiii?

- Da?

- Cum o slujești pe Afrodita și pe ceilalți zei?

Mă gândesc la întrebarea ei vreme de un minut, apoi mă rostogolesc. Cea mai frumoasă femeie din lume stă întinsă în lumina slabă, proptită într-un cot, cu părul lung și negru, încâlcit

de iubirea noastră, plutind în jurul umărului gol și al brațului, și mă privește atentă, cu pupile negre și dilatate.

- Ce vrei să spui? Întreb, deși știu prea bine.

- De ce te-au adus zeii peste timp și spațiu, așa cum spui tu, ca să-i slujești? Ce le trebuie lor din ce știi tu?

Închid ochii pentru o clipă. Cum i-aș putea explica? Ar fi o nebunie, dacă aș răspunde cinstit. Dar - așa cum am recunoscut mai devreme - mă simt teribil de obosit de minciuni.

- Eu știu câte ceva despre războiul acesta, îi spun. Știu câte ceva despre evenimentele ce se vor întâmpla... ce *s-ar putea întâmpla*.

- Ești preotul unui oracol?

- Nu.

- Atunci ești un profet? Un preot căruia un zeu i-a dăruit vederea în viitor?

- Nu.

- Atunci nu-nțeleg, zice Elena.

Mă foiesc și mă ridic în capul oaselor, mișcând pernele astfel ca să stau mai comod. Este încă întuneric, totuși o pasăre începe să cânte în curte.

- În locul din care vin, îi spun în șoaptă, există un cântec, un poem despre războiul acesta. Se numește *Iliada*. Până acum, evenimentele din războiul adevărat sunt precum cele descrise în cântecul acela.

- Vorbești de parcă asediul și războiul ar fi deja o poveste veche în tărâmul de unde ai venit tu, observă Elena. De parcă toate astea s-ar fi petrecut deja.

Să nu recunoști în fața ei. Ar fi o nebunie.

- Da, îi spun. Asta-i adevărul.

- Ești una dintre Ursite, rostește ea.

- Nu. Sunt un bărbat obișnuit.

Elena surâde cu amuzament ștregăresc. Atinge valea dintre sâniile ei, unde m-am descărcat cu numai câteva ore în urmă.

- *Știu*, Hock-en-ber-iiii.

Mă înroșesc, îmi frec obrazii și simt tuleiele bărbii. În dimineața asta nu mă voi bărbieri în barăcile scoliaștilor. *De ce să te mai sinchisești? Mai ai doar puține ore de trăit.*

- Vei răspunde la întrebările mele despre viitor? Întreabă Elena cu glas teribil de catifelat.

Ar fi o nebunie.

- De fapt, spun eu șiret, nu cunosc în amănunt viitorul vostru. Știu doar detaliile acestui cântec, iar între el și evenimentele reale au existat multe discrepanțe...

- Vei răspunde la întrebările mele despre viitor?

Își pune mâna pe pieptul meu.

- Da, încuviințez.

- Ilionul este sortit pieirii?

Vocea Elenei este egală, calmă și moale.

- Da.

- Va fi cucerit prin forță, ori prin viclenie?

Pentru numele lui Dumnezeu, nu-i poți spune! mă gândesc.

- Prin viclenie, îi răspund.

Elena zâmbeste.

- Odiseu... murmură ea.

Nu rostesc nimic. Îmi spun că dacă nu-i ofer amănunte, poate că revelațiile acestea nu vor afecta evenimentele.

- Paris va fi ucis înainte de căderea Troiei? Întrebă ea.

- Da.

- De mâna lui Ahile?

Fără amănunte! urlă conștiința mea.

- Nu, îi răspund.

Futu-i...

- Și nobilul Hector?

- Moare, îi spun simțindu-mă ca un judecător nemilos ce anunță condamnările la eșafod.

- De mâna lui Ahile?

- Da.

- Și Ahile? Va pleca viu spre casă după războiul acesta?

- Nu.

Soarta îi este pecetluită de-ndată ce-l ucide pe Hector, iar el a știut dintru început... a știut dintr-o profeție pe care a purtat-o cu el ca pe un cancer de mulți ani. O viață lungă sau glorie? Homer a spus că era... că este... că va fi decizia pe care trebuie s-o ia. Însă, mai spune profeția, dacă Ahile va alege o viață lungă, va rămâne cunoscut numai ca un simplu om, nu ca semizeul care va deveni dacă-l va ucide pe Hector în luptă. El poate totuși să aleagă. Viitorul nu este definit!

- Și regele Priam?

- Moare, șoptesc răgușit.

Înjunghiat în propriul palat, în templul lui Zeus. Sfârtecat în

bucăți însângerate, aidoma unei vițele jertfite zeilor.

- Și băiețelul lui Hector, Scamandrius, căruia oamenii îi spun Astianax?

- Moare, răspund.

Închid ochii înaintea imaginii lui Piros, care-l azvârle de pe zid pe pruncul care țipă.

- Și Andromaca, șoptește Elena, soția lui Hector?

- Roabă, îi răspund.

Dacă Elena continuă litania aceasta a întrebărilor, sunt sigur că voi înnebuni. Totul era în regulă din depărtare - din punctul de vedere al observatorului dezinteresat care este scoliastul. Însă acum vorbesc despre oameni pe care i-am cunoscut și i-am întâlnit și... cu care am dormit. Mă surprinde că Elena nu s-a interesat despre propriul ei destin. Poate că nici n-o va face vreodată.

- Iar eu voi muri o dată cu Ilionul? mă întreabă, cu glas tot calm.

Trag aer în piept.

- Nu.

- Dar Menelau mă va găsi?

- Da.

Mă simt ca o jucărie care fusese populară în copilăria mea - se numea Crazy-8 și era o bilă neagră, căreia îi puneai întrebări, iar când se oprea din rotație îți afișa un răspuns. De ce nu i-am răspuns așa cum ar fi făcut-o ea? Ar fi fost mai degrabă ca Oracolul din Delfi - *Viitorul este încețoșat. Sau Mai întreabă o dată.* Îmi dau aere în fața acestei femei?

Acum este prea târziu.

- Menelau mă găsește, totuși, nu mă ucide? Supraviețuiesc mâniei sale?

- Da.

Mi-l amintesc pe Odiseu povestind episodul acesta în Odiseea - pe Menelau care a găsit-o pe Elena ascunsă în apartamentele lui Deifobos din marele palat regal, lângă altarul statuetei Palladion, și cum soțul încornorat s-a repezit asupra ei cu spada scoasă, intenționând s-o ucidă pe această superbă femeie. Elena își va dezgoli pieptul către soțul ei, parcă invitând lovitura, parcă dorind-o... iar apoi Menelau va arunca sabia din mână și-o va săruta. Nu este clar dacă Deifobos, unul dintre fiii lui Priam, este ucis de Menelau înainte de acest episod sau după ce...

- Dar mă duce înapoi în Sparta? murmură Elena. Paris mort, Hector mort, toți marii războinici ai Ilionului morți, toate marile femei ale Troiei moarte ori târâte în robie, cetatea însăși arsă, cu zidul străpuns, cu turnurile dărâmate și distruse, cu pământul presărat cu sare, astfel ca nimic să nu mai crească vreodată aici... Însă eu voi trăi și voi fi dusă înapoi în Sparta de Menelau?

- Așa ceva, îi răspund și-mi dau seama cât de plângăcios îmi sună vocea.

Elena coboară din pat, se ridică și merge, goală, spre terasa dinspre curte. Pentru un minut, îmi uit rolul de Cassandra și privesc pur și simplu cu venerație părul întunecat care i se revarsă pe spate, fesele perfecte și picioarele puternice. Rămâne goală lângă balustradă și vorbește fără să se întoarcă:

- Și ce va fi cu tine, Hock-en-ber-iiii? Ursitele ți-au spus și propriul destin în acest cântec al lor?

- Nu, îi mărturisesc. Eu nu sunt atât de important încât să fiu inclus în poem. Dar sunt destul de sigur că voi muri azi.

Ea se întoarce. Mă aștept ca Elena să fie plânsă după tot ce i-am spus - dacă mă crede -, dar ea surâde ușor.

- Doar „destul de sigur”?

- Da.

- Vei muri din cauza mâniei Afroditei?

- Da.

- Eu am simțit mânia aceea, Hock-en-ber-iiii. Dacă i se năzărește să te ucidă, o va face.

Asta-i încurajator. Pentru o vreme, nu spun nimic. Dinspre ușile deschise ale terasei care dă către oraș se aude un zumzet.

- Ce-i asta?

- Femeile troiene continuă s-o imploare pe Atena pentru milă și protecție divină, prin incantații și sacrificii la templul ei, așa cum a poruncit Hector, rostește Elena.

Se întoarce din nou cu spatele la mine și privește în curtea interioară, ca și cum ar încerca să găsească solitara pasăre cântătoare.

Prea târziu pentru mila Atenei, îmi spun. Apoi, fără să mă gândesc, îi zic:

- Afrodita vrea s-o ucid pe Atena. Mi-a dăruit Cușma lui Hades și alte unelte, pentru a putea face asta.

Elena răsucesc brusc capul și, în ciuda luminii slabe, pot vedea expresia șocată de pe fața ei, paloarea. Parcă a reacționat

finalmente față de teribilele vești ale oracolului meu. Goală, revine și se așază pe marginea patului, acolo unde eu stau rezemat într-un cot.

- *S-o ucizi* pe Atena? șoptește cu glas mai scăzut ca oricând de la începutul discuției noastre.

Încuviințez tăcut.

- Așadar, zeii pot fi uciși? Întreabă Elena cu voce atât de înceată, încât abia dacă o pot auzi de la numai treizeci de centimetri.

- Cred că da, îi răspund. Chiar ieri l-am auzit pe Zeus spunându-i lui Ares că zeii pot muri.

Îi povestesc apoi despre Afrodita și Ares, despre rănilor lor și locul straniu în care sunt vindecați. Explic cum Afrodita va ieși din cuva ei în decursul zilei de mâine - și este posibil s-o fi făcut deja, întrucât Olimp are aceeași succesiune zi-noapte ca Ilionul și acolo este de asemenea „mâine” de acum.

- Poți merge pe Olimp? murmură ea.

Elena pare pierdută în gânduri. Expresia i s-a transformat lent din șoc în... ce anume?

- Poți să călătorești după voia ta între Ilion și Olimp?

Șovăi. Știu că am spus deja prea multe. *Și dacă Elena nu-i decât Muza mea metamorfozată?* Știu că nu-i așa. Nu măntrebați cum de știu. Iar dacă este... la dracu'!

- Da, răspund, șoptind și eu, deși slugile din palat încă nu s-au trezit. Pot merge pe Olimp oricând doresc și pot sta acolo nevăzut de către zei.

Exceptând pasărea aceea singuratică, amăgită să creadă că se apropie zorile, cetatea și palatul mențin o tăcere stranie. Știu că la intrarea din față există străji, dar nu le pot auzi hârșăitul sandalelor sau scrâșnetele cozilor lăncilor pe piatră. Străzile Ilionului, niciodată complet tăcute, par acum amuțite. Au încetat până și incantațiile femeilor din Templul Atenei.

- Hockenberry, Afrodita ți-a dăruit mijloacele cu care s-o ucizi pe Atena? Vreo armă zeiască?

- Nu.

Nu-i spun despre Coiful Morții, despre medalionul TC ori despre bastonul meu taser. Nici unul dintre ele n-ar putea uide o zeiță.

Pe neașteptate, pumnalul scurt reapare în mâna Elenei, la câțiva centimetri de pielea mea. *Unde naiba îl ține? Cum îl*

scoate în felul ăsta? Bănuiesc că toți avem micile noastre secrete.

Pumnalul se apropie și mai mult.

- Dacă te-aș ucide în clipa asta, șoptește Elena, asta ar schimba cântecul Ilionului pe care-l cunoști? Ar schimba viitorul... acest viitor?

Nu-i momentul să fii onest, Tommy, dragă băiete, mă avertizează partea sănătoasă a creierului meu. Cu toate acestea, rostesc adevărul:

- Nu știu. Nu văd cum ar putea. Dacă... ursita... mea este să mor azi, bănuiesc că nu prea contează dacă va fi de mâna ta sau a Afroditei. Oricum, eu nu sunt un actor în această dramă, ci doar un observator.

Elena aprobă, totuși continuă să pară distrasă, de parcă întrebarea ei despre moartea mea ar fi oricum lipsită de importanță. Ridică pumnalul, până ce vârful lui aproape că-i atinge carnea albă, fermă de sub bărbie.

- Dacă mi-aș lua viața chiar în clipa aceasta, cântecul se va schimba?

- Nu văd cum va salva Ilionul sau va schimba rezultatul războiului.

Nu este într-un totuși adevărat. Elena este un personaj central în *Iliada* și habar n-am dacă grecii ar rămâne să termine asediul, dacă ea s-ar sinucide. Pentru ce ar mai lupta, dacă Elena este moartă? *Glorie, onoare, prăzi*. Pe de altă parte, dacă Elena ar dispărea ca trofeu pentru Agamemnon și Menelau, iar Ahile ar fi tot îmbufnat în cortul lui, oare simplele prăzi ar fi îndeajuns pentru a menține în bătălie zecile și zecile de mii de alți ahei? De aproape un deceniu, ei au prădat insulele și așezările troiene de pe coaste. Poate că le-a ajuns și sunt în căutarea unui pretext pentru a pleca. Oare nu de aceea Menelau a acceptat duelul cu Paris, pentru a hotărî soarta războiului, înainte ca Afrodita să-l ia pe Paris? *Și l-a adus în chiar patul acesta, unde a făcut sex cu Elena cu numai câteva ore în urmă*. Poate că sinuciderea Elenei va pune într-adevăr capăt războiului.

Ea coboară pumnalul.

- M-am gândit la sinucidere de zece ani, Hock-en-ber-iiii. Am însă prea multă pasiune pentru viață și prea puțină iubire pentru moarte, deși merit să mor.

- Nu meriți să mori.

Zâmbește.

- Și Hector merită? Sau pruncul lui? Și mărețul Priam, care mi-a fost tatăl cel mai generos? Oare toți oamenii aceia pe care-i auzi acum trezindu-se în cetate merită să moară? Chiar și luptătorii - Ahile și toți ceilalți care au coborât deja în înghețatul Hades - merită să moară din pricina unei femei capricioase, care a ales pasiunea, vanitatea și răpirea în schimbul fidelității? Și ce ai spune despre miile de femei troiene care și-au slujit cum au putut mai bine zeii și soții, dar care vor fi smulse de la casele lor și de lângă copiii lor pentru a fi vândute ca roabe din cauza mea? Merită ele o asemenea ursită, Hock-en-ber-iiii, doar fiindcă eu aleg să trăiesc?

- Nu meriți să mori, repet încăpățânat.

Parfumul ei dăinuie încă pe pielea, degetele și părul meu.

- Bine, rostește Elena și strecoară pumnalul sub saltea. Mă vei ajuta atunci să trăiesc și să rămân liberă? Mă vei ajuta s-opresc războiul? Sau cel puțin să-i schimb deznodământul?

- Ce vrei să spui?

Brusc, sunt precaut. N-am nici un interes în a-i ajuta pe troieni să câștige acest conflict. Și n-aș putea, nici dacă aș încerca. Sunt în joc prea multe forțe, ca să nu mai amintesc de zei.

- Elena, rostesc, am vorbit serios când am spus că nu mai am timp. Azi, Afrodita va ieși din cuva ei de recuperare și dacă de ceilalți zei m-aș putea ascunde pentru o vreme, ea are un mod prin care mă poate găsi atunci când dorește. Chiar dacă nu mă va uide imediat pentru neascultare, nu voi fi liber să acționez în scurtul timp care mi-a mai rămas ca scoliast.

Elena trage cearșaful de pe jumătatea de jos a corpului meu. Lumina a sporit în intensitate și o pot vedea mai bine decât în oricare alt moment, de când am privit-o în baie astă-seară. Își ridică un picior și mă încalecă, cu o palmă pe pieptul meu, iar cu cealaltă căutând mai jos, găsind, încurajând...

- Ascultă-mă, spune, și mă privește de deasupra sânilor. Dacă vrei să ne schimbi ursitele, trebuie să găsești locul cel mai important, punctul unde se poate răsuici totul.

Iau asta ca pe o invitație și încerc s-o pătrund.

- Nu, nu încă, șoptește Elena. Ascultă-mă, Hock-en-ber-iiii. *Dacă vrei să ne schimbi ursitele, trebuie să găsești pivotul.* Și nu mă refer la ce faci acum.

Este dificil, totuși, mă opresc suficient ca să ascult.

Peste o oră și jumătate, cetatea revine la viață și eu merg pe străzi, înveșmântat în echipamentul obișnuit de scoliast și metamorfozat în lăncier trac. Soarele s-a ridicat și orașul se trezește complet, cu străzi aglomerate, tarabe negustorești ce se deschid, animale mânate, copii care aleargă și războinici care se laudă, în timp ce mănâncă, înainte de a ieși dintre ziduri pentru a ucide.

În apropierea pieței îl găsesc pe Nightenhelser – metamorfozat ca străjer dardanian, dar vizibil ca Nightenhelser prin lentilele mele – care-și ia micul dejun într-un local pe care obișnuim să-l frecventăm amândoi. Înalță ochii și mă recunoaște.

Nu fug și nici nu folosesc Cușma lui Hades pentru a dispărea. Mă alătur lui la masa de sub un arbore scund și comand pâine, pește uscat și fructe.

– Muza noastră te căuta la barăci azi-dimineață, înainte să se crape de ziuă, spune masivul Nightenhelser. Apoi din nou, mai târziu, lângă zidurile de-aici. Întreba de tine, folosindu-ți numele. Pare doritoare să te găsească.

– Te-ngrijorează faptul că ești văzut cu mine? Vrei să plec?

Nightenhelser strânge din umeri.

– Oricum, noi, toți scoliastii, trăim aici timp care ne-a fost împrumutat. Ce contează? *Tempus edax rerum*.

Gândesc de atâta vreme în greaca antică, încât am nevoie de o secundă să traduc din latină. *Timpul este un devorator*. Poate că așa o fi, însă eu vreau mai mult. Rup pâinea proaspătă, fierbinte, și mănânc, minunându-mă de gustul ei fabulos și de vinul dulce. Totul se vede, miroase și are gust mai precis, mai pur, mai nou și mai încântător în dimineața aceasta. Poate că motivul este ploaia de peste noapte. Sau poate că altceva.

– Ești suspect de parfumat în dimineața asta, comentează Nightenhelser.

La început, singurul meu răspuns este o îmbujorare – ar putea celălalt scoliast să-mi miroasă desfrâurile din timpul nopții? –, dar după aceea îmi dau seama despre ce vorbește. Elena a insistat să mă îmbăiez cu ea înainte de plecare. Am aflat că roaba bătrână care dirijase aducerea apei fierbinți în bazin era Aitra, fiica lui Piteus, soția regelui Egeu și mama faimosului Tezeu – conducătorul Atenei și cel care a răpit-o pe Elena când avea unsprezece ani. În amintesc numele Aitra din zilele studenției,

când profesorul meu, dr. Fertig, un minunat erudit în Homer, insistase că numele fusese extras aleatoriu din stocul epic – probabil că „Aitra, fiica lui Piteus” sunase bine pentru Homer sau pentru vreun predecesor poetic care avea nevoie de un nume pentru o roabă simplă, spusese dr. Fertig, și că mama nobilului Tezeu nu putea fi slujnica Elenei în Troia. Ei bine... *greșit*, dr. Fertig! Cu numai o jumătate de oră în urmă, întins în cada de marmură afundată, alături de Elena, ea a amintit că bătrâna roabă Aitra era într-adevăr mama lui Tezeu... că frații Elenei, Castor și Polux, când o salvaseră din captivitatea lui Tezeu, o luaseră și pe bătrână ca pedeapsă, iar Paris o dusese în Troia împreună cu Elena.

– Te gândești la ceva, Hockenberry? Întreabă Nightenhelser.

Mă înroșesc din nou la față. În chiar clipa aceea mă gândeam la sâni catifelați ai Elenei, vizibili prin spuma din cadă. Mestec o bucată de pește și rostesc:

– Aseară n-am fost pe câmpul deătălie. S-a-ntâmpat ceva interesant?

– Nu prea. Doar marele duel dintre Hector și Aias. Exact spectacolul pe care-l așteptam de când corăbiile aheilor au tras la țarm. Nimic altceva decât Cântul al VII-lea *în totalitate*.

– Aha, încuviințez.

Cântul al VII-lea era un duel palpitant între Hector și gigantul aheu, dar nu se întâmpla *nimic*. Nici unul dintre bărbați nu-l rănea pe celălalt, deși Aias era în mod evident luptătorul mai bun, iar când din cauza înserării se făcuse prea întuneric pentru a mai lupta, Aias și Hector anunțaseră un armistițiu, făcuseră schimb de daruri sub formă de armuri și arme, apoi ambele tabere reveniseră la incinerarea morților. Nu am scăpat nimic crucial; nimic pentru care să fi renunțat în schimbul unui minut cu Elena.

– Ceva a fost totuși ciudat, zice Nightenhelser.

Mănânc pâine și aștept.

– Știi că Hector ar fi trebuit să iasă din cetate însoțit de fratele lui, Paris, și că amândoi ar fi trebuit să-i conducă pe troieni înapoi în luptă. Homer afirmă că Paris îl ucide pe Menestius la începutul luptei.

– Da.

– Și ulterior, îți amintești când sfetnicul regelui Priam, Antenor, și-a povățuit compatrioții troieni s-o înapoieze pe Elena

și toate bogățiile jefuite din Argos – să le restituie și să-i lase pe ahei să plece în pace?

– De aceea, Aias și Hector sunt prieteni după ce nu izbutesc să se ucidă unul pe celălalt și fac schimb de daruri pe câmpul de luptă, nu?

– Exact.

– Bun și ce-i cu asta?

Nightenhelser își lasă cupa din mână.

– Ei bine, Paris ar fi trebuit să-i răspundă lui Antenor și să-și îndemne camarazii troieni să refuze s-o înapoieze pe Elena, oferind numai bogățiile în schimbul păcii.

– Și? întreb eu, înțelegând unde se va ajunge.

Brusc, simt o greutate în stomac.

– Ei bine, Paris n-a fost acolo astă-noapte – nici n-a ieșit prin Poarta Scheiană cu Hector, nici nu l-a ucis pe Menestius și nici măcar n-a oferit propunerea de pace în amurg.

Dau din cap și mestec.

– Și?

– Păi asta-i una dintre cele mai mari discrepanțe pe care le-am văzut, nu-i așa, Hockenberry?

Sunt nevoit să ridic iarăși din umeri.

– Nu știu. În Cântul al VII-lea, aheii își construiesc zidul de apărare și șanțul de lângă țărm, dar noi știm că liniile acelea defensive au existat acolo din prima lună după ce au debarcat. Uneori Homer mai încurcă cronologia.

Nightenhelser mă privește atent.

– Poate că da. Totuși, absența lui Paris, care să respingă sugestia lui Antenor de a o ceda pe Elena a fost ciudată. În cele din urmă, regele Priam a vorbit în numele fiului său – spunând că el era sigur că Paris n-o va ceda niciodată pe femeie, dar că s-ar putea să renunțe la bogății. Însă fără Paris care să fie acolo în persoană, mulți troieni din mulțime și-au murmurat acordul. Hockenberry, a fost momentul cel mai apropiat de încheierea păcii pe care l-am văzut în toți anii de când sunt aici.

Îmi simt pielea înghețată. Plăcerile la care m-am datat cu Elena, lunga mea întruchipare a lui Paris, au schimbat de acum ceva important din fluxul evenimentelor. Dacă Muza ar fi cunoscut detaliile *Iliadei* – pe care nu le cunoaște –, ar fi priceput imediat că luasem locul lui Paris în patul Elenei.

– I-ai raportat Muzei discrepanța? întreb încet.

Trebuie să fi ieșit din schimb odată cu căderea întunericului. Deoarece eu lipseam, era singurul scoliast de pe teren în seara trecută. Datoria lui era să raporteze orice anomalii de felul acela.

Nightenhelser își mestecă fără grabă ultima bucată de pâine.

- Nu, răspunde în cele din urmă. N-am dictat-o plăcuței-cuvântătoare.

Expir prelung.

- Mulțumesc!

- Ar fi bine să plecăm.

Localul se umple cu troieni și soțiile lor, care așteaptă un loc. Pe când arunc monedele pe masă, Nightenhelser mă prinde de antebrăț.

- Știi ce faci, Hockenberry?

Îl privesc în ochi. Vocea îmi este fermă, când răspund:

- În nici un caz.

După ce ies pe stradă, mă îndrept în direcția opusă celei în care pornește Nightenhelser. Pășind într-o fundătură pustie, ridic Cușma lui Hades și ating medalionul TC.

Este răsăritul soarelui pe piscul muntelui Olimp. Clădirile albe și peluzele verzi reflectă lumină mai bogată aici, dar în același timp mai puțin intensă. Dintotdeauna m-am întrebat de ce soarele pare mai mic pe Olimp și în jurul său, decât de pe cerul de deasupra Ilionului.

Vizualizasem carul de luptă de lângă clădirea Muzei și exact acolo am ajuns. Îmi țin răsuflarea când un car spiralează în jos din cerul dimineții și aterizează la șase metri de mine, însă Apollo coboară și se îndepărtează fără să mă observe. Cușma lui Hades continuă să funcționeze.

Sui în car și ating placa de aramă din partea de față. O urmărisem pe Muză cu atenție, când zburasem peste lacul caldeirei, cu o zi în urmă. O tastatură strălucitoare, transparentă se materializează la câțiva centimetri deasupra aramei. Ating iconurile de acolo, în succesiunea pe care o utilizase Muza.

Carul se leagănă, se ridică, se leagănă din nou, apoi se stabilizează, când deplasez sclipitorul controler virtual de energie de lângă afișaje. Îl răsucesc spre stânga și carul se înclină la stânga, la cincisprezece metri deasupra ierbii de pe pisc. Ating iconul cu săgeata spre înainte și carul țâșnește, zburând către sud peste lacul albastru. Pentru orice zeu care l-ar privi, ar trebui

să pară un car de luptă gol, ce zboară de la sine putere, totuși nu se vede nici un zeu curios.

După ce traversez lacul, mă ridic puțin și încerc să găsesc clădirea cuvenită. *Iat-o - imediat înapoia Marelui Palat al zeilor.*

O zeiță - n-o recunosc - strigă de pe treptele din față ale clădirii uriașe și arată carul meu de luptă aparent gol, dar este prea târziu - am identificat clădirea dorită: gigantică, albă, cu ușa deschisă.

Am început să mă obișnuiesc cu comenzile carului și mă las la vreo șase metri de pământ, accelerând către clădire. Trebuie să întorc partea stângă a carului aproape perpendicular pe sol - nu cad, în vehicul există un tip de gravitație artificială -, când fulger printre coloanele uriașe cu șaptezeci-optzeci de kilometri pe oră.

La interior, spațiul este așa cum mi-l reamintesc: cuve imense umplute cu fluid violet și bolborositor, viermi verzi care roiesc în jurul zeilor ce plutesc lipsiți de conștiință, vindecându-se. Vraciul - uriașa creatură-miriapod cu brațe metalice și ochii roșii - se află de cealaltă parte a cuvei de reconstrucție a Afroditei și bănuiesc că se pregătește s-o scoată dinăuntru; ochii lui roșii privesc spre mine și numeroasele brațe tremură când carul de luptă năvălește în spațiul tăcut, însă nu este între mine și ținta mea, și accelerez, înainte ca el sau oricine altul să mă poată opri.

Abia în ultima secundă decid să sar din car, nu să rămân înăuntru. Probabil că motivul este amintirea Elenei, noaptea petrecută cu Elena - plăcerea vieții, reînnoită în orele acelea cu Elena.

Protejat de Cușma lui Hades, sar din carul ce gonește, aterizez brutal, simt ceva învinețindu-se, poate chiar rupându-se în umărul meu drept, apoi mă rostogolesc până mă opresc pe podea, iar în același timp carul de luptă zboară direct în cuva de reconstrucție, străpunge plasticul și oțelul și azvârle fluidul violet într-o jerbă înaltă de treizeci de metri prin sala gigantică. Ceva - fie o parte din car, fie un ciob uriaș din sticla cuvei - îl retează în două pe Vraciul miriapod.

Corpul zeiței se prăvălește pe pardoseală într-un val de lichid violet și o masă colcăitoare de viermi verzui care se zbat. Celelalte cuve - inclusiv cea care-l conține pe Ares în cuibul său de viermi - se cutremură, însă nici nu se sparg, nici nu se răstoarnă.

Se declanșează țiuitori, alarme și sirene ce mă asurzesc.

Încerc să mă ridic, dar capul, piciorul stâng și umărul drept mă dor teribil, așa încât mă prăbușesc înapoi pe podea. Mă târăsc spre o latură a sălii, străduindu-mă să mă feresc de fluidul violet, vâscos.

Mi-e frică de acțiunea substanțelor chimice, totuși, mă tem și mai mult ca nu cumva conturul trupului să-mi fie vizibil în lichid, dacă nu pot fugi din calea lui. Puncte negre îmi dansează în fața ochilor și înțeleg că sunt pe punctul să leșin. Zei și mașinării-robot plutitoare năvălesc în uriașa sală de vindecare.

În clipele dinainte de a-mi pierde cunoștința, îl văd pe mărețul Zeus intrând, cu mantia învolburată și fruntea încruntată.

Indiferent ce se va întâmpla în continuare se va întâmpla fără mine. Îmi las fruntea pe podeaua răcoroasă, închid ochii și îngădui beznei să mă învăluiască.

22

Coasta Chrysei Planitia

- L-am ucis pe prietenul meu, Orphu de pe Io, i-a spus Mahnmut lui William Shakespeare.

Cei doi se plimbau prin cartierul de pe malul Tamisei. Mahnmut știa că era sfârșitul verii Anului Domnului 1592, deși nu înțelegea cum de știa. Fluviul era acoperit de barje, luntre și ambarcațiuni cu catarge scunde. Dincolo de locuințele în stil Tudor și casele dărăpănate, pe malul de nord se înălțau multe dintre bisericile Londrei și câteva turnuri răsucite. O pâclă fierbinte atârna deasupra apei și dincolo de mahalalele de pe ambele maluri.

- Ar fi trebuit să-l fi salvat pe Orphu, dar n-am putut, a zis Mahnmut.

Trebuia să meargă repede pentru a ține pasul cu dramaturgul.

Shakespeare era un bărbat scund și solid, care se apropia de treizeci de ani, cu glas blând și îmbrăcat cu mai multă demnitate decât s-ar fi așteptat Mahnmut din partea unui actor și dramaturg. Fața tânărului era un oval ascuțit, care arăta un început de chelie, favoriți, un smoc de barbă și o mustață subțire - de parcă Shakespeare ar fi experimentat într-o doară cu o barbă de natură mai permanentă. Părul îi era șaten, ochii verde-cenușii și purta un pieptar negru, din care era vizibil gulerul larg

și moale al cămășii albe, cu capetele șiretului care o încheia atârând în jos. În urechea lui stângă se zărea un ineluş de aur.

Mahnmut voia să-i pună lui Shakespeare o mie de întrebări – ce scria acum? cum era viața în orașul acesta, care în scurtă vreme urma să fie încercat de ciumă? care era structura ascunsă a sonetelor? –, însă nu reușea să vorbească decât despre Orphu.

– Am încercat să-l salvez, a explicat el. Reactorul *Doamnei Brune* s-a oprit, apoi acumulatorii au murit la mai puțin de cinci kilometri de coastă. Eu încercam să găsesc o intrare într-una dintre multele grote din faleze – un loc în care să fi putut ascunde submarinul.

– *Doamna Brună?* a întrebat Shakespeare. Acesta este numele ambarcațiunii tale?

– Da.

– Continuă, te rog.

– Orphu și eu discutam despre capetele de piatră, a spus Mahnmut. Era noapte – ne apropiam de coastă noaptea, la adăpostul întinericului, dar eu foloseam obiectivul pentru vedere nocturnă și-i descriam capetele. El era încă viu. Nava îi asigura suficient oxigen.

– Oxigen?

– Aer, a explicat Mahnmut. După cum spuneam, îi descriam capetele mari din piatră...

– Capete mari de piatră? Statui?

– Monoliți de piatră, înalți de douăzeci de metri, a spus Mahnmut.

– Ai recunoscut chipul statuiilor? Era cineva cunoscut ție, sau poate vreun rege ori cuceritor faimos?

– Erau prea departe ca să le pot distinge detalii ale fețelor, a răspuns Mahnmut.

Ajunseseră la un pod larg, cu multe arcade, acoperit de clădiri cu trei niveluri. Prin structurile acelea trecea un pasaj lat de patru metri, aidoma unui drum printr-un tunel, iar în chiar clipa aceea pedestrii în straie multicolore se fereau de o masă de oi care era mânată spre nord, în oraș. Pe toată lungimea pasajului, capete de oameni – unele uscate și mumificate, altele aproape cranii, cu excepția unor smocuri de păr ori bucăți de carne putredă, altele atât de șocant de recente, încât obrajii sau buzele le erau încă îmbujorate – fuseseră înfipite în stâlpi.

– Ce-s astea? a întrebat Mahnmut.

Părțile sale organice nu se simțeau în largul lor.

- Podul Londrei, a răspuns Shakespeare. Povestește-mi ce s-a întâmplat cu prietenul tău.

Obosit să privească în sus către dramaturg, Mahnmut s-a cocoțat iute pe un zid de piatră care slujea drept parapet. Spre est zărea un turn și presupuse că era Turnul din *Richard al III-lea*. Știind că fie visa, fie murea el însuși din cauza lipsei de aer, Mahnmut nu voia ca visul acesta să se sfârșească înainte de a-i pune lui Shakespeare una sau două întrebări.

- Maestre Shakespeare, ai început deja să-ți scrii sonetele?

Dramaturgul a surâs și a privit Tamisa puturoasă, după care și-a întors ochii la orașul rău-mirositor. Apele menajere netratate supurau la tot pasul, ca și stârvurile de cai și vite care putrezeau pe limbile de pământ noroios, în vreme ce o cascadă incredibilă de bucăți însângerate de orătării se revărsa din deversoarele deschise și se rotea în apa stătătoare. Mahnmut își închisese aproape complet inputurile olfactive. Nu știa cum putea să reziste omul acesta cu un nas care funcționa permanent.

- De unde știi despre experimentul meu cu sonetele? a întrebat Shakespeare.

Mahnmut a aproximat o ridicare din umeri omenească.

- O bănuială... Așadar le-ai început?

- M-am gândit să mă joc puțin cu forma aceasta, a recunoscut dramaturgul.

- Și cine este „tânărul” din sonete? a întrebat Mahnmut, abia mai reușind să respire la gândul soluționării acelui mister străvechi. Este oare Henry Wriothesley, contele de Southampton?

Shakespeare a clipit surprins și l-a privit cu atenție pe moravec.

- Pari să mă urmărești foarte îndeaproape în chestiunile acestea, micuțule Caliban.

Mahnmut a încuviințat.

- Așadar Wriothesley este „tânărul” din sonete?

- Înălțimea sa va împlini nouăsprezece ani în luna octombrie, a spus dramaturgul, și se zice că tuleiele de pe buza-i de sus s-au îndesit. Nu-i tocmai un tânăr.

- Atunci William Herbert, a sugerat Mahnmut. El n-are decât doisprezece ani și peste nouă ani va deveni al treilea conte de Pembroke.

- Cunoști datele viitoarelor succesiuni și accesiuni? a rostit Shakespeare pe un ton ironic. Oare signor Caliban navighează și pe oceanul timpului cu aceeași iscusință ca pe acest ocean al lui Marte despre care povestește?

Mahnmut era prea ațâțat de rezolvarea acestui mister pentru a-i răspunde.

- Îți vei dedica marele *Folio* din 1623 lui William Herbert și fratelui său, iar când sonetele îți vor fi tipărite le vei dedica „Domnului W.H.”.

Shakespeare l-a privit pe moravec de parcă ar fi fost un vis născut de febră. Mahnmut a vrut să-i spună *Nu, tu ești visul unui creier muribund, Maestre Shakespeare. Nu eu.* Cu glas tare, a rostit:

- Mi se pare pur și simplu interesant să ai ca iubit un tânăr sau un băiat.

Mahnmut a fost surprins de reacția poetului. Shakespeare s-a răsucit, a scos un pumnal de la brâu și l-a ținut sub unitatea-cap a moravecului.

- Ai un ochi, Micuțele Caliban, în care să-mi pot îngropa tăișul?

Precaut să nu-și coboare permicarnea mai mult pe vârful lamei, Mahnmut a clătinat foarte ușor din cap și a răspuns:

- Îmi cer scuze. Nu cunosc orașul vostru, țara voastră și nici rânduielile de aici.

- Vezi cele trei capete de pe stâlpii cei mai apropiați de pe pod? a întrebat Shakespeare.

Mahnmut și-a deplasat punctul de observație fără să miște capul.

- Da.

- Săptămâna trecută la ceasul acesta, nici ei nu cunoșteau rânduielile noastre, a șuierat poetul.

- Înțeleg.

Shakespeare și-a strecurat pumnalul înapoi în teaca de piele. Mahnmut și-a reamintit că bărbatul era un actor, predispus la înfloriri și exagerări, deși pumnalul nu fusese un obiect de recuzită. De asemenea, răspunsul său nu fusese o negație la întrebarea lui.

Amândoi au privit din nou fluviul. Soarele atârna imposibil de mare, de portocaliu și de jos în pâcla Tamisei, spre vest. Glasul lui Shakespeare s-a auzit blând când a vorbit:

- Dacă voi scrie aceste sonete, Caliban, o voi face pentru a-mi explora propriile eșecuri, slăbiciuni, compromisuri, autoamăgiri și triste ambiguități, în felul în care îți încerci cu vârful limbii golul însângerat, căutând dintele pierdut după o încăierare în cârciumă. Cum ți-ai ucis prietenul, pe acest lo de Orphu?

Mahnmut a întârziat o secundă, până a auzit întrebarea.

- N-am putut aduce *Doamna Brună* în golfulețul grotei pe care-l văzusem pe coastă. Am încercat și am dat greș. Reactorul submarinului a murit pe neașteptate și am rămas fără pic de energie. *Doamna* a eșuat la nici șapte metri adâncime, la trei kilometri de grotă. Am încercat să eliberez toate rezervoarele cu balast, ca s-o întorc pe o parte - pentru a elibera ușile calei, să ajung la prietenul meu -, dar era deja împotmolită.

S-a uitat la poet. Shakespeare părea să-i acorde atenție. Pe podul dinapoia lui, clădirile erau înroșite de apus.

- Am ieșit din submarin, am trecut pe oxigen intern și m-am scufundat ore la rând, a continuat Mahnmut. Am folosit răngi, ultimele rezerve de acetilenă și degetele manipulative, dar n-am putut deschide ușile calei și n-am putut evacua sfărâmurile din pasajul de acces inundat. Orphu a fost un timp pe linia de comunicații, însă nu l-am mai auzit când sistemele interne au încetat să mai funcționeze. N-a părut nici un moment îngrijorat, speriat, ci doar obosit... foarte obosit. Până când au încetat comunicațiile. Era întuneric. Probabil că mi-am pierdut cunoștința.

Poate că-n clipa aceasta sunt pe fundul oceanului marțian, mort împreună cu Orphu, sau pe moarte, visând această conversație pe măsură ce ultimele celule ale creierului meu organic mor una câte una.

- Inima ta s-a-mbogățit cu toate acele inimi ce tu le-ai pierdut, a rostit Shakespeare cu glas monoton. Domnesc în ea iubirile-ți uitate, prietenii rămase în trecut.

Mahnmut își recăpătă cunoștința și se trezi pe plajă, în lumina slabă a dimineții marțiene, înconjurat de zeci de omuleți verzi. Erau aplecați peste el, privindu-l cu ochisorii negri de pe chipurile verzui, transparente, și se retraseră un pas sau doi, când moravecul se ridică în capul oaselor cu un zumzet ușor al servomotoarelor.

Erau *într-adevăr* mici. Mahnmut abia depășea un metru

înălțime. Aceste... persoane... erau și mai scunde. Aveau formă umanoidă, într-o măsură mai mare decât Mahnmut, dar aspectul nu le era tocmai uman. Erau bipede, cu brațe și picioare, însă nu aveau urechi, nasuri și guri. Nu purtau haine și aveau doar câte trei degete la fiecare mână, destul de asemănător cu personajele din filmele de desene animate pe care moravecul le văzuse în arhivele media din Epoca Pierdută. Erau asexuate, iar carnea – dacă era carne – le era transparentă, aidoma unui plastic moale, dezvăluind interiorul corpurilor fără organe sau vene, trupuri umplute cu globule verzui și cocoloașe, particule și roiuri, ce pluteau toate și bolboroseau într-un chip nu foarte diferit de interiorul iubitei lămpi lava a lui Mahnmut, abandonată acum în submersibilul eșuat.

Mai mulți omuleți verzi coborau pe o potecă săpată în faleza stâncoasă. Mahnmut putea zări ultimul dintre capetele de piatră ridicate în poziție verticală la vreun kilometru către est. Altul era vizibil, orizontal, pe o platformă lungă din lemn cu role, mult deasupra lor, lângă marginea falezei, legată de jur-împrejur cu funii. Detaliile chipurilor nu se puteau desluși.

La dracu' cu capetele. Mahnmut se roti și cercetă oceanul și plaja. Valuri leneșe mângâiau nisipul cu regularitatea unor metronoame. *Unde este Doamna Brună?*

Iat-o – la două sute de metri în larg, cu o parte din carcasa superioară și superstructura de comandă clar vizibile. Sonda ultrasonică și sonarul muriseră înaintea submersibilului și Mahnmut comisese probabil cea mai veche și mai dureroasă dintre jignirile căpitanilor maritimi – își eșuase nava pe uscat. El fusese pe oxigen intern, în vreme ce acționase cu disperare ca să elibereze ușile calei pe fundul oceanului nisipos și mâlos, însă înțelese că-și pierduse probabil cunoștința, fiind purtat pe țârm de valuri în timpul nopții.

Orphu! Oare cât timp fusese lipsit de cunoștință, visându-l pe Shakespeare? Cronometrul intern al lui Mahnmut spunea că trecuseră patru ore.

S-ar putea să mai fie viu acolo, înăuntru. Dădu să pornească spre apă, intenționând să coboare pe fund, la submersibilul eșuat.

O duzină de omuleți verzi se deplasă între Mahnmut și apă, blocându-i calea. Apoi douăzeci. Apoi cincizeci. Alții o sută îl înconjurau pe plajă.

Mahnmut nu ridicase niciodată mâna sau manipulatorul de mânie, dar acum era gata să lupte, să lovească, să taie și să-și croiască drum prin gloată dacă ar fi fost nevoie. Totuși mai întâi avea să încerce să le vorbească.

- Dați-vă la o parte din calea mea! rosti el cu glasul amplificat la maximum și răsunând sonor în aerul marțian. Vă rog!

Ochii negri de pe fețele verzi se holbau la el. Nu aveau însă nici urechi să-l audă, nici guri cu care să vorbească.

Mahnmut râse trist și începu să se împingă prin ei, știind că oricât de puternic ar fi putut să fie prin comparație cu ei, îl puteau copleși prin simplul lor număr - se puteau sui peste el și să-l facă bucăți. Gândul la asemenea violențe, ale lui sau ale lor, făcu ca măruntaiele sale organice să se zgârcească de oroare.

Un omuleț verde ridică o mână, de parcă i-ar fi spus „stop”. Mahnmut se opri. Toate capetele verzi se întoarseră la dreapta și priviră pe plajă. Gloata se deschise ca prin farmec, când un omuleț verde, identic cu toți ceilalți omuleți verzi, se apropie, se opri în fața moravecului și întinse ambele brațe, ca și cum ar fi ținut un vas invizibil sau s-ar fi rugat.

Mahnmut nu înțelese. De asemenea, nu dorea să piardă timpul pentru a parlamenta prin limbajul semnelor, chiar dacă ar fi putut. Poate că Orphu mai trăia.

Dădu să treacă pe lângă omuleț, dar alți douăzeci strânseră rândurile în spatele emisarului, blocându-i calea. Trebuia ori să lupte *acum*, ori să fie atent la silueta verde care gesticula.

Mahnmut emise un oftat, nu mult diferit de un geamăt, și se opri întinzând brațele într-o imitare a gestului omulețului.

Emisarul clătină din cap, îi atinse brațul stâng - senzori organici și moraveci îl anunțară că degetele verzi erau reci - și i-l coborî, după care îi prinse brațul drept. Omulețul trase mâna lui Mahnmut mai aproape, mai aproape, până ce degetele și palma moravecului se lipiră de pielea rece, transparentă.

Omulețul trase și mai tare, înaintând el însuși și smucind mâna lui Mahnmut îndeajuns de puternic pentru ca palma moravecului să curbeze pieptul plat, apăsând carnea spre înăuntru, iar apoi... să pătrundă.

Mahnmut și-ar fi retras mâna, șocat, dar omulețul nu-și slăbi nici strânsoarea, nici tragerea aceea care continua cu forță. Mahnmut putu *să vadă* cum mâna lui neagră pătrunse în fluidul din pieptul emisarului, putu *să simtă* carnea transparentă

închizându-se în jurul antebrațului său ca o garnitură de vid.

Toți omuleții verzi își ridicară brațele la piepturi.

Degetele rășchirate ale lui Mahnmut întâlneau ceva dur, sferic. Putea să vadă un ghemotoc verde cam de mărimea unei inimi omenești aflată în centrul pieptului omulețului. Palma sa îi percepea pulsațiile.

Omulețul îl trase din nou și moravecul pricepu. Își închise degetele organice în jurul organului.

CE ÎȚI TREBUIE?

Șocat, Mahnmut aproape că-și smulse mâna, eliberând-o. Se sili să-și păstreze locul degetele, învăluind ghemotocul-inimă al omulețului. *Simțise* întrebarea curgându-i spre creier în impulsuri, pulsații, vibrații. Nu în cuvinte, în tot cazul nu în engleză, franceză, rusă, chineză, primară sau orice alt grai pe care Mahnmut îl utilizase vreodată. Nu știa cum să-i răspundă în mod similar, așa că rosti:

- Trebuie să-l salvez pe prietenul meu, care-i prins în nava de acolo.

O sută cincizeci de capete se întoarseră la unison ca să se uite la submersibil. Trei sute de ochi negri priviră câteva secunde, apoi reveniră la Mahnmut.

SPUNE-NE CU GÂNDURILE TALE UNDE ESTE EL

Mahnmut închise ochii și formă o imagine a lui Orphu în cala blocată, o imagine a ușilor de acces, o imagine a coridorului interior. Răspunsul-vibrație îi pulsă în sus prin braț:

AȘTEAPTĂ

Mâna lui Mahnmut fu brusc eliberată și el și-o scoase din carnea strânsă a omulețului cu un clefăit audibil. Omulețul colapsă după aceea pe nisip, se rostogoli pe o parte și rămase nemișcat; cocoloașele verzi din corpul său încetară să mai plutească, ochii negri fură acoperiți de o ceață albă și rămaseră holbați orbește, iar degetele îi zvâcniră o dată, apoi nu se mai clintiră. Ceilalți peste o sută patruzeci omuleți verzi se întoarseră și porniră eficient să-l salveze pe Orphu.

Mahnmut se prăbuși pe nisip lângă ceea ce era în mod clar cadavrul emisarului. *Maica Domnului*, gândi moravecul. *Comunicarea îi ucide.*

Mai mulți omuleți verzi continuau să coboare pe poteca pieptișă de pe faleză. Două sute. Trei sute. Șase sute. Mahnmut încetă să mai încerce să-i numere și – ignorând cererea emisarului mort de a aștepta – intră în apă și apoi vâsli prin valurile mici către submersibilul eșuat. Intră prin ecluza turelei în nișa sa ambientală uscată și verifică dacă vreunul dintre acumulatori revenise la viață. Nici vorbă. Trecu prin ecluza spre interior în coridorul inundat ce ducea la cală și înotă până la carcasa ce se prăbușise acolo. În felul acesta, era imposibil să ajungă la Orphu. Se întoarse în cabina de comandă și încercă încă o dată cablajul de comunicații. Tăcere. Învelindu-și ediția legată a sonetelor într-un ambalaj impermeabil, Mahnmut îndesă alte echipamente într-o raniță – dispozitivul pentru telecomunicații pe care-l concepuse pentru Orphu, dacă-l putea scoate, discurile cu jurnalul de bord al navei, hărți fizice, un pistol cu rachete de semnalizare, baterii – și sui către vârful turelei.

Omuleții verzi coborâseră colaci uriași de cabluri negre de la capul de piatră de pe faleză. Aduseseră de asemenea zeci de cilindri-role similari celor pe care se deplasa platforma imensă. Lucrau cu o eficiență incredibilă – unii înotau spre submersibil și atașau cabluri atât deasupra, cât și dedesubtul suprafeței apei, alții afundau cilindri adânc în nisip și băteau alții în peretele falezei, continuând să improvizeze troliuri și să întindă cabluri de la țarm la submersibil și înapoi la țarm.

Nava era grea – mai ales fiindcă avea reactorul plin de apă, iar cala și coridoarele inundate – și lui Mahnmut îi era dificil să-și imagineze că omuleții verzi aveau s-o clintească realmente.

Dar o făceau.

În douăzeci de minute, sute de cabluri stabiliseră legătura între submersibil și țărș, iar pe fiecare cablu erau mulți omuleți verzi. Ei înțeleseseră că era o misiune de salvare; prima lor acțiune fu să tragă îndeajuns de tare de pe țărș - cu cablurile întinzându-se aidoma unei plase negre de păianjen înapoi pe plajă către est pentru a înclina submarinul pe partea sa dreaptă.

Instinctiv, Mahnmut s-ar fi dus să dea o mână de ajutor la trasul cablurilor, totuși știa că ar fi fost inutil. De aceea rămase pe carcasa *Doamnei Brune* - mișcându-se după cum se mișca submersibilul - și, de îndată ce ușile calei ieșiră din mâl, plonjă în apa puțin adâncă, purtând o rangă alimentată de baterii și comutând la intensitate maximă lămpile de pe umeri.

Ușile exterioare ale calei fuseseră contorsionate și parțial topite în urma intrării în atmosferă, iar Mahnmut nu izbuti să le deschidă cu mai mult de câțiva centimetri înainte de a se bloca definitiv. Dorind să poată plânge de frustrare, lovind în carcasă cu furie impotentă, simți brusc că nu era singur și se răsuci în apa tulburată de mâl.

Șase omuleți verzi stăteau pe fundul oceanului în apropiere și-l priveau. Nu păreau să aibă nevoia de a respira.

Nedorind să mai „comunice” cu prețul uciderii unuia dintre ei, Mahnmut arată secțiunea îndoită spre sus a ușii, indică apoi spre suprafață, făcu un gest care spera că sugera descolăcirea cablului și înfășurarea sa în jurul bucății deformată de metal, după care mimă acțiunea de tragere.

Toți șase omuleții încuviințară din capete și se propulsară către suprafața aflată la trei metri deasupra.

După un minut, reveniră șaiszeci de omuleți verzi, unii trăgând cabluri, alții cu tijele negre ce glisau din rolele cilindrice pe care le foloseau la deplasarea capetelor de piatră. Lucră din nou cu o eficiență incredibilă, unii în echipă pentru a mai răsuci în afară câțiva centimetri din ușile de la capetele opuse ale compartimentului calei, alții aducând și ducând cabluri, ca și cum ar fi cusut cu ace gigantice. În câteva minute, zeci de mănunchiuri de cablu puternic treceau pe sub ușile înțepenite ale calei. Bătură iarăși din picioare pentru a se ridica la suprafață și-i făcură semne lui Mahnmut să-i urmeze.

Moravecul respiră din nou aer, simți lumina soarelui pe polimerul și epiderma sa și stătu pe carcasa *Doamnei Brune*, în vreme ce sute de omuleți verzi trecură cablurile printr-un sistem

de troliuri montate în stânca falezei și traseră. Și traseră iarăși.

Submersibilul trosni, carcasa gemu, mîlul îi înconjură și *Doamna Brună* se mai roti cu treizeci de grade spre tribord și se răsuci pînă ce pînțelele îi ajunse în aer, iar pupa fu îndreptată către plajă. Ușile de aliaje ale calei se îndoiră, dar nu se deschiseră.

Mahnmut atacă încă o dată ușile cu ranga alimentată cu baterii. Metalul torturat și răsucit nu voia să cedeze. Arzătorul lui cu acetilenă nu mai avea nici oxigen, nici combustibil.

Omuleții verzi îl îndepărtară cu blîndețe de lângă munca aceea lipsită de orice succes. Mahnmut se eliberă și se împletici din nou peste carcasa lunecoasă către cală, decis să forțeze ușile deformate și blocate pînă ce propriii acumulatori aveau să se descarce, însă apoi văzu că OV nu-și încheiaseră eforturile.

Înnodau și matisau cabluri, transformând cele cincizeci de fire într-unul singur. După aceea trecură cablul prelungit în sus, pe faleză, printr-o serie de troliuri supradimensionate, conectate la o rețea de tije de susținere pe care le bătuseră cumva în rocă. În cele din urmă, aduseră cablul la uriașul cap de piatră și-l trecură de o duzină de ori în jurul gâtului înainte de a-i lega extremitățile laolaltă.

Cinci omuleți verzi veniră și-l împinseră pe Mahnmut în apă, îndepărtându-l de submersibil.

Lui Mahnmut nu-i venea să-și creadă ochilor. Presupusese că imensele capete de piatră erau sacre pentru ei, că poziționarea lor și ridicarea pe coastă constituia un imperativ religios sau psihologic, care le solicita tot timpul, energia și dedicarea – că reprezentau unica lor prioritate. Indiscutabil, se înșelase.

Sute de siluete verzi răsuciră capul pe platforma sa, trecură îndărătul lui, împinseră și-l aruncară de pe faleză.

Capul de piatră – întors acum cu fața la peretele falezei – căzu șaizeci de metri, lovi bolovanii de la poale și se sparse într-o duzină de bucăți, dar cablul vui prin troliuri, tijele zburară din rocă și extremitățile legate smulseră ușile calei, azvîrlindu-le la douăzeci de metri în văzduh, înainte de a târî metalul contorsionat în sus pe faleză, de unde se prăbuși iarăși.

Sute de omuleți verzi înotară spre submersibil, totuși Mahnmut ajunse acolo primul și-și reaprinsе proiectoarele de căutare.

Văzu cele trei obiecte pe care le lăsase în cală, printre care

Dispozitivul mare, pe care ar fi trebuit să-l ducă pe Mons Olympus. Înghesuit în batiu, îndoit, rupt și tăcut se afla Orphu de pe lo.

Moravecul utilizează ultimele fărâme de energie ale răngii pentru a rupe flânșele limitatoare și cablurile de fixare. Corpul masiv al lui Orphu fu eliberat și se destinse, plescăind în apa sărată. Însă cala era deschisă către cer, cu submersibilul răsturnat cu partea ventrală în sus, și era imposibil ca Mahnmut să-l poată scoată vreodată pe ionian din puțul parțial inundat în care se transformase cala de stocare.

Alți doisprezece omuleți săriră înăuntru alături de Mahnmut, găsiră prize de apucare pe carapacea zgâriată și fisurată a lui Orphu și strecurară brațe și picioare verzi sub forma mătăhăloasă a moravecului de vid. Toți laolaltă găsiră puncte de sprijin și ridicară. Lucrând în tăcere, fără să-l scape ori să-l lunece, îl ridicară pe Orphu din cală, trecură cu blândețe alte cabluri în jurul lui, îl lăsară ușor peste curbura fuzelajului *Doamnei Brune*, îl coborâră în apă, vârâră sub el cilindri plutitori, îi legară laolaltă într-o plută și, încet, îl propulsară spre plajă.

Omuleții verzi – pe plajă erau acum cu siguranță minimum o mie – se retraseră și-i făcură loc lui Mahnmut, care se strădui să afle dacă Orphu era mort sau viu. Ionianul zăcea inert pe nisipul roșu, precum un trilobit imens, deteriorat de furtună, purtat de valuri pe țărm într-o încețoșată eră preistorică a Pământului.

Privind atent cerurile după vehiculele de luptă zburătoare, despre care Mahnmut era sigur că întârziaseră, moravecul își goli ranița și gențile impermeabile, scoțând tot ce salvase din *Doamna Brună*. Mai întâi, înșiră cinci acumulatori mici, dar puternici, îi conectă în serie și duse cablul la unul dintre conectorii de input ai lui Orphu care supraviețuiseră. Nu obținut nici un răspuns din partea uriașului ionian, însă indicatorul virtual arăta că energia dispărea undeva. Mahnmut se deplasă apoi în sus pe carapacea lui Orphu – minunându-se când îi văzu pentru prima dată în mod clar, sub lumina puternică a dimineții, stricăciunile fizice – și cuplă receptorul radio în mufa cablajului. Testă conexiunea – receptă bâzâitul unei unde purtătoare – și activă propriul microfon.

– Orphu?

Nici un răspuns.

- Orphu?

Tăcere. Zecile de omuleți verzi continuau să-l privească impasibil.

- Orphu?

Mahnmut petrecu cinci minute, apelând la fiecare douăzeci de secunde, folosind toate frecvențele de comunicații și reverificând conexiunile receptorului. Unitatea de comunicații îi recepta transmisia. Orphu era cel care nu răspundea.

- Orphu?

De fapt, nu era exact tăcere. Prin senzorii săi externi, Mahnmut putea auzi mai mult zgomot ambiental decât oricând în viața sa: clipocitul valurilor pe nisip, șuieratul vântului care biciuia faleza, foielile lente ale omuleților verzi, care, la răstimpuri, își schimbau poziția, și miile de nuanțe de vibrații într-o atmosferă planetară atât de densă. Numai linia de comunicații și Orphu erau moarte.

- Orphu?

Moravecul își controlă cronometrul. Încearca de peste treizeci de minute. Șovăielnic, aproape în ralanti, lunecă pe carapacea prietenului său, merse cincisprezece pași pe plajă și se așează în nisipul ud, acolo unde se rostogoleau valurile. Omuleții verzi îi făcură loc, după care îl înconjurară din nou, la o distanță respectuoasă. Mahnmut îi privi - privi zidul de trupușoare verzi, chipuri inexpressive și ochi negri ce nu clipeau.

- Voi n-aveți treabă de făcut? Întrebă el și glasul îi răsună straniu și sugrumat în propriile sale inputuri audio.

Poate că de vină era acustica atmosferei marțiene.

OV nu se clintiră. Capul de piatră zăcea transformat în sfărâmături la piciorul falezei, dar omuleții verzi îl ignorau. Douăzeci de cabluri continuau să fie întinse către submersibilul care stătea inert în valurile mici.

Mahnmut simți cum un talaz brusc și nemăsurat de înalt de pierdere și dor de casă se rostogoli peste el. În decursul existenței sale de trei decenii jupiteriene - peste trei sute de ani marțieni -, avusese trei relații strânse. Mai întâi, *Doamna Brună*, care fusese o mașină doar semirațională, însă pentru care fusese el conceput și în care se potrivea perfect; *Doamna* murise. Apoi partenerul lui de explorare, Urtzweil, ucis cu optsprezece ani-J în urmă, jumătate din viața lui Mahnmut. Iar acum, Orphu.

Se găsea actualmente la sute de milioane de kilometri

depărtare de casă, singur, nepregătit, neantrenat și neinstruit pentru această misiune în care îl trimiseseră. Cum ar fi trebuit să străbată cei cinci mii de kilometri până la Olympus Mons ca să implanteze Dispozitivul? Și după aceea? Poate Koros III ar fi știut ce să facă, odată ajuns acolo – obiectivul real al acestei misiuni –, dar modestul Mahnmut, fost din *Doamna Brună*, n-avea nici cel mai vag indiciu.

Termină cu autocompătimirea, idiotule! gândi. Se uită la OV. Cu certitudine, aparența aceea generală de deprimare, chiar de tristețe, trebuia să fie o iluzie. Dacă nu jeliseră moartea unuia dintre ei, cum ar fi putut dovedi emoția respectivă față de sfârșitul unui moravec, o mașină conștientă pe care nu și-o imaginaseră niciodată?

Mahnmut știa că va trebui să comunice încă o dată cu omuleții, totuși detesta gândul de a-și vâri mâna în pieptul unei creaturi, de a o ucide prin comunicare. Nu, n-avea să facă asta decât dacă urma să fie realmente nevoit.

Se ridică, reveni la cadavrul lui Orphu și începu să deconecteze acumulatorii.

- Hei, rosti Orphu pe banda de comunicații, n-am terminat de mâncat.

Mahnmut fu atât de surprins, încât sări îndărăt în nisip.

- Iisuse, ești viu!

- În măsura în care noi, moravecii, suntem „vii”.

- Lua-te-ar naiba! spuse Mahnmut, simțind că-i venea să râdă și să plângă simultan, însă că cel mai mult ar fi dorit să lovească în uriașul crab-potcoavă deteriorat. De ce nu mi-ai răspuns când te-am apelat? Și iar? Și iar?

- Ce vrei să spui? zise Orphu. Eram în hibernare. Așa am fost din clipa în care s-au terminat aerul și energia din *Doamnă*. Te-astepti să stai la palavre cu tine, în timp ce sunt în hibernare?

- Ce-i rahatul ăsta cu hibernare? întrebă Mahnmut, dându-i ocol lui Orphu. N-am auzit niciodată de moraveci care să intre în hibernare.

- Voi, moravecii europeni, n-aveți așa ceva? rosti Orphu.

- Evident, nu.

- Păi... ce-ți pot spune? Pentru că lucrăm singuri în torul de radiații al lui Io, sau oriunde în spațiul jupiterian, noi, moravecii de vid, întâlnim câteodată situații în care trebuie pur și simplu să închidem totul pentru o vreme, până când cineva poate să

ajungă la noi pentru a ne repara și reîncărca. Se mai întâmplă. Nu-i ceva frecvent, dar se mai întâmplă.

- Și cât timp ai fi putut sta în această... hibernare? întrebă Mahnmut, cu furia preschimbându-i-se în ceva similar amețelii.

- Nu mult, răspunse Orphu. În jur de cinci sute de ore.

Mahnmut își extinse degetele prin tampoanele manipulatoroare, ridică o piatră și o aruncă în cochilia lui Orphu de unde ricoșă.

- Ai auzit ceva? întrebă ionianul.

Mahnmut suspină, se așează pe nisip lângă extremitatea lui Orphu în care se aflaseră ochii moravecului și începu să descrie situația lor curentă.

Orphu îl convinse pe Mahnmut că trebuia să comunice din nou cu OV prin intermediul unui translator. Ionianul detesta la fel de mult ca Mahnmut să cauzeze moartea unui omuleț - mai ales pentru că OV îl salvaseră -, dar susținea că misiunea depindea de comunicarea cu ei, cât mai rapid. Mahnmut încercase încă o dată să le vorbească, încercase limbajul semnelor, încercase să deseneze în nisip - arătând hărți ale coastei unde se găseau ei și vulcanul unde trebuiau să ajungă -, ba chiar încercase varianta idiotului de a vorbi o limbă străină: răcnise. Toți OV îl priviseră calm, însă nu răspunseseră. În cele din urmă un omuleț luase inițiativa, înaintase, prinsese mâna lui Mahnmut și o trăsese către pieptul său.

- S-o fac? îl întrebă Mahnmut pe Orphu prin linia de comunicații.

- Trebuie.

Moravecul se crispă când mâna îi trecu prin carnea care se deschise, când degetele îi cuprinseseră și apoi strânseseră ceea ce nu putea fi altceva decât o inimă verde pulsatorie în fluidul cald și vâscos din corpul omulețului.

CUM VĂ PUTEM AJUTA?

Mahnmut ar fi dorit să pună o sută de întrebări, însă Orphu îl ajută să le clasifice în ordinea priorității.

- Submersibilul, spuse Orphu. Trebuie să-l ascundem înainte

ca vreun car de luptă să zboare peste el.

Printr-o combinație de limbaj și imagini, Mahnmut transmite ideea deplasării submersibilului cu un kilometru spre vest, de a-l remorca în grota submarină din promontoriul stâncos de acolo.

DA

Zeci de omuleți se apucară de treabă, chiar în timp ce Mahnmut stătea cu brațul vârat adânc în pieptul translatorului. Începură să bată tije în nisip, să ducă alte cabluri la *Doamna Brună* și să improvizeze troliuri. Translatorul așteptă, cu mâna lui Mahnmut în jurul inimii sale.

- Vreau să-l întreb despre capetele de piatră, zise Mahnmut prin linia de comunicații. Să-l întreb cine sunt ei și de ce fac asta.

- Mai întâi să găsim o cale de a ajunge la Olympus, insistă Orphu.

Mahnmut oftă și comunică solicitarea de ajutor pentru a ajunge la vulcanul cel mare. Transmise imagini ale lui Olympus Mons așa cum îl văzuse de pe orbită și întrebă dacă exista vreun mod în care OV i-ar fi putut ajuta să călătorească fie pe uscat, peste platoul înalt Tempe Terra, fie spre est, în lungul coastei Oceanului Tethys, cale de mai bine de patru mii de kilometri, după aceea către sud, în lungul coastei lui Alba Patera, până la Olympus Mons.

ASTA NU ESTE POSIBIL

- Ce vrea să spună? întrebă Orphu, când Mahnmut îi anunță răspunsul. Vrea să spună că nu-i posibil să ne ajute, ori să călătorim spre est în felul acela?

Mahnmut simțise ceva apropiat de ușurare, când translatorul OV pronunțase practic încheierea misiunii lor, dar acum înaintă cererea de clarificare a lui Orphu.

NU ESTE POSIBIL

**SĂ
CĂLĂTORIȚI
ÎN
SECRET
SPRE
EST
FIINDCĂ
LOCUITORII
OLIMPULUI
V-AR
VEDEA
ȘI
V-AR
UCIDE**

- Întreabă-l dacă există altă cale, spuse Orphu. Poate că am putea merge pe uscat, în lungul lui Kasei Valles.

**NU,
VEȚI
MERGE
LA
LABIRINTUL
NOCTIS
CU
FELUCA**

- Ce-i o felucă? întrebă Orphu, când Mahnmut îi comunică răspunsul. Sună ca un desert italianesc.

- Este o ambarcațiune cu două catarge și vele latine, spuse Mahnmut, a cărei instruire pentru oceanele submarine întunecate ale Europei indusese tot ce se putea descărca despre navigația pe mările lichide ale Pământului. Cu milenii în urmă, era utilizată pe Marea Mediterană.

- Întreabă-i când putem pleca.

- Când putem pleca? spuse Mahnmut și simți întrebarea ca o vibrație prin degete și o furnicătură în minte.

**BARJA
PIETRELOR**

**SOSEȘTE
DIMINEAȚĂ.
FELUCA
O
VA
ÎNSOȚI.
PUTEȚI
PLECA
PE
EA.**

- Vom avea nevoie și de alte lucruri din submersibilul nostru, zise Mahnmut.

Expedie imaginile Dispozitivului și ale celorlalte două obiecte din cală, vizualizându-le aduse pe țărm și transportate la grotă submarină. După aceea, trimise o imagine cu OV care-l rostogoleau pe Orphu către aceeași grotă.

Parcă răspunzându-i, zeci de omuleți începură să înoate înapoi spre navă. Alții se apropiară de Orphu și fixară role cilindrice la o platformă de dimensiunea moravecului.

- Nu cred că-i mai pot ține mult timp inima, rosti Mahnmut către Orphu, prin linia de comunicații. Este ca și cum aș strânge în mână un conductor electric neizolat.

- Atunci dă-i drumul, spuse ionianul.

- Dar...

- Dă-i drumul.

Mahnmut îi mulțumi translatorului - le mulțumi tuturor - și desfăcu degetele. Ca și primul translator, omulețul căzu pe nisip, se zbătu, șuieră, se uscă și muri.

- Oh, Doamne... murmură Mahnmut.

Se dădu înapoi și se rezemă de carapacea lui Orphu. Omuleții verzi ridicau deja corpul ionianului, strecurând role sub el.

- Ce fac?

Mahnmut descrie trupul translatorului și activitățile din jurul său - pregătirile pentru a-l transporta pe Orphu, Dispozitivul și alte obiecte care erau de acum scoase din navă, cablurile ce erau atașate de submersibil, sutele de OV care trăgeau de cabluri de pe țărm, remorcând *Doamna Brună* către vest, spre grotă oceanică unde avea să fie ferită de cercetările aeriene.

- Voi veni cu tine la grotă, anunță Mahnmut inexpresiv.

Corpul translatorului era ca o păstaie cafenie, uscată și zbârcită pe nisipul roșu. Toate organele interioare se veștejiseră și fluidul cursese din el, făcând ca noroiul de dedesubt să pară sânge roșu. Ceilalți omuleți ignorau cadavrul și porniseră deja să-l ruleze pe Orphu pe nisip, înspre vest.

- Nu, zise Orphu. Știi ce ai de făcut.

- Ți le-am descris doar, când le-am văzut de pe ocean.

- Atunci a fost noapte și le-ai văzut prin baliza-periscop, spuse Orphu. Trebuie să vedem unul sau două dintre ele la lumina zilei.

- Cel de la poalele stâncii s-a spart, rosti Mahnmut, simțindu-se pe punctul de a scânci. Următorul se află la un kilometru către est. Sus de tot, pe faleză.

- Dă-i drumul, zise Orphu. Vom păstra legătura în timp ce ei mă duc la grotă. Pe majoritatea drumului nostru, vei putea să vezi cum se descurcă cu *Doamna Brună*.

Mahnmut se conformă fără chef și porni spre est, îndepărtându-se de mulțimea de OV care-i remorca submersibilul în lungul coastei și simultan îl rostogolea pe Orphu către umbra răcoroasă a grotei oceanice.

Capul prăbușit se spărsese în prea multe fragmente pentru a-i mai putea reconstitui trăsăturile. Mahnmut se chină să suie poteca pieptișă pe care omuleții verzi coborâseră aparent fără efort. Cărarea era îngustă și înfricoșător de abruptă, acoperită cu gresii alunecoase.

Când ajunse în vârf, moravecul se opri o secundă, pentru a-și reîncărca acumulatorii și a privi în jur. Oceanul Tethys se întindea în nord, cât putea să vadă cu ochii. Către sud, spre interiorul uscatului, solul roșu, pietros, era treptat înlocuit de dealuri scunde, tot roșii, pentru ca apoi - la alți kilometri către sud - să se zărească verdele pădurilor de arbuști de pe poalele munților. Ceva iarbă exista și în lungul potecii pe care el o urma spre est, pe creasta falezei.

Mahnmut se opri să se uite la platforma și gaura săpată pentru capul pe care omuleții îl sacrificaseră, aruncându-l din înălțimi ca să deschidă ușile calei. Fusesse pregătită meticulos - tija de la baza gâtului uriașului cap de piatră intra în gaura din rocă și se autobloca acolo. Omuleții verzi erau pietrari și lucrători extrem de iscușiți.

Moravecul merse către est. Vedea de acum următorul cap profilându-se pe orizontul estic. Mahnmut nu fusese conceput

pentru mers – rolul lui principal era de a sta într-un submersibil de explorare, uneori de a înota – și când obosi să fie biped, își modifică funcționarea articulațiilor și șirei spinării și continuă o vreme aida unui câine.

Când ajunse la următorul cap de piatră, se opri lângă baza lui lată și văzu că gaura din piatră în care intra tija gâtului fusese umplută cu un material similar cimentului. Se uită către est, la cărarea pe care rolele și miile de omuleți o creaseră pe coama falezei, după aceea spre vest, acolo unde gloata verde trăsese submersibilul și-l împinsese pe Orphu aproape până la grota din promontoriu.

– Mai ești acolo? se auzi glasul lui Orphu.

– Da. Mă reazem de cap.

– Cum este fața lui?

– De aici, de jos, unghiul nu-i prea bun, răspunse Mahnmut. Văd doar buzele, bărbia și nările.

– Întoarce-te pe plajă. Dintr-un motiv necunoscut nouă, fețele acestea trebuie văzute de pe ocean.

– Dar... începu Mahnmut, privind în jos, la stânca abruptă care cobora cel puțin o sută de metri până la nisip.

Pe piatra lunecoasă se întrezărea o potecă aproximativă, la fel ca în locul pe care-l vizitase mai devreme.

– Dacă-mi rup gâtul coborând, transmise el, să știi c-o să fie numai vina ta.

– Am înțeles. Aici pot simți vibrațiile în timp ce sunt deplasat, totuși n-am habar cât mai avem până la grotă. Tu poți să vezi?

Mahnmut își amplifică vederea și privi spre vest.

– Mai sunt doar două sute de metri până la promontoriu. Încep coborârea. Ești sigur că vrei să mă uit și la următorul cap? Mai e un kilometru până la el, iar de pe orbită toate capetele arătau la fel.

– Cred c-ar trebui să verificăm.

– Grăi 'vecul fără-de picioare, mormăi Mahnmut.

Începu lunga și abrupta coborâre către plajă.

Merse cât putu mai departe, retrăgându-se până ce valurile mici îi clipociră în jurul picioarelor. Fața era clară, dar nefamiliară. Fără să spună nimic, pierdut în propriile-i gânduri, merse încă un kilometru spre est, pe lângă apă. Chipul următor era identic cu primul: mândru, poruncitor, impresionant, privind

intens către ocean, piatra sculptată arăta fața unui bătrân, aproape complet chel în vârful capului, însă cu păr lung ce cobora de o parte și cealaltă a feței cutate, cu ochi mici sub dungile perfect conturate ale sprâncenelor descendente, cu riduri în colțuri, pomeți înalți săpați în stâncă, o bărbie mică, totuși fermă, buze subțiri, curbându-se într-o încruntătură, și aceeași expresie severă.

- Este un bătrân, anunță Mahnmut. În mod clar, un mascul uman vârstnic, dar nu-l recunosc din băncile de date istorice.

Pentru câteva secunde se auziră doar paraziți.

- Fascinant, comentă Orphu. De ce oare un bătrân de pe Pământ ar merita mii de asemenea capete de piatră în lungul coastei oceanului marțian?

- Habar n-am.

- Este vreunul dintre cei aflați în carul de luptă? Seamănă cu un zeu?

- În nici un caz cu un zeu grec. Mai mult ca orice altceva, aduce cu un bătrân puternic, dar dispeptic. Acum mă pot întoarce? Înainte ca vreuna dintre bărbile sure în togi din carele de luptă să apară zburând și să mă vadă aici, holbându-mă ca un turist?

- Da, rosti Orphu. Cred c-ar trebui să te întorci.

23

Pădurea de sequoia din Texas

Odiseu nu relatează povestea călătoriilor sale în dimineața aceea, la micul dejun din bula verde, aflată în vârful lui Golden Gate de la Machu Picchu. Nimeni nu-și reaminti să-l întrebe. Adevărat se păru că toți erau gânditori și în scurt timp pricepu motivul.

Ada era gânditoare fiindcă dormise puțin, dar petrecuse cea mai frumoasă noapte din viața ei cu Harman. Mai „făcuse sex” până atunci - ce femeie de vârsta ei nu făcuse? -, dar își dăduse seama că nu *făcuse dragoste* niciodată. Harman fusese extrem de tandru, însă în același timp pasional de insistent, atent la nevoile și răspunsurile ei, fără a fi totuși controlat de ele, sensibil, dar plin de forță. Dormiseră puțin - îmbrățișați pe patul îngust de lângă fereastra curbată de sticlă -, însă se treziseră des, cu trupurile reînnoind făcutul dragostei, chiar înainte ca mințile să fie pe deplin treze. Când soarele se înălțase peste

turnul din estul lui Machu Picchu, Ada se simțise altă persoană – nu, nu era o exprimare corectă, înțelese ea, se simțise ca o persoană *mai completă*, mai împlinită, mai conectată.

I se păru că și Hannah se purta ciudat în dimineața aceea – îmbujorată, hiperalertă, atentă la toate comentariile bărbatului care-și spunea Odiseu, privind-o ocazional pe Ada, pentru ca apoi să-și ferească ochii, aproape roșind. *Dumnezeule*, pricepu Ada, când micul dejun era pe sfârșite și se pregăteau să plece, să zboare împreună spre nord, către Palatul Ardis, *Hannah s-a culcat cu Odiseu!*

Vreme de un minut, Ada nu-i veni să creadă, fiindcă în decursul prieteniei lor, Hannah nu comentase niciodată despre probleme sexuale, ori despre însoțirile ei cu alți bărbați, totuși, după aceea observă uităturile pe care tânăra le arunca bărbosului și semnele fizice – Hannah stătea vizavi de Odiseu, însă corpul continua să-i reacționeze la fiecare mișcare a acestuia, mâinile i se agitau nervos și se apleca înainte – și înțelese că fusese o noapte agitată în domiurile de pe Golden Gate.

În mod vizibil, Daeman și Savi aveau alte stări sufletești. Tânărul nu era într-o dispoziție mai bună decât fusese în seara trecută; puneă întrebări răstite despre Bazinul Mediteranean și era doritor să pornească în aventura cu Harman și Savi, dar în același timp îl neliniștea. Savi părea retrasă, mâhnită și nerăbdătoare să plece.

Harman era tăcut și – i se păru Adei – încă indiscutabil focalizat asupra ei, fără a fi însă evident pentru ceilalți. Ea îi prinse căutătura o dată sau de două ori și ceva cald îi fâlfâi prin piept, când bărbatul îi surâse. O dată, își puse palma pe exteriorul piciorului Adei, pe sub masă, și o bătu ușor de două ori.

– Deci care-i planul? întrebă Daeman, pe când își terminau micul dejun de croasanți fierbinți – Ada urmărise uimită cum Savi copleșise aluatul mai devreme –, unt, fragi, suc proaspăt de fructe și cafea aromată.

– Planul este ca Odiseu, Hannah și Ada să zboare la Palatul Ardis – suntem în întârziere, dacă dorim să-i aducem acolo înainte de lăsarea întunerului –, după care tu, Harman și eu să mergem la Bazinul Mediteranean, răspunse Savi. Mai vrei să mergi în expediția aceea, Daeman *Uhr?*

- Da.

Tonul lui nu i se părea defel doritor Adei; suna obosit sau mahmur, sau ambele.

- Atunci să ne băgăm lucrurile-n genți și fundurile-n viteză, rosti bătrâna.

Zburară pe același sonie cu care veniseră, deși Hannah îi spusese Adei că în una dintre bulele atașate de turnul sudic al podului existau și alte mașini zburătoare. Micul sonie avea în spate un număr surprinzător de mare de compartimente pentru ranița lui Savi și celelalte echipamente ale lor, totuși, Odiseu avea cele mai multe bagaje - printre care o sabie scurtă cu teacă, scutul, schimburi de straie și cele două lănci cu care vânase Păsările Terorii. Savi se instalează în adâncitura centrală din față și manipulează comenzile virtuale strălucitoare, cu Ada în stânga și Harman în dreapta. Daeman, Odiseu și Hannah ocupară cele trei concavități din spatele lor; Ada aruncă o privire înapoi și-și zărește prietena uitându-se cu drag la bărbos.

Zburară spre est, peste munții înalți, apoi coborâră și cotiră iar, către nord, trecând peste o junglă deasă și un râu maroniu și lat, despre care Savi spusese că se numea Amazon. Jungla în sine era coronamentul aproape solid al unei păduri tropicale, întrerupt pe alocuri de câteva piramide de sticlă albastră, cu vârfurile înalte de trei sute de metri, care pătrundeau în norii joși de ploaie ce se târau pe cer. Savi nu le spusese ce puteau fi piramidele și ceilalți păreau prea obosiți sau preocupați de propriile lor gânduri pentru ca s-o întrebe.

La o jumătate de oră după ce ultima piramidă dispăruse în urmă, Savi viră strâns sonie-ul la stânga și zburară spre vest-nord-vest, din nou peste munți înalți. Aerul era atât de rarefiat aici, încât cupola câmpului de forță se activează, în ciuda altitudinii lor aparente de numai o sută cincizeci de metri deasupra solului, iar aerul de sub cupolă se presurizează la un conținut mai mare de oxigen.

- Nu ne abatem din drum? întrebă Harman după lungă tăcere. Savi încuviințează din cap.

- A trebuit să ocolesc pe departe Monoliții Zorin, din lungul platformei continentale care a fost cândva Peru, Ecuador și Columbia, rosti ea. Unii sunt încă înarmați și automați.

- Ce sunt Monoliții Zorin? se interesează Hannah.

- Nimic care să ne îngrijoreze în prezent, spuse Savi.
- Cât de repede zburăm? întrebă Ada.
- Încet, răspunse Savi și privi displayul virtual care-i înconjura încheieturile și mâinile. În clipa de față, cu cinci sute de kilometri pe oră.

Ada încercă să-și imagineze viteza. Nu izbuti. Înainte de primul lor drum în acest sonie, nu călătorise niciodată în ceva mai rapid decât droșca trasă de voynix și habar n-avea cât de repede se deplasa o droșcă. Se gândi că probabil nu atingea cinci sute de kilometri pe oră. În tot cazul, munții și văile de dedesubt rămâneau în urmă mult mai iute decât o făceau peisajele familiare ei, în timpul drumului făcut cu droșca sau cariola între faxportal și Palatul Ardis.

Zburară încă o oră. La un moment dat, Hannah spuse:

- Mi-a amorțit gâtul tot întinzându-mă să mă uit peste marginea sonie-lui și cupola este prea joasă ca să-mi îngăduie să stau în capul oaselor. Păcat că...

Zbieră apoi necontrolat. Ada, Daeman și Harman țipară la fel de puternic.

Savi își mișcase mâna prin panoul virtual de comandă și sonie-ul solid de sub ei dispăruse pur și simplu.

În cele câteva secunde înainte ca Ada să închidă ochii strâns, privise în jur la iluzia perfectă a șase oameni, bagajele lor și lăncile lui Odiseu zburând prin văzduh, nesușținuți de nimic, doar de aer.

- Avertizează-ne, dacă mai vrei să faci ceva de felul ăsta, vorbești zguduind Harman către Savi.

Bătrâna murmură ceva.

Ada petrecu aproape două minute atingând metalul rece al capotei din fața ei, simțind soliditatea moale, ca de piele, a indentației de sub coapsele, pântecul și pieptul ei, înainte de a cuteza să redeschidă ochii. *Nu cad, nu cad, nu cad*, își repetă. *Ba da, CAZI!* o anunțau ochii și urechea internă. Închise ochii iarăși, deschizându-i în clipa când ieșiră de deasupra platoului și urmară o peninsulă ce urca spre nord-vest dinspre masa continentală.

- Crezusem că vrei să vezi asta, i se adresă Savi lui Harman, ca și cum ceilalți n-ar fi știut despre ce vorbeau ei doi.

În fața lor, oceanul trecea prin istm, vizibil pe o lățime de minimum o sută cincizeci de kilometri. Savi înălță sonie-ul și viră către nord, deasupra apelor nemărginite.

- Hărțile pe care le-am văzut arată că istmul ce leagă America de Nord și America de Sud este complet deasupra nivelului mării, rosti Harman, ridicându-se puțin pentru a privi în urmă.

- Hărțile pe care le-ai văzut sunt inutile, zise Savi.

Degetele i se mișcă și sonie-ul accelerează și lui mai mult.

Trecuse de amiază, când se zări altă linie de coastă. Savi redusese altitudinea și în scurtă vreme survolau mlaștini ce lăsară loc iute unei păduri parcă nesfârșite de sequoia - bătrâna numea fiecare specie de arbore -, dintre care cei mai înalți se ridicau o sută de metri în aerul umed.

- Vrea cineva să-și destindă picioarele pe pământ solid, cât timp ne oprim pentru prânz? întrebă Savi. Sau să beneficieze de puțină intimitate, pentru „chemarea naturii”?

Patru dintre cei cinci pasageri răspunseră afirmativ în cor. Odiseu surâse ușor. El moțăise.

Prânzică într-un luminiș, pe o movilă nu prea înaltă, înconjurați de arbori gigantici, cât o catedrală. Inelele-e și -p se deplasau alburii prin crâmpeliul de cer albastru vizibil deasupra.

- Pe-aici nu sunt dinozauri? întrebă Daeman, mijind ochii spre umbrele de sub copaci.

- Nu, răspunse Savi. În general, preferă partea de mijloc și cea nordică a continentului.

Daeman se relaxă lângă un trunchi căzut și ciuguli din porția sa de fructe, felii de friptură și pâine, pentru ca după aceea să se îndrepte brusc, când Odiseu rosti:

- Poate că Savi *Uhr* spune de fapt că pe-aici există prădători mai feroci, care-i țin la depărtare pe dinozaurii recominați.

Savi se încruntă la Odiseu și clătină din cap, ca și cum ar fi oftat înaintea unui copil incorigibil. Daeman privi din nou în umbrele amiezii de sub sequoia și se mută mai aproape de sonie pentru a-și termina masa.

Hannah, care rareori își desprindea ochii de la Odiseu, își găsi totuși timp să-și scoată țesătura turin dintr-un buzunar și s-o așeze peste ochi. Se lăsă pe spate pentru câteva minute, pe când ceilalți mâncau tăcuți în liniștea și căldura de la umbră. În cele din urmă, Hannah se ridică în capul oaselor, îndepărtă țesătura brodată cu microcircuite și spuse:

- Odiseu, vrei să vezi ce se-ntâmplă cu tine și cu tovarășii tăi, în războiul pentru orașul cu ziduri?

- Nu, răspunse grecul.

Cu dinții săi albi, rupse o bucată de carne rece de Pasărea Terorii și mestecă încet, apoi bău din burduful de piele plin cu vin pe care-l adusese cu el.

- Zeus este mânios și a înclinat balanța spre troienii conduși de Hector, continuă Hannah ignorându-i reticența. I-au împins pe greci înapoi, prin liniile lor de apărare - șanțul și parii - și luptă în jurul corăbiilor negre. Se pare că tabăra ta va pierde. Toți marii regi - inclusiv tu - au fugit. Numai Nestor a rămas să lupte.

- Moșul ăla guraliv, mormăi Odiseu. A rămas fiindcă i-a fost doborât calul de sub el.

Hannah o privi pe Ada și zâmbi. Era clar că țelul ei fusese să-l atragă pe Odiseu în conversație și era la fel de clar că tânăra crezuse că reușise să câștige. Ada tot nu credea că acest bărbat perfect real - arămit de soare, ridat, brăzdat de cicatrice, atât de diferit față de bărbații reînnoiți în firmerie pe care-i cunoșteau ei toți - era aceeași persoană cu Odiseu din drama turinului. Precum majoritatea oamenilor inteligenți pe care-i știa, Ada credea că țesătura turin asigură un divertisment virtual, probabil scris și înregistrat în Epoca Pierdută.

- Îți mai amintești lupta de lângă corăbiile negre? insistă Hannah.

Odiseu pufni iarăși.

- Îmi amintesc ospățul din noaptea zilei ăleia mizerabile. Treizeci de corăbii sosiseră din Lemnos, aducând vin - o mie de măsuri, îndeajuns pentru a îneca în el oștile troiene, dacă nu i-am fi găsit o întrebuințare mai potrivită. Eueneus, fiul lui Iason, îl trimisese ca dar pentru atrizi - Agamemnon și Menelau.

Miji ochii către Hannah și ceilalți:

- Ehei, însă călătoria lui Iason, aceea *cu adevărat* este o poveste ce merită auzită!

Toți, cu excepția lui Savi, îl priviră inexpressiv pe bărbatul cu piept masiv, în tunică încinsă cu centură.

- Iason și argonauții lui, repetă Odiseu, uitându-se de la unul la altul. Nu se poate să nu fi auzit povestea *aceea*.

Savi întrerupse tăcerea stânjenitoare.

- Ei n-au auzit nici o poveste, fiu al lui Laertes. Așa-zișii noștri oameni de stil-vechi, aici de față, nu au trecut, nu au mituri, nu au nici un fel de povești... cu excepția turinului. Ei sunt post-literați la fel de perfecți, pe cât tu și semenii tăi ați fost pre-

literați.

- Noi n-aveam nevoie de zgârieturi pe coajă de copac, pergament sau lut pentru a face din noi bărbați de care trebuie să ții seama, mârâi Odiseu. Scrierea a fost încercată într-o epocă dinaintea noastră și-a fost abandonată ca inutilă.

- Chiar așa, comentă sec Savi. „Oare scula analfabetului stă mai puțin bătoasă?” Mi se pare că Horațiu a spus asta.

Odiseu se mulțumi s-o fulgere din priviri.

- Vrei să ne povestești despre acest lason și... ă-ă-ă... acești... nu-știu-cum ai lui? întrebă Hannah, îmbujorându-se într-un chip care o convinsese pe Ada că prietena ei se culcase într-adevăr cu Odiseu în noaptea trecută.

- Ar-go-na-uți, rosti Odiseu lent, subliniind fiecare silabă de parcă ar fi vorbit cu un copil. Nu, nu vreau să vă povestesc.

Ada se trezi că se uita la Harman și mintea îi rătăcea spre amintirile din lunga lor noapte. Ar fi dorit să se plimbe cu bărbatul și să discute între patru ochi despre ceea ce împărtășiseră sau - dacă nu se putea - să închidă pur și simplu ochii în căldura umedă a poienitei împestrițate de soare și să picotească, poate chiar să viseze cum făcuseră dragoste. *Sau și mai bine*, gândi Ada, privindu-l pe Harman printre genele coborâte, *ne-am putea furișa în umbra pădurii și să ne iubim din nou, în loc doar de a visa.*

Harman nu păru să-i observe însă ocheadele și în mod evident își decuplase recepția telepatică a iubitei sale. Părea amuzat și interesat de comentariile lui Odiseu.

- Vrei să ne spui o poveste despre războiul vostru din țesătura turin? îl întrebă pe bărbos.

- S-a numit Războiul Troiei și mă fut în zdreanța voastră de turin, zise Odiseu; totuși băuse întruna din burduful cu vin și părea să se fi îmblânzit. Vă pot spune însă o poveste pe care n-o știți grozavul vostru scutec turin.

- Da, te rog, zise Hannah apropiindu-se de războinic.

- Ocrotește-ne, Doamne, de povestitori, murmură Savi.

Se ridică, își puse pachetul cu mâncare în compartimentul de depozitare din sonie și pătrunse în pădure.

Daeman o privi cu neliniște vizibilă.

- Chiar crezi că există prădători mai răi decât dinozaurii? întrebă el, fără să se adreseze cuiva anume.

- Savi poate avea grijă și singură de sine, spuse Harman. Are

arma aceea.

- Totuși, dacă ceva de acolo ar mânca-o, rosti Daeman, continuând să privească spre pădure, cine va pilota sonie-ul?

- Taci, făcu Hannah și atinse încheietura lui Odiseu cu degetele ei lungi și arămii. Spune-ne povestea pe care turinul n-o știe. Te rog!

Odiseu se încruntă, dar Ada și Harman încuviințară, susținând solicitarea tinerei, așa că își scutură firimiturile din barbă și începu.

- Povestea asta n-a fost și nu va fi arătată de zdreanța voastră turin. Ce vă voi istorisi acum s-a-ntâmplat după moartea lui Hector și Paris, dar înainte de calul de lemn.

- Paris moare? îl întrerupse Daeman.

- Hector moare? întrebă Hannah.

- Cal de lemn? rosti Ada.

Odiseu închise ochii, își trecu degetele prin barba scurtă și spuse:

- Pot continua fără să fiu întrerupt?

Toți, cu excepția absentei Savi, aprobară din capete.

- Întâmplările pe care vi le voi istorisi acum s-au petrecut după moartea lui Hector și Paris, dar înainte de calul de lemn. Pe atunci se știa că, printre comorile sale cele mai de preț, cetatea Ilion avea o imagine zeiască ce căzuse din cer - voi i-ați spune meteorit -, însă era o statuie de piatră croită de Zeus însuși cu generații înaintea războiului nostru, ca însemn al consimțământului Părintelui Zeilor față de ctitorirea cetății în sine. Această statuie de metal a fost numită Palladion, fiindcă avea forma lui Pallas... ar trebui să explic că nu era vorba despre Pallas Atena, așa cum îi spunem noi zeiței noastre, ci despre Pallas, tovarășa Atenei în copilărie. Această altă Pallas - numele în sine poate fi accentuat în mod diferit în graiul nostru, astfel ca să aibă înțeles feminin sau masculin, dar aici este apropiat de cuvântul latin *virago*, care înseamnă „fecioară bravă” - fusese ucisă într-o luptă din joacă cu Atena. Iar Ilios, numit uneori și Illus, tatăl lui Laomedon, care la rândul său avea să fie tatăl lui Priam, Tionus, Lampus, Clitius și Hicetaon, a găsit piatra din stele în fața cortului său într-o dimineață și a recunoscut ce era.

Această Palladion străveche, multă vreme o sursă secretă a bogăției și puterii Ilionului, era înaltă de vreun metru jumate,

purta o lance în mâna dreaptă, o furcă de tors și fus în mâna stângă și era asociată cu zeița morții și ursitei. Ilios și ceilalți strămoși ai actualilor apărători ai Troiei porunciseră să fie făurite mai multe copii ale lui Palladion, de mărimi diferite, și ascuseseră și păziseră aceste statui false, ca și cum ar fi procedat cu cea adevărată, fiindcă toți știau că supraviețuirea Ilionului în sine depindea de deținerea lui Palladion. Zeii înșiși mi-au relevat adevărul acesta în vise, în ultimele săptămâni de asediu ale Ilionului, așa că i-am povestit lui Diomedee planul meu de a intra în cetate și a găsi adevărata Palladion, astfel ca noi doi să putem după aceea reveni acolo, s-o furăm și să pecetluim soarta Troiei.

Mai întâi, m-am îmbrăcat în zdrențe, deghizându-mă în cerșetor și mi-am pus propriul servitor să mă biciuiască și astfel m-am desfigurat cu răni și creștături. Trebuie să știți că cetățenii Ilionului erau binecunoscuți pentru slăbiciunea de care dădeau dovadă față de disciplinarea slugilor lor – mai degrabă își răsfățau sclavii, decât să-i pedepsească și nici un servitor troian care slujea o familie bună n-ar fi fost lăsat să plece în lume cu straie zdrențuite și acoperit de răni ce supurau –, așa că am gândit că jerpeliturile acelea, mirosul și, cel mai important, urmele însângerate de bici îi vor face să-și ferească privirile stânjeniți la vederea mea – camuflarea perfectă pentru o iscoadă, nu credeți?

Am preferat să întreprind eu însumi misiunea, fiindcă eram cel mai viclean și mai abil dintre toți aheii, dar și pentru că mai fusesem între zidurile Troiei, cu peste zece ani în urmă, trimis acolo pentru a conduce o solie împuternicită cu negocierea pașnică a eliberării Elenei, înainte de sosirea corăbiilor noastre negre și de începerea războiului. Neîndoios, negocierile au eșuat – noi toți, adevărații argivi, sperasem că ele vor eșua, fiindcă aveam chef de luptă și eram flămânzi după pradă –, totuși, îmi aminteam bine dispunerea cetății dintre zidurile și porțile uriașe.

În visele mele, zeii – cel mai probabil, Atena, întrucât ea susținea cauza noastră mai mult ca oricare dintre ceilalți – îmi dezvăluiseră că Palladion și multele sale copii erau ascunse în palatul regal al lui Priam, dar nu mi-au spus unde anume și nici în ce fel aș fi putut deosebi adevărata Palladion de numeroasele ei imitații.

Am așteptat orele cele mai înaintate din noapte, când focurile

de pe metereze sunt mocnite și simțurile oamenilor amorțite, iar atunci am folosit cârligul și funia pentru a trece peste zidurile uriașe. Am ucis un străjer în cale și i-am pitit trupul sub baloturile de nutreț, stivuite la mare înălțime între ziduri, pentru cavaleria tracă. Ilionul era mare – cea mai mare cetate din lume – și am avut nevoie de ceva vreme ca să-i străbat ulițele și străzile până la palatul lui Priam. În două rânduri am fost oprit de santinele înarmate, însă am mormăit și am scos sunete sugrumate, gesticulând în același timp fără noimă din brațele-mi brăzdate de rănila lăsate de bici, iar ele m-au considerat un sclav idiot, biciuit pe bună dreptate pentru negliobia sa, și m-au lăsat să trec.

Palatul lui Priam era vast – avea cincizeci de dormitoare, câte unul pentru fiecare dintre cei cincizeci de fii ai săi – și era păzit de elita trupelor de elită troiene, cu străji la toate ușile și în fața fiecărei ferestre aflate la nivelul străzii, iar multe alte gărzi se aflau în curțile interioare și pe zidurile palatului – nici o santinelă pe jumătate adormită nu mi-ar fi făcut aici semn în silă să trec mai departe, indiferent cât de târziu în noapte ar fi fost, indiferent cât mi-ar fi sângerat rănila, sau cât de imbecile mi-ar fi fost mormăielile –, așa că m-am abătut cu câteva străzi spre sud, către palatul Elenei, care era de asemenea bine păzit, dar nu chiar așa, după ce am înjunghiat al doilea troian din noaptea aceea și i-am pitit trupul pe cât am putut de bine.

După ce Paris murise într-un duel de arcași, Elena fusese dată de soție altuia dintre fiii lui Priam, Deifobos, pe care oamenii din Ilion îl numeau „spintecătorul dușmanului”, dar căruia noi, aheii, îi spuneam pe câmpul de luptă „buci de bou”, însă noul ei soț nu era acasă în noaptea aceea și Elena dormea singură. Am deșteptat-o.

Nu cred c-aș fi ucis-o pe Elena, dacă ar fi strigat după ajutor – trebuie să știți că o cunoșteam de mulți ani, atât în rolul meu de oaspete în nobila casă a lui Menelau, cât și dinainte, deoarece m-am numărat printre primii ei pețitori, când ajunsese la vârsta măritişului, deși aceea fusese o simplă formalitate, întrucât eu eram chiar de pe atunci însurat și fericit cu Penelopa. Eu sfătuisem ca Tindareos să-i silească pe pețitori să jure că vor accepta alegerea Elenei, evitând astfel multă vărsare de sânge din partea nemulțumiților. Cred că Elena a apreciat mereu sfatul acela.

Elena n-a strigat după ajutor în noaptea aceea, când am

deșteptat-o din somnu-i agitat în locuința ei din Ilion. M-a recunoscut imediat, m-a îmbrățișat și m-a întrebat despre sănătatea adevăratului ei soț, Menelau, și a fiicei ei, aflată atât de departe. I-am spus că toți erau sănătoși – deși nu i-am mărturisit că până atunci, Menelau fusese rănit serios de două ori pe câmpul de luptă și de șase ori mai superficial, răni dintre care făcea parte sâgeata primită recent în șold, și avea o dispoziție dintre cele mai proaste. În loc de așa ceva, i-am spus cât de mult îi duceau dorul soțul, fiica și familia ei din Sparta și că voiau să se întoarcă sănătoasă acasă.

Elena a râs atunci.

– Stăpânul și soțul meu Menelau îmi vrea moartea și tu știi prea bine, Odiseu. Sunt sigură că o va face el însuși, când zidurile mărețe și Poarta Scheiană a Ilionului se vor nărui în curând, așa cum a profețit Casandra.

Nu cunoșteam oracolul acela – Delfi și Pallas Atena sunt singurii profeți ai viitorului la care îmi plec urechea –, dar nu mă puteam certa cu ea; părea probabil că Menelau i-ar fi retezat într-adevăr beregata după anii ei amari de neloialitate în brațele și paturile dușmanilor lui. Nu i-am spus însă Elenei. Ci că voi interveni pe lângă Menelau, fiul lui Atreu, convingându-l să-i cruțe viața, dacă nu mă va trăda în noaptea aceea, mă va ajuta să găsesc o cale de intrare în palatul lui Priam și mă va învăța să aleg adevărata Palladion.

– Nu te-aș trăda oricum, Odiseu, fiul lui Laertes, sfătuitor loial și șiret.

Mi-a explicat apoi cum să trec de străjile palatului și cum să recunosc adevărata Palladion, când o voi vedea printre copiile sale.

Însă aproape se iveau zorii. Era prea târziu să-mi închei misiunea în noaptea aceea. Am ieșit, am pornit pe stradă și am trecut peste zid, coborându-l prin breșa pe care o lăsasem ucigând străjerul, și am dormit până târziu în ziua următoare, după care m-am îmbăiat, am mâncat, am băut și i-am cerut lui Machaon, fiul lui Asclepios și cel mai iscusit tămăduitor aflat în solda oștii, să-mi îngrijească rănila de bici și să-mi aplice o pomadă vindecătoare.

În noaptea următoare, știind că voi avea nevoie de un aliat, întrucât nu puteam să mă lupt și în același timp să port greaua Palladion, l-am atras pe Diomedea în planul meu. Împreună, în

ceasul cel mai adânc al nopții, fiul lui Tideus și eu am escaladat zidul – ucigând santinela cu o săgeată bine plasată. Am înaintat apoi iute pe ulițe și străzi – fără a ne mai prefăce în sclavi biciuiți și nătângi, ci, dimpotrivă, ucigând în tăcere și eficient pe oricine ne-ar fi oprit –, pentru a pătrunde în cele din urmă în palatul lui Priam printr-un canal de scurgere ascuns, pe care Elena mă învățase cum să-l găsesc.

Lui Diomede, un bărbat mândru, ca atât de mulți dintre eroii aceia cu țeastă groasă din Argos, nu i-a plăcut să plescăie printr-un canal de mizerii, indiferent pentru ce motiv, nici chiar pentru a asigura prăbușirea Ilionului. A mormăit și s-a plâns, s-a enervat și a gemut și era cu adevărat arțăgos, până ce, ca insultă supremă, a trebuit să suim printr-o gaură din latrinele cu zece locuri din subsolul palatului, acolo unde comorile lui Priam se găseau în mijlocul cazărnilor oștenilor săi de elită.

Ne-am furișat neauziți, dar duhoarea noastră ne-o lua înainte și a trebuit să-i ucidem pe primii douăzeci de străjeri pe care i-am întâlnit pe coridoarele acelea; al douăzeci și unulea ne-a arătat cum să deschidem ușile vistieriei fără să declanșăm alarme sau capcane, după care Diomede i-a retezat și lui beregata.

Pe lângă tonele de aur, munții de pietre prețioase, maldărele de perle, stivele de țesături brodate cu fir de aur, sipetele cu diamante și mare parte din restul avuțiilor fabulosului Orient din tezaurul acela, existau vreo patruzeci de statui Palladion, în tot atâtea firide. Toate semănau leit între ele, atât doar că difereau ca mărime.

– Elena a spus s-o luăm pe cea mai mică, i-am zis lui Diomede, și am făcut ca atare, învelind-o în mantia roșie luată de la ultimul străjer pe care-l ucisesem.

Aveam pierirea Ilionului în mâinile noastre. Acum nu mai trebuia decât să fugim.

Acela a fost momentul în care Diomede a decis că dorea să jefuiască vistieria lui Priam chiar atunci, în noaptea aceea, neîntârziat. Ispita prăzii a fost prea mult pentru ticălosul lacom și fără minte. Diomede ar fi fost gata să schimbe zece ani de sânge și sudoare din partea noastră pentru câteva sute de kilograme de aur.

Eu l-am... convins să renunțe. Nu voi descrie lupta pe care am dus-o între noi, după ce am așezat pe pardoseală statuia învelită

În roșu și mi-am tras spada pentru a-l opri pe fiul lui Tideus, rege al Argosului, din a ne duce misiunea de răpă prin lăcomia sa. Lupta s-a sfârșit iute, câștigată prin viclenie. Bine, dacă insistați, vă voi spune – n-a fost un duel plin de noblețe. N-a fost o *aristeia* glorioasă. Am propus să ne scoatem tunicile urât mirositoare înainte de a ne înfrunta și, în vreme ce dobitocul cel voinic se dezbrăca, am azvârlit o bucată de aur de un talant în el și l-am trimis în lumea viselor.

În cele din urmă, am sfârșit prin a fugi din palatul lui Priam cu Palladion grea strânsă cu un braț și cu mai greu Diomede, dezbrăcat, pus pe un umăr.

Nu l-aș fi putut trece peste zid în felul acela, așa că eram pregătit, dispus și pe punctul de a-l abandona lângă cloaca în care se vărsa canalul cel mare de scurgere, în apropiere de locul unde râul trecea pe sub zidurile Ilionului, însă Diomede și-a recăpătat cunoștința chiar atunci și a fost de acord să părăsească cetatea odată cu mine. Am făcut-o în liniște. În tăcere. El n-a mai vorbit cu mine în ziua aceea și nici în săptămâna aceea, nici după căderea și prădarea Ilionului și nici în timpul pregătirilor de navigare spre casă.

Nici eu n-am mai vorbit cu Diomede de atunci.

Ar trebui să adaug că la scurt timp după ce adusesem Palladion în tabăra argivilor noștri, unde am ascuns-o bine, convinși acum că Troia își trăia ultimele ore, am început lucrul la giganticul cal de lemn. Calul avea trei scopuri – primul, ca vicleșug, desigur, pentru a ne duce în cetate pe mine și un grup ales cu grijă dintre cei mai de nădejde luptători ai mei; al doilea, ca mijloc de a-i determina pe troienii înșiși să îndepărteze uriașul buiandrug de piatră de deasupra Porții Scheiană, pentru ca ofranda să fie adusă în cetatea lor, fiindcă profeția spunea că acestea erau cele două lucruri ce trebuiau să se întâmple înainte de căderea Ilionului – pierderea lui Palladion și distrugerea buiandrugului Porții Scheiană; iar în al treilea, și cel din urmă rând, noi făurisem calul cel mare ca un dar pentru Atena, ca să compenseze pierderea statuetei Palladion a ei, deoarece era cunoscută de asemenea ca Hippias, „zeița cailor”, fiindcă îl înșeuase și-l îmblânzise pe Pegas pentru Bellerofon și-i plăcea tare mult să călărească și să-și dresseze proprii cai cu fiecare ocazie.

Aceasta, prieteni, este scurta mea istorie a furtului statuii

Palladion și a căderii Ilionului. Sper că povestea v-a plăcut. Există întrebări?

Ada prinse căutătura lui Harman. *Asta a fost scurta lui istorie?* se întrebă femeia și-l văzu pe iubitul ei prinzându-i gândul ca pe o sărutare suflată din palmă.

- Da, eu am o întrebare, rosti Daeman.

Odiseu încuviință în tăcere.

- De ce uneori îi spui Troia, iar alteori Ilion? întrebă tânărul durduliu.

Odiseu clătină încet din cap, se ridică, își luă teaca și sabia scurtă din sonie și se adânci în pădure.

24

Ilion, Indiana și Olimp

Zeus este mânios. L-am mai văzut pe Zeus mânios, dar de data aceasta este foarte, foarte, foarte mânios.

Când Părintele Zeilor pătrunde în ruinele sălii medicale de pe Olimp, examinează stricăciunile, privește corpul zeiței Afrodita care zace dalb într-un cuib de viermi verzi ce se zvârcolesc pe pardoseala udă și apoi se întoarce pentru a se uita în direcția mea, sunt convins că mă vede – că privește drept prin dispozitivul de camuflare din Cușma lui Hades și mă vede. Totuși, deși se uită direct la mine pentru câteva secunde și clipește din ochii săi cenușii și glacial de reci, ca și cum ar fi ajuns la o decizie, își întoarce după aceea ochii și eu, Thomas Hockenberry, fost la Universitatea Indiana și, mai recent, fost în patul Elenei din Troia, capăt permisiunea de a-mi continua existența.

Brațul drept și piciorul stâng îmi sunt rău învinete, însă nu mi-am fracturat nimic și – ferit prin Cușma lui Hades de vederea zecilor de zei care năvălesc în sala medicală – scap din clădire și mă TC în unicul loc la care mă pot gândi, altul decât dormitorul Elenei, unde mă pot odihni și unde-mi pot reveni – barăcile scoliștilor de la poalele Olimpului.

Din reflex, merg la propriul meu cubiculum, la propriul meu pat gol, dar păstrez Cușma lui Hades activată când mă trântesc în pat și dorm fără vise. Au fost o zi, o noapte și o dimineață ale dracului de lungi. Omul Invizibil doarme.

Mă trezesc în zgomotele țipetelor și bubuiturilor de la parter.

Până ce ies în grabă pe hol, scoliastul Blix apare în fugă – de fapt, aproape că intră în mine, fiindcă sunt invizibil pentru el – și-i explică, cu răsuflarea întretăiată, altui scoliast, pe nume Campbell:

– Muza-i aici și-i ucide pe toți!

Este adevărat. Mă ghemuiesc într-un colț al scării, când Muza – Muza noastră, cea căreia Afrodita îi spusese Melete – îi lovește pe pușinii scoliaști rămași vii, care aleargă prin barăcile înflăcărate. Zeița folosește fulgere de energie pură trimise de palmele ei – nesofisticat, de-a dreptul un clișeu, dar îngrozitor de eficient asupra muritoarei cărnii omenești. Blix este sortit pieirii, însă nu mă pot gândi la nimic ce aş putea face pentru el, ori pentru ceilalți.

Nightenhelser... Scoliaștul greoi fusese singurul meu prieten adevărat în ultimii ani. Gâfâind, alerg spre camera lui din barăci. Marmura este scrijelită, lemnul arde, sticla ferestrei s-a topit, însă aici nu se zărește nici un corp carbonizat, așa cum sunt cele care presară coridoarele și sălile comune. Nici unul dintre acele trupuri arse nu păruse îndeajuns de mare pentru a fi mătăhălosul Nightenhelser. Brusc, se aud zbierete finale de la nivelul al treilea, apoi tăcere, cu excepția vuietului crescător al văpăilor. Privesc afară pe o fereastră și văd Muza plecând în carul ei, cu caii holografici în galop întins. Panicat, înecându-mă zgomotos cu fumul – dacă Muza ar mai fi fost în barăci, m-ar fi auzit acum –, mă silesc să vizualizez Ilionul și taverna în care l-am văzut ultima dată pe Nightenhelser. După aceea, prind în mână medalionul TC, îl răsucesc și evadez de acolo.

Nu-l găsesc în localul unde ne întâlnisem mai devreme, de dimineață. Mă materializez pe câmpul de bătălie; nu este în locul lui obișnuit, pe colina de deasupra liniilor troiene. Rămân acolo doar atât cât să observ că Hector și Paris conduc trupele troienilor într-un atac încununat de succes împotriva argivilor care fug, după care mă TC într-un loc umbros dinapoia liniilor grecilor, în apropiere de șanțul și linia lor de pari, acolo unde mă mai lovise de Nightenhelser în trecut.

Este acolo, deghizat în Dolops, fiul lui Clitius, căruia i-au mai rămas câteva zile până va fi ucis de Hector, dacă Homer are dreptate. Fără să mă mai sinchiesc să mă metamorfozez în orice altă formă decât slăbănogul Hockenberry, îmi dau jos Cușma lui Hades și alerg către celălalt scoliast.

- Hockenberry, ce...

Nightenhelser este șocat de comportamentul meu neprofesional și de reacția altor ahei din preajmă. Atragerea atenției asupra sa este ultimul lucru pe care și-l dorește un scoliast. Exceptând, poate, de a fi transformat în tăciuni de o Muză răzbunătoare. Habar n-am de ce Muza noastră îi elimină pe toți scoliăștii azi, dar bănuiesc că, într-un fel, eu sunt cauza acestui măcel al inocenților.

- Trebuie să plecăm de-aici! răcnesc peste hărmălaia războinicilor care se năpustesc pentru a-și ajuta camarazii, nechezăturile cailor și huruiturile carelor de luptă.

Din acest foișor înecat în praf, pare că întregul centru al liniilor grecești a cedat.

- Ce tot spui? Asta-i o zi importantă. Hector și Paris sunt...

- Mă fut în ei de Hector și Paris! rostesc în engleză.

Muza s-a materializat la modul vizibil în aer, deasupra liniilor troiene, în locul unde Nightenhelser și eu staționăm frecvent; o altă muză pilotează carul zburător, iar ea se apleacă peste margine și scanează trupele cu vederea amplificată. Metamorfozarea nu ne va salva azi pe noi, scoliăștii muritori.

Parcă vrând să demonstreze, Muza numită Melete - Muza „mea” - își ridică palmele și lansează un fascicul coerent de energie spre pământ, lovindu-l pe pedestrul troian Dius, care ar trebui să fie viu și muștruluit în Cântul al XXIV-lea, potrivit lui Homer, dar care moare azi într-o volbură de flăcări și un vârtej de fum și căldură. Alți troieni se trag îndărăt, iar unii fug înapoi către cetate, neînțelegând furia acestei zeițe într-o zi de victorie sorocită de Zeus, totuși Hector și Paris sunt la o jumătate de kilometru spre sud-est, conducându-și atacul și nici măcar nu privesc în urmă.

- Acela n-a fost Dius, icnește Nightenhelser. A fost Houston.

- Știu, spun, readucându-mi vederea amplificată la spectrul normal.

Houston era cel mai tânăr și mai recent dintre scoliăști. Abia dacă schimbasesem două-trei vorbe cu el. Azi probabil că se afla în liniile troiene, fiindcă eu dispărașem.

Carul Muzei se apleacă brusc și zboară direct spre noi. Nu cred că jigodia ne-a văzut deocamdată - stăm printre sute de bărbați și cai înghesuiți laolaltă -, însă ne va vedea în câteva secunde.

Ce să fac? Îmi pot pune Cușma lui Hades și fugi din nou ca un laș, lăsându-l pe Nightenhelser să moară, la fel cum i-am abandonat pe Blix și pe ceilalți. Este imposibil ca acest acoperământ unic să ne poată ascunde pe amândoi de vederea divină a zeiței. *Sau putem fugi... spre corăbiile negre.* N-am parcurge mai mult de douăzeci de metri.

Carul coboară încă și mai mult și se camuflează, astfel că este ascuns de ochii luptătorilor greci și troieni de dedesubt. Cu ochii noștri nano-modificați, Nightenhelser și eu îl putem însă vedea cum se apropie.

- Ce dracu'? răcnește Nightenhelser, aproape scăpându-și bagheta înregistratoare, când îl îmbrățișez, cuprinzându-l cu ambele brațe și cu un picior, aidoma unui pedestru slăbănog care încearcă să siluiască acest bărbat mătăhălos ca un urs.

Cu brațele în jurul gâtului scoliastului voinic, înhaț medalionul TC și-l răsucesc.

Nu am habar dacă voi avea succes. N-ar trebui. În mod evident, medalionul este conceput pentru a transporta doar persoana care-l poartă. Totuși hainele mele mă însoțesc atunci când mă TC, și nu numai o dată am purtat ceva dintr-un loc în altul prin spațiul Planck, de aceea poate câmpul cuantic stabilit pentru teleportare include lucruri cu care corpul meu este în contact sau pe care le cuprind cu brațele.

Chiar așa, ce dracu'! Merită o încercare.

Revenim în spațiul fizic, ne materializăm în beznă, ne rostogolim în jos pe coasta unui deal și ne despărțim unul de celălalt. Privesc sălbatic în jur, încercând să determin unde ne aflăm. Nu avusesem vreme să vizualizez în mod corespunzător o destinație - pur și simplu, dorisem să fiu altundeva și ne teleportasem cuantic pe amândoi... undeva.

Unde?

Luna este pe cer, așa că lumina este suficientă pentru a-l vedea pe Nightenhelser holbându-se la mine alarmat, ca și când aş putea iarăși să sar pe el, dintr-o clipă în alta. Îl ignor și privesc cerul - stele, țandăra de lună, Calea Laptelui -, apoi terenul din jur: arbori înalți, panta ierboasă a unui deal, un râu ce curge în apropiere.

Suntem în mod clar pe Pământ - cel puțin, Pământul antic al Ilionului -, totuși, nu pare a fi Peloponezul sau Asia Mică.

- Unde suntem? întreabă Nightenhelser, ridicându-se în

picioare și scuturându-și hainele. Ce se-ntâmplă? De ce-i noapte?

De cealaltă parte a lumii antice, gândesc, și îi răspund:

- Cred că suntem în statul Indiana.

- *Indiana?*

Nightenhelser se mai îndepărtează un pas de mine.

- Indiana, în jurul anului 1200 î.Hr., îi spun. Plus-minus vreun secol.

Rostogolirea pe pantă mi-a redeșteptat durerile din braț și picior.

- Cum am ajuns aici?

Nightenhelser fusese dintotdeauna un tip tolerant, ușor țâfnos în comportamentul lui mormăit și mârâit de urs, dar nu-l văzusem niciodată realmente înfuriat, indiferent de motiv. Acum sună înfuriat.

- Ne-am TC.

- Ce dracu' tot vorbești, Hockenberry? Eram hăt departe de portalul TC.

Îl ignor și mă așez pe un bolovan mic, frecându-mi brațul dureros. În Indiana nu sunt multe dealuri, nici chiar în cealaltă viață a mea trăită acolo, totuși existau zone colinare, împădurite, stâncoase în jurul lui Bloomington, acolo unde locuiam cu Susan. Cred că, în panica mea, am vizualizat... ei bine, *acasă*. Îmi doresc din tot sufletul ca medalionul TC să ne fi deplasat și prin timp, nu numai prin spațiu, și să ne fi debarcat în Indiana de la sfârșitul secolului al douăzecilea, dar ceva din întunericul pur al cerului nopții și din aroma perfect curată a văzduhului îmi spune altceva.

Cine trăiește aici în 1200 î.Hr.? Indienii. Ar fi o ironie a sortii ca medalionul TC să ne fi scăpat de la moartea iminentă din mâinile Muzei noastre - literalmente - doar pentru a ne aduce în Lumea Nouă, unde să fim scalpați de indieni. Majoritatea triburilor nu-și scalpau victimele înainte de sosirea albilor, intervine partea pedantă a creierului meu profesoral. Deși parcă-mi amintesc că am citit undeva că, uneori, le luau urechile ca dovezi ale uciderii.

Eh, asta mă face să mă simt mai bine. Întotdeauna poți avea încredere că un ucigaș va avea un stil bun în proză, asta-i o vorbă de-a noastră, și că un profesor îți va spune ceva deprimant când ești deja deprimat.

- Hockenberry? zice Nightenhelser, care s-a așezat pe un bolovan de mărimea unui taburet - nu prea aproape de mine, observ - și-și freacă genunchii și coatele.

- Mă gândesc, mă gândesc, rostesc cu cea mai bună imitație a unui celebru comic american din timpul meu.

- Când termini de gândit, poate-mi spui și mie de ce Muza tocmai l-a ucis pe tânărul Houston.

Asta mă readuce cu picioarele pe pământ, însă nu știu sigur cum să-i răspund.

- Cu zeii se-ntâmplă fel de fel de chestii, vorbesc în cele din urmă. Comploturi... Intrigi... Pacte...

- la povestește-mi, face el, simultan ironic și serios.

Ridic ambele mâini cu palmele în sus.

- Afrodita a-ncercat să se folosească de mine pentru a o asasina pe Atena.

Nightenhelser se holbează la mine. Izbuteste - cu greu - să nu rămână cu gura căscată.

- Știi ce te-ntrebi. De ce tocmai eu? De ce să-l folosească pe Hockenberry? De ce să-i dea lui puterea de a se TC singur și Cușma lui Hades sub care să se ascundă? Și sunt de acord - aparent, nu există nici o logică.

- Nu mă-ntrebam asta, spune Nightenhelser.

Un meteor brăzdează cerul plin de stele de deasupra noastră. Undeva, în pădurea dindărătul dealului, o cucuvea scoate țipătul ei caracteristic.

- Mă-ntrebam care-i prenumele tău.

E rândul meu să mă holbez.

- De ce?

- Fiindcă zeii au interzis folosirea prenumelor și noi ne temeam să punem întrebări despre trecutul altora, întrucât scoliaștii erau mereu... dispăreau și erau înlocuiți, rostește bărbatul voinic, care aduce cu un urs chiar și în semiîntunericul nopții. De aceea voiam să-ți știu prenumele.

- Thomas, îi răspund după o secundă. Tom. Al tău care este?

- Keith, spune omul pe care l-am cunoscut vag vreme de patru ani.

Se scoală și privește pădurea întunecată:

- Ce facem acum, Tom?

Insecte, broaște și alte creaturi produc zgomote în pădurea întunecată. Asta dacă nu cumva sunt realmente indieni care se furișează spre noi.

- Tu știi cum să... vreau să spun, ai fost în drumeții... adică...

- Vrei să știi dacă voi muri, dacă mă lași singur aici? Întrebă

Nightenhelser... Keith.

- Da.

- Nu știu. Probabil. Bănuiesc totuși că șansele mele sunt mult mai bune aici decât acolo, pe câmpiile Ilionului. Cel puțin cât timp Muza este pornită pe distrugere...

Presupun că și Keith a devenit obsedat de indieni.

- În plus, am toate jucărelele tehnologice și echipamentul meu de scoliast. Pot să aprind focul, să folosesc harnașamentul de levitație pentru a zbura, dacă va fi cazul, să mă metamorfozez într-un indian dacă va fi necesar, ba chiar să folosesc arma taser. De aceea cred c-ar trebui să te TC înapoi acolo unde trebuie să te duci și să faci ceea ce trebuie să faci, spune Nightenhelser. O să-mi povestești detaliile ulterior... dacă o să mai existe un „ulterior”.

Încuviințez și mă ridic. Mi se pare straniu... incorect... să-l las pe celălalt scoliast aici, singur, dar nu văd altă opțiune.

- Îți poți găsi drumul înapoi? *Aici*, vreau să spun. Ca să mă recuperezi.

- Așa cred.

- Așa crezi? *Crezi?*

Nightenhelser își trece mâna prin părul vâlvoi.

- Sper că n-ai fost șeful catedrei tale, Hockenberry.

Bănuiesc că epoca folosirii prenumelor a luat sfârșit.

În tot universul nu există un loc în care mi-aș dori mai puțin să fiu decât pe Olimp. Când ajung, locuitorii acestui pisc de munte sunt adunați în Marele Palat al zeilor. Asigurându-mă că Cușma lui Hades este bine strânsă și că nu proiectez nici o umbră, mă strecor în uriașa clădire în stil Partenon.

În cei peste nouă ani ai mei ca scoliast, n-am văzut niciodată atâția zei într-un singur loc. De o parte a prelungii concavități holografice stă Zeus, așezat pe tronul său de aur, mai mare decât l-am văzut vreodată. Așa cum am menționat, zeii sunt de obicei înalți de peste doi metri, cu excepția cazurilor când își asumă forma muritorilor, iar Zeus se ridică în general deasupra lor cu peste un metru, aidoma unui adult divin peste copiii săi cosmici. Dar azi Zeus este înalt de șapte-opt metri și antebrățelele sale musculoase au lungimea trunchiului meu. Mă întreb într-o doară ce se întâmplă cu conservarea masei și energiei despre care a încercat să mă învețe celălalt scoliast, cu ani în urmă;

totuși, nu asta este important acum. Să stau cu spatele lipit de perete, departe de adunarea zeilor, și să nu fac nici un sunet, mișcare sau altceva ce m-ar putea trăda acestor simțuri rafinate de supererou – *asta* este important.

Crezusem că-i cunosc după nume pe toți zeii și zeițele, dar aici sunt câteva zeci pe care nu-i recunosc. Cei pe care-i știu, zeii care au fost implicați în cea mai mare măsură în luptele de sub zidurile Troiei, se desprind din mulțime precum starurile de cinema la o reunire de politicieni minori, dar până și cel mai neînsemnat dintre ei este mai înalt, mai puternic, mai arătos și, cumva, mai perfect decât orice star de cinema pe care mi-l reamintesc din cealaltă viață a mea. Cel mai aproape de Zeus, vizavi de el, de cealaltă parte a concavității holografice – care divide sala precum șanțul cu apă al unei cetăți – îi văd pe Pallas Atena, Ares, zeul războiului (ieșit din cuva de vindecare, care n-a fost afectată când am distrus-o pe a Afroditei), frații mai tineri ai lui Zeus – Poseidon, zeul mării (care vine rareori pe Olimp), și Hades, zeul morților. Hermes, fiul lui Zeus, stă lângă concavitatea holografică, iar uriașul mesager și ucigaș este zvelt și chipeș ca statuile ce-l reprezintă și pe care le-am văzut. Alt fiu al lui Zeus, Dionisos, zeul eliberării extatice, stă de vorbă cu Hera și – contrar imaginii sale publice – nu are în mână un pocal cu vin. Pentru un zeu al eliberării extatice, Dionisos mi se pare palid, slab și mohorât – ca un om aflat abia în a treia săptămână a unui program de dezalcoolizare. Dincolo de ei, părând mai bătrân ca timpul însuși, este Nereus, adevăratul zeu al mării, Bătrânul Mării. Degetele de la mâini și picioare îi sunt unite prin pielețe, iar mai jos de subsuorile lui se văd branhii.

Ursitele, Moire cum le spuneau grecii, și Erinii, sau Furii, sunt toate aici, înghesuite, accidental sau deliberat, printre zei. Ele sunt tot zei – mă rog, un fel de divinități –, totuși uneori au puteri reglementatoare asupra celorlalți. Nu au aspect omenesc, ca zeii și zeițele obișnuite, și mărturisesc că nu știu mai nimic despre ele, decât că nu locuiesc pe Olimp, ci pe unul dintre cei trei vulcani aflați departe în sud-est, în apropiere de sălașul muzelor.

Muza mea, Melete, este aici, alături de surorile ei Mneme și Aoide. Muzele mai „moderne” sunt de asemenea în mulțime – adevăratele Caliope, Polimnia, Urania, Erato, Clio, Euterpe, Melpomene, Terpsihora și Talia. Imediat dincolo de muze se află principalele zeițe. Afrodita nu se zărește printre ele – este primul

lucru pe care-l remarc. Dacă ar fi fost acolo, aş fi fost tot atât de vizibil pentru ea, pe cât sunt divinităţile acestea pentru mine. Însă mama ei, Diona, este aici, vorbind cu Hera şi Hermes şi părând extrem de serioasă. În apropierea grupului lor stau Demeter – zeiţa recoltelor – şi fiica ei, Persefona, soţia lui Hades. Dincolo de ele, o pot zări pe Pasiteea, una dintre Graţii. Şi mai în spate, potrivit rangului lor minor, sunt Nereidele, goale până la brâu, frumoase şi cu chipuri perfide.

Meta-zeiţa numită Noaptea stă singură. Rochia şi voalul ei au o culoare purpurie atât de întunecată, încât pare negru, iar ceilalţi zei şi zeiţe o ocolesc pe departe. Nu ştiu nimic despre Noapte, decât zvonuri că până şi Zeus se teme de ea, iar pe Olimp n-am mai văzut-o niciodată până acum.

Mă simt ca un fan cu gura larg căscată în mulţimea dinafara sălii unde se acordă premiile Oscar, încercând să separe superstarurile de zeii mărunţi. Uite-o colo, de pildă, pe Hebe, stând lângă bărbaţi – ea este zeiţa tinereţii, fiica lui Zeus şi Hera, dar numai o servitoare a zeilor –, iar dincolo, cu părul roşu ca focul, este Hefaistos, marele zeu al focului, care discută cu soţia sa, Charis, care nu-i decât una dintre Graţii. Nu pentru prima dată îmi dau seama că ierarhia zeilor şi zeiţelor este o chestie complicată.

Brusc, zeiţa Iris, mesagera lui Zeus, zboară înainte – da, zboară! – şi bate din palme.

– Părintele va vorbi, rosteşte ea cu glas limpede şi vioi ca un solo de flaut.

Instantaneu, zecile de conversaţii şoptite încetează şi sala uriaşă şi răsunătoare amuţeşte.

Zeus se ridică.

Tronul de aur şi treptele de aur ce suie spre el degajă o strălucire care-l scaldă în lumină divină.

– Ascultaţi-mă, voi toţi, zei, şi zeiţe deopotrivă, rosteşte Zeus cu glas blând, însă atât de intens, încât îi simt vibraţia prin pereţii înalţi de marmură. Astăzi, un zeu sau o zeiţă a încercat s-o rănească pe Afrodita, care acum se vindecă în sala noastră tămăduitoare, şi – deşi va trăi – a fost aproape de moarte şi va avea nevoie de multe alte zile pentru a-şi reveni. *Un zeu sau o zeiţă a încercat azi să ucidă un nemuritor – a încercat să ucidă unul dintre noi, care nu suntem urşiţi morţii.*

Murmure şi conversaţii şocate încep aidoma unor zumzete,

după care se ridică la nivelul unui muget în sala uriașă.

- **TĂCERE!!** răcnește Zeus și de data aceasta vocea lui este atât de sonoră, încât mă răstoarnă din picioare și mă trimite lunecând peste pardoseala de marmură ca pe un scaiet în furtună.

Din fericire nu mă lovesc de nici un zeu, iar zgomotul pe care-l produc este acoperit de ecourile urletului lui Zeus.

- Ascultați-mă cu luare aminte, zei și zeițe, continuă el, cu glasul amplificat ca printr-un sistem incredibil de difuzoare. Nici o preafrumoasă zeiță și nici un zeu să nu cuteze a-mi înfrunta porunca strașnică. Vă veți supune toți voinței mele - **PE DATĂ!**

De data asta, sunt pregătit pentru forța de uragan a vocii sale și mă prind de o coloană, până ce energia ei a trecut.

- Ascultați-mă, rostește Zeus aproape în șoaptă și senzația puterii sale este chiar mai teribilă grație tonului blând. Orice zeu care-mi va încălca porunca și-i va ajuta pe troieni sau pe ahei, așa cum s-a petrecut în luna aceasta, va fi biciuit de fulgerele mele și sfichiuit de tunetul meu, de-a pururi dizgrațiat și de-a pururi alungat de pe Olimp. Înfrunțați-mă și veți afla ce-nseamnă să fiți aruncați în noaptea Tartarului, la jumătate de univers depărtare în spațiu și timp, în hăurile cele mai adânci care se cascadează sub ființele noastre cuantice.

În vreme ce vorbește, lungă concavitate holografică bolborosește și clocotește, devine neagră ca noaptea, apoi se transformă în altceva decât o hologramă; concavitatea dreptunghiulară - care aduce cu o duzină de bazine olimpice înșiruite cap la cap, umplute cu ulei negru ce fierbe învolburat - emite pe neașteptate un muget și se prefăce într-o gaură ce se deschide către un loc întunecos, fierbinte și teribil de adânc. Dinăuntru se înalță o duhoare de pucioasă, iar zeii și zeițele de lângă margine se retrag în grabă.

- Iată Tartarul, strigă Zeus, adâncurile cele mai afunde ale Casei lui Hades, tot atât de jos aflat sub infern, pe cât casa lui Hades se află dedesubtul pământului însuși! Mai țineți minte - voi, zeii și zeițele mai vârstnice dintre noi - când m-ați urmat în războiul de zece ani cu Titanii, care au stăpânit înaintea noastră? Mai țineți minte că i-am azvârlit pe Cronos și Rhea - pe propriii mei părinți - dincolo de porțile acestea de fier și pragurile de aramă - da, și pe Iapetus, de asemenea, în ciuda puterilor sale zeiști?

Sala este tăcută, cu excepția mugetelor înăbușite, țipetelor și vuietelor ce răzbat dinspre Puțul Tartarului.

Nu am nici o îndoială că aceasta este o deschidere spre infern, nu o hologramă, care se cascadează la nici zece metri de locul în care tremur.

- DACĂ MI-AM AZVÂRLIT PENTRU ETERNITATE PROPRIII PĂRINȚI ÎN ACEST PUȚ AL PUȚURILOR, rage Zeus, **VĂ MAI ÎNDOIȚI CĂ NU AȘ ARUNCA PE DATĂ ȘI SUFLETELE VOASTRE TÂNGUITOARE TOT ACOLO?**

Zei și zeițele nu răspund, ci doar se mai retrag cu câțiva pași dinaintea hăului urât mirositor.

Zeus surâde teribil.

- Haideți, nemuritorilor, puneți-mă la încercare pentru ca toți să poată afla.

Un uriaș cablu de aur cade din plafonul sălii, de o parte și cealaltă a deschiderii către infern. Zeii și zeițele se grăbesc să se ferească din calea lui. Lovește marmura cu bubuit răsunător. Este mai gros decât otgonul unei corăbii și pare împletit din mii de șuvițe de aur pur, groase de doi centimetri. Trebuie să cântărească multe tone.

Zeus coboară treptele de aur ale tronului și ridică frânghia aceea, ținând-o cu ușurință în mâinile sale gigantice.

- Apucați capătul, rostește el încântat.

Zei și zeițele schimbă priviri între ei și nu se clintesc.

- APUCAȚI CAPĂTUL!

Sute de nemuritori și slujitorii lor nemuritori se grăbesc să se supună, străduindu-se să prindă cablul lung, aidoma unor copii care se întrec la trasul frânghiei la un picnic. Peste un minut, Zeus se găsește singur de o parte a Puțului Tartarului, ținând nepăsător cablul, iar de cealaltă parte se înghesuie nenumărați zei și zeițe, ale căror puternice mâini zăpăzite strâng aurul cu putere.

- Trageți, spune Zeus. Trageți-mă din ceruri, pe glie, la Hades, și mai afund, în hăurile puturoase ale Tartarului. Trageți, vă spun!

Nici măcar un singur zeu nu-și clintește un mușchi bronzat.

- TRAGEȚI-MĂ, VĂ PORUNCESC!

Zeus prinde cablul de aur și începe să tragă. Sandalele zeilor lunecă, scârțâie și hârșâie pe marmură. Sute de zei și zeițe, înșiruiți în lungul cablului din aur, sunt trași mai aproape de puț,

unii împiedicându-se, alții căzând în genunchi.

- TRAGEȚI, FIR-AȚI BLESTEMAȚI SĂ FIȚI! rage Zeus. TRAGEȚI SAU VEȚI FI TRAȘI ÎN TARTARUL PUTUROS PÂNĂ CE TIMPUL ÎNSUȘI VA PUTREZI DE PE OSEMINTELE UNIVERSULUI!

Zeus trage din nou și douăzeci de metri de cablu de aur se încolăcesc în spatele lui. Șirul conga de zei, zeițe, grații, furii, nereide, nimfe și tot-ce-mai-doriți aflat de cealaltă parte - toți trăgând, cu excepția Noptii înveșmântate în purpuriu - lunecă și hârșăie către puț. Atena se află cel mai în față, iar când ajunge la numai zece metri de marginea deschiderii strigă:

- Trageți, zeilor! Băgați-l înăuntru pe nemernicul bătrân!!

Ares, Apollo, Hermes, Poseidon și restul zeilor de seamă pun osul serios la bătaie. Zeii nu mai alunecă pe pardoseală. Cablul se întinde, scârțâind și destrămându-se sub încordare. Zeițele țipă și trag la unison, iar Hera - soția lui Zeus - trage chiar mai puternic decât celelalte. Cablul de aur se întinde și pârlăie.

Zeus râde. Îi ține pe toți în frâu, trăgând cu o singură mână. Acum prinde cablul cu cealaltă mână și trage iarăși.

Zeii țipă ca niște copii în *montagne-russe*. Atena și cei care țin de cablu lângă ea lunecă pe marmură ca și cum ar fi pe gheață, mai aproape și tot mai aproape de Puțul vuitor al Tartarului, în timp ce zeci de nemuritori mărunți cedează și se îndepărtează de cablu. Atena însă nu abandonează. Zeița cu ochi oțelii este trasă nemilos către marginea deschiderii spre iad, din care răbufnesc vălătuci de aburi. S-ar părea că întregul șir de nemuritori care se încordează, asudă și blestemă se va prăbuși în adânc.

Zeus hohotește și dă drumul cablului. Zeci și zeci de zei și zeițe zboară înapoi și aterizează fără ceremonie pe dosurile lor nemuritoare.

- Voi, zei și zeițe, copii, frați, surori, fii, fiice, veri și servitori - voi nu mă puteți doborî, spune Zeus.

Revine la tronul său și se așază.

- Nici chiar dacă v-ați smulge brațele din umeri, nici dacă ați trage până ați crăpa, tot nu m-ați putea clinti, dacă eu n-aș vrea. Eu sunt Zeus, cel mai puternic dintre zei.

Ridică un deget uriaș.

- Dar... dacă eu aș alege să vă trag cu adevăratele mele puteri, v-aș ridica de pe acest Olimp, v-aș legăna în hăul negru de deasupra Tartarului, aș adăuga pământul și marea

deopotrivă, i-aș încolăci capătul în jurul piscului acestui delușor numit Olimp și v-aș lăsa să spânzurați acolo, în beznă, până ce soarele se va răci.

Dacă n-aș fi văzut ceea ce tocmai văzusem, aș fi gândit că bătrânul afurisit trăgea o cacealma. Acum însă știu mai bine.

Atena se ridică în picioare, la nici un metru de marginea Tartarului și rostește:

- Părintele nostru, fiu al lui Cronos, care șezi pe cel mai înalt tron al cerurilor, noi îți cunoaștem puterea, Stăpâne. Cine ți-ar putea sta împotriva? Nu noi...

Toți nemuritorii par să-și țină răsuflarea. Temperamentul Atenei este legendar, calitățile diplomatice îi lipsesc adesea - dacă va spune lucrul nepotrivit...

- Noi însă, urmează fiica lui Zeus, cea cu ochi oțelii, îi compătimim pe acești muritori, pe lăncierii mei argivi sortiți pieirii, care-și joacă rolurile mărunte pe scena lor mărunță, care-și mor morțile teribile, înecându-se în propriul sânge, la capătul vieților mărunte.

Mai avansează doi pași, astfel că vârfurile sandalelor îi trec peste marginea puțului negru. Undeva la mii de metri sub ea, în beznă străpunsă de fulgere a Tartarului, ceva uriaș zbiară de durere și frică.

- Da, Zeus, continuă Atena, vom rămâne departe de război, așa cum ne poruncești. Acordă-ne, totuși, măcar îngăduința de a le oferi favoriților noștri muritori tactici care i-ar putea salva, astfel ca să nu cadă toți răpuși sub trăsnetele mâniei tale nemuritoare.

Zeus își privește îndelung fiica, iar eu unul nu-i pot descifra căutătura. Furie? Amuzament? Iritare?

- Tritogeneia - al treilea născut -, copilă dragă, rostește el, curajul tău mi-a dat dintotdeauna dureri de cap. Nu descuraja însă, căci nimic din lecția pe care v-am dat-o azi nu este născut din mânie, ci caută doar să le arate tuturor celor adunați aici consecințele nesupunerii lor.

Terminând de vorbit, Zeus coboară de pe tron, iar carul lui de luptă zboară printre pilaștrii gigantici și perechea de telegari cu copite de bronz - reali, îmi dau seama, nu holograme - coboară lângă el, cu coamele de aur fluturând în urmă. Zeus își încinge armura de aur și-și ridică biciul de la locul lui, apoi suie în car, șfichiuieste din bici, iar eu văd cum perechea de cai și carul

gonesc pe marmură și după aceea se înalță, dau ocol sălii o dată, la treizeci de metri deasupra capetelor zeilor și zeițelor, înainte de a porni printre pilaștri și a dispărea într-un bubuit de tunet cuantic.

Încetișor, zeii, zeițele și cei de rang mai mic ies pe rând din sală, murmurând și complotând între ei, fiindcă nici unul – sunt sigur – nu intenționează să-l asculte pe stăpânul și regele lor.

Cât despre mine... rămân locului o vreme – invizibil și mulțumit că sunt așa. Falca îmi atârână ușor și gâfâi repede și scurt, ca un câine bătut într-o zi fierbinte. Simt că printr-un colț al gurii îmi curge un firicel de salivă.

Uneori, aici sus pe Olimp, este greu să crezi complet în cauză și efect și în metoda științifică.

25

Pădurea de sequoia din Texas

Daeman rămăsese complet singur acum, doar el și sonie-ul în poienița din pădure, iar asta nu-i plăcea defel.

După plecarea lui Savi, Odiseu își spusese povestea nesfârșită și lipsită de sens, apoi intrase și el în pădure. Hannah așteptase un minut, apoi îl urmăse pe bătrân. (Daeman știuse imediat în dimineața aceea că Hannah și bărbosul dormiseră împreună peste noapte – radarul lui sexual se înșela rareori.) Peste alte câteva minute, Ada și celălalt bătrân, Harman, anunțaseră că mergeau să se plimbe și dispăruseră sub copaci în direcția opusă. (Daeman știa că și ei făcuseră sex în timpul nopții. În mod vădit, el și bătrâna vrăjitoare, Savi, erau singurii care nu avuseseră parte de distracție.)

Așa se făcea că Daeman era singur în luminiș, rezemat de carcasa sonie-ului, ascultând frunzele ce foșneau și rămurelele ce trosneau în întunericul pădurii și nefiind deloc încântat. Dacă apărea un alozaur, era pregătit să sară în sonie... dar apoi? Nu știa nici măcar cum să acceseze comenzile holografice, cu atât mai puțin să activeze cupola de câmp de forță ori să zboare. Ar fi fost un *hors d'oeuvre* pe un platou pentru dinozaur.

Daeman se gândi să strige spre pădure, s-o cheme pe Savi sau pe oricare dintre ceilalți, totuși se răzgândi imediat. Dacă dinozaurii și ceilalți prădători erau atrași de zgomote? Nu intenționa să experimenteze ca să afle răspunsul. Între timp, se

simțea realmente inconfortabil – nu numai din pricina anxietății, cât și din nevoia acută de a merge la toaletă. Poate că ceilalți se împrăștiaseră în pădure cu șervețelele oferite de Savi, însă Daeman era un om civilizată; el nu mersese niciodată la toaletă fără... mă rog... fără o toaletă și nu intenționa să înceapă acum. Desigur, nu știa câte ore aveau să treacă până ajungeau la Palatul Ardis, iar Savi vorbea ca și când nici n-ar fi intenționat să se oprească acolo, ci doar să-i lase pe Hannah, Ada și ridicolul impostor care-și spunea Odiseu, pentru ca după aceea să se îndrepte către Bazinul Mediteranean, oriunde ar fi fost acela. Daeman știa că nu putea să aștepte *atât* de mult.

Își dădu seama că era mai degrabă descurajat, decât înapăimântat. Toți păruseră surprinși ieri, când se oferise voluntar pentru a-i însoți pe bătrână și Harman în absurdă lor expediție, dar nici unul nu ghicise adevăratul lui motiv pentru alegerea acelei alternative. În primul rând, se temea de dinozaurii din jurul Palatului Ardis. Nu se mai întorcea acolo. În al doilea rând, toate discuțiile acelea despre faxare ca fiind un fel de distrugere și reconstruire a oamenilor îl tulburaseră într-o măsură foarte mare. La urma urmelor, cine n-ar fi fost tulburat, la așa scurt timp după ce s-ar fi trezit în firmierie și ar fi știut că adevăratul său corp fusese distrus? Daeman se faxase în aproape fiecare zi a vieții sale, însă gândul de a păși în clipa aceasta printr-un faxportal, știind că avea să-i descompună mușchii, oasele, creierul și memoria, iar apoi să construiască o copie altundeva – dacă bătrâna spunea adevărul –, ei bine, ideea îl neliniștea al naibii de mult.

Așa că optase pentru călătoria pe sonie pentru alte câteva zile, fără a fi nevoit să se confrunte nici cu dinozaurii de la Ardis, nici cu distrugerea prin faxare a atomilor săi, sau a moleculelor, sau a orice altceva.

Acum nu-și dorea decât o toaletă și un servitor, sau pe mama lui, care să-i pregătească cina. Poate că avea să-i ceară bătrânei să-l lase la Craterul Paris, după ce opreau la Ardis. Nu era chiar așa departe, nu? Deși întrezărise mângăliturile lui Harman – „harta” sa –, Daeman nu avea conceputul de geografie a lumii. Totul era la fel de departe ca orice altceva – la un pas prin faxportal.

Bătrâna ieși din pădure, îl văzu pe Daeman singur, rezemat de sonie-ul care plutea deasupra solului, și întrebă:

- Unde-s ceilalți?

- Asta mă-ntrebam și eu. Primul a plecat barbarul. Apoi l-a urmat Hannah. După aceea, Ada și Harman au plecat *într-acolo...* Gesticulă spre arborii înalți din partea opusă a poienței.

- De ce nu-ți folosești palma? rosti Savi și surâse, de parcă propriile ei cuvinte ar fi amuzat-o.

- Am încercat deja. Pe chestia aia a ta de gheață... La pod... Aici... Nu merge.

Ridică palma stângă, gândi funcția depistare și arată dreptunghiul alb și gol care plutea acolo.

- Aceea nu-i decât funcția de localizare imediată, spuse Savi. O simplă săgeată călăuzitoare, o dată ce ești aproape de ceva, ca și cum ai fi într-o bibliotecă și ai căuta un volum, dar ai fi luat-o pe un culoar greșit printre rafturi. Folosește farnet sau proxnet.

Daeman se holbă la ea. De când o văzuse prima dată, se îndoise de sănătatea ei mentală.

- Ah, nu-i nimic, rosti Savi, continuând să-și afișeze zâmbetul lipsit de amuzament. Ați uitat toți funcțiile. Generație după generație...

- Despre ce vorbești? Vechile funcții, cum e citirea, nu mai merg. Ele au dispărut când au plecat post-oamenii.

Arată inelele care se încrucișau pe peticul de cer albastru de deasupra.

- Prostii.

Se apropie, se rezemă de sonie lângă el și-l prinse de brațul stâng, întorcându-i palma către ea:

- Vizualizează trei cercuri roșii, fiecare având în centru un pătrat albastru.

- Poftim?

- M-ai auzit.

Femeia continua să-l țină de încheietură.

Ce idiotenie, își spuse Daeman, totuși vizualiză trei cercuri roșii cu pătrate albastre plutind în centrul fiecăruia.

În locul dreptunghiului mic de lumină alb-gălbuie pe care o genera funcția depistare, la cincisprezece centimetri deasupra palmei sale plutea acum un oval mare de lumină albastră.

- Uau! exclamă el și-și trase brusc mâna din strânsoarea femeii, agitând-o disperat, de parcă acolo ar fi aterizat o insectă uriașă.

Ovalul albastru pâlpâi, urmându-i mișcările.

- Calmează-te, spuse Savi. Este gol. Vizualizează pe cineva.

- Pe cine?

Lui Daeman nu-i plăcea realmente senzația aceea - corpul lui făcea ceva despre care el nu știa că poate.

- Pe oricine. O persoană care să-ți fie apropiată.

Daeman închise ochii și vizualiză chipul mamei sale. Când redeschise ochii, ovalul albastru era acoperit de semne. Grile de străzi, un râu, cuvinte pe care nu le putea citi - o vedere aeriană a cerului negru, care putea să fie doar craterul din inima Craterului Paris. Imaginea transfocă și, pe neașteptat, ajunse într-o structură stilizată, la nivelul al cincilea, un domi din spate, lângă crater - nu era locuința lui. Două figuri umane stilizate, ca niște desene animate, dar cu chipuri reale, omenești, erau în pat, femeia deasupra bărbatului, și se mișcau...

Daeman strânse palma în pumn, închizând ovalul.

- Scuze. Am uitat că-n ziua de azi nimeni nu folosește inhibitori de urmărire. Era prietena ta?

- Mama, spuse Daeman, simțind gust de fiere în gură.

Fusese complexul de domiuri al lui Goman, aflat de cealaltă parte a craterului - cunoștea dispunerea camerelor încă din copilărie, când se jucase în odăile interioare, în perioada în care mama sa conviețuise cu bărbatul înalt, cu piele neagră și glas miers ca vinul. Lui Daeman nu-i plăcea Goman și nu știuse că mama lui continua să se vadă cu el. Potrivit spuselor anterioare ale lui Harman, în Craterul Paris era deja noapte.

- Să-ncercăm să vedem unde sunt Hannah, Ada și ceilalți, rosti Savi și chicoti. Deși poate că și ei își doresc să-și fi activat inhibitorii farnet.

Daeman nu dorea să-și descleșteze pumnul.

- Reinițializează-l.

- Cum?

- Cum scăpai de săgeata pentru depistare?

- Gândeam simplu „închidere”, răspunse Daeman, adăugând mental „*proasto*”.

- Fă la fel.

Daeman gândi și ovalul albastru dispăru.

- Pentru a activa proxnetul, vizualizează un cerc galben cu un triunghi verde în el, rosti Savi.

Își privi propria palmă și un dreptunghi galben strălucitor se ivi deasupra ei.

Daeman procedă la fel.

- Gândește-te la Hannah, zise Savi.

El o ascultă. Ambele lor palme arătară un continent - America de Nord, cu toate că Daeman nu-l putu identifica -, apoi transfocare spre secțiunea centrală din sud, transfocare spre nordul coastei, transfocare la o serie complexă de cuvinte indescifrabile și hărți topografice, transfocare pe sub arbori stilizați, la o formă feminină stilizată, care avea capul lui Hannah pe un corp de desen animat și care mergea singură - ba nu, nu singură, își dădu seama Daeman, pentru că alături de ea mergea un semn de întrebare.

Savi chicoti iarăși.

- Proxnetul nu știe cum să-l proceseze pe Odiseu.

- Nu-l văd pe Odiseu, spuse Daeman.

Savi introduse un deget în cubul lui holografic galben și atinse semnul de întrebare. Arată două forme roșii la marginea cubului.

- Țștia suntem noi, zise ea. Ada și Harman trebuie să fie în afara grilei, către nord.

- Și de unde știm că-i ea? întrebă Daeman, deși îi întrezărise creștetul capului.

- Gândește „prim-plan”, rosti Savi.

Îi arată cubul din palma ei, care transfocase mai jos, se stabilizează orizontal și o privea pe Hannah stilizată cu chipul real al lui Hannah, care mergea printre copaci stilizați, în lungul unui pârau stilizat.

Bărbatul gândi „prim-plan” și se minună de claritatea imaginii. Putea zări umbrele arborilor pe trăsăturile ei. Vorbea animată cu simbolul - Savi îi spusese „semn de întrebare” - care plutea lângă ea. Daeman fu bucuros că n-o găsisese în mijlocul unui act sexual.

Probabil că Savi îi vizualizase pe Ada și Harman, deoarece cubul galben din palma ei se schimbă și arată două siluete ce pășeau pe simboluri topografice undeva la nord de punctele roșii staționare, despre care bătrâna spusese că ar fi fost Savi și Daeman.

- Toți sunt vii și nimeni n-a fost mâncat de dinozauri. Mi-aș dori însă al naibii de mult să se-ntoarcă pentru a putea pleca. Se face târziu. Dacă-m fi fost în zilele de altădată, i-aș fi apelat pur și simplu pe palmele lor și le-aș fi spus să-și miște fundurile-ncoace.

- Poți folosi asta pentru comunicații? Întrebă Daeman, ridicându-și palma goală.
- Bineînțeles.
- Și noi de ce nu știm?
- Își auzi glasul sunând aproape furios.
- Savi strânse din umeri.
- Oricum, voi nu mai știți aproape nimic - voi, așa-zisii oameni de stil-vechi.
- Ce vrei să spui prin „așa-zisii oameni de stil-vechi”? se încruntă Daeman.
- Era furios.
- Tu chiar crezi că oamenii din Epoca Pierdută, stilurile-vechi, aveau în celulele și corpurile lor toate nano-mașinile astea modificate genetic?
- Da, răspunse Daeman, deși își dădu seama că nu știa absolut nimic despre stilurile-vechi din Epoca Pierdută și că-i păsa încă și mai puțin.
- Savi rămase tăcută pentru un minut. În ochii lui Daeman, părea obosită, dar poate că toți bătrânii pre-firmerie arătau așa rău - nu putea să știe adevărul în privința asta.
- Ar trebui să mergem și să-i chemăm, spuse ea în cele din urmă. Eu mă duc după Hannah și Odiseu, tu ocupă-te de Ada și Harman. Setează-ți palma pe proxnet, activează-ți depistarea ca de obicei și te va duce la ei. Spune-le că autobuzul pleacă.
- Bărbatul habar nu avea ce însemna „autobuz”, dar era lipsit de importanță.
- Mai există și alte funcții? Întrebă el, înainte ca femeia să se poată îndepărta.
- Sute.
- Arată-mi una, o provocă Daeman.
- N-o credea - în nici un caz nu puteau să fie sute -, totuși măcar una sau două în plus l-ar fi făcut popular la petreceri și mai interesant pentru tinere.
- Savi suspină și se rezemă de sonie. Se stârnise un vânticel care mișca ramurile de sequoia mult deasupra lor.
- Îți pot arăta funcția care i-a alungat finalmente pe post-oameni de pe Pământ, vorbi ea încet. Allnet.
- Daeman închise din nou pumnul și-și trase mâna îndărăt.
- Nu vreau, dacă-i periculos.
- Nu este. Nu pentru noi. Uite, o să-ncep eu.

Îi coborî brațul, îi deschise, degetele și-i atinse palma într-un chip pe care el îl găsi aproape excitant. După aceea, puse propria palmă stângă lângă a bărbatului.

- Vizualizează patru dreptunghiuri albastre deasupra a trei cercuri roșii, deasupra a patru triunghiuri verzi, murmură ea.

Daeman se încruntă - asta era dificil, formele fugeau chiar la marginea capacității sale de a păstra imaginea -, dar reuși în cele din urmă, cu ochii închiși.

- Deschide ochii, rosti Savi.

El o ascultă și peste o secundă se prinse disperat cu ambele mâini de sonie, străduindu-se să nu cadă.

Nu exista nici un paralelipiped palmar. Nici o hartă indescifrabilă sau figuri desprinse din desenele animate.

Însă tot ce se afla în raza sa vizuală fusese transformat. Arborii din apropiere, pe care-i ignorase, cu excepția cazului când le folosisese umbra, erau acum complexități uriașe - straturi transparente peste straturi transparente de țesut viu, pulsator, scoarță moartă, vezicule, vene, material mort interior, care arăta vectori structurali și cercuri cu coloane de date ce se derulau, verde și roșu mișcător de viață - cetină, xilem, floem, apă, zaharuri, energie, lumină solară.

Știa că dacă ar fi putut citi datele ce rulau, ar fi înțeles exact hidrologia miracolului viu care era un copac, ar fi știut exact câți pascali de presiune erau necesari pentru a ridica prin osmoză toată apa aceea de la rădăcini - Daeman putea să privească în jos și *să vadă* rădăcinile din sol, să vadă schimbul de energie al apei din sol în rădăcini și călătoria lungă, de zeci de metri, de la rădăcini la tubulețele verticale ce ridicau apa - zeci de metri pe verticală! Aidoma unui gigant care ar fi supt printr-un pai - și apoi mișcarea laterală a apei, molecule de apă în conducte cu lățimi de ordinul moleculelor, spre exterior, prin ramuri largi de cincisprezece, douăzeci de metri, îngustându-se, îngustându-se mereu, vieți și substanțe nutritive în apa aceea, energie de la soare...

Daeman înălță ochii și văzu lumina soarelui sub forma ploii fine de energie care era - lumina soarelui atingea acele pinilor și era absorbită, lumina soarelui atingea humusul de sub tălpile sale și încălzea bacteriile de acolo. Putea să numere bacteriile ce forfoteau ocupate! Lumea din jurul său era un torent de informații, un talaz de date, un milion de microecologii care

interacționau simultan, de la energie la energie. Până și moartea făcea parte din dansul complex al apei, luminii, energiei, vieții, reciclării, creșterii, sexului și foamei care curgeau de jur-împrejurul său.

Daeman putea să vadă un șoarece mort, îngropat în humusul de cealaltă parte a luminișului, acum doar cu puțin mai mult de oscioare și păr, totuși continuând să fie un far energetic de lumină roșie, pe măsură ce bacteriile se ospătau și ouăle muștelor incubau în viermi în lumina soarelui de după-amiază și lenta descâlcire a complexelor molecule de proteine continua la nivel molecular, și...

Îcnind, pe punctul de a se sufoca, bărbatul se roti, încercând să nu mai vadă imaginile acelea, dar complexitatea exista peste tot – fluxul și refluxul etichetat și protoplasmatic de energie care era transferată, substanțe nutritive ce erau absorbite, celule ce erau hrănite, molecule ce dansau în arborii transparenți, solul care respira și cerul sclipitor cu ploaia sa și potopul de lumină solară și mesaje radio dinspre stele.

Daeman își acoperi ochii cu mâinile, însă era prea târziu; o privise pe Savi – bătrâna, de asemenea o galaxie de viață. Viața era cuibărită în neuronii licăritori ai creierului ei îndărătul craniului care rânjea și declanșa ca fulgerul pe șirul de șocuri din lungul nervului ei optic și în miliardele și miliardele de forme de viață din măruntaiele ei, toate preocupate și indiferente, și – încercând să-și ferească privirea, Daeman făcu greșeala să privească în jos, spre propriu-i corp, în sine, pe lângă sine, la conexiunea lui cu aerul și solul și cerul...

– Închidere! rosti Savi și mintea lui Daeman repetă comanda aidoma unui ecou.

Strălucitoarea lumină solară a miezului zilei, care ricoșa din arbori și din solul acoperit cu cetină, îi păru brusc bărbatului la fel de întunecată ca toiul nopții.

Picioarele nu-i mai funcționară. Horcăind, Daeman lunecă pe lângă carcasa sonie-ului și colapsă pe pământ, rostogolindu-se pe stomac, cu brațele întinse, degetele palmelor rășchirate, cu fața apăsată în acele de pini.

Savi se ghemui lângă el și-l bătu ușor pe umăr.

– Va dispărea într-un minut, vorbi ea încet. Rămâi aici. Mă duc eu să-i caut pe ceilalți.

Ada șovăise să meargă, atunci când Harman sugerase să facă o plimbare – se temea că Savi va fi furioasă sau alarmată de absența tuturor când va reveni în poieniță –, dar Hannah fugise deja în căutarea lui Odiseu și Ada nu dorea să rămână acolo, lângă sonie, singură cu Daeman. În plus, nu știa dacă va avea altă ocazie să vorbească în intimitate cu noul ei iubit, înainte ca să revină la Ardis și el să zboare cu Savi în Bazinul Medi-nu-știu-cum.

Suiră un delușor, apoi urmară un pârau coborând pe versantul opus. Pădurea era însuflețită de cântecele păsărilor, însă nu văzură nici un animal mai mare decât veverițele. Harman părea preocupat, pierdut în gânduri, și o atinse pe Ada o singură dată, când îi întinse mâna ca s-o ajute să traverseze pâraul de deasupra unei cascade înalte de trei metri. Femeia se întrebă dacă nu cumva noaptea pe care o petrecuseră împreună fusese o eroare, o greșeală de apreciere din partea ei, totuși când se opriră ca să se odihnească la baza cascadei, văzu că ochii lui Harman se concentrară asupra ei, îi zări afecțiunea și tandrețea din privire și fu bucuroasă că deveniseră iubiți.

– Ada, rosti el, tu-ți cunoști tatăl?

Ea clipi repede. Întrebarea nu era tocmai șocantă – bineînțeles, oamenii știau că aveau tați, teoretic –, dar așa ceva se întreba rareori.

– Dacă știi, adică, cine a fost?

Harman clătină din cap.

– Nu, vreau să spun dacă-l *cunoști*. L-ai întâlnit?

– Nu, răspunse femeia. Mama mi-a spus cândva numele lui, dar cred că el a... ajuns la al Cincilea Douăzeci cu niște ani în urmă.

Fusese cât pe-aici să spună *a suit la inele*, eufemismul cel mai comun pentru trecerea trupească în edenul post-oamenilor. Inima îi bubuia, când se întrebă de ce Harman îi pusese întrebarea stranie. Oare credea că ar fi existat o șansă ca el/ să-i fi fost tată? Se mai întâmpla, desigur. Femei tinere făceau dragoste cu bărbați mai vârstnici, care ar fi putut să fi fost anonimii lor tați donatori de spermă – nu existau tabuuri în privința incestului, deoarece era imposibil ca un copil să se poată naște în urma unei asemenea uniri și nu existau frați sau surori, întrucât fiecare femeie putea să nască doar o dată –, însă în mod ciudat o tulbura să se gândească la asta.

- Eu nu știu cine a fost tatăl meu, zise Harman. Savi a spus că, la un moment dat - chiar după Epoca Pierdută -, tații erau aproape tot atât de importanți pentru copii, pe cât sunt mamele în prezent.

- Asta-i greu de imaginat, rosti Ada încă derutată.

Ce încerca să-i spună? Că era prea bătrân pentru ea? Era o prostie.

- Dacă voi fi vreodată tată, continuă Harman, doresc să fiu cunoscut de copil. Doresc să fiu alături de copil când va crește... la fel ca o mamă.

Ada era prea șocată ca să-i răspundă.

Reluă mersul și femeia îl urmă pe sub arbori. La umbră era mai răcoare, însă aerul era mai apăsător. Cascada susura în urmă. Deodată, Ada privi în jur, alarmată.

- Ai auzit ceva? Întrebă Harman, oprindu-se.

- Nu. Atât numai că... ceva e-n neregulă.

- Nu există servitori. Nu există voynicși.

Asta era, înțelese Ada. Erau singuri. În ultimele două zile, absența omniprezențelor servitori și voynicși fusese ca un zgomot de fundal care lipsea, dar inexistența lor era mult mai evidentă acum, când rămăseseră singuri, doar ei doi.

Fără nici un motiv aparent, se înfioră brusc.

- Poți să găsești drumul înapoi la sonie?

Harman încuviință.

- Am fost atent la teren și am urmărit și soarele.

Înălță ramura pe care o folosea drept toiag de mers:

- Luminișul este imediat după dealul acela.

Ada surâse, fără a fi însă total convinsă. Își verifică depistatorul palmar, dar era alb, așa cum fusese de când părăsiseră domiul din Antarctica. Mai colindase și până atunci prin păduri - de obicei, pe domeniul Ardis -, totuși niciodată fără un servitor care să plutească în apropiere, să-i arate drumul spre casă, sau fără un voynix, s-o protejeze. Era însă doar o tensiune de fundal pentru tulburarea principală, legată de întrebarea stranie a lui Harman și de comentariile sale.

- De ce vorbești despre tați?

Harman o privi pe când coborau mai departe pe deal, afundându-se în pădurea de sequoia. Umbra era aproape crepusculară aici, deși raze de lumină pătrundeau pieziș prin liniștea de catedrală.

- Din cauza unui lucru pe care mi l-a spus Savi azi dimineață. Mi-a spus că sunt îndeajuns de bătrân pentru a-ți fi bunic. Mi-a spus că această căutare a firmeriei de către mine - și relația cu tine - reprezintă un soi de negare al Douăzeciului meu Final.

Prima reacție a Adei fu de furie, urmată imediat de un fior de gelozie. Furia fusese pricinuită de remarca stupidă a lui Savi - nu era treaba bătrânei cu cine se culca Ada sau cât de bătrâni erau bărbații cu care o făcea; gelozia provenea din faptul că Harman părăsise patul lor în dimineața aceea, la răsăritul soarelui, pentru a coborî și flecări cu Savi. Ada îl sărutase când el coborâse din pat, făcuse duș și se îmbrăcase, simțindu-se ușor dezamăgită că noul ei iubit nu mai dorea să petreacă încă o oră cu ea, înainte ca toți să se scoale pentru micul dejun, totuși îi respectase opțiunea, imaginându-și că obișnuia pur și simplu să se scoale devreme diminețile.

Însă ce putuse fi atât de important pentru el, ca s-o părăsească în zori și să stea de vorbă cu Savi? N-avea să petreacă oricum următoarele zile împreună cu bătrâna, în căutarea idioată a navei spațiale? De fapt, pricepu Ada, Savi lua locul ei în căutarea aceea.

Studie chipul lui Harman - cu aspect mult mai tineresc decât ridurile șocante și părul sur ale lui Odiseu - și văzu că el nu-i observase fulgerul de furie și gelozie. Harman continua să fie preocupat, adâncit indiscutabil în propriile gânduri, și Ada se întrebă dacă nu cumva atenția și sensibilitatea pe care o manifestase față de ea în ultimele zile - culminând cu minunata lor noapte de dragoste - nu fuseseră decât aberații, numai parte a unui preludiu la partida de sex, iar nu comportamentul lui obișnuit. Nu credea, totuși, nu putea fi sigură. Dacă apropierea pe care o simțise față de Harman nu era decât o iluzie, ceva autogenerat de ea din orbirea față de bărbat?

- Știi cum alegi să rămâi însărcinată? întrebă Harman, zgâriind preocupat solul cu toiagul.

Ada încremeni șocată. Întrebarea era... uimitoare.

Harman se opri și o privi, de parcă nu spusese nimic neobișnuit.

- Vreau să spun, știi cum funcționează mecanismul? urmă el, părând orb față de caracterul necuvenit al întrebării.

Bărbații și femeile nu discutau asemenea lucruri.

- Dacă vrei să-mi ții o prelegere despre păsări și albine, rosti

sec Ada, este nițel cam târziu.

Harman râse amuzat. În ultimele două săptămâni, râsetul acela o încântase pe Ada. Acum o irită într-un hal fără de hal.

- Nu mă refer la sex, draga mea, spuse el, și Ada observă că era prima dată că i se adresa cu un termen dezmierdător, însă nu avea dispoziția de a-l aprecia. Mă refer la momentul când primești aprobarea să rămâi însărcinată, poate peste câțiva Douăzeci - și alegi donorul de spermă.

Ada se înroșise la față și o enerva faptul că nu-și putea opri îmbujorarea după voie. Se învâpăie și mai tare.

- Nu știu despre ce vorbești.

De fapt, știa, bineînțeles. Bărbații erau cei despre care se presupunea că n-ar fi trebuit să știe ori să discute asemenea lucruri. Cele mai multe femei optau să solicite să rămână însărcinate în jurul celei de-al Treilea Douăzeci. De obicei, așteptai între unu și doi ani primirea acceptului - trimis de post-oameni prin intermediul servitorilor. În clipa aceea, femeia respectivă înceta contactele sexuale, lua dezinhibitorul de sarcină și decidea care dintre anteriorii ei parteneri va fi tatăl donor de spermă al copilului. În câteva zile rămânea gravidă și restul era la fel de vechi ca și... omenirea în sine.

- Vorbesc despre mecanismul prin care decizi care dintre pachetele de spermă stocate să fie ales de corpul tău, continuă Harman. Adevăratele femei de stil-vechi nu dispuneau de opțiunea aceasta...

- Prostii! i-o retează Ada. *Noi* suntem stilurile-vechi. Așa a fost dintotdeauna.

Harman clătină din cap încet, aproape cu tristețe.

- Nu. Chiar și pe vremea lui Savi, cu numai o mie patru sute de ani în urmă, sarcina era mai degrabă un hazard. Ea spune că stocarea spermei și mecanismul de selectare au fost clădite în noi - în femei - de către post-oameni, bazate pe o structură genetică împrumutată de la molii.

- Molii! exclamă Ada, care nu era doar șocată, ci de acum profund indignată: era ceva pe atât de absurd, pe cât de înjositor. Despre ce dracu' vorbești, Harman *Uhr?*

El ridică brusc capul și păru să-i observe reacția pentru prima dată, ca și cum revenirea femeii la formula onorifică de adresare fusese o palmă pe obraz, care-l readusese la realitate.

- Este adevărat. Îmi pare rău dacă te tulbur, însă Savi spune

că post-ii au structurat genetic capacitatea aceasta de a alege sperma tatălui la ani de zile după contactul sexual din genele unei specii de molii numite...

- Ajunge! strigă Ada.

Mâinile îi erau încheștate în pumni. În viața ei, nu lovise pe nimeni și nici nu dorise, dar în secunda aceasta era pe punctul de a-i trage una lui Harman.

- Savi spune asta, Savi spune aia! M-am săturat de jigodia aia bătrână. Nici măcar nu cred că *este* atât de bătrână... sau de înțeleaptă. E realmente nebună. Eu mă-ntorc la sonie.

Se afundă în pădure.

- Ada! strigă Harman.

Ea îl ignoră și sui dealul, lunecând pe cetină și humusul umed.

- Ada!

Femeia continuă, decisă să-l lase în urmă.

- Ada, ai pornit în direcția greșită.

Hannah îl ajunsese din urmă pe Odiseu la câteva sute de metri de luminiiș. Când o auzi trosnind prin tufișuri, bărbatul se răsuci și puse mâna pe spadă, dar se destinse după ce văzu cine era.

- Ce vrei, fato?

- Vreau să-ți văd spada, rosti Hannah, îndepărtându-și suvițele de păr negru de pe față.

Odiseu izbucni în râs.

- De ce nu?

Scoase teaca de piele de la brâu și-i întinse arma:

- Fii atentă cu tășurile. M-aș putea bărbieri cu lama asta, dacă aș alege vreodată să mă bărbieresc.

Hannah scoase spada scurtă și o cântări experimental în mână.

- Savi mi-a spus că tu lucrezi cu metale, zise Odiseu.

Se aplecă lângă un izvor, își făcu mâna căuș și sorbi.

- A mai spus că ești probabil singura persoană, bărbat sau femeie, din toată această bravă lume nouă, care știe cum să toarne bronzul.

Hannah strânse din umeri.

- Mama știa povești vechi despre turnarea metalelor. Când a fost tânără, s-a jucat cu cuptoarele deschise. Eu continui experiențele acelea.

Ridică spada deasupra umărului și o abătu în jos.

- Ne-ai văzut luptând în turinul vostru.

Ea dădu din cap.

- Și?

- Folosești spada așa cum se cuvine. Spinteci, nu împungi. Asta a fost croită pentru retezarea membrelor și revărsarea măruntaielor, nimic mai rafinat.

Hannah făcu o grimasă și-i restitui arma.

- Asta-i spada pe care ai folosit-o pe câmpiile Ilionului? Întrebă ea încet. Și în aventura în care ai furat statueta Palladion?

- Nu.

Bărbatul ridică tăișul vertical, până ce o parte din lumina care se furișă printre ramurile din înălțimi dansă pe suprafața lui:

- Spada aceasta mi-a fost dăruită de... o femeie... în călătoriile mele.

Hannah așteptă mai multe explicații, însă în loc să spună altă poveste, Odiseu rosti:

- Vrei să vezi de ce este o spadă deosebită?

Femeia încuviință.

Odiseu ciocăni de două ori cu degetul mare în garda spadei și, pe neașteptate, lama păru să pâlpaie ușor. Hannah se aplecă mai aproape. Dinspre lamă se auzea un bâzâit slab, totuși persistent. Întinse o mână spre metal, dar brațul lui Odiseu țâșni iute, înhățând-o de încheietură.

- Dacă o atingi acum, rămâi fără degete.

- De ce?

Nu se strădui să-și elibereze încheietura și după câteva clipe Odiseu îi dădu drumul.

- Vibrează, zise el, ținând-o perfect orizontal, imediat sub nivelul ochilor.

Hannah observă din nou că ea avea exact aceeași înălțime ca bărbatul. În noaptea trecută, ea îl auzise pe coridorul bulei verzi de pe pod după ce ceilalți se culcaseră, i se alăturase pentru o plimbare, revenise în domiul lui și vorbiseră ore în șir, apoi se culcase pe podea lângă patul lui. Hannah știa că Ada credea că ei deveniseră amănți; lucrul acesta n-o deranja și nu vedea vreun motiv pentru care s-o convingă de neadevărul ideii respective.

- Parcă ar cânta, comentă ea, întorcându-se puțin, să audă mai bine zumzetul ascuțit.

Odiseu hohoti sonor, cu toate că Hannah nu înțelese care ar fi

fost cauza.

- Nu te speria. Nu mi-a fost aruncată de vreo Doamnă a Lacului, deși n-ar fi chiar departe de adevăr.

Râse încă o dată.

Hannah îl privi pe bărbos. Nu avea nici cea mai vagă idee despre ce vorbea. Se întrebă dacă el însuși știa.

- De ce vibrează?

- Dă-te înapoi, zise bărbatul cu piept lat.

Cei mai mulți sequoia din jurul lor erau groși de doi-trei metri, unii poate chiar mai groși, însă un arbore mai mic - poate un pin galben sau un brad Douglas - creștea într-un petic înșorit, la câțiva metri în stânga. Avea treizeci, poate patruzeci de ani, cu trunchiul gros de o jumătate de metru.

Odiseu își depărtă puțin tălpile, prinse spada cu o mână și o roti leneș spre copac, cu o lovitură de rever lipsită de efort.

Tăișul se deplasă atât de lin în arcul pe care-l descrie, încât păru că bărbatul își ratase complet ținta. Nu se auzi nici cel mai mic zgomot de impact. După două-trei secunde, arborele înalt se cutremură, se clătină și căzu cu zgomot pe pământ.

Odiseu atinse iarăși mânerul cu degetul mare și bâzâitul slab al vibrației încetă.

Hannah se apropie să cerceteze ciotul înalt până la piept și copacul prăbușit. Secțiunile trunchiului păreau secționate chirurgical, nu retezate. Așează palma pe partea superioară a ciotului. Nu exista nici sevă, nici rumeguș. Lemnul era atât de neted, de parcă fusese sigilat în plastic, cumva cauterizat. Se întoarse către Odiseu.

- Trebuie să fi fost utilă în asediul Troiei.

- N-ai fost atentă, fato.

Vârî spada înapoi în teacă și o prinse la centura lată.

- Este un dar pe care l-am primit la ani buni după ce plecasem de la război și-mi începusem călătoriile. Dacă-ș fi avut asta la Ilion... spuse, rânjind înspăimântător. Acum n-ar mai fi rămas nici un troian, zeu sau zeiță cu capetele pe umeri. Îmi dau cuvântul.

Hannah se pomeni surâzând la rândul ei. Nu erau amanți, nu încă, dar tânăra intenționa să rămână la Palatul Ardis cât timp Odiseu se afla în vizită acolo și cine știa ce s-ar fi putut întâmpla?

- Aici erați, rosti Savi, coborând panta spre ei. Închise pumnul și ceva ce părea a fi un câmp depistator palmar dispăru.

- E timpul să plecăm? întrebă Odiseu, adresându-i-se lui Savi,

însă privind către Hannah, ca și când ar fi fost niște conspiratori vechi.

- Da, încuviință bătrâna.

26

Între Eos Chasma și Coprates Chasma, la est de centrul lui Valles Marineris

După trei săptămâni de călătorie către vest pe fluviul - mai degrabă, marea interioară - Valles Marineris, Mahnmut era pe punctul de a-și pierde mintea de moravec.

Feluca lor, cu un echipaj de patruzeci de omuleți verzi, nu era decât una dintre multele ambarcațiuni ce navigau spre est ori spre vest în canionul inundat, ori pe direcția nord-sud, prin estuarul care se deschidea în marea Chryse Planitia, ce făcea parte din oceanul nordic Tethys. Pe lângă zeci de alte feluci conduse de omuleți verzi, trecuseră zilnic pe lângă cel puțin trei barje lungi de o sută de metri, fiecare transportând câte patru blocuri uriașe de piatră, din care urmau să fie cioplite capetele, toate mergând către est, de la cariera de pe latura sudică a lui Noctis Labyrinthus situat în extremitatea vestică a lui Valles Marineris, aflat încă la două mii opt sute de kilometri înaintea felucii lui Mahnmut.

Orphu de pe lo fusese rostogolit la bord și fixat pe puntea mediană mai joasă, ascuns sub o prelată de cercetările din văzduh, legat alături de principalele piese de încărcătură și alte obiecte recuperate din *Doamna Brună*. Simpla amintire a submersibilului său - lăsat în urmă în grota marină puțin adâncă de pe coasta Chrysei Planitia, la o mie cinci sute de kilometri în urmă - îl deprima pe Mahnmut.

Până la acest voiaj, moravecul nu știuse că era capabil de deprimare - capabil să simtă o asemenea teribilă anxietate emoțională și un sentiment de lipsă de speranțe, care să-l văduvească aproape complet de voință și, într-o măsură chiar mai mare, de ambiție -, însă despărțirea violentă de nava sa îi arătase cât de indispus putea fi. Orphu - orbit, schilodit, suit la bord ca un balast inutil - părea în dispoziție bună, deși Mahnmut afla treptat cât de atent și de rar își arăta prietenul său adevăratele-i sentimente.

Feluca venise, așa cum le fusese promis, dis-de-diminează, a

doua zi după sosirea lor pe coastă și, în timp ce OV îl încărcau pe bietul Orphu, Mahnmut coborâse de câteva ori în submersibilul inundat, demontând toate sursele de energie amovibile, celulele solare, echipamentele de comunicații, discurile de jurnale și instrumentele de navigație pe care le putea căra.

- Ai înotat dezbrăcat până la epavă și ți-ai ticsit buzunarele cu pesmeți înainte de a înota înapoi? rostise Orphu în dimineața aceea, după ce Mahnmut îi povestise despre eforturile sale de salvare.

- Poftim?

Mahnmut se întrebese dacă ionianul deteriorat nu-și pierduse finalmente mințile.

- O mică eroare de continuitate în *Robinson Crusoe* de Daniel Defoe, uruise Orphu. Dintotdeauna mi-au plăcut erorile de continuitate.

- N-am citit cartea, replicase Mahnmut.

Nu avea chef de pălăvrăgeli. Abandonarea *Doamnei Brune* îl sfâșia.

Discutară despre reacția sa în primele trei săptămâni ale voiajului, fiindcă la bordul felucii nu aveau mare lucru de făcut decât să discute fel și fel. Emițătorul-receptor radio pe distanțe scurte pe care Mahnmut îl conectase la jackul pentru linia de comunicații a lui Orphu funcționa bine.

- Suferi de agorafobie în aceeași măsură ca și de depresie, spuse Orphu.

- Cum așa?

- Ai fost proiectat, programat și instruit să fii parte din submersibil, ascuns sub ghețurile europene, înconjurat de întuneric și adâncuri strivitoare, simțindu-te confortabil în spațiile tale strâmte. Nici chiar scurtele tale incursiuni la suprafața de gheață a Europei nu te-au pregătit pentru aceste peisaje vaste, orizonturi îndepărtate și ceruri albastre.

- Cerul nu-i albastru acum, fu singurul răspuns al lui Mahnmut.

Era dimineață devreme și, ca în majoritatea dimineților, Valles Marineris era plină de nori joși și ceață deasă. OV strânseseră pânzele felucii și înaintau doar cu ajutorul vâslelor - treizeci de omuleți vâsleau, câte cincisprezece de fiecare parte, aparent neobosiți -, ori de câte ori vântul nu clinea ambarcațiunea cu două catarge și vele latine. Felinare străluceau la provă, pe

catargul din față, de ambele părți și la pupa, iar feluca abia dacă avansa. Secțiunea aceasta din Valles Marineris avea lățimea de peste o sută douăzeci de kilometri, iar cea în care urmau să intre era lată de peste două sute de kilometri – o mare interioară, mai degrabă decât un fluviu, de pe care, chiar și în zilele senine, stâncile înalte de pe malurile de nord sau de sud erau invizibile în depărtări –, totuși traficul navelor OV continua îndeajuns de susținut prin aceste canale pentru a justifica precauțiile luate în ceață.

Mahnmut își dădu seama că ionianul avea dreptate – că agorafobia era o parte din problema sa, întrucât simțea deprimarea în modul cel mai acut în zilele senine, când vederea îi era nelimitată –, însă în același timp știa că era ceva mai complicat decât simpla lui separare de nișa ambientală sigură și de jackurile senzoriale ale submersibilului. Moravecul era – fusese dintotdeauna – un căpitan de navă și știa din propria sa programare istorică, precum și din lecturile ulterioare, că nimic nu-i durea pe căpitani mai mult decât pierderea ambarcațiunii lor. Peste toate astea, el fusese însărcinat cu o misiune importantă – să-l aducă pe Koros III la poalele dinspre ocean ale lui Olympus Mons – și eșuase jalnic. Koros III era mort, ca și Ri Po, care ar fi trebuit să rămână pe orbită pentru a recepționa, interpreta și retransmite importante date culese de Koros.

Cui? Cum? Când? Mahnmut nu avea nici cel mai mic indiciu.

Vorbiră și despre asta în săptămânile de voiaj liniștit. Era încă și mai liniștit noaptea, deoarece OV intrau în hibernare imediat după apusul soarelui și după ce asigurau feluca printr-o ancoră complexă – Mahnmut efectuase câteva sondări acustice și determinase că fundul apei se afla la peste șase kilometri sub ei –, pentru ca să nu se mai clinească până ce lumina soarelui nu le atingea pielea verde, transparentă, în dimineața următoare. Părea evident că OV obțineau energie exclusiv de la soare, chiar și de la razele ce străbăteau difuz prin cețurile dimineților. În tot cazul, Mahnmut nu-i văzuse niciodată pe omuleții verzi mâncând sau eliminând reziduuri digestive. I-ar fi putut întreba în privința aceasta, dar, deși Orphu emisese ipoteza că un OV individual nu „murea” realmente în urma comunicării – că omuleții erau mai degrabă o conștiință agregată decât un ansamblu de indivizi reali –, Mahnmut nu se încredea în ipoteza aceea îndeajuns pentru a-și vâri mâna în pieptul altui omuleț, pentru a prinde posibila lui

inimă și pentru a pune întrebări ce puteau fi amânate până altădată.

În același timp însă, nu avea rezerve în a-i pune întrebări lui Orphu.

- De ce ne-au trimis pe noi? Întrebasese în a zecea zi. Nu cunoaștem misiunea și nu suntem adecvați pentru a o îndeplini, chiar dacă am ști ce ar trebui să facem. A fost o nebunie să trimită aici un ignorant ca mine.

- Administratorii moraveci obișnuiesc să împartă sarcinile și să atribuie specialități, răspunsese Orphu. Tu erai cel mai bun pe care l-au putut găsi pentru a-l duce pe Koros cu submersibilul la vulcan. Eu am fost cel mai bun moravec pe care l-au putut găsi pentru a asigura întreținerea navei spațiale. Nu s-au gândit nici o clipă la posibilitatea ca noi doi să formăm echipa rămasă pentru a îndeplini sarcinile celorlalți doi.

- De ce nu? Trebuie să fi știut că misiunea era periculoasă.

Orphu uruise încetișor.

- Au crezut probabil că era o situație de tipul sau/sau - că vom muri toți, dacă se ajungea la cazul extrem cel mai rău.

- Aproape c-am murit, șoptise Mahnmut. Probabil c-o să și murim.

- Descrie-mi ziua, îi ceruse Orphu. Ceața s-a ridicat?

Zilele și peisajele și nopțile erau frumoase. Cunoștințele lui Mahnmut despre planetele cu atmosferă respirabilă proveneau exclusiv din băncile sale de date despre Pământ, iar Marte terraformată reprezenta o abatere interesantă.

Cerul varia de la albastru-deschis strălucitor la amiază, la roșu-trandafiriu la apus, îndreptându-se uneori spre nuanțe de aur curat ce infuzau totul cu radianță. Soarele în sine arăta mult mai mic decât cel văzut de pe Pământ în vechile videoînregistrări, totuși era imens mai mare, mai luminos și mai cald decât orice soare cunoscut de moravecii galileeni în ultimii două mii de ani-e. Briza era blândă și mirosea a sare marină și - uneori, șocant - a vegetație.

- Te-ai întrebat vreodată de ce ne-au dat simțul acesta? Întrebasese Orphu, când Mahnmut descrisese izul de vegetație pe care-l percepușe după ce pătrunseseră din Tethys în vastul estuar Valles Marineris.

- Care anume?

- Mirosul.

Moravecul european trebui să se gândească. Dintotdeauna, considerase simțul mirosului ceva de la sine înțeles, deși era inutil sub apă ori pe suprafața Europei și aproape inutil în nișa ambientală din *Doamna Brună* - cu alte cuvinte, oriunde trăise.

- Pot simți vaporii toxici în submersibil sau în cubiculumurile presurizate din Conamara Chaos, spusese în cele din urmă, știind că nu era un răspuns satisfăcător.

Pentru astfel de pericole, moravecii dispuneau de alarme încorporate mult mai bune.

Orphu huruise încetișor.

- Când ajungeam pe suprafața lui Io, aş fi putut mirosi sulful, dar cine ar dori așa ceva?

- Tu ai miros? întrebese Mahnmut. Pare oarecum lipsit de sens pentru un moravec de vid.

- Exact. Ca și faptul că petrec... petreceam... mare parte a timpului privind lucrurile în spectrul de lumină vizibilă pentru oameni și că procedam așa ori de câte ori era posibil.

Mahnmut se gândise și la revelația aceea. Era adevărat; el proceda similar, deși i-ar fi fost foarte simplu să vadă în domeniile infraroșu și ultraviolet ale spectrului. Mahnmut știa că vederea lui Orphu încorporează vizualizări ale frecvențelor radio și liniilor de câmp magnetic, ceva deloc comun oamenilor de stil-vechi, însă mult mai rațional pentru un moravec care lucra în câmpurile de radiații dure ale spațiului galilean. De ce atunci alegea ionianul mai frecvent lungimile de undă „vizibile” pentru oameni, care erau mai limitative?

- Cred că designerii noștri și toate generațiile de moraveci ce au urmat au dorit în secret să fie oameni, spusese ionianul, răspunzând întrebării nedecarate a lui Mahnmut cu un huruit însoțitor de ironie sau amuzament. S-a dovedit a fi Efectul Pinocchio.

Mahnmut nu era de acord, totuși se simțea prea deprimat pentru a-l contrazice.

- Ce miroși acum? întrebă Orphu.

- Vegetație putredă, zise Mahnmut, când feluca pornise pe canalul cel mai sudic din estuarul vast. Miroase ca Tamisa lui Shakespeare la reflux.

În prima săptămână de navigare în amonte, pentru a nu înnebuni din cauza inactivității, Mahnmut dezasamblă și inspectă

- pe cât putu mai bine - celelalte trei piese de încărcătură recuperată, a patra fiind Orphu.

Artefactul cel mai mic, un ovoid neted, nu cu mult mai mare decât trunchiul compact al lui Mahnmut, era Dispozitivul - cel mai important element din misiunea lui Koros III. Mahnmut și Orphu nu știau despre Dispozitiv decât că ganimedanul trebuia să-l ducă la Olympus Mons și, în prezența anumitor circumstanțe, pe care nu le destăinuise lui Mahnmut sau Orphu, să-l activeze.

Mahnmut testă Dispozitivul cu sonarul și desprinsă o bucățică minusculă din învelișul lui reflectiv de transaliaje. Funcția sa nu-i fu relevantă. Mașina, dacă era într-adevăr o mașină, era macromoleculară - în esență, o singură moleculă ajustată nanometric, cu un miez central fibros de energie enormă, restricționat doar de câmpurile interne ale moleculei. Unicul „dispozitiv-dispozitiv” pe care Mahnmut îl putu găsi asociat învelișului fu un inițiator de activare ce funcționa cu curent electric. Dacă în locul potrivit de pe înveliș se aplicau treizeci și doi de volți se... întâmpla ceva... cu macromolecula dinăuntru.

- Ar putea fi o bombă, speculă Mahnmut, pe când punea cu grijă la loc centimetrul pătrat de înveliș metalic.

- Ditamai bomba, murmură Orphu. Dacă macromolecula este în majoritate o găoace de ou cu rol liant, ăsta-i un distrugător de planete. Gălbenușul s-ar revărsa peste noi.

Prefăcându-se că n-auzise gluma slabă, pentru a păstra prietenia lor și a nu fi nevoit să-l azvârle pe Orphu peste balustradă, Mahnmut se uită la pereții canionului prin care treceau - navigau la trei kilometri de înalte faleză sudice care străjuiau în ziua aceea vasta mare interioară - și-și imaginează că n-ar fi existat nimic din toată frumusețea aceea de stânci roșii, terasate și striate. Se gândi la mangrovele-periscop ce creșteau în ținuturile mlăștinoase din partea inferioară a estuarului marțian, la tufele pe care natura le tăia precum un arhitect peisagist, vizibile pe înalții pereți stâncoși ai văii, chiar și la fragilul cer albastru cu unduieli de ciruși deasupra rocilor - și încercă să-și închipuie totul distrus de o explozie cuantică îndeajuns de uriașă pentru a sfărteca o planetă. Nu părea defel corect.

- Poți să-ți imaginezi că ar putea fi și altceva decât o bombă? îl întreabă pe Orphu.

- Nu așa, pe nepregătite, zise ionianul. Însă ceva care să

conțină atâta energie cuantică de implozie controlată este mai presus de înțelegerea mea tehnologică. Ți-aș sugera să tratezi Dispozitivul cu gingășie, să pui niște perne sau altceva sub el, cu toate că dacă a supraviețuit atacului celor din carul de luptă și intrării în atmosferă care m-a prăjit pe mine și ți-a distrus nava, nu poate fi prea delicat. Dă-i un șut și treci mai departe. Care-i următoarea piesă de încărcătură?

Următoarea piesă de încărcătură era doar cu puțin mai mare decât Dispozitivul, dar mai lesne de priceput.

- Este un model de comunicator în rafale, spuse Mahnmut. În forma actuală, este pliat, totuși îmi dau seama că dacă-l activez se va deplia pe propriul lui trepied, va îndrepta o antenă mare spre cer și va emite o rafală serioasă de... ceva. Energie codificată în bandă îngustă, maser-k sau poate chiar gravitație modulată.

- De ce ar fi avut nevoie Koros de așa ceva? întrebă Orphu. Sateliții de comunicații sunt tot pe orbită și nava ar fi putut expedia orice soi de fascicul îngust sau semnal radio către spațiul galilean. Ce dracu', până și submarinul ar fi putut stabili contact cu casa noastră.

- Poate că nu avea scopul de a emite spre spațiul jupiterian, sugeră Mahnmut.

- Și atunci... încotro?

Mahnmut nu avea sugestii.

- Cum urma Koros să codifice mesajul? întrebă ionianul.

- Există mufe virtuale pentru jackuri, zise Mahnmut, după ce inspectă cu atenție mașinăria compactă de sub învelișul de nanocarbon. Am putea descărca tot ce am văzut și am învățat, apoi să încriptăm datele și să activăm comunicatorul. Doar dacă nu necesită un cod de activare sau așa ceva. Vrei să mă conectez și să verific?

- Nu. Nu încă.

- Atunci o să-l închid.

- Ce sursă de energie are comunicatorul? întrebă Orphu, înainte ca Mahnmut să-l fi putut închide.

Moravecul nu era familiarizat cu tehnologia, dar descrie containerul magnetic și schemele câmpului de forță.

- Oho-ho! făcu Orphu. Ți-aș sugera să faci o *felschenmass* cevkovian. Antimaterie artificială de tipul utilizat de Consorțiu pentru alimentarea primei sonde interstelare. Acolo există suficientă

energie pentru a ne ține-n viață alte câteva secole terestre, dacă am găsi un mod prin care s-o accesăm.

Mahnmut își simțise inima organică oprindu-se pentru o clipită.

- Nu l-am fi putut utiliza pentru a înlocui reactorul de fuziune din *Doamna Brună*?

Orphu tăcu secunde bune.

- Nu, nu cred, zise el în cele din urmă. Prea multă energie eliberată prea rapid și prea greu de împlânzit. Este posibil ca noi doi să-i putem accesa intermitent câmpul, însă nu cred c-am fi putut alimenta *Doamna Brună*, chiar dacă submersibilul ar fi putut să fie reparat. Iar tu spuneai că nu l-ai putea repara de unul singur, nu?

- Ar fi fost nevoie de docurile de gheață de la Conamara Chaos, rosti Mahnmut, simțind o stranie combinație de regret și ușurare la vestea că aceasta n-ar fi fost o soluție pentru sărmana *Doamnă*.

Oricât de mult l-ar fi deprimat moartea navei sale, îl deprima și mai mult ideea de a se întoarce și de a naviga cei peste două mii de kilometri până la ea.

Ultima piesă de cargo era cea mai mare, cea mai grea și cea mai dificil de înțeles de către Mahnmut.

Containerul era o ladă de bambus înaltă de un metru și jumătate și cu baza având latura de doi metri, învelită în transpolimer transparent. O cercetare succintă arată că era plină cu sute de metri pătrați de polietilenă compozită stealth microsubțire, în care erau înglobate benzi de celule solare de înaltă performanță, douăzeci și patru de segmente conice de titan articulate, interconectate, parțial îmbucate, patru canistre presurizate conținând, așa cum indicau senzorii săi, heliu, un amestec oxigen-azot și metanol, opt propulsoare atmosferice prin impulsuri cu controlere conectate și douăsprezece cabluri de câte cincisprezece metri de fulerenă pliate, atașate de cele patru laturi ale lăzii de bambus.

- Renunț, spuse Mahnmut, după câteva minute în care se gândise, scotocise și reîmpăturise. Ce dracu' este?

- Un balon, explică Orphu.

Mahnmut își clătină capul moravec. În atmosfera lui Jupiter existau atât creaturi vii, cât și moraveci-baloane, altele, mai multe, înotau în supa lui Saturn, dar ce ar fi putut face Koros III

cu un balon artificial pe Marte?

Orphu trimise răspunsul chiar în clipa în care Mahnmut îl auzi în propria sa minte.

- Misiunea lui Koros era de a ajunge pe piscul lui Olympus Mons, în locul perturbațiilor cuantice, și în felul acesta n-ar fi trebuit să escaladeze vulcanul. Care sunt dimensiunile acestui... balon?

Mahnmut îi spuse ionianului.

- Umflat cu heliu aici, la altitudine zero, nivelul mării marțiene, ar însemna un diametru de șaizeci de metri și înălțimea de treizeci și cinci de metri, ceea ce ar trebui să ridice cu ușurință nacela, pe tine, Dispozitivul și radioul până la limita spațiului cosmic... sau pe piscul lui Olympus, spuse Orphu.

- Nacela? repetă Mahnmut, străduindu-se să absoarbă conceptul.

- Lada în care a venit. În mod clar este vehiculul în care plănuia Koros să călătorească. Are o capotă de transpolimer - un fel de acoperiș presurizabil?

- Da.

- Asta este, atunci.

- Dar Olympus Mons are un escalator ce suie pe versantul lui sudic, rosti Mahnmut prostește.

- Koros și moravecii care au plănuit misiunea nu știau.

Mahnmut își luă privirea de la balon pentru un minut, ca să se gândească. Faleza sudică a lui Valles Marineris era doar o dungă roșie și subțire pe orizontul verde-albastru, pe măsură ce feluca avansa în canalele centrale ale râului estuar.

- Nacela este prea mică pentru a te transporta pe tine.

- Evident...

- Așa că voi construi una mai mare, îl întrerupse Mahnmut.

- Crezi realmente că vom sui pe piscul lui Olympus Mons? întrebă încetișor Orphu.

- Nu știu. Știu numai că vom mai avea de străbătut încă cel puțin două mii de kilometri până la vulcan, atunci când... dacă... vom ajunge la capătul vestic al lui Valles Marineris cu ambarcațiunea asta micuță. N-am absolut nici o idee în ce fel vom străbate învâlmășeala din Noctis Labyrinthus și cum vom traversa Platoul Tharsis spre Olympus, totuși acest... balon... s-ar putea să funcționeze. Este posibil.

- Am putea începe chiar acum. Ar fi mai rapid decât această...

cum i-ai spus?

- Felucă, spuse Mahnmut, ridicând ochii la șarturile și vecele ce se conturau precis pe cerul trandafiriu-albastru.

Câțiva omuleți verzi treceau fără efort de la o parâmbă la alta.

- Și nu, nu cred că ar trebui să-ncercăm balonul, decât atunci când vom fi nevoiți. Utilizează material cameleonice de tip stealth, chiar și pe năclă, dar nu sunt atât de convins că n-ar putea fi urmărit de cei din carele de luptă zburătoare. Îl vom lansa când ajungem la Noctis Labyrinthus. Și așa va fi o călătorie aeriană lungă și destul de dificilă, fiindcă între noi și Olympus vor fi trei dintre cei mai înalți vulcani de pe Marte.

Orphu hurui aproape de subsonice.

- *Ocolul planetei în optzeci de zile*, da?

- Nu chiar ocol, preciză Mahnmut. Punând la socoteală și călătoria aceasta cu ambarcațiunea, va trebui să străbatem doar cu puțin mai mult de un sfert din circumferința lui Marte.

Mahnmut încercă să-și treacă timpul și să-și alunge indispoziția, citind sonetele lui Shakespeare din cartea materială pe care o salvase din *Doamna Brună*. Nu avu succes. Dacă în anii trecuți se pierduse în analize, dibuind structuri ascunse, conexiuni verbale și conținut dramatic, sonetele i se păreau acum triste. Triste și desul de obscene.

Moravecului nici că putea să-i pese mai puțin de ceea ce „Will”, „poetul” din sonete, îi făcea „tânărului” sau ce aștepta să i se facă - Mahnmut nu avea nici penis, nici anus și nu ducea dorul unuia -, dar abundentele măguliri și flagrantele intimidări ale îngustului la minte, însă bogatului „tânăr”, de către poetul mai vârstnic i se păreau opresive, la limita perversității. Dădu iute paginile până la sonetele „Doamnei Brune”, însă acestea erau chiar și mai cinice și perverse. Mahnmut era de acord cu analiza potrivit căreia interesul poetului față de această femeie era focalizat exact asupra promiscuității ei - femeia cu păr negru, ochi negri, sâni oacheși și sfârcuri întunecate era, dacă se putea avea încredere în poet, nu o prostituată, ci o tîrfă ordinară.

Mahnmut descărcase demult eseul lui Freud din 1910, *Un tip special de alegere de obiect făcut de bărbați*, în care vrăciul din Epoca Pierdută prezentase cazuri de masculi umani ce puteau fi ațâțați sexual numai de femei binecunoscute pentru

promiscuitatea lor. Shakespeare nu ezitase în a descrie vaginul unei femei ca fiind *golful tuturor* și zeflemisise sarcastic – *dor viclean* – moravurile ușoare ale Doamnei Brune, iar Mahnmut petrecuse ani fericiți în căutarea de niveluri mai adânci și structuri dramatice înapoia acelor vulgarități, dar în ziua aceasta – cu soarele gata să coboare drept în jos în uriașa mare interioară și falezele strălucind roșu-trandafiriu spre nord – vedea sonetele doar ca pe niște rufe murdare, confesiunile intime ale unui poet grobian.

– Îți citești sonetele? întrebă Orphu.

Mahnmut închise cartea.

– Cum ți-ai dat seama? Ai devenit telepat, acum, după ce ți-ai pierdut ochii?

– Nu încă, hurui ionianul.

Uriașa lui formă de crab era legată de punte la zece metri de locul unde Mahnmut stătea lângă provă.

– Atâta doar că unele dintre tăcerile tale sunt mai literare decât altele.

Mahnmut se ridică și se întoarse către apusul de soare. Omuleții verzi strângeau parâmele și derulau lanțul ancorei, pregătind ambarcațiunea pentru somnul lor.

– De ce i-ar fi programat pe unii dintre noi să aibă o predispoziție pentru cărțile oamenilor? Cu ce ar fi utilă trăsătura aceasta unui moravec, acum, când este posibil ca întreaga rasă umană să se fi sfârșit?

– M-am întrebat eu însumi. Koros III și Ri Po nu erau afectați de slăbiciunea noastră, dar tu trebuie să fi cunoscut și alți obsedați de literatura oamenilor.

– Vechiul meu partener, Urtzweil, citea și recitea traducerea în engleză a *Bibliei* realizată pe timpul regelui Iacob. A studiat-o vreme de decenii.

– Da. Ca eu și Proust al meu.

Fredonă niște măsuri din *Eu și umbra mea*:

– Mahnmut, știi ce au în comun toate aceste opere de care suntem noi atrași?

Cel întrebat se gândi câteva clipe.

– Nu, răspunse în cele din urmă.

– Sunt inepuizabile.

– Inepuizabile?

– Este imposibil să fie înțelese în mod complet. Dacă noi am fi

fost oameni, piesele și romanele acestea ar fi fost aidoma unor locuințe în care descoperi întruna încăperi noi, scări ascunse, mansarde necunoscute... genul acesta de lucruri.

- Mda, făcu Mahnmut, fără să fie convins de metaforă.

- Azi nu pari încântat de Bard, observă Orphu.

- Cred că inepuizabilitatea lui m-a epuizat, recunosc Mahnmut.

- Ce se întâmplă pe punte? Multă activitate?

Mahnmut întoarse spatele apusului. Trei sferturi din echipajul de OV alerga silențios, legând, fixând, coborând ancora și asigurând-o. Mai rămăseseră numai trei-patru minute de lumină solară utilizabilă, înainte ca omuleții să intre în hibernare - să se așeze, să se ghemuiască și să se „decupleze” pentru noapte.

- Ai simțit vibrațiile din punte? Își întrebă Mahnmut prietenul.

Cu excepția mirosului, era ultimul simț care-i rămăsese ionianului.

- Nu, am știut pur și simplu că era acel moment al zilei. De ce nu-i ajuți?

- Pardon?

- Să-i ajuți, repetă Orphu. Ești un matelot apt de muncă și cel puțin deosebești o saulă de o sulă. Dă-le o mână de ajutor... sau cel mai apropiat echivalent moravec al tău.

- I-aș încurca.

Mahnmut privi acțiunile iuți și precizia perfectă a omuleților verzi. Se deplasau pe parâme și se cocoțau pe catarge precum maimuțele pe care le văzuse în videouri.

- Noi n-avem telepatie, adăugă el, dar sunt aproape sigur că ei o au. N-au nevoie de ajutorul meu.

- Prostii. Fă-te util. Eu mă întorc la lectura despre *monsieur Swann* și infidela lui prietenă.

Moravecul șovăi o secundă, dar apoi își strecură neprețuitul volum de sonete în raniță, merse pe mijlocul punții și se alătură la fixarea velei latine ce fusese deja coborâtă. La început, OV se opriră din activitatea lor sincronizată și rămaseră privindu-l - ochii ca niște nasturi negri de antracit se holbau de pe fețele verzi și lipsite de trăsături însă după aceea îi făcură loc și Mahnmut, privind soarele care apunea și respirând aerul marțian curat, se apucă hotărât de treabă.

În următoarele săptămâni, dispoziția lui Mahnmut se schimbă

din deprimare, în satisfacție, iar apoi în ceva similar cu echivalentul bucuriei moravece. Muncea în fiecare zi cu OV, conversând cu Orphu chiar în timp ce cârpea vele, matisa parâme, spăla punțile, ridica ancora și făcea de cart la timonă. Feluca înainta cam cu patruzeci de kilometri pe zi, ceva ce părea foarte puțin, până țineai seama de faptul că avansau în amonte, navigau cu vânturi neregulate, vâsleau în mare parte a timpului și se opreau complet peste noapte. Deoarece Valles Marineris era lungă de patru mii de kilometri – aproape pe cât de lată fusese națiunea Statele Unite din Epoca Pierdută –, Mahnmut se resemnase că o vor străbate în aproximativ o sută de zile marțiene. Dincolo de țărmul vestic al mării interioare, îşi reamintea el în mod frecvent și Orphu îi reamintea când uita, se întindeau peste o mie opt sute de kilometri ai Platoului Tharsis.

Mahnmut nu se grăbea. Plăcerile ambarcațiunii – nu avea nici un nume, din câte putuse înțelege moravecul, și nu intenționa să ucidă vreun omuleț pentru a întreba – erau simple și reale, peisajul copleșitor, soarele cald ziua și văzduhul delicios de răcoros în timpul nopții, iar graba disperată a misiunii lor pălea sub ciclul liniștitor al rutinei.

Spre sfârșitul celei de-a șasea săptămâni petrecute pe apă, Mahnmut lucra la catargul prova al felucii, când un car de luptă apărură la nici un kilometru drept în fața lor, zburând jos – la maximum treizeci de metri deasupra pânzelor ambarcațiunii –, astfel că moravecul nu mai avu vreme să se ascundă. Era singur la intersecția celor două segmente ale catargului – velele unei feluci sunt triunghiulare, iar cele două catarge sunt segmentate, cu secțiunea superioară înclinată aerodinamic către înapoi – și nici un omuleț verde nu se găsea pe greement. Mahnmut era complet expus privirii oricui ar fi fost în carul de luptă.

Vehiculul zburător trecu peste el cu câteva sute de kilometri pe oră și atât de jos, încât Mahnmut putu să vadă că cei doi cai care-l trăgeau erau holograme. Unicul ocupant era un bărbat înalt, într-o tunică arămie, care ținea hăturile virtuale. Avea pielea aurie, era chipeș și cu aspect puternic, iar părul lung și blond îi flutura în urmă. Nu se sinchisi să privească în jos.

Moravecul profită de oportunitate pentru a studia vehiculul și pe ocupantul său cu toate filtrele vizuale, frecvențele și lungimile de undă de care dispunea, expediind datele lui Orphu pe fascicul îngust, în eventualitatea în care zeul din car îl zărise și decisese

să-l fulgere pe Mahnmut de pe catarg printr-un gest al mâinii. Caii, hăturile și roțile erau holograme, însă carul era perfect real – construit din titan și aur. Mahnmut nu putu detecta siaje de rachete, pulsații ionice sau jet, însă carul emitea energie pe tot spectrul electromagnetic – îndeajuns pentru a îneca discuția radio dintre moraveci, dacă n-ar fi fost pe fascicul îngust. Încă mai amenințător, mașina zburătoare lăsa în spate filamente cvadri-dimensionale de flux cuantic. O parte din profilul energetic al vehiculului era capturat într-un câmp de forță pe care Mahnmut îl putu distinge clar în infraroșu – un scut energetic amplasat în fața aparatului de zbor pentru a-l proteja de curentul propriei sale goane prin văzduh și o bulă defensivă mai mare, care-l înconjura complet. Mahnmut fu fericit că nu aruncase o piatră spre car, ori că nu trăsese în el – dacă ar fi avut o piatră sau o armă energetică, pe care nu le avea. Acel câmp de forță, calculă Orphu, ar fi ferit pilotul de orice, cu excepția unei explozii nucleare de forță redusă.

– Ce-l face să zboare? întrebă ionianul, pe când carul se îndepărta către est. Marte nu are un câmp magnetic destul de puternic pentru a propulsa vreun aparat de zbor electromagnetic.

– Cred că fluxul cuantic, răspunse Mahnmut, din locul unde era cocoțat pe catarg.

Era o zi vântoasă și feluca se legăna într-o parte și cealaltă, pe măsură ce descria volte, iar valurile înspumate o izbeau dinspre sud.

Orphu emise un sunet nepolitic.

– Distorsiunea cuantică direcționată poate dezintegra continuumul spațio-temporal – alături de ființe și planete totuși, nu văd cum ar putea mișca un aparat prin aer.

Mahnmut strânse din umeri, în ciuda faptului că prietenul său, invizibil sub prelata fixată de mijlocul punții, nu-l putea zări.

– Ei bine, nu avea elice. O să-ți descarc datele, dar mie mi s-a părut că făcea surfing pe o creastă de distorsiune cuantică.

– Straniu, zise Orphu. Totuși, nici chiar o mie de asemenea mașini zburătoare nu ar putea să explice abundența de distorsiuni cuantice pe care Ri Po le-a înregistrat pe Olympus Mons.

– Nu, aprobă Mahnmut. Cel puțin acest... zeu... nu ne-a văzut.

În conversație urmă o pauză și Mahnmut ascultă loviturile

provei felucii în valuri și plesnetele straiurilor velei latine, când pânzele mari se umflară iarăși de vânt. În locul unde se afla moravecul se auzea zumzet slab de vânt prin greement și lui îi plăcea sunetul. Îi plăceau de asemenea ruliul și tangajul deloc line ale ambarcațiunii, pe care le compensa cu ușurință, ținându-se cu o mână de catarg și cu cealaltă mână de o parâmă întinsă. De acum înaintaseră mult în cea mai largă secțiune a văii de rift inundate, o regiune numită Melas Chasma, cu uriașa mare secundară Candor Chasma deschizându-se către nord, cu fundul la mai mult de opt kilometri sub ei, dar și cu stânci ce aparțineau unor insule uriașe – unele lungi de sute de kilometri și late de treizeci-patruzeci de kilometri –, vizibile pe orizontul sudic.

– Poate că te-a văzut și s-a mulțumit să anunțe Olympus pentru întăriri, sugeră Orphu.

Mahnmut emise echivalentul static radio al unui suspin.

– Mereu optimist...

– Realist, îl corectă Orphu, însă tonul următoarelor sale cuvinte fu serios. Înțelegeți că nu peste multă vreme va trebui să vorbești din nou cu omuleții verzi. Avem prea multe întrebări care necesită răspunsuri.

– Știu, încuviință Mahnmut.

Gândul respectiv îl îngrețoșa vag, într-un fel în care nu reușeau niciodată tangajul și raliul felucii.

– Poate că ar trebui să umflăm și să lansăm balonul mai curând, decât mai târziu, propuse Orphu.

Moravecul petrecuse câteva zile înghețând o nacelă mare din bambusul primei și din scânduri împrumutate dintr-un perete despărțitor mai puțin important al felucii. Omuleții nu păruseră deranjați de faptul că le luase scândurile.

– Tot nu cred că ar trebui să-l lansăm deocamdată. Nu avem nici măcar certitudinea vânturilor prevalente în luna aceasta, iar propulsoarele cu impulsuri nu ne vor oferi cine știe ce posibilități de dirijare, după ce balonul se ridică în zona curenților atmosferici marțieni. Ar fi mai bine să ne apropiem cât mai mult de Olympus, înainte de a risca balonul.

– De acord, spuse Orphu după o tăcere, dar este timpul să vorbim încă o dată cu OV. Eu am o teorie, că ei nu utilizează telepatie – nici când comunică cu tine, nici când transmit informații între ei.

– Nu?

Mahnmut privi în jos, la o duzină de omuleți care ieșiră din puntea vâslașilor și începură să lucreze eficient la greementul prova.

- Nu-mi imaginez ce altceva ar putea să fie. În tot cazul, nu au guri sau urechi și nu transmit date pe nici o frecvență radio, fascicul îngust, maser sau lumină.

- Cred că informațiile sunt în particulele din corpurile lor. Nanopachete de informații codificate. De aceea ei insistă să-ți folosești mâna pentru a apuca organul acela intern, este un fel de centrală telegrafică, iar mâna ta este organică spre deosebire de, să zicem, manipulatoarele tale generale. Prin osmoză, mașini moleculare vii pot să intre în fluxul tău sangvin și să ajungă la creierul tău organic, unde aceiași nanobytes ajută la traducere.

- Și atunci cum comunică între ei? se încruntă Mahnmut nesigur.

Lui îi plăcuse teoria telepatiei.

- În același mod. Prin atingere. Epidermele lor sunt semipermeabile și probabil că datele circulă înainte și înapoi la fiecare atingere întâmplătoare.

- Nu știu... Mai ții minte că echipajul acesta părea să știe totul despre noi, când a sosit feluca? Spre ce destinație ne îndreptam? Am avut senzația că prezența noastră fusese difuzată telepatic în toată rețeaua psihică a omuleților verzi.

- Da, aprobă Orphu, așa mi se păruse și mie, dar pe lângă faptul că nici știința umană, nici cea moravecă n-a stabilit vreodată măcar un cadru de lucru teoretic pentru telepatie, briciul lui Occam ar dicta că echipajul felucii a aflat despre noi prin simplul contact fizic cu OV din locul unde ne aflam noi... sau de la alții care fuseseră acolo.

- Nanopachete de date în fluxul sangvin, zici? repetă Mahnmut, îngăduind scepticismului să i se audă în ton. Însă unul dintre ei tot va trebui să moară, dacă voi pune mai multe întrebări.

- Regretabil, spuse ionianul, fără să-i mai repete argumentul anterior potrivit căruia individul OV nu avea probabil o personalitate mai autonomă decât celulele epidermei omenești.

Câțiva omuleți suiau acum pe catargul prova, lângă Mahnmut, legând parâme și lunecând pe vela latină cu ușurința unor acrobați. Încuviințau amabil din capetele verzi, de câte ori treceau pe lângă el, în sus ori în jos.

- Cred c-o să mai aștept înainte de a-i întreba, zise moravecul. În momentul ăsta, la orizontul sudic este un nor maroniu-roșcat imens și vor avea nevoie de toate perechile de mâini disponibile ca să pregătească ambarcațiunea pentru furtuna care se apropie.

27

Câmpiile Ilionului

Troienii îi masacrează pe greci. Studenții din cealaltă viață a mea ar fi spus că-i „decimează” pe greci, utilizând termenul pentru distrugere totală atât de îndrăgit de ziariștii leneși și comentatorii TV analfabeți de la sfârșitul secolului al douăzecilea și începutul secolului al douăzeci și unulea, dar, întrucât „a decima” era un termen foarte precis - romanii ucideau fiecare al zecelea om dintr-o așezare, ca represalii față de revolte - și asta ar duce la numai zece procente victime, este corect să spun că troienii fac mult mai rău decât a-i decima pe greci.

Troienii îi *masacrează* pe greci.

După ultimatumul pe care l-a adresat celorlalți zei, Zeus se TC pe Pământ în carul său de aur, coboară pe pantele muntelui Ida, cel mai înalt munte vizibil din Ilion, și-și ocupă tronul uriaș de pe vârful de acolo, privind în jos și în depărtare spre zidurile înalte ale cetății și sutele de corăbii de război aheene trase pe plajă și ancorate în larg. Ceilalți zei sunt prea intimidați ca să coboare pentru a interveni, după demonstrația lui de forță pură, așa că Părintele Zeilor își scoate balanța de aur și cântărește sortile morții pentru bărbații de dedesubt - o greutate este modelată în forma unui călăreț troian, iar cealaltă ca un lăncier argiv în platoșă de aramă.

Zeus ridică balanța sacră, ținându-i cumpăna de mijloc, iar ziua de pierire a aheilor coboară, în vreme ce norocul Troiei se înalță spre cer. Zeus surâde văzând asta, iar eu sunt destul de aproape ca să-l zăresc pe bătrânul nemernic că apasă cu degetul mare pe un talger.

Troienii se revarsă prin porțile cetății lor, aidoma viespilor dintr-un cuib zgândărit. Cerul este jos, sur și clocotitor de energie întunecată, iar fulgerele lui Zeus lovesc frecvent câmpul de bătălie - și de fiecare dată printre argivi și aheii cu plete lungi. Zărind limpede semnele de nemulțumire ale Stăpânului Zeilor,

grecii se năpustesc totuși înainte pentru a lupta – ce altceva pot face? – și câmpiile Ilionului răsună de izbiturile pavezilor ce se ciocnesc, de hârșăiturile sulitelor, de huruiturile carelor de luptă și de urletele oamenilor și cailor ce mor.

Lucrurile merg prost pentru ahei din capul locului. Fulgerele lovesc în rândurile lor, arzându-i ca pe niște pui înveliți în bronz dintr-o rotiserie. Hector se repede înainte precum o forță a naturii și omul calm pe care-l admirasem pe zidurile Ilionului alături de soția și pruncul său a dispărut, înlocuit de un dement însângerat, care-i retează pe dușmani ca pe firele de iarbă și răcnește către cei care-l urmează, cerând mai mult sânge, mai mult carnaj. Aceștia îl ascultă, întreaga armată troiană și aliații săi urlă ca dintr-un singur gâtlej și năvălește înainte în masă, rostogolindu-se peste aheii ce se retrag aidoma unui tsunami de bronz și piele.

Paris – pe care-l etichetasem drept un filfizon în descrierea întâlnirii sale cu Hector cu doar o zi în urmă, și pe care îl încornorasem după aceea – se află alături de Hector și pare de asemenea o mașină de ucis posedată de diavol. Este un arcaș iscusit și săgețile lui lungi par să nu dea greș astăzi. Ahei și argivi deopotrivă cad cu săgețile sale înfipite în beregate, inimi, vintre și ochi. Fiecare proiectil atinge o țintă.

Hector își croiește drum prin toate pâlcurile de rezistență greacă, retezând gâturi ca pe tulpinile de margarete, neoferind milă și neascultând nici o rugămintă de cruțare în surzenia freneziei sale ucigașe. Când aheii izbutesc să se ralieze, ici și colo, împotriva măcelului troian într-un grup brav de potrivnicie, un fulger de energie albastră din norii clocotitori explodează printre ei ca o grenadă cosmică și tunetul care urmează se amestecă cu zbieretele oamenilor ce mor.

Idomeneu și mărețul rege Agamemnon lovesc și fug. Apoi Marele și Micul Aias, participanți la o mie de bătălii își pierd curajul și părăsesc câmpul de luptă. Odiseu, „ce multe-ndurase”, nu poate îndura și acest masacru și decide că partea cea mai importantă a valorii trebuie să fie la adăpostul sigur al corăbiilor sale de pe plajă. Fuge al naibii de iute pentru un bărbat cu picioare scurte. Singurul care nu se întoarce ca să scape este bătrânul Nestor, și asta numai fiindcă soțul Elenei a trimis o săgeată prin țeasta calului său din frunte, încurcându-i pe ceilalți în panica lor. Nestor le retează harnașamentele cu spada, având

intenția vădită de a părăsi cât mai rapid bătălia, însă carul lui Hector se năpustește înainte, luptătorii din jurul lui Nestor cad răpuși, cu săgețile lui Paris ieșindu-le din piepturi și gâturi, iar caii fug chiar mai iute decât eroii greci de acum îndepărtați, lăsându-l pe bătrânul Nestor în carul fără bidivii, cu Hector apropiindu-se iute.

Când Odiseu sprintează, fără măcar a-i arunca o privire, Nestor strigă:

- Oare unde fugi așa grăbit, fecior al lui Laertes, o, prea-iscusitul tactician?

Sarcasmul îi este însă irosit în van. Odiseu dispăre în norul de praf al retragerii panicate, fără a încetini pentru vechiul lui prieten.

Diomede, care dintotdeauna s-a temut mai mult să fie numit laș, decât s-a temut de durere sau moarte, se întoarce în tumult cu carul său de luptă, având intenția vădită de a-l recupera pe Nestor și de a-l alunga pe Hector. Îl ridică pe Nestor ca pe un sac boțit de rufe, iar bătrânul vizitiu prinde ambele hățuri și-i mână carul, nu pentru a-l *feri de șarja* lui Hector, ci *îndreptându-l* către acesta. Diomede se apropie îndeajuns de mult pentru a-și azvârli sulita spre Hector, dar arma grea îl ucide pe vizitiul său, Eniopeus, fiul lui Tebaeus, și pentru o clipă, când leșul vizitiului se prăbușește îndărăt, peste pedestrii surprinși, iar caii lui Hector cabrează scăpați de sub control, totul se schimbă.

Citisem că în multe lupte există un asemenea moment, când totul atârână în balanță. În timp ce Hector se luptă să-și stăpânească telegarii și troienii care-l însoțesc se opresc în derută, grecii întrezăresc o posibilă răsturnare a sortii și năvălesc în breșă, urmându-i pe bătrânul Nestor și pe Diomede. Pentru o secundă, aheii recâștigă inițiativa, urlând provocator și sfârtecându-i pe cei care conduc asaltul troienilor.

Atunci Zeus intervine din nou. Tunetul bubuie. Trăsnetul spintecă pământul și caii dispar într-o străfulgerare de lumină și în duhoarea de pucioasă și copite arse. Lângă Diomede și Nestor, care de luptă aheene explodează într-un vălmășag de bucăți de cai și corpuri aruncate în aer. Bronzul se topește și scuturile de piele izbucnesc în flăcări. Până și pentru încăpățânatul Diomede este vădit că Zeus nu-l iubește astăzi.

Nestor încearcă să întoarcă bidiviii care cabrează, însă aceștia au metaforicele zăbale în boturile lor perfect reale și nu pot fi

stăpâniți. Carul lor – singur, întrucât ceilalți ahei au dat bir cu fugiții – înaintează în hopuri spre zece mii de troieni furioși.

– lute, Diomede, prinde hățurile și ajută-mă să-ntorc armăsarii! strigă Nestor. A lupta mai mult azi înseamnă a muri azi!

Diomede ia hățurile din mâinile bătrânului, dar nu întoarce carul.

– Vrednice bătrâne, de voi fugi azi, Hector se va lăuda soldaților săi: „Când a fugit Diomede spre corăbiile sale, de mine-a fost gonit!”

Nestor îl prinde pe Diomede de gâtul muscular.

– Ești un copil de șase ani? Întoarce-n pizda mă-sii carul, idiotule, altfel Hector ne va purta intestinele ca jartiere înainte să vină ora ceaiului în Troia!

Sau alte cuvinte de genul acesta. Mă aflu la o sută de metri depărtare față de scenă și este posibil ca microfonul direcțional de pe bastonul meu să nu funcționeze corect. De asemenea, deoarece sunt metamorfozat ca pedestru aheean, fug împreună cu ceilalți, privind totul peste umăr, în vreme ce săgețile lui Paris cad în jurul nostru și printre noi.

Diomede se luptă cu dilema două-trei clipe, apoi preferă să se lupte cu caii, întorcându-le capetele și conducându-i către corăbiile negre și siguranță.

– Ha! răcnește Hector peste vacarm. (Are alt vizitiu – Archeptolemus, chipeșul fiu al lui Ifitus – și se avântă iarăși în bătălie cu vigoarea reînnoită a unui bărbat cu adevărat îndrăgostit de meseria sa.) Ha! Te-am pus pe fugă, Diomede! Lașule! Copiliță fricoasă! Sticlete cu paiete! Bășinuță de vrăbiuță!

Diomede se răsucește în car, clocotind de furie și rușine, dar Nestor a preluat hățurile acum și caii înșiși au înțeles în ce direcție se află adăpostul. Carul trece peste bolovani, făgașe de roți și pedestri greci ce fug, purtat de galopul sălbatic al telegarilor spre plajă și scăpare, iar singurul fel în care Diomede s-ar mai putea lupta cu Hector ar fi dacă ar sări jos din car și ar înfrunta de jos miile de troieni. Alege să nu procedeze așa.

– Dacă vrei să ne schimbi ursitele, trebuie să găsești pivotul, îmi spusese Elena de dimineață.

Mă întrebasese apoi despre cât de bine cunoșteam *Iliada* – deși ea considera poemul ca fiind perceperea mea oraculară a

viitorului – și insistase să găsească pivotul evenimentelor, punctul unic din războiul de zece ani pe care se rotea totul. Articulația Ursitei, ca să zic așa.

Șovăisem de dimineață, distrăgând-o pe ea și pe mine cu o ultimă repriză de sex, dar în orele nebunești ce se derulaseră de atunci mă gândisem la cuvintele acelea.

Dacă vrei să ne schimbi ursitele, trebuie să găsești pivotul.

Aș pune la bătaie postul meu de scoliast homeric că pivotul acestei tragice istorii se apropie rapid – solia la Ahile.

Deocamdată evenimentele continuă – mai mult sau mai puțin – să urmărească poemul, ba chiar cu Afrodita și Ares scoși din luptă din cauza rănilor. Zeus a sacrificat legea și a intervenit de partea troienilor. N-am de gând să mă TC înapoi pe Olimp, decât dacă voi fi nevoit, dar bănuiesc că narațiunea lui Homer se derulează și acolo. Hera se agită pentru că argivii ei sunt snopiți în bătaie și se străduiește să-l convingă pe Poseidon să intervină de partea lor, totuși zeul „cutremurător-al-pământului” este șocat de sugestia ei – nu intenționează să se războiască cu Zeus. Apoi, când grecii sunt bătuti încă și mai rău în cursul zilei, Atena se va despuia complet, după care se va îmbrăca în armura ei de luptă cea mai bună, cu pieptar strălucitor – mărturisesc că pentru așa ceva ar merita să mă TC pe Olimp –, însă va fi oprită prompt de mesagera lui Zeus, Iris. Mesajul lui Zeus va fi scurt:

– Dacă tu și Hera veniți să vă împotriviți mie cu armele, fiica mea cu ochi-oțelii, vă voi rupe genunchii telegarilor, vă voi azvârli pe voi amândouă din carul vostru, voi sfărâma carul și vă voi răni pe amândouă atât de teribil cu fulgerele mele, încât veți zăcea în cuvele de vindecare zece ani lungi, ce vor trece-ncet, înainte ca viermii verzi să vă coasă la loc.

Atena va rămâne pe Olimp. După câteva ore de contraatac încununat de succes, grecii vor suferi pierderi și mai grele și se vor retrage îndărătul propriilor fortificații – o tranșee care a fost săpată acum zece ani, la scurtă vreme după debarcare, și o mie de pari ascuțiți, toate apărările fiind recent refăcute la porunca lui Agamemnon –, dar chiar și înapoia liniilor defensive, aheii intrați în panică vor pierde speranțele și vor vota să plece spre casă.

Agamemnon va încerca să-i revigoreze, oferind un ospăț îmbelșugat pentru căpeteniile sale – chiar în timp ce Hector și miile lui de troieni se organizează pentru asaltul final, despre

care ei știu că se va sfârși prin incendierea corăbiilor negre ale aheilor și încheierea o dată pentru totdeauna a acestui război –, iar la cina regelui grec, Nestor va susține că unica lor șansă stă în împăcarea lui Agamemnon cu Ahile.

Agamemnon va fi de acord să-i plătească lui Ahile o răscumpărare regească – *mai mult* decât o răscumpărare regească – șapte trepiede de foc, zece talanți de aur, douăzeci de cazane strălucitoare, o duzină de armăsari, șapte roabe frumoase, și nu-mi mai amintesc ce altceva... Cel mai important însă, darurile aveau s-o includă pe Briseis, fiica lui Briseus – roaba de la care plecase toată sfada lor. Pentru a lega cu fundă roșie cadoul acela, Agamemnon va jura de asemenea că el nu se culcase niciodată cu Briseis. Ca stimulent final, el mai adaugă și șapte cetăți, regate grecești – Cardamile, Enope, Hire, Antea, Ferae, Aepea și Pedasus. Bineînțeles, Agamemnon nici nu deține, nici nu conduce aceste cetăți – el face cadou pământurile vecinilor săi –, totuși bănuiesc că gestul contează.

Unicul lucru pe care Agamemnon nu i-l va oferi lui Ahile sunt scuzele sale. Fiul lui Atreu este prea mândru ca să se plece.

– El să mi se plece mie! va striga peste numai câteva ore spre Nestor, Odiseu, Diomede și celelalte căpetenii. Eu sunt regele mai mareț, eu sunt mai vârstnic și declar că eu sunt cel mai de seamă!

În ciuda aroganței lui Agamemnon, Odiseu și ceilalți vor vedea o cale de ieșire. Ei înțeleg că dacă vor transmite mesajul readucerii lui Briseis și a tuturor celorlalte daruri regești – și vor omite ca din întâmplare partea cu „eu sunt bărbatul mai de seamă” –, există o posibilitate ca Ahile să se realăture luptei. Cel puțin această solie oferă o rază de speranță.

Aici începe partea complicată – aici trebuie căutat pivotul, placa turnantă, reazemul pârghiei evenimentelor.

Ca scoliast, știu că solia este inima și pivotul *Iliadei*. Decizia lui Ahile, după aflarea ofertei emisarilor, va determina fluxul tuturor evenimentelor viitoare – moartea lui Hector, moartea lui Ahile și căderea Ilionului.

Aici urmează însă partea delicată. Homer își alege cu multă grijă cuvintele – poate cu mai multă grijă decât oricare alt povestitor din istorie. El ne spune că Nestor va numi cinci bărbați – Fenix, Marele Aias, Odiseu, Odius și Euribates. Ultimii doi sunt simpli crainici, heralzi, elemente decorative de protocol, și ei nu

vor veni la cortul lui Ahile alături de adevărații emisari și nici nu vor lua parte la discuțiile de acolo.

Problema este că Fenix reprezintă o alegere stranie – el n-a mai apărut până acum în poveste și este mai degrabă un tutore și slujitor mirmidon al lui Ahile, decât un comandant, și pare puțin logic să fie trimis pentru a-și convinge stăpânul. În plus, când emisarii merg pe malul mării – „unde rândurile de luptă ale valurilor se izbesc și se prăbușesc” – către cortul lui Ahile, forma verbului utilizată de Homer este duală – un verb grecesc conjugat între singular și plural, care este întotdeauna asociată la *doi oameni* – în cazul acesta, Aias și Odiseu. Homer utilizează alte șapte cuvinte care, în greaca din vremea sa – din vremea aceasta – sunt asociate pentru *doi oameni*, nu pentru trei.

Unde este Fenix în decursul drumului din tabăra lui Agamemnon spre partea taberei ocupată de Ahile? Poate oare să fie deja în cortul lui Ahile, așteptându-i pe soli? Nu pare logic.

Mulți scoliaști, înainte și după existența mea pe pământ, au afirmat că Fenix nu ar fi decât o adăugire stângace la epopee, un personaj introdus peste secole, ceea ce ar explica forma duală a verbului, însă teoria lor ignoră faptul că Fenix va oferi argumentația cea mai lungă și mai complexă dintre cei trei emisari. Discursul lui este atât de minunat digresiv și complicat, încât radiază pur și simplu stilul lui Homer.

Este ca și cum poetul orb însuși ar fi fost nesigur dacă la Ahile au fost doi sau trei soli și care, exact, fusese rolul lui Fenix în conversația care avea să decidă ursitele tuturor?

Dispon de puține ore pentru a mă gândi la asta. *Dacă vrei să ne schimbi ursitele, trebuie să găsești pivotul.*

Dar asta se va întâmpla peste câteva ore în viitorul meu. Aici este abia mijlocul după-amiezii, iar troienii se opresc de partea dinspre Ilion a șanțului aheen, în vreme ce grecii se îngheșuie ca furnicile îndărățul zidului lor de bolovani și pari ascuțiți. Încă metamorfozat în lăncier aheen asudat, izbutesc să mă apropiu de Agamemnon, când regele își mustră mai întâi oamenii și apoi imploră ajutorul lui Zeus în ceasul lor cel mai întunecat.

– Rușine să vă fie! răcnește fiul lui Atreu spre oastea sa murdară.

Doar o sutime dintre soldați îl poate auzi, desigur, acustica antică fiind așa cum este, totuși Agamemnon are un glas

puternic, iar cei din rândurile din spate îi transmit cuvintele către ceilalți.

- Rușine! Dezonoare! Vă-nveșmântați ca războinici măreți, dar i-o laudă neadevărată! Ați jurat să treceți cetatea asta prin foc și pară, însă v-ați îmbuibat cu cărnuri de boi - cumpărate pe socoteala mea! - și ați băut urcioare rase cu vin - cumpărate și aduse aici pe socoteala mea! - și-acum, priviți-vă! O gloată bătută! Vă laudați că fiecare dintre voi poate să-nfrunte singur o sută de troieni - ba chiar și două sute! -, iar acum nu țineți piept unui singur muritor - Hector. Dintr-o clipă în alta, Hector va fi aici cu hoardele sale, nimicindu-ne corăbiile cu foc pârjolitor, iar această oaste fanfaroană de... *eroi*... - Agamemnon mai că nu scupă cuvântul - va fugi acasă, la neveste și copii... *pe socoteala mea!*

Agamemnon renunță la imprecățiile adresate oamenilor săi și ridică brațele spre cerul sudic, către muntele Ida, de unde veniseră furtunile, tunetele și fulgerele.

- Părinte Zeus, cum îmi poți răpi astfel gloria? Cum te-am jignit? Nici o dată - îți jur, nici măcar o singură dată! - nu am trecut pe lângă un altar al tău, nici chiar în călătoria noastră pe mări până aici, ci m-am oprit și am ars grăsimile de tauri și pulpele lor pentru faima *ta*. Ruga noastră a fost simplă - să radem de pe fața pământului zidurile Ilionului, să-i ucidem eroii, să-i siluim femeile și să-i înrobim poporul. Oare am cerut prea mult? Părinte, împlinește-mi ruga aceasta: îngăduie oamenilor mei să scape cu viață - înaltează atâtea. Nu-l lăsa pe Hector și pe troienii aceștia să ne bată ca pe niște catări de-nchiriat!

L-am auzit pe Agamemnon ținând discursuri mult mai elocvente - ce dracu', *toate* discursurile pe care le-am auzit din partea lui au fost mai elocvente decât ăsta și înțeleg nevoia lui Homer de a rescrie totul -, dar în momentul acela se petrece o minune. Cel puțin aheii o privesc ca pe o minune.

Ca din senin apare un vultur, zburând dinspre sud, un vultur uriaș, care poartă în gheare un pui de căprioară.

Gloata care se împinsese către corăbii și către siguranța oferită de mări, și care se oprise numai în treacăt să-l asculte pe Agamemnon, încremenește locului și arată într-acolo.

Vulturul se înalță, dă un ocol, coboară și sloboade din gheare puiul de căprioară, care încă zvâcnește din picioare, de la treizeci de metri înălțime spre o movilă de nisip aflată chiar la baza

altarului de piatră pe care aheii îl ridicaseră în cinstea lui Zeus după ce debarcaseră cu atâta vreme în urmă.

Este suficient. După cincisprezece secunde de tăcere stupefiantă, un muget se înalță din mijlocul oamenilor – oameni care fuseseră bătuți și transformați în lași cu zece minute mai devreme, dar care s-au preschimbat acum în luptători, cu inimile și brațele întărite de acest semn clar de iertare și aprobare din partea lui Zeus – și fără întârziere, cincizeci de mii de ahei și argivi și toți ceilalți se năpustesc înapoi în formații îndărătul comandanților lor, caii sunt reînhamăți la care, carele sunt mânite peste podurile de pământ ce încă traversează tranșeele defensive și bătălia reîncepe.

Este ora arcașului.

Deși Diomedee conduce contraatacul, susținut îndeaproape de atrizi, Agamemnon și Menelau, urmați la rândul lor de Marele Aias și Micul Aias, și deși acești eroi pricinuiesc pierderi grele troienilor cu lănci și înțeleștări între spade, lupta îl are în centru acum pe arcașul aheean Teucer, fiul nelegitim al lui Telamon și frate vitreg cu Marele Aias.

Teucer fusese dintotdeauna considerat un maestru arcaș și de-a lungul anilor îl văzusem săgetând zeci de troieni, dar aceasta este pentru el ziua de sub luminile reflectoarelor. El și Aias intră într-un ritm în care Teucer se ghemuiește sub zidul pavezei fratelui său vitreg – Marele Aias folosește un gigantic scut dreptunghiular despre care istoricii militari susțin că nici măcar n-ar fi existat în timpul războiului troian – și când Aias ridică scutul, Teucer trage pe dedesubt în rândurile troienilor, aflați la șaiszeci de metri depărtare. Azi se pare că nu poate să rateze nici o țintă.

Îl ucide mai întâi pe Orsilocius, expediind o săgeată cu ghimpi în inima bărbatului scund. După aceea îl ucide pe Ofesteles, trimitând vârful săgeții în ochiul drept al comandantului, când troianul aruncă o privire peste scutul său de piele netăbăcită. Apoi Daetor și Cromius cad, răniți mortal de două lovituri rapide, perfect plasate. De fiecare dată când Teucer trage, troienii slobod propriile lor săgeți și lănci în încercarea zadarnică de a-l ucide pe arcaș, însă Marele Aias se ghemuiește și scutul lui masiv îi acoperă pe amândoi și deviază toate proiectilele.

Valul troienilor se oprește, Aias ridică pavăza și Teucer îl

săgetează pe Licofontes, prinț al îndepărtatei sale cetăți, însă doar îl rănește. Când comandanții lui Licofontes sar în ajutorul acestuia, Teucer trimite o a doua săgeată în ficatul bărbatului căzut.

Fiul lui Polimaion, Amopaon, cade următorul, cu săgeata lui Teucer ieșindu-i prin gât. Sângele țâșnește la un metru și jumătate în văzduh și puternicul Amopaon încearcă să se ridice, dar săgeata l-a țintuit de pământ și el se golește de sânge în mai puțin de un minut, cu trupul zvâcnind și convulsionându-se tot mai slab. Aheii ovaționează. Îl cunosc... l-am cunoscut... pe Amopaon. Troianul obișnuia să mănânce pe terasa micii taverne unde mie și lui Nighthenhelter ne plăcea să ne întâlnim și am pălăvrăgit de multe ori despre fel de fel de fleacuri. Cândva mi-a spus că tatăl lui, Polimaion, îl cunoscuse pe Odiseu în vremuri mai prietenoase și că odată, pe când călătorise în Itaca și se alăturase grecilor prietenoși la o vânătoare, Polimaion ucisese un mistreț sălbatic care străpunsese adânc piciorul lui Odiseu și l-ar fi ucis, dacă lancea azvârlită de Polimaion și-ar fi greșit ținta. Amopaon mi-a spus că Odiseu mai are și acum cicatricea.

Aias se ghemuiește, ținându-și masiva pavăză metalică deasupra sa și a fratelui său vitreg ca pe un acoperiș, iar săgețile troiene răpăie pe ea. Aias se ridică, înalță scutul și Teucer îl ucide pe Melanippus – aflat la optzeci de metri depărtare – cu o săgeată care pătrunde în vintrele bărbatului și-i iese prin anus o dată cu prăbușirea troianului. Camarazii săi se îndepărtează, strâmbându-și fețele, iar Melanippus se zvârcolește pe pământ și moare. Aheii ovaționează din nou.

Agamemnon își întoarce carul și-i răcnește încurajări lui Teucer, promițându-i arcașului că va fi primul care va putea alege, după el însuși, trepiede sau perechi de cai de prăsilă – dacă Zeus și Atena îi vor îngădui vreodată să prade vistieriile Troiei, precizează el –, apoi îi făgăduiește o frumoasă troiană cu care să-mpartă culcușul, poate chiar pe soția lui Hector, Andromaca.

Teucer este înfuriat de oferta lui Agamemnon.

– Fiu al lui Atreu, crezi că mă voi strădui mai mult decât până acum, îndemnat de spusele tale despre prăzi? Trag pe-atât de iute și de precis pe cât pot. Opt săgeți – opt morți!

– Săgetează-l pe Hector! strigă Agamemnon.

– *Am tras* spre el! răcnește Teucer învâpăiat la chip. De

fiecare dată – Hector a fost ținta mea. Pur și simplu nu-l pot atinge pe puiul de cățea!

Agamemnon amuțește.

Parcă răspunzând provocării, Hector își mână brusc carul în fața liniilor troienilor, străduindu-se să-și îmbărbăteze oamenii descurajați de măcelul arcașului grec.

Aias nu se mai sinchisește să înalțe scutul de data aceasta, fiindcă Teucer se ridică, întinde complet arcul, îl țintește cu grijă pe Hector și dă drumul săgeții.

Săgeata trece la un lat de palmă de inima lui Hector, lovindu-l pe Gorgition, când acesta iese dinapoia carului lui Hector. Bărbatul cel voinic se oprește, pare surprins, coboară ochii către coada săgeții și penele ei, ca și cum ar fi ținta vreunei glume de bivuac, dar apoi capul pare să-i devină prea greu pentru gâtul masiv și cade inert pe umăr, de parcă ar fi tras în jos de greutatea coifului; după care Gorgition se prăbușește mort în nisipul îmbibat de sânge.

– La naiba! mormăie Teucer și trage încă o dată.

Hector este acum cel mai apropiat dintre troieni, întors complet cu trunchiul spre arcaș.

Săgeata îl lovește pe Archeptolemus, vizitiul lui Hector, drept în piept. Caii – deși sunt dresați pentru război – cabrează și sar, când sângele lui Archeptolemus țâșnește ca un gheizer pe flancurile lor, iar tânărul se înclină pe spate și cade apoi în colb.

– Cebriones! răcnește Hector, prinzând hăturile și strigându-și fratele – alt bastard al prolificului Priam – să-i fie vizitiu.

Cebriones suie în car, în chiar clipa când Hector sare jos. Cuprins de furie, clocotind de mânia stărnită de moartea credinciosului Archeptolemus, Hector aleargă în fâșia neutră – o țintă perfectă pentru Teucer – și culege bolovanul cel mai mare și mai ascuțit pe care-l poate ridica în mână.

Hector pare să fi uitat toate rafinamentele războiului, despre care s-a lăudat de atâtea ori, și să fi revenit la tactica locuitorilor peșterilor, ridicând bolovanul și ducând mult în spate brațul stâng, semănând leit – așa mi se pare – cu un jucător de baseball care se pregătește să lanseze mingea. Până azi nu observasem că Hector este ambidextru.

Teucer își zărește șansa, înhață altă săgeată din tolă și întinde arcul la maximum, țintind inima lui Hector, convins că poate lansa o săgeată, poate chiar două înainte ca troianul să

azvârle.

Se înșală. Hector aruncă puternic, rapid, în linie dreaptă și precis.

Piatra îl izbește pe Teucer în claviculă, imediat sub gât, cu o clipită înainte să fi slobozit săgeata. Oasele trosnesc. Tendoanele se rup. Brațul lui Teucer cade inert, struna arcului se rupe și săgeata își îngroapă vârful între sandalele arcașului.

Hector se năpustește înainte, împrăștiindu-i pe ahei ca pe pleavă, iar arcașii troieni trag săgeată după săgeată spre Teucer care a căzut, dar Marele Aias nu-și abandonează fratele; îl acoperă cu scutul său cât un zid, în vreme ce alți ahei se luptă cu pedestrii troieni. La chemarea lui Aias – un adevărat muget –, Menestius și Alastor înaintează iute și-l poartă pe arcașul aheean care geme semiconștient înapoi peste podul șanțului, la relativa siguranță din umbra corăbiilor.

Însă cele cincisprezece minute de faimă ale lui Teucer s-au sfârșit.

Apoi situația se înrăutățește foarte rapid pentru greci. Hector își vede supraviețuirea ca pe alt semn al iubirii și aprobării lui Zeus și-și conduce oamenii în șarjă după șarjă împotriva aheilor care se retrag demoralizați.

Agamemnon, Menelau și celelalte căpetenii care luptaseră în fruntea oamenilor cu numai câteva ore în urmă sunt acum bătuți cu adevărat. La început, aheii sunt prea striviți pentru a-și apăra măcar liniile defensive din lungul șanțului, parilor ascuțiți și zidului improvizat, și unicul lucru care-i oprește pe troieni să nu dea foc imediat corăbiilor este apusul soarelui și pogorârea bruscă a beznei.

În timp ce aheii se învâlmășesc în derută, cu unii dintre ei pregătindu-și deja corăbiile pentru plecare, iar cu alții încremeniți în stare de șoc, cu ochii holbați, Hector își joacă rolul din *Henric al V-lea*, mergând neobosit înainte și înapoi prin fața șirurilor de troieni, îmboldindu-și oamenii la alt măcel o dată cu venirea zorilor, trimițând luptători înapoi în cetate ca să aducă vite pentru sacrificii și ospăț, poruncind rații de vin îndulcit cu miere, cerând căruțe cu pâine proaspăt coaptă pe care înfometații troieni le atacă de parcă ar fi Agamemnon însuși și ordonând să se aprindă sute de focuri de veghe, imediat în fața liniilor de apărare aheene, pentru ca grecii îngroziți să nu închidă ochii în noaptea aceasta. Îmi pun Cușma lui Hades și merg invizibil

printre troieni.

- Măine, răcnește Hector către trupele sale care-l aclamă, o să-l despic pe Diomedea ca pe-un pește scos din apă în fața oamenilor lui, dacă alege să fugă în toiul nopții! Îi voi rupe spinarea cu vârful lăncii și vom țintui căpățâna lăudărosului deasupra Porții Scheiană!

Troienii urlă. Focurile de veghe ridică scânteii care plutesc spre stelele ce ard nepăsătoare. Invizibil pentru zei și oameni deopotrivă, traversez din nou podul peste șanț, mă strecoar printre parii ascuțiți și revin printre grecii descurajați.

Pentru mine, este momentul adevărului sau al consecințelor. Agamemnon și-a chemat deja căpeteniile la sfat și acestea argumentează căile de acțiune imediată - să fugă, ori să trimită o solie la Ahile?

De acum nu mai există cale de întoarcere. Mă metamorfozez în Fenix, credinciosul tutor și prieten mirmidon al lui Ahile, și pornesc peste nisipul care se răcește treptat, pentru a mă alătura consiliului.

Dacă vrei să ne schimbi ursitele, trebuie să găsești pivotul.

28

Bazinul Mediteranean

Savi urmă Breșa Atlantică peste ocean, zburând uneori mai jos decât suprafața apei, ridicând și coborând sonie-ul la fiecare câțiva kilometri, pentru a evita conurile de curent ce traversau Breșa aidoma unor conducte transparente printr-un lung coridor verde.

Întins cu fața în jos în stânga ei - și văzându-l pe Harman stând în locul din dreapta bătrânei -, Daeman era conștient de expresia încruntată a celui alt bărbat și de locurile pentru pasageri goale din spatele lor. Daeman se gândi la ultimele douăzeci și patru de ore.

Harman și Ada părăuseră certați, când plecaseră din locul cu copaci înalți. La început, asta îl încântase pe Daeman. Nu știa desigur care fusese subiectul disputei, dar fusese vizibil că amândoi erau frământați după plimbarea prin pădure - Ada părea rece și distantă, totuși clocotea la interior, iar Harman era vizibil derutat. Însă după orele de zbor către Ardis și evenimentele de acolo - și decizia lui Daeman de a continua cu

căutarea aceasta lipsită de sens –, tensiunea dintre Harman și Ada părea doar unul dintre multe probleme îngrijorătoare.

Ajunseseră la Ardis spre sfârșitul după-amiezii. Domeniul și împrejurimile păreau diferite din văzduh, cel puțin pentru Daeman, deși dispunerea dealurilor, pădurii, pajiștilor și râului erau exact așa cum și le reamintea. Ori de câte ori se gândea la picnicul de pe malul râului – la demonstrația prostească a turnării de metal oferită de Hannah –, își amintea de atacul dinozaurului și inima începea să-i bubueie.

– Spre sfârșitul Epocii Pierdute, zona asta se numea Ohio, spusese Savi, pe când descrieseră un ocol și începuseră să coboare. Așa cred...

– Eu crezusem că se numea America de Nord, zisese Harman.

– Și așa, încuviințase bătrâna. Aveau un surplus de denumiri pentru locuri.

Aterizaseră la o jumătate de kilometru de Palatul Ardis, într-o pajiște aflată la nord de un șir de arbori care le slujea ca paravan. Daeman avea nevoie să folosească toaleta, dar în nici un caz nu intenționa să străbată pe jos toată distanța aceea până la domeniu, dacă exista posibilitatea ca dinozaurii să hălăduiască pe acolo.

– Este un loc sigur, vorbise Ada pe neașteptate, văzându-l cum șovăia, fiind singurul care nu coborâse de pe sonie. Voynicșii patrulează pe un perimetru situat la trei-patru kilometri de palat.

– Cât de departe a fost picnicul cu metalul fierbinte? întrebese Daeman.

– La peste cinci kilometri, răspunsese Hannah.

Tânăra stătea lângă Odiseu, în spatele sonie-ului.

Ada se întorsese către Savi.

– Ești sigură că nu vrei să vii la palat?

– Nu pot, zisese bătrâna.

Întinsese mâna și, după o secundă, Ada i-o prinsese. Până atunci, Daeman nu mai văzuse niciodată două femei strângându-și mâinile.

– O să-i aștept aici pe Harman și Daeman, adăugase Savi.

Ada îl privise pe Harman.

– Vii la Ardis pentru un minut, nu?

– Numai ca să-mi iau rămas-bun.

Cei doi se priviseră ochi în ochi cu intensitate.

- Nu putem pleca o dată? rostise Daeman și-și auzise scâncetul din glas.

Nu-i păsa. Trebuia să plece.

Toți, cu excepția lui Savi, porniseră atunci spre casa îndepărtată, prin iarba înaltă până la brâu, pe lângă ocazionalele vaci - Daeman le ocolea pe departe, deoarece nu se simțea în largul său în preajma animalelor mari -, când, pe neașteptate, un voynix singuratic ieșise din liziera din fața lor.

- Era și timpul, spusese Daeman. Mersul ăsta pe jos e ridicol. Tu! gesticulase el către forma de fier și piele. Du-te la palat și adu două cariole mari, să ne transporti de aici.

În mod incredibil, voynixul îl ignorase și continuase să înainteze spre cei cinci oameni - sau, mai precis, spre Odiseu.

Bătrânul bărbos o împinsese de lângă el pe Hannah, când voynixul fără ochi se apropiase încet.

- Este pur și simplu curios, rostise Ada, deși vocea nu-i era convinsă. Probabil că niciodată n-a...

Voynixul ajunsese la nici doi metri de Odiseu, când bărbatul își trăsese spada de la centură, activase cu degetul mare lama zumzăitoare și rotise sabia cu ambele mâini, coborând-o pieziș prin presupusa cochilie impenetrabilă a pieptului voynixului și peste brațul său stâng. Pentru o clipă, voynixul rămăsese locului, aparent la fel de șocat ca și cei patru oameni de comportamentul lui Odiseu, după care jumătatea superioară a corpului creaturii lunecase, se înclinase și căzuse pe sol, cu brațele zvâcnind. Jumătatea inferioară a torsului și picioarele mai rămăseseră verticale pentru câteva momente, apoi se rostogoliseră în iarbă.

Vreme de un minut, nu se auzise nici un sunet, doar vântul prin iarba înaltă. După aceea, Harman răcnise:

- De ce dracu-ai făcut asta?

Fluid albastru, gros ca sângele, stropise peste tot.

Odiseu indicase brațul drept al voynixului, încă atașat de partea inferioară a torsului. Își ștersese sabia pe iarbă și anunțase:

- Avea lamele de ucidere extinse.

Era adevărat. Când cei patru se strânseseră în jurul voynixului căzut, putuseră vedea că lamele - utilizate pentru a-i apăra pe oameni de amenințări de felul dinozaurilor - erau extinse acolo unde se aflau de obicei pernițele manipuloarelor.

- Nu-nțeleg... spusese Ada.

- Nu te-a recunoscut, zisese Hannah, îndepărtându-se cu încă un pas de bărbos. Poate a crezut că ești o amenințare pentru noi.

- Nu, răspunsese Odiseu, vârându-și spada scurtă în teacă.

Daeman se holbase cu o fascinație îngrozită la secțiunea transversală a voynixului - organe albe, moi, o abundență de tubulețe albastre, grămăjoare de ceva ce semănau cu niște struguri roz, în tot cazul, nici urmă de mecanisme și roțile dințate pe care și le imaginase dintotdeauna că s-ar fi găsit în interiorul unui voynix. Viteza cu care se consumase actul acela violent și măruntaiele albe, vizibile acum, aproape că-l făcuseră să-și piardă controlul sfincterelor și așa nerăbdătoare.

- Haideți, spusese el și pornise iute către Palatul Ardis.

Ceilalți îi confundaseră acțiunea cu preluarea conducerii grupului și-l urmaseră.

Abia după ce folosisese toaleta, făcuse duș, se bărbierise, poruncise celui mai apropiat servitor din Ardis să-i aducă haine noi și curate și intrase în bucătărie, pentru a căuta ceva de mâncare, Daeman își dăduse seama că ar fi fost o nebulie să plece mai departe cu Harman și bătrâna dementă. De ce ar fi făcut-o?

În ciuda absenței Adei - sau poate tocmai de aceea -, Palatul Ardis se umpluse cu prieteni care faxaseră aici ca să viziteze și să petreacă. Servitorii îi menținuseră binedispuși cu mâncare și băutură. Tinerii - în rândul cărora Daeman văzu câteva femei frumoase, pe care le cunoștea de la alte petreceri și din alte locuri, din viața lui fericită dinainte de apariția lui Harman și de toate aiurelile acestea - jucau jocuri cu mingi și cercuri pe pajiștea mare, care cobora lin. Seara era minunată, umbrele se prelungeau pe iarbă, râsetele răsunau în văzduh aidoma zurgălăilor și servitorii pregăteau cina pe masa lungă de sub ulmul gigantic.

Daeman înțelese că ar fi putut rămâne aici, să mănânce o cină ca lumea și să doarmă zdravăn peste noapte sau - încă și mai bine - să cheme un voynix pentru scurta călătorie cu cariola până la faxportal și să doarmă în propriul pat din Craterul Paris în noaptea asta, după o cină târzie pregătită de mama sa. Daeman îi ducea dorul mamei; de peste două zile, nu avusese nici un fel de contact cu ea. Privi voynixul de pe aleea largă de acces de pe o latură a clădirii vaste și simți un fior de neliniște - felul în care

Odiseu îl distrusese pe cel de pe câmp fusese inexplicabil și dement. Nu avariai sau distrugeai voynicși, tot așa cum nu incendiai o droșcă sau nu-ți făceai praf propriul dormitor. Era lipsit de rațiune și alt motiv pentru care ar fi trebuit să plece imediat de lângă oamenii aceștia.

Când ieși pe alee, îi văzu pe Harman și Ada vorbind încet, dar animat. Ceva mai departe pe pajiștea unduitoare, Hannah îl prezenta pe Odiseu câtorva musafiri curioși. Voynixul păstra distanța față de bărbos, însă Daeman nu știa dacă era o coincidență sau o acțiune deliberată. Oare voynicșii comunicau între ei? Și dacă da, cum anume? Daeman nu-l auzise niciodată pe vreunul scoțând un sunet.

Făcu un gest unui voynix să aducă o cariolă tocmai când conversația dintre Ada și Harman luă sfârșit – Ada intră în casă și Harman se răsuci brusc pe călcâie și porni peste alee, spre câmpuri și sonie-ul care îi aștepta. Se apropie de Daeman și expresia chipului bătrânului era atât de încruntată, încât Daeman se retrase instinctiv o jumătate de pas.

– Vii cu noi?

– Eu... ă-ă-ă... nu, se bâlbâi Daeman.

Voynixul apăru în trap trăgând cariola cu o roată, cu tapiseria strălucind în lumina serii și giroscopalele zumzâind.

Harman se întoarse fără alt cuvânt și porni pe câmpul dinapoia casei.

Daeman sui în mijlocul de transport și-i comandă voynixului:

– La faxportal!

După aceea se lăsă pe spate, iar cariola bâzâi pe alee, cu scoicile albe trosnindu-i sub roată. Una dintre tinerele de pe peluză – i se părea că o chema Oelleo – îi strigă la revedere. Cariola înaintă spre drum, cu voynixul tăcut alergând între huluțe.

– Stop, rosti Daeman.

Voynixul se opri imediat, fără să dea drumul hulubelor. Giroscopul intern zumzâi încetșor.

Daeman privi în spate către Palatul Ardis, dar Harman dispăruse deja printre copaci. Fără vreun motiv anume, bărbatul încercă să-și amintească unde o întâlnise pe Oelleo – la o petrecere în Bellinbad, cu două veri în urmă? La a Patrulea Douăzeci al Vernei, în Chom, acum numai câteva luni? La una dintre propriile petreceri, ce includeau și dormitul, din Craterul

Paris?

Nu-și putea reaminti. Oare se culcase cu Oelleo? Avea o imagine a fetei în pielea goală, însă aceea s-ar fi putut să fi provenit de la o petrecere de scăldat sau de la una dintre expozițiile de artă vie care fuseseră în vogă iarna trecută. Nu-și putea aminti dacă făcuse dragoste cu ea. Fuseseră atât de multe femei...

Daeman încercă să-și amintească petrecerea de la al Doilea Douăzeci al lui Tobi din Ulanbat, care avusese loc cu doar trei zile în urmă. Era o pâclă – o pată neclară de râsete, sex și băuturi – care se contopea cu toate celelalte petreceri de lângă toate celelalte noduri-fax. Însă când încercă să-și reamintească Valea Seacă din... cum se numea? Antarctica?... sau aisbergul, sau podul Golden Gate de deasupra lui Machu Picchu, sau chiar idioata aia de pădure de sequoia... totul era clar, distinct și precis conturat.

Coborî din cariolă și începu să meargă spre câmp. *Asta-i o nebunie*, își spuse. *Nebunie, nebunie, nebunie!* După ce parcursese jumătate din distanța până la lizieră, porni într-o fugă greoaie, stângace.

Își pierduse complet răsuflarea și asuda copios când ajunse în capătul opus al câmpului. Sonie-ul plecase, lăsând numai o adâncitură în iarba înaltă de lângă un zid din piatră.

– La dracu'! zise Daeman și ridică ochii către bolta serii, pustie cu excepția inelului-ecuatorial și inelului-polar ce se roteau. La dracu'!

Se așeză istovit pe zidul de piatră năpădit de mușchi alunecos. Soarele apunea îndărătul lui. Dintr-un motiv pe care nu l-ar fi putut explica, îi venea să plângă.

Sonie-ul apăru peste arborii dinspre nord, descrie un ocol și se opri plutind la trei metri deasupra solului.

– M-am gândit că s-ar putea să te răzgândești! îi strigă Savi. Vrei să vii?

Daeman se sculă în picioare.

Zburaseră spre est, pătrunzând în beznă, dar suind îndeajuns de sus pentru ca stelele și inelele orbitale să lumineze vârfurile norilor, care sclipeau deja de la fulgerele ce unduiau ca peristaltice vizibile prin interioarele lăptoase. În noaptea aceea se opriră în apropiere de coastă și dormiră într-o ciudată locuință

arboricolă, alcătuită din mici case-domi separate, conectate prin platforme și scări spiralate. Existau instalații de apă, însă nici servitori, nici voynicși, iar în jur nu se zăreau alte locuințe ori oameni.

- Ai multe locuri ca ăsta în care să poposești? o întrebă Harman pe Savi.

- Da, răspunse bătrâna. Dacă vă-ndepărtați de cele trei sute de noduri-fax ale voastre, majoritatea Pământului este pustiu. Cel puțin, pustiu de oameni. Am unele locuri favorite, ici-colo.

Stăteau în exterior, pe un soi de platformă pentru cină, amplasată la jumătatea copacului uriaș. Dedesubt, licuricii se aprindeau și se stingeau într-un luminiș ierbos care conținea o mulțime de mașinării ruginite, imense și vechi, ce fuseseră în cea mai mare parte acoperite de iarbă, ferigi și pământ. Lumina dinspre inele pătrundea printre frunze și zugrăvea iarba înaltă în alb delicat. Furtunile peste care zburaseră nu ajunseseră încă atât de departe în est, iar noaptea era caldă și senină. Deși aici nu existau servitori, erau refrigeratoare cu alimente și Savi supraveghease prepararea de tăiței, carne și pește. Daeman aproape că se obișnuise cu ideea stranie de a-ți pregăti hrana pe care o mâncai.

Brusc, Harman o întrebă pe Savi:

- Știi de ce post-oamenii au părăsit Pământul și n-au mai revenit?

Daeman își aminti strania viziune ticsită de date pe care o avusese în poiana dintre sequoia, mai devreme în aceeași zi. Simpla amintire a episodului acela îi stârnea greață.

- Da, spuse Savi, cred că știu.

- O să ne spui? întrebă Harman.

- Nu chiar acum, răspunse bătrâna.

Se sculă și sui scara în spirală spre un domi iluminat, aflat la zece metri mai sus pe trunchiul arborelui.

Harman și Daeman schimbă priviri în lumina blândă, dar nu avură nimic ce să-și spună și în cele din urmă merseă în domiurile lor să se culce.

Urmără Breșa peste Atlantic cu viteză mare, virară spre sud înainte de a ajunge la uscat și merseă în paralel cu ceva ce Savi numea Mâinile lui Hercule.

- Uimitor! rosti Harman, ridicându-se aproape în genunchi și

privind în stânga în timp ce se îndreptau către sud.

Daeman nu putu decât să fie de acord. Între un munte înalt, cu versantul, ca o lespede verticală, din nord – căruia Savi îi spuse Gibraltar –, și un munte mai scund aflat la cincisprezece kilometri spre sud, oceanul se oprea pur și simplu, împiedicat să intre în bazinul adânc care se întindea către est de o serie de uriașe mâini omenști aurii ce se ridicau din adânc. Fiecare mână era înaltă de peste o sută cincizeci de metri, iar degetele rășchirate opreau zidul de apă al Atlanticului să pătrundă în aridul Bazin Mediteranean, care cobora ca o râpă adâncă în norii și cețurile din est.

- De ce sunt niște mâini? întrebă Daeman când ajunseră deasupra uscatului, pe latura sudică a Bazinului învăluit în pâcle, și reveniră pe un curs de zbor spre est. De ce n-au folosit post-oamenii câmpuri de forță pentru a opri oceanul, așa cum au făcut în Breșă?

Bătrâna clătină din cap.

- Mâinile lui Hercule existau aici înainte să mă fi născut eu și post-ii nu ne-au spus niciodată de ce au procedat așa. Bănuisem dintotdeauna c-a fost un simplu capriciu din partea lor.

- Un capriciu... repetă Harman.

Ideea părea să-l tulbure.

- Ești sigură că nu putem zbura direct peste Bazin? întrebă Daeman.

- Sunt sigură, răspunse Savi. Sonie-ul ar cădea din cer ca un bolovan.

În tot decursul după-amiezii zburară peste mlaștini, lacuri, păduri de ferigi și râuri late, deasupra unui ținut căruia Savi îi spunea Sahara de Nord. În scurtă vreme, mlaștinile se împutinară, apoi dispărură, iar terenul deveni mai arid, mai pietros. Cete de animale mari și dungate – nu dinozauri, dar la fel de mari – se deplasau cu sutele peste savane și platouri muntoase.

- Ce-s alea? întrebă Daeman.

- Habar n-am, spuse Savi.

- Dacă Odiseu ar fi aici, probabil c-ar vrea să ucidă unul și să-l mănânce la cină, comentă Harman.

Femeia se mulțumi să mormăie.

Abia spre sfârșitul după-amiezii, reîncepură să coboare, dădură ocol unui oraș straniu, înconjurat de ziduri și aflat pe un

platou muntos, la numai patruzeci de kilometri de Bazinul Mediteranean, apoi aterizară pe o câmpie stâncoasă din vestul așezării.

- Ce-i locul ăsta? se interesă Daeman.

Nu mai văzuse niciodată ziduri sau clădiri atât de vechi, și chiar din depărtare erau tulburătoare.

- Se numea Ierusalim, răspunse Savi.

- Crezusem c-o să coborâm în Bazin, să căutăm navele spațiale, zise Harman.

Bătrâna coborî din sonie și-și dezmoști brațele și picioarele. Părea foarte obosită, dar, gândi Daeman, la urma urmelor pilotase sonie-ul timp de două zile aproape fără întrerupere.

- O să mergem, și-acolo. De aici ne asigurăm transportul. În plus, vreau să v-arăt ceva la apusul soarelui.

Ceva din cuvintele ei i se păru neliniștitor lui Daeman, totuși o urmă împreună cu Harman pe câmpia pietroasă, trecând peste sfârâmăturile unor probabile suburbii sau peste secțiuni mai recente ale străvechiului oraș cu ziduri, însă care acum nu erau decât o câmpie înaltă pavată cu pietre tasate în sol și mărunțite la dimensiunile prundișului. Savi îi conduse la o poartă din zid, prin care intrară, povestind în tot acel timp lucruri în general lipsite de noimă. Aerul era uscat și începuse să se răcorească, iar lumina soarelui ce cobora în apus scălda clădirile.

- Asta se numea Poarta Jaffa, zise Savi, de parcă numele acela ar fi însemnat ceva pentru ei. Asta-i strada David și separa cartierul creștin de cel armenesc.

Harman îi aruncă lui Daeman o căutătură. Lui Daeman îi era limpede că până și bătrânul cel atât de mândru de capacitatea sa inutilă de a citi n-auzise niciodată cuvintele „creștin” sau „armenesc”. Savi însă continua să bată câmpii, arătând către ceva numit Biserica Sfântului Mormânt în ruinele năruite din stânga lor și nimeni n-o întrerupse, până ce Daeman rosti:

- Pe-aici nu există voynicși sau servitori?

- În prezent, nu, răspunse Savi. Dar când prietenii mei Pinchas și Petra au fost aici în ultimele minute dinaintea faxării finale, acum o mie patru sute de ani, zeci de mii de voynicși s-au activat brusc lângă Zidul de Apus. Nu știu motivul.

Se opri din mers și-i privi pe rând.

- Înțelegeți, nu-i așa, că voynicșii au apărut din norul temporalclastic cu două secole înaintea faxării finale, dar ei erau

imobili – statui de fier și rugină –, nu slujitorii obedienți pe care-i aveți actualmente? Asta-i important de ținut minte.

– Bine, rosti Harman cu un glas ce trăda iritarea de a fi tratat cu superioritate; femeia bătea câmpii. Ai spus însă că la faxarea finală te găseai într-un aisberg lângă Antarctica. De unde știi unde erau prietenii tăi și ce făceau voynicșii?

– Din înregistrările farnet, proxnet și allnet, răspunse bătrâna. Se întoarse și porni mai departe pe stradă.

Harman se uită din nou la Daeman, parcă pentru a-și împărtăși îngrijorarea despre cuvintele ei lipsite de sens, însă bărbatul mai tânăr simți valul unei emoții – mândrie? superioritate? –, când își dădu seama că el știa exact la ce se referise Savi când vorbise despre farnet și proxnet. Își privi palma și tastă funcția depistare, dar strălucirea era mată. Ce s-ar fi întâmplat, se întrebă el, dacă ar fi vizualizat cele patru dreptunghiuri albastre deasupra a trei cercuri roșii, deasupra a patru triunghiuri verzi, pentru a apela funcția de date complete, așa cum îl învățase bătrâna ieri, în luminișul din pădure?

Savi se opri și vorbi ca și cum i-ar fi citit gândurile:

– Daeman, să nu-ți treacă prin cap să invoci aici funcția allnet. Nu vei fi imersat virtual în interacțiunile microclimat-energie, așa cum s-a-ntâmplat în pădure... în nici un caz aici, în Ierusalim. Ai avea de-a face cu cinci mii de ani de durere, teroare și antisemitism virulent.

– Antisemitism? repetă Harman.

– Ura față de evrei, spuse Savi.

Harman și Daeman se priviră cu expresii întrebătoare. Ideea era lipsită de sens.

Lui Daeman începuse să-i pară rău că se răzgândise și venise în călătorie. Îi era foame. Soarele apunea în spatele lor. Nu știa unde avea să doarmă peste noapte, dar suspecta că va fi ceva incomod.

– Haideți, zise Savi și-i conduse dincolo de altă intersecție, prin intrări de piatră, pe o alee îngustă, din care ieșiră într-un spațiu dominat de un perete înalt și orb.

– Asta am venit să vedem? întrebă Daeman dezamăgit.

Era o fundătură – o curte interioară, înconjurată de ziduri mai scunde, clădiri de piatră și acest unic perete mare în vârful căruia abia se zărea un fel de structură metalică rotundă. Era imposibil de ajuns la ea.

- Răbdare, zise Savi și miji ochii către soarele care dispărea. Azi este Tisha B'Av, exact cum a fost în ziua faxării finale.

Parcă sătul să mai repete silabe lipsite de sens, Harman spuse:

- Tisha B'Av?

- A noua zi a lunii Av, răspunse bătrâna. O zi de doliu. În Tisha B'Av au fost distruse Primul și al Doilea Templu și cred că voynicșii au construit blasfematorul al Treilea Templu în a noua zi a lunii Av, în ziua faxării finale.

Arată jumătatea de dom de metal negru ce se zărea dinapoia zidului.

Brusc, se auzi un hure atît de profund, încât Daeman simți că-i clănțnesc dinții în gură. El și Harman se retraseră speriați un pas, aerul se umplu cu iz de ozon și electricitate statică atît de densă, încât părul de pe capul lui Daeman se ridică și undui aidoma ierburilor înalte sub un vînt puternic și - cu bubuitura unei explozii, mai rapid și mai sonor decît un trăsnet - o coloană compactă de lumină albastră, orbitoare, cu diametrul de douăzeci de metri, țâșni din jumătatea de dom metalic, străpunse văzduhul serii și dispăru ca o săgeată în spațiu, ratînd de puțin inelul-e orbital aflat în eterna sa rotație către est.

29

Candor Chasma

Vreme de opt zile și opt nopți marțiene, furtuna de praf ridică valuri înalte de zece metri, urlă prin greement și îmbrînci micuța felucă spre nord, către țărmul bătut de vijelie și moartea întregului echipaj și a celor doi moraveci.

Omuleții verzi de la bord erau marinari competenți, însă încetau să mai funcționeze noaptea și acum erau inerti în mare parte a zilei, când norii de praf de deasupra ascundeau soarele. Atunci când OV își găseau colțișoarele întunecate de sub punți și se ghemuiau în nișe, pentru a nu se rostogoli, Mahnmut se simțea ca și când ar fi navigat într-o corabie a morților, ca *Dracula* lui Bram Stoker, când vaporul sosește în port condus doar de cadavre.

Pânzele felucii erau de polimer dur și foarte ușor, nu de pânză, însă ferocitatea vîntului care sufla dinspre sud-est și particulele și pietricelele pe care le purta le zdrențuiră în fâșii.

Puntea nu mai era defel un loc sigur și, în decursul unui scurt interval de lumină solară, douăzeci de OV îl ajută pe Mahnmut să taie o gaură în puntea mijlocie și să-l coboare pe Orphu pe puntea de mai jos, unde moravecul construiește un adăpost de lemn și prelate pentru ionian, care să-l ferească de vântul sfichiuitor. Mahnmut însuși simțea cum particulele de nisip purtate de vânt îi pătrundeau în etanșări și articulații, dacă petrecea prea mult timp ajutându-i pe OV pe puntea de sus, așa că ori de câte ori putea se ghemuia pe puntea inferioară, lângă Orphu, asigurându-se că prietenul său era bine legat și ancorat, deoarece feluca se înclina cu câte patruzeci de grade spre fiecare bord, iar apa – amestecată cu nisipul roșu purtat de vânt și părând la fel de roșie ca sângele – pătrundea prin fiecare crăpătură. O duzină dintre cei patruzeci de omuleți de la bord acționa pompe manuale în fiecare oră cât erau conștienți, golind santina și puntea inferioară, iar Mahnmut lucra singur cu o pompă în nopțile lungi.

OV folosiseră cu pricepere vântul în avantajul lor, înainte să se strice velele, grementul și ancora, trăgând din greu, efectuând volte strânse, înaintând contra vijeliei, cu valurile spărgându-se peste provă, numai pentru a avansa cât mai adânc în marea interioară centrală, îngrijorați în mod limpede de stâncile înalte de un kilometru aflate îndărătul lor, către nord, și în primele două zile ale furtunii parcurseseră sute de kilometri. Acum se aflau undeva între Coprates Chasma și insulele din Melas Chasma, iar gigantul complex de canioane inundate Candor Chasma se găsea undeva la tribord, în fața lor.

Apoi vijelia se înrăutățise, cerurile se întunecaseră și mai mult, OV se ghemuiseră și se legaseră în locuri sigure sub punți, intrând în hibernare în crepusculul furtunii de nisip, și atât ancora de furtună de la prova, cât și cea de la pupa – două forme complexe de prelată polimerică, remorcate de cabluri la sute de metri sub navă – se rupseseră în aceeași zi. Din cele văzute înainte, Mahnmut știa că în nordul lor erau faleze înalte de un kilometru și – pe undeva – se afla deschiderea largă spre canioanele inundate Candor Chasma, dar sarcinile electrostatice din furtuna de nisip îi copleșeau receptorul GPS și trecuseră două zile de când nu mai izbutise să zărească vreo stea sau soarele. Din câte știa, stâncile și pieirea lor puteau fi la doar o jumătate de oră depărtare.

- Există vreo posibilitate să ne putem scufunda? întrebă Orphu în după-amiaza aceea, în cea de-a patra zi.

- Probabilitatea este destul de bună, spuse Mahnmut.

Nu dorea să-și mintă prietenul, așa că încercă să formuleze răspunsul pe cât mai ambiguu era în stare.

- Poți să înoți pe furtuna asta? întrebă Orphu.

Înțelesese că probabilitatea „bună” din propoziția aceea era o veste proastă pentru ei amândoi.

- Nu tocmai, zise Mahnmut, însă pot înota *pe sub* valuri.

- Eu m-aș duce la fund ca proverbiala coadă de topor, hurui încetișor Orphu. Ce adâncime spuneai că are aici Valles Marineris?

- N-am spus nimic.

- Atunci, spune.

- Șapte kilometri, zise Mahnmut, care sondase acustic fundul cu numai o oră mai devreme.

- Ai fi strivit la adâncimea aceea?

- Nu. Am lucrat la presiuni mult mai mari. Sunt conceput pentru așa ceva.

- Eu aș fi strivit?

- Păi... nu știu.

Nu știa, într-adevăr, totuși știa că linia de moraveci din care făcea parte Orphu fusese proiectată pentru presiunea zero din spațiul cosmic și pentru ocazionalele incursiuni în zonele superioare ale unei gigantice gazoase, ori în puțurile de sulf de pe Io - nu pentru presiunile zdrobitoare ale unei mări saline cu adâncimea de șapte mii de metri. Cel mai probabil, prietenul lui avea să fie strivit ca o banală cutie de conserve sau avea pur și simplu să facă implozie cu mult înainte să fi coborât trei kilometri în adânc.

- Există vreo șansă de a acosta la țărm? se interesă Orphu.

- Nu cred. Falezele pe care le-am văzut erau enorme, perfect verticale, cu stânci uriașe la poale. Probabil că acum talazurile se sparg acolo la înălțimi de cincizeci sau chiar o sută de metri.

- Interesantă imagine. Există vreo posibilitate ca OV să ne aducă la liman?

Mahnmut privi în jur prin spațiul semiîntunecat de pe puntea inferioară. OV erau ghemuiți și legați de punte ca tot atâtea manechine de clorofilă, cu brațele și picioarele verzi fluturând sub ruliul și tangajul sălbatic al ambarcațiunii.

- Nu știu, răspunse el, lăsând ca tonul vocii să-i transmită scepticismul.

- Atunci va trebui ca tu să ne scapi din chestia asta, anunță Orphu.

Mahnmut se strădui din răspuțeri să-i salveze. În ziua a cincea, când cerul era negru-sângerieu și vântul urla prin velele zdrențuite, cu OV stivuiți ca niște scurtături de lemne pe puntea inferioară și cu timona dublă de pe puntea pupa legată pentru a ține cârma pe poziție, Mahnmut coborî ceea ce mai rămăsese din pânze și scoase sfoara și acele uriașe cu care-i văzuse pe OV cârpind prelata polimerică; atât doar că acum el cosea în vreme ce nava se bălăngănea într-o parte și alta, lovită din lateral de valuri înalte de cincisprezece metri, care răsuceau feluca și se revărsau peste puntea mijlocie.

Improviză mai întâi o ancoră de furtună mai mică și o atașă de cablul ancorei prova, pentru a readuce prova spre vânt, încercând să se îndepărteze de nevăzutul, dar omniprezentul țărnm dinapoia lor. Începuse să cârpească vela triumghiulară principală, când cablurile de sub punte ale cârmei plesniră. Feluca se clătină, încasă câteva talazuri gigantice de apă roșie, rupse cârma, apoi se răsuci și fu iarăși împinsă din spate de vânt, cu valuri înalte spărgându-se peste puntea pupa. Numai ancora de furtună improvizată îi împiedică să nu se răstoarne, când rămaseră fără cârmă. Mahnmut merse la provă și acolo – când norii roșii se îndepărtară pentru doar o clipă și când feluca se ridică pe creasta următorului val mânat de vânt – putu zări faleza înaltă de pe latura nordică a lui Valles Marineris, vizibilă prin spume și pâclă. Ambarcațiunea avea să ajungă acolo în mai puțin de o oră, dacă nu repara cât mai repede cârma.

Moravecul se prinse cu o parâmbă și trecu peste pupa, ca să verifice dacă mai era atașată cârma – era, însă se legăna liberă pe masiva ei articulație cardanică –, după aceea sui pe frânghia udă printre valurile ce se prăbușeau peste el, traversă puntea mijlocie, se lăsă să lunece pe scară până la puntea a doua, găsi centrul de cârmire de urgență – o simplă platformă cu vinciuri, de unde OV puteau cârmi feluca, trăgând fizic de cablurile echei, dacă mecanismul de cârmire era avariat deasupra, descoperi că cele două cabluri mari de acolo erau detensionate, coborî pe altă scară în bezna din puntea a treia, își aprinse proiectoarele de pe

piept și umeri ca să-și lumineze calea, își schimbă manipulatoarele în lame tăietoare și tăie prin punte, către locul unde bănuia că se rupseseră funiile echei. Moravecul habar n-avea dacă așa fuseseră construite străvechile feluci pământene – bănuia că nu –, dar această felucă marțiană mare era cârmită prin intermediul unei timone duble de pe puntea pupa înaltă, care bobina două funii groase de cânepă ce se despărțeau, mergeau de o parte și cealaltă a flancurilor navei printr-un sistem de vinciuri, după care se reuneau și treceau prin ghidajul acesta lung de lemn până la echea fizică ce rotea cârma. În decursul săptămânilor de voiaj, moravecul se plimbase prin ambarcațiune și învățase toate parâmele, ca și dispunerea sistemelor de cabluri. Dacă unul sau ambele cabluri groase se rupseseră pur și simplu – destrămate de tensiunile furtunii –, le-ar fi putut matisa, totuși trebuia să fie în stare să ajungă la ele. Dacă se rupseseră mult mai în spate, spre eche, unde nu erau accesibile, toți de la bord erau sortiți pieirii. Avea oare să sară în ultima secundă, să încerce să înoate pe sub surful zdrobitor, în lungul falezei, căutând un liman calm undeva pe coasta de mii de kilometri a lui Candor Chasma, unde să iasă din mare? De un lucru era sigur – nu-l putea lua cu el pe Orphu de pe lo. După ce sparse ghidajul funiei echei, comută proiectoarele la intensitate maximă și privi către prova și către pupa. Nu zări cablurile.

– Totul merge bine? întrebă Orphu.

Mahnmut tresări la auzul glasului în urechi.

– Da, spuse el. Fac niște mici reparații la cârmă.

Uite-le! Cablurile gemene se rupseseră, iar segmentele pupa erau la șase metri depărtare în lăcașul îngust de ghidare, pe când cele prova abia se zăreau la zece metri mai în față. Mahnmut alergă înainte și înapoi, sparse prin puntea din lemn tare și scoase din lăcașul lor secțiunile cablului gros cât coapsa, trăgându-le apoi spre centru cu fiecare erg de energie din sistemul său.

– Ești sigur că totul e-n regulă? insistă Orphu.

Moravecul își retrase lamele tăietoare și-și extinse toate manipulatoarele, setând controlul motor fin la poziția *extra fin*. Începu să matizeze firele groase de cânepă atât de rapid, încât degetele sale metalice deveniră o ceață în razele proiectoarelor cu halogeni ce străbăteau bezna de pe puntea a treia. Apa plescăia încoace și încolo pe lângă el și peste el, odată cu nava

care se lăsa pe spate, suind pe fiecare val teribil, și apoi luneca în jos pe spatele acestuia, prăbușindu-se. După aceea Mahnmut se încorda pentru următorul talaz care se izbea iarăși în pupa cu bubuitul și impactul unei ghiulele de tun. Știa că fiecare val însemna că feluca se mai apropiase puțin de falezele și stâncile ce o așteptau.

- Totu-i bine, spuse el, cu degetele zburând, țesând fire, folosind laserele de putere mică de la încheietură pentru a suda prin puncte fibrele metalice care treceau prin cânepa zdrențuită. Acum am nițică treabă.

- Mai revin peste câteva minute, sugeră Orphu.

- Da, încuviință Mahnmut, gândind *dacă nu pot reface sistemul de cârmire, ne vom izbi de stânci în treizeci de minute. O să-i spun cu cincisprezece minute mai devreme.* Da, repetă el, revino peste câteva minute.

Nu era *Doamna Brună* - feluca nu avea nici un nume dar era iarăși navigabilă și putea fi cârmită. Revenit sus, pe puntea pupa, proptit bine în picioare împotriva ruliului și tangajului, cu faleza biciuită de furtună clar vizibilă la nici un kilometru drept în față și cu zdrențele de prelată pe care le însăilase în vele ridicate pe ambele catarge, Mahnmut prinse zdravăn timona. Cablul echei rezistă și cârma răspunse. Se luptă cu ambarcațiunea, răsucind-o din nou împotriva vântului, și-l apelă pe Orphu ca să-l informeze despre situație. Îi spuse adevărul - probabil că dispuneau de maximum cincisprezece minute înainte ca nava să fie izbită de stânci, însă el avea să piloteze copaia asta, scoțând din ea tot ce putea să dea.

- Îți apreciez onestitatea, rosti Orphu. Te-aș putea ajuta cu ceva?

Lăsându-și toată greutatea pe timona mare și virând feluca spre valul care se apropia, astfel ca să n-o răstoarne, Mahnmut răspunse:

- Apreciez orice sugestii.

Norul de praf nu dădea nici un semn că s-ar ridica și nici vântul nu slăbise. Scotele zbârnâiră, prelata polimerică pocni și prova dispăru într-un zid de spumă albă care-l izbi pe Mahnmut și împinse nava cu douăzeci de metri înapoi. Orphu rosti:

- Ce? Iar ați venit? Ce vreți să faceți aici pe punte? Vreți să oprim orice încercare de mântuire și să ne ducem la fund? Țineți cu orice preț să vă înecați?

Mahnmut avu nevoie de câteva secunde ca să localizeze replica. Trecând ca în stare de imponderabilitate peste următorul talaz, privind în urmă și văzând și mai aproape faleza înaltă de o mie de metri, moravecul aduse *Furtuna* în memoria secundară și strigă:

- Lovi-te-ar ciurma, câine lătrător și turbat, nemilos și ticălos ce ești!

- Atunci faceți voi toate trebile care se cuvin?

- Du-te de te spânzură, javră, du-te și te spânzură, fiu de târfă ce ești, obraznicule! urlă Mahnmut peste vânt și bubuitul valurilor, deși legătura radio nu necesita să strige pentru a fi auzit. Nu știi decât să faci gălăgie! Nouă ne este mai puțină frică să ne scufundăm decât ți-este ție.

- Pun cheazășie că ăsta nu are să se înece, hurui Orphu, chiar dacă ar fi ajuns corabia o biată coajă de nucă, curgând ca o muiere pe roșu... Mahnmut? *Ce anume* este o „muiere pe roșu”?

- O femeie aflată la menstruație, răspuse Mahnmut, luptându-se cu timona și apăsând-o practic cu tot corpul pentru a înclina feluca la babord.

Tone de apă se revărsară peste el. De acum nu mai putea zări stâncile din spate din cauza ceții roșii care se învoluta și a talazurilor înalte, dar le putea *simți* înapoia sa.

- Aha, făcu Orphu. Jenant... Unde rămăsesem?

- Lăsați corabia în voia vântului, îi suflă Mahnmut.

- Lăsați corabia în voia vântului! Să înainteze în bătaia vântului, în cele două pânze mai mici, spre larg, să nu ne izbim de țarm! Îndreptați corabia spre larg!

- Suntem pierduți! recită Mahnmut. Să cădem în genunchi și să ne rugăm lui Dumnezeu! Totul e pierdut... la stai așa!

- Nu-mi amintesc vreun „la stai așa!”, comentă Orphu.

- Nu, *stai așa!* În faleza din față este o breșă - o deschidere în linia coastei.

- Destul de mare ca să putem trece? întrebă Orphu.

- Dacă-i deschiderea către Candor Chasma, răspuse Mahnmut, atunci este o-ntindere de apă mai mare decât Conamara Chaos de pe Europa!

- Nu-mi amintesc cât de mare era Conamara Chaos, recunoscui Orphu.

- Mai mare decât toate cele trei Mari Lacuri Nord-americane, plus Golful Hudson. În esență, Candor Chasma este o altă uriașă

mare interioară ce se deschide spre nord... ar trebui să fie mii de kilometri pătrați pe care să manevrez. Nici un țărm apropiat!

- Și asta-i bine? întrebă Orphu, în mod evident nedorind să-și facă prea multe speranțe.

- Este o șansă pentru supraviețuire, spuse Mahnmut și trase de scotă pentru a umple cu vânt ceea ce mai rămăsese din vela principală.

Așteptă până ce suiră pe următorul val și roti timona, întorcând greoi la tribord nava, cotind prova către deschiderea care se căsca tot mai mult în faleză.

- Este o șansă pentru supraviețuire, repetă el.

Vijelia se sfârși în după-amiaza celei de-a opta zile. Cu o oră în urmă, norii de praf erau tot jos și goneau neobosiți, vântul continua să sfichiuiască, iar apele din uriașul bazin Candor Chasma erau înspumate și sălbatice; peste o oră, după o ultimă ploaie însângerată, cerul era albastru, marea devenise placidă și omuleții verzi se foiră în nișele lor și suiră pe punte, ca niște copii ce se sculaseră după un somn odihnitor.

Mahnmut se simțea vlăguit. În ciuda unui firicel de reîncărcare de la celulele solare portabile și a șocurilor ocazionale de la cuburile energetice aproape golite, era epuizat organic, mental, cibernetic și emoțional.

OV părură că se minunează de ceea ce mai rămăsese din velele cârpite, de cablurile matisate ale echei și de celelalte reparații pe care moravecul le făcuse în ultimele trei zile. Se apucară apoi de treabă, deservind pompele din santină, spălând punțile roșii ca sângele, reparând și mai multe prelate, călăfătuind scândurile deformate din bordaj și pereții de compartimentare, reparând catargele crăpate, descâlcind șarturile și navigând feluca. Mahnmut merse pe puntea mediană și supraveghe ridicarea lui Orphu de pe puntea inferioară plină cu apă, ajută la fixarea prietenului său și-l acoperi cu prelata, după care își găsi un locșor cald și înșorit pe puntea mediană, unde să nu stea în drumul nimănui, cu un perete din lemn în spate și un colac de frânghie în față, ca să amelioreze puținel agorafobia, și acolo își îngădui să plutească într-o semiamorțeață. Când închise ochii, putu încă vedea talazurile înalte ce se apropiau, putea simți puntea înclinându-se sub el și putea auzi urletul vântului, în ciuda mării calme care-l înconjura

acum. Aruncă o privire scurtă. Feluca naviga din nou spre sud, făcând volte în vântul slab ce sufla din sud-vest și revenind către deschiderea largă în care Candor Chasma trecea în Valles Marineris prin locul numit Meles Chasma. Mahnmut își închise iarăși vederea și-și îngădui să moțâie.

Ceva îi atinse umărul și tresări, trezindu-se instantaneu. Unul câte unul cei patruzeci OV treceau pe lângă el și fiecare formă verde îi atingea umărul. Îi raportă totul lui Orphu, utilizând canalul de subvocalizare.

- Poate că-și exprimă recunoștința fiindcă i-ai salvat, spuse ionianul. Eu, unul, știu că așa aș face dacă mi-ar fi rămas picioare sau brațe cu care să te bat pe umăr.

Mahnmut nu spuse nimic, totuși îi venea greu să creadă că acela ar fi fost motivul pentru contact. Nu-i văzuse pe OV manifestând vreodată emoții - nici chiar atunci când translatorii lor se veștejiseră și muriseră după ce comunicaseră cu el - și-i venea greu să creadă că toți erau recunoscători, deși erau marinari destul de buni ca să priceapă că ambarcațiunea s-ar fi scufundat dacă n-ar fi intervenit moravecul.

- Sau poate cred pur și simplu că ești norocos și încearcă să ia și ei ceva din norocul acela, adăugă Orphu.

Înainte ca Mahnmut să-și fi putut exprima opinia despre ideea aceea, ultimul OV din rând ajunsese la el, dar, în loc să-i atingă umărul de fibre de carbon și să treacă mai departe, omulețul verde se lăsă în genunchi, ridică mâna dreaptă a lui Mahnmut și și-o lipi de piept.

- Ah, nu, mormăi Mahnmut către Orphu. Vor să comunicăm iar în felul ăla al lor.

- Asta-i bine, zise ionianul. Avem întrebări de pus.

- Întrebările nu merită moartea încă unuia dintre omuleții aștia verzi.

Mahnmut își trăgea mâna pe cât putea de tare spre înapoi, însă OV cu ochi negri insista să și-o lipească de pieptul verde.

- S-ar putea să merite, sugeră Orphu. Chiar dacă unitatea OV nu are parte de nimic similar de ceea ce înțelegem noi prin moarte, ceea ce mă-ndoiesc. În plus, este inițiativa lui. Lasă-l să stabilească contact.

Mahnmut încetă să se mai opună și-l lăsă pe OV să-i tragă mâna pe piept - *în* piept.

Percepă încă o dată senzația șocantă, neplăcută, a alunecării

degetelor sale prin carne și imersarea în soluția caldută, salină și vâscoasă, a palmei sale contactând și în cele din urmă cuprinzând organul pulsatoriu de mărimea unei inimi umane.

- Încearcă de data asta să n-o mai strângi prea tare, propuse Orphu. În cazul în care comunicarea se derulează realmente prin intermediul unor pachete moleculare de nanobytes organici, o suprafață mai mică de contact le-ar putea reduce volumul gândurilor.

Mahnmut încuviință, își dădu seama că Orphu nu-i putea vedea gestul și apoi se focaliză exclusiv asupra vibrațiilor stranii de la palmă, care-i treceau prin braț și-i ajungeau în minte, când omulețul verde începu conversația.

**ÎȚI OFERIM
RECUNOȘȚINȚĂ PENTRU
SALVAREA
NAVEI NOASTRE.**

- Cu plăcere, spuse Mahnmut cu glas tare, focalizându-și gândurile prin limbaj vorbit în același timp în care partaja dialogul cu Orphu pe banda de fascicul îngust. Cine *sunteți* voi? întrebă el. Cum vă spuneți?

ZEKI.

Cuvântul nu însemna nimic pentru Mahnmut. Simți organul de comunicare OV pulsându-i în palmă și avu imboldul nebunesc de a-l elibera, de a-și smulge pumnul din pieptul acestei persoane sortite morții - dar asta nu i-ar fi ajutat acum pe nici unul dintre ei. *Cunoști cuvântul acesta - „zeki”? îl întrebă pe Orphu.*

O clipă, îi trimise ionianul. Accesez memoria de nivelul al treilea. Uite - din O zi din viața lui Ivan Denisovici. Era un termen argotic asociat cuvântului rusesc „șarașka” - „institut științific sau tehnic special în care lucrau prizonieri” - prizonierii acestor lagăre de muncă sovietice erau numiți zeki.

Ei bine, răspuse Mahnmut, nu cred că OV marțieni bazați pe clorofilă sunt prizonierii vreunui regim pământean de scurtă durată, care a existat cu mai bine de două mii de ani în urmă. Întregul dialog cu Orphu nu durase nici două secunde. I se adresă omulețului verde:

- Vrei să ne spui de unde sunteți?

De data aceasta, răspunsul nu fu în cuvinte, ci în imagini - câmpuri verzi, cer albastru, un soare mult mai mare decât cel vizibil pe cerul lui Marte, un lanț muntos îndepărtat, cețos în aerul dens.

- Pământul? rosti Mahnmut, șocat.

NU STEAUA DIN CERUL NOPTII DE AICI

fu răspunsul OV.

UN ALT PĂMÂNT.

Mahnmut reflectă asupra acelei afirmații, dar nu știu cum să formuleze o întrebare clarificatoare, decât în mod stângaci:

- Atunci, care Pământ?

Omulețul verde se mulțumi să răspundă prin aceleași imagini de câmpii verzi, munți îndepărtați, vederea Soarelui de pe Pământ. Mahnmut simțea cum energia OV se diminua, cum organul de tip inimă pulsa cu mai puțină vitalitate. *Îl ucid*, gândi el panicat.

Întreabă-l despre capetele de piatră, se făcu auzit Orphu pe linia de comunicații.

- Cine este bărbatul reprezentat în capetele de piatră? întrebă el docil.

MAGUL. CEL DIN CĂRȚI. STĂPÂNUL FIULUI LUI SYCORAX, CARE NE-A ADUS AICI. MAGUL DOMNEȘTE PÂNĂ ȘI PESTE SETEBOS, ZEUL MAMEI DOMNULUI NOSTRU.

Mag! trimise Mahnmut spre Orphu.

Este similar cu magician, însă și vrăjitor - ca în cei trei magi de la răsărit...

La dracu'! expedie Mahnmut feroce, furios - irosea timpul persoanei verzi care murea. Organul-inimă pulsa tot mai slab cu

fiecare moment care trecea. *Știu ce-nseamnă „mag”, dar nu cred în magie și nici tu nu crezi.*

Se pare însă că OV crede, răspunse Orphu. *Întreabă despre cei care locuiesc pe Olympus.*

- Cine sunt cei din carele de luptă de pe Olympus? întrebă docil Mahnmut, simțind că punea numai întrebări greșite. Pe de altă parte, nici el nu se putea gândi la altele mai bune.

SIMPLI ZEI,

răspunse omulețul verde prin rafale de nanobytes, cu imagini decoerate în cuvinte.

ȚINUȚI ÎN ROBIE AICI DE O INIMĂ HAINĂ CE-ȘI ADASTĂ CLIPA ȘI MUȘCĂ.

- Cine este... încep Mahnmut, dar prea târziu - omulețul se răsturnase brusc pe spate și mâna moravecului ținea acum doar un înveliș deshidratat, nu o inimă pulsatoare.

OV începu să se usuce și contracte, imediat ce corpul îi atinse puntea. Un fluid incolor curse peste scânduri, când ochii de antracit se afundară în chipul verde, care colapsa și care deveni apoi maroniu, pe măsură ce pielea își schimbă culoarea, se boți spre interior și încetă să mai aibă forma unui om. Alt OV se apropie și îndepărtă păstaia de piele cafenie și mumificată.

Mahnmut începu să tremure necontrolat.

- Trebuie să găsim alt comunicator și să încheiem conversația aceasta, spuse Orphu.

- Nu acum, replică Mahnmut printre cutremurături.

- *„O inimă haină ce-și adastă clipa și mușcă”,* cită Orphu. Cred c-ai recunoscut.

Mahnmut clătină amețit din cap, își aminti că prietenul lui era orb și răspunse:

- Nu.

- Parcă tu erai exegetul lui Shakespeare!

- Asta nu-i din Shakespeare.

- Nu, încuviință Orphu. Este Browning. *Caliban despre Setebos.*

- N-am auzit niciodată de așa ceva, zise Mahnmut.

Izbuti să se ridice în picioare – în două picioare – și se împletici până la balustrada copastiei. Apa care se învoluta pe lângă flancurile felucii și rămânea în urmă era mai degrabă albastră, decât roșie. Moravecul știu că dacă ar fi fost om, ar fi vomitat peste bord.

– Caliban! aproape că răcni Orphu prin linia de fascicul îngust. „O inimă haină ce-și adastă clipa și mușcă?”. Creatura deformată, parțial animal marin, parțial om, avea o mamă care era vrăjitoare – Sycorax –, iar zeul ei era Setebos.

Mahnmut își aminti că OV care murise folosisese cuvintele acelea, însă nu se putea concentra asupra înțelesului lor. Întreaga conversație fusese ca prefirarea de mărgele însângerate pe un tendon de țesut viu.

– S-ar putea ca OV să ne fi auzit recitând din *Furtuna* cu trei zile în urmă, când ai recăpătat controlul felucii? Întrebă Orphu.

– Să ne fi auzit? repetă Mahnmut. Nu au urechi.

– Atunci noi, nu ei, suntem ecoul acestei realități noi și stranii, hurui ionianul, dar cu un vuiet mai amenințător decât râsul lui obișnuit.

– Despre ce vorbești?

Stânci roșii deveniseră vizibile în vest, înălțându-se la șapte-opt sute de metri deasupra deltei largi a lui Candor Chasma.

– Se pare că am fi într-un vis nebun, zise Orphu. Totuși logica de aici este consecventă... în propriul ei fel nebun.

– Despre ce vorbești? repetă Mahnmut.

Nu avea dispoziția pentru puzzle-uri.

– Acum cunoaștem identitatea chipului de piatră, spuse Orphu.

– Da?

– Da. Este magul. Cel din cărți. Stăpânul fiului lui Sycorax.

Mintea lui Mahnmut nu voia să lucreze și să conecteze punctele acelea evidente. Sistemul lui continua să fie umplut cu năvala străină de nanobytes, cu o claritate pașnică, dar muribundă care-i era străină, însă bine-venită... foarte bine-venită.

– Cine este? îl întrebă pe Orphu, fără să-i pese dacă prietenul lui îl credea obtuz.

– Prospero, zise ionianul.

Tabăra aheilor. Coasta Ilionului

Deocamdată, seara s-a desfășurat exact așa cum a spus Homer că va fi.

Troienii și-au aprins sutele de focuri de veghe imediat dincolo de șanțul aheilor – ultima linie defensivă a grecilor aici, pe plajă –, dar aheii, bătuți atât de teribil pe toată durata lungii zile și apoi a serii, până-n noapte, au uitat până și de focurile de gătit. M-am metamorfozat în forma bătrânului Fenix și m-am alăturat adunării din apropierea cortului lui Agamemnon, unde înlăcrimatul fiu al lui Atreu – înlăcrimat! acest rege al regilor greci plânge! – își îndeamnă căpeteniile să-și ia oamenii și să fugă.

L-am mai văzut pe Agamemnon utilizând strategia aceasta – prefăcându-se că dorește să fugă, astfel ca să-și ralieze oamenii în semn de protest –, însă de data asta este neîndoielnic că regele vorbește serios. Cu părul vâlvoi, cu armura însângerată, cu obraji înnoroiți brăzdați de lacrimi, Agamemnon dorește ca oamenii lui să fugă pentru a-și salva viața.

Diomede i se ridică împotriva, aproape numindu-l laș pe regele lor și promițând că dacă toți ceilalți vor fugi, el va rămâne cu Stenelus să lupte „până la prăbușirea sorocită a Troadei”. Ceilalți ahei răcnesc, susținându-i fanfaronada, după care ia cuvântul bătrânul Nestor, amintindu-și vârsta ca temei pentru a vorbi, care le sugerează tuturor să se calmeze, să mănânce ceva, să pună santinele, să trimită oameni care să vegheze șanțul și meterezele și să discute problema înainte de a porni în fugă spre corăbii, mare și cămine.

Și așa fac, exact cum a descris Homer.

După aceea, cei șapte comandanți ai străjerilor, conduși de Trasimedes, feciorul de vârstă mijlocie al lui Nestor, își iau fiecare cei o sută de luptători pentru a amplasa noi poziții defensive între șanț și metereze și pentru a-și aprinde focurile de cină. Mâna de focuri grecești – la care se adaugă în scurt timp focul de ospăț al lui Agamemnon – pare jalnică pe lângă sutele de focuri de veghe troiene aflate imediat dincolo de șanț, ale căror scântei se înalță mult către norii joși ce huruie cu tunete îndepărtate.

Aici, la cina de sfat a lui Agamemnon, la care participă toate

căpeteniile și comandanții aheilor, discuțiile continuă exact așa cum le-a prezentat Homer. Nestor vorbește primul, laudând curajul și înțelepciunea lui Agamemnon, dar spunându-i, în esență, că a dat rău cu bâta-n baltă, când a ales să i-o fure lui Ahile pe roaba Briseis.

- Aici nu minți, bătrâne, este răspunsul cinstit al lui Agamemnon. Am fost nebun. Nebun și orb ca să-l offensez pe Ahile în felul acesta.

Mărețul rege se oprește, totuși nici unul dintre zecii de comandanți ghemuiți în jurul focului central pe care se pregătește mâncarea nu se ridică pentru a-l contrazice.

- Orb și nebun am fost, continuă Agamemnon, și nici chiar eu n-o voi tăgădui. Zeus îl iubește pe tânărul acela, așa că Ahile merită un întreg batalion... ba nu, o-ntreagă oaste!

Nici acum nu-l contrazice nimeni.

- Și pentru că propria mânie m-a orbit și m-a împins spre nesocotință, voi îndrepta lucrurile chiar acum, plătind o răscumpărare regească pentru a-l readuce în rândurile aheilor.

De data aceasta căpeteniile, printre care și Odiseu, mormăie afirmativ, cu gurile pline cu carne de vită și pui.

- Aici, în fața voastră, tuturor celor adunați, voi înșirui darurile mele în toată splendoarea lor, pentru a căpăta iubirea tânărului Ahile! strigă Agamemnon. Șapte trepiede de flăcări neatînse, zece talanți de aur, douăzeci de căldări strălucind minunat, doisprezece cai foarte-bine-hrăniți, ce-n multe alergări au fost biruitori...

Și bla, și bla, și bla-bla. Exact cum a scris Homer. Exact cum v-am prezis mai devreme. Și, tot cum am prezis, Agamemnon jură s-o restituie pe Briseis, neatinsă de el, plus douăzeci de femei troiene - dacă și după ce zidurile Ilionului vor cădea, desigur - și, ca un fel de *pièce de résistance*, pe oricare dintre cele trei fiice ale sale, Crisotemis, Laodice și Ifianassa - și, ca un scoliast inveterat, notez eroarea de continuitate de aici cu istorii anterioare și posterioare, mai ales absența Electrei și posibila confuzie a numelui Ifigeniei, dar asta nu-i important în chiar momentul de față - pentru ca apoi, ca desert, Agamemnon să arunce „șapte cetăți” puternice și bogate.

Și, la fel cum spusese Homer, Agamemnon le oferă pe toate în schimbul unei scuze.

- Toate acestea am hotărât să i le dau, de-și pune frâu

mâniei! strigă fiul lui Atreu către căpeteniile care-l ascultă.

Tunetul huruie și fulgerele licăresc deasupra ca și cum Zeus ar fi nerăbdător.

- Însă Ahile va trebuie să mi se plece! Numai Hades, zeul morții, este la fel de nemilos și neabătut ca acest trufaș. Să mi se plece-Ahile! Îl întrec ca vârstă și ca putere regească. Afirm că eu sunt bărbatul mai de seamă!

S-a zis și cu scuzele...

Plouă. O răpăială monotonă, întrețesută cu fulgerele lui Zeus și răcnetele de bețivi dinspre liniile troienilor, aflate la nici o sută de metri, ce plutesc peste șanțul umplut de ploaie și peste meterezele înnorosite. Vreau să fie aleasă solia pentru Ahile, ca să pot merge pe plajă cu Odiseu și Aias și să terminăm odată. Este noaptea cea mai importantă din viața mea - cel puțin din această a doua viață de scoliast - și repet întruna ce-i voi spune lui Ahile.

Dacă vrei să ne schimbi toate ursitele, trebuie să găsești pivotul.

Cred că l-am găsit. Sau, cel puțin, *un* pivot. Cu certitudine însă, nimic nu va mai fi la fel pentru greci și zei și troieni - sau pentru mine -, dacă voi duce la capăt ce plănuiesc. Când bătrânul Fenix va vorbi în solia la Ahile, nu va fi doar pentru a-i liniști furia, ci pentru a-i uni cauza cu a lui Hector - pentru a-i întoarce pe greci și troieni împotriva zeilor înșiși.

Brusc, Nestor strigă:

- Fiu al lui Atreu, domn al oștirii și stăpân al oamenilor, Agamemnon al nostru - nici un om, nici chiar Prințul nostru al Oamenilor, fiul lui Peleus, Ahile, n-ar putea nesocoti asemenea daruri! Să-i trimitem o solie mică, formată din oameni aleși cu grijă, care să ducă aceste ofrande și dragostea noastră la cortul lui Ahile în seara aceasta. Lute, cei pe care se vor opri ochii mei vor porni în această sarcină!

Întrupat în forma lui Fenix, pășesc spre marginea cercului lângă Marele Aias, făcându-mă vizibil pentru Nestor.

- Mai întâi, strigă Nestor, fie ca Aias cel Mare să porceadă în această misiune! Iar alături de Marele Aias, regele nostru sclipitor și plin de tact, Odiseu, să-și adauge sfaturile. Dintre crainici - îi aleg pe Odius și Euribates, care să ne însoțească solia. Să ne spălăm toți pe mâini acum! Și o clipă de tăcere în care toți să ne rugăm lui Zeus, fiecare în felul său - ca mărețul

zeu să ne arate milă și să-i îngăduie lui Ahile să zâmbească spre rugămintea noastră!

Rămân șocat, în timp ce sunt administrate abluțiunile și căpeteniile își pleacă frunțile în rugă tăcută.

Nestor pune capăt tăcerii, îmboldind solia – solia de numai patru oameni, nu de cinci! – și strigând după cei care pleacă:

– Străduiți-vă din răputeri! Înduplecați-l și faceți-l să-i fie milă de noi, invincibilului și nemilosului nostru Ahile!

Apoi cei doi emisari și cei doi crainici părăsesc cercul luminat de foc și pornesc pe plajă.

N-am fost ales! Fenix n-a fost ales! Nici măcar n-a fost menționat! Homer s-a-nșelat! Evenimentele acestui Ilion tocmai s-au abătut masiv de la evenimentele din *Iliada* și brusc sunt la fel de orb față de viitor ca Elena și ceilalți jucători de aici, orb ca zeii de deasupra, orb ca Homer însuși, blestemați să-i fie ochii fără de vedere!

Împleticindu-mă pe picioarele mele bătrâne și slăbănoage – pe picioarele bătrâne și slăbănoage ale inutilului *Fenix* –, îmi croiesc drum afară prin cercul de comandanți greci și alerg în lungul talazurilor ce se sparg de mal pentru a încerca să-i prind din urmă pe Marele Aias și Odiseu.

Îi ajung pe cei doi pe plaja întunecată, la jumătatea distanței spre tabăra lui Ahile. Aias și Odiseu sunt singuri și vorbesc încetșor, înaintând pe nisipul ud. Se opresc, când mă apropii de ei.

– Ce este, Fenix, fiul lui Amintor? Întreabă Marele Aias. Am fost surprins să te văd la ospățul regelui, întrucât se vorbea că în ultimele luni te-ai ținut aproape de tămăduitorii tăi mirmidoni. Te-a trimis Agamemnon după noi cu vreo ultimă povață?

Gâfâind, ca și cum aș fi într-adevăr bătrân ca Fenix, rostesc:

– Vă salut, nobile Aias și rege Odiseu – adevărat este, regele Agamemnon m-a trimis să mă alătur vouă în solia la Ahile.

Marele Aias pare stupefiat de cuvintele mele, iar Odiseu este de-a dreptul bănuitor.

– De ce te-ar fi ales Agamemnon pe tine pentru această misie, venerabile? Mai mult chiar, de ce ai fi tu însuși în tabăra lui Agamemnon în seara aceasta periculoasă, când troienii pândesc dincolo de șanțul nostru aidoma dulăilor flămânzi?

Nu am ce răspunde la a doua întrebare, așa că încerc să-i

păcălesc prin prima.

- Nestor a sugerat să mă alătur vouă, pentru a vă ajuta să-l convingeți pe Ahile, iar lui Agamemnon i s-a părut o propunere înțeleaptă.

- Vino atunci, spune Marele Aias. Alătură-te nouă, Fenix.

- Dar să nu scoți o vorbă până nu-ți spun eu, rostește Odiseu continuând să mijească ochii la mine ca la un impostor ce sunt. Poate că Nestor și Agamemnon au întrevăzut vreun motiv pentru care tu să vizitezi cortul lui Ahile, însă n-ai nici un motiv pentru care să și vorbești.

- Dar... încep eu.

Nu am nici un argument. Dacă nu mi se va îngădui să vorbesc, după Odiseu, însă înaintea lui Aias, așa cum spune Homer, pierd tot efectul de pârghie, pierd pivotul evenimentelor, eșuez. Dacă nu sunt lăsat să vorbesc, evenimentele acestei nopți se vor abate de la *Iliada*. Însă, îmi dau seama, ele s-au abătut deja. Fenix ar fi trebuit să fi fost ales de Nestor, iar prezența lui în solie să fie aprobată de Agamemnon. *Ce se-ntâmplă aici?*

- Dacă te alături nouă în cortul lui Ahile, bătrâne Fenix, mă avertizează Odiseu, trebuie s-aștepți afară cu crainicii, Odius și Euribates, și să intri ori să grăiești numai la porunca mea. Acestea sunt condițiile mele.

- Dar... încep din nou, și înțeleg inutilitatea oricărui protest.

Dacă Odiseu devine și mai suspicios și mă alungă înapoi la tabăra lui Agamemnon, șiretlicul meu va da greș și, odată cu el, întregul plan de a-i întoarce pe muritori împotriva zeilor.

- Bine, Odiseu, rostesc și încuviințez din cap ca bătrânul călăreț și tutore Fenix. Cum îți va fi porunca.

Odiseu și Marele Aias merg pe lângă marea care vinuește, iar eu îi urmez.

M-am referit la cortul lui Ahile și poate că vi l-ați imaginat ca fiind un fel de cort de camping, dar fiul lui Peleu locuiește într-un complex de prelată, mai apropiat ca mărime de cortul principal al unui circ ambulant pe care mi-l reamintesc din copilărie... îmi reamintesc din ceea ce *încep să-mi amintesc* din copilărie. Thomas Hockenberry a avut o viață, se pare, și după aproape un deceniu petrecut aici, unele amintiri mi se infiltrează înapoi în minte.

În noaptea aceasta, sutele de corturi și de focuri de tabără din jurul cortului principal al lui Ahile zugrăvesc o scenă la fel de

haotică precum restul taberei aheene, lungă de peste un kilometru și jumătate, cu unii dintre mirmidonii loiali ai lui Ahile pregătindu-i de plecare corăbiile negre, cu alții privind spre metereze pentru a-și apăra zona de plajă, în eventualitatea în care troienii vor ataca înainte de zori și cu alții strângându-se în jurul focurilor, la fel cum făcuseră oștenii lui Agamemnon.

Odius și Euribates anunțaseră sosirea noastră comandanților străjii, iar garda personală a lui Ahile ia poziție de drepti și ne îngăduie să intrăm în tabără. Ieșim de pe plajă și suim duna joasă către movila pe care este amplasat cortul principal al lui Ahile. Îi urmez înăuntru pe cei doi ahei – Marele Aias se pleacă, pentru a trece prin intrarea interioară scundă, iar Odiseu, cu treizeci de centimetri mai scund decât camaradul său, pătrunde cu fruntea sus. Odiseu se întoarce și-mi face semn către un loc din anticamera de lângă intrare. Dacă rămân aici, pot să văd și să aud ce se petrece înăuntru, însă nu voi juca nici un rol în desfășurarea evenimentelor.

Ahile, așa cum a descris Homer, cântă la liră și din glas un cânt epic despre eroi străvechi, nu prea diferit de *Iliada* în sine. Știu că lira aceea a fost o pradă de război, câștigată de el când cucerise Teba și-l ucisese pe Etion, tatăl Andromacăi. Soția lui Hector crescuse ascultând aceeași liră de argint la care se cânta în căminul lor regesc de-acolo. Acum Patrocle, prietenul cel mai drag al lui Ahile, stă vizavi de el, așteptându-l să-și încheie partea din cânt, pentru a interpreta versurile rămase.

Ahile se oprește din ciupitul corzilor și se ridică surprins la intrarea lui Aias și Odiseu. Patrocle se scoală de asemenea.

– Fiți bine-veniți! strigă Ahile și-i face semn lui Patrocle: Privește, au venit prieteni dragi – cumplită nevoie trebuie să aibă de mine, pentru a veni aici – și, în pofida mâniei care m-a cuprins, recunosc că-mi sunteți prietenii cei mai dragi dintre toți aheii.

Îi conduce pe cei doi soli spre sofale joase și întinde covoare purpurii peste pernele acestora. Apoi i se adresează lui Patrocle:

– Haide, vlăstar al lui Menoitios, adu-ne un crater mai mare de vin. Aici... pune-l aici. Vom amesteca un vin mai tare. Câte o cupă pentru fiecare dintre nobilii mei oaspeți – căci bărbații aceștia care mi-au pășit azi pragul sunt cei pe care-i iubesc cel mai mult.

Urmăresc derularea acestor ritualuri de ospitalitate eroică

surprinzător de elegante. Patrocle aduce lângă foc un butuc mare de măcelărie și întinde o spinare de oaie și una de capră, alături de o spată de porc vârstată de grăsime. Automedan, prieten și vizitiu al lui Ahile și Patrocle, ține bucățile de carne, în vreme ce Ahile taie feliile cele mai bune, le sarează și le înfige în țepușe. Patrocle atâță focul pentru un minut, după aceea împrăștie jarul și așază frigările peste partea cea mai fierbinte a focului, sărându-le din nou.

Îmi dau seama că sunt mort de foame. Dacă aș fi chemat să iau cuvântul acum – chiar dacă toate ursitele noastre ar depinde de asta –, n-aș putea, în așa hal salivez.

Parcă auzindu-mi ghiorăitul stomacului, Ahile privește în anticameră și aproape că încremenește de surpriză.

– Fenix! Onorat mentor și nobil călăreț! Crezusem că în ultimele săptămâni ai zăcut bolnav în cortul tău. Intră, intră!

Vorbind astfel, tânărul erou iese în anticameră, mă îmbrățișează și mă aduce în centrul luminat de foc al sălașului său, unde miroase a fripturi de oaie și porc. Odiseu îmi aruncă pumnale din ochi, avertizându-mă fără cuvinte să tac în timpul discuțiilor.

– la loc, iubite Fenix, spune Ahile, fostul elev al acestui bătrân.

Mă așază însă pe perne roșii, nu purpurii, și mai departe de foc decât Odiseu și Aias. Ahile le este loial vechilor săi prieteni, dar înțelege protocolul.

Patrocle aduce coșuri de răchită pline cu pâine proaspătă, iar Ahile scoate carnea de pe țepușe și pune porții aburinde pe platouri de lemn.

– Să aducem jertfă zeilor, dragi prieteni, rostește Ahile și-i face semn din bărbie lui Patrocle care azvârle în flăcări bucățile de carne alese ca ofrande. Iar acum, mâncați, poruncește el și toți atacăm cu entuziasm pâinea, vinul și cărnurile.

Chiar în timp ce mestec și mă bucur de mâncare, gândurile îmi gonesc: Cum reușesc să țin discursul pe care trebui să-l spun pentru a schimba ursitele tuturor celor de aici și a zeilor înșiși? Cu o oră în urmă, părea foarte simplu, dar Odiseu nu s-a lăsat convins de afirmația mea că Agamemnon mă trimisese ca emisar. În epopee, Odiseu va vorbi în curând – transmitându-i lui Ahile oferta lui Agamemnon –, apoi Ahile îi va răspunde prin discursul pe care l-am prezentat studenților mei că ar fi cel mai frumos și mai puternic din *Iliada*, apoi Fenix va oferi lungul lui

monolog din trei părți – pe de o parte autobiografie, pe de o parte parabola „Rugilor” și pe de o parte alegoria situației lui Ahile în mitul lui Meleagru – o *paradeigma* în care un erou legendar așteaptă prea mult ca să accepte darurile oferite și să lupte pentru prietenii săi. Una peste alta, discursul lui Fenix este de departe cel mai interesant al celor trei emisari trimiși să-l convingă pe Ahile. Și, potrivit *Iliadei*, argumentul lui este cel care-l convinge pe mândrosul Ahile să renunțe la jurământul său de a pleca a doua zi dimineață. Până ce va vorbi Aias, după mine, Ahile va fi de acord să rămână încă o zi, să vadă ce fac troienii și, dacă va fi necesar, să-și apere corăbiile împotriva inamicului.

Planul meu este să repet din memorie lungul discurs al lui Fenix și apoi să mă abat de la el pentru a-mi introduce propriile sugestii. Îl văd însă pe Odiseu încruntându-se către mine din partea opusă a cortului și știu că nu voi căpăta ocazia.

Și dacă voi vorbi, totuși? M-am gândit la faptul că zeii vor monitoriza această întrunire – la urma urmelor, este unul dintre elementele-cheie ale *Iliadei*, deși poate că numai Zeus știa dinainte. Însă chiar și fără a ști dinainte, unii zei urmăresc cu certitudine această discuție în video-bazinele și pe tabulele lor de imagini. Zeus le-a poruncit să nu intervină azi și cei mai mulți îi respectă ultimatumul, dar asta trebuie să le sporească și mai mult curiozitatea legată de solia la Ahile. Dacă Ahile acceptă oferta de împăcare făcută de Agamemnon și puterea de convingere a lui Odiseu din seara aceasta, atunci poate că atacul lui Hector și – cine știe? – chiar și voința lui Zeus vor fi zădărnice. Ahile este egal cu o întreagă oștire.

De aceea, dacă-l corup la erezie în seara asta, așa cum plănuisem, dacă încerc să-l raliez pe Ahile războiului împotriva zeilor, nu va interveni pe dată Zeus, distrugând cortul și pe ocupanții săi? Și chiar dacă Zeus și-ar înfrâna mânia, mi-i pot imagina pe Atena, Hera sau Apollo, sau oricare altă parte interesată coborând pentru a-l nimici pe acest... „Fenix”... pentru că a sugerat un curs de acțiune atât de potrivnic ȋtelurilor lor. Mi-am imaginat, bineînțeles, toate posibilitățile acestea, dar m-am încrezut că voi fi salvat de medalionul TC și de Cușma lui Hades.

Și dacă, pentru a mă salva, voi fugi iarăși, însă acești eroi vor sfârși uciși sau convinși de către zei să renunțe la acțiunea lor? Întregul plan va fi fost în zadar, iar existența mea va fi revelată

tuturor zeilor. Cușma lui Hades și medalionul TC nu-mi vor mai fi atunci de folos – mă vor urmări până la capetele pământului, până-n Indiana preistorică dacă va fi nevoie. Și cu asta, cum se spune, basta!

Poate că Odiseu mi-a făcut un bine, neîngăduindu-mi să vorbesc.

Atunci de ce mă aflu aici?

După ce toți ne-am ospătat bine, platourile goale au fost împinse în lături, în coșuri au rămas doar coji de pâine și suntem pregătiți pentru a treia noastră cupă de vin, îl văd pe Aias încuviințând foarte ușor din cap spre Odiseu.

Marele strateg înțelege aluzia și-și ridică pocalul într-un toast pentru Ahile.

- În sănătatea ta, Ahile!

Bem toți, iar tânărul erou își înclină capul blond în semn de mulțumire.

- Văd că nu ne-a lipsit nimic la ospățul acesta, continuă Odiseu cu glas surprinzător de scăzut și blând, aproape mieros.

Dintre toate căpeteniile aheene, bărbosul acesta vorbește cel mai domol și este cel mai șiret:

- Nu ne-a lipsit nimic nici în tabăra lui Agamemnon, nici aici în casa fiului lui Peleu. Dar gândul în noaptea asta tulburată nu ne este la mâncăruri gustoase – nu, ci la un prăpăd teribil pus la cale de zei, pe care-l vedem cum se apropie și de care ne temem.

Odiseu continuă, încetișor, lin, fără să se grăbească și căutând rareori efecte retorice. Descrie înfrângerea din cursul după-amiezii, victoria troienilor, panica aheilor și dorința de a fugi, și complicitatea lui Zeus.

- Obraznicii troieni și laudăroșii lor aliați și-au ridicat corturile la o aruncătură de băț de corăbiile noastre, Ahile, continuă el.

Vorbește de parcă Ahile n-ar fi aflat deja totul de la Patrocle, Automedan și ceilalți prieteni ai săi. Sau de n-ar fi privit pur și simplu de pe colina de afară.

- Nimic nu le mai poate ține piept acum. Așa se laudă ei și-n noaptea asta, iar lauda le este întărită de mii de focuri de veghe. Ei gândesc s-aducă vâlvătaile acelea la corăbiile noastre la primul ceas al zorilor, după care să dea năvală la bordurile lor negre și să-i măcelărească pe cei scăpați cu viață. Iar Zeus, fiul

lui Cronos, le trimite semne de-ncurajare, fulgere ce-au lovit aripa noastră stângă, în vreme ce Hector s-a dezlănțuit furios, îmbătat de propria putere. El nu se teme de nimeni, Ahile, nici de oameni, nici de zei. Este ca un câine turbat, cuprins de nebunie, și demonii lui *katelepsis* l-au înhățat în ghearele lor.

Odiseu face o pauză. Ahile nu spune nimic. Chipul său nu trădează nimic. Prietenul lui, Patrocle, îi privește tot timpul fața, dar eroul nici măcar nu-și întoarce ochii la el. Ahile ar fi un jucător de pocher al dracului de bun.

- Hector abia așteaptă să se ivească zorile, continuă Odiseu, cu voce încă și mai înceată, fiindcă, la prima geană de lumină, amenință să reteze coarnele de la pupele corăbiilor noastre, să le dea pradă flăcărilor și cu toți camarazii noștri prinși lângă copastiile învăpăiate să-i alerge, să-i ucidă și să-i măcelărească până la unul pe ahei. Un coșmar, Ahile - mă tem de el din toată inima. Mă tem că zeii îi vor oferi lui Hector mijloacele de-a mplini aceste amenințări și că ursita ne va fi să pierim aici, pe câmpiile Ilionului, departe de colinele hrănitoare-de-cai ale Argosului.

Ahile nu rostește nimic, când Odiseu tace din nou. Tăciunii din jarul muribund trosnesc. Undeva, la câteva corturi depărtare, cineva cântă încet la liră un cântec funebru. Din direcția opusă răsună râsetul beat al unui soldat care se crede în mod vădit sortit pieirii.

- De aceea, ridică-te, Ahile, spune Odiseu și glasul îi crește în cele din urmă. Ridică-te *acum* cu noi, fie-n ceasul din urmă, dacă vrei să-i scapi pe feciorii năpăstuiți ai aheilor de la măcelul troian.

Apoi îi cere lui Ahile să-și țină în frâu mânia și îi descrie oferta lui Agamemnon, folosind aceleași cuvinte pe care le alesese acesta, pentru a-i enumera trepiedele neatinse de foc, duzina de armăsari de curse și așa mai departe. Cred că prelungește nițel prea mult descrierea lui Briseis, care n-a fost întinată de nimeni, a fecioarelor troiene care așteaptă să fie siluite și a celor trei fiice frumoase ale lui Agamemnon, însă încheie printr-o perorație pasională, reamintindu-i lui Ahile de sfatul propriului său tată, de povața lui Peleu de a prețui prietenia mai presus de certuri.

- Dar dacă-l urăști prea mult pe fiul lui Atreu în inima ta pentru a primi aceste daruri, încheie Odiseu, cel puțin ai milă de noi toți ceilalți, de restul aheilor. Alătură-te luptei noastre și salvează-ne și te vom slăvi ca pe un zeu. Și nu uita că dacă

mânia te-mpiedică să lupti – dacă disprețul te trimite spre casă peste marea-ntunecată ca vinul înainte de a se sfârși acest război cu Troia –, atunci nu vei ști niciodată dacă l-ai fi putut uide pe Hector. Aceasta este ultima ta șansă pentru *aristeia*, Ahile, fiindcă nebunia ucigașă a lui Hector îl va aduce mâine în luptă de-aproape, după toți anii în care s-a ținut deoparte, îndărătul zidurilor înalte ale Ilionului. Rămâi și luptă cu noi, nobile Ahile, și acum, pentru întâia oară, îl poți întâlni pe Hector în înfruntare directă.

Trebuie să recunosc că discursul lui Odiseu a fost o performanță dată dracului. Eu m-aș fi putut lăsa convins, dacă aș fi fost tânărul semizeu tolănit pe perne la doi metri de mine în cort. Toți tăcem nemișcați, până ce Ahile își lasă cupa de vin și răspunde.

– Nobile fiu al lui Laertes, sămânța lui Zeus, iscusit tactician, drag Odiseu – trebuie să-ți spun fără ocol și pe față ce port eu în suflet și ce voi făptui, pentru ca să nu-mi stați pe cap, un sol după altul, pentru a mă convinge și a murmura rând pe rând, ca un șir de porumbițe ce uguiesc. Pe cât de mult urăsc porțile Morții, porțile negre ale lui Hades, pe atât de mult urăsc bărbatul care una vorbește și alta tănuiește în suflet.

Clipesc repede, auzindu-l. Să fie oare vorba despre o aluzie directă la Odiseu, „iscusitul tactician”, cunoscut de toți aheii ca fiind un individ gata să deformeze adevărul atunci când îi slujește țelurilor? Poate că da, însă Odiseu nu reacționează în nici un chip, așa că mențin neutră expresia lui Fenix.

– Voi spune limpede, continuă Ahile. Oare Agamemnon mă va câștiga, mă va îndupleca prin aceste... *daruri*?

Eroul mai că nu scuipă acel ultim cuvânt.

– Nu. Pentru nimic în lume. Nici toate oștile și căpeteniile aheilor nu m-ar putea convinge să mă-ntorc, fiindcă recunoștința lor este prea mărunță și sosită prea târziu... Unde a fost recunoștința aheilor în nenumărații ani pe care i-am petrecut luptând cu dușmanii lor, bătălie după bătălie, războindu-mă zilnic, fără a întrevedea sfârșitul? Douăsprezece cetăți am pustiit, pornind de pe corăbiile mele; unsprezece am revendicat, adăpând lutul mănos al Ilionului cu sânge troian. Iar din toate aceste cetăți am adus maldăre de prăzi, munți de averi, hoarde

plângătoare de femei frumoase și întotdeauna i-am dat ce era mai bun din pradă lui Agamemnon – celui *fiu al lui Atreu* aflat la adăpost în iuțile lui corăbii negre sau mult înapoia războinicilor. Iar el lua totul... totul și mai mult. Oh, da... uneori împărțea resturi, ție și celorlalte căpetenii, dar întotdeauna și-a păstrat partea leului. Vouă tuturor, de a căror credință avea nevoie pentru a-i susține domnia, el *dăruiește* – numai de la mine *ia* – inclusiv pe roaba care mi-ar fi fost mireasă. Ei bine, mă fut, mă fut în el și mă fut în ea, dragi tovarăși de arme. *Îl las* pe Agamemnon să-i facă felul lui Briseis... până la cotor, dacă bătrânul mai poate.

Cu nemulțumirea răbufnită din nou, Ahile începe să întrebe de ce trebuie ca mirmidonii săi, aheii și argivii să ducă acest război.

– Pentru Elena, cu pletele-i strălucitoare? Întreabă el disprețuitor, spunând că Menelau și fratele său Agamemnon nu sunt singurii bărbați de aici lipsiți de neveste, reamintindu-i lui Odiseu de propria lui soție, Penelopa, rămasă singură în acești zece ani.

Iar eu mă gândesc la Elena, ridicată în capul oaselor în pat acum doar două nopți, cu pletele-i strălucitoare curgându-i peste umeri, cu sânii albi ca zăpada sub lumina stelelor.

Este greu să fiu atent la cuvintele lui Ahile, deși acest discurs este pe atât de minunat și de surprinzător pe cât l-a amintit Homer. În scurta-i cuvântare, Ahile subminează însuși codul eroic care face din el un supererou, codul de comportament care face din el un zeu în ochii supușilor și ai egalilor săi.

Ahile spune că el nu are ambiția de a se lupta cu gloriosul Hector – nu dorește nici să-l ucidă, nici să moară ucis de mâna lui.

Ahile spune că el își va lua oamenii și va pleca în zori, lăsându-i pe ahei în voia sorții – lăsându-i la mila lui Hector, când troianul și hoardele sale vor traversa șanțul și meterezele, mâine.

Ahile spune că Agamemnon este un câine împlătoșat în josnicie și că nu s-ar însura cu una dintre fiicele bătrânului rege nici dacă, cumva, ar fi la fel de frumoasă ca Afrodita și la fel de îndemnatică precum Atena.

Apoi Ahile spune ceva realmente uimitor – mărturisește că mama sa, zeița Thetis, i-a spus că două ursite îl vor purta spre

ziua morții sale: una în care rămâne aici, asediază Troia, îl ucide pe Hector, însă peste puține zile moare el însuși. Ursita aceea, îi spusese mama, îi va aduce slava eternă în amintirea oamenilor și zeilor deopotrivă. Cealaltă ursită este fuga – navigarea spre casă, pierderea mândriei și gloriei, dar ducerea unei vieți lungi și fericite. Cu ani în urmă, mama i-a spus că el trebuie să-și aleagă ursita.

Și, ne spune Ahile, acum, că el alege să trăiască. Aici acest... acest... erou, această masă de mușchi și testosteron, acest semizeu legendă vie... alege viața în locul gloriei. Este îndeajuns pentru a-l face pe Odiseu să mijească ochii neîncrezător și pe Aias să icnească.

– Așa că, Odiseu și Aias, amândoi frați ai mei, spune Ahile, întoarceți-vă la marile căpetenii ale aheilor. Duceți-mi răspunsul. Este datoria *lor* să cumpănească cum să salveze corăbiile și pe oamenii care vor fi împinși până lângă bordurile lor, ce mâine la ora aceasta vor fi în flăcări. Cât despre tăcutul Fenix...

Tresar zece centimetri de pe perna roșie, când se întoarce către mine. Eram atât de pierdut în pregătirea celor ce trebuia să spun și a implicațiilor morale, încât uitasem că aici se purta o discuție.

– Fenix, continuă Ahile, zâmbind îngăduitor, în vreme ce Odiseu și Aias trebuie să ducă răspunsul *stăpânului* lor, tu ești liber să rămâi peste noapte aici, cu Patrocle și cu mine, și să călătorești spre casă alături de noi în zori. Însă numai dacă dorești... n-aș sili niciodată pe nimeni să plece.

Aceasta este ocazia mea de a vorbi. Ignorând grimasa disprețuitoare a lui Odiseu, privesc în jur, mă ridic stângaci și-mi dreg glasul, pentru a începe lungul discurs al lui Fenix. Cum începe? Îl predasem și-l studiasem atâția ani... învățasem nuanțele fiecărui cuvânt grecesc... dar acum mintea îmi este pustie.

Aias se scoală în picioare.

– Până ce nătărăul ăsta bătrân încearcă să decidă dacă să fugă sau nu cu tine, Ahile, o să-ți spun că ești un prost la fel de mare ca moș Fenix!

Ahile, ucigașul-de-oameni, care nu accepta nici o insultă adresată persoanei sale, eroul care îngăduie mai degrabă ca toți prietenii săi ahei să fie uciși, decât să sufere insulte din partea lui Agamemnon din pricina unei roabe, se mulțumește să surâdă și

arcuiește o sprânceană către jignirea directă a lui Aias.

- Să renunți la glorie și la douăzeci de femei frumoase pentru una singură pe care nici măcar n-o poți avea... ha! strigă Aias și se întoarce. Haidem, Odiseu, băiatul ăsta de aur n-a supt niciodată de la țâța prieteniei între oameni. Lasă-l în voia mâniei lui și să ne întoarcem cu cruntul răspuns la aheii care ne-așteaptă. Răsăritul soarelui va sosi iute, iar eu, unul, am nevoie de somn înainte de luptă. De va fi să mor mâine, nu vreau să mor somnoros.

Odiseu încuviințează din cap, se ridică, dă din cap către Ahile și-l urmează pe Marele Aias afară din cort.

Eu continui să stau în picioare, cu gura deschisă, gata să rostesc lungul discurs din trei părți al lui Fenix – discursul acela atât de inteligent! -, cu propriile mele amendamente iscusise și cu planurile ascunse.

Patrocle și Ahile se scoală, se întind și schimbă priviri. Indiscutabil, se așteptaseră la solia aceasta și amândoi știau dinainte care va fi răspunsul șocant al lui Ahile.

- Fenix, părinte încărcat de ani și iubit de zei, vorbește Ahile cu căldură. Nu știu ce te-a adus de fapt aici în noaptea asta furtunoasă, dar îmi amintesc bine când eram doar un copil, iar tu mă luai în brațe și mă purtai în pat după lecții. Înnoptează aici, Fenix. Patrocle și Automedan îți vor pregăti un pat moale. În zori, noi vom pleca spre casă și tu poți să vii... sau nu.

Face un gest și pleacă în iatacul său din partea îndepărtată a cortului, iar eu rămân locului, ca un idiot ce sunt, amuțit din toate punctele de vedere, stupefiat de această abatere totală de la direcția de desfășurare a acțiunii din *Iliada*.

Ahile trebuie să fie convins să rămână, chiar dacă nu se alătură luptei, astfel ca *Iliada* să se desfășoare după cum a fost relatată de Homer – troienii câștigă din nou, iar grecii se retrag cu toate marile lor căpetenii rănite – Odiseu, Agamemnon, Menelau, Diomedee, toți -, apoi, din simpatie pentru prietenii săi și știind în același timp că Ahile nu se va alătura niciodată luptei, Patrocle îi va îmbrăca armura de aur și-i va respinge pe troieni, până ce, în duel individual cu Hector, va fi ucis, iar corpul îi va fi batjocorit și pângărit. *Asta* îl va scoate pe Ahile din cort, îl va umple de mânia-i ucigașă și astfel va pecetlui soarta lui Hector, a Ilionului, Andromacăi, Elenei și a noastră a tuturor.

Oare într-adevăr pleacă? Pur și simplu, nu pot pricepe ce se

întâmplă. Nu numai că n-am găsit pivotul și n-am schimbat lucrurile, ci întreaga *Iliada* s-a abătut de pe făgaș. Mai bine de nouă ani am fost un scoliast aici, privind, observând și raportând Muzei și nici măcar o dată n-a existat o discrepanță importantă între evenimentele din acest război și consemnările lui Homer din poem. Iar acum... *asta*. Dacă Ahile pleacă, ceea ce pare foarte clar că va face în zori, aheii vor fi înfrânți, corăbiile lor arse, Ilionul salvat și Hector, nu Ahile, va fi cel mai de seamă erou al epopeii. Pare improbabil ca *Odiseea* lui Odiseu să se mai petreacă vreodată... și în nici un caz în felul în care este cântată în prezent. Totul s-a schimbat. *Doar fiindcă adevăratul Fenix n-a fost aici ca să-și țină adevăratul discurs? Sau oare zeii au intervenit asupra acestui pivot înainte ca eu să fi avut posibilitatea?* Nu voi ști niciodată. Ocazia mea de a-i convinge pe Ahile și Odiseu cu ocazia întâlnirii, planul meu inteligent, este pierdut pe vecie.

- Haide, bătrâne Fenix, rostește Patrocle, luându-mă de braț ca pe un copil și ducându-mă spre o odăiță laterală din cortul cel mare, acolo unde mi-au fost întinse perne și așternuturi. E vremea de culcare. Măine este altă zi.

31 Ierusalim

- Ce este asta? Întreabă Harman.

El și Daeman stăteau în umbra Zidului de Apus din Ierusalim, la doar câțiva pași îndărătul lui Savi și toți trei priveau în sus la coloana compactă de lumină albastră ce pătrundea vertical în cerul care se întuneca.

- Cred că sunt prietenii mei, răspunse bătrâna. Toți cei nouă mii o sută treisprezece prieteni ai mei – toți cei de stil-vechi care au fost târâți în sus în faxarea finală.

Daeman se uită la Harman și înțelese că amândoi aveau îndoieli față de starea mentală a femeii.

- Prietenii tăi? repetă Daeman. Asta-i o lumină albastră.

Savi își desprinsese ochii de la fascicul – acum ilumina vârful vechilor clădiri și zidurile din jur, scaldând totul în strălucire albastră, pe măsură ce lumina zilei pălea tot mai mult – și-i privi cu un surâs ce putea fi melancolic.

- Da. Raza asta de lumină albastră. Prietenii mei...

Le făcu semn s-o urmeze și-i conduse afară din curtea interioară, departe de zid, pe același drum pe care veniseră, îndepărtându-se de baza coloanei de lumină albastră.

- Post-ii ne-au spus că faxarea finală era o modalitate prin care să ne stocheze, până ce aveau să curețe lumea, continuă Savi cu glas încet, dar care trezea totuși ecouri pe străduțele înguste. Ne-au explicat că planul era de a ne reduce codurile - chiar pe atunci, prieteni, pentru post-oameni noi toți eram numai niște coduri pentru faxare -, de a ne reduce codurile și a ne trece într-o buclă neutrino continuă timp de zece mii de ani, până ce puneau în ordine planeta.

- Ce-nseamnă asta? spuse Harman. Că „puneau în ordine planeta”?

Mergeau pe sub o arcadă lungă și Daeman abia putu să întrezărească fața lui Savi, când bătrâna zâmbi iarăși.

- Spre sfârșitul Epocii Pierdute, lucrurile au cam luat-o razna. Ba chiar mai rău încă după rubicon. Apoi au sosit Vremurile Demente. ARN-iștii liber profesioniști reînviuau dinozaurii, Păsările Terorii și forme botanice dispărute de mult, afectând ecologia planetei, tocmai când biosfera și datasfera începuseră să se contopească în noosfera conștientă de sine - logosfera. Post-oamenii se refugiaseră deja în inelele lor - noosfera conștientă a Pământului nu mai avea încredere în ei - dintr-un motiv perfect valabil, post-ii experimentau cu teleportarea cuantică, deschizând portaluri în locuri pe care nu le înțelegeau, deschizând uși pe care n-ar fi trebuit să le deschidă.

Harman se opri când ieșiră pe o stradă mai largă.

- Poți să vorbești mai pe înțelesul nostru? Nu pricepem nici două treimi din cuvintele tale.

- Cum ați putea? replică femeia, privindu-l cu o expresie fie de durere, fie de neplăcere profundă. Cum ați putea înțelege ceva, orice? Nu aveți istorie. Nu aveți tehnologie. Nu aveți cărți.

- Avem cărți, rosti Harman pe un ton de apărare.

Savi izbucni în râs.

- Ce legătură au dinozaurii și noosferele cu raza albastră? întrebă Daeman.

Savi se așează pe un zid scund. Briza se intensificase și suiera printre olanele sparte de pe acoperișuri. Aerul se răcorea iute.

- Ei trebuiau să ne înlăture din cale, cât făceau curățenie, repetă Savi. Un tor de neutrino, așa ne-au spus. Fără masă. Fără

casă. Fără lume suspicioasă. Zece mii de ani de care aveau nevoie pentru a face curățenie pe Pământ. Mai puțin de un clipit din ochi pentru noi, cei de stil-vechi. Așa ne-au spus.

- Dar pe tine te-au lăsat să rămâi, spuse Harman.

- Da.

- Accidental?

- Mă-ndoiesc. Foarte puține dintre acțiunile post-ilor erau accidentale. Poate că aveau un obiectiv pentru mine. Poate că mă pedepseau, fiindcă scormoneam în istorii ce ar fi fost mai bine să fi rămas îngropate. Știți, asta eram - o istorică. Istorică a culturilor.

Râse încă o dată, dintr-un motiv pe care Daeman nu și-l putu imagina.

- Așadar neutrino sunt albaștri? spuse el.

Era decis să insiste până la obținerea unui răspuns concret.

Femeia mai râse o dată.

- Mă-ndoiesc tare mult. Nu cred că neutrino ar avea vreo culoare... sau „farmec”. Însă raza aceea albastră apare la fiecare *Tisha B’Av*, la fiecare a noua zi a lunii Av, și ceva îmi spune că restul oamenilor de stil-vechi - toți prietenii mei - sunt stocați și codificați în ea. Nu cred că mașina aceea generează raza. Cred că în fiecare an, când ajunge în punctul său de pe orbită, Pământul trece prin fasciculul de neutrino, iar mașina aceea face posibilă doar vizualizarea razei.

- Dar încă n-au trecut zece mii de ani, observă Harman. Ai spus că de la faxarea finală n-au trecut decât o mie patru sute de ani.

Savi aprobă printr-un gest obosit.

- Iar lucrurile n-au prea fost puse la locul lor după faxarea finală, nu-i așa, prieteni?

Se sculă, își ridică ranița și porni pe străduța îngustă, însă încremeni după numai un pas.

- Un voynix! exclamă Daeman. Nu va mai trebui să mergem pe jos până la sonie. O să-i cerem să ne-aducă o cariolă și...

Voynixul, o siluetă de fier și piele, aflată în arcada vestică din fața lor, își retrase brusc manipulatoarele și în locul lor își extinse lamele tăietoare care clicăiră. Apoi se repezi drept spre ei, alergând pe latura clădirii pe toate patru membrele ca un păianjen cuprins de frenezie.

Din clipa exclamației lui Daeman, Savi scotocise cu disperare

prin raniță, iar acum scoase dispozitivul negru de plastic și metal – pistol îi spusese – și-l aținti către voynixul care ataca.

Daeman era prea șocat ca să se clintească. El se găsea cel mai aproape de voynixul care gonea, aflat încă la doi metri înălțime pe zid și alergând pe toate patru membrele, totuși creatura părea focalizată asupra lui Savi și trecu pe lângă bărbat. Brusc, văzduhul serii fu sfâșiat de un zgomot – RRRHHPPPPPPPPPP –, de parcă padele de lemn ar fi fost târâte peste muchiile unor lespezi de piatră suprapuse, iar zidul se dezintegrează într-o jerbă de așchii de piatră, voynixul fu azvârlit în spate și căzu pe caldarâm, iar Savi înaintă un pas, ținți și trase din nou.

Zeci de găuri de mărimea unui vârf de deget apărură în carapacea și învelișul metalic al creaturii. Brațul drept al acesteia se ridică, parcă pregătindu-se să arunce cu ceva în ei, dar fu lovit de mai multe fleșete și fu desprins din articulație, rupt și proiectat îndărăt. Voynixul se ridică cu greu în picioare, iar o lamă tăietoare continua să zumzăie.

Savi îl împușcă încă o dată, retezându-l de la brâu. Fluidul lui intern, lăptos-albăstrui, fu împrăștiat pe ziduri și pe dalele străduței. Ce mai rămăsese din voynix căzu, se zbătu și rămase nemișcat.

Harman și Daeman se apropiară precaut, încercând să nu păsească în fluidul albastru ori pe bucăți din creatură. Era al doilea voynix pe care-l vedeau distrus în două zile.

– Haideți! spuse Savi, scoțând din armă încărcătorul pe care-l golise de fleșete de cristal și înlocuindu-l cu altul. Dacă mai sunt și alții-n jur, am dat serios de bucluc. Va trebui s-ajungem la sonie. Și cât mai repede.

Savi îi conduse pe o străduță îngustă, coti pe alta încă și mai îngustă, apoi coti iarăși, în ceva care nu putea fi numit nici măcar străduță – era practic o crăpătură între două clădiri de piatră. Ieșiră într-o curte interioară largă și prăfoasă, trecură pe sub o arcadă de piatră și ajunseră într-o curte mai mică.

– Repede, murmură bătrâna.

Îi conduse în sus, pe o scară exterioară, traversară o terasă de pe acoperiș, acoperită cu vălurele de nisip aidoma unor dune miniaturale, și suiră o scară de lemn putred, pe lângă ferestre sparte, către un acoperiș mai înalt.

- Ce facem? șopti Harman, când ajunseră în aerul răcoros al nopții de pe terasa clădirii. Nu trebuie să ne-ntoarcem la sonie?

- O să-l chem să vină la noi, spuse Savi.

Se lăsă într-un genunchi lângă parapetul scund al terasei de pe acoperiș și activă funcția proxnet, ferind strălucirea de deasupra palmei. Harman se ghemui alături.

Daeman rămase în picioare. Aici, sus, aerul era de-a dreptul rece după dogoarea străzilor și aleilor înguste cu caldarâm, iar vederea era interesantă de la înălțime. În dreapta, se ridica raza albastră, scaldând toate domurile, acoperișurile și străzile în lumina sa palidă. Se întunecase de acum și stelele erau vizibile pe cer. În oraș nu ardeau lămpi, însă cupolele, turlele străvechi și unele arcade sclipeau în lumina albastră. Savi le spusese că complexul cu ziduri de pe colină, unde ardea raza, se numea Haram esh-Sharif, sau Muntele Templului, iar cele două structuri cu domuri de la baza mașinii care emitea fasciculul de lumină albastră erau Domul Stâncii și Moscheea Al-Aksa.

- *Itbah al-Yahud!* se auzi pe neașteptate un strigăt ascuțit, amplificat, de pe străduțele din urma lor.

Strigătul fu repetat în labirintul de străzi înguste din vestul oamenilor, care se întindea între ei și sonie.

- *Itbah al-Yahud!*

Savi ridică ochii de la afișajul din palmă.

- Ce-i *asta?* întrebă Harman într-o șoaptă agitată. Voynicșii nu vorbesc.

- Nu, încuviință Savi. Este chemarea la rugăciune a străvechiului muezin automat, care se aude în difuzoarele de pe toate moscheile.

- *Itbab al-Yahud!* răsună glasul tremurător, dar insistent, care năștea ecouri din tot orașul întunecat. *Al-jihad!* strigă vocea amplificată. *Itbab al-Yahud!*

- La dracu'! făcu Savi privindu-și displayul palmar. Nu-i de mirare că nu răspunde la telecomenzi.

- Ce-i?

Daeman și Harman se apropiară în același timp și se ghemuiră ca să vadă displayul dreptunghiular ce plutea la câțiva centimetri deasupra palmei femeii. Vederea era de pe botul sonie-lui, din locul unde aterizaseră. Câmpia pietroasă și orașul înconjurat de ziduri luceau verzui în imaginea cu lumină slabă. Mai aproape, ridicându-se deasupra obiectivului camerei

transmițătoare, zeci de voynicși se strângeau în jurul sonie-lui, aruncându-se cu corpurile peste vehicul, lovindu-l cu pietre și îngrămădind deasupra lui bolovani uriași.

- Au străpuns câmpul de forță și au defectat ceva, șopti Savi. Sonie-ul nu mai vine la noi.

- *Allahu akbar!* urlară vocile amplificate, tremurătoare, reverberate din toate punctele orașului cu acoperișuri joase. *Itbab al-Yahud! Itbab al-Yahud!*

Cei trei se apropiară de marginea acoperișului. Pentru o secundă, Daeman avu impresia că străzile pietruite, clădirile și curțile cu ziduri tremurau, se năruiau și se dizolvau sub reflexiile luminii albastre, dar apoi înțelese că peste pietre, domuri, ziduri și acoperișuri se târau creaturi. Mii de creaturi - ca o invazie de gândaci care înaintau nebunește spre lumina albastră. După aceea însă, Daeman își dădu seama cât de departe erau clădirile tremurătoare și furnicătoare și mai pricepu că creaturile acelea care se târau și înaintau către ei nu erau gândaci sau păianjeni, ci voynicși.

- *Itbah al-Yahud!* răzni glasul metalic care venea de peste tot.

Silabele reverberară din Muntele Templului, fără a-și pierde îndemnul de insistență dementă.

Savi privea voynicșii scăldați în lumină albastră care se apropiau întruna, cocoțându-se peste acoperișuri și înaintând prin labirintul de străduțe înguste și șerpuite. Valul de forme insectoide uriașe ajunsese acum la nici două străzi depărtare, suficient de aproape pentru ca toți să audă scrâșnetele și răcâiturile lamelor tăietoare și manipuloarelor ascuțite pe piatră și gresie. Femeia se întoarse lent. În lumina albastră pulsatorie, fața ei părea mai bătrână ca oricând.

- *Itbah al-Yahud*, repetă ea încet. *Ucideți jidanii.*

32 Cortul lui Ahile

Trebuie să-lucid pe Patrocle.

Înțelegerea respectivă îmi sosește ca o șoaptă în noapte, în vreme ce zac aici, în tabăra mirmidonilor, în cortul lui Ahile, în învelișul care este trupul bătrân al lui Fenix.

Trebuie să-lucid pe Patrocle.

N-am ucis niciodată pe nimeni. Iisuse Hristoase, am protestat

față de războiul din Vietnam, pe când eram student la colegiu, n-am putut eutanasia câinele familiei – soția mea a trebuit să-l ducă la veterinar – și m-am considerat un pacifist majoritatea vieții mature. Ce Dumnezeu, n-am *lovit* niciodată alt om!

Trebuie să-lucid pe Patrocle.

Este singura cale. Avusesem convingerea că retorica va rezolva situația – retorica revizuită a bătrânului Fenix –, că retorica îl va convinge pe ucigașul-de-oameni Ahile să-l întâlnească pe Hector, să sfârșească acest conflict, să îngroape securea războiului.

Da, drept în moalele capului meu.

Decizia lui Ahile de a pleca – de a reveni la o viață lungă de plăceri, dar cu prea puțină glorie – este profund șocantă pentru scoliastul care vă vorbește, pentru orice individ care studiază *Iliada*, totuși este rațională. Onoarea continuă să fie mai importantă decât viața pentru Ahile, însă după insultele lui Agamemnon, el nu vede nici o onoare în a-l ucide pe Hector, pentru ca apoi să fie omorât la rândul său. Odiseu – acel retoric desăvârșit – a fost elocvent în explicația sa și în evocarea felului în care aheii în viață și nenumăratele generații ce le-au urmat vor onora amintirea lui Ahile, dar lui Ahile nu-i pasă de onoarea *lor*. Tot ce contează aici este simțul onoarei *sale* și pentru el nu există actualmente nici o onoare în a-i ucide pe inamicii lui Agamemnon și a muri pentru țelurile lui Agamemnon și Menelau. Numai onoarea lui Ahile contează, și el ar prefera să plece spre casă peste câteva ore și să ducă viața unui muritor de rând, ignorându-și ocazia de a face parte din această frăție, cu douăzeci de veacuri înaintea prințului Hal și a bătăliei de la Agincourt, decât să-și compromită și mai mult onoarea aici, pe câmpiile însângerate ale Ilionului.

Acum înțeleg. De ce nu pricepusem mai devreme? Dacă Odiseu nu l-a putut convinge pe Ahile să lupte – Odiseu, maestrul șiretlicurilor și al limbii iscusite –, de ce am crezut eu că voi avea succes? Am fost un prost. Homer m-a prost, totuși eu am fost prostul.

Trebuie să-lucid pe Patrocle.

La scurtă vreme după ce Odiseu și Marele Aias au plecat, imediat ce torțele și focurile din trepiede au fost stinse în sala principală a cortului lui Ahile, am auzit cum au fost aduse roabe

pentru plăcerile lui Ahile și Patrocle. Nu văzusem niciodată pe vreuna dintre roabele acelea, dar le cunoșteam numele – Homer nu lasă pe nimeni nenumit în *Iliada*. Fata lui Ahile (n-aș fi putut utiliza cuvântul acela pe când predam la Universitatea Indiana în cealaltă viață a mea, fiindcă Poliția Corectitudinii Politice m-ar fi lăsat fără slujbă, însă aici nu mi se pare convenit să numesc „femei” aceste jucării sexuale chicotitoare) se numea Diomede, fiica lui Forbas din insula Lesbos – deși ea nu era lesbiană. Cea a lui Patrocle se numea Ifis. Aproape că am izbucnit în râs, când le-am întrezărit prin pliurile ușii cortului – Ahile, care este înalt, blond, statuar și cu mușchi dăltuiți, o prefera pe micuța Diomede, îndesată, brunetă și cu sâni mari; Patrocle, care este mult mai scund și cu părul negru, optase pentru înalta Ifis, blondă, subțirică și cu bust micuț. Vreme de vreo jumătate de oră sau cam așa, am putut auzi chicotele femeilor, conversația vulgară a bărbaților și apoi gemetele și strigătele tuturor patru în iatacul lui Ahile. În mod vădit, eroul și amicul lui nu aveau prejudecăți despre a face sex în aceeași încăpere, ba chiar își comentau performanțele, ceea ce mă duce cu gândul mai degrabă la agenții de vânzări sau la membrii frățiilor din Bloomington, Indiana, care-și fac de cap într-un weekend în marele oraș, decât la războinicii nobili ai acestei epoci eroice. *Barbari*.

După aceea fetele au plecat – tot chicotind – și s-a lăsat tăcere, cu excepția unor replici înăbușite schimbate între străjerii din fața cortului și a trosnetelor flăcărilor din coșul de cărbuni la care se încălzeau. Atât, plus sforăituri monstruoase din iatacul lui Ahile. Nu-l auzisem pe Patrocle plecând, astfel că se părea că fie el, fie eroul de aur avea o deviație serioasă de sept.

Acum zac întins aici și-mi analizez opțiunile. Ba nu, mai întâi mă metamorfozez, ieșind din forma bătrână a lui Fenix – dă-le dracu’ de consecințe! –, stau pe spate ca Thomas Hockenberry și-mi analizez opțiunile.

Țin mâna pe medalionul TC. Pot sări iarăși în iatacul Elenei – și știu cu certitudine că Paris este afară, dincolo de șanțul aheean, la kilometri de cetate, așteptând zorii pentru a i se alătura lui Hector în masacrul final al grecilor și incendierea corăbiilor aheilor. S-ar putea ca Elena să se bucure că mă vede. Sau s-ar putea să nu mai aibă altă utilitate sau plăcere de la vizitatorul nocturn numit Hockenberry – ce straniu ca o altă persoană de

aici, cu excepția scoliaștilor, să-mi cunoască numele! – și s-ar putea să cheme gărzile. Asta n-ar fi o problemă; mă pot oricând TC într-o clipită.

Spre ce destinație?

Pot să renunț la acest plan nebunesc de a schimba cursul Iliadei, să-mi abandonez obiectivul – conturat în seara în care Agamemnon și Ahile s-au certat prima dată – de a-i sfida pe zeii nemuritori, să mă TC pe Olimp, să-mi cer scuze Muzei și Afroditei, când o vor decanta, să solicit o audiență personală la Zeus și să implor iertare.

Cum să nu! Care-i probabilitatea ca ei să ierte și să uite, Hockenbush? Tu ai furat Cușma lui Hades, medalionul TC și tot echipamentul tău de scoliast și le-ai folosit în propriile-ți scopuri. Ai fugit de Muză. Iar cel mai rău dintre toate este că ai deturnat un car de luptă zburător și ai încercat s-o ucizi pe Afrodita în cuva ei de vindecare.

Principală mea speranță după ce mi-aș cere iertare ar fi ca Zeus, Afrodita sau Muza să mă omoare pe loc, în loc să mă jupoaie de viu, ori să mă azvârle în hăul tenebros al Tartarului, unde probabil că aș fi devorat de viu de Cronos și de alți Titani barbari surghiuniți acolo de Zeus.

Nu, mi-am uns singur untul pe pâine și-acum trebuie să mă ntind în el. Sau, mă rog, cum sună expresia aceea. Ai intrat în horă, trebuie să joci. Nu dezarma, orice s-ar întâmpla. Mai bine ferit, decât jelit. Totuși în timp ce mă străduiesc pentru un clișeu convenabil, orice clișeu, o înțelegere capitală coboară peste mine într-o formulare profund neprofesorală, dar absolut convingătoare...

Dacă nu mă gândesc la ceva, și cât mai repede, am belit-o rău de tot.

Aș putea să mă duc să discut cu Odiseu.

Odiseu este aici individul cu capul pe umeri, omul civilizat, tacticianul înțelept. Odiseu poate fi răspunsul în noaptea asta. Aș avea o șansă mai bună de a-l convinge pe Odiseu că sfârșirea acestui război cu troienii și ralierea împotriva zeilor cât-se-poate-de-umani constituie o opțiune. Ca să vă spun adevărul, dintotdeauna mi-a plăcut mai mult să le predau studenților mei *Odiseea*, decât *Iliada*; sensibilitățile lui Fitzgerald în *Odiseea* sunt mult mai umane decât agresivitatea grosolană din *Iliada* tradusă de Mandelbaum, Lattimore, Fagles, ba chiar și de Pope. Am

greșit, crezând că aş putea găsi pivotul evenimentelor, dacă voi veni aici cu solia la Ahile. Nu Ahile este omul care să fie abordat în noaptea aceasta, câtă a mai rămas, ci Odiseu, fiul lui Laertes, un bărbat care ar putea înțelege pledoaria unui cărturar și rațiunea convingătoare a păcii.

Ba chiar mă ridic în capul oaselor, pregătit să merg și să-l caut pe Odiseu pentru a-mi susține argumentația. Există doar o mică problemă care mă împiedică să mă TC în căutarea lui Odiseu: dacă Homer spune adevărul, atunci eu știu ce se întâmplă altundeva, în timp ce zac în cortul acesta și reflectez. Agamemnon și Menelau nu pot dormi, fiindcă se gândesc ei înșiși la desfășurarea evenimentelor, și de acum, sau poate în ultima oră, fratele mai vârstnic și mai regal dintre ei doi îl cheamă pe Nestor și-i cere idei care ar putea stăvili masacrul ce pare iminent. Nestor recomandă un consiliu de război cu Diomedede, Odiseu, Micul Aias și alte căpetenii aheene. După ce aceștia sosesc, Nestor propune ca grecul cel mai îndrăzneț dintre ei să se furișeze înapoia liniilor troiene și să afle intențiile lui Hector – oare troienii și aliații lor vor încerca să incendieze corăbiile peste câteva ore? Sau este posibil ca Hector să se fi mulțumit cu sângele și victoria de până acum și să-și conducă hoardele înapoi în cetate pentru a sărbători înainte de redeschiderea ostilităților?

Diomedede și Odiseu sunt aleși să plece și, întrucât cei doi au venit la întrunire direct din pat, fără propriile lor arme, primesc armament de la gărzi, printre care un coif de piele de bivol pentru Diomedede și un faimos coif micenian cu colți de mistreț pentru Odiseu. Cu blana de leu pe care Diomedede și-a aruncat-o pe umeri și cu coiful de piele neagră presărat de jur-împrejur cu colți albi al lui Odiseu, cei doi războinici au cu adevărat un aspect fioros.

Ar trebui să mă TC la întrunirea aceea și s-o observ?

Nu am nici un motiv. Este posibil ca Diomedede și Odiseu să fi plecat deja în raidul lor de comando. Sau poate că Homer a mințit, ori a fost indus în eroare cu privire la acțiunea aceasta, la fel ca în cazul discursului lui Fenix. În plus, nu mă va ajuta cu nimic la problema pe care o am chiar în clipa de față. Nu mai sunt un scoliast, ci pur și simplu un bărbat care încearcă să găsească o cale de supraviețuire și să pună capăt acestui război – sau cel puțin să-l întoarcă împotriva zeilor.

Îmi amintesc însă de alt eveniment care se va întâmpla în

noaptea aceasta, altundeva, și simt că-mi îngheață sângele în vine. Când Diomede și Odiseu pornesc dincolo de liniile troiene, îl descoperă pe Dolon – sulițașul al cărui corp l-am împrumutat cu numai două seri în urmă, când l-am urmat pe Hector la întâlnirea sa cu Elena și Paris –, care fusese trimis de Hector să spioneze înapoia liniilor aheilor. Dolon are un arc rotund și poartă o cușmă de blană de vidră și se furișează cu precauție în noapte pe câmpul plin de morți, căutând o cale de trecere peste șanț și dincolo de străjile grecești, dar Odiseu cel cu privire ageră îl zărește venind prin întuneric și împreună cu Diomede se întind printre leșuri, îl surprind pe Dolon și-l dezarmează.

Troianul își cerșește viața. Odiseu îi va spune – dacă n-a și făcut-o deja – să nu aibă „gândul Morții în suflet” – și apoi, calm, discret, îl stoarce pe tânărul sulițaș de informații precise privind dispunerea troienilor lui Hector și a aliaților săi.

Dolon spune totul – pozițiile carienilor, paionilor, legegilor și cauconilor, locul unde dorm pelasgii guralivi, licienii puternici și credincioși și misienii semeți, dispunerea taberei faimoșilor strunitori de cai frigieni și a vizitilor maioni –, spune totul și imploră să-i fie cruțată viața. Chiar sugerează să-l lege și să-l țină prizonier până vor verifica dacă informațiile sunt corecte.

Odiseu va zâmbi, poate că a făcut-o deja, și-l va bate încurajator pe umăr pe Dolon, care tremură îngrozit – îmi amintesc echilibrul musculos al corpului său din momentele când am fost metamorfozat în el –, apoi fiul lui Laertes și Diomede îi vor lua cușma, arcul și blana de lup – cu Odiseu spunându-i încetișor flăcăului terifiat că-l dezarmează înainte de a-l aduce ca prizonier în tabără –, după care Diomede îi va reteza capul printr-o lovitură sălbatică a spadei. Capul lui Dolon încă va implora iertare, când se rostogolește pe nisip.

Odiseu va ridica apoi lancea, arcul, cușma de vidră și blana de lup a tânărului și le va oferi lui Pallas Atena, strigând: „Privește și te bucură, Zeiță! Sunt ale tale! Acum călăuzește-ne către tabăra tracilor, pentru a putea ucide și mai mulți luptători și a le fura caii! Și prăzile acelea tot ție-ți fi-vor închinat.”

Barbari. Mă aflu printre barbari. Până și zei de aici sunt barbari. Un lucru este sigur – în noaptea aceasta, nu voi putea sta de vorbă cu Odiseu.

Dar de ce trebuie să moară Patrocle?

Pentru că am avut dreptate de la început - Ahile este cheia, pivotul, placa turnantă prin care pot schimba ursitele tuturor, zei și oameni deopotrivă.

Nu cred că Ahile va pleca peste câteva ore, când Aurora își va întinde degetele trandafirii. Ntț! Cred că Ahile va rămâne și va privi, așa cum face și în povestea lui Homer, pentru a se bucura de alte nefericiri pentru greci. „Cred că aheii de-acum o să-mi cadă smeriți la picioare”, va spune Ahile după următoarea zi îngrozitoare, când toate marile căpetenii - Agamemnon, Menelau, Diomedea și Odiseu - sunt rănite. Iar asta va fi *după* solia de aseară la Ahile, când ei *deja* s-au umilit pentru a-l aduce înapoi. Ahile va fi încântat de înfrângerea camarazilor săi argivi și aheii, și numai faptul că Hector îl va omorî pe prietenul lui, Patrocle, care sforăie în odaia vecină, îl va readuce pe ucigașul-de-oameni pe câmpul deătălie.

Prin urmare, Patrocle trebuie să moară pentru a schimba direcția evenimentelor.

Mă scol în picioare și inventariez lucrurile pe care le port și pe care le am asupra mea. O sabie scurtă, da, pentru a mă amesteca printre luptători, dar n-am folosit niciodată blestemăția și știu că nici măcar nu-i ascuțită. Muza mi-a dat-o ca obiect de recuzită, nu ca armă. Pentru apărare reală în acești ultimi nouă ani, am fost echipat cu stratul ultrașor al armurii de impact - îndeajuns ca să oprească tăișul unei săbii sau aleatoria lance ori săgeată, așa ni s-a spus în barăcile scoliaștilor, deși n-am fost nevoit niciodată s-o testez - și taserul de cincizeci de mii de volți vârat în capătul bastonului cu microfon direcțional pe care-l purtăm toți. Arma era concepută doar pentru a ameți un agresor timp suficient ca să ne refugiem la un portal TC. Alte dispozitive sunt lentilele care-mi amplifică văzul, filtrele care-mi sporesc auzul, Cușma lui Hades, aidoma unei glugi, care-mi stă pe umeri, medalionul TC pe lanț în jurul gâtului și brățara de metamorfozare de pe încheietură.

Un plan - sau cel puțin o parte dintr-un plan - începe să mi se formeze brusc în mintea obosită.

Acționez înainte de a-mi pierde cutezanța. Îmi pun pe cap Cușma lui Hades, dispărând din ochii muritorilor și zeităților și simțindu-mă ca Frodo sau Bilbo sau gollumul când își puneau inelul care le adună pe toate, și mă strecor în vârful picioarelor din anexa pentru dormit în care au întins pernele lui Fenix, până

în iatacul lui Ahile.

Ahile și Patrocle dorm laolaltă, goi, roabele au plecat de mult, iar brațul lui Patrocle este trecut peste umerii ucigașului-de-oameni.

În lumina palidă, imaginea aceea mă încremenește locului. *Ahile este homo? Asta-nseamnă că idiotul ăla de asistent de la catedră, care era obsedat de homosexuali și lesbiene, avea dreptate – că lucrările lui bombastice au fost exacte – că toate aiurelile alea corecte politic erau adevărate!*

Clatin din cap. Asta nu-nseamnă nimic, decât că sunt la trei mii de ani depărtare de Indiana din secolul al douăzeci și unulea și că nu știu ce văd. Acești doi bărbați tocmai au avut relații sexuale cu sclave timp de două ore și au adormit acolo unde i-a doborât somnul. În plus, cui îi pasă de viața sexuală secretă a lui Ahile?

Declanșez brățara de metamorfozare și apelez scanarea pe care am făcut-o acum două zile în palatul zeilor de pe Olimp. Nu știu dacă va funcționa – ceilalți scoliaști râdeau de ideea mea.

Undele probabilistice comută prin straturi cuantice pe care nu le pot percepe. Aerul pare să tremure, încremenește, apoi tremură din nou. Îmi dau jos Cușma lui Hades și devin vizibil.

Vizibil sub forma lui Pallas Atena, Tritogeneia, a Treia Născută Din Zei, apărătoarea aheilor. Înalt de peste doi metri și jumătate, radiind propria-mi lumină divină, mă apropii de pat în clipa în care atât Ahile, cât și Patrocle se deșteaptă brusc.

Pot simți instabilitatea fiecărui atom din forma aceasta metamorfozată. Brățara de metamorfozare *nu* a fost concepută ca noi să adoptăm formele zeilor, dar, deși forma îmi zumzăie ca o harpă lovită cu putere, folosesc scurtul răgaz pe care mi-l va oferi această substituție cuantică. Mă străduiesc să ignor nu numai senzația de a avea brusc sâni și vagin – până acum nu m-am mai metamorfozat niciodată în forma unei femei –, ci și senzația de a fi zeiță.

Forma este instabilă. În adâncul inimii, știu că nu am preluat și puterile Atenei, ci doar i-am împrumutat învelișul cuantic pentru aceste câteva secunde. Simțindu-mă ca și cum va urma o reacție nucleară, o estompare a metamorfozării, dacă nu abandonez rapid forma de undă cuantică a Atenei, vorbesc repede:

- Ahile! Trezește-te! Scoală!

- Zeiță! strigă ucigașul-de-oameni cel iute de picior, rostogolindu-se de pe perne pe podea. Ce te-aduce aici în toiul nopții, fiică a lui Zeus?

Frecându-se la ochi, Patrocle se străduiește de asemenea să se ridice în picioare. Ambii bărbați sunt dezbrăcați, trupurile le sunt mai sculpturale și mai frumoase decât cele mai minunate statui grecești, iar penisurile necircumcise li se leagănă pe coapsele musculoase și bronzate.

- TACI! rag eu.

Vocea Atenei răsună amplificată, supraumană. Știu că-i trezesc pe ceilalți din cortul lui Ahile și că probabil alertez străjerii de afară. Dispun de mai puțin de un minut. Parcă pentru a-mi confirma bănuiala, brațul auriu al Atenei tremură, se preschimbă în brațul albicios și păros al profesorului Thomas Hockenberry, apoi se metamorfozează iarăși în al zeiței. Văd că privirea lui Ahile este plecată și că n-a observat. Patrocle se holbează cu ochii larg cășcați, derutat.

- Zeiță, dacă te-am jignit... începe Ahile, ridicând ochii, dar păstrând fruntea plecată.

- TĂCERE!! rag eu. O FURNICĂ CE SE TĂRĂȘTE-N ȚĂRÂNĂ POATE JIGNI UN OM? CEL MAI NEÎNSEMNAT ȘI MAI HÂD PEȘTE DIN ADÂNCURILE MĂRII POATE JIGNI CORĂBIERUL ALE CĂRUI GÂNDURI SUNT ÎNDREPTATE ALTUNDEVA?

- O furnică? repetă Ahile și chipul său arătos, ca sculptat, trădează descumpănirea unui copil dojenit.

- PENTRU ZEI, VOI TOȚI NU SUNTEȚI NICI MĂCAR CÂT O FURNICĂ! urlu și mă apropiu un pas, astfel că razele Atenei pâlpâie peste ei aidoma unei lumini radioactive. NE-AȚI DESFĂTAT CU MORȚILE VOASTRE, AHILE... FIUL LUI PELEU ȘI COPIL IDIOT AL LUI THETIS.

- Copil idiot, repetă Ahile și văpaia i se ridică în pomeții înalți. Zeiță, în ce fel...

- TACI, LAȘULE!

Am amplificat vocea Atenei până ce insulta putea fi auzită în tabăra lui Agamemnon, la un kilometru și jumătate depărtare pe plajă.

- NOUĂ NU NE PASĂ DE VOI. NU NE PASĂ DEFEL DE NICI UNUL DINTRE VOI. MORȚILE VOASTRE NE AMUZĂ... DAR NU ȘI LAȘITATEA TA, AHILE *CEL IUTE DE PICIOR!*

Șuier aceste ultime cuvinte, preschimbând titlul onorific al rapsodului într-o insultă batjocoritoare.

Ahile încleștează pumnii și înaintează o jumătate de pas, ca și când s-ar apropia de un dușman.

- Zeiță, Pallas Atena, apărătoare a aheilor, ți-am adus întotdeauna cele mai de seamă ofrande...

- OFRANDA UNUI LAȘ NU-NSEAMNĂ NIMIC PENTRU NOI, PE OLIMP! mugesc eu.

Simt că unda de probabilitate care este adevărata zeiță Atena se apropie de colapsul critic. Mai dispun doar de câteva momente în această formă pe jumătate metamorfozată.

- DE-ACUM ÎNAINTE, NE VOM LUA SINGURI OFRANDELE ȘI LE VOM JERTFI, rostesc și brațul Atenei se întinde spre Patrocle, cu bastonul ascuns sub antebrațul meu, cu degetul pe activator. DACĂ DOREȘTI LEȘUL PRIETENULUI TĂU, LUPTĂ-TE S-AJUNGI LA PALATELE OLIMPULUI, CA SĂ-L CAPEȚI, LAȘULE AHILE!

Declanșez taserul pe Patrocle, în centrul pieptului său bronzat și spân, iar electrozii aproape invizibili și sârmele invizibile descarcă în el cincizeci de mii de volți.

Patrocle se prinde de piept de parcă ar fi fost lovit de un trăsnet, răcnește, se zbate și zvâcnește ca în ghearele unei crize de epilepsie, urinează pe el și colapsează.

Înainte ca Ahile să poată reacționa - războinicul cel iute de picior stă locului, gol-pușcă, cu pumnii strânși și ochii holbați, prea șocat ca să se miște -, o fac pe Atena să înainteze doi pași, să-l prindă de plete pe Patrocle cel prăbușit și aparent mort și să-l tragă brutal peste podea.

Ahile își revine din încremenire, mârâie și-și scoate spada din teaca de pe scaun.

Continuând să-l târască de păr pe Patrocle cel inert, cu forma Atenei pâlpâind și ieșind din stabilitatea metamorfozării cuantice și la fel de întreruptă de paraziți ca o transmisie TV deficitară, ating medalionul de la gât și mă teleportez cuantic cu Patrocle cu tot cât mai departe de cortul lui Ahile.

33

Ierusalim și Bazinul Mediteranean

Savi îi coborî pe Daeman și Harman de pe acoperiș, pe scări și trepte, într-o străduță îngustă. Stelele și strălucirea albastră

dinspre fasciculul de neutrino de pe Muntele Templului ofereau doar atâta lumină cât să nu se lovească de ziduri, ori să cadă în puțuri, în timp ce alergau, deși umbrele erau negre ca smoala în deschiderile ușilor și în ferestrele fără geamuri. În scurtă vreme, Daeman rămase în urmă, gâfâind. Nu fugise niciodată, nici chiar în copilărie. Era o acțiune absurdă.

Răpăiturile a sute de voynicși grăbiți se auzeau mai aproape acum, la mai puțin de o intersecție în labirintul de clădiri cu acoperișuri plate și străduțe întortocheate.

Itbah al-Yahud! scrâșnea glasul din difuzoarele puternice, cărora Savi le spusese „muezin”.

Traversară o străduță pietruită, apoi alta, îngustă și întunecată, o zonă mică, deschisă, în care străluceau oseminte umane, după care ajunseră într-o curte interioară, încă mai întunecoasă decât străduța. Tropăiturile pozilor și scrâșnetele manipuloarelor voynicșilor care goneau cu viteză pe ziduri se apropiaseră și mai mult.

Itbah al-Yahud! Răcnetul amplificat părea și mai insistent.

Dintre noi, numai Savi este jidancă, indiferent ce ar însemna asta, gândi Daeman cu plămâni arzându-i și împleticindu-se, dar ținând pasul. *Dacă Harman și cu mine o lăsăm să plece singură, voynicșii ne-ar da pace, ba poate chiar ne-ar ajuta s-ajungem acasă. Nu există nici un motiv pentru care ar trebui să-i împărțăm soarta.*

Harman alerga susținut în urma bătrânei, când aceasta traversă curtea și se aplecă, trecând pe sub o arcadă joasă pentru a intra în ruinele unei clădiri străvechi. *Sau eu îmi pot vedea singur de soarta mea,* gândi Daeman. *Harman n-are decât să rămână cu ea, dacă dorește.*

Se opri brusc pe caldarâmul prăfuit. Din dreptunghiul negru al unei uși, Harman îl îndemnă printr-un gest din braț. Daeman privi peste umăr, către sunetele dinapoia lor – aidoma unor gheare sau oscioare goale ce zornăiau pe piatră –, și, în lumina razei albastre, văzu pe primul dintre cei zece voynicși ce pătrunseră în strada pe care ei tocmai o traversaseră.

Daeman simți că i se oprește inima în piept – nu era obișnuit cu sentimentul spaimei și constată că în clipa aceea ideea de a face orice de unul singur era opțiunea cea mai îngrozitoare –, apoi fugi prin deschiderea întunecoasă după Harman și bătrână.

Savi coborî pe trepte tot mai înguste, cu fiecare palier mai

vechi și mai tocit decât cel anterior. După patru paliere, scoase din raniță o lanternă și o aprinse, când ultima lumină reflectată dispăru din crepusculul vag albăstrui de deasupra. Raza îngustă lumină peretele din capătul palierului cel mai îngust de trepte și Daeman simți din nou că i se oprește inima. După aceea, zări ceva ce părea o prelată murdară care atârna peste o gaură despre care fu convins că era prea mică pentru a-i îngădui să treacă.

- Iute! șopti Savi.

Trase în lături materialul grosolan, asemănător cu o pânză de sac, și se strecură prin gaură. Daeman auzi ecouri ca dintr-un puț. Harman o urmă iute în beznă.

Daeman distinse tropăituri în clădirea ruinată de deasupra lor, dar pe scări nu se auziră pași de voynicși. Nu deocamdată.

Se aplecă în gaura micuță, își împinse umerii înguști prin ea, descoperi că atârna deasupra unui cerc cu puțin mai larg de un metru, însă al cărui fund nu putea fi zărit în întuneric, după care brațele lui care se agitau dezordonat descoperiră trepte de fier în peretele opus și, icnind, își trase trunchiul și coapsele prin deschidere, julindu-și pielea de mortarul străvechi, până ce picioarele îi fură eliberate și atârnară în gol. Apoi reuși să atingă cu tălpile treptele de metal ruginit și coborî către zgomotele înăbușite scoase de Savi și Harman, aflați sub el.

De jos urca un curent de aer pe care-l simțea răcoros pe obraji. Degetele și tălpile bărbatului se deplasară șovăielnic de pe o treaptă rece pe următoarea treaptă rece, auzi murmure de dedesubt și, pe neașteptate, nu mai găsi nici o treaptă sub picioare, așa că-și dădu drumul să cadă vreun metru și jumătate până la o pardoseală de cărămidă.

Mâinile lui Harman îl prinseră și-l ajutară să-și recâștige echilibrul. Văzu cercul lanternei lui Savi luminând un tunel rotund construit din pietre sau cărămizi străvechi.

- Pe-aici, șopti ea și începu iarăși să alerge, aplecată, pentru a nu se lovi de tavanul scund.

Harman și Daeman porniră după ea, străduindu-se să evite cărămizile neregulate din podeaua curbă, privind mai degrabă spotul de lumină al lanternei ei decât propriile picioare.

Ajunseră la o bifurcație a tunelului. Femeia își examinează funcția palmară sclipitoare și alese ramificația din stânga.

- N-aud voynicșii în spatele nostru, zise Harman.

Vorbise încet, totuși glasul îi reverberă din cărămizile curbate. Fiind cel mai înalt dintre ei trei, Harman trebuia să se aplece cel mai mult în timp ce alerga.

- Sunt deasupra noastră, răspunse Savi. Ne urmăresc pe străzi.

- Ei folosesc proxnetul? întrebă Daeman.

- Da.

Bătrâna se opri la altă răspântie și alese pasajul central dintre cele trei deschideri mici din fața lor. Aici toți fură nevoiți să se aplece mult.

Harman îl privi din nou pe Daeman, în mod evident intrigat de comentariul despre proxnet, însă nu întrebă nimic.

- Ar trebui să știți că vă urmăresc pe voi, spuse Savi, oprindu-se ca să se uite mai întâi la Daeman și după aceea la Harman.

Raza puternică a lanternei făcea ca fața să-i pară chiar mai îmbătrânită și mai scheletică.

- Nu pe tine? întrebă Daeman surprins.

Ea clătină din cap.

- Eu nu figurez pe nici o rețea. Voynicșii nici măcar nu știu că eu sunt aici. Voi doi apăreți în afara granițelor, pe scanările lor farnet și proxnet. Cred că faxportalul cel mai apropiat este Mantua. Ei știu că n-ați mers pe jos o asemenea distanță.

- Și unde mergem acum? șopti Harman. La sonie?

Savi scutură iarăși din cap. Părul sur îi era ud de transpirație sau de condens și i se lipise de țeastă.

- Tunelurile astea nu trec de orașul vechi. Iar voynicșii au scos deja din funcție sonie-ul. Mergem la tractor.

- Tractor? repetă Daeman, dar în loc să-i explice, Savi se întoarse și reîncepu să-i conducă prin tuneluri.

După aproximativ o sută de pași, tunelul rotund de cărămizi deveni un coridor îngust; după încă treizeci de pași coridorul se transformă într-o scară, apoi fură opriți de un perete.

Daeman își simțea inima încercând să-i iasă prin piept.

- Ce facem? întrebă el. Ce facem? Ce facem?

Se răsuci cu spatele la lumină și ascultă concentrat în beznă, căutând să distingă orice zgomote ale voynicșilor.

- Suim.

Daeman se întoarse înapoi și o văzu pe Savi dispărând în sus în alt puț vertical - mai îngust decât cel prin care coborâseră -, apoi lumina pieri când lanterna se ridică deasupra lor.

Harman sări către treapta cea mai de jos, o rată, înjură în șoaptă, sări din nou, o prinse și se trase în sus. Daeman abia dacă distinsese conturul brațului bărbatului mai vârstnic când se aplecă după el.

- Haide, Daeman! Repede! Voynicșii sunt probabil deja sus, așteptându-ne.

- Atunci de ce suim?

- Haide!

În beznă, Harman prinse antebrațul lui Daeman și-l trase în sus.

Voynicșii trecură prin peretele clădirii, aproape imediat după ce oamenii suiseră pe tractor.

Vehiculul uriaș ocupa mare parte din spațiul central al structurii despre care Savi spusese că fusese cândva o biserică mare. Când urcaseră pe scara din subsol, cu lanterna femeii întorcându-se într-o parte și alta, Daeman se opri pe trepte, nesigur de ceea ce vedea. Tractorul umplea locul aidoma unui păianjen uriaș, cu cele șase roți - fiecare înaltă de cel puțin trei metri și jumătate - legate prin contrafișe subțiri și articulate, iar sfera pentru pasageri strălucind lăptos în centrul tuturor traverselor ca un ou alb în mijlocul unei plase.

Loviturile în ușile și pereții bisericii începură chiar înainte ca Savi să fi suit scara metalică subțire de acces ce atârna din traverse.

- Grăbiți-vă, spusese ea, fără să se mai sinchisească să vorbească în șoaptă.

Daeman, care era al treilea în șir - din nou -, se gândi că bătrâna era maestra imperativelor inutile. O fereastră bătută în scânduri, aflată la douăzeci de metri înălțime, explodă spre interior și cinci voynicși apărură în cadrul ei, cu manipulatorele cu tășuri lovind în piatră ca niște spărgătoare de gheață. Domurile ruginii și lipsite de ochi de deasupra carapacelor se întoarseră fără grabă în jos și se fixară asupra tractorului și a celor trei oameni care se străduiau să ajungă la sfera pentru pasageri. Pietre răbufniră din peretele opus și alți șase voynicși pătrunseră pe acolo, mergând în două picioare.

Savi atinse un cerc roșu decolorat de pe partea ventrală a sferei, tastă câteva cifre într-un mic diskey galben ce apărură și o secțiune a globului de sticlă glisă și se deschise cu un hârșăit

audibil. Ea se târî în sus și înăuntru, Harman o urmă și Daeman își aduse picioarele în interior exact în clipa în care cel mai apropiat voynix se repezi către el peste lespezile colbuite.

Fanta din sferă se închise. În centrul ei se găseau șase scaune automodelante de piele crăpată, iar cei doi bărbați se aruncară pe locurile laterale, în vreme ce Savi își trecu palma peste un triunghi metalic neted care ieșea deasupra locului din față. În jurul ei se materializă proiecția unei console de comandă ușor sclipitoare, mult mai complicată decât cea a sonie-ului. Femeia atinse un cadran virtual roșu, împinse un cerc galben-strălucitor în lungul unei linii verzi și-și strecură mâna într-un controler care se mulă după forma ei.

- Și dacă nu pornește? întrebă Harman, pe care Daeman îl nominaliză acum ca maestru al întrebărilor retorice puse în momentele cele mai neinspirate.

O duzină de voynicși se cocoțară pe roțile înalte și negre armate metalic și țopăiră aidoma unor lăcuste pe vârful sferei de sticlă. Daeman se înfioră și-și trase capul între umeri.

- Dacă nu pornește, murim, spuse Savi și trase controlerul virtual spre dreapta.

Nu se auzi nici un vuiet de motor sau zumzet de giro, ci doar un bâzâit, atât de slab, încât putea fi aproape subsonic. Însă faruri își proiectară razele în fața tractorului și se ivi o duzină de alte displayuri virtuale.

Cei șase voynicși de pe sfera pentru pasageri care loveau și zgâriau sticla cu ghearele, lunecară brusc și căzură pe solul aflat la șase metri mai jos. Nu erau răniți sau avariați - toți se ridicară imediat și săriră către sferă -, însă căzură iarăși, nemaizbutind să găsească prize pe suprafața de care se agățaseră cu numai câteva secunde în urmă.

- Este un câmp de forță cu grosimea de un micron, murmură Savi, cu atenția îndreptată asupra desenelor și iconurilor sclipitoare ce apăreau pe toată consola virtuală. Coeficient de frecare zero. A fost conceput pentru a împiedica acumularea zăpezii sau ploii pe cupolă, dar se pare că-i ține la depărtare și pe voynicși.

Daeman se răsuci și privi cei douăzeci de voynicși care suiau pe roțile uriașe, loveau în armăturile metalice și trăgeau de traverse și contrafișe.

- Ar trebui să plecăm, zise el.

- Da.

Savi împinse înainte controlerul virtual și tractorul trecu prin peretele bisericii străvechi, căzu patru metri înainte ca roțile supraarticulate să facă tracțiune pe zid și pe sol, după care accelerează. Strada era ceva mai îngustă decât vehiculul, dar asta nu-l încetinea defel. Ziduri vechi de mii de ani colapsară de ambele părți, până ce tractorul ieși clătănându-se pe strada David, iar Savi îl viră la stânga, spre vest, îndepărtându-se de fasciculul albastru care continua să străpungă cerul în urma lor.

Nenumărați voynicși porniră în urmărire, în vreme ce alți zeci săreau în fața tractorului care-și sporise viteza și încercau să ajungă la sfera pentru pasageri. Accelerând întruna, tractorul trecu peste cei din stradă care nu izbutiseră să se ferească și-i depăși pe ceilalți. Șase voynicși mai insistenți continuau să fie agățați de contrafișe și loveau în metal, trăgând cu ghearele de roțile aflate în mișcare.

- Îl pot avaria? întrebă Harman.

- Nu știu, răspunse Savi. Ne apropiem de Sho'or Yafa - Poarta Jaffa. Să vedem dacă putem scăpa de ei.

Viră tractorul care nu se opri din accelerare și-l lovi de zidul din stânga și apoi din dreapta străzii David, pentru ca în cele din urmă să treacă printr-o arcadă mai scundă decât vehiculul, dărâmând-o. Vibrațiile și bucățile de zidărie îi scuturară pe voynicși, totuși, când se întoarse, Daeman, îi văzu pe cei mai mulți ridicându-se dintre năruituri și alăturându-se urmăritorilor. După aceea tractorul ieși prin poartă, părăsi orașul vechi și goni în jos pe dealul acoperit de pietriș către locul unde lăsaseră sonie-ul, însă unicul semn al mașinii lor zburătoare era o movilă de bolovani înaltă de zece metri, înconjurată de patruzeci-cincizeci de voynicși. Imediat, creaturile părăsiră movila și se repeziră să intercepteze tractorul. Savi trecu peste câțiva, îi ocoli pe alții și găsi o șosea veche care pleca spre vest din oraș.

- Solidă mașină, comentă Harman.

- Spre sfârșitul Epocii Pierdute, au construit mașini puternice, încuviință Savi. Cu nano-întreținere, ar trebui să dureze aproape de-a pururi.

Scosese din raniță lentilele pentru vedere nocturnă ale termopidermei ei și pilota cu farurile tractorului stinse. Pe Daeman îl tulbura efectul produs de goana prin beznă, auzind cum roțile mari striveau artefacte ruginite de pe drum - probabil

vehicule străvechi abandonate. Apoi își dădu seama că traversară un pod și huruiră printr-o trecătoare între dealuri. În beznă nu mai putea să vadă voynicșii – ci doar lama de lumină albastră, tot mai îndepărtată, ce țâșnea perfect vertical din colina întunecată a Ierusalimului –, dar știa că voynicșii erau tot acolo, că îi urmăreau în continuare.

Savi le spusese că se găseau la cincizeci de kilometri de coasta fostei Mări Mediterane. Parcurseră distanța în mai puțin de zece minute.

– Priviți, rosti femeia încetinind.

Își scoase ochelarii pentru vedere nocturnă și aprinse farurile frontale, farurile de ceață și proiectoarele.

O masă de cinci-șase sute de voynicși se dispuseseră în formațiune triunghiulară în apropierea locului în care terenul cobora în Bazinul Mediteranean sec.

– Ne-ntoarcem? întrebă Harman.

Savi clătină din cap și accelerează. Ulterior, Daeman gândi că sunetul vehiculului care izbise așa mulți voynicși cu o viteză așa mare semănase cumva cu cel al unei grindine pe care o auzise pe un acoperiș de metal din Ulanbat, cu mulți ani în urmă. Atât doar că acum fusese o grindină foarte mare.

Tractorul ajunsese la fosta linie a țărmului, Savi le răcni să se țină bine și vehiculul zbură practic zece secunde prin văzduh, sărind de pe coastă pe fostul fund al mării. Apoi cele șase roți uriașe loviră solul, traversele absorbiră majoritatea șocului și-i stabilizară, după care înaintară în Bazin, cu farurile și proiectoarele continuând să împungă bezna cu conuri albe.

Daeman privi îndărăt și văzu voynicșii supraviețuitori, conturați de îndepărtatul fascicul albastru, înșiruiți pe linia țărmului dinapoia lor.

– Nu ne vor urmări? întrebă el.

– În Bazin? făcu Savi. Niciodată.

Încetini tractorul la o viteză mai rezonabilă, dar înainte ca ea să-și fi pus ochelarii și să fi stins farurile, Daeman văzu că urmau un drum neted de lut roșu printre câmpuri de culturi luxuriante. Cruci negre de metal se ridicau deasupra grâului, porumbului, florii-soarelui și inului și pe toate crucile păreau să fie ținute corpuri omenești goale, albicioase, care se zbăteau.

Coasta Ilionului. Indiana

Ahile urlă, mugi și rupse peretele cortului pe unde dispăruse zeița Atena, târând trupul lui Patrocle. Apoi ucigașul-de-oameni înnebuni.

Gărzile sale se năpustiră înăuntru. Încă în pielea goală, Ahile îl ridică pe primul bărbat și-l azvârli în capul celui de-al doilea. Al treilea străjer auzi un răget și se trezi de asemenea zburând prin aer și trecând prin peretele din pânză al cortului. Al patrulea își aruncă lancea pe jos și alergă să-i trezească pe mirmidoni, pentru a-i anunța că stăpânul și căpetenia lor fusese posedat de spiritul unui demon.

Ahile își adună țesătura din jurul coapselor, tunică, pieptarul, scutul, apărătorile de bronz pentru picioare, sandalele și lancea, le înfășură într-un cearșaf, după care, luându-și spada, își croi drum afară, tăind prin trei pereți de pânză ai cortului. Când ieși, răsturnă trepiedul mare ce fusese lăsat să ardă în centrul taberei sale și alergă pe lângă corturile negre – spre marea întunecată, departe de toți oamenii, către mama lui, zeița Thetis.

Valurile se spărgeau de țărm și numai spuma albă a creștelor era vizibilă în bezna de aici, departe de focuri. Ahile se plimba înainte și înapoi pe nisipul umed. Era tot în pielea goală, cu armura și armele împrăștiate pe plajă. În timp ce mergea, se trăgea de părul lung și gema sonor, strigând la răstimpuri, neliniștit, numele mamei sale.

Iar Thetis, fiica zeului mării Nereus, Bătrânul Mării, răspunse chemării lui Ahile și apărură din adâncurile verzi și sărate, ridicându-se ca o pâclă din surful care se rostogolea, dar solidificându-se după aceea în forma înaltă a nobilei zeițe. Ahile alergă spre ea aidoma unui copil rănit și se lăsa într-un genunchi în nisipul umed. Thetis îi lipi capul de pieptul ei ud, în vreme ce tânărul suspina.

- Copilul meu, de ce plângi? Care-i suferința ce-ți macină inima?

Ahile icni:

- Doar știi, trebuie să știi, mamă, nu mă mai face să-ți spun ceea ce cunoști.

- Eram cu tatăl meu în străfundul mării verzi și sărate, murmură Thetis, mângâindu-i părul auriu. Deoarece muritorii și

zeii dormeau deopotrivă la ceasul acesta târziu, nu am văzut ce s-a petrecut. Istorisește-mi totul, fiule.

Și Ahile o făcu, suspinând de durere și înecându-se de mânie. Povesti despre apariția lui Pallas Atena, despre insultele și batjocurile ei. Descrise aparenta ucidere a prietenului său Patrocle.

- I-a luat trupul, mamă! răcni Ahile, care nu mai putea fi alinat. I-a luat trupul, pentru ca nici măcar să nu-i mai pot îndeplini cuvenitele rituri funerare.

Thetis îl bătu pe umăr și izbucni ea însăși în plâns.

- Oh, fiul meu, suferința mea! Nașterea ta a-nsemnat amărăciune. Tot ce-am zămislit a fost hărăzit pieirii. De ce te-am mai crescut, dacă voia lui Zeus este să te doboare?

Ahile își ridică chipul brăzdat de lacrimi.

- Așadar, este vrerea lui Zeus? A fost *cu-adevărat* Pallas Atena cea care tocmai l-a ucis pe Patrocle, nu o imagine mincinoasă a zeiței?

- A fost voia lui Zeus, plânse mama sa. Și cu toate că n-am văzut-o, știu că Atena însăși a fost zeița care te-a batjocorit și ți-a ucis prietenul în noaptea aceasta. Câtă năpastă să fi fost sortit nu doar unei vieți scurte, Ahile, ci și uneia atât de pline de restriști!

Ahile se trase îndărăt și se ridică.

- De ce m-ar jigni în felul acesta nemuritorii zei, mamă? De ce m-ar abandona tocmai acum Atena, care a susținut atâția ani cauza argivilor - și mai cu seamă cauza mea?

- Zeii sunt nestatornici, zise Thetis, cu apa prelingându-se încă de pe pletele-i lungi pe sâni. Poate că tu însuși ai văzut asta deja.

Ahile umblă înainte și înapoi prin fața ei, încleștându-și în mod repetat pumnii, apoi descleștându-i în degete rășchirate cu care împungea aerul.

- Este absurd! M-au adus până-aici, m-au ajutat atât de des în cuceririle mele, numai pentru ca Atena și zeiescul ei tată să mă înjosească?

- Le este rușine de tine, Ahile.

Ucigașul-de-oameni se opri brusc și întoarse către ea un chip palid și încremenit. Arăta de parcă tocmai fusese palmuit.

- Rușine de mine? *Rușine* de Ahile cel iute de picior, fiul lui Peleu și al zeiței Thetis? Rușine de nepotul lui Eac?

- Da. Zeus și ceilalți zei, inclusiv Atena, i-au disprețuit dintotdeauna pe oamenii muritori, chiar și pe eroii voștri. De la înălțimile lor de pe Olimp, voi toți nu sunteți nici cât niște furnici pentru ei, viețile vă sunt crude, brutale și scurte, și înseși existențele voastre sunt îndreptățite doar pentru a-i desfăta cu morțile voastre. De aceea, rămânând îmbufnat în cortu-ți, în vreme ce soarta războiului este pecetluită, ai învrăjbit-o pe a Treia Născută a lui Zeus și pe stăpânul Părinte Zeus însuși.

- Ei *I-au ucis* pe Patrocle! urlă Ahile și se retrase dinaintea zeiței, lăsând urmele picioarelor sale desculțe pe nisipul umed.

Urme ce fură șterse de următorul val care spală plaja.

- Ei cred că ești prea laș pentru a-i răzbuna moartea. I-au lăsat leșul pradă corbilor și vulturilor pe înălțimile Olimpului.

Ahile gemu și căzu în genunchi. Își înfipse mâinile în nisipul ud al plajei, ridică pumnii și-i izbi de pieptul său dezgolit.

- Mamă, de ce-mi spui toate astea abia acum? Dac-ai știut de disprețul zeilor față de mine, de ce nu mi-ai spus din vreme? Dintotdeauna m-ai povățuit să-l slujesc și să-l cinstesc pe Zeus. S-o ascult pe zeița Atena.

- Am nutrit mereu speranță că ceilalți zei vor fi miloși față de vlăstarele noastre muritoare. Dar inima rece a stăpânului Zeus și firea războinică a Atenei au învins. Soarta oamenilor nu-i mai preocupă de-acum. Nici măcar ca amuzament. Iar noi, puținii nemuritori ce vă susținem cauza, nu suntem feriți de mânia lui Zeus.

Ahile se ridică și se apropie trei pași de zeița Thetis.

- Mamă, tu ești nemuritoare. Zeus nu-ți poate face nici un rău.

Thetis râse trist.

- Fiul meu, Părintele poate să ucidă pe oricine și orice dorește. Chiar și pe un nemuritor. Mai rău încă, el ne poate surghiuni în tenebrele Tartarului, ne poate arunca în hăul de infern, așa cum a făcut cu însuși tatăl său, Cronos, și cu înlăcrimata-i mamă, Rhea.

- Așadar, tu însăși ești în primejdie, rosti încet Ahile.

Se clătina aidoma unui om care băuse prea mult sau a unui matroz de pe puntea mișcătoare a unei corăbii mici prinse de furtună.

- Aceasta-mi este ursita. Iar ursita ta, copilul meu, este pierirea... doar dacă nu vei face ceea ce nici un muritor - nici

chiar cutezătorul Heracle - n-a încercat vreodată.

- Ce-anume, mamă?

Sub lumina stelelor, chipul lui Ahile cunoștea schimbări tulburătoare, urmându-i simțirile, ce treceau de la deznădejde la mânie și după aceea la ceva mai presus decât mânia.

- Să-i dobori pe zei, șopti Thetis.

Vorbele abia dacă se auziră peste bubuiturile talazurilor. Ahile se apropie și mai mult, cu capul plecat, parcă nevenindu-i să creadă.

- Să-i dobori pe zei, repetă ea în șoaptă. S-ataci Olimpul. S-ucizi pe Atena. Să-l răstorni pe Zeus.

Ahile se împletici spre îndărăt.

- Se poate înfăptui una ca asta?

- Nu, dacă vei fi singur.

Valuri înspumate în alb se încolăciră în jurul picioarelor ei.

- Dar dacă-ți vei aduce cu tine războinicii argivi și ahei...

- În noaptea asta, Agamemnon și cu fratele său îi conduc pe ahei, pe argivi și pe aliații lor, o întrerupse Ahile.

Privi în urmă, către focurile ce ardeau pe kilometri de plajă, apoi întoarse capul, să se uite la mult mai numeroasele focuri de veghe troiene, ce pâlpâiau imediat după șanțul lor de apărare.

- Iar în noaptea asta, mamă, argivii și aheii sunt pe punctul de a fi zdrobiți. Se prea poate ca până la răsăritul soarelui, corăbiile negre să fie cuprinse de flăcări.

- Poate. Victoriile troienilor de ieri nu sunt decât alt semn al toanelor lui Zeus. Însă argivii și aheii te vor urma *pe tine* spre victorie chiar și împotriva zeilor, Ahile. În chiar noaptea aceasta, Agamemnon le-a spus lui Odiseu și Nestor și celorlalți strânși în tabăra sa la miez de noapte că *el* este cel mai de seamă - mai înțelept, mai puternic și mai cutezător decât Ahile. Arată-i că nu-i așa, fiule. Arată-le tuturor că nu-i așa.

Ahile îi întoarse spatele. Privea către îndepărtatul Ilion, unde torțele ardeau luminos pe zidurile înalte.

- Nu mă pot lupta în același timp cu zeii și cu troienii.

Thetis îi ținu mâna pe umăr, până ce el se răsuci.

- Ai dreptate, copilul meu, Ahile, tu cel cu picioare iuți. Trebuie să sfârșești războiul acesta nesăbuit cu Troia, care-a fost început din cauza cățelei de soții a lui Menelau. Cui îi pasă unde doarme muritoarea Elena sau dacă atrizii - Menelau și înfumuratul său frate Agamemnon - sunt încornorați ori nu? Pune

capăt războiului. Fă pace cu Hector. El însuși are pricină să-i urască pe zei în noaptea aceasta.

Ahile o privi întrebător pe Thetis, dar zeița nu explică. Tânărul reveni cu ochii la torțe și la cetatea îndepărtată.

- Aș dori să pot vedea Olimpul în chiar noaptea asta, ca s-o pot ucide pe Atena, să-l dobor pe Zeus și să iau trupul lui Patrocle pentru funeralii.

Vocea îi era înceată, totuși teribilă în hotărârea sa nebunească.

- Voi trimite un bărbat să-ți arate calea, rosti Thetis.

Ahile se răsuci brusc pe călcâie.

- Când?

- Măine, după ce vei vorbi cu Hector, după ce te vei însoți cu luptătorii troieni și după ce vei dobândi conducerea argivilor și aheilor de la mincinosul Agamemnon.

Ahile clipi iute la auzul cutezanțelor acelea ameteitoare.

- Cum îl voi găsi pe Hector, fără ca el să mă ucidă, ori fără ca eu însumi să-l ucid?

- Voi trimite pe cineva care să-ți arate și calea aceasta, rosti Thetis.

Se retrase un pas. Fluxul dinaintea zorilor se sparse, lovindu-i dosul picioarelor.

- Mamă, rămâi! Eu...

- Mă voi duce la palatele Părintelui Zeus ca să-mi aflu ursita, șopti mama sa, cu glasul aproape complet acoperit de șuierăturile valurilor. Îți voi apăra încă o dată cauza, fiul meu, totuși mă tem că neizbânda și surghiunul îmi vor fi răsplata. Fii brav, Ahile! Fii cutezător! Soarta ți-a fost menită, însă nu și statornicită. Poți încă alege între moarte și faimă, sau viață îndelungată, dar te poți bucura de asemenea de viață și glorie... și ce mai glorie, Ahile! Nici un muritor n-a visat vreodată atâta glorie! Răzbună-l pe Patrocle.

- Mamă...

- Zeii pot muri, copilul meu. Zeii... pot... *muri*.

Făptura ei se undui, tremură, deveni o pâclă și dispăru.

Ahile rămase privind marea multe minute, rămase uitându-se până ce lumina rece a Aurorii începu să se furișeze dinspre răsărit, apoi se întoarse, își îmbracă straietele, sandalele, armura și apărătoarele pentru picioare, își ridică scutul cel mare, își vârî spada în teaca de la brâu, luă lancea și porni spre tabăra lui

Agamemnon.

După spectacolul acesta, mă prăbușesc. Pe tot timpul dialogului, brățara de metamorfozare mi-a piuit în ureche cu glasul de IA: „Zece minute de energie până la închiderea automată. Șase minute de energie până la...” și tot așa.

Echipamentul de metamorfozare este aproape complet descărcat energetic și habar n-am cum se reîncarcă. Mi-au mai rămas maximum trei minute de timp pentru metamorfozări, dar voi avea nevoie de ele pentru a vizita familia lui Hector.

Nu poți să răpești un prunc, se aude glăsciorul tot mai firav care mi-a mai rămas din conștiință. *Trebuie*, sosește unicul răspuns pe care-l am.

Trebuie.

De acum sunt băgat adânc. Am gândit totul. Patrocle a fost secretul lui Ahile. Scamandrius și Andromaca – fiul și soția lui Hector – sunt secretul convingerii lui Hector. Nu există altă cale.

Ai intrat în horă, trebuie să joci.

Ceva mai devreme, când mă TC pe colina despre care speram să fie în Indiana, scăldată în soarele după-amiezii, ținându-l în brațe pe Patrocle lipsit de cunoștință, nu văzusem nici urmă de Nightenhelser. Îl trântisem iute pe Patrocle în iarbă – nu sunt homofob, totuși târârea unui bărbat gol-puşcă îmi creează o senzație stranie – și strigasem numele lui Keith Nightenhelser spre râu și pădure, dar nu promisem nici un răspuns. Poate că străvechii băştinaşi americani îl scalpaseră deja, sau îl adoptaseră în tribul lor. Sau poate că era pur și simplu pe celălalt mal al râului, în pădure, culegând alune și zmeură.

Patrocle gemuse și se foise.

Este etic să las în felul acesta un bărbat în pielea goală, amețit, ca străin într-o lume străină? Oare un urs l-ar omorî? Improbabil. Mult mai probabil ar fi fost ca Patrocle să-l găsească și să-l omoare pe sărmanul Nightenhelser, deși grecul era dezbrăcat și neînarmat, iar Keith purta încă armura de impact, bastonul taser și spada de recuzită. Da, eu unul aş fi mizat banii pe Patrocle. Este etic să las un Patrocle foarte iritat în același hectar de pădure bogată în zmeură în care lăsasem un cărturar iubitor de pace?

N-avusesem vreme să-mi fac griji. Controlasem energia brățării de metamorfozare – descoperisem că era pe ducă – și mă

TC înapoi pe coasta Ilionului. Din experiența cu Atena, învățasem căte ceva despre ce însemna să fii zeiță, iar metamorfozarea în Thetis nu avea să necesite la fel de multă energie ca fiica lui Zeus. Mă gândisem că, având puțin noroc, echipamentul de metamorfozare va funcționa îndeajuns pentru a-mi îngădui scena cu Ahile și pentru a-mi lăsa și ceva pentru familia lui Hector.

Așa se întâmplase. Și mi-a mai rămas și ceva timp. Mă pot metamorfoza pentru ultima dată.

Familia lui Hector... În ce m-am transformat?

Într-un fugar, îmi spun, apoi îmi trag pe cap Cușma lui Hades și pornesc pe plajă. Un om disperat.

Oare și medalionul TC va rămâne fără energie? Oare taserul mai are o încărcătură, dacă voi avea nevoie de el în Ilion?

Voi afla în curând. N-ar fi o ironie a sorții dacă aș reuși să-i raliez pe Ahile și Hector cauzei mele, pentru ca după aceea să nu mai am energia de teleportare cuantică necesară pentru a-i purta pe ei sau pe mine pe Olimp?

Îmi voi face griji mai târziu. Îmi voi face griji despre toate mizeriile astea mai târziu.

În clipa de față, am o întâlnire la ora patru noaptea, cu soția și pruncul lui Hector.

35

La douăsprezece mii de metri deasupra platoului Tharsis

- Ce spune Proust despre baloane?

- Nu mare lucru, spuse Orphu de pe Io. În general, nu se dădea în vânt după călătorii. Shakespeare ce spune despre baloane?

Mahnmut preferă să nu răspundă.

- Îmi pare rău că nu poți să vezi toate astea.

- Și mie-mi pare rău, zise Orphu. Descrie-mi totul.

Mahnmut ridică ochii.

- Suntem destul de sus pentru ca bolta de deasupra să se vadă aproape neagră, trecând treptat în albastru-închis, apoi în albastru mai deschis spre orizont, care este curbat în mod vizibil. Pot să văd în ambele direcții banda pâcloasă a atmosferei. Sub noi, continuă să fie înnorat - lumina zorilor face norii să strălucească auriu și trandafiriu. Dedesubt, plafonul noros este

întrerupt și pot zări apa albastră și stâncile roșii ale lui Valles Marineris întinzându-se către orizontul estic. Spre vest, în direcția în care călătorim, norii acoperă în mare parte Platoul Tharsis – par a atinge solul în lungul terenului care se ridică –, dar cei trei vulcani mai apropiați străpung norii aurii. Arsia Mons este cel mai îndepărtat, în stânga, apoi Pavonis Mons, după aceea Ascraeus Mons, mult mai îndepărtat, în dreapta, către nord. Toți sunt de un alb sclipitor, zăpadă și gheață scânteind în lumina dimineții.

– Poți vedea și Olympus?

– Oh, da. Deși este cel mai îndepărtat, Olympus Mons este cea mai înaltă formă de relief vizibilă, înălțându-se peste curba vestică a planetei. Se află între Pavonis și Ascraeus, dar în mod clar mult mai departe. Este și el alb de gheață și de câmpurile de zăpadă, totuși piscul nu este înzăpezit și lucește roșu în răsărit.

– Poți vedea Noctis Labyrinthus, unde i-am părăsit pe zeki?

Mahnmut se aplecă peste marginea nacelei pe care o construise și privi în jos și înapoi.

– Nu, plafonul noros continuă să fie compact acolo. Dar pe când ne ridicam spre nori, am putut vedea cariera, docurile și întregul labirint al lui Noctis. Dincolo de port și de carieră, vălmășagul de canioane și stânci prăbușite se întinde pe sute de kilometri către vest și pe zeci de kilometri spre nord și sud.

Plouase în ultimele zile ale călătoriei lor cu feluca, plouase când trăsese la docurile aglomerate ale carierei OV din Noctis Labyrinthus și plouase încă și mai violent când Mahnmut asamblase finalmente nacela improvizată, umflase balonul cu heliul din propriul său rezervor și se ridicase deasupra orașului omuleților verzi. Un OV – sau zeki, așa cum își spuneau ei – își oferise inima pentru comunicare, însă moravecul clătinase din cap în semn de refuz. Poate că ei nu mureau ca indivizi, așa cum susținea Orphu, totuși senzația de a *consume* alt omuleț verde depășea capacitatea de a suporta a lui Mahnmut. Zekii adunați înțeleseseră imediat ce făcea el cu nacela improvizată și acționaseră prompt pentru a-l ajuta să conecteze cablurile de ancorare, să întindă țesătura balonului de mare presiune cu o singură anvelopă, în vreme ce se umfla lent, și să asigure cablurile de sol împotriva vântului, lucrând cu eficiența unei echipe de service profesionistă.

– Cum arată balonul? întrebă Orphu.

Moravecul de vid era ancorat în mijlocul nacelei lărgite, fixat

cu mulți metri de cablu și introdus într-un cadru conceput și realizat de Mahnmut. În apropiere, acoperite și bine prionite, se găseau transmițătorul și mai micul Dispozitiv.

- Este ca un doivlecel gigantic deasupra noastră.

Orphu hurui pe fasciculul îngust.

- Tu ai văzut vreodată un doivlecel în realitate?

- Bineînțeles că nu, dar amândoi am văzut imagini. Este un ovoid portocaliu, cu lungimea mai mare decât înălțimea, lung de șaiszeci și cinci de metri și înalt de cincizeci de metri. Are nervuri verticale aidoma unui doivlecel... și este portocaliu.

- Crezusem că era învelit în material stealth, rosti surprins Orphu.

- Așa este. Material stealth portocaliu. Bănuiesc că designerii moraveci n-au ținut seama de faptul că oamenii de care trebuie să ne apropiem pe furiș ar putea avea și ochi, nu numai radare.

De data aceasta huruitul lui Orphu sună ca tunetul profund.

- Tipic, comentă ionianul. Tipic.

- Mănunchiul de cabluri de fulerenă, continuă Mahnmut, este prins de partea inferioară a balonului. Nacela noastră atârână la patruzeci de metri sub țesătură.

- Sper că este fixată zdravăn.

- Pe cât de zdravăn am reușit, deși poate c-am uitat să leg vreo două noduri.

Orphu hurui din nou și amuți. Mahnmut privi o vreme panorama.

Când Orphu restabili contactul, era noapte. Stelele ardeau rece, totuși, Mahnmut vedea mai multe pâlupări atmosferice decât zărise vreodată în viața lui. Satelitul Phobos gonea jos pe cer, iar Deimos abia răsărise. Norii și vulcanii reflectau lumina stelelor. Spre nord, oceanul sclipea.

- N-am ajuns încă? întrebă Orphu.

- Nu tocmai. Ar mai fi cam o zi, o zi și jumătate.

- Vântul continuă să ne împingă în direcția cuvenită?

- Mai mult sau mai puțin.

- Definește „mai puțin”, vechiul meu prieten.

- Ne îndreptăm către nord-nord-vest. S-ar putea să ratăm de puțin Olympus Mons.

- Asta ar necesita ceva iscusință, comentă Orphu. Să ratezi un vulcan de mărimea Franței...

- Acesta este un *balon*, îi reaminti Mahnmut. Sunt convins că Koros III plănuia să-l lanseze din apropierea poalelor vulcanului, nu de la o mie două sute de kilometri depărtare.

- la stai așa. Parcă-mi amintesc că Oceanul Tethys era la nord de Olympus.

Mahnmut oftă.

- De aceea am și construit nacela asta nouă, în forma unei bărci deschise.

- N-ai menționat niciodată lucrul acesta cât timp ai construit-o.

- La momentul acela nu părea relevant.

O vreme, plutiră în tăcere. Se apropiau de vulcanii Tharsis și Mahnmut se gândi că ar fi putut trece de cel mai nordic dintre ei, Ascraeus, până a doua zi la amiază. Dacă vântul continua să-și schimbe direcția, ar fi scăpat complet de versanții săi, trecând la zece-douăzeci de kilometri mai la nord. Moravecul nu trebuia nici măcar să-și comute vederea pe modul de amplificare a luminii pentru a se minuna de frumusețea luminii sateliților și de strălucirea stelelor pe zonele superioare înghețate ale celor patru vulcani.

- M-am gândit la chestia asta cu Prospero și Caliban, vorbi Orphu pe neașteptate, făcându-l pe Mahnmut să tresară ușor; fusese adâncit în gânduri.

- Da?

- Bănuiesc că și tu analizezi aceleași direcții ca mine - că statuile lui Prospero și cunoașterea *Furtunii* de către OV sunt rezultatul interesului față de Shakespeare al unui dictator om sau post-om.

- Nu știm nici măcar dacă acele capete de piatră ar trebui să-l reprezinte pe Prospero, observă Mahnmut.

- Bineînțeles că nu. Dar OV au sugerat că asta ar fi și nu cred că zekii ne-au mințit vreodată. Poate că ei *nu pot* minți - nu atunci când comunică cu tine prin intermediul pachetelor moleculare de nanodate, așa cum procedează.

Mahnmut nu comentă nimic, dar aceea fusese și impresia lui.

- Cumva, continuă Orphu, miile de capete de piatră care încercuiesc oceanul nordic...

- Și Bazinul Hellas inundat, din sud, spuse Mahnmut, amintindu-și de imaginile orbitale.

- Da. Cumva, miile de capete de piatră au o legătură cu

personajele lui Shakespeare.

Mahnmut încuviință din cap, știind că Orphu cel orb avea să-i interpreteze tăcerea ca pe o încuviințare din cap.

- Și dacă dictatorul este chiar Prospero? zise Orphu. Și nu un om sau un post-om.

- Nu înțeleg.

Mahnmut era derutat. Verifică fluxul de oxigen de la rezervoarele depozitate lângă Dispozitiv. Atât el, cât și Orphu erau conectați ferm și căpătau flux integral.

- Cum adică, „dacă dictatorul este chiar Prospero”? Vrei să spui că un post-om a jucat rolul bătrânului vrăjitor și că a uitat că nu era de fapt decât un rol imaginar?

- Nu. Vreau să spun - *dacă e chiar Prospero?*

Moravecul simți o împunsătură de alarmă. Orphu fusese lovit și orbit, mitraliat de cantități uriașe de radiații ionizante și zguduit în căderea navei în oceanul nordic. Poate că rațiunea i se pierdea.

- Nu, nu sunt nebun, zise Orphu pe un ton dezgustat. Ascultă-mă ce spun.

- Prospero este un personaj literar, rosti încet Mahnmut. O construcție ficțională. Știm de existența lui doar din băncile de memorii despre cultura și istoria umană, care au fost trimise împreună cu primii moraveci acum două milenii-e.

- Da, spuse Orphu. Prospero este o construcție ficțională și zeii greci sunt un mit. Iar prezența lor aici se datorează numai faptului că sunt oameni sau post-oameni deghezați. *Dar dacă nu sunt?* Dacă ei sunt realmente Prospero... realmente zei greci?

Mahnmut simți o alarmă reală. El înfruntase cu bravură teroarea de a continua această misiune singur, dacă ionianul ar fi murit, însă nu se gândise niciodată la alternativa mai groaznică de a avea un Orphu de pe lo orb, schilod, *nebun*, ca tovarăș în această ultimă etapă a misiunii. Ar fi fost oare în stare să-l abandoneze pe Orphu după ce asolizau?

- Cum s-ar putea ca zeii - sau ce or fi persoanele acestea în togi și care de luptă zburătoare - să nu fie mituri sau post-oameni rătăciți în jucarea unor roluri? întrebă Mahnmut. Vrei să sugerezi că ar fi... extraterestri spațiali? Marțieni antici, care, cine știe cum, n-au fost observați în explorarea acestei planete în Epoca Pierdută? Așa-i?

- Eu spun doar *ce-ar fi ca zeii greci să fie chiar zei greci*,

răspunse încet Orphu. Ce-ar fi ca Prospero să fie chiar Prospero. Sau Caliban chiar Caliban? În cazul în care l-am întâlni, ceea ce sper că nu se va întâmpla.

- Mda. Interesantă teorie.

- La dracu', izbucni Orphu, nu mă trata de sus! Știi ceva despre teleportarea cuantică?

- Numai teoria de la bază. Și faptul că planeta aceasta este ciuruită de activitate cuantică.

- Găuri, spuse Orphu.

- Poftim?

- Sunt aidoma găurilor-de-vierme. Când evenimentele de decalări cuantice sunt menținute în felul acesta, fie și numai pentru câteva nanosecunde, capeți un efect de singularitate de tip gaură-de-vierme stabilă. Știi ce este o singularitate, da?

- Da, zise Mahnmur iritat de felul în care îi vorbea prietenul său. Cunosc definițiile găurilor-de-vierme, singularităților, găurilor negre și teleportării cuantice - și felul în care toate stările respective, mai puțin ultima dintre ele, deformează continuumul spațio-temporal. Dar ce legătură are cu zeii în togi și carele de luptă zburătoare? Pe Marte avem de-a face cu post-oameni. Poate cu post-oameni demenți, care au autoevoluat dincolo de sănătatea mentală, totuși, post-oameni.

- Poate că ai dreptate, dar să examinăm și o alternativă.

- Care anume? Că personajele ficționale au înviat brusc?

- Știi de ce inginerii moraveci au abandonat dezvoltarea teleportării cuantice ca mod de călătorie spre stele? Întrebă Orphu.

- Pentru că teleportarea cuantică nu este stabilă. Există dovezi ale unui accident petrecut pe Pământ, acum o mie cinci sute de ani. Oamenii sau post-oamenii s-au jucat cu găuri-de-vierme cuantice, care n-au funcționat și s-au declanșat cumva împotriva lor.

- Mulți observatori moraveci consideră că s-au declanșat împotriva lor tocmai pentru că *au funcționat*.

- Nu înțeleg...

- Teleportarea cuantică este o tehnologie veche, zise ionianul. Oamenii de stil-vechi au experimentat-o încă din secolul al douăzecilea sau al douăzeci și unulea, înainte ca post-ii să fi evoluat măcar din specia umană. Înainte ca totul să se ducă dracului pe Pământ.

- Și?

- Esența teleportării cuantice era faptul că nu puteai expedia obiecte mari, nimic cu mult mai mare decât un foton, și de fapt nici pe acela. Ci doar *starea cuantică* completă a fotonului respectiv.

- Și care-i diferența dintre starea cuantică completă a unui obiect sau persoană și respectivul obiect sau persoană în sine? Întrebă Mahnmut.

- Nici una, răspunse Orphu. Asta-i partea frumoasă. Dacă teleportezi cuantic un foton sau un armăsar din rasa Percheron, vei obține un duplicat perfect la destinație. Un duplicat atât de complet încât, din toate punctele de vedere și pentru toate scopurile, el este *chiar* fotonul respectiv.

- Sau armăsarul Percheron, adăugă Mahnmut.

Îi plăcuse dintotdeauna să se uite la imagini de cai. Din câte știau moravecii, caii adevărați dispăruseră de milenii de pe Pământ.

- Dar chiar dacă ai teleporta un foton dintr-un loc în altul, continuă Orphu, regulile fizicii cuantice cer ca particula teleportată să nu poată aduce nici o informație cu ea. Nici chiar informații despre propria-i stare cuantică.

- Pare cam inutilă atunci, nu?

Phobos își terminase cursa rapidă peste cerul nopții marțiene și apusese înapoia curburii îndepărtate a planetei. Deimos înainta cu o viteză mai mică.

- Așa au crezut oamenii în secolul al douăzecilea sau al douăzeci și unulea. După aceea însă, post-oamenii au început să se joace cu teleportarea cuantică. Inițial pe Pământ, apoi în orașele lor orbitale sau ce or fi obiectele acelea de pe orbita din apropierea Pământului.

- Și ei au avut mai mult succes? Noi știm totuși că s-a întâmplat ceva acum o mie patru sute de ani, cam pe când Pământul a prezentat nivelul acela uriaș de activitate cuantică.

- S-a întâmplat ceva, încuviință Orphu, dar n-a fost un eșec al teleportării cuantice. Post-oamenii – sau mașinile lor gânditoare – au dezvoltat o linie de transport cuantic bazată pe particule cuplate, *entangled*.

- Acțiune fantomă la distanță, cită Mahnmut.

Nu fusese niciodată foarte interesat de fizica nucleară, de astrofizică ori de fizica particulelor – ce dracu', de nici o formă de

fizică –, însă îi plăcuse dintotdeauna formularea aceea afurisită prin care Einstein atacase mecanica cuantică. Einstein avusese o limbă a naibii de ascuțită când era vorba să-și sfichiuiască colegii sau teoriile care nu-i plăceau.

- Da. (În mod limpede, ionianului nu-i plăcea să fie întrerupt.) Ei bine, acțiunea fantomă la distanță funcționează la nivel cuantic, iar post-oamenii au început să trimită obiecte tot mai mari prin portalurile cuantice.

- Armăsari Percheron? făcu Mahnmut.

Nu-l încânta să i se țină prelegeri.

- În privința asta nu există arhive, totuși cail de pe Pământ par să fi dispărut undeva, așa că, de ce nu? Uite care-i treaba, Mahnmut, eu vorbesc foarte serios – m-am gândit la asta încă de când am părăsit spațiul jupiterian. Pot să termin fără să am parte de sarcasme?

Mahnmut clipi, metaforic vorbind. Orphu nu mai părea așa nebun, dar părea serios... și jignit.

- Bine, îmi cer scuze. Spune mai departe.

- Noi știm că post-oamenii și-au accelerat cercetările cuantice – de fapt, s-au jucat prostește cu ele – cam în momentul când moravecii le-au abandonat, acum o mie patru sute de ani tereștri. Ei ciuruiau peste tot continuumul spațio-temporal.

- Scuză-mă, rosti Mahnmut, întrerupându-l pe cât putu mai blând. Crezusem că asta pot face numai găurile negre, găurile-de-vierme sau singularitățile goale.

- Și tunelurile cuantice lăsate activate, preciză Orphu.

- Crezusem însă că teleportarea cuantică era instantanee, zise Mahnmut, străduindu-se din răspuțeri să înțeleagă. Că *trebuie* să fie instantanee.

- Așa și este. În cazul perechilor, particulelor sau structurilor complexe cuplate, decalarea stării cuantice a unui membru al setului de gemeni cuantici modifică instantaneu starea cuantică a partenerului său.

- Atunci cum pot exista tuneluri activate, dacă... efectul tunel... este instantaneu?

- Crede-mă pe cuvânt. Când teleportezi ceva mare, să zicem o feliuță de brânză, simplul volum al datelor cuantice aleatorii care sunt transmise face praf continuumul spațio-temporal.

- Dar câte date cuantice brute pot exista într-o feliuță de brânză de... să zicem, trei grame?

- Zece la puterea douăzeci și patru biți, răspunse prompt Orphu.

- Și într-un om?

- Fără să ținem seama de memoria persoanei, ci exclusiv de atomii săi, zece la puterea douăzeci și opt kilobytes de date.

- Păi asta înseamnă numai cu patru zerouri mai mult decât o felie de brânză, comentă Mahnmut.

- Doamne iartă-mă! scrâșni Orphu. Aici vorbim despre *ordine de mărime*, ca să nu mai spun că amesteci biții cu bytes și kilobytes și...

- Știu ce-nseamnă. A fost iar o glumă proastă de-a mea. Continuă!

- Prin urmare, acum o mie patru sute de ani pe Pământ, post-oamenii – post-oamenii trebuie să fi fost, întrucât sondele noastre automate de atunci erau sigure că mai existau doar vreo mie de oameni de stil-vechi, aproape ca speciile animale aflate în pragul extincției, ținute în grădini zoologice – au început să teleporteze cuantic oameni, mașini și alte obiecte.

- Unde? Vreau să zic, unde i-au trimis? Pe Marte? În alte sisteme stelare?

- Nu, fiindcă pentru teleportarea cuantică ai avea nevoie și de un receptor, nu numai de un emițător. Ei i-au trimis pur și simplu de undeva de pe Pământ în alt loc de pe Pământ – sau în orașele lor orbitale –, dar au avut parte de o mare surpriză când obiectele s-au materializat.

- Are vreo legătură cu o muscă? întrebă Mahnmut.

Viciul lui secret erau filmele vechi, începând din secolul al douăzecilea, până la sfârșitul Epocii Pierdute.

- O muscă? repetă Orphu. Nu. De ce?

- Nu contează. Care a fost marea surpriză de care au avut parte când au teleportat obiectele acelea?

- În primul rând, teleportarea cuantică a funcționat. Mai important însă a fost faptul că atunci când persoana, animalul sau obiectul a ajuns la destinație, purta și informații. Informații despre propria sa stare cuantică. Informații despre tot ce n-ar fi trebuit să aibă informații. Inclusiv memoria, în cazul ființelor umane.

- Mi s-a părut că ai spus că regulile mecanicii cuantice interzic asta.

- Așa-i, încuviință Orphu.

- Iar este vorba despre magie? Întrebă Mahnmut, simțind un fior de alarmă în privința direcției spre care se îndrepta ionianul. Iar vorbim despre Prospero și zeii greci?

- Da, dar nu în privința la care te-ai referit cu sarcasm. La momentul respectiv, savanții noștri s-au gândit că post-oamenii făceau de fapt schimb de perechi cuplate cu obiecte... sau persoane... identice din alt univers.

- Alt univers? repetă inexpresiv Mahnmut. Adică un univers paralel?

- Nu tocmai. Nu-i ca vechea teorie a unui număr infinit, sau aproape infinit, de universuri paralele, ci doar câteva - un număr clar finit - de universuri decalate fazic cuantic care coexistă cu universul nostru sau în apropierea lui.

Mahnmut habar nu avea despre ce vorbea prietenul lui, dar nu comentă.

- Și nu numai universuri cuantice coexistente, continuă moravecul de vid, ci universuri *create*.

- Create? De un Dumnezeu?

- Nu, zise Orphu, ci prin acte de geniu, de către genii.

- Nu înțeleg.

Deimos apusese. Vulcanii marțieni erau vizibili sub lumina stelelor, cu mase de nori târându-se pe versanții lor lungi aidoma unor amibe alb-cenușii. Mahnmut își controlează cronometrul intern. Până la răsăritul marțian mai era o oră. I se făcuse frig.

- Știi bine ce-au descoperit oamenii când au studiat mintea umană, cu milenii în urmă, spuse Orphu. Demult, înainte ca post-oamenii să fi fost măcar un factor. Propriile noastre minți de moraveci sunt construite la fel, deși conțin atât materie artificială, cât și organică.

Mahnmut se strădui să-și amintească.

- Cercetătorii umani au folosit calculatoare cuantice în secolul al douăzeci și unulea, rosti el, pentru a analiza cascadele biochimice din sinapsele omenești. Ei au descoperit că mintea omului - nu creierul, ci *mintea* - nu semăna cu un calculator, nu semăna cu o mașinărie de memorie chimică, dar semăna exact cu...

- Cu starea cuantică a unui front de undă staționară, completă Orphu. Conștiința omenească există în primul rând ca stare cuantică a unui front de undă staționară, la fel ca restul universului.

- Și tu spui că conștiința însăși ar fi creat aceste alte universuri?

Mahnmut urmărea logica, dacă putea fi numită așa, însă era șocat de implicațiile ei absurde.

- Nu simpla conștiință. Tipurile excepționale de conștiință, care sunt aidaoma unor singularități goale, deoarece pot curba continuumul spațio-temporal, afectează organizarea acestui continuum și colapsează undele de probabilitate în alternative distincte. Vorbesc aici despre Shakespeare... Proust... *Homer*...

- Dar asta-i o... o... o... se bâlbâi Mahnmut.

- Idee solipsistă?

- Tâmpenie.

Plutiră în tăcere pentru câteva minute. Mahnmut bănuia că era posibil să-i fi jignit sentimentele prietenului său, totuși, nu era important în clipa de față. După o vreme, vorbi prin fasciculul îngust:

- Prin urmare, te aștepți să găsim fantomele adevăraților zei greci când vom ajunge la Olympus Mons?

- Nu fantomele. Dar ai văzut și tu indicațiile cuantice. Indiferent cine ar fi cei de pe Olympus, ei au făcut o mulțime de găuri cuantice în jurul acestei planete, centrate pe vulcan sau în jurul său. Găurile acelea merg *undeva*. Vin de *altundeva*. Realitatea cuantică a acestei zone este atât de instabilă, încât poate realmente să implodeze și să poarte cu ea o halcă din sistemul nostru solar.

- Crezi că pentru asta a fost construit Dispozitivul? Ca să implodeze câmpurile cuantice de aici înainte de a putea atinge masa critică?

- Nu știu, răspunse Orphu. Poate.

- Și crezi că asta-i ceea ce a distrus Pământul și i-a trimis pe post-oameni către orașele lor orbitale acum o mie patru sute de ani? Un eșec cuantic?

- Nu. Eu cred că ce s-a întâmplat pe Pământ, indiferent despre ce ar fi fost vorba, s-a datorat unui *succes* de teleportare cuantică, nu al unui eșec.

- Ce vrei să zici?

Pentru o secundă, Mahnmut nu fu convins că dorea să audă răspunsul.

- Cred că au sfredelit tuneluri cuantice în una sau mai multe dintre aceste realități alternative. Și că au permis să pătrundă

ceva.

Plutiră în tăcere până la răsăritul soarelui.

Soarele atinse mai întâi vârful balonului, zugrăvind în lumina ireală țesătura portocalie și făcând să strălucească toate cablurile de fulerenă. Apoi ajunse la cei trei vulcani Tharsis, scânteie pe gheața lor și înaintă auriu către flancurile lor estice, aidoma unei magme lente. După aceea scaldă norii destrămați în trandafirii și auriu și iluminează marea interioară din Valles Marineris, până la orizontul estic, precum o fisură lăpislazu în planetă. Olympus Mons fu atins de razele soarelui peste încă un minut și Mahnmut privi piscul uriaș care părea să se înalțe deasupra orizontului vestic ca un galion cu vele roșii și galbene.

După care soarele scăpără pe ceva aflat mai aproape și mai sus.

- Orphu! trimise moravecul. Avem musafiri.

- Un car de luptă?

- Deocamdată este prea departe ca să-mi dau seama. Chiar și cu amplificare vizuală, îl acoperă lumina soarelui.

- Putem face ceva dacă sunt carele de luptă? Ai găsit vreo armă și nu mi-ai spus?

- Nu putem azvârli în ei decât cu înjurături, zise Mahnmut și continuă să privească punctulețul sclipitor; se mișca foarte repede și în scurt timp avea să ajungă la ei. Sau poate vrei să declanșez Dispozitivul?

- Ar putea fi cam devreme.

- Pare ciudat că Koros III a venit în misiunea aceasta fără armament.

- Nu știm ce ar fi putut avea în modulul de comandă, zise Orphu. Însă îmi amintește ceva la care m-am gândit.

- Ce anume?

- Ții minte că am discutat despre misiunea secretă de acum câțiva ani a lui Koros în centura de asteroizi.

- Da?

Soarele continua să scânteieze dinspre aparatul de zbor care se apropia, dar Mahnmut putea să vadă că era un car de luptă, cu caii holografici în plin galop.

- Dacă n-a fost o misiune de spionaj? întrebă Orphu.

- Ce vrei să spui?

- Vreau să spun că moravecii de roci dețin ceva ce noi,

modelele de pe cei cinci sateliți, nu ne-am sinchisit niciodată să dobândim.

- Agresiune? Beligeranță?

- Exact. Ce-ar fi dacă Koros III n-ar fi fost trimis ca spion, ci ca...

- Scuză-mă, îl întrerupse Mahnmut, dar musafirul nostru a ajuns. Un umanoid mare într-un car de luptă.

Bubuituri sonice detunară în jurul moravecului, unduind țesătura balonului uriaș de deasupra. Carul de luptă continua să decelereze. Dădu ocol balonului la o distanță de o sută de metri.

- Același care ne-a întâmpinat pe orbită? întrebă Orphu.

Glasul îi era perfect calm. Mahnmut privi cochilia neajutorată fixată de punte, care nu avea nici măcar un ochi pentru a privi ce se întâmpla.

- Nu, îi răspunse. Zeul acela grec avea o barbă sură. Acesta este mai tânăr și bărbierit. Pare să aibă trei metri înălțime.

Mahnmut ridică mâna, cu palma orientată spre exterior în străvechiul semn de salut, arătând că nu avea nici o armă.

- Cred că vrea...

Carul de luptă se apropie mai mult. Bărbatul care ținea hățurile își întinse mâna dreaptă, cu pumnul închis, și o deplasă de la dreapta la stânga.

Balonul explodează deasupra lor, heliul răbufni și învelitoarea luă foc. Mahnmut se prinse de balustrada de lemn a nacelei ca să nu fie aruncat afară, când masa răsucitoare de țesătură în flăcări, cabluri de fulerenă și nacela în formă de barcă se prăbușiră către Platoul Tharsis, aflat la treisprezece kilometri dedesubt. Micul moravec era în *g* negativă, cu picioarele deasupra capului, conectat de nacelă doar prin strânsoarea sa disperată de balustradă.

Carul cu caii spectrali zbură drept spre țesătura în flăcări a balonului de deasupra și trecu prin ea. Bărbatul - zeul - se întinse și prinse cablul negru de buckycarbon într-un pumn uriaș. În mod imposibil, absurd, în loc să-i smulgă brațul din articulație, nacela se smuci și se opri, cu bărbatul ținând câteva tone într-o mână. El își îndemnă caii cu hățurile, utilizând cealaltă mână.

Remorcând nacela înclinată și conținutul ei la patruzeci de metri în urma și dedesubtul său, carul de luptă se întoarse și zbură către vest, spre Olympus Mons.

36

Bazinul Mediteranean

Savi pilotă încă o oră pe drumul de lut roșu, pătrunzând mai adânc în câmpurile și culele Bazinului Mediteranean. Acum era întuneric și ploua zdravăn, cu fulgere licărind și tunete vibrând sfera de sticlă a cabinei pasagerilor. Profitând de un fulger strălucitor, Daeman arătă spre crucile cu forme umane.

- Ce sunt aceia? Oameni?

- Nu, răspunse Savi. *Calibani*.

Înainte ca femeia să poată explica, Daeman spuse:

- Trebuie să oprim.

Savi se conformă, aprinse farurile și lumina din cabină, apoi își scoase ochelarii pentru vedere nocturnă.

- Ce s-a-ntâmpnat?

În mod evident, distingea tulburarea de pe chipul bărbatului.

- Mor de foame, răspunse el.

- Am în raniță două batoane de...

- Mor de sete.

- Am și o sticlă cu apă. În plus, putem deschide sfera și să colectăm apă de ploaie proaspătă și rece...

- Trebuie să merg la toaletă. Neapărat.

- Ah, bun, făcu Savi. Tractorul are multe dotări utile, dar nu și o toaletă. Probabil că un popas ar fi util pentru noi toți.

Atinse două butoane virtuale și câmpul de forță încetă să mai respingă apa de pe sticlă, iar fanta din partea laterală a sferei se deschise. Aerul era proaspăt și mirosea a vegetație udă.

- Afară? spuse Daeman, străduindu-se să-și ascundă oroarea. În loc deschis?

- În lanul de porumb, zise Savi. Acolo este mai privat.

Scotoci în raniță și scoase un sul de șervețele, rupse câteva și i le întinse lui Daeman.

El le privi șocat.

- Eu mă pot folosi de popasul ăsta, anunță Harman acceptând două șervețele străvezii. Haide, Daeman! Bărbații în dreapta tractorului. Doamnele în stânga.

Ieși prin fanta din sferă și coborî încet pe scara fixată de traverse. Daeman îl urmă, ținând șervețelele ca pe un talisman, iar bătrâna veni după el, demonstrând mult mai multă grație.

- Va trebui să merg și eu tot în dreapta, vorbi Savi. Poate pe

alt șir de porumb, însă nu prea departe.

- De ce? Începu Daeman și îi văzu arma neagră din mână. Ah...

Ea vârî pistolul la brâu și toți trei ieșiră de pe drum, traversară un șanț puțin adânc, apoi o porțiune noroioasă a câmpului, după care pătrunseră în lanul de porumb înalt. Ploaia cădea și mai puternic.

- O să ne ude până la piele, comentă Daeman. Nu mi-am luat haine cu autouscare...

Savi ridică ochii spre cer în clipa în care fulgerul sări de la un nor la altul, spintecându-i pe amândoi, iar tunetul reverberă din bazinul larg.

- Am în raniță termopidermele voastre. Când ne-ntoarcem în tractor, le puteți purta până vi se usucă celelalte haine.

- În ranița aceea fermecată mai există și altceva despre care ai vrea să ne spui? Întrebă Harman.

Savi clătină din cap.

- Câteva batoane alimentare. Încărcătoare de fleșete. O lanternă și niște hărți pe care le-am desenat chiar eu. Termopidermele noastre. Sticla cu apă. Un pulover suplimentar pe care-l port cu mine. Cam asta-i...

Oricât de doritor ar fi fost Daeman să ajungă în intimitatea lanului de porumb, se opri la marginea acestuia pentru a privi în jur.

- Nu sunt pericole pe-acolo? Întrebă el.

Bătrâna strânse din umeri.

- Nu există voynicși.

- Dar ăia... cum le-ai zis?

- *Calibanî*, spuse Savi. Nu trebuie să vă faceți griji în privința lor în noaptea asta.

Bărbatul încuviință și păși în primul rând de porumb. Tulpinile se ridicau cu o jumătate de metru deasupra capului său, ba pe alocuri cu un metru întreg. Ploaia răpăia sonor pe frunzele late. El se retrase.

- Da-i întuneric rău de tot acolo...

Harman dispăruse deja în porumb și Savi mergea în direcția opusă, totuși se opri, se răsuci, reveni la Daeman și-i înmână lanterna.

- Pentru mine este destulă lumină ca să văd.

Daeman își croi drum printre tulpinile înalte, înaintând zece

rânduri, încercând să se îndepărteze destul de mult de marginea lanului pentru a fi complet invizibil. După aceea mai merse alte opt-nouă rânduri, pentru siguranță. Găsi un rând ce părea mai puțin noroios decât celelalte, se uită în jur, rezemă lanterna de o tulpină astfel ca raza să fie orientată doar în sus – îi reamintea de fasciculul albastru din Ierusalim –, apoi își coborî pantalonii, se lăsă pe vine și săpă cu mâinile o gropiță. *Cum i-a zis Savi la asta?* se întrebă. *Camping?*

După ce termină – o ușurare incredibilă, în ciuda circumstanțelor barbare –, făcu ce putu mai bine cu șervețelele ude learcă din mână, constată că nu era suficient, azvârli șervețelele în groapa plină de noroi, apoi pipăi proeminența din buzunarul tunicii. Trase afară cei șaptezeci de centimetri de material împăturit pe care-l purta mereu asupra sa. Țesătura turin. În lumina lanternei reflectată de tulpinile de porumb de deasupra, studie inul fin și broderia minunată a circuitelor imprimate ce aduceau drama turin direct în creier. De mulți ani Daeman se uita ocazional la războiul dintre troieni și ahei, dar după ce-l întâlnise pe adevăratul Odiseu – dacă bătrânul bărbos *era* adevăratul Odiseu, ceea ce nu părea defel probabil –, nu mai păstrase prea mult interes față de drama turin. Nu numai că Odiseu se culcase cu una dintre fetele pe care Daeman plănuise s-o seducă, Hannah, ci mersese la Palatul Ardis cu principala lui țintă, Ada. Rămase totuși cu frumoasa țesătură de in în mână, de parcă ar fi cântărit-o.

S-o ia dracu'! Daeman o utilizează – simțind o neașteptată plăcere în a-l trata astfel, fie și în mod indirect, pe arogantul Odiseu –, o aruncă în groapă, împinse cu piciorul noroi peste ea, își ridică pantalonii și-și netezi tunică, încercă să-și șteargă palmele de tulpinile de porumb ude de ploaie, apoi ridică lanterna și străbătu cele două duzini de rânduri pentru a ieși din lan.

Dar lanul nu se mai termina. După ce merse treizeci și cinci de rânduri, fu convins că apucase în direcția greșită. Se răsuci de jur-împrejur, străduindu-se s-o determine pe cea corectă – nu trebuia decât să revină pe propriile sale urme noroioase în direcția opusă –, însă rotirea îl dezorientase, așa că nu mai putea spune din ce parte venise. Iar urmele nu i se mai zăreau nicăieri. Fulgerele se intensificaseră de acum și ploua și mai violent.

– Ajutor! strigă Daeman.

Așteptă o secundă, nu auzi nici un răspuns și strigă din nou:

- Ajutor! M-am rătăcit!

Tunetele îi acoperiră ambele strigăte.

Se mai întoarse o dată, și încă o dată, decise că aceea trebuia să fie direcția bună pentru întoarcere și începu să alerge prin porumbul înalt, îndoind tulpinile într-o parte și alta, lovindu-le cu lanterna mică. Uită să mai numere rândurile, dar probabil că străbătuse patruzeci-cincizeci înainte de a se opri iarăși.

- Ajutor! Sunt aici!

De data aceasta nici un tunet nu-i mai înăbuși strigătul, însă nu primi vreun răspuns; nu se auzea decât răpăitul puternic al ploii și lipăitul pantofilor săi îmbibați de apă.

Porni să se deplaseze în lungul unui rând, privind în ambele părți în căutare de lumină sau mișcare, negândindu-se că s-ar fi putut îndepărta și mai mult de tovarășii săi. După câteva minute fu silit să se oprească pentru a-și trage răsuflarea.

- Ajutor!

Un trăsnet lovi la nici un kilometru și jumătate depărtare și tunetul se deplasă peste porumbul înalt aidoma unei unde de șoc. Daeman clipi repede, alungând imaginile remanente ale fulgerului, și observă că porumbul părea mai puțin des în fața și în dreapta sa. Probabil că acolo era marginea lanului.

Alergă ultimele cincisprezece rânduri și ieși în loc deschis.

Nu era însă marginea lanului pe unde intrase el, ci un luminii lat de șase metri și adânc de nouă metri. În mijlocul lui, o cruce mare de metal se înălța cu doi metri și jumătate mai sus decât porumbul. Daeman purta raza lanternei de la baza crucii până în vârful ei.

Forma nu era pe cruce, ci mai degrabă cuibărită în forma metalică scobită, cu torsul despuiat înfipt ca o pană în coloana verticală, cu brațele dezgolate extinse pe bara orizontală. Raza lanternei tremură sub potopul de ploaie, în timp ce Daeman se holba.

Nu era un om - cel puțin nu un fel de om pe care Daeman să-l fi văzut vreodată. Creatura-om era goală și cu aspect slinos, cu solzi și verzuie - nu ca peștii, ci o nuanță de verde pe care Daeman și-o imaginase dintotdeauna ca fiind a leșurilor, înainte ca firmeria să fi pus sfârșit acelor barbarii. Solzii mici și numeroși sclipeau sub raza lanternei. Creatura era musculoasă, dar mușchii păreau *anormali* - brațele prea lungi, antebrațele prea

subțiri, încheieturile mâinilor prea puternice, articulațiile degetelor mult prea mari, gheare galbene în loc de unghii, coapse prea puternice, labe ale picioarelor cu trei degete straniu rășchirate. Era un mascul – penisul și scrotul se distingeau obscen, ca și rozul țipător de sub stomacul plat ca o scândură și abdomenul musculos, din nou cumva *anormal*, ca o broască țestoasă sau un rechin cu aparat genital aproape omenesc –, însă partea superioară groasă a trunchiului, gâtul ca un șarpe și țeasta spână reprezentau aspectele cel mai puțin umane ale creaturii. Ploaia curgea peste mușchi, solzi și benzile de ligamente, răpăind pe metalul negru și grosolan al crucii.

Ochii erau afundați sub arcade similare în mod simultan cu ale maimuțelor și peștilor, iar chipul se profila în exterior ca un bot sau rât, nu ca un nas. Sub rât, gura era întredeschisă și Daeman se holbă la dinții lungi și galbeni – nici de om, nici de animal, ci parcă de pește, dacă peștii ar fi fost monștri – și la limba vineție mult prea lungă, care se mișcă chiar pe când privea. Bărbatul ridică puțin raza lanternei și fu cât pe-acți să urle iarăși.

Ochii creaturii-om se deschiseseră – ochi de pisică galbeni și alungiți, fără a avea însă asocierea elegantă a pisicilor cu omenirea –, cu fante mici și negre în centru. Creatura – cum îi spusese Savi, *calibani*? – se foi în nișa crucii, pumnii se descleștară în degete extinse, cu ghearele lungi reflectând lumina, iar picioarele și trunchiul se cutremurară, ca și cum s-ar fi trezit și se întindea.

Nu era legată cu nimic. Nu exista nimic care s-o oprească să sară jos, asupra lui Daeman, în chiar momentul acela.

Daeman încercă să fugă, dar descoperi că nu se putea întoarce cu spatele la creatură. Aceasta se mișcă încă o dată, iar mâna dreaptă și cea mai mare parte a brațului se eliberară din nișa crucii. Picioarele, văzu abia acum bărbatul, aveau de asemenea gheare galbene la capătul degetelor unite între ele printr-o piele.

Înapoia lui Daeman se auzi un muget și o bubuitură – mai mulți *calibani*, deja eliberați de pe crucile lor, era sigur de asta – și el se răsuca să le întâmpine atacul, ridicând lanterna ca pe o ghioagă și pierzându-i lumina.

Apoi însă lunecă, sau poate picioarele îi cedară, și căzu în genunchi în noroiul din luminiș. Simți că izbucnește în plâns, însă

probabil că n-o făcu în puținele secunde înainte ca tractorul să răbufnească din lan, ridicându-se aidoma unui păianjen monstruos peste Daeman, porumb, cruce și acel *caliban* nemișcat. Cele opt faruri ale tractorului se aprinseră, orbindu-l. Își ridică brațul în fața ochilor, dar, înțelese mai târziu, mai degrabă pentru a-și ascunde lacrimile, decât pentru a-și proteja ochii de lumină.

Îmbrăcați în termopiderme, cei doi bărbați lăsați pe spate în fotoliile de piele scorjită și bătrâna întinsă pe curbura interioară a sferei de sticlă, mâncară batoanele alimentare, își trecură din mână în mână sticla de apă și priviră furtuna în tăcere pentru o vreme. Daeman îi ceruse lui Savi să se îndepărteze de lan, cruce și creatură, așa că ea pilotase trei kilometri pe drumul de lut roșu înainte de a se opri și a decupla toate instalațiile, cu excepția câmpului de forță al tractorului și a consolelor virtuale slab iluminate.

- Ce era chestia aia? întrebă Daeman în cele din urmă.

- Unul dintre *calibani*, răspunse Savi.

Părea că stă realmente comod, întinsă pe peretele din sticlă, cu ranița sub cap.

- Știu cum le-ai spus, izbucni Daeman, dar ce *sunt*?

Femeia oftă.

- Dacă aș începe să vă explic un lucru, atunci ar trebui să explic tot restul. Sunt multe pe care voi, *eloi*, nu le știți - de fapt, nu știți aproape nimic.

- De ce nu începi prin a ne explica de ce ne spui *eloi*? vorbi Harman și glasul îi sună aspru.

- Bănuiesc că termenul a început ca o formă de insultă, rosti Savi.

Fulgere licăriră, iluminându-i trăsăturile, totuși furtuna se îndepărtase destul de mult pentru ca tunetul să se audă mai târziu, hăt departe.

- Deși, urmă ea, ca să fiu sinceră și alor mei le spuneam la fel, înainte de a vă boteza pe voi așa.

- Și ce-nseamnă? întrebă Harman.

- Este un cuvânt dintr-o poveste foarte veche, dintr-o carte foarte veche. Despre un bărbat care călătorește prin timp spre viitorul îndepărtat și descoperă că omenirea a evoluat în două rase - una blândă, leneșă, lipsită de griji, răsfățându-se sub

soare, *eloi*, iar cealaltă hădă, monstruoasă, productivă, tehnologică, dar ascunzându-se în grote și beznă, *morlocii*. În cartea aceea veche, *morlocii* asigurau hrană, adăpost și îmbrăcăminte pentru *eloi*, până ce oamenii cei blânzi se îngrășau bineșor. După aceea *morlocii* îi mâncau.

Fulgerele străluciră din nou peste ogoare, însă era o lumină palidă, care se îndepărta.

- Așa-i lumea noastră? Întrebă Daeman. Noi suntem *eloi*, iar *calibanii* și voynicșii sunt *morloci*? Ei ne mănâncă?

- Aș fi vrut eu să fi fost atât de simplu, spuse Savi.

Râse încet și lipsită de orice voioșie.

- Ce sunt *calibanii*? Întrebă Harman.

În loc să-i răspundă, bătrâna spuse:

- Daeman, arată-i lui Harman una dintre șmecheriile pe care le faci cu palma.

- Care dintre ele? Proxnet sau farnet? șovăi el.

- Scumpule, vorbi sarcastic femeia, știm cu toții *unde* suntem. Arată-i farnetul.

Daeman făcu o grimasă, dar se conformă. Îi spuse lui Harman să vizualizeze trei pătrate albastre în centrele a trei cercuri roșii și, brusc, un oval albastru pluti deasupra palmelor lor.

- Gândește-te la cineva, zise Daeman și încercă o senzație stranie; până atunci nu mai învățase pe nimeni ceva, dacă nu punea la socoteală tehnicile sexuale. La oricine, adăugă el. Pur și simplu, vizualizează persoana.

Harman păru neîncrezător, totuși se concentră. O reprezentare de sus a lui Ardis umplu ovalul său, apoi o diagramă a planului Palatului Ardis. O siluetă feminină stilizată stătea cu un grup de bărbați și femei stilizate pe veranda frontală a clădirii.

- Ada, rosti Daeman. Te-ai gândit la Ada.

- Incredibil, spuse Harman. Privi imaginea un moment, după care anunță: O să-l vizualizez pe Odiseu.

Imaginea se schimbă, mări amplificarea, căută, dar nu arătă nimic.

- După cum spune Savi, explică Daeman, farnetul nu-l recunoaște pe Odiseu. Întoarce-te însă la Ada. Uită-te unde este ea.

Harman se încruntă, totuși se focaliză. Silueta stilizată a Adei mergea pe câmp, la o sută de metri în spatele Palatului Ardis.

Zeci de alte siluete umane erau reprezentate așezate în fața și în jurul unui spațiu gol. Ada se alătură mulțimii.

Daeman privi imaginea din palma lui Harman.

- Mă-ntreb ce se-ntâmplă acolo? Dacă Odiseu se află în locul acela gol, s-ar părea că bătrânul barbar se adresează unei mulțimi.

- Și Ada îl ascultă sau îl privește, spuse Harman și ridică ochii de la ovalul din palmă. Savi, ce legătură are asta cu întrebarea mea? Cine sunt *calibanii*? De ce încearcă voynicșii să ne ucidă? Ce se-ntâmplă?

- Cu câteva secole înainte de faxarea finală, rosti ea, împreunându-și degetele, post-oamenii au ajuns mult prea deștepți pentru propriul lor bine. Știința lor era impresionantă. Aparent, părăsiseră Pământul, refugiindu-se în inelele lor orbitale în decursul teribilei epidemii de rubicon. Rămăseseră însă stăpânii Pământului. Credeau că sunt și stăpânii universului. Echipaseră tot Pământul cu forma limitată de transmisii și recuperări de energie și date pe care o numiți faxare și începuseră să experimenteze - mai precis să se joace - cu călătoria temporală, teleportarea cuantică și alte chestii periculoase. Mare parte din ce făceau fusese prezis de științe străvechi, încă din secolul al nouăsprezecelea - fizica găurilor negre, teoria găurilor-de-vierme, mecanica cuantică -, dar ei se bazau cel mai mult pe o descoperire făcută în secolul al douăzecilea, potrivit căreia, în esență, totul este informație. Date... Conștiință... Materie... Energie... Totul este informație.

- Nu înțeleg, spuse Harman și păru furios.

- Daeman, i-ai arătat lui Harman funcția farnet. De ce nu-i arăți allnet?

- Allnet? repetă bărbatul cu glas alarmat.

- Mai ții minte - patru dreptunghiuri albastre deasupra a trei cercuri roșii, deasupra a patru triunghiuri verzi.

- Nu! făcu Daeman.

Gândi închiderea propriei sale funcții palmare. Strălucirea albastră se stinse. Savi îl privi pe Harman.

- Dacă vrei să-ncepi să-nțelegi de ce suntem aici în noaptea asta, de ce post-oamenii au părăsit Pământul pentru totdeauna și de ce există *calibanii* și voynicșii, vizualizează patru dreptunghiuri albastre deasupra a trei cercuri roșii, deasupra a patru triunghiuri verzi. Pe măsură ce vei practica, îți va fi tot mai

ușor.

Harman se uită suspicios spre Daeman, însă apoi închise ochii și se concentrează.

Daeman se sili *să nu vizualizeze* formele acelea. Se strădui să și-o reamintească pe Ada goală în adolescență, să-și amintească ultima fată cu care se culcase, să-și amintească pe propria mamă dojenindu-l...

- *Dumnezeule!* strigă Harman.

Daeman îl privi. Bărbatul se ridicase, împleticindu-se, de pe scaun și se învârtea, mișcându-și capul sacadat, holbându-se cu gura larg deschisă.

- Ce vezi? Întrebă încet Savi. Ce auzi?

- Dumnezeule... Dumnezeule... gemu Harman. Văd... Iisuse Hristoase! Totul. Totul. Energie... stelele cântă... porumbii din lan vorbesc, între ei, cu Pământul. Văd... tractorul este plin de microbi micuți care-l repară, îl răcesc... văd... Dumnezeule, mâna mea!

Harman își studia mâna cu o expresie de totală oroare și revelație.

- Ajunge pentru început, spuse Savi. Gândește cuvântul „închidere”.

- Nu... încă... icni Harman.

Înaintă nesigur până lângă peretele de sticlă al sferei pentru pasageri și-l zgârie slab cu degetele, parcă încercând să evadeze.

- I-atât de... de frumos... aproape că pot...

- Gândește *închidere!* răcni Savi.

Harman clipi, căzu lângă perete și întoarse în direcția lor un chip palid, cu ochii larg deschiși.

- Ce a fost asta? Am văzut... totul. Am auzit... *totul*.

- Și n-ai înțeles nimic, zise femeia. Dar nici eu nu-nțeleg când sunt pe allnet. Poate că nici chiar post-oamenii nu pricepeau totul.

Harman se bălăbăni spre scaunul lui și colapsă în el.

- De unde provine?

- Cu milenii în urmă, adevărații oameni de stil-vechi aveau o ecologie rudimentară de informații căreia îi spuneau Internet. Au decis după aceea să îmblânzească Internetul și au creat ceva numit Oxigen, dar nu gazul cu același nume, ci inteligențe artificiale ce pluteau în Internet, deasupra și dedesubtul lui,

direcționându-l, conectându-l, etichetându-l și conducând oamenii prin el, atunci când căutau alți oameni sau informații.

- Proxnet? întrebă Daeman.

Mâinile îi tremurau, iar el nici măcar nu accesase farnetul sau allnetul în noaptea aceasta.

Savi încuviință încet.

- Ceea ce a dus la proxnet. Finalmente, Oxigen a evoluat în noosferă, o logosferă, o datasferă de mărimea unei planete. N-a fost totuși îndeajuns pentru post-oameni. Ei și-au conectat această noosferă super-Internet la biosferă, la componentele vii ale Pământului. Toate plantele, animalele și ergii de energie de pe planetă, care - prin conectare la noosferă - au creat o ecologie informațională completă și totală, care atingea totul de pe Pământ, de deasupra și din interiorul lui, ca un fel de omnisferă inteligentă, dar lipsită de conștiință de sine și de identitate. Apoi, în mod prostesc, post-oamenii i-au acordat conștiința de sine - nu doar concepând o inteligență artificială prioritară, ci îngăduindu-i să-și evolueze propria personalitate. Această super-noosferă s-a autointitulat Prospero. Numele ăsta înseamnă ceva pentru vreunul dintre voi?

Daeman ridică din umeri și se uită la Harman, care, deși știa cum să citească în cărți, scutură din cap.

- Nu contează, urmă Savi. În mod brusc, post-oamenii au avut un... oponent... pe care nu-l puteau controla. Și lucrurile încă nu se terminaseră. Post-oamenii utilizau programe autoevolutive și proiecte de alte feluri, permițând calculatoarelor lor cuantice să-și urmărească propriile țeluri. Oricât ar fi de imposibil de crezut, ei au obținut găuri-de-vierme stabile, au realizat călătoria temporală și au transportat oameni - oameni de stil-vechi pe post de cobai, deoarece nu și-ar fi riscat niciodată propriile vieți nemuritoare - prin continuumul spațio-temporal cu ajutorul teleportării cuantice.

- Și ce legătură are asta cu *calibanii*? insistă Harman, străduindu-se încă în mod vizibil să-și alunge din minte imaginile din allnet.

Savi zâmbi.

- Entitatea Prospero din noosferă fie are un set avansat de ironie, fie nu are deloc așa ceva. Pe biosfera conștientă a botezat-o Ariel - un fel de spirit al Pământului - și împreună, Prospero și Ariel, au creat *calibani*. Ei au făcut să evolueze o

tulpină a omenirii – nu de stil-vechi, nu post-oameni, nu *eloi* – în monstrul pe care l-ați văzut pe cruce.

– De ce? Întrebă Daeman, abia izbutind să croncănească cele două silabe.

Savi ridică din umeri.

– Ca forță de ordine. Prospero este o entitate pașnică, sau cel puțin așa îi place să creadă. Însă *calibanii* sunt monștri. Ucigași.

– De ce?

Fusese rândul lui Harman să întrebe.

– Pentru a-i opri pe voynicși, spuse bătrâna. Pentru a-i alunga pe post-oameni de pe Pământ înainte să poată face mai mult rău. Pentru a impune orice capriciu pe care elementele Prospero și Ariel ale trinității noosferei îl doresc.

Daeman încercă să înțeleagă. Nu izbuti. În cele din urmă, spuse:

– De ce era pe o cruce?

– Nu era pe cruce, răspunse Savi. Era *în* cruce. E suportul de reîncărcare.

Harman era atât de palid, încât Daeman se gândi că i se făcuse rău.

– De ce i-au creat post-ii pe voynicși?

– Oh, dar nu ei au creat voynicșii, zise Savi. Voynicșii au venit de altundeva, slujesc pe altcineva, au propriile planuri.

– Dintotdeauna crezusem că erau mașini, spuse Daeman. Ca și ceilalți servitori.

– Nu, răspunse femeia.

Harman privi afară, în noapte. Ploaia se oprise, iar fulgerele și tunetele dispăruseră dincolo de orizont. Câteva stele apăreau printre zdrențele norilor.

– *Calibanii* îi împiedică pe voynicși să intre în Bazin, rosti el.

– Ei sunt unul dintre lucrurile care-i țin departe, aprobă Savi.

Suna încântată, cu un ton profesoral al glasului, de parcă unul dintre studenții ei se dovedise a nu fi un cretin absolut.

– Dar de ce *calibanii* nu ne-au omorât? Întrebă Harman.

– Din cauza ADN-ului nostru, răspunse femeia.

– Ce-i aia? făcu Daeman.

– Nu contează, scumpilor. Ajunge să spun că am împrumutat câte o șuviță din părul vostru, al fiecăruia, și ele, alături de o șuviță din propriul meu păr ne-au salvat pe toți. Am făcut un pact cu Ariel, pricepeți? El ne îngăduie să trecem doar de data asta,

iar eu i-am promis să salvez sufletul Pământului.

- Te-ai întâlnit cu entitatea Ariel a Pământului? întrebă Harman.

- Nu m-am întâlnit cu el *în carne și oase*. Am stat de vorbă cu el prin interfața noosferă-biosferă. Am căzut la o înțelegere.

Daeman știu atunci că bătrâna era realmente nebună. Prinse privirea lui Harman și zări aceeași concluzie.

- Nu contează, spuse Savi.

Își lovește ranița de jur-împrejur ca pe o pernă, se lasă pe spate și închise ochii.

- Haide, dormiți nițel, dragii mei tineri. Mâine trebuie să fiți odihniți. Cu puțin noroc, mâine vom zbura sus, sus, sus, la nivelul orbital.

Adormi și sforăia deja înainte ca Harman și Daeman să fi putut schimba alte căutături îngrijorate.

37 **Ilion și Olimp**

Se dovedește că nu pot. N-am sânge sau coaie sau cruzime sau - poate - curaj. Nu-l pot răpi pe pruncul lui Hector, nici chiar pentru a salva Ilionul. Nici chiar pentru a-l salva pe prunc însuși. Nici chiar pentru a-mi salva propria viață.

Încă nu s-au ivit zorile, când mă TC în locuința uriașă a lui Hector, din Ilion. Am fost aici cu numai două nopți în urmă, când - metamorfozat pe atunci ca lăncierul Dolon, acum decapitat - l-am urmat pe Hector în căutarea soției și fiului său. Întrucât cunosc interiorul din vizita aceea, mă TC direct în iatacul copilului, nu departe de al Andromacăi. Fiul lui Hector, care încă n-a împlinit un an, se află într-un leagăn frumos sculptat, acoperit cu plase împotriva țânțarilor. În apropiere, doarme doica pe care am întâlnit-o pe meterezele Troiei, alături de Andromaca, în seara când, accidental, Hector și-a speriat pruncul cu reflexiile coifului său lustruit. Întinsă pe un culcuș din apropiere, femeia doarme buștean, purtând un veșmânt subțire și diafan, drapat cu toată complexitatea unei litografii de Aubrey Beardsley. Până și această cămașă de noapte îi este strânsă sub sâni în stilul caracteristic grecilor și troienilor, arătând mărimea și albeața pieptului doicii, vizibil în lumina reflectată dinspre trepiedele cu foc ale străjerilor de pe terasa de afară. Mai devreme, bănuisem

că ea îl alăptează pe prunc. Este un fapt relevant, întrucât planul meu se bazează pe posibilitatea de a răpi copilul și doica, lăsând-o pe Andromaca – după ce „Afrodita” îi apare și-i spune că pruncul a fost răpit de zei drept pedeapsă pentru slăbiciuni nenumite ale troienilor, iar dacă Hector își dorește fiul îndărăt, n-are decât să suie pe Olimp ca să-l ia, bla-bla-bla.

În primul rând, trebuie să iau pruncul în brațe și apoi s-o prind pe doică – bănuiesc că s-ar putea ca ea să fie mai puternică decât mine, și cu siguranță mai pricepută în încăierări, așa că voi folosi taserul dacă va fi nevoie, chiar dacă nu doresc –, după care îi voi TC pe ei doi pe delușorul care se populează rapid din Indiana antică, îl voi găsi pe Nightenhelser – încă n-am decis ce voi face cu Patrocle – și-l voi convinge pe scoliast să aibă grijă de copil și de doică până voi reveni să-i recuperez.

Oare Nightenhelser se va ridica la înălțimea sarcinii de a o struni pe doica troiană pe durata zilelor, săptămânilor sau lunilor până se va termina totul?

Dacă ar trebui să pariez la o înfruntare între un mascul, profesor de literatură clasică din secolul al douăzecilea, și o doică troiană din anul 1200 î.Hr., aș miza banii pe doică. Și le-aș oferi oponentilor mei cote mari. Ei bine, asta-i problema lui Nightenhelser. Treaba mea este să găsesc modul de a-l manipula pe Hector, mijlocul prin care să-l conving că *trebuie* să lupte cu zeii – tot așa cum „moartea” lui Patrocle a fost felul cel mai bun prin care să-l înrolez pe Ahile în această cruciadă sinucigașă –, iar modul acela doarme acum chiar în fața mea.

Micuțul Scamandrius, căruia locuitorii Ilionului îi spun cu drag „Astianax, domnul cetății”, smiorcăie încetișor în somn și-și freacă pumnișorii minusculi de obraji înroșiți. Deși sunt invizibil sub Cușma lui Hades, încremenesc și mă uit la doică. Continuă să doarmă, deși știu că un plâns adevărat din partea pruncului o va trezi aproape cu certitudine.

Nu știu de ce-mi cobor gluga Cușmei lui Hades, dar o fac, devenind vizibil. Aici nu mai este nimeni altcineva decât cele două victime ale mele, iar peste câteva secunde ele vor fi la cincisprezece mii de kilometri depărtare, fără a putea să mă descrie vreunui polițai troian.

Mă apropii în vârful picioarelor și îndepărtez de pe copil plasa împotriva țânțarilor. O briză suflă dinspre marea îndepărtată și fâlfâie atât perdelele terasei, cât și țesătura delicată din jurul

leagănului. Fără un sunet, băiețașul își deschide ochii albaștri și se uită direct la mine. Apoi îmi surâde, mie, răpitorului, deși crezusem că pruncii se tem de străini, cu atât mai mult de străinii apăruiți în dormitorul lor în toiul nopții. Însă cât mă pricep eu la prunci? Soția mea și cu mine n-am avut copii și toți studenții cărora le-am predat de-a lungul anilor erau de fapt adulți parțial sau necorespunzător formați, deșirați, plini de coșuri, hirsuți, stângaci în societate și cu aspect de nătărăi. Nici măcar nu v-aș fi putut spune că un prunc de nici un an *poate* să surâdă.

Dar Scamandrius îmi zâmbește. Într-o clipă va începe să emită zgomote și va trebui să-l înhaț, să înhaț doica, să mă TC dracu' de-aici – oare pot să TC alte două persoane cu mine? Vom afla într-un moment. După aceea va trebui să mă-ntorc și să-mi folosesc ultimele trei minute de timp de metamorfozare rămase pentru a fura forma Afroditei și a-mi transmite ultimatul Andromacăi.

Oare soția lui Hector va fi isterică? Va plânge și va țipa? Mă îndoiesc. La urma urmelor, în ultimii ani l-a văzut pe Ahile ucigându-i tatăl și pe cei șapte frați, a văzut-o pe mama ei devenind trofeul prăduit de Ahile și murind după ce a încercat să-l nască pe bastardul violatorului ei, și-a văzut locuința ocupată și pângărită și totuși a făcut față – nu numai că a făcut față, ci i-a născut un fiu sănătos soțului ei, Hector. Iar acum trebuie să-l vadă pe Hector plecând zilnic la bătălie, știind în sufletul ei că ursita iubitului soț a fost deja pecetluită de voința crudă a zeilor. Nu, aceasta nu-i o femeie slabă. Chiar metamorfozat ca Afrodita, ar fi bine să fiu foarte atent la mânecele Andromacăi, pentru a mă asigura că nu are pumnale cu care să întâmpine vestea răpirii.

Întind mâna către prunc și unghiile mele murdare ajung la doar câțiva centimetri de pielea lui trandafirie, dar apoi mi-o retrag.

N-o pot face.

N-o pot *face*.

Stupefiat de propria-mi impotență, chiar în fața pieirii – pieirea tuturor, fiindcă până și grecii vor fi pedepsiți prin victoria lor –, mă împleticesc afară din iatac, fără să mă mai sinchiesc măcar să ridic Cușma lui Hades.

Pun mâna pe medalionul TC, însă mă opresc. Unde să mă duc? Indiferent ce ar face Ahile, nu mai prea contează. El nu

poate cuceri Olimpul de unul singur și nici chiar cu oastea aheilor, dacă troienii mai sunt în război cu ei. De fapt mica mea șaradă cu ucigașul-de-oameni poate să fi fost zadarnică – este posibil ca Hector și hoardele lui să-i învingă pe ahei în chiar dimineața aceasta, în vreme ce Ahile încă își smulge părul din cap și urlă de suferință din cauza aparentei morți a lui Patrocle. În chiar clipa de față, pe Ahile nu-l interesează absolut deloc troienii. Iar când Hector și misteriosul bărbat despre care Thetis i-a promis – că-l va duce la Hector, așa i-a promis, că-i va arăta cum să ajungă pe Olimp – nu vor veni cu el, își va da oare seama că scena pe care am jucat-o n-a fost decât o farsă? Probabil că da. Atunci adevărata Atena îl va vizita pe Ahile să afle ce s-a întâmplat și-și va susține nevinovăția înaintea ucigașului-de-oameni cel iute de picior și poate că – poate că – *Iliada* va reveni pe făgaș.

Nu contează.

Acest întreg plan idiot este terminat. Ca și Thomas Hockenberry, doctor în filozofie. La trecut, probabil.

Dar unde să mă duc până mă vor găsi în cele din urmă Muza violentă sau retrezita Afrodita? Să-i vizitez pe Nightenhelser și pe foarte iritatul Patrocle? Să văd de cât timp vor avea nevoie zeii pentru a-mi urmări siajul cuantic o dată ce vor înțelege ce am făcut... ce am încercat să fac?

Nu. N-ar însemna nimic altceva decât pieirea lui Nightenhelser. Mai bine să rămână acolo, în statul Indiana din anul 1200 î.Hr. și să procreeze cu frumoasele fecioare indiene, poate chiar să pună bazele unei universități și să predea clasicii – deși majoritatea poveștilor clasice încă nici măcar nu s-au petrecut –, și multă baftă lui și lui Patrocle, pe care n-am nici un chef să-l mai amețesc iarăși cu taserul doar pentru a-l readuce în cortul lui Ahile. „Păcăleală de-ntâi aprilie!” Aș putea folosi cele trei minute de metamorfozare ce mi-au mai rămas, pentru a o pune pe Atena să anunțe: „Ia-ți prietenul înapoi, Ahile. Fără resentimente, da?”

Ba nu, îi voi lăsa singuri acolo, în Indiana.

Unde să merg? Pe Olimp? Gândul Muzei care mă vânează acolo, al revenirii lui Zeus și a ochilor săi de radar, al trezirii Afroditei... ei bine, nu, nu pe Olimp. Nu în noaptea asta.

Mă gândesc la un loc, îl vizualizez, ating medalionul TC, îl răsucesc și merg acolo înainte de a mă putea răzgândi.

Sunt vizibil și Elena mă zărește de îndată în lumina slabă a lumânărilor. Se ridică într-un cot pe perne și rostește:

- Hock-en-ber-iiii?

Stau în iatacul ei și nu spun nimic. Nu știu de ce mă aflu aici. Dacă își cheamă gărzile sau dacă vine pur și simplu spre mine cu pumnalul, mă simt prea obosit ca să mă lupt, prea obosit până și pentru a fugi prin TC. Nici măcar nu mă gândesc să mă-ntreb din ce motiv dormitorul ei este iluminat de lumânări la ora patru dimineața.

Ea vine spre mine, dar nu cu pumnalul. Uitasem cât este de frumoasă Elena din Troia - sub cămașa transparentă, silueta ei zveltă și cu rotunjimi face ca doica pieptoasă a lui Scamandrius să pară scundă și dolofană.

- Hock-en-ber-iiii? repetă încet, cu acea pronunțare dulce a numelui meu, atât de dificil de articulat în greaca veche.

Aproape că izbucnesc în plâns, când înțeleg că ea este singurul om de pe Pământ, cu excepția lui Nightenhelser, care poate să fie mort de acum, care-mi cunoaște numele.

- Ești rănit, Hock-en-ber-iiii?

- Rănit? izbutesc să rostesc. Nu, nu sunt rănit.

Elena mă conduce în camera de baie de lângă iatacul ei. Aici am văzut-o pentru prima dată în seara aceea. Lumânări ard și în locul acesta, un bazin este plin cu apă și-mi văd reflexia - cu ochii injectați, neras, vlăguit. Îmi dau seama că n-am mai dormit de... de cât timp? Nu mai țin minte.

- Stai jos, spune Elena și mă prăvălesc pe marginea unei căzi de marmură. De ce ai venit, Hock-en-ber-iiii?

Împleticindu-mă în vorbe, rostesc:

- Am încercat să găsesc pivotul, apoi explic inutila mea șaradă cu Ahile, răpirea lui Patrocle, planul de a-i ralia pe eroii războiului împotriva zeilor pentru a salva... pe toți, totul.

- Dar nu l-ai omorât pe Patrocle? zice Elena, fixându-mă atentă cu ochii ei negri.

- Nu. L-am dus... altundeva.

- Folosind modul de călătorie al zeilor.

- Da.

- Însă nu l-ai putut duce în același fel pe Astianax, fiul lui Hector?

Clatin din cap în tăcere.

O văd pe Elena gândind, cu frumoșii ei ochi negri pierduți în reverie. Cum poate să creadă în explicațiile mele? Oare cine dracu' crede că sunt? De ce m-a favorizat înainte - „favoriza” fiind un evident eufemism pentru acea lungă noapte pasională - și ce va face acum cu mine?

Parcă răspunzând la acea ultimă întrebare, Elena se scoală cu o privire încruntată și iese din sala de baie. O aud strigând nume pe hol și știu că străjerii i se vor alătura în mai puțin de un minut, așa că-mi duc mâna la medalionul TC greu.

Habar n-am unde altundeva m-aș putea duce.

Mai am încărcătură în bastonul taser, însă nu mă-ntind către el, când Elena revine însoțită. Dar nu de gărzi... ci de servitoare. Roabe.

După un minut, ele mă dezbracă, îngrămădindu-mi lângă perete hainele împuțite, iar alte tinere aduc carafe înalte pline cu apă fierbinte, ce aburește, pentru baie. Le las să-mi scoată brățara de metamorfozare, dar păstrez medalionul TC. N-ar trebui să-l ud, totuși doresc să-mi fie permanent la îndemână.

- O să te îmbăiezi, Hock-en-ber-iiii, spune Elena din Troia și ridică un brici scurt și sclipitor. Iar după aceea te voi bărbieri cu mâna mea. Ia, bea asta. Ți va readuce vlaga și voioșia.

Îmi întinde un pocal în care se află un lichid dens.

- Ce este? o întreb.

- Băutura favorită a lui Nestor, râde Elena. Sau așa era pe vremea când bătrânul netot obișnuia să-l viziteze pe soțul meu Menelau. Te revigorează.

O adu-mec, știind că sunt mojit.

- Ce conține?

- Vin, brânză rasă și orz, spune Elena și apropie pocalul de buzele mele, ridicându-mi palmele ținute în căuș. Degetele ei par foarte albe pe pielea mea murdară și arămită de soare. I-am adăugat însă și miere ca s-o-ndulcesc.

- Așa face și Circe, zic eu și râd prostește.

- Cine, Hock-en-ber-iiii?

- Nu contează. E-n *Odiseea*. E lipsit de importanță. E irili... irele... irelevant și imaterial.

Beau. Lichidul mă lovește precum copita unui catâr de Missouri. Mă întreb într-o doară dacă în Missouri existau catâri în anul 1200 î.Hr.

Tinerele roabe m-au dezbrăcat gol-pușcă, ridicându-mă

pentru a-mi scoate tunică și lenjeria. Nici măcar nu mă gândesc să fiu stânjenit. Sunt prea istovit, iar băutura mi-a provocat un zumbet distinct în creier.

- Îmbăiază-te, Hock-en-ber-iiii, zice Elena și-mi oferă brațul, ca să mă țin de el când pășesc în cada adâncă, din care se înalță aburi. Te voi bărbieri în baie.

Apa este atât de fierbinte, încât mă ghemuiesc aidoma unui copil, lăsându-mă cu grijă în jos, ezitând în a îngădui apei fierte să-mi atingă scrotul. O fac totuși - sunt prea ostenit ca să mă lupt cu gravitația -, iar când mă reazem cu spatele de marginea piezișă de marmură a căzii, cu roabele săpunindu-mi obrații și gâtul acoperite de țepi, nici măcar nu-mi fac griji despre Elena care mănuieste lama briciului atât de aproape de ochii și de jugulara mea. Am încredere în ea.

Simțind că băutura lui Nestor mi-a redat energie și decizând că dacă Elena îmi va oferi patul îi voi cere cu siguranță să-l împartă cu mine în această ultimă oră ce a mai rămas până în zori, închid ochii pentru un moment. Doar pentru câteva secunde.

Când mă trezesc, este cel puțin mijlocul dimineții - o lumină puternică pătrunde prin ferestrele mici, aflate sus pe perete. Sunt bărbierit, curat, ba chiar și parfumat. Stau întins pe o pardoseală rece de piatră într-o odaie pustie, nu în patul înalt al Elenei. Și sunt gol - complet gol, nici chiar medalionul TC nu-mi este la îndemână. Pe măsură ce conștiința îmi revine în creier ca apa șovăielnică într-un bazin fisurat, observ că o mulțime de curele de piele mă leagă de inele de fier aflate în pereți și pe pardoseală. Legături de piele merg de la încheieturile mele - prinse laolaltă deasupra capului - până la perete. Curelele fixate de gleznele picioarelor mele rășchirate se întind până la alte două inele de fier din podea.

Postura aceasta și situația ar fi stânjenitoare și alarmante chiar dacă aș fi singur, dar nu sunt. Cinci femei stau în picioare lângă mine și mă privesc de sus. Nici una nu pare amuzată. Trag de curele, când, cu o mișcare instinctivă, încerc să-mi acopăr organele genitale, însă legăturile sunt scurte și mâinile nu-mi coboară nici măcar la nivelul umerilor. Nici curelele de la glezne nu-mi îngăduie să-mi strâng picioarele laolaltă. Acum văd că toate femeile poartă pumnale, deși unele par îndeajuns de lungi pentru a fi numite săbii.

Le cunosc pe femei. În afară de Elena, care se află în mijloc, celelalte sunt Hecuba, regina lui Priam și mama cu păr sur, totuși atrăgătoare, a lui Hector și Paris. Lângă Hecuba, stă Laodice, fiica reginei și soția războinicului Helicaon. În stânga Elenei este Teano, fiica lui Cisses, soția călărețului troian Antenor și în același timp – posibil mai relevant pentru situația mea curentă – principala preoteasă a Ilionului, care o slujește pe zeița Atena. Nu pot să cred că Teano va fi încântată să audă că acest simplu muritor a luat forma și a folosit glasul zeiței pe care ea a venerat-o toată viața. Mă uit la expresia ei încruntată și bănuiesc c-a aflat deja veștile.

Cea din urmă este Andromaca, soția lui Hector, femeia al cărui copil intenționez să-l răpesc și să-l port departe în exil, în Indiana. Expresia ei este cea mai aspră dintre toate femeile. Lovește de palmă un pumnal lung, ascuțit ca briciul, și pare iritată.

Elena se așază pe o banchetă joasă, lângă mine.

- Hock-en-ber-iiii, trebuie să ne spui tuturor povestea pe care mi-ai zis-o mie. Cine ești tu... De ce ai urmărit războiul... Cum sunt zeii și ce ai încercat să faci în timpul nopții...

- O să-mi dați drumul mai întâi?

Îmi simt limba ca pe o bucată de lemn. Elena m-a drogat.

- Nu. Acum povestește. Spune numai adevărul. Teano a căpătat de la Atena darul de a deosebi adevărul de minciuni, chiar din partea cuiva al cărui accent este așa de barbar ca al tău. Povestește. Nu nesocoti nimic.

Șovăi. Poate că șansa mea cea mai bună ar fi să-mi țin gura.

Teano se lasă într-un genunchi lângă mine. Este o tânără frumoasă, cu ochi de un cenușiu deschis, ca zeița ei. Are un pumnal scurt, lat, cu două tăișuri și foarte rece. Știu că este rece, fiindcă tocmai i-a pus lama sub testiculele mele și le-a ridicat, parcă oferindu-le pe un cuțit de servire de argint. Vârful pumnalului înteapă o picătură de sânge în perineul meu sensibil și întregul meu trup încearcă să se contracte și să se ridice, deși izbutesc, la limită, să nu țin.

- Spune totul, șoptește înalta preoteasă a Atenei, nu minți nimic. La prima minciună, te voi hrăni cu oușorul tău stâng. La a doua minciună, îl vei mânca pe cel drept. La a treia minciună, îmi voi hrăni dulăii cu ce mai rămâne.

Așa că, nici o problemă, spun totul. Cine sunt. Cum m-au

reînviat zeii pentru misiunea scoliastă. Impresiile mele despre Olimp. Revolta împotriva Muzei, atacul împotriva lui Ares și Afrodita, complotul de a-i rălia pe Ahile și Hector împotriva zeilor... totul. Vârful pumnalului nu se clintește nici o clipă, iar metalul de sub mine nu se încălzește.

- Ai luat forma zeiței Atena? șoptește Teano. Ai tu puterea aceasta?

- Puterea este a uneltelor pe care le port, îi spun. Mai precis, a fost.

Aproape că închid ochii și strâng din dinți, așteptând tăietura, retezarea, pleoscăitul.

Elena rostește:

- Spune-le lui Teano, Hecuba, Laodice și Andromaca viziunea ta despre viitorul apropiat. Despre ursitele noastre.

- Nu-i un profet, căruia zeii să-i fi hărăzit asemenea viziuni, zice Hecuba. Nu-i nici măcar civilizat. Ascultați-l cum vorbește. Bar bar bar bar.

- Recunoaște că vine de la mare depărtare, spune Elena. Este un barbar, însă nu-i vina lui. Ascultă totuși ce vede în viitorul nostru, nobilă fiică a lui Dimas. Spune-ne, Hock-en-ber-iiii.

Îmi umezesc buzele. Ochii lui Teano sunt gri-transparent, ca Marea Nordului, ochii unei adevărate preacredincioase, ochii unui ofițer din Waffen-SS. Ochii Hecubei sunt negri și nu dovedesc la fel de multă inteligență ca ai Elenei. Privirea Laodicei este adumbrită; a Andromacăi este luminoasă, aprigă și puternic de periculoasă.

- Ce vreți să știți?

Orice voi spune va fi despre soarta vieților acestor femei, a soților, cetății și copiilor lor.

- Tot ce-i adevărat. Tot ce crezi că știi, zice Elena.

Ezit atunci doar o clipă, încercând să ignor lama feministă a lui Teano lipită de zonele mele inferioare.

- Aceasta nu-i o viziune a viitorului, ci mai degrabă amintirea unei istorii care este povestită despre viitorul vostru, care este trecutul meu.

Știind că ceea ce tocmai am spus nu poate fi logic pentru nici una dintre ele și întrebându-mă dacă măcar mă pot face înțeles prin accentul meu barbar - accent? nu cred că vorbesc grecește cu accent -, le povestesc despre zilele și lunile ce vor urma.

Le spun că Ilionul va cădea, că sângele va curge pe străzi și

că toate casele lor vor fi date pradă focului. Îi spun Hecubei că soțul ei, Priam, va fi ucis la picioarele statuii lui Zeus în templul lor privat. Îi spun Andromacăi că soțul ei, Hector, va fi ucis de Ahile, când nimeni din cetate nu are curajul să iasă și să lupte alături de iubitul ei, și că leșul lui va fi târât în jurul cetății de către carul de luptă al lui Ahile, după care va fi dus în tabăra aheilor, unde grecii vor urina pe el, iar câinii lor îl vor terfeli. Îi mai spun că peste numai câteva săptămâni, fiul ei, Scamandrius, va fi aruncat din punctul cel mai înalt al zidului cetății și creierii îi vor fi împrăștiați pe stâncile de dedesubt. Îi spun Andromacăi că suferința ei nu se va sfârși însă atunci, fiindcă va fi condamnată să trăiască, va fi dusă în insulele grecești ca roabă și-și va încheia zilele servind masa bărbaților care l-au ucis pe Hector, i-au ars orașul și i-au omorât băiatul. Că își va încheia zilele, ascultându-le glumele și rămânând tăcută, în vreme ce eroii aheeni îmbătrâniți vor relata istorii despre vremurile glorioase de siluiri și jafuri.

Le descriu lui Laodice și Teano, violarea Casandrei și siluirea a mii de femei și fete troiene, ca și felul în care multe alte mii vor alege sabia în locul acelei rușini. Îi spun lui Teano cum Odiseu și Diomede vor fura sacra piatră Palladion din templul secret al Atenei, apoi vor reveni în timpul cuceririi pentru a pângări și a distruge templul în sine. Îi spun preotesei cu tăișul lipit de testiculele mele că Atena nu va face nimic - nimic - pentru a stopa violurile, jafurile și profanările.

Și îi repet Elenei detaliile morții lui Paris și propria ei înrobire de către fostu-i soț, Menelau.

Și după ce le-am spus tot ce cunosc din *Iliada* și explic din nou că nu știu dacă toate acestea *se vor împlini*, dar explic că foarte mare parte din poem s-a *împlinit* în cei nouă ani cât am lucrat aici, mă opresc. Le-aș putea povesti despre hălăduirile lui Odiseu, sau despre asasinarea lui Agamemnon la revenirea acasă, ori chiar despre *Eneida* lui Vergiliu, cu triumful final al Troiei în întemeierea Romei, însă nu le-ar păsa despre nimic din acelea.

Când îmi închei litania de dezastre, amuțesc. Nici una dintre cele cinci femei nu plânge. Nici una nu trădează vreo expresie care să nu fi fost pe fața ei când am început să le descriu destinul.

Epuizat, golit, închid ochii și-mi aștept propriul destin.

Ele îmi îngăduie să mă îmbrac și Elena le poruncește slujnicilor să-mi aducă tunică și lenjerie curate. Elena ridică fiecare instrument – medalionul TC, bastonul taser, Cușma lui Hades și brățara de metamorfozare – și întreabă, pe rând, dacă sunt parte a „puterii mele împrumutate de la zei”. Mă gândesc să mint – doresc mai cu seamă să recapăt Cușma lui Hades –, dar în cele din urmă spun adevărul despre fiecare obiect.

- Care va funcționa pentru una dintre noi dacă am încerca să-l folosim? întreabă Elena.

Aici șovăi, fiindcă realmente nu știu. Oare zeii au legat bastonul și brățara de metamorfozare de amprente, pentru a nu funcționa în mâinile grecilor și troienilor, în eventualitatea în care noi am fi căzut pe câmpul de luptă? Destul de posibil. Nici unul dintre scoliaști n-a întrebat vreodată. Pe de altă parte, dispozitivul de metamorfozare și medalionul TC vor necesita o anumită instruire și le spun femeilor asta. Cușma lui Hades va funcționa aproape cu certitudine pentru toți, deoarece este un artefact furat. Elena păstrează toate instrumentele, lăsându-mi doar armura de impact care este țesută în mantia mea și în pieptarul de piele tăbăcită. Pune neprețuitele daruri ale zeilor într-un săculeț brodat, celelalte femei încuviințează, și plecăm.

Părăsim locuința Elenei – cele cinci femei și cu mine – și străbatem străzile cetății, la mijlocul dimineții, mergând spre Templul Atenei.

- Ce-o să se-ntâmpale? întreb, pe când ne grăbim pe străzi și ulițe aglomerate, cinci femei cu chipuri împietrite în mantii negre, foarte similare burcilor musulmane din secolul al douăzecilea, și un bărbat derutat.

Mă uit întruna către acoperișuri, așteptându-mă ca Muza să apară dintr-o clipă în alta în carul ei de luptă.

- Taci! șuieră Elena. Vom vorbi când Teano va ridica tăcerea în jurul nostru, astfel ca nici zeii să nu ne poată auzi.

Înainte să intru în templu, Teano scoate o robă neagră și insistă s-o îmbrac. Acum arătăm toți ca niște femei înveșmântate în mantii ce pătrund în templu printr-o ușă din spate, înaintând pe coridoare pustii, cu toate că una dintre femei poartă sandale de luptă.

N-am mai fost niciodată în templu și imaginile din sala centrală, pe care le întrezăresc prin ușile deschise, nu mă

dezamănesc. Spațiul este uriaș, în majoritate întunecat, iluminat de coșuri cu cărbuni suspendate și lumânări votive. Mi se pare că miroase și se simte ca într-o biserică catolică – arome de tămâie într-un spațiu cavernos, unde până și ecourile sunt înăbușite. Dar în locul unui altar catolic și a statuetelor Fecioarei Maria și Pruncului, spațiul acesta este dominat de o uriașă statuie a Atenei – înaltă de minimum zece metri, sculptată în piatră albă, însă vopsită țipător cu buze roșii, obraji îmbujorați, piele trandafirie, ochii cenușii ai zeiței par să fie făcuți din sifon –, cu un scut complex de aur adevărat, pieptar de aramă lustruită, cu inserții de aur, o eșarfă diagonală lapislazuli și o lance de doisprezece metri de bronz real. Este impresionantă și mă opresc în ușa deschisă, privind în sanctuar. Acolo, chiar acolo, lângă sandalele din picioarele sacre ale Atenei, Marele Aias o va încolți și o va viola pe Casandra, fiica lui Priam.

Elena se întoarce, mă prinde de braț și mă smucește brutal pe coridor. Mă întreb dacă sunt primul bărbat care a văzut vreodată sanctuarul interior al Templului Atenei din Ilion. Statueta Palladion și templul în sine nu sunt oare vegheate de fecioare tinere? Ridic ochii, o văd pe preoteasa Teano fulgerându-mă din priviri și mă grăbesc să le ajung din urmă. Teano nu este o virgină – este apriga soție a lui Antenor și o făptură temperamentală și greu de strunit.

Le urmez pe femei și coborâm o scară aflată în penumbră, până la un subsol larg, luminat numai cu câteva lumânări. Aici Teano privește în jur, trage o tapiserie în lături, scoate dintr-un buzunar al mantiei o cheie cu formă stranie, o introduce în peretele aparent solid și o lespede masivă pivotează din zid, deschizându-se spre o scară încă și mai abruptă, iluminată de torțe. Teano ne zorește pe toți să coborâm.

Un coridor duce la patru odăi din acest subsol aflat mai jos de subsol, iar eu sunt îmboldit în ultima încăpere, un loc mic, judecând după standardele templului, cam șase metri pe șase, mobilat doar cu o masă centrală de lemn, patru trepiede pentru foc, care abia dacă strălucesc – câte unul în fiecare colț – și o singură statuie a Atenei, mai grosolană și mai mică decât toate cele de la nivelurile superioare. Această Atena abia dacă depășește un metru înălțime.

- Aceasta este adevărata Palladion, Hock-en-ber-iiii, șoptește Elena, referindu-se la statueta sfântă cioplită dintr-o piatră

căzută din cer, care dovedise astfel binecuvântarea Atenei adusă cetății Ilion.

Când Palladion va fi furată, așa spune legenda veche de un veac, Troia se va prăbuși.

Teano și Hecuba o fulgeră cu privirile pe Elena, cerându-i să tacă. Fosta mea amantă - în fine... fosta mea parteneră de o noapte - deșartă conținutul săculețului pe masă și toți ne așezăm pe taburete de lemn, holbându-ne la Cușma lui Hades, brățara de metamorfozare, bastonul taser și medalionul TC. Numai medalionul arată ca și cum ar prețui ceva. Probabil că pe lângă restul obiectelor aş trece nepăsător printr-un talcioc.

Hecuba i se adresează Elenei:

- Spune-i acestui... bărbat... că trebuie să vedem dacă povestea lui poate fi adevărată. Dacă jucăriile acestea ale lui au vreo putere.

Mama lui Hector și a lui Paris ridică brățara de metamorfozare.

Știu că n-o poate activa, totuși îi spun:

- Mai are în ea doar puține minute de energie. Ai grijă!

Bătrâna îmi aruncă o privire pârjolitoare. Laodice ia bastonul taser și-l răsucesce în mâinile ei albe.

- Aceasta este arma cu care l-ai amestecat pe Patrocle? mă întrebă.

Este prima dată că a vorbit în prezența mea.

- Da.

- Cum funcționează?

Îi spun care sunt cele trei puncte pe care trebuie să le apăs și răsucesc pentru activare. Sunt convins că obiectul este conceput să funcționeze numai când este ținut de mine. Cu certitudine, zeii n-ar fi atât de nesăbuiți ca să permită utilizarea armei de către alții, dacă aş fi pierdut-o, deși apăsarea dublă simultan cu răsucirea înseamnă un fel de mecanism de protecție, încep să-i explic Laodicei și celorlalte că doar eu pot să folosesc uneltele zeilor.

Laodice îndreaptă taserul spre pieptul meu și apasă din nou pe mânerul bastonului.

Odată, pe când eram în excursie cu Susan prin Brown County, în statul Indiana, traversam o pășune din vârful unui deal, când trăsnetul a lovit la numai zece pași de mine, trântindu-mă pe jos, orbindu-mă și lăsându-mă fără cunoștință timp de câteva

minute. Obişnuiam să glumim despre asta - despre probabilitatea foarte redusă a unui asemenea eveniment -, însă amintirea şocului de atunci îmi usca gura de fiecare dată.

Ce se întâmplă acum este mult mai rău.

Simt ca şi când cineva m-ar fi lovit în piept cu un vâtrai încins. Zbor de pe taburet, aterizez inert pe pardoseala de piatră şi-mi reamintesc că sunt cuprins de spasme ca un epileptic - zvâcnesc incoerent din braţe şi din picioare - înainte de a-mi pierde cunoştinţa.

Când mi-o recapăt, cu urechile zumzăind şi capul fulgerat de dureri, cele patru femei mă ignoră - toate privesc spre un colţ gol al încăperii.

Patru femei? Parcă fuseseră cinci. Mă scol în capul oaselor şi scutur din cap, străduindu-mă să-mi refocalizez privirea. *Lipseşte Andromaca.* Poate că a plecat după ajutor, să aducă un vraci. Poate că femeile m-au crezut mort.

Brusc, Andromaca devine vizibilă în spaţiul gol la care priveau celelalte. Soţia lui Hector îşi ridică de pe umeri şi cap Cuşma lui Hades.

- Coiful Morţii slujeşte aşa cum spun vechile istorii, anunţă ea. De ce i l-ar fi dat zeii unuia ca el?

Indică din bărbie în direcţia mea şi aruncă pe masă şalul-coif de piele şi metal.

Teano ia medalionul TC.

- Pe acesta nu-l putem face să lucreze, spune ea. Arată-ne.

Am nevoie de un moment de neclaritate pentru a-mi da seama că preoteasa mi se adresează.

- De ce aş face-o? rostesc, ridicându-mă în picioare şi rezemându-mă de masă. De ce ar trebui s-o ajut pe vreuna dintre voi?

Elena ocoleşte masa şi-şi pune mâna pe antebraţul meu. Mi-l eliberez.

- Hock-en-ber-iiii, toarce ea. Nu ştii că zeii te-au trimis la noi?

- Ce tot vorbeşti?

Privesc în jurul încăperii.

- Nu, zice Elena, zeii nu ne pot auzi aici. Pereţii acestei odăi sunt căptuşiţi cu plumb. Zeii nu pot nici vedea, nici auzi prin plumb gros. Asta este ştiut de veacuri.

Mijesc ochii, uitându-mă în jur. Ce dracu'... De ce nu? Nici

ochii cu raze X ai lui Superman nu puteau străpunge plumbul. Totuși de ce ar fi trebuit să existe o încăpere anti-zei în templul Atenei?

Andromaca se apropie un pas.

- Prieten al Elenei, Hock-en-ber-iiii, noi, femeile din Troia și Elena, plănuiam de mulți ani să punem capăt acestui război. Însă bărbații - Ahile, argivii, propriii noștri soți și tați troieni - au puteri mai mari ca ale noastre. Ei răspund doar în fața zeilor. Acum zeii ne-au auzit rugile cele mai tainice și te-au trimis pe tine să ne fii unealtă. Cu ajutorul tău și cu planurile noastre, vom schimba cursul evenimentelor aici, salvându-ne nu numai cetatea, viețile noastre și viețile copiilor noștri, dar și destinul omenirii - eliberându-ne de domnia crudelor și arbitrelor divinități.

Clatin iarăși din cap și izbucnesc realmente în râs.

- În logica voastră, doamnă, există o mică eroare. De ce m-ar trimite zeii pe mine pentru a vă fi unealtă, dacă scopul vostru este de a-i răsturna pe zeii? Este lipsit de sens.

Cele cinci troiene mă privesc fix pentru o clipă, după care Elena spune:

- Hock-en-ber-iiii, sunt mii și mii de zei, nevisați de-a ta filozofie...

Mă holbez la ea pentru o secundă, apoi decid că trebuie să fie o coincidență. Fie asta, fie n-am auzit eu corect și mi s-a părut că-l parafrazează pe Hamlet. Pieptul încă mă doare, iar mușchii îmi mai zvâcnesc de la spasmele cauzate de taser.

- Dați-mi unelte, rostesc eu, testându-le.

Femeile împing spre mine Cușma lui Hades, bastonul taser, brățara de metamorfozare și medalionul TC. Ridic bastonul, de parcă le-aș ține pe toate la depărtare.

- Care-i planul vostru?

- Soțul meu nu m-ar fi crezut niciodată, dacă i-aș fi spus că zeița Afrodita ar fi apărut și i-ar fi răpit pe Scamandrius și pe doică, ca să-i țină drept răscumpărare, spune Andromaca. Hector i-a slujit toată viața pe zei. El nu este obsedat de propria persoană, ca Ahile, ucigașul-de-oameni. Hector s-ar fi gândit că orice act al zeilor ar fi doar un mod de a-l testa pe el. Cu excepția cazului în care Afrodita sau alt zeu ne-ar fi ucis fiul în fața martorilor, ori în fața lui Hector însuși. Iar atunci furia lui n-ar cunoaște margini. De ce nu mi-ai ucis fiul?

N-am cuvinte ca să răspund la așa ceva. De aceea Andromaca

răspunde în locul meu.

- Ești un prost sentimental, se răstește ea. Spui că Scamandrius va muri zdrobit de stânci, dacă nu schimbi planurile zeilor.

- Da.

- Și totuși ai refuzat să omori copilul care este deja sortit morții, în ciuda faptului că întregul tău plan de a sfârși acest război și de a câștiga propria-ți bătălie cu zeii depindea de el. Ești slab, Hock-en-ber-iiii.

- Da, încuviințez.

Hecuba îmi face semn să mă așez, dar rămân în picioare cu bastonul taser în mână.

- Care-i planul vostru de a sfârși războiul?

Aproape că-mi este frică să pun întrebarea. Oare Andromaca și-ar ucide propriul fiu pentru ca evenimentele să se desfășoare după voia ei? O privesc în ochi și frica-mi sporește.

- Îți vom spune care ne este planul, rostește bătrâna regină Hecuba, însă mai întâi trebuie să ne dovedești că aceste ultime două jucărele ale zeilor lucrează.

Indică brățara de metamorfozare și medalionul.

Privindu-le pe toate cu atenție, îmi pun brățara. Indicatorul îmi spune că mi-au rămas mai puțin de trei minute de timp real de metamorfozare. Îi utilizez funcția de scanare asupra Hecubei, după care declanșez funcția de metamorfozare.

Adevărata Hecuba dispare, întrucât eu îi preiau spațiul de undă de probabilitate cuantică.

- Acum mă credeți? rostesc cu glasul Hecubei.

Ridic brațul - brațul Hecubei - și le arăt brățara de metamorfozare. Scot bastonul taser din veșmântul ei. Cele patru femei rămase, inclusiv Elena, icnesc și se retrag un pas, la fel de șocate ca și când aș fi spintecat-o cu sabia scurtă pe respectabila bătrână. Probabil chiar mai șocate - ele cunosc prea bine moartea adusă de săbii.

Ies din metamorfozare și Hecuba reapare în colțul ei. Clipește, deși știi că ea n-a perceput trecerea timpului, și cele cinci femei discută între ele. Mă uit la indicatorul virtual al brățării. Au mai rămas două minute și douăzeci și opt de secunde de timp de metamorfozare.

Pun medalionul TC în jurul gâtului. Cel puțin dispozitivul acesta nu pare să aibă limitări energetice.

- Vreți să mă TC afară din locul acesta și după aceea să revin, pentru a vă arăta că și el funcționează?

Hecuba și-a recăpătat stăpânirea de sine.

- Nu, spune ea. Toate planurile noastre - al tău și al nostru - vor atârna de posibilitatea ca tu să ajungi neobservat pe Olimp și să te-ntorci de-acolo. O poți lua și pe una dintre noi cu tine?

Șovăi, din nou.

- Pot, rostesc în cele din urmă, dar Cușma lui Hades asigură invizibilitate pentru o singură persoană. Dacă aș lua pe Olimp pe una dintre voi, ar fi văzută.

- Atunci trebuie să ne aduci ceva care să dovedească faptul că ai călătorit pe Olimp, zice Hecuba.

Desfac brațele, cu palmele în sus.

- Ce vreți? Oala de noapte-a lui Zeus?

Toate cinci se trag iarăși un pas îndărăt, ca și cum aș fi rostit ceva obscen. Îmi amintesc că - din motive perfect îndreptățite - împrôscatul cu blasfemii nu este activitatea relaxată din vremea mea, la sfârșitul secolului al douăzecilea. Zeii aceștia sunt cât se poate de reali și insultarea lor atrage consecințe. Mă uit la pereți și sper că plumbul ne protejează realmente de ochii Olimpului - nu din cauza glumiței cu oala de noapte, ci fiindcă se pare că aici noi plănuim deicid.

- Când am fost cu Afrodita, în timpul judecății zeitelor, vorbește încet Elena, am observat că își peria părul strălucitor cu un pieptene minunat, făcut din argint de vreun zeu al făurarilor. Intră în iatacul ei de pe Olimp și adu-l aici.

Mă pregătesc să le reamintesc ceea ce le spuseseam deja - că în clipa de față Afrodita plutește într-o cuvă de vindecare însă apoi înțeleg că nu contează defel. Pieptenele nu ar fi cu ea în cuvă.

- Bine, încuviințez. Apuc medalionul și ridic Cușma lui Hades. Nu plecați cât timp lipsesc.

Îmi pun Coiful Morții înaintea să declanșez medalionul, așa că glasul meu trebuie să le fi răsunat dintr-un loc aparent pustiu în secunda dinainte de a mă TC.

Nu știu în mod sigur unde sunt încăperile Afroditei, probabil că are una dintre reședințele acelea de mărimea unor temple albe de pe malul lacului din craterul de aici, însă îmi reamintesc că atunci când mi-a vorbit, aproape seducându-mă, când mi-a

spus că trebuie s-o ucid pe Atena, Muza mă adusesese Afroditei într-o odaie din Marele Palat al zeilor. Dacă nu era chiar locuința ei privată, părea cel puțin un apartament pe care-l avea în Palatul acela, un fel de cabinet de lucru olimpian.

Mă materializez în Marele Palat și-mi țin respirația.

Numeroasele mezanine sunt pustii, sala este în semiîntuneric, iar gigantul bazin de vizualizare holografică arată doar paraziți tridimensionali. Totuși, aici sunt câțiva zei, inclusiv Zeus, despre care crezusem că era plecat pe muntele Ida pentru a privi carnajul de pe câmpul de bătălie al Ilionului. Stăpânul zeilor stă pe înaltul lui tron de aur. Alături, se găsesc alți câțiva zei masculini, printre care și Apollo. Toți sunt înalți de cel puțin trei metri. Eu mă aflu la doisprezece metri depărtare, și invizibil sub Cușma lui Hades, dar aproape că mă TC, într-atât sunt de speriat că mi-ar putea auzi răsuflarea. Însă atenția le este îndreptată altundeva.

În fața tronului și mai jos de acesta, în centrul cercului de interes al zeilor, părând cu totul distonant aici, ca să nu zic mai multe, se află o gigantică formă de crab metalic, fisurată și corodată, de mărimea unui jeep Ford Expedition, două dispozitive cu aspect futurist și un robot mic, strălucitor, vag umanoid. Robotul vorbește – în engleză. Zeii ascultă, dar nu par încântați.

38

Atlantida și orbita Pământului

– Nu înțeleg, spuse Harman, de ce post-oamenii i-au spus „Atlantida” acestui loc spre care ne îndreptăm.

Aflată la comenzile tractorului, Savi răspunse:

– Nu pot zice că am înțeles vreodată vasta majoritate a acțiunilor post-ilor.

Daeman ridică ochii de la treimea sa din ultimul baton de rație, pe care-l mesteca încet.

– Și ce-i atât de ciudat la numele „Atlantida”?

– Pe hărțile Epocii Pierdute, răspunse Harman, Oceanul Atlantic este întinderea mare de apă aflată la vest de noi, dincolo de Măinile lui Hercule. Noi ne aflăm în bazinul fostei Mări Mediterane. Așadar, „Atlantida” nu este în Atlantic.

– Nu? făcu Daeman.

- Nu.

- Și?

Harman strânse din umeri în tăcere, dar Savi interveni:

- Este posibil ca post-ii să-și fi botezat baza de aici ținând seama de vreun capriciu. Eu țin totuși minte că un scriitor dinaintea Epocii Pierdute, pe nume Platon, vorbea despre un oraș sau regat numit Atlantida, din regiunile acestea, pe timpurile când erau acoperite de ape.

- Platon... repetă Harman. Am întâlnit referiri la el în cărțile pe care le-am citit. O dată numele îi era însoțit de un desen straniu. Un câine...

Savi aprobă din cap.

- Multe dintre înțelesurile iconografiei Epocii Pierdute s-au pierdut pentru vecie.

- Ce este un câine? întrebă Daeman.

Sorbi din sticla de apă a femeii. Treimea de baton de rație nu fusese îndeajuns pentru a-i domoli foamea, dar în tractor nu mai exista nimic de mâncare.

- Un mamifer mic, foarte răspândit, ținut ca animal de companie, spuse Savi. Nu știu de ce post-ii au îngăduit dispariția lui. Poate că virusul rubicon ținea și câinii.

- Așa cum au fost caii? întrebă Daeman.

Până recent, crezuse că animalele uriașe și înfricoșătoare din drama turin fuseseră pure fantezii.

- Mai mici și cu mai mult păr decât caii, răspunse bătrâna. Însă care au dispărut la fel de total ca și ei.

- Dar de ce post-ii i-au readus la viață pe dinozauri, zise Daeman și se înfioră realmente, și nu pe caii aceia minunați din turin sau pe cheștiile astea - câini?

- După cum am spus, repetă Savi, mare parte din comportamentul post-ilor era greu de priceput.

Se treziseră cu puțin înaintea zorilor și merseseră toată ziua spre nord-vest, înaintând pe drumul de lut roșu ce străbătea câmpuri bogate, cu tot felul de culturi cu care Daeman era familiar, dar și cu foarte multe pe care nu le văzuse niciodată. În două rânduri ajunseseră la râuri puțin adânci, iar o dată la un canal de permbeton adânc și gol; tractorul le traversase pe toate cu ușurință, grație roților uriașe și a traverselor multiarticulate.

Pe câmpuri, lucrau mulți servitori și aspectul lor comun îl liniștise pe Daeman, până își dăduse seama că mulți erau uriași -

înalți de până la patru metri și jumătate și lați de doi metri, mult mai mari decât mașinăriile cu care era el obișnuit – și, pe măsură ce se aprofundau mai mult în Bazin, atât culturile, cât și servitorii deveneau tot mai stranii.

Tractorul înainta greoi printre ziduri înalte și verzi de trestie-de-zahăr, așa cum o numise Savi; drumul nu era îndeajuns de larg pentru vehicul și tulpinile erau zdrobite sub cele șase roți, când Harman observă formele umanoide cenușiu-verzui ce se strecurau pe câmpuri de ambele părți. Siluetele se mișcau atât de fluid și de rapid, încât nici nu clinteau trestiile strâns alăturate, lunecând aidoma unor spectre printre tulpinile înalte.

– *Calibani*, zise Savi. Nu cred că vor ataca.

– Mi se păruse că ai spus c-ai aranjat lucrurile astfel ca să n-o facă, spuse Daeman. Știi tu, chestia aia cu A și N din părul pe care l-ai furat de la Harman și mine.

Savi surâse.

– Înțelegerile cu Ariel nu sunt niciodată sigure. Dacă acești *calibani* ar fi intenționat totuși să ne oprească, bănuiesc c-ar fi făcut-o în noaptea trecută.

– Câmpul de forță din jurul sferei nu i-ar ține la depărtare? întrebă Daeman.

Bătrâna strânse din umeri.

– *Calibanii* sunt mai inteligenți decât voynicșii. Ne-ar fi putut surprinde.

Daeman se înfioră și privi câmpurile, întrezărind doar imagini fugare ale siluetelor albicioase. Tractorul ieși de pe făgașul dintre plantațiile de trestie-de-zahăr și sui un delușor scund. Drumul continua printre culturi întinse de grâu de toamnă, cu tulpinile înalte de cel mult patruzeci de centimetri, lanuri întregi unduind sub briza din vest. *Calibani*, câte o duzină pe fiecare parte a drumului, ieșiră din trestia-de-zahăr în spatele lor și alergară prin grâu, păstrându-se la o distanță de șaiszeci de metri. În spațiul deschis, se deplasau în patru labe.

– Nu-mi place cum arată, comentă Daeman.

– Probabil că ți-ar plăcea și mai puțin Caliban, zise Savi.

– Crezusem că ăștia sunt *calibani*, se încruntă Daeman.

Spusele bătrânei nu păreau niciodată să-și mențină logica prea multă vreme.

Savi zâmbi, conducând tractorul peste un șir de șase conducte ce transportau ceva dinspre vest în est, sau invers.

- Se spune despre *calibani* că ar fi fost clonați din Caliban, care este unic și în același timp al treilea element al Treimii Gaia, alături de Ariel și Prospero.

- *Se spune*, repetă batjocoritor Daeman. La tine, toate sunt bârfe. N-ai nici un fel de informații directe? Poveștile astea vechi sunt absurde.

- Unele sunt, încuviință Savi. Și chiar dacă eu trăiesc de peste o mie cinci sute de ani, asta nu-nseamnă că am fost *prezentă* în tot acel timp. De aceea trebuie să povestesc lucruri pe care le aud și le citesc la mâna a doua.

- Cum adică n-ai fost prezentă în tot acel timp? întrebă Harman, pe un ton foarte interesat.

Savi râse, totuși lui Daeman nu i se păru că discerne prea mult amuzament în râsetul acela.

- Sunt mai bine nano-concepută pentru reparații decât voi, *eloi*. Nimeni însă nu trăiește pe vecie. Sau vreme de o mie patru sute de ani. Nici chiar o mie. Îmi petrec mare parte din timp aidoma lui Dracula, dormind în sarcofagele criotemporale din locuri ca Golden Gate Bridge. La răstimpuri, ies, încerc să văd ce se-ntâmplă și încerc să găsesc o cale de a-mi scoate prietenii din raza albastră. După care revin în frig.

Harman se aplecă în față.

- Câți ani ai fost... trează?

- Mai puțin de trei sute. Dar și durata aceea este îndeajuns pentru a obosi un trup. Și o minte. Și un spirit.

- Cine-i Dracula? întrebă Daeman.

Savi nu-i răspunse și pilotă tractorul mai departe, spre nord-nord-vest.

Le spusese că locul spre care se îndreptau se afla la cinci sute de kilometri de țărmul pe unde pătrunseseră în Bazin din tărâmul care se numise Israel - un cuvânt pe care Daeman nu-l auzise niciodată. Însă precizarea „cinci sute de kilometri” însemna prea puțin pentru Harman și absolut nimic pentru Daeman, deoarece călătoriile cu cariola sau droșca trase de voynicși nu depășeau niciodată trei kilometri. Pe orice distanță mai mare de atât, Daeman s-ar fi faxat. Oricine s-ar fi faxat.

Acoperiră totuși jumătate din distanța respectivă până la mijlocul zilei, după care drumul de lut roșu se termină, terenul deveni accidentat și tractorul înaintă mai lent, făcând uneori cale

Întoarsă pe mulți kilometri înainte de a reveni pe cursul său. Savi menținea direcția aceea cu ajutorul unui instrument mic din ranița ei și verifica distanțele pe o hartă desenată manual, care fusese de multe ori împăturită și despăturită.

- De ce nu folosești funcția palmară de depistare? o întrebă Daeman.

- Farnetul și allnetul funcționează în Bazin, răspunse femeia, dar nu și proxnetul, iar locul către care ne îndreptăm nu figurează în nici o bancă de date. Folosesc o hartă și un obiect străvechi numit busolă. El funcționează însă perfect.

- Cum anume? se interesă Harman.

- Magie.

Răspunsul era suficient pentru Daeman.

Continuau să coboare, cu topografia Bazinului rămânând deasupra și în urma lor, iar șirurile ordonate de culturi erau înlocuite acum de câmpii de bolovani, șanțuri și ocazionale pâlcuri de bambuși sau ferigi înalte. *Calibanii* nu mai erau vizibili, dar începu să plouă la scurt timp după ce ajunseseră în zona accidentată și se putea ca făpturile să fi fost imediat înapoia perdelelor de apă revărsate din cer.

Tractorul trecu pe lângă artefacte stranii - corpuri a numeroase ambarcațiuni de lemn și oțel, o așezare de coloane ionice răsturnate, obiecte străvechi de plastic strălucind în sedimentele cenușii, osemintele înălbite a numeroase creaturi marine și câteva cisterne uriașe, ruginite, pe care Savi le numea „submarine”.

Spre după-amiază, ploaia se mai domoli și cei trei zăriră o mesa ridicându-se în nord-est. Era înaltă, largă și cu laturile mai degrabă înclinate decât verticale, mai mult munte decât mesa, verde în vârf și presărată pe flancuri cu stânci abrupte, brăzdate în diagonală.

- Acolo mergem? întrebă Daeman.

- Nu, zise Savi. Aia-i Cipru. Acolo mi-am pierdut virginitatea - marțea viitoare se-mplinesc o mie patru sute optzeci și doi de ani de-atunci.

Daeman schimbă uitături furișe cu Harman. Ambii bărbați avură înțelepciunea să nu comenteze.

Până la sfârșitul după-amiezii, terenul deveni mai puțin înalt și mai mocirlos, iar culturile agricole reîncepură să apară de ambele părți ale unui drum de țară de lut roșu. Servitori cu forme

stranii lucrau pe ogoare, însă nici unul nu ridică privirea ca să se uite la tractorul ce trecea pe lângă ei. Majoritatea mașinărilor nu păreau să aibă ochi. Într-un rând, drumul le fu blocat de un râu lat de cel puțin două sute de metri. Savi etanșă ușa-fantă, închizând accesul aerului proaspăt de care beneficiaseră, se asigură că activase câmpul de forță al sferei și coborî tractorul în albie. Apa era adâncă – în apropiere de centrul canalului avea peste doisprezece metri – și până și proiectoarele tractorului aveau dificultăți în a străbate mîlul și umbrele. Curentul era mai puternic decât și-ar fi imaginat Daeman pentru un râu atât de adânc și de lat, iar vehiculul le fu zguduit îndeajuns de violent pentru ca Savi să fie nevoită să activeze comenzile virtuale și să se căznească să-l readucă pe cursul convenit. Daeman bănuia că o mașină cu roți mai mici, cu articulații mai puțin flexibile sau cu putere mai mică a motorului ar fi fost purtată de ape către vest.

Când ieșiră pe malul nordic, cu tractorul azvârlind noroi la zece metri în urma lor și cu apa revărsându-se ca o cascadă de pe traversele articulațiilor, Harman rosti:

- Nu știusem că tractorul putea fi pilotat pe sub apă.
- Nici eu nu știusem, replică Savi.

Se reorientă pe cursul nord-nord-vest și conduse mai departe.

Primele construcții energetice apărură la scurtă vreme după aceea și Harman le observă cel dintâi.

Primul dispozitiv pâlpâia și se metamorfoza la treizeci de metri în stînga drumului de pământ, într-o deschidere dincolo de un pâlc de bambuși. Savi se opri, pentru ca toți să poată coborî și să se uite, deși Daeman privea chiorăș îndepărtarea de tractor, în ciuda faptului că de câteva ore nu văzuseră nici un *caliban*. Harman dorea totuși să-l vadă de aproape și Daeman nu voia să rămână singur în sferă, așa că sfârși prin a-i urma pe ceilalți doi pe scara de traverse și peste câmp, spre obiectul sclipitor. După ce stătuse nemișcat atâtea ore, Daeman încercă o senzație ciudată să meargă din nou pe jos.

Prima construcție energetică era mică – lungă de șase metri și înaltă de cel mult trei metri, galbenă-portocalie cu vene verzi mișcătoare, aproximativ sferică, cu pseudopode ce creșteau din partea de sus, cea de jos și din extremități, pentru a se contopi în forme proprii și a fi apoi reasorbite de masa centrală. Obiectul plutea la un metru deasupra solului și Daeman nu vru să se apropie la mai puțin de douăzeci de pași de el, cu toate că

Harman și Savi o făcură.

- Ce este? întrebă Harman, iar capul și umerii îi dispărură pentru un minut îndărătul obiectului care se transforma lent.

- Aici suntem în suburbiile Atlantidei, răspunse Savi, chiar mai avem de parcurs o sută de kilometri. Post-ii și-au construit stațiile terestre din materialul acesta.

- Ce material? rosti Harman și întinse mâna către ovoidul galben. Pot să-l ating?

- Unele forme transmit șocuri. Altele nu. Nici una nu ucide. Dă-i drumul și-ncearcă. N-o să-ți topească mâna.

Harman puse degetele pe curba formei strălucitoare. Mâna îi dispăru înăuntru. Când și-o retrase iute, picături topite, galbene și portocalii, îi curseră de pe palmă și reveniră în forma-mamă.

- Este rece, spuse el. Foarte rece.

Își flexionă degetele și făcu o grimasă.

- În esență, zise Savi, este doar o singură moleculă, mare. Deși nu știu în ce fel este posibil așa ceva.

- Ce este o moleculă? întrebă Daeman.

Se retrăsese câțiva pași când mâna lui Harman dispăruse și acum trebui să ridice glasul pentru a se face auzit. De asemenea, privea întruna peste umăr. Savi avea arma la centură, dar pădurea de bambuși era prea aproape pentru ca Daeman să se simtă în largul său. Se apropia înserarea.

- Moleculele sunt chestiile miciute din care sunt făcute toate lucrurile și ființele, spuse Savi. Nu le poți vedea fără lentile speciale.

- Pe asta o pot vedea destul de ușor, zise Daeman.

Uneori, se gândi el, discuțiile cu Savi aduceau cu discuțiile cu un copil mic, chiar dacă Daeman nu zăbovise niciodată în preajma copiilor mici.

Cei trei reveniră la tractor. Lumina bogată a soarelui în amurg se reflecta din sfera pentru pasageri și sclipea pe traversele articulațiilor înalte. Părțile superioare ale norilor stratocumulus, aflați departe în estul lor, către muntele numit Cipru, păreau poleite cu aur.

- În cea mai mare parte, rosti bătrâna, Atlantida este alcătuită din această energie macromoleculară încremenită. Face parte din aiurelile cuantice cu care s-au jucat mereu post-ii. Aici există și materie reală - ceva ce savanții din Epoca Pierdută numeau „materie exotică” dar nu știu în ce raport și nici felul în care

funcționează. Știu numai că face ca orașele lor – stațiile lor –, indiferent ce ar fi ele, să-și schimbe constant forma, intrând și ieșind din realitatea noastră cuantică.

- Nu-nțeleg, zise Harman scutindu-l pe Daeman de necesitatea de a o spune el.

- În curând, veți vedea cu ochii voștri. Ar trebui să zărim orașul când vom trece de ridicătura aceea mare de la orizont. Și vom ajunge acolo până se-ntunecă.

Suiră în tractor și-și ocupară locurile. Însă, înainte ca femeia să fi putut porni vehiculul cel mare, Harman rosti:

- Tu ai mai fost aici.

Nu fusese o întrebare.

- Da.

- Mai devreme însă, ai spus că n-ai fost niciodată în inelele orbitale. Acela a fost motivul pentru care ai mai fost aici?

- Da. Continui să cred că răspunsul pentru eliberarea prietenilor mei din fasciculul neutrino se află acolo sus.

Indică din cap spre inelele-p și -e, care licăreau puternic pe cerul amurgului.

- Dar anterior n-ai reușit. De ce?

Savi se roti în scaun și-l privi.

- O să-ți spun de ce și cum am dat greș, dacă-mi vei spune și tu care-i motivul pentru care vrei, de fapt, să ajungi sus. De ce ai petrecut atâția ani, încercând să găsești un drum spre inele.

Harman o privi fix un minut, apoi își feri ochii.

- Sunt curios.

- Nu, zise Savi și rămase așteptând.

Harman se uită din nou la ea și Daeman își dădu seama că pe chipul bărbatului mai vârstnic se citeau mai multe emoții decât văzuse vreodată la el.

- Ai dreptate, aprobă răstit Harman. Nu-i o simplă curiozitate. Vreau să găsesc firmeria.

- Pentru ca să poți trăi mai mult, zise bătrâna încet.

Harman își încleștă mâinile în pumni.

- Da. Ca să pot trăi mai mult. Ca să pot continua să exist dincolo de căcatu' ăsta de Douăzeci Final. Fiindcă sunt lacom după viață. Fiindcă vreau ca Ada să aibă copilul meu și vreau să fiu acolo și să-l văd crescând, chiar dacă tații nu fac asta. Fiindcă sunt un tip lacom – sunt lacom după viață. Ești mulțumită?

- Da, spuse Savi și-l privi pe Daeman. Și care ar fi motivele

tale pentru a veni în călătoria asta, Daeman *Uhr*?

Daeman ridică din umeri.

- Aș pleca spre casă într-o secundă, dacă ar exista prin apropiere un faxportal.

- Nu există, făcu Savi. Îmi pare rău.

El îi ignoră sarcasmul și spuse:

- De ce ne-ai luat și pe noi, bătrâno? Știai drumul înapoi. Știai cum să găsești tractorul. De ce ne-ai luat și pe noi?

- O întrebare corectă, încuviință ea. Ultima dată când am intrat în Atlantida, am venit pe jos. Dinspre nord. A fost acum un secol și jumătate și am adus cu mine doi *eloi* - iertați-mă, este un termen insultător -, două femei tinere. Erau pur și simplu *curioase*.

- Și ce s-a întâmplat? întrebă Harman.

- Au murit.

- Cum? întrebă Daeman. *Calibanii*?

- Nu. *Calibanii* i-au omorât și i-au mâncat pe bărbatul și femeia care mă însoțiseră mai devreme, cu aproape trei secole în urmă. Pe atunci nu știam cum să contactez biosfera Ariel și nu știam nici despre ADN.

- De ce ați venit de fiecare dată câte trei? întrebă Harman.

Lui Daeman i se păru o întrebare ciudată. Se pregătea să ceară mai multe detalii despre toți acei tovarăși de călătorie care muriseră. Femeia voia să spună că erau *permanent* morți? Sau doar morți și reparați de firmerie?

Savi izbucni în râs.

- Pui întrebări bune, Harman *Uhr*. Vei vedea în curând. Vei vedea de ce am venit cu alți doi, după acea primă vizită solitară a mea în Atlantida, acum mai bine de un mileniu. Și nu numai în Atlantida, ci și în alte stații ale lor. În Himalaya. În Insula Paștelui. Una chiar la Polul Sud. *Acelea* au fost călătorii interesante, fiindcă sonie-ul nu se poate apropia la mai puțin de cinci sute de kilometri de ele.

Pe Daeman nu-l interesau toate lucrurile acelea. El dorea să audă mai multe despre omorâre și mâncare.

- Dar n-ai găsit niciodată o navă spațială, o navetă, care să te suie acolo? spuse Harman. După toate încercările acestea?

- *Nu există* nave spațiale.

Activă comenzile virtuale, porni tractorul și se îndreptă către nord-nord-vest, în vreme ce apusul soarelui își revărsa culorile

sângerii peste întregul cer vestic.

Orașul post-oamenilor se lăbărța mulți kilometri pe fundul secăt al mării, cu turnuri strălucind de energie ce se ridicau și coborau pe înălțimi de sute de metri. Tractorul avansa între obeliscuri energetice, sfere plutitoare, scări energetice roșii care nu duceau nicăieri, rampe albastre ce apăreau și dispăreau, piramide albastre care se pliau în sine, un gigantic tor verde ce se deplasa înainte și înapoi în lungul unor tije galbene pulsatoare și nenumărate cuburi și conuri de felurite culori.

Când Savi opri și deschise ușa-fantă, până și Harman păru că șovăie să coboare. Femeia se asigură că-și purtau termopidermele și scoase trei măști osmotice din cutia cu scule a tractorului.

Era aproape noapte și stelele se alăturaseră inelelor rotitoare pe cerul negru-purpuriu de deasupra. Sclipirea orașului de energie ilumina fundul mării și terenurile agricole pe o rază de opt kilometri. Savi îi duse până la o scară roșie, pe care suiră – treptele macromoleculare le susțineau greutatea, deși Daeman avea senzația călcării pe niște bureți uriași.

La treizeci de metri deasupra fostului fund marin, scara se sfârșea la o platformă neagră, făcută dintr-un metal întunecat și mat, care nu reflecta lumina. În centrul platformei pătrate se găseau trei scaune de lemn cu aspect vechi, spătare înalte și perne roșii pentru șezut. Scaunele erau dispuse echidistant în jurul unui orificiu negru, cu diametrul de trei metri, din platforma întunecată, dar orientate cu spatele la acesta.

- Așezați-vă, spuse Savi.

- Ce-i asta, o glumă? întrebă Daeman.

Savi clătină din cap și se așază pe scaunul îndreptat spre vest. Harman se așază pe alt scaun. Daeman dădu ocol platformei întunecate, după care reveni la scaunul rămas neocupat.

- Ce se va-ntâmpla în continuare? întrebă el. Va trebui să așteptăm ceva aici?

Se uită la turnul galben și înalt de peste o sută de metri din apropiere, al cărui material energetic se rearanja ca un nor galben paralelipipedic.

- Așază-te și vei afla, zise Savi.

Daeman se așază cu precauție. Spătarul scaunului și brațele

groase erau sculptate elaborat. Pe brațul stâng al scaunului se afla un cerc alb, iar pe brațul drept un cerc roșu. Nu-l atinse pe nici unul.

- Când voi ajunge cu numărătoarea la trei, rosti Savi, apăsăți butonul alb. Este cel din stânga ta, Daeman, dacă cumva nu deosebești culorile.

- Le deosebesc, fir-ar a dracu'!

- Bine, aprobă bătrâna. Unu, doi...

- Stai, stai! o opri Daeman. Ce mi se va întâmpla dacă apăs cercul alb?

- Absolut nimic, răspunse Savi. Însă va trebui să apăsăm toți simultan. Am aflat asta, atunci când am venit aici singură. Sunteți gata? Unu, doi, trei!

Toți apăsară pe cercurile albe.

Daeman sări din scaunul său și alergă până la marginea platformei negre, după aceea pe platforma roșie, aflată la treizeci de pași mai departe, înainte de a se întoarce pentru a privi înapoi. Detonarea de energie dinapoia scaunului său fusese asurzitoare.

- Să dea dracu'! strigă el, însă ceilalți doi, care nu se ridicaseră de la locurile lor, nu-l puteau auzi.

Se gândi că semănase cu un trăsnet. Un fascicul pârjolitor de energie brută, cu diametrul de un metru, emana din orificiul negru din mijlocul triumghiului de scaune și se ridica în cerul întunecat. Se ridică, mereu și mereu... apoi se curbă spre apus ca o sârmă imposibilă, orbitor de albă în fierbințeala ei, arcuindu-se până ce extremitatea dispăru din vedere, totuși sârma rămase vizibilă și în același timp mișcătoare, de parcă fulgerul ar fi fost conectat cu...

Era conectată, înțelese Daeman, cuprins de un val de teamă, care aproape că-l determină să-și sloboadă măruntaiele. Era conectată de inelul-e, care se deplasa la mii de kilometri deasupra. Era conectată de una dintre stele, de una dintre luminile mișcătoare, care acum se deplasa de la vest spre est în inelul acela.

- Vino-napoi! strigă Savi peste vuietul și pârâiturile conexiunii-fulger.

Daeman avu nevoie de câteva minute pentru a se întoarce - pentru a reveni la scaunul de lemn, gol acum, ferindu-și privirea, cu umbra sa și a scaunului proiectate cincisprezece metri peste

acoperișul negru și roșu de lumina orbitoare și trosnitoare. Ulterior fu imposibil să explice, nici chiar sieși, cum sau de ce se întorsese la scaun, ori motivul pentru care făcuse ceea ce făcu în continuare.

- Când voi ajunge cu numărătoarea la trei, apăsăți cercul roșu! strigă Savi.

Părul sur al bătrânei era zbârlit și îi șfichiuia în jurul capului aidoma unor șerpi scurți. Trebui să răcnească peste mugetul energiei pentru a fi auzită.

- Unu, doi...

În nici un caz nu pot face asta era litania pe care și-o repeta întruna Daeman. *În nici un caz nu voi face asta.*

- Trei! zbieră Savi.

Apăsă cercul ei roșu. Harman apăsă cercul său roșu.

Nu! gândi Daeman. Însă apăsă puternic în jos pe cercul lui roșu.

Cele trei scaune de lemn țâșniră spre cer, rotindu-se în jurul legăturii pârâitoare și schimbătoare de fulger, repezindu-se atât de iute în sus, încât o undă sonică reverberă peste fostul fund de mare, zgâlțâind tractorul pe amortizoarele sale. Peste o secundă, peste mai puțin de o secundă, cele trei scaune dispăruseră din vedere, în vreme ce firul de energie albă, pură, se răsuci, se zvârcoli și se arcui pentru a urma punctele iuți de lumină de pe inelul orbital ecuatorial.

39

Olimp. Ilion și Olimp

Roboțelul mă fascinează și sunt ispitit să rămân locului, pentru a afla ce se întâmplă, însă mi-e teamă să mă apropiu mai mult, fiindcă zeii m-ar putea auzi în spațiul acesta vast și pustiu în care ecourile răsună puternic. Dialogul dintre zei și robot se desfășoară în greaca veche - cel puțin zeii, inclusiv Zeus, vorbesc în graiul comun cu care m-am obișnuit aici -, dar sunt destul de departe pentru a desluși altceva decât fragmente.

- ... mici automate... jucării... de la Uriașa Mare Interioară... trebuie distruse...

În loc să încerc să mă furișez mai aproape, îmi amintesc motivul pentru care mă aflu aici - pieptenele Afroditei - și importanța revenirii mele la troiene. Soarta a sute de mii de

oameni de la poalele Olimpului poate să depindă de ce voi face în continuare, așa că mă retrag tiptil, mă îndepărtez de zei și de mașinăriile ciudate, și pornesc pe lungul coridor lateral către apartamentul mic, în care am întâlnit-o prima dată pe Zeița lubirii, cu numai câteva zile în urmă. Să fi fost chiar numai câteva zile? Multe s-au întâmplat de atunci, ca să folosesc un eufemism.

De altundeva din Marele Palat se aud glasuri – glasuri de zei iar eu mă strecor în apartamentul de serviciu al Afroditei cu pulsul bubuindu-mi în gât. Locul este așa cum mi-l reamintesc – fără ferestre, iluminat de tripoduri cu cărbuni, doar sofaua și alte puține piese de mobilier, printre care un ecran care strălucește albastru pastelat pe masa de marmură. Atunci crezusem că ecranul acela era ca al unui calculator și mă îndrept spre el, să mă conving. Este adevărat – dreptunghiul albastru sclipitor este separat de tăblia mesei, plutește la trei-patru centimetri deasupra marmurei, și, cu toate că pe el nu se vede vreun meniu Microsoft Windows, acolo se află un singur cerc alb, care parcă mă invită să-l ating și să activez ecranul.

Îl las în pace.

Țin minte că lângă sofa, pe o măsuță rotundă, erau obiecte personale ale Afroditei, deși nu pot decât să sper că printre ele se găsește și un pieptene. Nu-l găsesc. Zăresc o broșă de argint și niște cilindri de argint – rujuri divine? ca și o oglindă cu cadrul tot de argint, minunat lucrat, așezată cu fața în jos, dar nici un pieptene.

La naiba! Habar n-am unde este locuința Afroditei, printre proprietățile risipite pe piscul larg și înverzit al Olimpului, și-n tot cazul nu pot ruga vreun zeu să mă-ndrume. Am mizat și am pierdut pe provocarea Elenei de a aduce pieptenele. Important însă este să le arăt că dețin capacitatea de a călători pe Olimp și înapoi, iar esențială este acum viteza. Nu știu cât de mult sunt dispuse troienele să aștepte.

Înhaț oglinda fără să mă uit atent la ea, vizualizez odaia din subsolul templului Atenei din Ilion și răsucesc medalionul TC.

Când mă materializez acolo, zăresc șapte femei, nu pe cele cinci pe care le lăsasem cu numai câteva minute în urmă. Toate se trag un pas îndărăt când apar, dar una dintre ele zbiară sălbatic și-și acoperă chipul cu palmele. Am vreme totuși să-i zăresc fața și s-o recunosc – este Cassandra, frumoasa fiică a regelui Priam.

- Ne-ai adus pieptenele, Hock-en-ber-iiii, ca dovadă a putinței tale de a călători pe Olimp și înapoi, aidoma zeilor? Întreabă Hecuba.

- Nu am avut timp să-l caut, îi răspund. În locul pieptenului, v-am adus asta.

Întind oglinda către femeia cea mai apropiată de mine, Laodice, fiica Hecubei.

- Lucrătura de pe mânerul de argint și de pe spatele oglinzii, rostește Elena, este asemănătoare cu cea pe care mi-o amintesc de pe pieptenele zeiței, dar...

Se oprește din vorbit, când Laodice icnește și aproape că scapă oglinda din mână. Oglinda este luată de preoteasă, Teano, care privește în ea, pălește și i-o întinde Andromacăi. Soția lui Hector se uită în oglindă și se îmbujorează. Casandra o smulge de la Andromaca, o ridică, privește în ea și zbiară din nou.

Hecuba îi ia oglinda și se încruntă la Casandra. Îmi dau seama imediat că cele două nu sunt cele mai bune prietene din lume și-mi amintesc și motivul - Casandra, care căpătase de la Apollo darul profeției, îl îndemnase pe regele Priam să-l ucidă pe pruncul Hecubei, Paris, imediat după naștere. Încă din copilărie, Casandra întrevăzuse dezastrul ce va rezulta din răpirea Elenei și războiul pe care o va declanșa. Însă, potrivit legendei, darul profeției primit de la Apollo fusese însoțit de blestemul ca nimeni să n-o creadă niciodată.

Acum Hecuba se uită în oglindă cu gura căscată.

- Ce este? Întreb eu.

Probabil că ceva-i în neregulă cu oglinda.

Elena ia oglinda de la mama lui Hector și mi-o întinde.

- Vezi, Hock-en-ber-iiii?

Privesc în oglindă. Reflexia mea este... stranie. Acolo sunt eu, dar în același timp nu sunt eu. Bărbia îmi este mai puternică, nasul mai mic, ochii mai îndrăzneți, pomeții mai ridicați, dinții mai albi...

- Asta ați văzut toate? le întreb. Această reflexie idealizată a voastră?

- Da, spune Elena. Oglinda Afroditei arată doar frumusețe. Noi ne-am văzut ca niște zeițe.

Nu-mi pot imagina că Elena ar putea fi mai frumoasă decât este deja, totuși încuviințez și ating suprafața oglinzii. Nu este sticlă. O simt moale, elastică, mai degrabă ca un ecran LCD de

pe un laptop. Poate că asta și este, iar la interiorul suportului meșteșugit lucrat se pot afla microcipuri puternice și programe de video-metamorfozare ce rulează algoritmi de simetrie, proporții idealizate și alte elemente de frumusețe umană percepută.

- Hock-en-ber-iiii, rostește Elena, vreau să-ți prezint alte două femei pe care le-am adus aici în dimineața aceasta pentru a judeca dacă spui adevărul. Tânăra aceasta este Casandra, fiica lui Priam. Femeia mai vârstnică este Herofile, „iubitorea de Hera”, cea mai bătrână dintre sibile și preoteasă a lui Apollo Sminteus. Herofile a fost cea care a interpretat visul Hecubei cu atâția ani în urmă.

- Ce vis este acela? o întreb.

Hecuba care, se pare, n-o va privi pe Herofile sau Casandra, rostește:

- Când am fost grea cu al doilea copil al meu, Paris, am visat că am dat naștere unei ramuri învăpăiate, de la care focul s-a întins în tot Ilionul, arzându-l de tot. Și că acel copil devenea una dintre eriniile răzbunătoare - un copil al lui Cronos, spuneau unii, fiica lui Forcis spuneau alții, vlăstarul lui Hades și al Persefonei spuneau încă alții -, dar toți recunoșteau cel mai probabil fiica lui Nyx, Noaptea cea ucigătoare. Această erinie de flăcări nu avea aripi, însă semăna cu harpiile. Duhoarea răsuflării ei era sulfuroasă. Bale veninoase i se scurgeau din ochi. Glasul îi era precum mugetul înspăimântat al vitelor. Purta la brâu un bici cu șfichiuri de bronz. Într-o mână ținea o torță, iar în cealaltă un șarpe, locuința îi era în Infern și fusese născută pentru a răzbuna orice răutăți și nedreptăți împotriva mamelor. Aproximarea îi era vestită de toți dulăii din Ilion, care lătrau și scheunau ca și cum ar fi fost cuprinși de dureri.

- Uau! am șoptit. Țasta da vis...

- Eu am presimțit că erinia este copilul care mai târziu va fi numit Paris, zice băbăția Herofile. Casandra a văzut și ea la fel și a sfătuit ca pruncul băiat să fie ucis în clipa când va ieși din pântec.

Bătrâna preoteasă o pârlăiește pe Hecuba cu privirea:

- Sfatul ne-a fost ignorat.

Elena păsește literalmente între ele.

- Toate femeile de aici, Hock-en-ber-iiii, au avut viziuni ale Troiei trecute prin foc și pară. Noi nu știm însă care dintre acele

viziuni sunt trezite doar de neliniștile pentru noi însene, pentru copiii și soții noștri, și care sunt daruri de adevărată profeție din partea zeilor. De aceea trebuie să le judecăm pe ale tale. Cassandra are întrebări pentru tine.

Mă întorc și o privesc pe femeia mai tânără. Este blondă și anorexică, dar, cumva, rămâne amețitor de frumoasă. Ungھیile Casandrei sunt roase până la piele și însângerate, iar degetele îi tresar întruna și se împletesc între ele. Nu poate să stea locului. Ochii îi sunt tiviți cu roșu, la fel ca unghiile. Când mă uit la ea, îmi amintesc de fotografiile unor starlete pe care le-am văzut internate în clinicile pentru dezintoxicare, căutând să scape de dependența de cocaină.

- Pe tine nu te-am visat, bărbat bicisnic.

Ignor insulta și nu spun nimic.

- Iată ce te-ntreb, continuă ea. Odată, i-am visat pe regele Agamemnon și pe regina sa Clitemnestra, ca un măreț taur regal și o vacă. Ce-ți spune visul acesta ție, o, Profetule?

- Nu sunt profet. Viitorul vostru nu este decât trecutul meu. Dar îl vezi pe Agamemnon ca pe un taur, deoarece va fi înjunghiat ca un bou după ce va sosi acasă, în Micene.

- În propriul său palat?

- Nu, îi răspund și mă simt ca în ordalia examenelor orale la colegiul Hamilton, *alma mater* absolvită de mine. Agamemnon va fi ucis în casa lui Egist.

- De a cărui mână? Din a cărui vrere? insistă Cassandra.

- Clitemnestra.

- Din ce pricină, o, Ne-profetule?

- Fiindcă va fi mânioasă pentru că Agamemnon a sacrificat-o pe fiica lor, Ifigenia.

Cassandra continuă să se holbeze la mine, însă încuviințează ușor din cap către celelalte femei.

- Și ce visezi despre mine și despre viitorul meu, o, Proorocule? întreabă sarcastic.

- Că vei fi violată cu sălbăticie în chiar acest templu, rostesc.

Nici una dintre femei nu pare să răsuflă. Mă întreb dacă n-am împins lucrurile prea departe. Ei bine, vrăjitoarea vrea adevărul, așa că o *să-i dau* adevărul.

Cassandra pare neperturbată, ba chiar încântată. Îmi dau seama că tânăra prezicătoare văzuse aproape toată viața ei violul. Nimeni nu-i ascultase avertismentele. Trebuie să fie

înviorător pentru ea să audă că altcineva îi confirmă viziunile.

Glasul nu-i sună totuși defel încântat când rostește:

- *Cine* mă va silui în acest templu?

- Aias.

- Micul Aias sau Marele Aias?

Casandra pare nevropată și anxioasă, dar în același timp foarte drăgălașă într-un chip vulnerabil.

- Micul Aias. Aias din Locri.

- Și ce făceam eu în acest templu, Omulețule, când Aias din Locri mă va batjocori?

- Încearcă să o salvezi ori să o ascunzi pe Palladion.

Arăt din bărbie către statueta micuță, aflată la numai trei metri de mine.

- Și Micul Aias va scăpa nepedepsit, o, Bărbate?

- Se va îneca în drum spre casă. Corabia îi va naufragia pe stâncile Gireane. Majoritatea cărturarilor gândesc că a fost un semn al mâniei Atenei.

- Ea va pricinui pieirea lui Aias din Locri fiindcă va fi mânioasă că am fost siluită, ori pentru a-și răzbuna pângărirea templului?

- Nu știu. Probabil din al doilea motiv.

- Cine va mai fi în templu când eu voi fi siluită, o, Bărbate?

Cad pe gânduri pentru o secundă.

- Odiseu, răspund finalmente, cu glasul ridicând ușor tonul la ultima silabă a numelui, aidoma unui student care speră ca răspunsul lui să fie corect.

- Și cine altul în afara lui Odiseu, fiul lui Laertes, va fi martor la batjocorirea mea în noaptea aceea?

- Neoptolemos, spun în cele din urmă.

- Fiul lui Ahile? ne întrerupe Teano cu un pufnet. El are doar nouă ani și este acasă, în Argos.

- Nu, răspund eu. Are șaptesprezece ani și este un luptător aprig. Îl vor chema aici din Sciros, după ce Ahile va fi ucis, și Neoptolemos va fi împreună cu Odiseu în pântecul uriașului cal de lemn.

- Cal de lemn? repetă Andromaca.

Pot vedea însă din pupilele dilatate ale Elenei, Herofilei și Casandrei că femeile acestea avuseseră viziuni ale calului.

- Acest Neoptolemos are și alt nume? întreabă Cassandra.

Are tonul și intensitatea unui acuzator public dezlănțuit.

- Pentru generațiile viitoare, el va fi cunoscut ca Piros.

Încerc să-mi reamintesc detalii din dicționarul biografic al scoliei, din poezii Cicladelor, din *Cypria* de Proclus și din Pindar. A trecut mult de când l-am citit pe Pindar.

- După război, Neoptolemos nu va reveni la casa cea veche a lui Ahile de pe Sciros, ci va debarca în Molossia, pe țărmul vestic al insulei, unde regii ulteriori îl vor numi Piros și vor susține că se trag din el.

- Va comite și alte fapte, în noaptea în care grecii cuceresc Troia? insistă Casandra.

Îmi privesc juriul de femei troiene - soția lui Priam, fiica lui Priam, mama lui Scamandrius, preoteasa Atenei, o sibilă cu puteri paranormale. Apoi această femeie-copil blestemată cu viziuni ale viitorului și Elena, soția lui Menelau, dar și a lui Paris. Una peste alta, așa fi preferat jurații lui O.J. Simpson.

- În noaptea aceea, Piros, cunoscut actualmente ca Neoptolemos, îl va omorî pe regele Priam în templul lui Zeus. El îl va azvârli pe pruncul Scamandrius de pe ziduri și-i va împrăștia creierii pe stânci. El personal o va duce pe Andromaca în robie. Le-am spus deja celorlalte.

- Și noaptea aceasta va sosi repede? stăruie Casandra.

- Da.

- Peste luni și ani, sau zile și săptămâni?

- Zile și săptămâni, răspund.

Încerc să estimez câte zile vor trece înainte ca Ahile să-l omoare pe Hector și Troia să fie cucerită, dacă și când ordinea de zi a *Iliadei* se va restabili. Nu prea multe.

- Spune-ne acum - spune-mi, o, Bărbate! - care va fi soarta mea după siluirea Ilionului și a Casandrei! se răstește Casandra.

Aici ezit. Gura mi se usucă.

- Soarta ta... reușesc să îngăim.

- Soarta mea, o, Bărbate din Viitor! șuieră frumoasa blondă. Cu siguranță, batjocorită sau nu, nu voi fi lăsată în urmă când Andromaca va fi târâtă în robie, iar nobila Elena va fi recâștigată de furiosul Menelau. Ce se va petrece cu Casandra, o, Bărbate?

Încerc să-mi umezesc buzele. *Oare ea își poate zări propriul viitor?* Habar n-am dacă darul profeției primit de la Apollo se extinde dincolo de căderea Troiei. Cineva, cred că poetul-cărturar Robert Graves, a tradus numele Casandrei ca fiind „cea care-i încâlcește pe oameni”. În același timp însă este o persoană care a fost blestemată de zei să spună întotdeauna

adevărul. Decid să fac și eu același lucru.

- Grație frumuseții tale, vei fi luată concubină de către Agamemnon, rostesc cu glas abia audibil. El te va duce în casa lui, ca... țiitoare.

- Îi voi naște vreun copil înainte de a ajunge?

- Cred că da, îi răspund sunând ridicol în propriile-mi urechi.

Îl amestec mereu pe Homer cu Vergiliu, pe Vergiliu cu Eschil, și pe toți cei mai de sus cu Euripide. Ce dracu', până și Shakespeare și-a încercat puterile cu povestea asta!

- Doi gemeni, continui după o pauză. Teledamus și... ă-ă-ă... Pelops.

- Și după ce voi sosi în Micene, la palatul lui Agamemnon? mă îndeamnă Cassandra.

- Clitemnestra te va uide cu aceeași secure cu care l-a ucis pe Agamemnon, rostesc cu glas mai ascuțit decât aș fi dorit.

Cassandra zâmbește. Nu este un zâmbet plăcut.

- Înainte sau după ce-l căsăpește pe Agamemnon?

- După.

Mă fut. Dacă poate accepta, atunci am ce să-i dau. Oricum, probabil că-s mort. Dar voi folosi taserul pe cât mai multe dintre jigodiile astea, înainte să mă doboare.

- Clitemnestra va trebui să te urmărească o vreme, însă te va prinde în cele din urmă. Îți va tăia și ție capul. Și apoi îți va omorî copiii.

Cele șapte femei mă privesc momente prelungi și tăcute, iar expresiile le sunt indescifrabile. Îmi spun să nu joc niciodată pocher cu vreuna dintre damele astea. Apoi Cassandra rostește:

- Da, bărbatul acesta cunoaște viitorul. Nu știu dacă viziunea și prezența lui aici sunt un dar primit de noi de la zei sau un vicleșug al zeilor prin care să ne descopere trădarea. Trebuie să-i încredințăm însă secretul nostru. Timpul rămas până la sfârșitul Ilionului este prea scurt pentru a face altceva.

Elena încuviințează.

- Hock-en-ber-iiii, folosește-ți medalionul pentru a merge în tabăra aheilor. Adu-l pe Ahile în vestibulul iatacului pruncului din palatul lui Hector la ceasul următoarei schimbări de gărzii în Ilion.

Cad pe gânduri. Gărzile de pe ziduri se schimbă și gongurile răsună seara, la unsprezece și jumătate. Asta înseamnă peste vreo oră.

- Și dacă Ahile nu vrea să mă-nsoțească?

Privirea colectivă pe care femeile o revarsă acum peste mine este compusă din patru părți de dispreț combinate cu trei părți de milă.

Mă TC dracului de-acolo.

N-ar trebui s-o fac, este o prostie, și-n primul rând fiindcă mi-e frică să dau ochii cu Ahile, dar pe toată durata examinării orale a Casandrei, am fost intrigat de roboțelul de pe Olimp. Desigur, mai văzusem multe lucruri stranii pe Olimp – fără a-i mai pune la socoteală pe zei și zeițe, care sunt îndeajuns de bizari –, de pildă, gigantul Vraci insectoid. Totuși, ceva anume din roboțel, dacă asta este, mi-a atins o coardă sensibilă. Nu părea să facă parte din nici una dintre lumile între care mi-am împărțit ultimii nouă ani – nici din Olimp, nici din Ilion. Roboțelul părea mai degrabă din lumea mea. Din vechea mea lume. Din lumea reală. Nu mă întrebați *de ce*. N-am văzut niciodată un robot umanoid, decât poate în filmele sci-fi.

În plus, îmi repet, mai dispun de o oră, înainte de a trebui să-l duc pe Ahile la Hector. Îmi pun Cușma lui Hades și mă teleportez cuantic înapoi în Marele Palat al zeilor.

Roboțelul și celelalte dispozitive, inclusiv obiectul mare cu aspect de crab, au dispărut, însă Zeus este tot acolo. Ca și mulți dintre ceilalți zei, inclusiv zeul războiului, Ares, pe care l-am văzut ultima dată vindecându-se în cuva de lângă Afrodita.

Doamne Dumnezeule, unde-i Afrodita acum? Ea mă poate vedea, chiar și când port coiful. Ea i-a poruncit Muzei să-mi dea coiful, numai pentru că astfel mă putea găsi oricând ar fi dorit. O fi ieșit deja din cuvă? *Iisuse Hristoase!*

Ares tună spre toți zeii, în vreme ce Zeus stă pe tronul său.

– Nebunia domnește jos! răcnește zeul războiului. Am lipsit doar câteva zile și-ați îngăduit ca războiul să vă scape de sub control. Domnește haosul! Ahile l-a ucis pe Agamemnon și a preluat comanda armatelor aheene. Hector se retrage, deși victoria troienilor fusese porunca regală a lui Zeus.

Agamemnon este mort? Ahile este conducătorul? Să dea dracii! Toto, nu mai suntem în Iliada.

– Dar ce-i cu automatele pe care ți le-am adus, Stăpâne Zeus. Acei... moravecii? Întreabă Apollo și glasul lui naște ecouri în sala gigantică.

Văd alți zei și zeițe care umplu mezaninele de deasupra.

Ecranul de vizualizare al bazinului tăiat în pardoseală prezintă scene de demență și măcel pe liniile de luptă ale troienilor și în tabăra argivă. Eu însă îl fixează pe imensul Zeus, solid clădit, cu barbă albă, așezat pe tronul de aur. Încheieturile îi sunt masive, ca sculptate de Rodin în marmură de Carrara. Mă aflu îndeajuns de aproape pentru a-i vedea firele sure de păr de pe pieptul dezgolit.

- Domolește-te, Apollo, nobile arcaș, huruie zeul tuturor zeilor. Am poruncit ca automatele moraveci să fie eliminate. Până acum, Hera le-a distrus pe amândouă.

Oare situația se poate înrăutăți și mai mult? mă întreb.

În clipa aceea, Afrodita intră în sală, între mama lui Ahile, Thetis, și Muza mea.

40

Inelul ecuatorial

Daeman urlă *tot timpul*, până sus.

Poate că și Savi și Harman urlaseră - *ar fi trebuit* să fi urlat dar Daeman nu-și putea auzi decât propriile țipete. De îndată ce scaunele lor decolară vertical și începură să se încline, pe măsură ce se roteau în jurul axei lor de fulger - cu Daeman la trei mii de metri deasupra verdelui Bazin Mediteranean și zbierând întruna -, două constrângeri importante începură să-l apese: una era presiunea impusă de accelerație, iar cealaltă, o apăsare constantă, care se manifesta de jur-împrejur și care trebuia să fie produsă de un soi de câmp de forță. Nu numai că-l ținea fixat pe perna roșie a scaunului ce gonia prin văzduh, dar îl apăsa și pe față și piept, îi pătrundea în gură și în plămâni.

Daeman continua să urle.

Cele trei scaune se roteau în sens invers acelor de ceasornic în jurul coloanei groase de energie albă și, pe neașteptate, bărbatul se trezi cu fața în sus, privind stelele și inelele. Nu se opri din răcnit, știind că scaunul își va urma rotirea și că de data aceasta va cădea, iar căderea va fi de la mii de metri mai sus.

Nu căzu, însă zbieră spre Pământ, în timp ce urcau tot mai sus. Traectoria lor părea aproape plată acum, aproape paralelă cu suprafața planetei aflată atât de jos. Era noapte peste Asia Centrală, dar norii cumulus înalți, ce se întindeau pe sute de kilometri, străluceau din interior, cu pâlpăituri iuți de fulgere ce

luminau uscatul roșu, care se întrezărea prin pătura perlată. Daeman nu știa că aceea era Asia Centrală. Scaunele se rotiră iarăși, arătându-i stelele, inelele și un strat subțire destul de vizibil de atmosferă – *dedesubtul* lor, de data aceasta! –, iar soarele păru că se ridică din nou în vest, strălucind peste meniscul acela de atmosferă în fuoare roșii și galbene lucitoare.

Străbătuseră deja nouăzeci și nouă de procente din atmosferă, însă Daeman nu știa. Câmpul de forță îi asigura oxigen, îl împiedica să fie dezintegrat de forța de accelerație și-i asigura un buzunar de aer în care să urle. Bărbatul răgușise până își dădu seama că se apropiau de inelul-e.

Inelul nu era ce-și imaginase dintotdeauna, dar era prea preocupat să se încleșteze de brațele scaunului său și să zbiere pentru a remarca. Daeman își închipuise mereu că inelele-e și -p ale post-ilor ar fi fost construite din mii de castele de sticlă sclipitoare, prin care îi puteai zări pe post-oameni petrecând și făcând ce fac post-oamenii. Nu era câtuși de puțin așa.

Majoritatea obiectelor strălucitoare spre care se ridicau atât de rapid, cu sârma de fulger șerpuitoare și răsucitoare continuând să se întindă în sus și departe de ei pe măsură ce o suiau, erau structuri complexe de traverse, cabluri și tuburi lungi de sticlă, aducând mai degrabă cu niște antene, decât cu locuințe orbitale. În capătul unora dintre structurile acestea existau globuri scânteietoare de energie, toate având în centru sfere negre pulsatorii. Alte structuri susțineau oglinzi gigantice – fiecare întinzându-se pe mulți kilometri, înțelese Daeman, în vreme ce răcnea –, care reflectau sau emiteau fascicule de energie albastre, galbene sau alb-opace către alte oglinzi. Inele și sfere lucitoare, ce păreau alcătuite din aceleași materiale exotice și de tip energie-materie ca și Atlantida, radiau raze laser și pulsuri de jeturi de direcționare în rafale ce se deschideau și se lăteau în conuri sclipitoare de particule. Nici una dintre sfere, inele sau structuri nu păreau că ar fi putut adăposti post-oameni.

Orizontul Pământului deveni în mod evident curbat, după aceea se curbă încă și mai mult, aidoma unui arc lent încordat. Soarele apuse iarăși în vest și cerul explodă cu stele doar cu puțin mai lipsite de strălucire decât structurile inelare orbitoare de deasupra. Mult dedesubtul lui Daeman – la sute de kilometri, cel puțin –, bărbatul zări un lanț de munți încununați de zăpadă, care scânteiau sub lumina stelelor și inelelor. Și mai spre vest,

aproape de marginea puternic curbată a planetei, licărea un ocean. Rotația scaunelor încetini pe neașteptate, iar Daeman dădu capul mult pe spate și privi în sus.

Printre structurile-macarale și oglinzile mișcătoare se deplasa un munte, cu un oraș luminos înfășurat în jurul său.

Daeman se opri din urlat când scaunele se aplecară violent în față și câmpul de forță îl apăsă mai puternic de spătar și pernă, iar în secunda aceea de pauză observă că pilonul răsucit de energie în lungul căruia glisau se sfârșea în orașul luminos de pe roca gigantică.

Orașul acesta nu era alcătuit din materiale energetice. Părea construit din sticlă și toate sutele de mii de panouri și fațete de sticlă erau iluminate pe dinăuntru. Lui Daeman i se părea că seamănă cu un felinar japonez uriaș. În clipa în care pricepu că triumghiul lor rotitor de scaune se va izbi de una dintre înaltele turle circulare din capătul apropiat al muntelui orbital, scaunul i se răsturnă complet, iar câmpul de forță îi stoarse până și ultima răsuflare din corp, decelerând îndeajuns de puternic pentru ca vederea să i se împăienjenească roșu, apoi negru, apoi din nou roșu.

Nu încetinisera totuși suficient. Daeman zbiera pentru ultima oară, cu glasul complet răgușit acum, după care se izbiră de clădirea înaltă de, probabil, o sută de etaje.

Nu se auzi nici o bubuitură cauzată de spargerea sticlei și nu urmă nici un impact brusc și fatal. Peretele clădirii se deformă, îi absorbi și-i dirijă printr-un con scăpărător lung, ca și cum ar fi plonjat pe cauciuc galben foarte elastic, după care conul îi scuipe într-o incintă cu șase pereți albi, strălucitori. Axul de energie dispăru. Scaunele zburară în direcții diferite. Câmpurile de forță se dezactivară.

Daeman urlă încă o dată, lunecă pe o pardoseală dură, ricoșă dintr-un perete încă și mai dur, de acolo în plafon și înapoi în podea. După aceea văzu numai negru în fața ochilor.

Cădea.

Daeman tresări și se deșteptă, iar corpul și creierul îl anunțară că se rostogolea, cădea. Din scaun? Spre Pământ? Deschise gura, pentru a răcni iarăși, dar o închise când își dădu seama că plutea în aer, cu Savi ținându-l de un braț, iar Harman de celălalt.

Plutea? Cădea! Se zbătu și se zvârcoli, însă Savi și Harman, care pluteau de asemenea în încăperea albă, se rostogoliră în aer odată cu el, fără să-i dea drumul.

- Calmează-te, spuse Savi. Suntem în imponderabilitate.

- În ce? icni Daeman.

- Gravitație zero. Nu avem greutate. Hai, pune-ți asta!

Îi întinse una dintre măștile osmotice luate din tractor. Cineva îi trăsese deja peste față gluga termopidermei, iar costumul inteligent își extinsese mânușile peste mâinile lui. Daeman se zbătu derutat, dar ceilalți doi îi fixară masca osmotică transparentă peste nas și gură.

- Are rolul de respirator de urgență, în caz de incendiu sau de gaze toxice, zise Savi. Dar va funcționa și în vid, pentru câteva ore.

- Vid? repetă Daeman.

- Orașul post-ilor și-a pierdut gravitația și mare parte din aer, zise Harman. Cât timp ai fost leșinat, noi am trecut deja prin perete. Există încă destul aer pentru a putea înota, totuși, nu-i chiar atât de dens pentru a fi respirabil.

Destul aer pentru a putea înota? Au trecut deja prin perete? gândi Daeman prin ceața durerii de cap. *Acum au înnebunit amândoi.*

- Cum *pierzi* gravitația? rosti el cu glas tare.

- Cred că utilizau câmpuri de forță pentru a obține ceva gravitație pe asteroidul ăsta, răspuse Savi. Bolovanul nu-i destul de mare pentru a genera propria sa gravitație, iar orașul din interior denotă că ar fi fost orientat către sol.

Daeman nu mai întrebă ce era un asteroid. Nu-i prea păsa.

- Ne putem întoarce jos? spuse el, însă adăugă imediat: Nu mă mai așez pe unul dintre scaunele alea.

Zâmbetul lui Savi fu vizibil prin masca osmotică, îşi dezbrăcase hainele pentru a-i îngădui termopidermei să acționeze mai eficient – era de culoarea piersicii –, iar costumul, nu mai gros decât un strat de vopsea, arăta cât de slăbănoagă și osoasă era de fapt bătrâna. Harman purta de asemenea numai termopiderma sa albastră. Daeman coborî ochii și observă că-l dezbrăcaseră și pe el de straie, astfel că termopiderma lui verde îi arăta formele durdulii. Cu termopiderma și masca osmotică pe chip, auzea glasurile celorlalți prin peticele auriculare ale glugii și simultan distingea ecoul ușor al propriei voci şuierând în

microfoanele încorporate.

- Deocamdată, scaunele alea n-o să mai plece nicăieri, spuse Savi și indică din cap către locul unde pluteau pernele roșii și fragmente din scaunele rupte.

- Nu pot să cred că post-ii călătoreau în mod regulat spre inele în cheștiile alea, comentă Harman.

Tremurul ușor al glasului său îl anunță pe Daeman că nu fusese singurul care detestase călătoria.

- Poate că toți se dădeau în vânt după *montagne russe*, zise Savi.

- Ce este un... începu Daeman.

- Nu contează, îl opri bătrâna.

Ridică ranița pe care o ținuse în brațe pe durata ascensiunii și spuse:

- Sunteți gata să trecem prin perete și să-i întâlnim pe post-oameni?

Trecerea prin perete nu fu deloc grea. Când îl traversă, Daeman simți ca și cum s-ar fi împins printr-un soi de membrană care ceda, sau poate ca înotul printr-o cascadă caldă.

Înotul. În aer. Chiar și după treizeci de minute de înot, lui Daeman tot i se părea bizar. La început, bătuse din brațe și din picioare, în mod aleatoriu, iar stângăciile acelea nu-l mișcau aproape deloc și, invariabil, îl făceau să se rostogolească peste cap, dar apoi deprinse trucul de a se propulsa de la un obiect solid spre următorul, chiar și pe distanțe de câte treizeci de metri, utilizându-și picioarele pentru a se împinge și ținând palmele căuș pentru a efectua mici corecții în timpul deplasării.

Toate clădirile păreau conectate prin interioarele lor, iar aparentul iluminat intern se dovedi o simplă iluzie atunci când se apropiară. Ferestrele luceau cald, însă e/e emiteau lumina. Toate interioarele vaste - prima zonă în care pătrunseră după ce ieșiseră din peretele alb avea latura de peste o sută de metri și era înaltă de cel puțin trei sute de metri, cu terase deschise ce se ridicau pe trei laturi ale spațiului de forma unei coloane - erau slab iluminate de strălucirea oranj provenită de la ferestrele de pe peretele îndepărtat, ceea ce-i lăsa lui Daeman impresia deplasării în adâncul unei ape. Parcă pentru a spori iluzia mediului submarin, diverse plante neîngrijite crescuseră până la cincisprezece metri înălțime și se legănau sub curenții slabi

aidoma unor smocuri înalte de alge.

Daeman percepea rarefierea atmosferei când încerca să înoate prin resturile de aer. Cu toate că termopiderma îi acoperea complet pielea și-i conserva căldura corporală, tot putea să simtă frigul mușcător de dincolo de stratul molecular. Îi vedea și efectele, deoarece panourile interioare de sticlă erau acoperite cu o peliculă subțire de chiciură, iar ocazionalele aglomerări de cristale de gheață ce pluteau reflectau lumina precum firele de praf din razele de lumină pătrunse într-o catedrală.

Ajunseră la primele trupuri după numai cinci minute de propulsare și înot prin clădirile conectate de pe asteroid.

Suprafața de dedesubt fusese acoperită cu iarbă, plante terestre, arbori, plante și flori pe care Daeman nu le văzuse niciodată pe Pământ, însă toate muriseră, cu excepția turnurilor de alge, ce se legănau. Suprafața fusese aidoma unui parc, dar balcoanele deschise de pe coloane de metal, ca și zonele publice ce păreau niște ghirlande pe suprafețele pereților și ferestrelor arătau cât de redusă trebuie să fi fost gravitația câmpului de forță. Post-oamenii trebuiau să se împingă de pe „sol” și să se ridice cel puțin treizeci de metri pe verticală, înainte de a găsi altă platformă deschisă ori priză aeriană din care să-și facă vânt mai sus. Multe dintre platformele acestea aveau și acum mese acoperite de chiciură, scaune răsturnate, sofale cu aspect bulbucă și tapiserii neancorate de nimic.

Și corpuri.

Savi se împinse până la o terasă aflată la treizeci de metri depărtare. Cândva stătuse lângă o cascadă îngustă ce se prăbușea de pe un balcon aflat la o sută cincizeci de metri mai sus pe peretele din permbeton, însă căderea de apă se solidificase într-o dantelă fragilă de gheață, iar în zona publică se aflau numai trupuri ce pluteau.

Trupuri de femei. Toate erau femei, chiar dacă formele cenușii aduceau mai degrabă cu mumii decât cu masculi ori femele.

Descompunerea era foarte redusă, dar efectele frigului extrem și ale scăderii permanente a presiunii atmosferice deshidrataseră cadavrele în ani, decenii sau secole. Când se apropie de primul grup de corpuri – toate plutind în imponderabilitate, însă încălcite în plasa ce fusese cândva un element decorativ între spațiul public și cascadă –, Daeman

decise că fusese vorba de secole, nu doar decenii, întrucât femeile acestea respiraseră, merseseră și plutiseră într-o gravitație despre care Savi spusese că fusese probabil o zecime de g , râseseră și făcuseră orice altceva făcuseră post-oamenii înainte de... înainte de ce? Ochii femeilor rămăseseră intacti, deși înghețați și încețoșați în alb în pielea cenușie a fețelor, iar Daeman se uită în privirile lăptoase ale celor șase trupuri, ca și când ar fi putut găsi vreun răspuns acolo. Când nu primi nici unul, își dresе glasul și rosti în microfonul măștii osmotice:

- Ce credeți că le-a ucis?

- Și eu mă-ntrebam același lucru, spuse Harman, care plutea lângă alt pâlc de cadavre.

Culoarea albastră a costumului său era aproape șocantă în lumina slabă, funeбрă, și pe fundalul trupurilor cenușii.

- Depresurizare bruscă?

- Nu, răspunse Savi, care se apropiase la numai câțiva centimetri de chipul unei moarte. Nu există hemoragii înapoia ochilor, nici semne de asfixiere ori de spargere a timpanelor, așa cum s-ar fi petrecut dacă ar fi avut loc o pierdere catastrofală de atmosferă. Și - priviți aici!

Ceilalți doi se apropiară, plutind. Savi vâri trei degete înmănușate într-o gaură cu margini zdrențuite din gâtul cadavrului. Degetele intrară până la articulații. Dezgustat, Daeman dădu din picioare pentru a se îndepărta, totuși nu înainte de a observa că și celelalte cadavre prezentau asemenea răni neregulate pe gâturi, coapse și cuștile toracice.

- Animale de pradă? Întrebă Harman.

- Nu, nu cred, răspunse Savi plutind de la un cadavru la altul și inspectând toate rănilile. Și nu sunt nici efecte ale descompunerii. Nu cred că aici existau prea multe bacterii viabile, chiar înainte ca aerul să fi început să scape și să se instaureze frigul. Poate că post-oamenii nici măcar nu aveau bacterii în măruntaie.

- Cum se poate așa ceva? Întrebă Daeman.

Savi se mulțumi să clatine din cap. Pluti spre două corpuri încălcite în scaune pe următoarea platformă. Cadavrele acelea aveau răni mai largi în abdomene. În aerul rece și rarefiat unduiau zdrențe de țesătură rupte din haine.

- Ceva le-a rupt cu dinții burțile, șopti Savi.

- Ce?

Daeman auzi cât de găunos îi sună vocea în aparatul de comunicare al termopidermei.

- Cred că toți oamenii - post-ii - ăștia au murit din cauza rănilor, spuse Savi. Ceva le-a sfârtecat beregatele, burțile și inimile.

- Ce? repetă Daeman.

În loc să-i răspundă, Savi scoase pistolul negru din raniță și-l lipi pe peticul aderent de pe coapsa termopidermei. Indică mallul deschis al orașului interior, care se curba la opt sute de metri depărtare, drept în față.

- Ceva se mișcă acolo, zise ea.

Fără să aștepte, pentru a vedea dacă cei doi bărbați o vor urma, Savi se propulsă din picioare și pluti în direcția aceea.

41

Olympus Mons

După ce fuseseră capturați, Mahnmut se gândise că șansa lui cea mai bună ar fi fost să declanșeze Dispozitivul - indiferent ce ar fi fost el - imediat ce zeul blond din carul de luptă zburător le distrusese balonul și începuse să-i remorcheze spre Olympus Mons.

Însă nu putea să ajungă la Dispozitiv. Ori la transmițător. Ori la Orphu. Trebuia să-și folosească toate puterile doar pentru a se ține de balustrada nacelei, în vreme ce zburau aproape cu viteza sunetului către vulcanul marțian. Dacă Dispozitivul, transmițătorul și Orphu de pe Io n-ar fi fost legați de platforma nacelei cu toți metrii de sfoară și sârmă de care putuse face rost Mahnmut, cele trei obiecte ar fi căzut de la altitudinea de peste douăsprezece mii de metri spre platoul înalt Tharsis, între cel mai nordic vulcan, Ascræus, și Oceanul Tethys.

Zeul din vehicul - care continua să țină într-o singură mână toate tonele de masă inertă la care se adăuga masa cablurilor înseși - se ridică, după ce pornise spre nord, coti apoi către mare, continuând să câștige altitudine, și veni spre Olympus Mons dinspre nord. Chiar dacă picioarele scurte i se bălăngăneau în gol și manipulatorii îi erau adânc înfipti în balustrada nacelei, moravetul trebui să admită că era o panoramă dată naibii.

O masă compactă de nori acoperea majoritatea regiunii dintre vulcanii Tharsis și Olympus și doar formele solide ale vulcanilor

se înălțau peste plafonul norilor. Soarele ce suia pe boltă era mic, însă foarte strălucitor în sud-est, zugrăvind oceanul și norii în aur sclipitor. Lucirea aurie dinspre Oceanul Tethys era atât de puternică, încât Mahnmur fu nevoit să-și mărească gradul de polarizare a filtrelor. Olympus însuși, aflat chiar pe țărmul lui Tethys, era copleșitor în imensitatea sa, un con nesfârșit de câmpuri de gheață, ce se ridicau către o culme imposibil de verde, cu o serie de lacuri albastre în caldeira sa.

Carul zburător se înclină în jos și Mahnmur distinse stâncile verticale înalte de patru mii de metri de la poalele cvadrantului nord-vestic al vulcanului și, cu toate că stâncile se aflau în umbră, zări de asemenea drumuri mici și structuri pe un fel de fâșie îngustă de plajă, deși aici existau cu certitudine patru-cinci kilometri de coastă între stânci și apa aurie. Mai spre nord și mult mai spre Oceanul Tethys, Lycus Sulci, preschimbat într-o insulă în urma terraformării, semăna perfect cu capul unei șopârle ridicat către Olympus Mons.

Mahnmur îi descrie toate acestea lui Orphu, subvocalizând pe canalul cu fascicul îngust. Unicul comentariu al ionianului fu:

- Pare frumos, dar aș fi preferat să fi făcut excursia asta cu propriile noastre puteri.

Mahnmur își aminti că el nu se găsea acolo pentru a admira peisajul și umanoidul ca un zeu înclină carul spre piscul vulcanului gigantic. La trei mii de metri deasupra pantelor superioare înzăpezite, trecură printr-un câmp de forță - senzorii moravecului înregistrară șocul de ozon și diferențele de voltaj -, după care se redresă pentru apropierea finală de piscul verde și ierbos.

- Îmi pare rău că nu l-am văzut apropiindu-se mai devreme, ca să întreprind vreo acțiune de evitare, rosti Mahnmur către Orphu, în ultimele secunde înainte de a fi nevoit să întrerupă comunicațiile, pentru asolizare.

- Nu-i vina ta. *Deus ex machina* are obiceiul de a ne lua prin surprindere pe noi, cei orientați spre literatură.

După asolizare, zeul care-i capturase îl înhăță pe Mahnmur de gât și-l purtă fără pic de delicatețe în cel mai mare spațiu artificial pe care-l văzuse vreodată micul moravec. Alți zei masculi ieșiră pentru a-i aduce pe Orphu, Dispozitivul și transmițătorul. Apoi alți zei masculi apărură în sală în timp ce

Zeus îl asculta pe zeul din carul de luptă descriind capturarea. Mahnmut se simțea mai liniștit acum, gândindu-se că oamenii aceștia care se deplasau în care zburătoare *se considerau* pe ei înșiși zei, presupunând că alegerea lui Olympus Mons ca reședință nu era o simplă coincidență. Hologramele din nișe a zeci și zeci de alți zei și zeițe îi întăreau bănuiala. După care supra-zeul despre care Mahnmut aprecia că este Zeus începu să vorbească, dar tot în greacă. Mahnmut rosti o frază sau două în engleză. Zeul cu barbă sură și ceilalți zei mai tineri se încruntară, neînțelegători. Mahnmut se blestemă pentru că nu încărcase niciodată greaca veche sau modernă în baza lui de limbi. Nu păruse defel important atunci când pornise prima dată în *Doamna Brună*, să exploreze adâncurile oceanelor de pe Europa.

Mahnmut încercă în franceză. Apoi în germană. Apoi în rusă. Apoi în japoneză. Își parcurgea modesta sa bază de date a limbilor umane, formulând aceeași frază – „Am venit în pace și n-am intenționat să comit vreun delict” –, când personajul Zeus ridică o mână masivă pentru a-l reduce la tăcere. Zeii vorbiră între ei și nu sunau fericiți.

Ce se-ntâmplă? emise Orphu pe fascicul îngust. Carapacea ionianului se afla la cinci metri mai departe, pe pardoseală, alături de celelalte două artefacte din nacelă. Răpitorii lor nu păruseră să se fi gândit la posibilitatea ca în învelișul acela crăpat și stâlcit să poată exista o persoană înzestrată cu rațiune și-l tratau pe Orphu ca pe orice alt obiect. Mahnmut anticipase asta. De aceea folosisse formularea „... n-am intenționat să comit...”, în loc de „să comitem”. Indiferent ce anume ar fi decis zeii să-i facă lui, moravecului european, exista o șansă mărunță ca ei să-l lase pe Orphu în pace, deși pentru Mahnmut nu era clar în ce fel ar fi putut evada sărmanul ionian fără ochi, urechi, picioare sau manipulative.

Zeii vorbesc, răspunse Mahnmut tot pe fascicul îngust. *Nu-i înțeleg.*

Repetă câteva dintre cuvintele pe care le folosesc.

Mahnmut o făcu, expediindu-le silențios.

Este o variantă a grecei antice, zise Orphu. *O am în baza mea de date. Îi pot înțelege.*

Descarcă-mi baza de date, expedie Mahnmut.

Pe fascicul îngust? se miră Orphu. *Ar dura o oră. Dispui de o oră?*

Mahnmut întoarse capul pentru a-i privi pe chipeșii masculi umanoizi care lătrau silabe între ei. Păreau să se apropie de luarea unei decizii. *Nu*, spuse el.

Subvocalizează-mi spusele lor și eu o să-ți traduc, vom decide răspunsul potrivit, după care îți voi trimite fonemele pe care trebuie să le rostești, propuse ionianul.

În timp real?

Avem de ales?

Zeul care-i capturase vorbea cu bărbosul de pe tronul de aur. Mahnmut expedie ceea ce auzea, căpătă traducerea într-o fracțiune de secundă, se consultă cu Orphu și memoră silabele replicii lor în greacă. Micuțului moravec nu i se părea defel eficient.

- ... este doar un automat mic și inteligent, iar celelalte obiecte sunt lipsite de valoare ca pradă, stăpâne Zeus, spuse zeul blond, înalt de doi metri și jumătate.

- Apollo, stăpân al arcului de argint, nu ignora asemenea jucării ca fiind lipsite de valoare, până nu știm de unde și de ce au venit. Balonul pe care l-ai distrus nu era o jucărie.

- Nici eu nu sunt o jucărie, rosti Mahnmut. Am venit în pace și n-am intenționat să comit vreun delict.

Zei auvră o reacție colectivă de surprindere și murmură în între ei.

Cât de înalți sunt zeii aceștia? expedie Orphu pe fascicul îngust.

Mahnmut îi descrie iute.

Imposibil, zise ionianul. *Structura scheletului omenesc începe să fie ineficientă de la înălțimea de doi metri, iar trei metri ar fi absurd. S-ar fractura oasele gambelor.*

Este gravitație marțiană, îi reaminti Mahnmut prietenului său. *Este cel mai oribil câmp gravitațional de care am avut parte vreodată, dar nu-i decât o treime din cel terestru normal.*

Crezi așadar că zeii aceștia sunt de pe Pământ? întrebă Orphu. *Pare cu totul improbabil, numai dacă...*

Scuză-mă, expedie Mahnmut. *Devin ocupat aici.*

Zeus chicoti și se aplecă în față pe tron.

- Prin urmare, micuța jucărie-persoană poate vorbi graiul omenesc.

- Pot, răspunse Mahnmut, receptând cuvântul de la Orphu deși nici unul dintre moraveci nu știa care ar fi fost apelativul

onorific corect pentru zeul tuturor zeilor, regele zeilor, stăpânul universului.

Deciseseră să nu încerce nici unul.

- Și Vracii pot vorbi, se răsti Apollo, adresându-i-se tot lui Zeus, însă nu pot gândi.

- Eu pot vorbi și gândi, anunță Mahnmut.

- Într-adevăr? făcu Zeus. Are și un nume micuța persoană care vorbește și gândește?

- Sunt moravecul Mahnmut, rosti el apăsător. Marinar al mărilor înghețate de pe Europa.

Zeus chicoti, totuși era un hureit îndeajuns de gros încât să vibreze materialul de la suprafața lui Mahnmut.

- Deci asta ești? Cine-i tatăl tău, moravecul Mahnmut?

Mahnmut și Orphu avură nevoie de două secunde întregi de dialog pe fascicul îngust pentru a decide asupra răspunsului onest.

- Eu nu am un tată, Zeus.

- Atunci ești o jucărie.

Când se încrunta, sprâncenele lui uriașe și albe aproape că se atingeau deasupra nasului coroiat.

- Nu sunt o jucărie, ci pur și simplu o altă formă de persoană. Așa cum este și prietenul meu de aici, Orphu de pe Io, moravec spațial, care lucrează în Torul Io.

Indică spre carapace și toți ochii divini se întoarseră către Orphu. Ionianul fusese cel care insistase să i se releve natura. Anunțase că dorea să împărtășească soarta lui Mahnmut, oricare ar fi fost aceasta.

- Altă persoană mică, dar în forma unui crab rupt? rosti Zeus, fără să mai chicotească.

- Da, încuviință Mahnmut. Pot să știu numele răpitorilor noștri?

Zeus ezită, Apollo protestă, însă în cele din urmă regele zeilor se aplecă plin de ironie și întinse brațul spre fiecare zeu, pe rând.

- Așa cum știți, cel care v-a capturat este Apollo, fiul meu. Lângă el, și răcnind cu patos înainte de a vă alătura conversației noastre, este Ares. Întunecat dinapoia lui Ares este fratele meu Hades, alt fiu al lui Cronos și Rhea. În dreapta mea stă fiul soției mele, Hefaistos. Zeul măreț de lângă prietenul tău crab este fratele meu, Poseidon, chemat aici în cinstea sosirii voastre. Alături de Poseidon, cu guler de alge aurii, este Nereus, de

asemenea din adâncuri. Dincolo de nobilul Nereus se găsește Hermes, călăuzitor și omorător de giganți. Mai sunt mulți alți zei... și zeițe, văd... care intră în Marea Sală în timp ce noi vorbim, dar aceștia șapte și cu mine vom fi jurații voștri.

- Jurați? repetă Mahnmut. Prietenul meu Orphu de pe Io și cu mine n-am comis nici un delict împotriva voastră.

- Dimpotrivă, hohoti Zeus și schimbă brusc graiul, vorbind în engleză. Ați venit din spațiul jupiterian, micule moravec, micule robot, iar cel mai probabil este că aveți gânduri necurate. Fiica mea Atena și cu mine v-am doborât nava și mărturisesc că am crezut că v-am distrus pe toți. Sunteți niște monstruozi mici și rezistenți. Dar azi va fi sfârșitul vostru.

- Vorbești graiul acestei creaturi? îl întrebă Ares pe Zeus. Cunoști limba aceasta barbară?

- Părintele tău vorbește toate graiurile, zeu al războiului, se răsti Zeus. Ține-ți gura!

Sala uriașă și numeroasele mezanine se umpleau rapid cu zei și zeițe.

- Duceți acest micuț câine-om-mașină și crabul fără picioare într-o încăpere etanșă a palatului, rosti Zeus. Voi conferi cu Hera și cu ceilalți ale căror sfaturi le prețuiesc și-n scurtă vreme vom decide ce să facem cu ei. Celelalte două obiecte duceți-le în vistieria cea mai apropiată. Treptat, le vom evalua valoarea.

Zei Apollo și Nereus se apropiară de Mahnmut. Micuțul moravec se gândi dacă să se lupte ori să fugă - avea pe încheietură un laser de voltaj mic, cu care i-ar fi putut surprinde pe zei pentru o clipă sau două și putea să alerge rapid pe toate patru membrele pe distanțe scurte, poate chiar să iasă din Sala Mare și să plonjeze în lacul caldeirei, pentru a se ascunde în adâncurile sale -, însă apoi îl privi pe Orphu, care fusese deja săltat fără eforturi de patru zei nenumiți și le îngădui să-l ridice de asemenea și să-l scoată afară din sală, ducându-l ca pe o păpușă metalică mare.

Potrivit cronometrului intern al lui Mahnmut, așteptară timp de treizeci și șase de minute în spațiul de depozitare lipsit de ferestre, până apăru călăul lor. Era un spațiu mare, cu pereți de marmură groși de doi metri și - îl anunțară instrumentele pe Mahnmut - câmpuri de forță înglobate ce puteau rezista la o explozie nucleară de forță redusă.

Este momentul să declanșăm Dispozitivul, expedie Orphu pe fascicul îngust. Indiferent ce va face, este preferabil decât să-l lăsăm să ne distrugă fără împotrivire.

L-aș declanșa dacă aș putea, zise Mahnmut, dar nu avea o telecomandă. Iar eu am fost prea ocupat cu construirea nacelei pentru a improviza ceva.

Oportunități pierdute, hurui Orphu. Dă-le dracu'. Am făcut tot ce-am putut.

Eu încă n-am abandonat, spuse Mahnmut. Se plimba înainte și înapoi, testând perimetrul ușii metalice prin care intraseră. Era de asemenea sigilată cu câmpuri de forță. Dacă Orphu ar mai fi avut brațele, poate ar fi putut smulge ușa. Poate.

Ce spune Shakespeare despre astfel de sfârșituri? întrebă Orphu. „Poetul Will” și-a luat vreodată adio de la „tânăr”?

Nu tocmai, răspunse Mahnmut, pipăind pereții cu degetele sale organice. S-au despărțit în termeni destul de acri. Relația li s-a terminat când au descoperit că făceau sex cu aceeași femeie.

Ce-a fost asta, o glumă? întrebă Orphu cu glas sever.

Mahnmut fu atât de surprins, încât încremeni locului. Poftim? Nu contează.

Ce spune Proust despre așa ceva? întrebă Mahnmut.

Long temps, je me suis couché de bonne heure, recită Orphu de pe lo.

Lui Mahnmut nu-i plăcea franceza – întotdeauna o simțea ca pe un ulei prea vâscos între angrenajele sale însă limba exista în baza lui de date și putea să traducă. „Mult timp, eu m-am culcat de cu seară.”

După două minute și douăzeci și nouă de secunde, Mahnmut transmise pe fascicul îngust, *Restul e tăcere.*

Ușa se deschise și o zeiță înaltă de doi metri păși în cameră, după care închise ușa și o sigilă înapoia ei. Purta în ambele mâini un ovoid argintiu, ale cărui porturi mici și negre erau ațintite spre cei doi moraveci. În mod instinctiv, Mahnmut știa că n-ar fi fost bine s-o irite. Se retrase până ce putu întinde un braț și atinge carapacea lui Orphu, deși știa perfect că ionianul nu putea simți contactul.

Zeița rosti în engleză:

– Mă numesc Hera și am venit să vă scap o dată pentru totdeauna de suferințe pe voi, moraveci nătângi, nătângi de tot. Neamul vostru nu mi-a plăcut niciodată.

Urmă un fulger și o zguduitură, apoi se lăasă bezna absolută.

42 Olimp și Ilion

Impulsul meu este să mă TC de pe Olimp în clipa în care le văd pe Thetis, Afrodita și Muza mea intrând în Sala Mare, dar îmi amintesc că Afrodita deține puterea pe care mi-a dăruit-o și mie, de a vedea și de a urmări perturbațiile din continuumul cuantic. O grăbită ieșire cuantică în momentul acesta i-ar putea atrage atenția. În plus, nu mi-am prea terminat treburile aici.

Deplasându-mă cât mai silențios în lateral, punând zei și zeițe înalte între mine și femeile care intrau, mă furizez îndărătul unei coloane mari, apoi mă retrag cu spatele înainte din Sala Mare. Aud strigătele furioase ale lui Ares, care continuă să dorească să știe ce s-a întâmplat pe câmpul de bătălie Ilion în absența lui și după aceea pe Afrodita rostind:

- Stăpâne Zeus, Părinte, deși sunt încă în convalescență după rănilor mele teribile, am cerut să fiu lăsată să plec din cuvele de vindecare și să vin aici, fiindcă mi s-a spus că există un muritor care a furat un medalion TC și Coiful Morții, făurit pentru invizibilitate de însuși stăpânul Hades. Mă tem că muritorul acesta face multe rele, chiar în timp ce noi vorbim aici.

Mulțimea de zei izbucnește într-un vuiet de întrebări răcnite și bolboroseli.

S-a zis și cu orice avantaje pe care le-aș fi putut avea. Încă protejat de câmpul Coifului, alerg pe un coridor lung, cotesc la stânga la prima bifurcație, apoi imediat la dreapta pe alt coridor. Habar n-am încotro mă-ndrept, știu doar că unica mea speranță este să dau peste Hera. Mă opresc derapând la altă răspântie, aud cum vuietele sporesc din Sala Mare, închid ochii și mă rog – însă nu acestor zei porcini. Este pentru prima dată când mă rog de la vârsta de nouă ani, când mama s-a îmbolnăvit de cancer.

Deschid ochii și o zăresc pe Hera traversând o întretăiere de coridoare, la o sută de metri în stânga mea.

Sandalele mele lipăie și sunetele lor reverberează prin lungile holuri de marmură. Trepiede înalte de aur proiectează luminile flăcărilor pe pereți și tavan. Acum nu-mi mai pasă că fac zgomot – trebuie s-o ajung din urmă. Alte mugete răsună pe coridoare dinspre mulțimea agitată din Sala Mare. Pentru o secundă, mă

Întreb cum își va ascunde Afrodita complicitatea în faptul că m-a înarmat și m-a trimis s-o spionez și s-o omor pe Atena, dar înțeleg că zeița iubirii este o mincinoasă perfectă. Voi fi mort înainte de a avea cea mai mică șansă de a spune cuiva adevărul. Afrodita va fi eroina care i-a avertizat pe ceilalți zei asupra duplicității mele.

Hera, care mergea repede, se oprește brusc și se uită peste umăr. Eu mă oprisem oricum și mă clatin pe vârfurile picioarelor, străduindu-mă să nu-mi trădez poziția. Soția lui Zeus face o grimasă, privește într-o parte și în cealaltă, după care își trece palma peste o ușă metalică înaltă de șase metri. Metalul zumzăie, încuietori interne clicăie și ușa se deschide spre înăuntru. Trebuie să mă grăbesc să intru, înainte ca Hera să închidă ușa în urma ei printr-un gest. Un vacarm încă și mai răsunător dinspre Sala Mare îmi acoperă sunetul sandalelor pe piatră. Hera scoate o armă cenușie și netedă – seamănă mai degrabă cu cochilia unei scoici, cu aperturi negre, ucigașe – din faldurile robei.

Roboțelul și carapacea de crab sunt unicele obiecte dinăuntru. Robotul se retrage din fața Herei, așteptându-se în mod evident la ceea ce va urma, pune o mână cu straniu aspect omenesc pe uriașa formă cu învelișul crăpat și-mi dau seama pentru prima dată că celălalt obiect trebuie să fie de asemenea un robot. Indiferent ce ar fi mașinăriile acestea, ele nu fac parte din Olimp – sunt convins.

– Mă numesc Hera, spune zeița, și am venit să vă scap o dată pentru totdeauna de suferințe pe voi moraveci nătângi, nătângi de tot. Neamul vostru nu mi-a plăcut niciodată.

Mă oprisem înainte ca ea să fi vorbit. La urma urmelor, ea este Hera, soția și sora lui Zeus, stăpâna zeilor și cea mai puternică dintre zeițe, cu posibila excepție a Atenei. Poate că de vină a fost partea „neamul vostru” din „neamul vostru nu mi-a plăcut niciodată”. Eu m-am născut la mijlocul secolului al douăzecilea, am trăit în secolul al douăzeci și unulea și am mai auzit genul acesta de expresie – de prea multe ori.

Indiferent care ar fi motivul, îndrept bastonul taser spre javra arogantă și-l declanșez.

Nu eram sigur dacă cei cincizeci de mii de volți vor avea efect asupra unei zeițe, dar au cu certitudine. Hera se convulsionează, începe să cadă și declanșează ovoidul din mâinile ei, distrugând

panourile strălucitoare din plafon, care iluminează încăperea. Se face întuneric absolut.

Retrag electrodul taser și pregătesc altă încărcătură, dar în camera fără ferestre este beznă totală și nu pot vedea nimic. Înaintez și aproape că mă-mpiedic de corpul Herei. Pare inconștientă, totuși continuă să zvâcnească pe pardoseală. Brusc, două fascicule de lumină traversează camera. Îmi scot Cușma lui Hades și mă zăresc în razele paralele.

- Ia-mi lumina din ochi, mă adresez roboțelului.

Lumina pare să-i iasă din piept. Razele se deplasează.

- Ești om? întreabă robotul.

Am nevoie de o secundă ca să-mi dau seama că a vorbit în engleză.

- Da, îi răspund și propriul meu grai îmi sună straniu în gâtleej. Tu ce ești?

- Amândoi suntem moraveci, răspunde forma micuță și se apropie, iar razele gemene se opresc asupra Herei.

Pleoapele zeiței au început deja să se zbată. Mă aplec, ridic arma cenușie și o strecor în buzunarul tunicii.

- Eu mă numesc Mahnmut, spune robotul.

Capul lui negru nu-mi ajunge nici măcar la înălțimea pieptului. Nu văd nici un fel de ochi în fața metalică, cu aspect de plastic, dar în locul unde ar trebui să fie ochii există benzi întunecate și am senzația că mă privește.

- Prietenul meu este Orphu de pe Io, adaugă el.

Glasul robotului este blând, doar vag masculin și deloc metalic sau așa cum m-aș fi așteptat să sune un robot. Gesticulează către carcasa fisurată care ocupă cinci metri în cealaltă parte a încăperii.

- Orphu... este... viu? îl întreb.

- Da, dar acum nu are ochi sau manipuloare, spune roboțelul. Îi transmit însă prin radio ceea ce vorbim noi și spune că este încântat de cunoștință. Spune că dacă ar mai fi avut ochi, ai fi primul om cu care a dat ochi vreodată.

- Orphu de pe Io, repet eu. Io nu este un satelit al lui Saturn?

- Mai precis, al lui Jupiter, zice mașinăria Mahnmut.

- Ei bine, mă bucur și eu de cunoștință, totuși trebuie s-o ștergem imediat de-aici și putem pălăvrăgi mai târziu. Vaca asta-ncepe să se trezească. Peste un minut sau două, cineva o s-o caute. Zeii sunt destul de nemulțumiți în clipa de față.

- Vacă, repetă robotul și privește în jos la Hera. Ce amuzant!

Își mută proiectoarele gemene spre ușa:

- Se pare că ușa grajdului s-a încuiat înapoia vacii. Ai vreun mijloc de a descurca ușa, ori de a o smulge din țâțâni?

- Nu, îi răspund, dar pentru a ieși de-aici nu trebuie să folosim ușa. Dă-mi mâna... sau laba... sau ce este ea.

Robotul șovăie.

- Intenționezi cumva să ne teleportezi cuantic de aici?

- Știi despre TC?

Forma micuță își deplasează razele înapoi către cochilia inertă de crab care se ridică deasupra capului meu.

- Ne poți lua pe amândoi cu tine?

Este rândul meu să ezit.

- Nu știu. Bănuiesc că nu. Atâta masă...

Hera se foiește și geme la picioarele noastre - mă rog, la picioarele mele și la suporturile mobile ale acestui Mahnmut, care aduc vag cu niște picioare.

- Dă-mi mâna, repet. O să te TC într-un loc sigur, departe de Olimp, apoi voi reveni după prietenul tău.

Roboțelul se mai îndepărtează cu un pas.

- Înainte de a pleca, trebuie să știu că Orphu poate fi salvat.

Pe coridor răsună glasuri. Au pornit deja în căutarea mea? Așa se pare. Oare Afrodita și-a împărtășit tehnologia de a vedea prin Cușma lui Hades, ori s-au răspândit și cercetează tot spațiul ca și cum ar vâna un om invizibil? Hera geme și se întoarce pe o parte. Pleoapele încă i se zbat, dar își recapătă în mod vădit cunoștința.

- Băga-mi-aș, mormăi eu.

Îmi smulg mantia și scot harnașamentul de levitație care face parte din armura mea.

- Fă-mi, te rog, puțin lumină aici.

Oare ar trebui să spun „te rog” unui robot? Bineînțeles, acest Mahnmut n-a spus că-i un robot, ci un moravec. Ce-o mai fi însemnând și asta...

Prima curea a harnașamentului este mult prea scurtă pentru a cuprinde învelișul uriaș al crabului, însă leg laolaltă toate cele trei secțiuni ale harnașamentului, prinzând cataramele din capete de fisuri ale carcasei. Amărâtul de Orphu arată de parcă ar fi fost folosit ani de zile de către teroriști ca țintă în poligon. Pe carapacea lui cu vag aspect metalic există cratere în interiorul

altor cratere.

- Bun, rostesc eu. Ia să vedem dacă merge.

Activez harnașamentul. Tonele de carapace inertă de crab se leagănă, se balansează, dar după aceea levitează la treizeci de centimetri deasupra pardoselii de marmură.

- Ia să vedem dacă medalionul poate transporta atâta greutate, spun, fără să-mi pese dacă Mahnmur mă înțelege, și-i întind roboțelului bastonul taser. Dacă vaca se clintește înainte să revin sau dacă intră cineva pe ușă, țintește și apasă bastonul aici. O să-l oprească pe unul.

- De fapt, zice Mahnmur, trebuie să merg să iau două obiecte pe care ni le-au furat și m-aș putea descurca mai bine cu dispozitivul acela de invizibilitate pe care-l utilizezi. Poate fi împrumutat?

Îmi restituie bastonul.

- Căcat! spun eu.

Vocile se aud acum chiar din fața ușii. Îmi slăbesc armura, smulg gluga de piele și o arunc robotului. Oare micul dispozitiv al lui Hades va funcționa pentru o mașinărie? Oare ar trebui să-i spun că Afrodita îl poate vedea, chiar dacă-l poartă? Nu mai am timp.

- Cum te voi găsi când mă-ntorc? îl întreb.

- Vino pe malul apropiat al lacului caldeirei în ora următoare, spune robotul. Te voi găsi eu.

Ușa se deschide. Roboțelul dispare.

Pe Nightenhelser și Patrocle îi înhățasem pur și simplu pentru a-i include în câmpul TC, deși îl târâsem pe inertul Patrocle, cuprinzându-l cu un braț. Mă reazem de carapacea lui Orphu, cu un braț ridicat cât pot de mult, vizualizez destinația și răsucesc medalionul.

Lumină solară puternică și nisip sub tălpi. Masa Orphu s-a teleportat o dată cu mine și acum plutește la treizeci de centimetri deasupra nisipului, ceea ce este foarte bine, fiindcă sub el sunt destule pietroaie. Nu cred că-i posibil să ieși din TC într-un obiect solid, dar mă bucur că n-am ales ziua de azi ca să verificăm.

Am sosit la tabăra lui Agamemnon de pe plajă, însă zona corturilor este în majoritate pustie la ora aceasta târzie a dimineții. În ciuda norilor de furtună care gonesc pe deasupra,

razele de soare pătrund până pe plajă și pe corturile colorate, luminează lungile corăbii negre și-mi arată gărzile aheilor sărind înapoi, șocate de apariția noastră bruscă. Pot auzi vuietul bătăliei la câteva sute de metri dincolo de tabără și știu că grecii și troienii încă se luptă acolo, după tranșeele defensive ale aheilor. Poate că Ahile conduce un contraatac.

- Această scoică este sacră pentru zei! răcnesc eu către străjile care s-au ghemuit înapoia lăncilor. Cine-o va atinge va fi pedepsit cu moartea! Unde-i Ahile? A fost aici?

- Cine ești tu de-ntrebi? întreabă cel mai înalt și mai hirsut dintre străjeri.

Ridică lancea. Îl recunosc vag ca fiind Guneus, conducătorul enianilor și perrhaibilor din Dodona. Nu știu ce caută comandantul acesta aici, astăzi, păzind tabăra lui Agamemnon, dar n-am timp să aflu.

Îl dobor pe Guneus cu taserul și mă uit la adjunctul său, un omuleț crăcănat.

- *Tu* mă poți duce la Ahile?

Bărbatul își înfinge mânerul lăncii în nisip, se pleacă într-un genunchi și înclină scurt din cap. Celelalte străji șovăie, însă apoi procedează la fel.

Întreb unde este Ahile.

- Toată dimineața, semizeul Ahile a umblat pe malul mării, chemându-i pe aheii dormiți și deșteptând comandantii cu strigătele sale ascuțite, zice adjunctul lui Guneus. După aceea i-a provocat pe atrizi la luptă și i-a înfrânt pe amândoi. Acum este cu marile căpetenii și plănuiesc un război, spun ei, împotriva Olimpului însuși.

- Du-mă la el!

Pe când ei mă conduc afară din tabără, privesc înapoi spre carcasa lui Orphu de pe lo - continuă să plutească deasupra nisipului, cu ceilalți străjeri păstrând o distanță respectuoasă - și izbucnesc în hohote de râs.

Adjunctul cel scund mă privește întrebător, totuși nu-i ofer nici o explicație. Este vorba pur și simplu despre faptul că aceasta este prima dată după nouă ani că umblu liber pe câmpiile Ilionului nemetamorfozat, ca Thomas Hockenberry, nu în forma altcuiva. Mă simt bine.

Inelul ecuatorial

Imediat înainte să găsească firmeria, Daeman se plânsese că era lihnit de foame. Era *într-adevăr* lihnit de foame. Niciodată până atunci nu lăsase să treacă atâta timp între două mese. Ultimul lucru pe care-l mâncase fuseseră câteva bucățele amărâte din cel din urmă baton de hrană deshidratată, cu aproape zece ore în urmă.

- Trebuie să existe *ceva* de mâncare în orașul ăsta, spunea Daeman.

Înaintau, propulsându-se din picioare, prin orașul orbital mort. Deasupra lor, panourile strălucitoare lăsaseră loc altora transparente, care arătau felul în care se rotea lent asteroidul și orașul său. Pământul apărea și le traversa câmpul vizual de deasupra, cu lumina sa blândă iluminând spațiul pustiu, corpurile plutitoare, plantele moarte și algele care se legănau.

- Trebuie să existe ceva de mâncat pe-aici, repetă Daeman. Conserve, alimente liofilizate... *orice*.

- Dacă există, sunt vechi de secole, zise Savi. Și la fel de mumificate ca post-oamenii.

- Dacă găsim niște servitori, ei ne vor hrăni, spuse Daeman, pricepând că afirmația era un nonsens imediat ce o rostise.

Harman și bătrâna nu se sinchisiră să-i relice. Plutiră într-un luminiș mic din câmpurile sălbătice de alge. Aerul părea nițel mai dens aici, totuși, Daeman nu-și ridică masca osmotică sau gluga termopidermei pentru a încerca să-l respire. Chiar și prin mască își dădea seama că puținul aer rece avea un miros respingător.

- Dacă găsim un faxportal, spuse Harman, va trebui să-l folosim ca s-ajungem acasă.

Corpul său era musculos și în formă în termopiderma albastră, dar, prin masca lui clară, Daeman putea să-i distingă începuturile de cute și riduri din jurul ochilor. Părea mai bătrân decât fusese cu doar o zi în urmă.

- Nu știu dacă aici sus există faxportaluri, rosti Savi. Iar eu nu m-aș mai faxa, dacă aș putea.

Harman o privi atent. Pământul apăru deasupra lor și sclipirea sa slabă le ilumină vag chipurile.

- Vom mai avea de ales? Ai spus că scaunele erau numai pentru dus.

Zâmbetul femeii era obosit.

- Codul meu nu mai există în băncile lor de faxare. Sau, dacă este, se mai află acolo doar pentru a fi șters. Și mă tem că același lucru poate fi adevărat și pentru voi doi, după ce voynicșii ne-au detectat în Ierusalim. Însă chiar dacă codurile v-ar fi valabile și chiar dacă, cumva, am localiza aici noduri-fax, și chiar dacă, cumva, am învăța cum să operăm mașinăriile - să știți că acelea nu sunt faxportaluri obișnuite - și eu aș rămâne în urmă pentru a vă faxa acasă, nu cred că ar funcționa.

Harman suspină.

- Va trebui să găsim pur și simplu altă cale.

Privi în jurul orașului întunecat, uitându-se la leșurile înghețate și la pâlcurile de alge care se legănau și spuse:

- Nu asta mă așteptasem să găsesc în inele.

- Nu, încuviință bătrâna. Nici unul dintre noi nu se aștepta la așa ceva. Chiar și pe timpul meu, ne gândeam că miile de lumini care se vedeau noaptea pe cer însemnau milioane și milioane de post-oameni în mii de orașe orbitale.

- Dar câte orașe crezi c-au avut? întrebă Harman. În afară de acesta.

Ea strânse din umeri.

- Poate doar unul, în inelul polar. Poate nimic altceva. Bănuiala mea actuală este că existau numai câteva mii de post-oameni când i-a izbit holocaustul.

- Atunci ce erau toate mașinile și dispozitivele pe care le-am văzut când am suit? întrebă Daeman.

Nu-i prea păsa de răspuns, totuși încerca să-și ia gândurile de la stomacul său gol.

- Un fel de acceleratoare de particule, zise Savi. Post-ii erau obsedați de călătoria temporală. Acele mii de acceleratoare mari produceau mii de găuri-de-vierme micuțe - ele erau masele învolburate pe care le-ați văzut la capătul majorității acceleratoarelor.

- Și oglinzile gigantice? spuse Harman.

- Efect Casimir, rosti Savi, care reflectă energie negativă în găurile-de-vierme ca să le împiedice să implodeze în găuri negre. Dacă găurile-de-vierme ar fi fost stabile, post-ii ar fi putut călători prin ele spre orice loc din continuumul spațio-temporal unde ar fi putut poziționa celălalt capăt al găurii-de-vierme.

- În alte sisteme solare? întrebă Harman.

- Nu cred. Nu cred că post-ii au reușit nici măcar să trimită sonde automate în afara sistemului nostru. Ei au însămânțat sistemul planetar exterior cu roboți inteligenți autoevolutivi cu mult înainte să mă fi născut eu - post-ii aveau nevoie de asteroizi pentru materiale de construcție -, dar nu cu nave stelare, fie automate, fie de altă natură.

- Atunci unde mergeau cu găurile astea de vierme? zise Harman.

Savi ridică din umeri.

- Cred că activitatea cuantică a fost cea care...

- La *dracu'!* strigă Daeman care ascultase suficient de mult pălăvrăgeala aceea lipsită de sens. Mi-e *foame!* Vreau *mâncare!*

- Așteaptă, rosti Harman. Văd ceva.

Arată în sus și înainte față de direcția înaintării lor.

- Este firmeria, spuse Savi.

Avea dreptate. Înotară, dând din picioare, încă un kilometru prin lumina subacvatică a orașului mort de pe asteroid, ignorând mumiile cenușii plutitoare ale post-oamenilor morți pe care le întâlneau, până putură zări clar dreptunghiul de plastic transparent, aflat la o sută de metri mai sus pe unul dintre pereții strălucitori. La interior, pe sute de metri se întindeau nenumărate șiruri de cuve de vindecare umplute cu oameni de stil-vechi în pielea goală, iar servitori - Daeman aproape că lăcrimă la imaginile acelea familiare - și alte forme se mișcau înainte și înapoi sub lumina puternică, de spital, din încăpere.

- Așteptați, icni bărbatul.

Înotaseră și se propulsaseră viguros prin aerul rarefiat și toxic din apropierea podelelor, găsind montanți, terase, arbori morți și alte obiecte solide în care să se împingă, totuși Daeman era epuizat. Niciodată nu depusese un asemenea efort.

Deși vizibil nerăbdătoare să suie spre firmeria luminoasă, Savi se întoarse și pluti către Daeman care găfâia. Harman ridică privirea la incinta cu perete transparent și în ochi i se citea înfrigurarea.

Savi îi întinse lui Daeman sticla ei și bărbatul bău toată apa care rămăsese, fără ezitare sau a-i cere permisiunea. Era deshidratat și istovit.

- I-am promis Adei c-o voi lua cu noi, vorbi încetișor Harman.

Atât Daeman, cât și bătrâna evreică se uitară la el.

- Am fost sigur că vom fi într-o navă spațială, adăugă Harman

și înălță stânjenit din umeri. I-am promis că ne vom opri la Palatul Ardis și-o vom lua.

- Oricum, era furioasă pe tine, zise Daeman între două horcăituri după aer.

Masca osmotică nu părea să-i asigure niciodată tot oxigenul de care avea nevoie.

- Da, încuviință Harman.

Savi împinse în lături un cadavru cenușiu cu abdomenul sfârtecat, care apăru plutind din alge și ai cărui ochi albi înghețați păreau să se holbeze cu reproș la ei.

- Mă-ndoiesc tare mult că Ada ar fi încântată să fie aici în clipa asta, rosti ea și arătă în sus către firmerie. Dar tu ar trebui să fii, Harman. Asta era obiectivul tău, nu? S-ajungi la firmerie și să mai negociezi câțiva ani.

- Așa ceva, spuse Harman.

Femeia indică din cap spre cadavru.

- Se pare că nu vei negocia cu post-ii.

- Crezi că firmeria este automatizată? întrebă Harman. Că în ultimele secole numai servitorii au menținut-o în funcțiune, faxându-ne sus pe noi, reparându-ne pentru cele cinci Douăzeci ce ne-au fost alocate și apoi faxându-ne înapoi la viețile noastre mărunte și banale?

- Păi de ce să nu suim, ca să aflăm?

Intrară în dreptunghiul strălucitor cu laturile de sticlă printr-un pătrat alb semipermeabil, asemănător celui de la ecluză.

Era firmeria. Nu avea doar lumină și aer, ci și gravitație, egală cu o zecime din a Pământului. Daeman căzu în patru labe când trecu prin perete, nereușind să se adapteze atât de iute forței gravitaționale slabe, dar persistentă. Schimbarea bruscă, la care se adăugă vederea salutară a servitorilor atât de familiari, plus teroarea de a reveni în firmerie atât de curând după episodul cu alozaurul, îi înmuieră picioarele și nu mai putu rămâne vertical nici chiar în câmpul gravitațional similar cu al unei piscine.

Savi și Harman trecură de la o cuvă la alta. Femeia își luă masca osmotică de pe față și testă aerul.

- Rarefiat, dar duhoarea e teribilă, rosti ea și glasul îi sună straniu și ascuțit. Probabil că aerul este necesar aici, deși nu știu în ce scop, totuși este prea stricat pentru a-l respira. Păstrați-vă măștile.

Daeman nu mai avu nevoie de îndemnuri; nici măcar nu-și atinse masca.

Servitorii îi ignorară, ocupându-se de diverse console virtuale de comandă. Fluide verzi și roșii ce intrau și ieșeau din cuve prin conducte și tuburi transparente. Harman privi în toate recipientele înalte de trei metri. Corpurile umane din ele erau în majoritate cvasiperfecte, însă neformate, cu pielea prea lucioasă, cu țestele și regiunile inghinale spâne și ochii albi. Doar câteva dintre formele plutitoare erau aproape complete; de pe ele, ochi colorați și cu inteligență somnolentă clipeau spre ei.

Daeman umblă în urma lui Savi și Harman, ținându-se cât mai departe de cuve. Se uită la proto-oamenii aceia, își aminti imaginile sale neclare din cuve, cu numai câteva zile în urmă, și se înfioră din nou, retrăgându-se până se izbi de o masă. Un servitor pluti în jurul lui, ignorându-l.

- În mod clar, nu sunt programați să se ocupe cu oamenii care nu sunt în cuve, spuse Savi. Deși dacă am interveni în mod major în activitatea lor, probabil că ar face ceva să ne înlăture din cale.

O lumină verde clipi brusc pe o cuvă care conținea un corp complet reconstruit - o femeie tânără, cu ochi albaștri și păr roșu pe cap și între picioare - și fluidul din interior începu să bolborosească sălbatic. Peste o secundă, corpul dispăru. Peste doar câteva secunde, alt corp se materializă în recipient - un bărbat albicios cu ochi morți și căscați și o rană în frunte.

- Au câte un faxportal în fiecare acvariu! strigă Daeman.

Apoi înțelese că era firesc. Acea era modalitatea prin care corpurile lor erau aduse aici, sus, la fiecare Douăzeci, sau după fiecare rănire serioasă. *Ori moarte.*

- Am putea utiliza nodurile alea fax, adăugă el.

- Poate că voi puteți, zise Savi, apropiindu-și chipul de o cuvă. Sau poate că nu. Faxarea este codată pentru corpul din cuvă. Este posibil ca mașina să nu vă recunoască codurile și să vă... purjeze.

Fluide colorate curseră în recipientul cu cadavrul abia apărut. Dintr-o apertură se iviră nori de viermișori albaștri, care roiră spre bărbatul mort și se îngropară în craniul perforat și în carnea albă și puhavă.

- Mai vrei să petreci o durată suplimentară în cuvă? îl întrebă Savi pe Harman.

Bărbatul se mulțumi să-și frece bărbia și miji ochii către

șirurile numeroase de recipiente sclipitoare. Brusc întinse brațul:

- Sfinte Hristoase! rosti el.

Cei trei se apropiară încet, pe jumătate mergând, pe jumătate plutind în gravitația redusă, însă care nu mai era neglijabilă de acum. Lui Daeman pur și simplu nu-i venea să-și creadă ochilor.

Cam o treime dintre cuvele aflate în capătul acesta erau pline cu fluid, dar nu conțineau corpuri umane. Corpuri - și părți din corpuri - existau însă pe toate suprafețele libere din jur: podea, mese, tăbliile consolelor servitorilor, ba chiar și pe servitorii scoși din funcțiune înșiși. La prima vedere, Daeman crezu - speră - că erau alte rămășițe mumificate ale post-ilor, oricât de oribil ar fi fost așa ceva, totuși nu erau mumii. Și nu erau nici rămășițe ale post-oamenilor.

Firmeria era un bufet-suedez de coșmar.

Pe masa lungă din fața lor zăceau bucăți de corpuri omenești - albe, roz, roșii, umede, însângerate, proaspete. O duzină de trupuri de pe masa aceea, masculi și femele, ude și aparent recent scoase din cuve, fuseseră eviscerate - organele scoase dinăuntru, carnea roasă de pe coastele însângerate. Sub masă se afla un cap omenesc, cu ochii albaștri zgâindu-se în sus într-o posibilă secundă de șoc când ceva, sau cineva, mâncase corpul de care fusese atașat. O grămăjoară de mâini se găsea înaintea unui scaun rotativ cu spătar înalt ce fusese întors cu spătarul la masă.

Înainte ca vreunul dintre ei să fi putut rosti ceva prin linia de comunicații inclusă în termopiderme, scaunul se roti. Pentru un moment, Daeman crezu că era alt trup omenesc proptit în capul oaselor în scaun, numai că acesta era verzui, intact și respira. Ochi galbeni clipiră. Antebrațe imposibil de lungi și degete terminate prin gheare se depliară. O limbă de reptilă șfichiui afară peste dinți lungi.

- Cugetați că voi fi asemenea vouă, rosti cel despre care Daeman își dădu seama că trebuia să fie adevăratul Caliban. V-ați înșelat.

Savi și Harman îl înhățară pe Daeman, când bătură din picioare, îndepărtându-se înot, în lungul firmeriei, cu Daeman urlând în comunicator la fel cum urlase pe durata ascensiunii în scaun. Izbiră peretele alb, trecură prin el fără să se oprească - simțiră cum termopidermele se contractară în jurul lor, când

ieșiră brusc în semividul înghețat din exteriorul firmeriei –, după care se propulsară în forță și plonjară către solul aflat la o sută de metri mai jos.

Savi și Harman dădură drumul brațelor lui Daeman, când se opriră pe o platformă la douăzeci de metri deasupra bazei orașului. Bărbatul avu timp să observe mumiile ce pluteau împrejurul său, cu bucăți lipsă din beregate și pânțece, toate având aceeași deschidere a mușcăturii ca a oamenilor din firmerie. Își dădu seama că era pe punctul să vomite în masca respiratorie, dar apoi însoțitorii săi găsiră ceva solid în care să se împingă cu picioarele și înotară spre bezna din față.

Daeman își ridică masca disperat și vomită în semividul și aerul glacial, înțepător. Simți că-i explodau timpanele și că i se bulbucău ochii, însă își trase masca la loc – simțind mirosul vomei și al propriei sale frici – și se lansă după Savi și Harman. Nu voia să fugă. Voia doar să se ghemuiască, să plutească chircit într-un ghem bine strâns și să vomite din nou. Totuși până și el înțelese că nu avea opțiunea aceea. Fluturând disperat din brațe, privind peste umăr către strălucirea firmeriei, Daeman înotă și fugi și bătu din picioare pentru a-și salva viața.

Caliban îi ajunse în colțul cel mai întunecat al orașului, acolo unde pâlcurile sălbatice de alge se legăneau după forța Coriolis a asteroidului care se rotea lent. Toți pereții de sticlă ai orașului erau transparenti aici, arătându-le pentru câteva minute Pământul albit de nori, pentru ca apoi să urmeze câteva minute de întuneric întrerupt numai de stelele reci. Caliban veni în perioada de beznă.

Cei trei se ghemuiră în întuneric.

– L-ați văzut ieșind din firmerie? horcăi Savi.

– Nu.

– Eu n-am văzut nimic după ce am fugit, horcăi Harman.

– Era un *caliban*? horcăi Daeman, sesizând că plângea, dar fără să-i pese.

Pusese întrebarea cu ultima sa rezervă de speranțe.

– Nu, spuse Savi prin comunicator și tonul ei îi desființă ultimele speranțe. Era Caliban însuși.

– Corpurile acelea... începu Harman. Al Cincilea Douăzeci?

– Unele păreau mai tinere, șopti Savi.

Ținea arma neagră în mână și se rotea, mijind ochii prin bezna

dintre fuioarele de alge ce se legănau.

- Poate că obișnuia să-i consume doar pe cei ajunși la al Cincilea Douăzeci, șopti Harman prin comunicator. Apoi însă a devenit mai îndrăzneț. Mai nerăbdător. Mai flămând.

- Iisuse, Iisuse, Iisuse, Iisuse, șuieră Daeman.

Era cea mai veche invocație cunoscută de oameni, chiar dacă ei nu știau ce însemna. Dinții îi clănțăneau.

- Mai ți-e foame? Întrebă Savi. (Poate că încerca să-l calmeze cu o aproximare întunecată de umor.) Mie nu.

- Mie îmi este, rosti Caliban pe toate frecvențele lor radio.

Monstrul pluti, ieșind dintre alge, își azvârli năvodul peste ei, zvârli cât colo pistolul din mâna lui Savi și-i strânse laolaltă ca pe niște pești.

44

Olympus Mons

Lui Mahnmut i se părea straniu să nu-l mai aibă pe Orphu în raza fasciculului îngust. Spera că prietenul său se afla în siguranță.

Zei dădură buzna în cameră la o clipă după teleportarea cuantică a omului care nu se identificase. Mahnmut nu credea în invizibilitate, ci doar în materiale stealth de calitate, totuși era neîndoios invizibil pentru înalții zei și zeițe care se înghesuiau în încăpere și îngenuncheau în jurul Herei. Moravecul se strecură printre picioare bronzate și togă albe și porni prin labirintul de coridoare. Descoperi că era foarte greu să umbli ca biped când ești invizibil - se uita întruna unde-i erau picioarele și acestea nu se zăreau nicăieri -, așa că se lăsă în patru labe și înaintă silențios pe holuri.

Întrucât greutatea lui Orphu îi încetinise pe zeii care-l transportaseră în celula sa, Mahnmut văzuse unde depozitaseră transmițătorul și Dispozitivul. Încăperea respectivă se găsea pe un coridor lateral, la trei răspântii de coridorul pe care fusese încarcerat el și Orphu.

Când ajunse la incinta de depozitare, holul era pustiu - deși zeii treceau frecvent prin coridoarele și intersecțiile adiacente - și Mahnmut își activă laserul de putere mică de la încheietură pentru a tăia prin ușă. Chiar în vreme ce lucra, își dădu seama cât de stranie ar fi trebuit să pară imaginea pentru orice

divinitate care ar fi cotit pe holul acela - nu l-ar fi zărit pe moravec, ci doar o rază roșie plutitoare, lungă de douăzeci de centimetri, care ardea lent un cerc în mecanismul încuietorii ușii uriașe.

Laserul n-ar fi putut tăia complet prin ușă, însă decupă un cerculeț frumos de cinci centimetri deasupra încuietorii - auzul lui Mahnmur putu să detecteze cum mecanismul de stare solidă sui prin frecvențe subsonice - și ușa se deschise către înăuntru. Mahnmur o închise în urma sa când intră și după numai două secunde auzi pași apropiindu-se pe coridor. Pașii trecură mai departe. Moravecul coborî gluga de piele numită Cușma lui Hades, pentru a-și putea vedea mâinile și picioarele.

Sala de depozitare nu era goală. Lungă de minimum două sute de metri și pe jumătate de înaltă, era ticsită cu lingouri de aur, maldăre de monede, sipete de pietre prețioase, munți miniaturali de artefacte de bronz lustruit, statui de marmură reprezentând zei și oameni, cochilii uriașe din care se revărsau perle pe pardoseala perfect șlefuită, care de luptă de aur demontate, coloane de sticlă umplute cu lapislazuli, și o sută de alte comori, toate strălucind din lumina reflectată de la flăcările ce pâlpăiau în douăzeci de trepiede de aur pline cu cărbuni.

Mahnmur ignoră bogățiile și se repezi la transmițătorul de metal mat și Dispozitivul ceva mai mic. Era imposibil să le poată scoate de aici în același timp - invizibilitatea nu te făcea neobservabil, când două obiecte din metal pluteau pe coridoare - și știa că dispunea doar de câteva secunde pentru a acționa, așa că trase Dispozitivul la o parte din drum, găsi jackul corect de pe transmițător și-l activă cu o comandă standard de voltaj redus.

IA primitivă a transmițătorului acceptă comanda și-și îndepărtă învelișul de nanocarbon, dezvăluind dispozitive complexe pliate în interior. Mahnmur se retrase când transmițătorul efectua o tumbă înainte cu grația unui acrobat uman, extinse picioare de trepied și tije energetice pentru *felschenmass*-ul cevkovian, după care deplie o antenă circulară cu diametrul de opt metri. Moravecul se felicita că nu dăduse comanda respectivă într-un spațiu mai mic.

Se afla totuși într-o incintă fără ferestre, poate sub tone de marmură, granit și roci marțiene, posibil prea groase pentru a îngădui trecerea transmisiei. Oricum, nu exista un câmp stelar pe care antena să-l poată utiliza pentru navigare sau orientare. În

vreme ce antena căuta și bâzâia, Mahnmut simți cum îi sporea neliniștea – și nu numai pentru că dinspre coridor se înmulțiseră strigătele. Acesta ar fi trebuit să fie următorul loc pe care zeii l-ar fi scotocit – sau în care s-ar fi TC –, după ce se asiguraseră că Hera era în viață. Dacă transmițătorul nu-și putea stabili destinația mesajului, misiunea lui Mahnmut și Orphu lua probabil sfârșit. Totul depindea de sofisticarea designului aparatului.

Antena oscilă, zumzăi, se reglă pentru ultima dată și se fixă asupra unui punct aflat la șaptezeci de grade deasupra orizontalei. Lângă porturile fizice pentru jackuri apăru o consolă de comenzi virtuală pe care ardeau luminițe verzi.

Mahnmut se conectă și descărcă tot conținutul băncilor sale de memorie din întreaga călătorie – toate conversațiile purtate cu Orphu, toate dialogurile avute cu Koros III, Ri Po sau zeii, toate imaginile pe care le văzuse și înregistrase din momentul în care părăsiseră spațiul jupiterian. După ce activase banda largă a portului pentru jack al transmițătorului, descărcarea completă nu dură nici cincisprezece secunde.

Senzorii moravecului detectară câmpul energetic de antimaterie cevkovian din construcția transmițătorului și Mahnmut se întrebă dacă și zeii îl puteau percepe. Știa că indiferent de răspuns, aveau să-l găsească în câteva minute, dacă nu chiar mai devreme. Și era imposibil să părăsească încăperea și clădirea, purtând Dispozitivul. Îl putea declanșa acum sau îl putea declanșa mai târziu. În ambele cazuri, ar fi fost în centrul celor ce urmau să se întâmple.

Mahnmut își reaminti apoi că nu despre Dispozitiv trebuia să-și facă griji în clipa aceea, ci despre transmițător.

Comunicatorul pâlpâi verde pe o mulțime de indicatori, sugerându-i moravecului că sursa energetică pentru transmisie era încărcată la maximum, datele fuseseră criptate și ținta – probabil spațiul jupiterian, posibil chiar Europa – era fixată. Sau așa spera el că-l anunța.

Cineva bubuia în uși.

De ce oare nu se teleportează cuantic înăuntru? se întrebă Mahnmut. Nu avea timp să se gândească. Comutându-și degetele în jackuri, găsi portul final de validare și transmise impulsul de acționare de treizeci și doi de volți modulați.

Antena emise o rază galbenă cu diametrul de opt metri. Coloana de energie cevkoviană pură făcu o gaură în plafon și

prin alte trei niveluri, înainte de a se năpusti spre stele. După aceea se opri, iar transmițătorul se autodistruse silențios, transformându-se într-un maldăr de metal topit.

Filtrele de polarizare de urgență ale lui Mahnmut se activaseră la nanosecunde după începerea transmisiei, totuși moravecul rămase orbit mai multe secunde. Când ridică ochii și privi prin seria de găuri decalate și fumegătoare de deasupra sa și zări cerul, cuteză să spere pentru prima dată.

Zei detonară ușa spre interior și capătul tezaurului în care se afla Mahnmut se umplu cu fum și vapori.

Moravecul se folosi de momentele de camuflare oferite de fum pentru a înhăța Dispozitivul – care ar fi cântărit zece kilograme în gravitația Pământului și atârna doar trei kilograme aici, pe Marte –, după care se ghemui, își contractă arcurile și pârghiile din picioarele posterioare pe cât de mult cuteză, ignorând toleranțele de proiectare, și sări în sus prin găurile fumegătoare, ridicându-se prin cincisprezece metri de marmură sfărâmată și granit picurător.

În partea aceasta a Marelui Palat acoperișul era plat și Mahnmut alergă cât putu de iute pe două picioare, însuflețit să fie sub cerul liber, cu Dispozitivul sub brațul stâng.

Deasupra piscului lui Olympus Mons, cerul era albastru și plin de zeci de care de luptă zburătoare conduse de zei și zeițe. Unul dintre ele survolă la zece metri deasupra acoperișului, decis în mod clar să-l zdrobească pe Mahnmut sub roți. Moravecul își dădu seama prea târziu că uitase să-și tragă pe cap gluga Cușmei lui Hades. Era vizibil pentru toți zeii din văzduh.

Utilizând fiecare bit de energie stocat în sistemul său și lăsând pentru altă dată grijile privind reîncărcarea, Mahnmut se destinse și sări din nou, trecu prin caii holografici și o izbi drept în piept pe zeița luată prin surprindere. Ea căzu pe spate din car, fluturând disperată din brațele albe, și se lovi violent de acoperișul Marelui Palat al zeilor.

Moravecul petrecu trei zecimi dintr-o secundă pentru a examina holograma displayului virtual aflat deasupra balustradei frontale a carului de luptă, după care își introduse manipulatoarele în matrice și coti violent la dreapta. Alte care de luptă și zei ce răcneau virară, picară și se ridicară pentru a-l intercepta. Era imposibil să evadeze din spațiul aerian al Olimpului, dar Mahnmut nici nu intenționa.

Cinci care de luptă se apropiau și aerul era plin de săgeți de titan – săgeți! –, când Mahnmut trecu peste marginea uriașul lac din caldeiră. Prinse Dispozitivul și sări exact în clipa în care prima dintre săgețile lui Apollo lovi carul său. Vehiculul explodează la numai câțiva metri în urmă și Mahnmut căzu către apă printre picături de aur topit și cuburi energetice în flăcări. Din văzduh plouă cu microcircuite în secunde până atinse suprafața. Sonarul de adâncime îl anunță că, sub suprafața lacului, caldeira avea adâncimea de peste două mii de metri.

Ar putea fi suficient, gândi micul moravec. Apoi lovi apa, își activă înotătoarele, strânse puternic Dispozitivul cu un braț și plonjă în adâncuri.

45

Câmpiile Ilionului. Ilion

Regret că nu mă întorc imediat după roboțel, dar situația este animată aici.

Străjerii m-au condus la Ahile care se înveșmânta pentru luptă, înconjurat de căpeteniile moștenite de la Agamemnon – Odiseu, Diomedea, bătrânul Nestor, Marele și Micul Aias –, echipa obișnuită, mai puțin atrizii: Agamemnon și Menelau. Să fie oare adevărat, așa cum striga Ares pe Olimp, că Ahile îl omorâse pe regele Agamemnon, lipsind-o astfel pe soția sa, Clitemnestra, de răzbunarea-i sângeroasă și pe o sută de viitori dramaturgi de subiectul lor? Oare, peste noapte, Casandra să fi scăpat de soarta ei?

– Pe Hades, cine ești tu? mârâie ucigașul-de-oameni, iutele de picior Ahile, când adjunctul lui Guneus mă aduce în interiorul taberei sale.

Îmi dau seama din nou că ei îl văd doar pe Thomas Hockenberry, gârbovit, cu favoriți și murdar, minus mantia, spada și harnașamentul pentru levitație, un pedestraș cu aspect șleampăt, cu pieptar de bronz mat.

– Sunt bărbatul despre care mama ta, zeița Thetis, a spus că te va călăuzi mai întâi la Hector și apoi în victoria asupra zeilor care l-au omorât pe Patrocle.

Diverșii eroi și căpetenii se trag un pas îndărăt auzind asta. Neîndoios, Ahile le-a povestit că Patrocle este mort, dar poate că nu le-a spus tuturor despre planul său de a declara război

Olimpului.

Ahile mă trage grăbit deoparte, îndepărtându-mă de cercul de urechi atente ale războinicilor obosiți.

- Cum pot să știu că tu ești acela despre care a vorbit mama mea, zeița Thetis? Întreabă tânărul semizeu.

Pare mai îmbătrânit azi, ca și cum peste noapte în chipul său ar fi fost dăltuite linii noi.

- Îți voi arăta, ducându-te acolo unde trebuie să mergem.

- Pe Olimp?

Ochii lui nu sunt ai unui om întreg la minte.

- În cele din urmă vom ajunge și acolo, rostesc încet. Așa cum ți-a spus mama ta, mai întâi trebuie să faci pace și cauză comună cu Hector.

Ahile se strâmbă și scuipă în nisip.

- Azi nu sunt pregătit să fac pace. Vreau război. Război și sânge zeiesc.

- Pentru a lupta cu zeii, trebuie mai întâi să pui capăt războiului inutil cu eroii Troiei.

El se răsucește și gesticulează către îndepărtatul front deătălie. Dincolo de șanțul de apărare, zăresc stindarde aheene ce pătrund în liniile ocupate astă-noapte de troieni.

- Dar îi înfrângem! răcnește Ahile. De ce-ar trebui să fac pace cu Hector, când îi pot înșira măruntaiele pe vârful lăncii în numai câteva ceasuri?

Strâng din umeri.

- Fă după cum ți-e voia, fecior al lui Peleus. Eu am fost trimis aici să te ajut să-l răzbuni pe Patrocle și să-i recuperezi trupul pentru riturile funerare. Dacă nu dorești, te voi părăsi.

Îi întorc spatele și dau să mă îndepărtez.

Ahile vine după mine atât de rapid, trântindu-mă pe nisip și scoțându-și atât de iute cuțitul, încât nu aș fi putut utiliza taserul nici dacă viața mi-ar fi depins de gestul acela. Poate că și depinde, fiindcă el îmi lipește de gât lama ascuțită ca briciul.

- Cutezi să mă insulti *pe mine*?

Vorbesc cu foarte multă precauție, astfel ca tăișul să nu mă cresteze.

- Nu insult pe nimeni, Ahile. Am fost trimis aici pentru a te ajuta să-l răzbuni pe Patrocle. Dacă dorești asta, atunci trebuie să-mi urmezi spusele.

Ahile mă fixează o clipă cu privirea, după care se scoală, își

vără cuțitul în teacă și-mi întinde mâna ca să mă ridice. Odiseu și celelalte căpetenii privesc în tăcere de la zece metri depărtare, evident extrem de curioși.

- Cum te numești? întreabă Ahile.

- Hockenberry, îi răspund, scuturându-mi praful de pe fund și frecându-mă pe gât în locul în care mă atinsese cuțitul. Fiul lui Duane, adaug amintindu-mi ritualul obișnuit.

- Un nume ciudat, murmură ucigașul-de-oameni. Însă și vremurile acestea sunt ciudate. Bun-sosit, Hockenberry, fiul lui Duane.

Întinde mâna și mă prinde cu atâta putere de antebraț, încât îmi paralizează circulația sângelui prin el. Încerc să-i răspund în același fel.

Ahile revine la căpeteniile și ajutoarele sale.

- Mă înveșmântez pentru război, fiu al lui Duane. După ce voi termina, te voi însoți și până-n străfundurile lui Hades de va fi nevoie.

- Vom începe doar cu Ilionul.

- Vino, fă cunoștință cu camarazii mei și cu căpeteniile care sunt ale mele acum după ce Agamemnon a fost înfrânt.

Mă conduce spre Odiseu și ceilalți. Trebuie neapărat să-l întreb:

- Agamemnon este mort? Menelau?

Ahile pare încruntat când clatină din cap.

- Nu, nu i-am omorât pe atrizi, cu toate că i-am învins pe amândoi în duel în dimineața asta, unul după celălalt. Sunt învineții și însângerați, totuși nu grav răniți. Tămăduitorul Asclepios se îngrijește de ei, dar, deși mi-au jurat supunere în schimbul vieții, nu mă voi încrede niciodată în ei.

Mă prezintă apoi lui Odiseu și celorlalți eroi pe care i-am privit vreme de peste nouă ani. Toți bărbații mă salută printr-o prindere strașnică de antebraț și, până ce ajung la capătul liniei cu principalele căpetenii, nu-mi mai simt încheietura și degetele.

- Divinule Ahile, vorbește Odiseu, în dimineața aceasta ne-ai devenit rege și ți-am jurat credința noastră și am făgăduit să te urmăm chiar și pe Olimp de va fi nevoie pentru a recăpăta trupul tovarășului tău Patrocle după trădarea Atenei - chiar dacă sună de necrezut -, însă trebuie să-ți spun că oamenii și căpeteniile tale sunt flămânzi. Aheii trebuie să mănânce. Au luptat cu troienii toată dimineața, după ce au dormit puțin sau defel și au alungat

luptătorii lui Hector de la corăbiile noastre negre, de la zidul și șanțurile noastre, dar sunt obosiți și flămânzi. Îngăduie-i lui Taltibius să pregătească un mistreț sălbatic pentru căpetenii, în timp ce oamenii tăi și cu tine se vor retrage să mănânce și să...

Ahile se răsucesce fulgerător spre fiul lui Laertes.

- *Să mănânce?* Ai înnebunit, Odiseu? Azi nu pot să simt gustul mâncării. Nu poftesc decât măcelul, zbieretele, sângele, plânsetele și gemetele oamenilor pe moarte și ale zeilor măcelăriți.

Odiseu își pleacă ușor capul.

- Ahile, fiu al lui Peleus, și de departe cel mai de seamă dintre toți aheii, tu ești mai puternic decât mine și mai iscusit cu lancea nu doar cu puțin, totuși s-ar putea ca eu să te întrec în înțelepciune, încercat așa cum sunt de mai mulți ani de pățanii și de mai multe cumpăniri. Fie ca inima să-ți fie înmuiată de vorbele mele, noule rege. Nu lăsa credincioșii tăi ahei, argivi și danai să atace Ilionul cu stomacurile goale în ziua aceasta lungă, și cu atât mai puțin să pornească război împotriva Olimpului câtă vreme sunt flămânzi.

Ahile nu răspunde.

Odiseu privește tăcerea lui ca pe o ocazie de a-și susține argumentația:

- Vrei ca eroii tăi, Ahile, care sunt gata să moară ca unul pentru tine, care sunt doritori să-l răzbune pe Patrocle, să-și găsească moartea nu în băătălia cu zeii nemuritori, ci prin *înfometare*?

Ahile își lasă mâna puternică pe umărul lui Odiseu și-mi dau seama, nu pentru prima oară, cu cât este mai înalt ucigașul-de-oameni decât tacticianul îndesat.

- Odiseu, înțelept sfetnic, rostește Ahile, poruncește-i lui Taltibius, crainicul lui Agamemnon, să reteze grumazul celui mai mare mistreț și să pună fiara pe țepușă deasupra celui mai pârjolitor foc pe care-l pot face oamenii tăi. Iar după aceea să omoare oricât de multe animale doresc aheii pentru a se sătura. Eu le voi porunci credincioșilor mei mirmidoni să se ocupe de organizarea ospățului. Dar astăzi nu veți aduce nici o jertfă zeilor. Nu veți arunca primele bucăți în foc, ca ofrande. Astăzi le vom da zeilor numai vârfurile lăncilor și spadelor noastre. Să vedem dacă se vor mulțumi cu târțițele.

Privește în jur și vorbește puternic, pentru a fi auzit de toate

căpeteniile.

- Mâncați bine, prieteni! Nestor! Trimite-i pe fiii tăi, Antilocus și Trasimedes, ca și pe Meges fiul lui Fileus, Meriones și Toas, Licoedes fiul lui Creon și pe Melanippus de asemenea să ducă vorba ospățului până în prima linie a bătăliei, astfel ca nici un războinic aheean să nu rămână azi fără carne și vin la amiază! Eu mă voi îmbrăca pentru luptă împreună cu Hockenberry, fiul lui Duane, pentru a mă pregăti pentru apropiatul război cu zeii.

Ahile se răsuște pe călcâie și intră în cortul în care se îmbrăca la sosirea mea, făcându-mi semn să-l urmez.

Așteptându-l pe Ahile să se îmbrace pentru război îmi amintesc de momentele când o așteptam pe soția mea, Susan, să se pregătească, și eram deja în întârziere, pentru vreun dineu sau petrecere. Nu poți face absolut nimic pentru a grăbi procesul - nu poți decât să aștepți.

Îmi controlez însă întruna cronometrul, gândindu-mă la roboțelul pe care l-am lăsat pe Olimp - Mahnmut se numea - și întrebându-mă dacă zeii nu l-au ucis, încă. Mi-a spus totuși să mă întorc și să-l aștept lângă lacul caldeirei peste o oră, iar până atunci au mai rămas treizeci de minute.

Dar cum pot să revin pe Olimp fără Cușma lui Hades care să mă ascundă? Mânat de un impuls, i-am dat gluga de piele roboțelului și acum pot plăti pentru impulsivitatea aceea în orice secundă, dacă zeii privesc în jos și mă observă aici. Îmi spun însă că Afrodita m-ar putea zări oricum dacă aş reveni pe Olimp, indiferent dacă aş purta sau nu Cușma lui Hades, așa că va trebui să mă TC rapid acolo, să-l iau pe Mahnmut și să mă TC prompt. Important în clipa de față este ce se petrece aici și în Iliion.

Aici se petrece îmbrăcarea lui Ahile.

Observ că Ahile scrâșnește din dinți în vreme ce se echipează pentru luptă - sau, mai exact, în vreme ce servitorii, robii și ajutoarele lui îl ajută să se echipeze. Nici un *knight chavaliex* din Evul Mediu nu și-a mânuit vreodată armele și armura cu mai multă grijă și ceremonial decât o face azi Ahile, fiul lui Peleus.

Mai întâi, Ahile își înfășoară picioarele cu cnemide elegant făurite - apărători de tibii care-mi reamintesc de zilele când eram prințător în campionatul de baseball pentru copii -, deși apărătorile acestea nu sunt făcute din plastic turnat, ci lucrate

îngrijit în bronz, cu catarama de argint la glezne.

După aceea își prinde platoșa în jurul pieptului lat și-și pune sabia în bandulieră peste umăr. Spada este făcută tot din bronz, este lustruită mai scilpitor decât o oglindă, are tăișul ascuțit și mânerul cu ținte de argint. Aș putea s-o ridic, dacă m-aș ghemui și aș folosi ambele mâini. Poate...

Ahile saltă apoi uriașul său scut rotund făcut din două straturi de aramă și două straturi de cositor – un metal rar în epoca aceasta – separate printr-un strat de aur. Pavăza aceasta este o operă de artă șlefuită și strălucitoare atât de faimoasă, încât Homer îi dedică un cânt întreg din *Iliada*; scutul a fost de asemenea subiectul multor poeme independente, printre care și favoritul meu, cel scris de Robert Graves. Și, în mod surprinzător, nu dezamăgește când este văzut în realitate. Ajunge să spun că desenul scutului include cercuri concentrice de imagini care sintetizează esența gândirii în mare parte din această lume greacă antică, începând cu fluviul Ocean pe margine și trecând prin înfățișări uimitoare ale Cetății în timp de Pace și Cetății în timp de Război în apropierea centrului, pentru a culmina cu reprezentări superbe ale Pământului, mării, soarelui, lunii și stelelor chiar în centru. Scutul este atât de lustruit, încât până și în umbra cortului său scânteiază ca o oglindă de heliograf.

În cele din urmă Ahile își ridică coiful puternic și și-l așază atent peste tâmple. Potrivit legendei, însuși zeul focului Hefaistos i-a făurit creasta de coamă de cal – în războiul acesta nu numai troienii purtau coifuri de luptă cu creste înalte, ci și aheii – și este adevărat că penajul înalt și auriu din lungul crestei coifului pâlpâie ca flăcările când Ahile merge.

Complet înarmat acum, cu excepția lăncii, Ahile se testează în echipamentul său precum un jucător de fotbal american care se asigură că protecțiile pentru umeri sunt bine fixate. Ucigașul-de-oameni se răsucesc pe călcâie pentru a vedea dacă îi sunt bine fixate cnemidele și platoșa bine strânsă, totuși nu atât de strânsă, încât să nu se poată întoarce, roti, eschiva și zvârli cu ușurință. După aceea aleargă câțiva pași, verificând dacă totul, de la sandalele legate sus pe picior, până la coif își păstrează locul. În cele din urmă, Ahile ia scutul, duce mâna peste umăr și scoate spada din teacă, totul dintr-o singură mișcare atât de fluidă, încât pare că ar fi exersat-o de la naștere.

Vără spada înapoi în teacă și rostește:

- Sunt gata, Hockenberry.

Căpeteniile ne urmează, când îl conduc pe Ahile înapoi pe plaja unde am lăsat cochilia Orphu. Străjerii nu s-au apropiat de uriașa formă de crab – care continuă să plutească deasupra nisipului mulțumită harnașamentului meu de levitație, un aspect netrecut cu vederea de mulțimea de războinici care se adună. Decisesem să ofer un mic spectacol de magie aici, pentru a-i impresiona pe Odiseu, Diomede și celelalte căpetenii, simultan cu obținerea unui grad superior de respect. În plus, știu că acești ahei, care nu sunt orbiți de furie ca Ahile, nu sunt foarte entuziaști să pornească împotriva zeilor nemuritori pe care i-au venerat, cărora le-au adus jertfe și pe care i-au ascultat încă de când erau îndeajuns de maturi ca să gândească. Teoretic, orice pot face acum pentru a consolida autoritatea lui Ahile asupra noii sale armate ar trebui să fie util pentru noi amândoi.

- Prinde-mă de braț, fiu al lui Peleus, îi șoptesc.

Când Ahile mă ascultă, răsucesc medalionul cu mâna mea liberă și dispărem din vedere.

Elena spusese să ne întâlnim în vestibulul iatacului pruncului Scamandrius din palatul lui Hector. Fusesem acolo, așa că nu-i nici o problemă să vizualizez locul și ne TC într-o odaie goală. Am ajuns cu câteva minute prea devreme – schimbarea gărzilor de pe zidurile Ilionului va avea loc abia peste patru-cinci minute. În vestibulul acesta există o fereastră și amândoi putem vedea că ne aflăm în centrul Ilionului. Traficul de pe stradă – care cu boi, cai și gătelile lor zornăitoare, strigătele din piață, pașii a sute și sute de pietoni pe caldarâm – se aude prin fereastra deschisă ca un liniștitor zgomot de fundal.

Ahile nu pare să fie uluit de teleportarea cuantică, îmi dau seama că viața i-a fost plină de acte de magie divină. La urma urmelor, a fost crescut și educat de un *centaur*, ce dracu'! Acum – știind că se află în pântecul fiarei inamice din Ilion – el își pune doar degetele pe mânerul spadei, fără s-o tragă din teacă, și mă privește de parcă ar întreba: „Ce urmează?”

„Ce urmează” este răcnetul de o durere teribilă din camera alăturată, iatacul pruncului. Recunosc glasul bărbatului care răcnește ca aparținând lui Hector, deși nu l-am auzit niciodată gemând și plângând așa. De asemenea, se aud plânsete și lamentații de femei. Hector urlă din nou, parcă în ghearele

morții.

N-am nici un chef să intru în iatacul acela, dar Ahile o face în locul meu, pornind înainte, strângând puternic mânerul spadei pe jumătate scoase din teacă. Îl urmez.

Troienele mele sunt toate aici - Elena, Hecuba, Laodice, Teano și Andromaca -, dar nici măcar nu se întorc când Ahile și eu intrăm în iatac. Hector este de asemenea aici, în echipament de luptă, prăfuit și însângerat, însă nici nu ridică ochii spre dușmanul său de moarte, când Ahile se oprește și se holbează la scena asupra căreia sunt concentrate privirile oripilate ale tuturor.

Leagănul sculptat al pruncului este răsturnat. Sânge este împrăștiat pe lemnul leagănului, pardoseala de marmură și plasa împotriva insectelor. Trupul micuțului Scamandrius, poreclit de asemenea cu dragoste Astianax, în vârstă de nici un an, zace pe jos - hăcuit în bucăți. Capul lui nu mai există. Brațele și picioarele i-au fost retezate. O mânăuță grasuță a mai rămas, dar cealaltă a fost tăiată din încheietură. Scutecele regale ale pruncului, cu blazonul familiei lui Hector brodat delicat pe piept, sunt îmbibate în sânge. În apropiere zace corpul doicii pe care o văzusem pe metereze și apoi dormind aici, în tihnă, cu numai o noapte în urmă. Pare ca și cum ar fi fost sfâșiată de o felină uriașă de junglă, cu brațele moarte încă întinse către leagănul răsturnat, ca și când ar fi murit încercând să protejeze copilașul.

Servitoarele se jelesc și țipă undeva în spate, însă Andromaca vorbește, cu glas buimăcit, dar aproape înspăimântător de calm.

- Zeițele Atena și Afrodita au făcut asta, stăpânul și soțul meu.

Hector ridică ochii și fața îi este o mască teribilă de șoc și oroare sub coif. Buzele i se întredeschid și un firicel de salivă atârână dintre ele. Ochii îi sunt holbați și înroșiți.

- Atena? Afrodita? Cum se poate?

- Acum o oră am ajuns la ușă, venind din iatacul meu și le-am auzit vorbind cu doica, răspunde Andromaca. Pallas Atena însăși mi-a spus că sacrificiul acesta al iubitului nostru Scamandrius este voința lui Zeus. „Un juncan în vârstă de un an pentru a fi jertfit” au fost cuvintele ei. Am încercat s-o opresc, plângând, implorând-o, dar zeița Afrodita m-a redus la tăcere, spunând că vrerea lui Zeus în această privință nu va fi încălcată. Afrodita a mai spus că zeii nu sunt defel mulțumiți cu felul în care decurge

războiul și cu faptul că azi-noapte nu ai izbândit să arzi corăbiile negre. Și că fac sacrificiul acesta ca pe un avertisment.

Arată copilul măcelărit de pe pardoseală.

- Am trimis cei mai iuți servitori să te recheme de pe câmpul de luptă și am chemat pe aceste femei, prietenele mele, ca să pot rezista înaintea durerii până la sosirea ta, soțul meu. Până la venirea ta, n-am mai intrat în odaia aceasta.

Hector își întoarce către noi chipul înnebunit de durere, dar privirea îi trece peste tăcutul Ahile. Cred că în clipa aceasta n-ar fi zărit nici măcar o cobră la propriile sale picioare. Este orbit de șoc. Nu poate să vadă decât leșul lui Scamandrius - decapitat, însângerat, cu un pumnișor strâns. După aceea Hector izbucnește:

- Andromaca, soție, iubită, de ce nu ești și tu moartă pe podea, alături de doică, căzută ca ea în încercarea de a ne salva fiul de mânia nemuritorilor?

Andromaca își pleacă fața și plânge fără zgomot.

- Atena m-a ținut în pragul ușii îndărătul unui zid nevăzut de putere, în vreme ce forțele lor divine au săvârșit fapta aceasta, rostește ea și lacrimile îi cad în decolteul rochiei.

Văd că rochia este mânjită de sânge, probabil atunci când a îngenuncheat și a strâns la piept copilul hăcuit. Irelevant așa cum este în secunda asta, îmi amintesc de Jackie Kennedy pe care am văzut-o la televizor în acea îndepărtată zi de noiembrie din adolescența mea.

Hector nu se clintește pentru a-și îmbrățișa ori mângâia soția. Bocetele slujitoarelor își sporesc intensitatea, însă Hector rămâne tăcut un minut, după care își ridică brațul musculos și acoperit de cicatrice, încleștează un pumn amenințător și răcnește spre plafon:

- Atunci vă provoc, zeilor! Din momentul acesta, Atena, Afrodita, Zeus - toți zeii aceia pe care i-am slujit și onorat, chiar mai presus de propria-mi viață în toți anii aceștia -, voi îmi sunteți dușmani!

Scutură pumnul.

- Hector, rostește Ahile.

Toate capetele se răsucesc. Slujitoarele zbiară îngrozite. Elena își repede mâinile la gură într-o perfectă simulare a surprizei. Hecuba țipă.

Hector își scoate sabia din teacă și mârâie, cu o expresie

apropiată de ușurare. *Iată pe cineva pe care-mi pot descărca mânia. Iată pe cineva pe care-l pot omorî.* Îi pot citi gândurile pe față.

Ahile ridică ambele palme în sus.

- Hector, frate întru durere. Am venit azi, aici, ca să-ți împărtășesc suferința și să-ți ofer brațul meu drept în luptă.

Hector se încordase pentru a se năpusti către ucigașul-de-oameni, dar acum încremenește locului și chipul i se preschimbă într-o mască de confuzie.

- Noaptea trecută, urmează Ahile cu palmele bătătorite tot ridicate pentru a-i arăta că are mâinile goale, Pallas Atena a venit în cortul meu din tabăra mirmidonilor și l-a ucis pe prietenul meu cel mai drag - l-a omorât pe Patrocle cu mâna ei - și i-a dus trupul pe Olimp pentru a-l da hrană corbilor ce se hrănesc cu stârvuri.

Fără să coboare spada, Hector întreabă:

- Ai văzut cu ochii tăi?

- Am vorbit cu ea și am fost martor la cele petrecute. A fost zeița însăși. L-a doborât pe Patrocle așa cum a făcut azi cu fiul tău - și din aceleași pricini. Mi-a spus ea însăși toate acestea.

Hector coboară ochii la mâna care ține sabia, de parcă arma și brațul său l-ar fi trădat.

Ahile face un pas înainte. Pâlcul de femei se desface înaintea sa. Ucigașul-de-oameni aheean întinde mâna dreaptă, astfel că aproape atinge vârful spadei lui Hector.

- Nobile Hector, inamic, frate în sânge, vorbește el încet, mi te vei alătura în această nouă bătălie, pe care trebuie s-o purtăm pentru a ne răzbuna pierderea?

Hector lasă sabia să-i scape dintre degete și bronzul răsună pe marmura pardoselii, iar mânerul armei sfârșește într-o băltoacă din sângele lui Scamandrius. Troianul nu poate vorbi. Înaintează iute, ca și cum ar ataca, însă apoi prinde violent antebrațul lui Ahile - dacă ar fi fost al meu, mi l-ar fi smuls din articulație - și-l strânge, ca și când s-ar agăța de el pentru ca să nu cadă.

În tot acest timp, mărturisesc, arunc întruna priviri către Andromaca, care continuă să plângă în tăcere, deși celelalte chipuri înregistrează mai degrabă șoc și uimire.

Tu ai făcut asta? gândesc spre soția lui Hector. Tu ai făcut asta propriului tău copil, pentru ca războiul să urmeze așa cum

doreai?

Chiar pe când formulez gândurile acelea și mă retrag cu repulsie dinaintea Andromacăi, știu că era singura cale. Singura cale. După care cobor ochii la resturile ciopârțite ale lui Astianax, „Domnul cetății”, asasinatul Scamandrius, și mă mai retrag un pas. Dacă aș trăi o mie de ani, zece mii de ani, tot nu i-aș putea înțelege niciodată pe oamenii aceștia!

În secunda aceea, adevărata zeiță Atena, însoțită de Muza mea și de zeul Apollo, se TC în jumătatea goală a iatacului.

- Ce se-ntâmplă aici? întrebă Pallas Atena, înaltă de doi metri și jumătate și arogantă în postură, ton și privire.

Muza arată către mine.

- Uite-I! strigă ea.

Apollo își încordează arcul de argint.

46

Inelul ecuatorial

Bârlogul lui Caliban era întunecat, umed și cald, pitulat printre conductele vechi și sistemul septic de sub suprafața orașului, cu peștera încălzită la nivelul temperaturilor tropicale de către descompunerea biotică și populată de creaturi aidoma unor salamandre nedezvoltate, care alergau grăbite în toate părțile, și de plante aidoma dovleceilor. Caliban sparse pojghița subțire de gheață, înotă printr-o conductă din solul asteroidului, ieși într-o grotă lungă și îngustă, atârnă într-un cârlig năvodul cu captivii, sfârtecă plasa, îi așeză pe cei trei oameni amețiți și care nu se împotriveau pe trei stânci, ce se ridicau la trei metri deasupra unui iaz clocotitor și apoi se întinse pe o conductă acoperită de licheni ce trecea printr-un desiș de ferigi. Creatura își vârî ambele picioare în mângă și-și propti bărbia pe uriașii săi pumni încheștați pentru a-i inspecta pe Savi, Harman și Daeman.

Daeman urinase pe el când monstrul îi prinsese. Termopiderma absorbise umezeala și se autouscase instantaneu, fără a lăsa nici o pată, dar obrajii bărbatului se învăpăiau, în ciuda terorii, ori de câte ori se gândea la asta.

În vizuina lui Caliban exista aer și o gravitație mai mare decât în orașul propriu-zis, iar creatura le smulse măștile osmotice atât de iute, cu brațul său lung țâșnind înainte atât de rapid și degetele cu gheare înhățând cu asemenea viteză, încât nici unul

dintre ei, nici chiar ultimul, nu avu timp să se eschiveze. Stâncile se înălțau aidoma unor coloane lunecoase deasupra iazului întunecat. Aerul din jur mirosea urât, era dens și cu iz de canalizare. Caliban îl inspira de parcă ar fi fost savuros și-și arăta la răstimpuri rânjetul galben, parcă pentru a-i batjocori. O parte din duhoarea de pește din grotă provenea chiar de la creatură.

Daeman crezuse despre *calibanii* din Bazinul Mediteranean că erau înfricoșători, dar acum știa că nu erau decât duplicate șterse ale grozăviei acestui Caliban real și original, dacă asta era el cu adevărat. Creatura nu-i întrecea în mărime pe *calibani*, însă era infinit mai respingătoare prin corpolența, dinții și testiculele sale. La prima vedere, Caliban părea stângaci, parcă neajutorat, totuși înotase cu destulă ușurință prin aerul rarefiat și rece al orașului mort, folosindu-și uriașele picioare și mâini palmiforme ca pe niște vâsle eficiente. Prinsese capătul strâns al năvodului în gura imensă, iar colții ascuțiți îl ținuseră zdravăn, deși Savi, Harman și Daeman se zbătuseră și loviseră din picioare în interiorul plasei.

- Ce vrei de la noi? întrebă Savi, după ce fură așezați pe stâncile de deasupra iazului subteran și Caliban se tolănise ca să-î studieze.

Daeman văzu că femeia recuperase arma care-i căzuse în năvod și că o ținea în mână, dar n-o îndreptase către răpitorul lor. *Împușcă-! gânde Daeman spre ea. Ucide creatura asta!*

Caliban, lungit destul de aproape deasupra coloanelor lor de piatră pentru ca răsuflarea să i se reverse peste ei, încărcată cu aceeași duhoare ca aerul însuși, șuieră:

- Verdeța se trage-n jos, i-atinge părul, barba; din boltă se desprinde, când și când, o floare cu-o albină în potir sau câte-o poamă bună de mâncat.

- E nebun, șopti Harman prin legătura lor radio.

Caliban zâmbi.

- În limba lui cu sine stă de vorbă despre acel pe care maica lui îl botezase Dumnezeu. Căci, de! Supărător e să vorbești de Dânsul. Ha! Dânsul dac-ar ști! acum e vremea întărâtărilor.

- Cine este „Dânsul”? întrebă Savi.

Glasul îi era foarte calm pentru cineva aflat într-o grotă puturoasă, la mila unei fiare.

- Vorbești despre tine la persoana a treia, Caliban?

- Dânsul este Dânsul, șopti monstrul întins pe conducta

acoperită de mușchi, doar când Dânsul nu este Setebos!

La menționarea numelui, Caliban se lăți și mai mult, lipindu-se mai strâns de conductă, rășchirându-și degetele de la mâini și de la picioare și acoperindu-și capul cu palmele, ca și cum s-ar fi pregătit să se ferească de o lovitură sosită din înalt. Ceva mic și cu solzi fojgâi și plescăi în iazul fetid de sub ei. Vaporii galbeni se înălțau în jur.

- Cine este Setebos? Întrebă Harman, străduindu-se vizibil să-și păstreze glasul la fel de calm ca al femeii. Este stăpânul tău? Poți să-l aduci, ca să ne dea drumul? Vom sta de vorbă cu el.

Caliban înălță capul, zgârie conducta cu ghearele, atât în față, cât și în spate și lătră spre tavanul grotei:

- Setebos, Setebos și Setebos! Socoate că trăiește-n frigul lunii.

- Luna? spuse Savi. Acest Setebos al tău trăiește pe Lună?

- Socoate c-a făcut-o împreună cu soarele; dar stelele, nicicum; acestea au venit altminteri; Dânsul? Doar norii, vânturile, meteorii; și insula, cu ce e viu pe ea; și marea ce-o înconjură, solzoasă.

- Despre ce vorbește? șopti Daeman către Savi prin comunicatorul costumelor. Este nebun? Sună ca și când ar vorbi despre un zeu.

- Cred că vorbește într-adevăr despre un zeu, murmură Savi drept răspuns. Zeul lui. Sau ceva real, pe care el îl consideră ca pe un zeu.

- Cine sau ce a creat monstrul ăsta? În nici un caz Dumnezeu, șopti Daeman.

Urechile straniei și translucide ale lui Caliban tresăriră și se ridicară.

- Socoate, Sycorax, muma mea m-a făcut pe mine, fărâma muritoare. Socoate, Prospero, tăcutul slujitor al Tăcerii, l-a făcut pe Dânsul slujitorul slujitorului. Socoate, însă, că Setebos cel ca o sepie, cu mii de mâini, cel ce, făcându-se temut prin fapte, se uită mai întâi în sus și vede că nu se poate avânta nicicum spre ce-i netulburat și fericit; apoi în jos, încoace, și de ciudă, zidește-o lume-umbră, imitând pe cea aievea, lucrurile bune ce seamănă cu cele din înalt ca agurida cu ciorchinii dulci.

- Lumea-umbră, repetă Savi. Te referi la orașul-asteroid de aici din inelul-e, Caliban?

În loc să-i răspundă, Caliban se târî înainte aidoma unei pisici

cu solzi gata să se repeadă, cu ochii săi galbeni la numai un metru de capetele oamenilor.

- Socoate, Dânsul, îl cunosc ei pe Prospero?

- Eu îl cunosc pe Ariel, entitatea biosferă, zise Savi. Ariel ne-a acordat permisiunea să trecem spre Atlantida și să călătorim aici. Avem dreptul să fim aici. Întreabă-l pe Ariel.

Caliban hohoti și se rostogoli pe spate, doar ghearele și degetele palmiforme de la picioare împiedicându-l să se rostogolească de pe țeava lunecoasă în apa împutită.

- Socoate, Dânsul ca Prospero, pentru-Ariel al său ține-un cocor înalt, cu pliscul-pungă-n care-acesta i-aduce pește ciugulit prin bălți; de-asemenea, o dihanie a mării pe care-a prins-o-n cursă, a orbit-o și, oricât, a îmblânzit-o; i-a crăpat aripele picioarelor și-acum l-a-nchis pe rob într-un cotlon de stâncă și-i spune... *Caliban*.

- Despre ce *dracu'* vorbește? Întrebă Daeman prin comunicator. E dement. Împușcă-l, Savi. Împușcă-l!

- Cred că... pot... înțelege, murmură Harman. Dânsul este Caliban. Într-adevăr, Savi, vorbește despre sine la persoana a treia. Logosfera ta, Prospero, l-a înrobuit cumva și s-a folosit în acest scop de Ariel, entitatea biosferă.

- Iar Caliban a orbit vreo micuță creatură marină, poate vreo șopârlă cum sunt cele din iazul de sub noi, și i-a spus Caliban, rosti Savi.

Vocea îi era stranie - îndepărtată, aproape năucită -, ca și cum făptura cu ochi galbeni care se tolănise și se întindea în fața lor o hipnotizase.

- Joacă rolul stăpânului său, Prospero, adăugă ea încetișor.

Caliban râse și se scărpină într-o parte a trunchiului. Daeman zări acolo branhiile, deschizându-se și închizându-se ca niște guri cenușii obscene deasupra coastelor creaturii și imediat mai jos de subsuori.

- Dânsul, trezit târziu, pe Prospero l-a zărit citind de zor, nepăsător și mândru, stăpân al insulei, șuieră Caliban. Înfuriat, din frunze late-n formă de săgeată o carte și-a cusut în care-a scris el singur știe ce, cuvinte mari; se-mbracă-n mantie vrăjitoarească din pielea unui sprinten jaguar.

- Jaguar? Întrebă Harman.

- Împușcă-l, Savi! șuieră Daeman. Împușcă-l acum, înainte să ne-omoare.

- Caliban, întrebă Savi cu glas blând, ce s-a întâmplat aici cu post-oamenii?

Caliban începu să plângă. Din bot i se prelingeau mucozități.

- Setebos, șopti el privind din nou plafonul grotei, de parcă cineva ar fi ascultat acolo. Setebos m-a rugat să-i dau homunculului în schimbul unui singur, trei picioare, sau, iarăși, să i-l smulg pe celălalt, să-l las ca pe un ou. N-ar fi plăcut, bagă de seamă, muritoareo, să vânezi post-ii unul câte unul, să sorbi din zeamă ca să-ți lunece carnea lor pe gâtlee, sprintenit la minte, să plămădești țărâna după voie, apoi s-o strici? Acesta este Dânsul. *Acesta este Dânsul!*

- Dumnezeuule, icni Savi.

Se lăsă să cadă, greoi, înapoi pe stânca ei înaltă de piatră aspră. Părea ca și când reflecta dacă să sară în iazul puturos de dedesubt.

- Ce-i? murmură Daeman prin comunicator. Ce-i?

- Caliban i-a ucis pe post-oameni, răspunse în șoaptă femeia, care părea mai bătrână în lumina canalizării. La ordinul acestui Setebos. Sau poate la ordinul lui Prospero. Caliban pare să-i venereze pe amândoi ca divinități. Poate că nici nu există vreun Setebos, ci doar idolatrizarea acestei personalități Prospero.

Creatura încetă să mai smârcâie și se luminează la chip, iar buza gurii sale largi se ridică.

- Scoate că la Dânsul nimic nu este nici drept, nici strâmb, nici bun, nici crud; fiindcă puternic e și Domn.

- Cine-i așa? întrebă Savi. Setebos sau Prospero? Pe cine slujești tu, Caliban?

- Cumplit e, zice, mugi Caliban, ridicându-se pe picioarele din spate. Faptele-l vorbesc! Furtuna spulberă nădejdi de șase luni. Socot că-mi poartă pică.

- Cine-ți poartă pică? întrebă Harman.

Lui Daeman i se părea nebunie curată să încerci să vorbești cu creatura aceea dementă.

- *Împușcă-l*, murmură el din nou către Savi. *Omoară făptura asta.*

Savi mai ridică puțin arma, însă tot nu-l țintea pe Caliban.

- Socote, Dânsul, că post-ii au adus găuri-de-vierme, Setebos a adus viermii, zise Caliban. Prospero a făcut viermii în zei, și Setebos a făcut piatra în chipul și asemănarea lui Prospero, și pe zeki ca să-l așeze bine. Muma mea spunea că Tăcerea zidit-a

atâtea câte sunt, iar, Dânsul, Setebos, le strică doar, dar atunci, Dânsul vede, acel ce le-a făcut firave-a vrut să fie-așa. Le poate nimici. Dacă ar fi vrut altfel, când meșterea, de ce n-a făurit el ochi de corn pe cari să nu-i înțepe nici un ghimpe, sau nu mi-a ferecat cu oase capul ca să nu simt zăpada, sau de ce nu mi-a pus zale sub încheieturi, să-mi apăr carnea ca orcul? Fiindcă astfel își strica plăcerea! Acum e Singurul; și face toate astea.

- Cine este Singurul? Întrebă Savi.

Caliban păru gata să izbucnească iarăși în plâns.

- Orbita-mi fiară va îndrăgi pe-oricine îi va pune ciozvărta drept sub nas. Îi place lui Setebos să muncească, să-și folosească toate mâinile ce are.

- Caliban, rosti Savi încet și cu blândețe, parcă adresându-se unui copil, suntem obosiți și vrem să mergem acasă. Poți să ne ajuti să mergem acasă?

Ochii monstrului pârură să se focalizeze de data aceasta asupra altceva decât asupra urii față de alții și urii față de sine.

- Adevăr iaște, domniță, Caliban știe calea și-ți dorește numai bine. Dar tu și Dânsul amândoi știți că necunoscute i-s căile și n-ai să-l duci ușor.

- Spune-ne cum... Începu Savi.

- El însuși face-așa, zise Caliban devenind mult mai agitat, ghemuindu-se pe picioarele din spate, cu antebrățele lungi atârând, cu încheieturile spinoase ale degetelor zgâriind mușchiul de pe conductă. Aici e hazul: află cum, sau mori! Să-l mulțumești pe Dânsul și să-mpiedici asta? Ce face Prospero? A, de mi-ar spune cum! Dar, ți-ai găsit!

- Caliban, dacă ne duci acasă, putem... Începu Savi.

Ridicase pistolul puțin.

- Toți trebuie să moară! urlă Caliban, încordându-și coapsele și scărpinându-și încheieturile degetelor. Socoate, Dânsul, că Prospero l-adus pe șiretu-Odiseu aici, dar Setebos îl face să rățăcească. Prospero trimite strigăte-n noapte spre Iupiter din ceruri, aducându-i pe oamenii găunoși pe Marte, însă Setebos o-ndreaptă cu mânia falșilor zei. Aici e hazul: află cum, sau mori!

Țopăi până la capătul conductei, o strânse între picioare, se plecă mult și culese o salamandră albinoasă din lichid. Ochii șopârlei fuseseră scoși din orbite.

- Savi, rosti Harman.

- Nu toți trebuie să moară, nu! zbieră Caliban, plângând și

scrâșnind din colți. Unii zboară departe, alții-noată, alții se cațără-n copaci; acei ce sunt la voia Lui, aceștia-l plac mai mult când – să nu mergi de două ori pe-un drum!

– Împușcă-l, Savi, spuse Daeman cu voce tare, nu prin legătura de comunicare, ci vorbind limpede, cu glasul răsunându-i în grotă.

Femeia își mușcă ușor buza, totuși înălță arma.

– Acolo! răcnii Caliban. Stă, prosternat, L-adoră pe Setebos! Prin buza lui de sus își trece dinții.

Caliban eliberă șopârla oarbă, care sări către iazul de dedesubt, dar în drumul spre apă se lovi de stânca lui Savi.

– Faptele-l vorbesc! strigă Caliban și sări.

Savi trase și câteva sute de fleșete de cristal cu ghimpi îl izbiră pe Caliban în piept, ciuruindu-i carnea ca pe o bucată de hârtie. Monstrul zbieră încă o dată, ateriză pe stânca femeii, o cuprinse cu brațele sale imposibil de lungi și-i sfârtecă beregata dintr-o singură mușcătură puternică a maxilarelor. Savi nici nu avu timp să țipe înainte de moarte, cu gâtul aproape retezat, corpul inert în brațele creaturii, iar arma căzu dintre degetele lipsite de viață și dispăru în smârcul de dedesubt.

Sângerând el însuși, Caliban înălță fâlcile însângerate și ochii galbeni către pereții grotei și urlă iarăși. Apoi, purtând leșul lui Savi sub brațul lung, plonjă în apa bolborositoare de dedesubt și dispăru sub zoaie.

47

Palatul Ardis

În dimineața Primului Douăzeci al lui Hannah, după ce mersese cu tânăra ei prietenă la nodul-fax și o văzuse escortată în pavilion de doi servitori și un voynix, Ada începu să fie cu adevărat neliniștită.

Începuse să-și facă griji despre Harman în a doua zi după ce plecase cu Daeman și Savi. Femeia nu se așteptase realmente ca el să apară și s-o culeagă din zbor cu o navă spațială, așa cum promisese – era o fantezie copilărească, în care era convinsă că nici Harman nu credea –, totuși se așteptase ca ei trei să revină în două-trei zile. După patru zile, grijile i se transformară în furie. După o săptămână, emoția se recristalizase în îngrijorare – o îngrijorare mai profundă și mai chinuitoare decât simțise

vreodată – și începu să aibă dificultăți în a adormi. După două săptămâni, Ada nu mai știa ce să creadă.

În a paisprezecea dimineață de la plecarea lor, fără nici o veste despre cei trei de la prietenii care o vizitau – și acum sute și sute de oameni vizitau Palatul Ardis –, Ada luă un voynix care s-o ducă în scurta călătorie cu cariola până la faxportal și după numai un minut de șovăială – ce putea fi vătămător în faxare? –, trecu prin el spre Craterul Paris și vizită domiul mamei lui Daeman.

Mama tânărului era foarte îngrijorată. Daeman obișnuia să rămână săptămâni întregi la petreceri – iar o dată, cu un an înainte de Primul lui Douăzeci, fusese plecat timp de o lună pentru a prinde fluturi –, dar întotdeauna îi trimitea vorbă unde se afla și când va reveni. De două săptămâni nu mai primise nici o veste.

– Eu n-aș fi neliniștită, o consolă Ada, bătând-o ușor pe braț. Prietenul nostru Harman va avea grijă de el, iar femeia cu care ne-am întâlnit – Savi – va avea grijă de amândoi.

Cuvintele acelea o ajutară pe mama lui Daeman, însă o alarmară pe Ada mai mult ca oricând.

Acum, la două săptămâni după vizita la Craterul Paris, ducându-i deja dorul lui Hannah, dar știind că fata trebuia să fie în siguranță în firmă, Ada se pomeni pierdută în gânduri, în timp ce cariola o ducea peste dealuri către casă.

În ultima lună, Palatul Ardis fusese invadat. Revenirea Adei de la Craterul Paris cu două săptămâni în urmă se petrecuse în timpul nopții, așa încât călătoria din dimineața aceasta era prima ocazie din ultimele patru săptămâni când vedea schimbările de pe drumul spre conac, iar imaginile acelea o făcură să icnească.

Zeci de corturi colorate înconjurau clădirea veche și albă de pe deal. La început zece-douăzeci de vizitatori – în majoritate bărbați – veniseră să-l asculte pe Odiseu vorbind pe pajiștea mare care suia lin dinapoia casei, dar zecile se transformaseră în sute, pentru ca mii de oameni să se faxeze acum aici. Palatul Ardis avea doar o duzină de cariole și droște, iar acestea erau suprasolicitate – ca și voynicșii straniu de morocănoși – de transportarea fluxului constant de vizitatori între nod-fax și reședință permanent, zi și noapte, așa că unii dintre voluntarii din primele zile ale învățăturilor lui Odiseu stăteau cu rândul la

faxportal și îndemnau șirul constant de vizitatori să meargă pe jos incredibila distanță de doi kilometri până la conac. Aceștia mergeau. Și apoi se întorceau și plecau cu faxul, revenind după zile sau numai după ore cu alți vizitatori – din nou, în majoritate bărbați.

Când droșca Adei se opri în cercul ticsit din capătul aleii din fața Palatului Ardis, femeia își dădu seama că izolatul ei domeniu devenise doar o parte dintr-un oraș aflat în extindere. Zecile de corturi ridicate de voynicși, însă îngrijite acum de bărbați și femei, includeau corturi pentru gătit mâncare, pavilioane în care se mânca, corturi-toalete – Odiseu le arătase oamenilor cum să sape o latrină departe de celelalte corturi – și corturi pentru dormit. Mama Adei venise o dată aici în timpul acestei nebunii, fusese copleșită de zecile de oameni care hoinăreau prin Palatul Ardis, ca și cum ar fi fost o piață publică și faxase imediat la domiul ei din Ulanbat, fără să mai revină.

Ada acceptă o băutură rece de la unul dintre voluntarii permanenți – un tânăr numit Reman, care-și lăsase barbă, așa cum făceau mulți discipoli – și se îndreptă către pajiștea unde Odiseu vorbea și răspundea la întrebări de patru-cinci ori pe zi, pentru mulțimi tot mai mari. Femeia aproape că decisese să întrerupă prelegerile inutile ale barbarului arogant, pentru a-l întreba – în fața tuturor – de ce el, Odiseu, nu se sinchisise să-și ia rămas-bun de la tânăra care-l adora.

Cu o seară în urmă, la petrecerea de Primul Douăzeci al lui Hannah – celebrările se desfășurau întotdeauna în ziua dinaintea aniversării propriu-zise, ziua dinainte ca persoana să fie faxată la firmerie –, Odiseu abia dacă apăruse la cină. Ada știa că Hannah fusese jignită. Tânăra se credea încă îndrăgostită de Odiseu, deși acesta părea indiferent față de sentimentele ei. După ce reveniseră din călătorie, Hannah fusese umbra lui Odiseu, dar bărbatul n-o băgase mai deloc în seamă. Când ocolise ospitalitatea Adei și alesese să-și construiască o tabără pentru el în pădure, Hannah încercase să-l însoțească acolo, însă Odiseu insistase ca ea să doarmă în casa cea mare. În timpul fiecărei zile, pe când Odiseu alerga, se antrena și, ulterior, se lupta corp la corp cu discipolii săi, Hannah era mereu în apropiere – alergând, suind pe frânghiile parcursului cu obstacole, ba chiar oferindu-se voluntar pentru luptele corp la corp. Odiseu nu

fusesse niciodată de acord să lupte cu frumoasa tânără.

La petrecerea de Primul Douăzeci, duzina de oaspeți din jurul mesei întinse sub stejarul gigantic ținuse discursurile tradiționale – felicitări adresate lui Hannah pentru prima ei vizită în firmerie, urări de sănătate și fericire pe toată viața –, totuși, când se ajunsese la Odiseu, acesta rostise simplu:

– Nu te duce.

După aceea, Hannah plânsese în dormitorul Adei – ba chiar se gândise serios să *nu se ducă*, să se ascundă cumva de servitorii care îi brodau deja veșmântul ceremonial de Douăzeci –, dar, bineînțeles, trebuia să meargă. Toți mergeau. Ada fusese acolo. Harman fusese de patru ori. Până și absentul Daeman fusese de două ori la firmerie – o dată la Primul lui Douăzeci, apoi încă o dată după accidentul cu alozaurul. Toți mergeau.

Iar în dimineața aceasta, când Hannah coborâse din cameră îmbrăcată doar în roba rituală de bumbac, împodobită simplu cu micuța broderie a caduceului – doi șerpi albaștri de tămăduire încolăciți în jurul unui toiag –, Odiseu nu fusese prezent pentru a-și lua rămas bun de la tânăra lui prietenă.

Ada fusese furioasă când ele două plecaseră într-o droșcă de la Ardis spre pavilionul de faxare. Hannah plânsese puțin, întorcându-și chipul într-o parte, ca să nu fie văzută. Fusese dintotdeauna tânăra cea mai puternică pe care o cunoscuse Ada – artistă și atletă, sculptoriță și mereu dispusă să-și asume riscuri –, dar în dimineața asta păruse o fetiță rătăcită.

– Poate că mă va băga în seamă după ce voi reveni din firmerie, zisese Hannah. Poate că mâine îi voi părea mai mult femeie.

– Poate, încuviințase Ada, însă se gândise că toți bărbații păreau să fie porci indiferenți, egoiști și insensibili, care abia așteptau o ocazie pentru a se comporta ca niște porci indiferenți, egoiști și insensibili *mai mari*.

Hannah păruse teribil de fragilă când cei doi servitori plutiseră afară din pavilionul de faxare, o luaseră fiecare de câte un braț și o conduseseră la fax-portal. Era o zi frumoasă, cu cer senin și albastru, vânt slab dinspre vest, dar putea la fel de bine să fi plouat judecând după starea sufletească a Adei. Nu înțelegea de ce avea sentimentul acela de pierire – condusesse zeci de prietene în călătoriile lor de Douăzeci spre firmerie și mersese ea însăși acolo; își amintea doar imagini încețoșate de plutire într-un

fluid călduț –, totuși, plânsese când Hannah ridicase brațul și-l fluturase, în secunda aceea înainte ca faxportalul s-o facă să dispară din vedere. Întoarcerea la Palatul Ardis nu făcuse decât să-i sporească mânia Adei față de Odiseu, față de Harman și față de bărbați în general.

Așa se făcea că Ada nu se simțea deloc un discipol iubitor, în timp ce suia colina dinapoia Palatului Ardis, pentru a asculta prelegerea lui Odiseu ținută credincioșilor și curioșilor.

Bărbosul scund era îmbrăcat în tunică și sandale, cu sabia alături, și stătea pe trunchiul unui copac căzut, pe care îl retezase el însuși, iar de jur-împrejurul lui și coborând delușorul către reședință stăteau, în picioare sau așezați, câteva sute de bărbați și femei. Unii bărbați purtau acum tunici similare cu a lui Odiseu, încinse cu același tip de centură lată de piele. Cei mai mulți păreau să-și fi lăsat barbă, o modă care nu existase de când se știa Ada.

În clipa aceea, Odiseu răspundea la întrebări. Ada știa că obișnuia să vorbească în jur de nouăzeci de minute la o oră după răsăritul soarelui, apoi să plece de unul singur pentru mai multe ore, să răspundă la întrebări în ora dinaintea prânzului, să vorbească din nou fără întrerupere după-amiaza și să răspundă la întrebări în lungă oră de crepuscul ce urma apusului. Aceasta era adunarea dinaintea prânzului.

– Învățătorule, de ce trebuie să aflăm cine ne sunt tații? Anterior n-a fost important.

Cel care întrebase era un tânăr nou.

În ultima lună, Ada observase că, atunci când vorbea, Odiseu ținea brațele drept înaintea și-și deschidea brusc degetele scurte și puternice, ca și cum ar fi subliniat ideile din cuvintele sale. Brațele și picioarele îi erau bronzate și puternice. Pentru prima dată, femeia sesiză că unii dintre bărboșii din audiență deveniseră de asemenea bronzăți și musculoși. Odiseu crease un traseu cu obstacole – format din funii, bușteni și gropi cu noroi – în pădurea de pe deal și cerea ca oricine îl asculta de mai mult de două ori să se antreneze zilnic cel puțin o oră pe traseu. Prima dată când încercaseră, mulți bărbați – și unele femei-discipoli – râseseră de idee, însă acum petreceau în fiecare zi destule ore fie alergând, fie pe traseul cu obstacole. Asta o surprindea pe Ada.

- Dacă nu-ți cunoști tatăl, răspunse Odiseu cu glasul lui scăzut, calm, dar teribil de ferm, care întotdeauna părea să ajungă atât de departe pe cât era necesar, cum te poți cunoaște pe tine? Eu sunt Odiseu, fiul lui Laertes. Tatăl meu este un rege, totuși în același timp lucrează pământul. Când l-am văzut ultima dată, bătrânul stătea în genunchi în țărână și planta un copac în locul unde căzuse un copac bătrân și gigantic - retezat în cele din urmă chiar de mâna lui -, după ce fusese lovit de trăsnet. Dacă eu nu-mi cunosc tatăl și pe tatăl lui și dacă nu știu cât de valoroși au fost ei, pentru ce au trăit ei și pentru ce au fost gata să moară, cum m-aș putea cunoaște pe mine însumi?

- Mai spune-ne despre *arete*, se auzi o voce din rândul din față.

Ada îl recunoscuse pe cel care vorbise - Petyr, unul dintre primii vizitatori. Petyr nu era tânăr - Ada bănuia că era în al patrulea Douăzeci -, dar avea barba aproape la fel de bogată ca Odiseu. Nu credea că bărbatul părăsise domeniul Ardis de când îl auzise prima dată pe Odiseu vorbind, în ziua a doua sau a treia, când vizitatorii puteau fi numărați pe degetele de la două mâini.

- *Arete* înseamnă excelență și strădania spre excelență în toate privințele. *Arete* înseamnă a-ți oferi toate acțiunile ca pe un soi de jurământ către excelență, de a-ți dedica viața găsirii excelenței, identificării ei atunci când se oferă și atingerii ei în propria-ți viață.

Un nou-sosit aflat la zece rânduri sus pe deal, un bărbat robust, care-i reamintea Adei de Daeman, râse și întrebă:

- Cum poți atinge excelența în toate privințele, Învățătorule? De ce ai dori? Mi se pare teribil de obositor.

Bărbatul voinic se uită în jur, sigur pe răsetele aprobatoare ale celorlalți, însă cei de pe deal îl priviră în tăcere, apoi reveniră cu ochii la Odiseu.

Grecul surâse destins - dinții albi și puternici sclipiră pe fața cu obraji arămii și barbă sură, scurtă - și zise:

- Nu poți atinge excelența în toate privințele, prietene, dar trebuie să încerci. Și cum ai putea *să nu* dorești?

- Sunt însă multe lucruri de făcut, hohoti bărbatul masiv. Nu te poți pregăti pentru toate. Trebuie să alegi și să te concentrezi asupra celor importante.

O strânse puternic cu brațul pe tânăra de lângă el, care-l întovărășea în mod vădit, și ea râse sonor, dar fu singura.

- Da, spuse Odiseu, însă insultă toate acele acțiuni în care nu cinstești *arete*. Mănânci? Mănâncă atunci ca și cum ar fi ultima ta masă. Pregătește mâncarea, ca și cum n-ar mai exista altă mâncare! Jertfele aduse zeilor? Trebuie să faci fiecare sacrificiu ca și cum viețile celor din familia ta ar depinde de energia, devoțiunea și concentrarea ta. Iubești? Da, iubește ca și cum ar fi lucrul cel mai important de pe lume, dar fă astfel încât să fie doar o stea din constelația excelenței care este *arete*.

- Eu nu înțeleg noțiunea de *agon*, Odiseu, rosti o tânără din rândul al treilea.

Ada știa că o chema Peaen. Era inteligentă, mai mult chiar, era sceptică, totuși, petrecuse patru zile aici.

- *Agon* înseamnă a compara toate lucrurile similare, unul cu celălalt, răspunse Odiseu încet, dar perfect clar, și a le judeca dacă sunt egale, mai mari sau mai mici. Toate lucrurile din univers participă la dinamica *agonului*.

Odiseu arată copacul doborât pe care stătea:

- Copacul acesta a fost mai mare, mai mic sau pur și simplu egal cu... copacul *acela*?

Indică un arbore înalt, aflat mai sus pe deal, la marginea pădurii. Voynicși stăteau în umbrele ramurilor sale. Voynicșii nu se apropiau de Odiseu.

- Copacul acela este viu! strigă bărbatul masiv, care vorbise mai devreme. El este superior celui retezat și mort.

- Toate lucrurile vii le sunt superioare celor moarte? Mulți dintre voi au intrat sub țesătura turin și au văzut bătălia de acolo. Un negustor de bălegar care este viu azi este un om mai bun decât a fost Ahile atunci, chiar dacă Ahile este mort acum?

- Asta înseamnă să compari lucruri care nu sunt similare, strigă o femeie.

- Nu, clătină Odiseu din cap. Amândoi sunt bărbați. Amândoi s-au născut. Amândoi vor muri. Contează prea puțin dacă unul încă mai respiră, iar celălalt există doar în umbrele neputincioase din Hades. Trebuie să-i poți compara pe bărbați - sau pe femei - și de aceea trebuie să ne cunoaștem tații. Mamele... Istoria... Poveștile...

- Copacul pe care stai, Învățătorule, rămâne tot mort, zise Petyr și de data aceasta toți oamenii de pe deal râseră.

Odiseu se alătură râsetelor. Le arată după aceea o vrabie care tocmai poposise pe una dintre puținele ramuri pe care nu le

retezase de pe trunchiul doborât.

- Nu numai că este *tot* mort, ci este *recent* mort. Însă deja utilitatea copacului - în termenii utilității *agonului* - a depășit utilitatea *agon* a copacului acela viu de pe deal. Pentru pasărea aceea. Pentru insectele care sapă chiar acum în scoarța acestui gigant căzut. Pentru șoarecii și creaturile mai mari ce vor sosi în curând să populeze acest copac mort.

- Și cine va fi atunci judecătorul final al *agonului*? Întrebă un bărbat mai vârstnic, cu chip serios, din rândul al cincilea. Păsările, gândacii sau oamenii?

- Toți, răspunse Odiseu. Fiecare la rândul său. Însă unicul judecător care contează ești chiar tu.

- Nu este un concept cam arogant? Întrebă o femeie, pe care Ada o recunoscuse ca fiind o prietenă a mamei ei. Cine ne-a ales *pe noi* ca judecători? Cine ne-a acordat nouă dreptul de a judeca?

- Universul v-a ales prin cincisprezece miliarde de ani de evoluție. V-a dat ochi cu care să vedeți. Mâini cu care să apucați și să cântăriți. Inimă cu care să simțiți. Minte cu care să învățați regulile judecării. Și imaginație cu care să considerați judecata păsării și a gândacului - ba chiar și a altor copaci. Iar voi trebuie să vă apropiați de judecata aceasta călăuziți de *arete* - credeți-mă pe cuvânt când vă spun că gândacii, păsările și copacii o fac deja. În lumea lor, ei nu au timp pentru mediocritate. Ei nu-și fac griji despre aroganța judecării, indiferent dacă este vorba despre alegerea unei perechi, a unui inamic... sau a unui cămin.

Odiseu arătă scorbura trunchiului doborât, înăuntrul căreia vrabia țopăise, dispărând.

- Învățătorule, rosti un tânăr din mijlocul mulțimii, de ce ne ceri să ne luptăm cel puțin o dată pe zi?

Ada auzise destul. Își termină băutura rece și reveni spre casă, oprindu-se pe verandă, pentru a privi în jos către curtea lungă și acoperită de iarbă, unde se plimbau și discutau alte zeci de vizitatori și discipoli. Mătasea corturilor unduia în briza caldă. Servitorii treceau de la un vizitator la altul, dar puțini acceptau ofertele de mâncare sau băutură. Odiseu ceruse ca toți cei care stăteau pentru a-l auzi vorbind mai mult de o dată să nu le îngăduie servitorilor să muncească pentru ei și nici voynicșilor să-i slujească. Condiția aceea îi făcuse inițial pe mulți să plece, însă tot mai mulți rămăneau.

Ada ridică ochii la cerul albastru, privi cercurile alburii ale celor două inele ce orbitau acolo și se gândi la Harman. Fusese *foarte* furioasă pe el când vorbise despre femeile care alegeau între spermele bărbaților cu luni, ani sau decade după contactul sexual – așa ceva nu se discuta, decât între mame și fiice, iar atunci numai o singură dată. Plus aiureala aceea despre implicarea genelor unei molii, de parcă femeile oamenilor nu i-ar fi ales așa încă din negura timpului pe tații pruncilor care le erau îngăduiți. Fusese atât de... *obscen*... din partea lui să pomenească subiectul acela.

Însă declarația noului ei iubit că dorea să fie tatăl copilului Adei... nu numai *să fie* cel a cărui sămânță va fi aleasă cândva în viitor, ci să fie *prezent*, să fie *cunoscut* ca tatăl... fusese cea care o zăpăcise și o înfuriase pe Ada în așa hal, încât îl trimisese pe Harman în inofensiva lui aventură cu Savi și Daeman fără măcar să-i adreseze un cuvânt blând. Ba chiar, cu cuvinte și priviri ostile.

Ada își atinse partea inferioară a pântecului. Firmeria n-o notificase prin intermediul servitorilor că-i sosise momentul sarcinii, dar nici ea nu ceruse să fie pusă pe listă. Era bucuroasă că nu trebuia să fie nevoită prea curând să aleagă între – cum le spusese Harman? – pachetele de spermă. Se gândi însă la Harman – la ochii lui iubitori și inteligenți, la atingerea blândă și apoi fermă, la corpul bătrân, dar nerăbdător – și-și atinse iarăși pântecul.

– Aman, șopti ea pentru sine, fiul lui Harman și Ada.

Scutură din cap. Flecărelile lui Odiseu din ultimele săptămâni începuseră să-i umple mintea cu aiureli. Ieri, sătulă, după lăsarea întinericului, când zeci și zeci de discipoli plecaseră către pavilionul de faxare sau corturile pentru dormit – mai mulți la corturi decât la pavilion – îl întrebasese direct pe Odiseu cât mai intenționa să rămână la Palatul Ardis.

Bătrânul îi surăsese aproape cu tristețe.

– Nu prea mult, draga mea.

– O săptămână? insistase Ada. O lună? Un an?

– Nu atât de mult, zisese Odiseu. Doar până ce va începe să cadă cerul. Doar până ce lumi noi vor apărea în curtea ta.

Furioasă pe neseriozitatea lui și ispitită să le poruncească servitorilor să-l evacueze imediat pe barbarul hirsut, Ada suise în dormitorul ei – ultimul loc de intimitate în acest Palat Ardis

devenit pe neașteptate public –, unde se întinsese în pat și stătuse trează, furioasă pe Harman, simțindu-i lipsa lui Harman, făcându-și griji despre Harman, în loc de a le porunci servitorilor să ia măsuri în privința bătrânului Odiseu.

Acum se răsuci pentru a intra în clădire, dar o mișcare ciudată pe care o întrezări cu coada ochiului o făcu să se întoarcă înapoi. La început, crezu că erau inelele ce se roteau, ca întotdeauna, însă după aceea se uită mai atent și văzu altă dâră, aidoma unui diamant care zgâria o linie pe sticla albastră perfectă a cerului. Apoi altă zgârietură, mai lată, mai luminoasă. După care încă una, atât de luminoasă și de clară, încât Ada putu zări flăcări întinzându-se îndărătul fulgerului acela. Peste câteva secunde, trei bubuituri surde răsunară peste pajiște, îi făcură pe discipolii care se plimbau să se oprească și să ridice ochii, ba chiar îi determinară pe servitori și voynicși să încremenească în activitățile lor.

Ada auzi zbierete și țipete dinspre dealul dinapoia casei. Oamenii de pe peluză arătau către cer.

Firmamentul azuriu era mânjit de zeci de linii – dungi roșii-opac, luminoase, învăpăiate, care brăzdau și se încrucișau, coborând de la vest la est, unele cu penaje colorate, altele cu huruituri și bubuituri terifiante.

Cerul cădea.

48

Ilion și Olimp

Războiul final începe aici, în iatacul unui copil ucis.

Probabil că zeii se teleportaseră cuantic pentru a vorbi cu muritorii în felul acesta de o mie de ori până acum – Atena, arogantă în divinitatea ei, Apollo, sigur pe sine în puterea sa, și Muza mea, adusă probabil pentru a-l identifica pe necinstitul scoliast Hockenberry. Însă astăzi, în loc să fie întâmpinați cu deferență și venerație, în loc să converseze cu muritorii naivi, gata să se lase convinși să încerce moduri mult mai interesante de a se măcelări între ei, zeii sunt atacați de cum se ivesc.

Apollo ridică arcul în direcția mea, cu Muza indicându-mă și rostind „Uite-l!”, dar înainte de a-și putea înstruna una dintre săgețile-i de argint, Hector sare, își rotește sabia, îi aruncă arcul cât colo, se apropie mai mult și-și înfinge spada adânc în

pântecele lui.

- Stop! răcnește Atena și activează un câmp de forță, dar prea târziu.

Ahile cel-iute-de-picior pășise deja în interiorul cercului câmpului ei de forță și o sfărtecă pe zeiță de la umăr până la șold printr-o singură lovitură puternică.

Atena urlă și bubuitul supersonic este atât de sonor, încât majoritatea muritorilor din iatac – inclusiv eu – cad într-un genunchi de durere și-și acoperă urechile cu palmele. Nu și Hector. Nu și Ahile. Cei doi trebuie să fie surzi față de orice, cu excepția mugetului interior al propriei lor furii.

Apollo răcnește un avertisment amplificat, chiar în clipa în care ridică brațul drept – fie pentru a-l preveni pe Hector, fie pentru a dezlănțui vreun fulger zeiesc –, însă Hector nu așteaptă să-i descopere intențiile. Rotindu-și spada grea într-un backhand cu două mâini care mi-l reamintește pe Andre Agassi la apogeul carierei, Hector retează brațul drept al lui Apollo într-un jet de ichor auriu.

Pentru a doua oară în viața mea, privesc un zeu care se contorsionează de durere și-și schimbă forma – pierzând aspectul uman și devenind o volbură de întuneric. Din bezna aceea răzbate un răget, care le face pe slujnice să iasă în goană din iatac, iar pe mine să cad în ambii genunchi. Cele cinci troiene – Andromaca, Laodice, Teano, Hecuba și Elena – scot pumnale din veșminte și se întorc către Muză.

Atena, cu forma de asemenea tremurând instabilă, se holbează la sânii ei sfărtecați și la abdomenul care sângerează, după care ridică mâna dreaptă și lansează un fascicul de energie coerentă care ar fi trebuit să transforme țeasta lui Ahile în plasmă, dar aheul se eschivează cu o iuțeală supraumană – ADN-ul îi este îmbogățit cu nanocelule, proiectate chiar de zei – și-și repede sabia spre picioarele zeiței, în secunda în care peretele dinapoia sa izbucnește în flăcări. Atena levitează – se ridică de pe podea și plutește –, totuși nu înainte ca spada lui Ahile să taie prin mușchi și os divin, lăsându-i piciorul stâng să se bălăngăne în două bucăți.

De data aceasta zbieretul este prea puternic pentru a-i rezista și-mi pierd cunoștința pentru un minut, însă nu înainte de a-mi vedea Muza – teroarea zilelor mele – atât de panicată, încât își uită puterea de a se teleporta și iese pur și simplu în fugă din

odaie, urmărită de troienele mele cu pumnale în mâini.

Îmi revin după câteva secunde. Ahile mă zgâlțâie.

- Au fugit, mârâie el. Lașii mâncători de căcat au fugit pe Olimp. Du-ne acolo, Hockenberry.

Mă ridică cu o mână, strângând în pumn curelușa care-mi fixează pieptarul, mă scutură, ținându-mă la depărtare de un braț, și-mi vâră sub bărbie vârful sabiei lui mânjite de sânge zeiesc.

- *Imediat!* îmi șuieră.

Știu că a mă împotrivi va însemna moartea - ochii lui Ahile sunt ai unui dement, cu pupilele atât de contractate încât par niște gămălii negre de ace -, dar în clipa aceea Hector prinde brațul semizeului și-l apleacă în jos până ce tălpile mele ating pardoseala. Ahile îmi dă drumul, se răsucește către temporarul său aliat troian și pentru un moment sunt sigur că Ursita va avea ultimul cuvânt - că Ahile cel-iute-de-picior îl va ucide pe Hector, aici și acum.

- Camarazi, rostește Hector întinzându-și mâna goală cu palma în sus. Împreună, dușmani ai zeilor nemiloși!

Ahile își oprește atacul.

- Ascultă-mă! răcnește Hector, redevenit în mod complet generalul aflat în toiul bătăliei. Dorința noastră comună este de a-i urmări pe zeii răniți pe Olimp și de a muri acolo în luptă glorioasă, încercând să-l doborâm pe Zeus însuși.

Expresia sălbatică a lui Ahile nu se modifică. Ochii îi sunt în mare măsură sticloși. Totuși ascultă. Cu greu.

- Însă morțile noastre glorioase acum, continuă Hector, vor însemna nimicirea popoarelor noastre. Pentru a ne răzbuna așa cum se cuvine, trebuie să aducem oștile alături de noi, trebuie să asediem Olimpul și să-i doborâm *pe toți* zeii. Ahile, vorbește cu oamenii tăi!

Ahile clipește și se răsucește către mine.

- Tu! se răstește el. Mă poți duce cu magia ta direct în tabăra aheeană?

- Da, îi răspund zguduit.

Văd că Elena și celelalte femei revin în iatacul morții, cu pumnalele nepătate de sângele auriu al zeilor. În mod evident, Muza a scăpat.

Ahile se întoarce la Hector.

- Vorbește cu oamenii tăi. Ucide orice comandanți care ți se vor împotrivi voinței. Eu voi face la fel cu argivii mei și ne vom întâlni peste trei ceasuri la colina ascuțită care se înalță în fața Ilionului - știi despre care vorbesc. Voi, localnicii, îi spuneți Batieia. Zeii și noi, aheii, o numim „mormântul amazoanei Myrina ce-saltă-neîncetat”.

- O știi, încuviințează Hector. Ahile, adu cu tine la întâlnirea aceasta o duzină din căpeteniile tale favorite. Dar lasă-ți oștile la vreo cinci kilometri în urmă, până ce convenim asupra strategiei.

Ahile își dezvelește dinții în ceva ce ar putea fi un rânjel ori un surâs.

- Nu ai încredere în mine, fiu al lui Priam?

- În clipa aceasta, spune Hector, inimile noastre sunt unite în mânie fără de hotare și durere fără de afund. Tu pentru Patrocle, eu pentru fiul meu. Suntem acum frați întru nebulie, însă trei ceasuri este îndeajuns pentru a se domoli până și văpăile cauzei comune. Iar tu îl ai alături pe cel mai iscusit tactician din lume - pe Odiseu, de a cărui șiretenie și istețime se tem toți troienii. Cum voi ști eu dacă fiul lui Laertes te sfătuiește să mă vinzi?

Ahile clatină iritat din cap.

- Două ceasuri atunci. Îmi voi aduce căpeteniile cele mai de încredere. Iar orice aheu care nu mă va urma în războiul de azi împotriva zeilor va fi umbră în Hades până la căderea nopții.

Se desprinde de Hector și-mi strânge atât de puternic antebrațul, încât aproape că țip de durere.

- Du-mă în tabăra mea, Hockenberry.

Bâjbâi după medalionul TC.

Creatura-Orphu, aflată în levitație, fusese împinsă de vânt cinci sute de metri în lungul plajei și în surfurile dintre două lungi corăbii aheene negre și trebuie să-i las pe Ahile și căpeteniile sale, pentru a-l recupera pe roboțel. Din cauza harnașamentului de levitație, nu există frecare și împrumut o funie de la grecii care privesc, o înfășor în jurul unei curele și trag carcasa fisurată și îndoită afară din apă, apoi pe plajă în fața eroilor *Iliadei*, care se holbează.

Este limpede că în tabăra aheilor au avut loc discuții contradictorii. Diomede îi spune lui Ahile că jumătate dintre oameni echipează corăbiile pentru plecare, pe când cealaltă jumătate se pregătește pentru moarte. Ideea de a le rezista

zeilor – cu atât mai puțin de a-i ataca – este nu numai nebunie, ci de-a dreptul blasfemie pentru toți luptătorii aceștia care i-au văzut pe zei în acțiune. Diomede însuși este gata să-l înfrunte pe Ahile aici, în consiliul sfetnicilor.

Folosind retorica elegantă pentru care este faimos, Ahile le reamintește despre duelurile sale cu Agamemnon și Menelau și despre preluarea în mod legal a oștilor aheene. Le reamintește de uciderea lui Patrocle. Le slăvește curajul și loialitatea. Le spune că prăzile din Ilion nu înseamnă nimic pe lângă bogățiile pe care le vor avea când vor jefui Olimpul. Le reamintește că el poate să-i omoare pe toți, și o va face, dacă i se împotrivesc. Una peste alta, discursul este convingător, însă întrunirea nu este fericită.

Totul s-a dus dracului. Planul meu fusese ca eroii să-i sfideze pe zei și să pună capăt războiului, ca aheii să plece acasă, iar troienii să-și reia existența, redeschizând pentru călători și negustori porțile cele mari ale orașului lor înconjurat de ziduri. Mi-am imaginat Cetatea în timp de Pace, așa cum este reprezentată în apropiere de centrul scutului lui Ahile. Și mă gândisem – sperasem – că Ahile și Hector se vor sacrifica supuși pentru binele mai mare, nu că vor înrola zeci și zeci sau sute și sute de mii de alți războinici în bătălia lor.

Ba până și planul meu de a-i duce pe Hector și Ahile pe Olimp pentru *aristeia* lor decisivă este sortit pieirii. Intenționasem să-i aduc pe rând acolo, iar zeii să nu aibă habar de existența pericolului înainte ca acesta să se repeadă asupra lor ca o furtună cu fulgere grecești și troiene. Dar atacarea lui Apollo și Atenei în iatacul lui Scamandrius ne-a pierdut până și acest element mic de surprindere.

Ce să fac atunci?

Îmi verific ceasul. Îi promisesem roboțelului că-l voi recupera, însă Marele Palat al zeilor și tot Olimpul trebuie să fie acum aidoma unui cuib de viespi. Probabilitatea ca eu să mă TC în locurile acelea și să plec nedetectat pare apropiată de zero. *Ce vor face Hector și Ahile, dacă nu mă-ntorc?*

Este problema lor. Ridic mâna să-mi trag Cușma lui Hades peste cap, îmi amintesc că i-am împrumutat-o lui Mahnmur, oftez, vizualizez coordonatele laturii vestice a Lacului Caldeira de pe piscul Olimpului și mă TC.

Este *într-adevăr* un cuib de viespi. Cerul e ticsit cu care de

luptă ce fulgeră înainte și înapoi peste lac. Văd zeci de zei care stau pe țărm, unii indicând, alții lansând sulite de energie pură în lac. Apa fierbe pe mulți kilometri în Caldeira. Alți zei răcnesc cu glasuri amplificate, anunțând că Zeus le poruncește tuturor să se adune în Sala Mare. Nimeni nu m-a observat deocamdată – confuzia este prea mare –, dar în câteva minute, poate chiar mai puțin, cineva o să remarce un non-zeu pe domeniul exclusivistului lor club.

Brusc, apa clocotitoare irupe la numai câțiva metri de locul unde stau și apare o formă vagă, vizibilă doar mulțumită undelor ce se revarsă în cascadă de pe suprafața sa invizibilă. Apoi roboțelul negru apare în vedere, scoțându-și Cușma lui Hades și întinzându-mi-o.

– Ar fi cel mai bine, dacă am pleca iute, rostește Mahnmur în engleză.

După ce iau în tăcere gluga de piele, el păstrează un braț întins, să îl apuc, astfel încât să fie inclus în câmpul TC. Îi prind antebrațul, apoi urlu și-i dau drumul. Metalul sau plasticul sau materialul necunoscut al pielii sale este fierbinte ca focul. Deja, palma mâinii drepte mi s-a înroșit și a început să se bășice.

Două care de luptă survolează în direcția noastră. Licăresc fulgere. Văzduhul miroase a ozon.

Prind umărul robotului și răsucesc iarăși medalionul, știind că nici unul dintre noi nu va scăpa de aici cu viață, dar spunându-mi că cel puțin m-am întors după micuța mașină așa cum am promis. Măcar atâta am făcut.

49

Inelul ecuatorial

În primele două săptămâni, trăiră doar cu salamandre din izvorul poluat. Amândoi slăbiră atât de mult, încât termopidermele trebuiră să se contracte cu două măsuri pentru a păstra contactul cu pielea.

Moartea lui Savi îi șocase în asemenea măsură pe Daeman și Harman, încât pentru un minut după plecarea lui Caliban – care purtase leșul prietenei lor –, ambii bărbați rămăseseră ca paralizați pe pilaștrii lor de piatră, la trei metri deasupra apei fetide. Daeman descoperise că prin minte îi trecea un singur gând – *Caliban se-ntoarce după noi. Caliban se-ntoarce după noi.*

Apoi Harman destrămase vraja, sărind cu picioarele înainte în apa puturoasă, în care dispăruse.

Daeman ar fi urlat de teroare, dacă ar fi avut energia respectivă, însă nu izbutise decât să se holbeze la zoaiele unduitoare pentru care-l abandonase Harman.

După minute ce păruseră interminabile, bătrânul apăruse la suprafață, horcăind, gâfâind și ținând în mâini trei obiecte – cele două măști osmotice ale lor și pistolul lui Savi. Se târâse cu greu pe pragul inferior de rocă și Daeman – eliberat finalmente de paralizie – coborâse grijuliu și i se alăturase.

– Apa nu-i adâncă decât de trei metri, icnise Harman, altfel nu le-aș fi găsit niciodată.

Îi întinsese lui Daeman masca osmotică, apoi și-o trecuse și pe a lui peste gluga termopidermei, dar fără s-o fixeze pe față. După aceea, cântărise arma în mână.

– Funcționează? întrebuse Daeman cu glas tremurător.

Se temea să fie prea aproape de apă, convins că brațul lung al lui Caliban va țâșni dintr-o clipă în alta pentru a-l târî dedesubt. Daeman își reamintea întruna trosnetul hidos scos de fălcile monstrului atunci când retezaseră gâtlejul și șira spinării lui Savi.

– Nu există decât un mod de-a afla, murmurase Harman.

Vocea bătrânului vibra de asemenea, deși Daeman nu putea spune dacă era din cauza apei reci sau a terorii.

Harman întinsese arma așa cum o văzuse pe Savi că procedase, vârase degetul prin garda trăgaciului și apăsase. Un cerc de apă de lângă peretele îndepărtat irupsese într-o fântână arteziană neregulată, înaltă de un metru, când sute de fleșete îi străpunseseră suprafața.

– Este! zbierase Daeman și glasul îi reverberase în ecouri în grotă micuță.

Mori, Caliban!

– Unde-i ranița lui Savi? șoptise Harman.

Daeman îi arătase locul unde se rostogolise pe coloana de piatră. Cei doi bărbați se împleticiseră până acolo și-i răscoliseră conținutul. Lanterna încă mai funcționa. Mai existau trei încărcătoare cu fleșete și fiecare conținea șapte pachete de plastic cu săgeți. Harman descoperise modul prin care se desfăcea încărcătorul curent de muniție și numărase pachetele dinăuntru. Două.

- Crezi... că... el... este mort? murmurase Daeman, privind peste umăr spre ambele locuri în care pârlul subteran pătrundea în grotă micuță. (Spațiul era iluminat doar de strălucirea lichenilor.) Savi l-a împușcat drept în piept de la nici doi metri depărtare. Poate că-i mort.

- Nu, răspunsese Harman. Caliban nu-i mort. Pune-ți masca. Trebuie să găsim o ieșire de-aici.

Pârlul subteran trecea dintr-o grotă în altă grotă, apoi din grote în caverne, și fiecare sală era mai largă decât cea anterioară. Straturile asteroidului de sub orașul de cristal păreau să fie un fagure de peșteri și conducte. În a doua grotă în care ieșiseră la suprafața apei găsiseră picături de sânge pe pietre.

- De la Savi sau de la Caliban? șoptise Daeman.

Harman strânsese din umeri.

- Poate că de la amândoi.

Rotise raza lanternei peste roca plată care se întindea până dispărea în beznă, la câte zece metri de o parte și cealaltă a pârlului urât mirositor. Cuști toracice, tibii, oase pelviene și un craniu îi priviră.

- Dumnezeuule, Savi! icnise Daeman.

Își coborâse iute masca, pregătindu-se să sară înapoi în fluxul de apă subteran.

Harman îl oprise cu o mână fermă pe umăr.

- Nu cred.

Se apropiase de oase și deplasase fasciculul lanternei înainte și înapoi. Alte rămășițe de schelete erau împrăștiate pe toate pragurile de stâncă de pe ambele maluri ale apei.

- Astea sunt vechi, adăugase el. De luni sau ani - poate chiar de decenii.

Ridicase două coaste și le examinase în lumină, iar oasele păruseră șocant de albe pe fundalul sclipirii albastrui a termopidermei. Daeman distinsese limpede urmele de mușcături de pe ele.

Începuse să tremure iarăși.

- Scuze, clănțănise el.

Harman clătinase din cap.

- Amândoi suntem șocați și flămânzi. De peste două zile n-am mâncat aproape nimic.

Se întinsese pe o stâncă, lângă marginea apei.

- Dar poate că-n oraș este mâncare... Începuse Daeman.

Mâna lui Harman țâșnise în apă, după care urmasse o spumegare sălbatică. Daeman sărise într-o parte, convins că se întorsese Caliban, însă când privise peste umăr, bătrânul ținea în ambele mâini o salamandră albinoasă. Aceasta nu era fără ochi, precum cea pe care o selectase monstrul - ochii ei ca niște mărgelușe erau roz.

- Cred că glumești, rostise Daeman.

- Nu.

- Nu vrei să irosim fleșete ca s-o omorâm... zisese Daeman.

Harman prinsese ferm șopârla de deasupra picioarelor din spate și-i zburase creierii, izbind-o de un bolovan.

Daeman își ridicase masca osmotică, convins că va vomita din nou. N-o făcuse. Stomacul îi ghiorțăia și avea crampe.

- Păcat că Savi n-avea un cuțit în raniță, mormăise Harman. Ții minte cuțitul ăla excelent pentru jupuit pe care Odiseu îl purta mereu asupra lui pe podul Golden Gate? Ne-ar fi fost tare util acum.

Daeman zgâise ochii, oripilat mai presus de greață, cum Harman căutase o piatră de mărimea pumnului printre oasele omenești și începuse să-i așchieze o muchie. După ce obținuse un vârf grosolan, retezase capul salamandrei și începuse să-i jupoaie pielea alburie.

- Nu pot mânca așa ceva, icnise Daeman.

- Singur ai spus că-n oraș nu există mâncare, zisese Harman ghemuit deasupra activității sale.

Daeman văzuse că jupuirea unei șopârle era un proces relativ lipsit de sânge.

- Cum o gătim?

- Nu cred c-o putem găti. Savi n-a adus cu ea chibrituri, aici nu există combustibil care să ardă și nici aer în orașul de deasupra, spusese Harman.

Rupsese carne roșie din coapsa anterioară a șopârlei, o legănase vreme de un minut în raza lanternei, apoi o vârâse în gură. După aceea luase niște apă din pârâu, folosindu-se de sticla lui Savi, și ajutase bucățica să-i alunece pe gât.

- Cum este? întrebuse Daeman, deși ar fi putut răspunde și singur, bazându-se pe expresia de pe chipul celui alt.

Harman rupsese o fâșie mai subțire și i-o întinsese. Abia după două minute, Daeman o introdusese în gură și o mestecase. Nu

vomitase. I se păruse că avea gust de mucozități de pește sărate. Stomacul i se contractase, cerând mai mult.

Harman îi înmânase lanterna.

- Întinde-te pe marginea apei. Lumina atrage șopârlele.

Și Caliban? se întrebuse Daeman, totuși se lungise pe malul pârâului, ațintind lumina în apa adâncă, ținând lanterna în mâna stângă și pregătindu-se să înhațe șopârlele albe ce înotau, atunci când aveau să se apropie.

- Ne vom preschimba în Caliban, murmurase Daeman.

Îl putea auzi pe Harman sfâșiind carnea și mestecând în bezna luminată doar de licheni dindărătul lui.

- Nu, răspunsese Harman între două înghițituri. N-o să fie așa.

Ieșiseră din caverne după două săptămâni - doi bărbați palizi, bărboși, slabi și cu ochii holbați -, înotând în sus prin conducta cuvenită, trecând prin pojghița de gheață de pe bazinul de deasupra și plutind în lumina din orașul de cristal care li se părea orbitoare.

În mod straniu, Daeman fusese cel care insistase să urce.

- Este mai ușor să ne apărăm împotriva lui Caliban aici jos, susținuse Harman.

Improvizase un fel de toc dintr-o bucată a raniței lui Savi și ținea pistolul înăuntru. Dormeau pe rând, rezemați de pereții cavernelor; în timp ce unul moțăia, celălalt stătea de pază cu lanterna și arma.

- Nu contează. Trebuie să plecăm de pe asteroidul ăsta.

- Caliban poate fi pe moarte din cauza rănilor.

- Sau poate că se vindecă de pe urma lor.

Bărbații semănau mai mult între ei acum, după ce Daeman își pierduse toate rotunjimile, și amândoi aveau bărbi. Barba lui Daeman era ceva mai deasă și mai întunecată decât a lui Harman.

- Nu contează. Trebuie să găsim o cale de plecare.

- Nu mă pot întoarce în firmerie.

- Poate că va trebui. Este posibil să fie singurele faxportaluri din inelul orbital.

- Nu-mi pasă. Nu pot intra din nou în abatorul ăla. În plus, faxportalurile de acolo sunt pentru corpurile care vin și pleacă după ce sunt repuse în funcțiune. Codurile trebuie să aparțină persoanelor respective.

- Dacă va fi nevoie, le vom schimba.

- Cum?

- Nu știu. Îi vom privi pe servitori cum îi faxează pe oameni înapoi pe Pământ și vom face la fel.

- Savi spunea că nu credea că codurile noastre ar mai fi viabile pentru faxare.

- Nu știa în mod sigur. De peste un mileniu ieșise din bucla de faxare. Oricum va trebui să explorăm restul orașului post-oamenilor.

- De ce?

Bătrânului îi venea mai greu decât lui Daeman să adoarmă și avea moralul foarte scăzut.

- Poate că pe undeva există o navă spațială.

Harman începuse atunci să râdă, încetișor la început, apoi atât de lipsit de control, încât dăduse în plâns. Daeman fusese nevoit să-l ciupească puternic de braț pentru a-i căpăta atenția.

- Haide. Știm conducta care duce la suprafață. Urmează-mă. Dacă va fi nevoie, voi trage cu arma în gheața de sus.

În următoarele două săptămâni exploraseră restul orașului, găsind cubiculumuri și magazine în care să doarmă; unul stătea mereu de veghe, iar celălalt se culca. De fiecare dată, Daeman visa că se prăbușea în gol și se trezea brusc, cu brațele și picioarele agitându-se în imponderabilitate. Știa că Harman avea același gen de vise, fiindcă bărbatul mai vârstnic moțăia perioade încă și mai scurte, înainte de a icni pe neașteptate și a se deștepta, zbatându-se.

Orașul de cristal era mort peste tot, deși turnurile aflate pe partea îndepărtată a stâncii lungi de un kilometru și jumătate erau mai complexe, cu mai multe terase și spații închise. Peste tot pluteau resturile mumificate, parțial mestecate, de femele post-oameni. Cei doi erau permanent flămânzi, cu toate că umpluseră ranița lui Savi cu salamandre jupuite și tăiate fâșii, iar uneori stomacul lui Daeman ghiorțăia la vederea unor rămășițe de carne mumificate. Din cauza apei trebuiau însă să revină cam din trei în trei zile la una dintre băltoacele înghețate.

În ciuda faptului că se așteptau să se întâlnească cu Caliban la fiecare cotitură sau la fiecare propulsare din picioare, găsiseră doar ocazional globule plutitoare de sânge care ar fi putut să-i aparțină monstrului. În a treia zi după ieșirea din caverne, cu ochii adaptându-se abia acum la lumina mai puternică a

Pământului ce pătrundea prin panourile transparente de deasupra, descoperiseră o mână cu încheietură – plutind ca un păianjen albicios în exteriorul pâlcurilor mai dese de alge – despre care crezuseră că ar fi putut să-i fi aparținut lui Savi. În noaptea aceea – „noaptea” fiind denumirea lor pentru scurtele perioade de câte douăzeci de minute în care Pământul nu lumina panourile transparente de sus –, amândoi auziseră un teribil urlet calibanesco din direcția firmeriei. Sunetul păruse să fie transmis mai degrabă prin solul asteroidului și prin materialele exotice ale turnurilor din jurul lor, decât prin aerul rarefiat.

La o lună după sosirea în infernul acela orbital, exploraseră întregul oraș, mai puțin două zone – capătul îndepărtat al firmeriei, dincolo de locul unde-l întâlniseră prima dată pe Caliban, și un coridor lung și întunecat care începea exact acolo unde orașul se curba strâns în jurul polului nordic al asteroidului. Coridorul acela îngust de cel mult douăzeci de metri nu avea ferestre și era umplut cu alge legănătoare – o ascunzătoare perfectă pentru Caliban aflat în convalescență – și în prima lor expediție în jurul planetoidului, amândoi bărbații căzuseră de acord să evite locul întunecat și să examineze mai bine restul orașului post-oamenilor. Restul orașului fusese examinat – nu existau nave spațiale, nici alte ecluze pneumatice, nici cabine de comandă, nici alte firmerii, nici incinte de depozitare ticsite de alimente, nici alte surse de apă – și aveau de ales între a se întoarce în caverne pentru a-și reface stocul de salamandre, fiindcă ajunseseră la ultimul stârv putred de șopârlă, a reveni în firmă ca să încerce nodurile-fax ale cuvelor de acolo, ori a explora coridorul întunecat plin cu alge.

– Coridorul întunecat, propuse Harman.

Daeman se mulțumi să consimtă obosit.

Lovind din picioare, înaintară prin algele încâlcite, ținându-se de mână, pentru a nu se rătați. Azi, Daeman ținea arma și o mișca dintr-o parte în alta la fiecare mișcare spectrală a algelor. Fără ferestre sau lumină reflectată dinspre nucleul orașului, numai lanterna lui Savi le ilumina drumul. Ambii bărbați se întrebaseră despre capacitatea acumulatorului lanternei, dar nici unul nu-și rostise temerile cu glas tare. Daeman se autoliniștea, amintindu-și slaba luminescență a lichenilor din majoritatea cavelor de dedesubt, deși nu din toate, care ar fi fost suficientă pentru a vâna salamandre, cu nițel noroc, însă

adevărul era că nu dorea să mai revină vreodată în osuarul acela. Cu doar două nopți în urmă îl întrebase pe Harman despre pseudo-vidul din jurul lor.

- Ce crezi că s-ar întâmpla dacă mi-aș scoate masca osmotică?

- Ai muri, răspunsese Harman sec.

Bătrânul era bolnav - o stare pe care oamenii n-o mai întâlneau frecvent, întrucât firmeria se ocupa cu astfel de cazuri - și tremura de frig, în ciuda faptului că termopiderma îi păstra toată căldura corpului.

- Ai muri, repetase el.

- Repede?

- Cred că încet. Termopiderma albastră a lui Harman era murdară de noroi din pârâu și sânge de șopârlă. Te-ai asfixia. Însă aici nu-i vid pur, așa că te-ai chinui destul timp.

Daeman încuviințase din cap.

- Ce s-ar întâmpla dacă mi-aș scoate termopiderma, dar mi-aș păstra masca?

Harman căzuse pe gânduri.

- Asta ar fi mai repede, aprobase el. Ai îngheța și ai muri în cel mult un minut.

Daeman nu comentase și crezuse că Harman ațipise din nou, însă apoi bătrânul șoptise prin comunicator:

- Dar să n-o faci fără să m-anunți mai întâi, bine?

- Bine, spusese Daeman.

Coridorul era atât de ticsit cu alge sălbatice, încât aproape că fură nevoiți să se întoarcă, dar acționând împreună, unul răsucind și dând în lături fuioarele plutitoare, iar celălalt strecurându-se prin spațiul astfel format, reușiră să pătrundă, contorsionându-se, împingând din picioare și trăgându-se cu brațele pe cele două sute de metri ai pasajului întunecat și lipsit de ferestre. În capăt exista un perete - exact lucrul la care se așteptau cei doi după chinurile lor -, totuși, Daeman continuă să deplaseze raza lanternei prin alge și, brusc, amândoi întrezăriră un pătrat alb în batardoul negru de material exotic. Daeman avea arma, așa că trecu primul prin membrana semipermeabilă.

- Ce vezi? întrebă prin comunicator Harman de afară. Poți vedea ceva?

- Da, răspunse comunicatorul termopidermei lui Daeman însă

nu era glasul lui Daeman. Poate să vadă lucruri minunate.

50 Ilion

- Spune-mi din nou ce vezi, rosti Orphu vorbind nu prin fasciculul îngust, ci prin intermediul cablului de legătură-k.

Mahnmut călărea pe spatele ionianului, ca un jocheu pe un elefant plutitor. Legătura-k le oferise suficientă lățime de bandă pentru ca Orphu să transmită în câteva secunde toată limba greacă și bazele de date despre *Iliada*.

- Căpeteniile grecilor și troienilor se întâlnesc pe coama colinei, zise Mahnmut. Noi suntem imediat în spatele contingentului aheen - Ahile, Hockenberry, Odiseu, Diomedee, Marele și Micul Aias, Nestor, Idomeneu, Toas, Tlepolem, Nireus, Maceanon, Polipoetes, Meriones și alți șase bărbați ale căror nume nu le-am auzit în timpul prezentărilor rapide ale lui Hockenberry de mai devreme.

- Dar nu și Agamemnon? Nu și Menelau?

- Nu, ei sunt tot în tabăra lui Agamemnon, în convalescență după duelurile cu Ahile. Hockenberry mi-a spus că sunt îngrijiți de Asclepios, medicul lor. Frații au coaste rupte, tăieturi și vânătăi - Menelau a suferit o comotie când Ahile l-a lovit cu scutul în cap -, însă nimic care să le pericliteze viețile. Potrivit scoliastului, ambii vor fi în stare să umble peste o zi sau două.

- Mă-ntreb dacă Asclepios mi-ar putea reda ochii și brațele, hurui Orphu.

Mahnmut nu avu nimic de comentat.

- Și troienii? întrebă Orphu cu glas incitat; suna așa cum Mahnmut își imaginase dintotdeauna că ar suna un copil uman - fericit, entuziast, aproape voios. Cine-i aici din partea Ilionului?

Moravecul se ridică în picioare pe carcasa fisurată, pentru a vedea mai bine peste coifurile împodobite cu pene ale eroilor aheeni, până în rândurile troienilor.

- Bineînțeles, spuse el, Hector le conduce contingentul. Creasta lui roșie din păr de cal și coiful strălucitor de război ies de departe în evidență. În plus, poartă și o mantie roșie. Este ca și cum i-ar sfida pe zei să coboare și să se lupte.

Mahnmut îi transmisese deja ionianului scena descrisă de Hockenberry și care se petrecuse mai devreme în decursul după-

amiezii, când Hector și soția sa, Andromaca, trecuseră prin miile de războinici din Ilion strânși laolaltă, ținând sus trupul mutilat al fiului lor mort – Scamandrius –, care încă purta scutecele regale pătate de sânge, ridicând cadavrul astfel încât să poată fi văzut de toți troienii. Hockenberry povestise că mii de ahei se gândeau încă să fugă în corăbiile lor negre, însă după procesiunea sumbră a lui Hector și Andromaca, toți troienii și aliații lor erau pregătiți să se războiască cu zeii, chiar și corp la corp dacă ar fi fost nevoie.

– În afară de Hector, cine mai este aici din partea Ilionului? întrebă Orphu.

– Paris stă lângă el. Apoi sfetnicul bătrân, Antenor, și regele Priam însuși. Bătrânii stau nițel mai departe de Hector.

– Cred că cei doi fii ai lui Antenor, Acamas și Archelocus, au fost deja omorâți, rosti Orphu. Ambii de către Aias Telamonidul – Marele Aias.

– Cred că așa-i, încuviință Mahnmut. Trebuie să le fie greu să-și strângă reciproc antebrățele în semn de acord, așa cum se întâmplă acum. Îl văd pe Marele Aias că discută cu Antenor ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic.

– Toți sunt soldați profesioniști, comentă Orphu. Ei știu că-și cresc fiii pentru bătlăii și, posibil, moarte. Pe cine mai vezi în contingentul lui Hector?

– Enea este acolo.

– Ah, *Eneida*, suspină ionianul. Enea este... *a fost*... destinat să fie unicul supraviețuitor al casei regale din Ilion. El este destinat... *a fost* destinat – să scape din cetatea incendiată împreună cu fiul lui, Ascanius, și un grup mic de troieni, iar urmașii lor vor întemeia în cele din urmă un oraș care va deveni Roma. Potrivit lui Vergiliu, Enea va...

– Să nu anticipăm prea mult, îl întrerupse Mahnmut. Așa cum spune Hockenberry, acum se poate întâmpla orice. Nu cred că în *Iliada* aceasta pe care mi-ai descărcat-o există vreo parte în care grecii și troienii devin aliați într-o cruciadă sortită pieirii împotriva Olimpului.

– Nu, fu de acord Orphu. Cine mai este cu Hector, în afară de Enea, Paris, bătrânul Priam și Antenor?

– Otrioneus, logodnicul Casandrei.

– Dumnezeule! Otrioneus era sortit de a fi ucis de Idomeneu chiar în seara asta sau mâine. În bătlăia pentru corăbiile grecești.

- Acum se poate întâmpla orice, repetă Mahnmut. Se pare că-n seara asta nu va mai fi nici o bătălie pentru corăbii.
- Cine mai este?
- Deifobos, alt fiu al lui Priam. Armura îi este atât de lustruită, încât trebuie să activez mai multe filtre de polarizare doar pentru a privi către el. Lângă Deifobos se află individul acela din Pedaion, ginerele lui Priam, cum-îl-cheamă... Imbrios.
- Vai de mine! făcu Orphu. Imbrios era menit să fie ucis de Teucer peste numai câteva ore...
- Termină odată! se răsti Mahnmut. O să te-audă cineva.
- Să mă audă pe fascicul îngust sau pe legătură-k? hurui Orphu. Improbabil, vechiul meu prieten. Decât doar dacă acești greci și troieni ar avea ceva mai multă tehnologie decât mi-ai povestit.
- Ei bine, este deconcertant, rosti moravecul micuț. Potrivit stupidei tale *Iliada*, jumătate din cei care stau acolo pe Batieia ar trebui să moară într-o zi sau două.
- Nu este *stupida mea Iliada*. În plus...
- Acum se poate întâmpla orice, încheie Mahnmut. Hopa!
- Ce-i?
- Negocierile s-au terminat. Hector și Ahile fac câte un pas înainte, își prind reciproc antebrațele... Doamne Dumnezeule!
- Ce-i?
- Poți s-auzi asta? icni Mahnmut.
- Nu.
- Scuze, scuze! Scuză-mă. N-am vrut să zic la modul literal. Voiam să... adică vreau să...
- Spune *odată!* se răsti ionianul. Ce n-am auzit?
- Armatele ovaționează, greci și troieni deopotrivă. Dumnezeule, este un zgomot asurzitor! Sute de mii de ahei și troieni combinați, care aclamă, flutură stindarde, agită săbiile, lăncile și drapelele în aer... mulțimea care ovaționează și strigă se-ntinde până la zidurile Ilionului. Cei de pe zidurile cetății - le pot vedea pe Andromaca, pe Elena și pe celelalte femei pe care mi le-a identificat Hockenberry - strigă de asemenea. Ceilalți ahei - cei care erau nedeciși și așteptau lângă corăbiile lor - vin spre tranșeele grecești și răcnesc și aclamă de asemenea. Ce mai vacarm!
- Bine, bine, rosti sec Orphu, asta nu-nseamnă că trebuie să zbieri și tu. Legătura-k funcționează perfect. Ce se-ntâmplă

acum?

- Păi... nu mare lucru. Toate căpeteniile își strâng mâinile pe colină. Gonguri și clopote răsună din cetate. Armatele se contopesc - infanteriștii din ambele tabere traversează zona dintre fronturi și se bat reciproc pe umeri, se prezintă sau mai știu eu ce fac - și toți par gata de luptă, dar...

- Dar n-au cu cine lupta.

- Exact.

- Poate că zeii nu vor coborî pentru a se război.

- Mă-ndoiesc, spuse Mahnmut.

- Sau poate că Dispozitivul va detona Olimpul într-un miliard de bucățele.

Mahnmut rămase tăcut la auzul acelei idei. El văzuse zeii și zeițele de pe munte, mii de ființe înzestrate cu rațiune și nu dorea să fie un ucigaș în masă.

- Peste cât timp temporizatorul improvizat de tine va activa Dispozitivul? Întrebă Orphu, deși trebuia să fi cunoscut și el răspunsul.

Mahnmut își verifică cronometrul intern.

- Cincizeci și patru de minute.

Pe cer, nori negri clocotiră și se rostogoliră pe neașteptate. Se părea totuși că zeii aveau să coboare.

Când plonjase în Lacul Caldeira din piscul lui Olympus Mons, Mahnmut avusese puține speranțe că va scăpa cu viață. Avea nevoie de un minut pentru a pregăti Dispozitivul pentru declanșare - pentru detonare? - și se gândise că adâncul și presiunea de acolo i-ar putea câștiga timpul respectiv.

Așa fusese. Mahnmut coborâse la opt sute de metri adâncime, simțind senzația familiară și plăcută de presiune apăsând pe fiecare milimetru pătrat al structurii sale, și găsisese un prag pe latura vestică a abruptului perete al Caldeirei, unde putea să se odihnească, să asigure Dispozitivul și să-l pregătească. Zeii nu-l urmăriseră în apă. Mahnmut nu știa, și nici nu-i păsa, dacă motivul era faptul că nu le plăcea să înoate, sau că, în mod prostesc, consideraseră că brăzdarea apei cu lasere și microunde îl va aduce la suprafață.

El fusese neglijent pentru că nu configurase un mecanism de telecomandă a declanșării, înainte să fi început cu Orphu scurta lor călătorie cu balonul, așa că se ocupase de chestiunea aceea,

la opt sute de metri adâncime în lacul întunecat, cu proiectoarele de pe piept iluminând Dispozitivul macromolecular ovoidal. După ce demontase capacul de acces al carcasei sale de transaliaje, Mahnmut canibalizase bucățele din sine – unul dintre cei patru acumulatori ai săi, pentru a asigura necesarul semnal de declanșare de treizeci și doi de volți, unul dintre cele trei receptoare radio/fascicul îngust redundante, pe care-l sudase de plăcuța de declanșare cu laserul lui de încheietură, și un temporizator improvizat din cronometrul exterior. În cele din urmă îi atașase un senzor rudimentar de mișcare, înjghebat dintr-un transponder de al său, astfel ca Dispozitivul să se autodeclanșeze la adâncimea aceea, dacă îl atingea altcineva decât Mahnmut.

Dacă zeii erzaț coboară acum după mine, îl voi declanșa manual, gândise, pe când stătea pe pragul aflat la opt sute de metri sub suprafața lacului. Nu dorea totuși să se autodistrugă – dacă, într-adevăr, scopul Dispozitivului era distrugerea – și nici nu dorea să se ascundă toată ziua sub apă. Însă omul Hockenberry îi promisese că se va TC pentru a-l recupera, așa că așteptase. Dorea să-l revadă pe Orphu. În plus, misiunea lor – de fapt, misiunea răposăților Koros III și Ri Po – fusese de a aduce Dispozitivul pe Olympus Mons și de a-i anunța sosirea prin intermediul comunicatorului. Ambele obiective fuseseră atinse. Dintr-un punct de vedere, Mahnmut și ionianul își încheiaseră sarcina.

Atunci de ce mă ascund la opt sute de metri sub suprafața acestui imposibil Lac Caldeira? Mahnmut se gândise la apa care fierbea deasupra lui în timp ce zeii își revărsau furia și razele termice asupra lacului și chicotise în felul său moravec – apa aceasta ar fi trebuit să fiarbă oricum, întrucât piscul lui Olympus Mons ar fi trebuit să fie în vid aproape total.

Apoi sosise vremea ca neidentificatul om să se întoarcă și să-l recupereze și, în mod uimitor, el chiar o făcuse.

– Descrie Pământul, rosti Orphu pe colina Batieia.

Mahnmut coborâse de pe carcasa lui și-și conducea prietenul, trăgându-l de frânghia pe care o înfășurase în jurul harnașamentului de levitație.

– Și ești sigur că suntem pe Pământ? adăugă ionianul.

– Destul de sigur. Gravitația este cea corectă, atmosfera este

corectă, soarele are mărimea corectă, iar vegetația corespunde cu imaginile din băncile de date. Ah, și același lucru este valabil și pentru oameni – deși toți bărbații și femeile pe care le văd par să fie membri ai celor mai bune cluburi de fitness din sistemul solar.

– Așa bine arată?

– Așa așa zice, din punctul de vedere al oamenilor, răspuse Mahnmut. Însă deoarece sunt primii Homo sapiens pe care i-am întâlnit personal, cine știe? Dintre toți cei pe care i-am întâlnit aici, numai Hockenberry pare la fel de banal ca bărbații și femeile din fotografiile, video-urile și holo-urile pe care tu și eu le avem în băncile de date.

– Ce crezi... începu Orphu.

Șșșș, şuieră Mahnmut pe fascicul îngust. Bobinase legătura-k, pentru a nu mai fi nevoit să călărească pe ionian. Norii continuau să se învoluteze deasupra câmpului de luptă. *Ahile le vorbește trupelor – atât troiene, cât și aheene.*

Îl poți înțelege?

Bineînțeles. Fișierele s-au descărcat perfect, deși unele colocvialisme și obscenități trebuie să le ghicesc din context.

Ceilalți oameni îl pot auzi, dacă nu are difuzoare?

Individul are plămâni de oțel, răspuse Mahnmut. Metaforic vorbind. Glasul lui cred că ajunge până la mare într-o direcție și până la zidurile Troiei în cealaltă direcție.

Ce spune? întrebă Orphu.

Vă sfidez, zeilor... bla-bla-bla... și strig acum fără-ndurare și-i eliberez din lanț pe copoii Războiului... bla-bla-bla... recită Mahnmut.

Ia stai așa, rosti Orphu. A folosit realmente citatul acela din Shakespeare?

Nu, răspuse Mahnmut. Traduc în mod liber.

Uau! făcu ionianul pe fascicul îngust. Crezusem că aveam un plagiat incredibil aici. Cât a mai rămas până la activarea Dispozitivului?

Patruzeci și unu de minute, zise Mahnmut. Ți s-a-ntâmplat ceva la... Se opri.

Ce-i? întrebă Orphu.

În mijlocul sfidătorului *cri de coeur* al lui Ahile împotriva zeilor, apăru Stăpânul Zeilor. Ahile se opri din discurs. Două sute de mii

de chipuri de oameni și un chip de robot se întoarseră către cer pe câmpiile Ilionului.

Zeus pogorî din norii negri clocotitori în carul său de aur tras de patru superbi armăsari holografici.

Maestrul arcaș Teucer, aflat în apropierea lui Ahile și Odiseu, ochi și trimise o săgeată spre cer, dar carul de luptă se găsea prea sus și – Mahnmut era sigur – înconjurat de un câmp de forță puternic. Săgeata descrie o parabolă și nu-și atinse ținta, căzând în tufele de rugi de la poala colinei pe care stăteau căpeteniile.

- CUTEZAȚI SĂ MĂ-NFRUNTAȚI? bubui glasul lui Zeus peste toată lungimea și lățimea câmpiilor, țărmurilor și cetății unde erau adunate oștile. **IATĂ CARE SUNT URMĂRILE HYBRISULUI VOSTRU!**

Carul de luptă se înălță și apoi accelerează spre sud, ca și cum Zeus ar fi părăsit câmpul de luptă în direcția muntelui Ida, abia vizibil pe orizontul sudic. Poate că numai Mahnmut, cu vederea lui telescopică, zări micuța sferă argintie pe care Zeus o azvârli din vehiculul său, după ce ajunsese la cincisprezece kilometri în sudul lor.

– Jos! urlă Mahnmut pe amplificare maximă, răcnind cuvântul în grecește. Dacă vreți să scăpați cu viață, jos, imediat!! Nu priviți către miazăzi!!

Puțini îi urmară porunca.

Mahnmut înhăță căpăstrul lui Orphu și alergă la adăpostul precar al unei stânci mari de pe colină, la treizeci de metri depărtare.

Fulgerul, când sosi, orbi mii de oameni. Filtrele de polarizare ale lui Mahnmut comutară automat de la valoarea șase la valoarea trei sute. Nu se opri din alergarea disperată, trăgându-l pe Orphu în urma sa ca pe o jucărie gigantică.

Unda de șoc izbi la câteva clipe după fulger, revărsându-se dinspre sud ca un zid de praf și expediind unde de stres vizibile ce ondulară prin atmosferă. În mai puțin de o secundă, viteza vântului trecu de la cinci kilometri pe oră dinspre vest la o sută de kilometri pe oră dinspre sud. Sute de corturi fură smulse din ancorele lor și ridicate în văzduh. Caii necheză și fugiră de lângă stăpâni. Talazurile înspumate se îndepărtară brusc de țărm.

Vuietul și unda de șoc îi aruncară la pământ pe toți cei care

stăteau în picioare – pe toți, mai puțin pe Hector și Ahile. Zgomotul și suprapresiunea zdrobitoare erau copleșitoare, vibrând oasele oamenilor și măruntaiele semiconductoare ale moravecului și făcând să tremure părțile organice ale lui Mahnmut. Era de parcă Pământul însuși urla și mugea de furie. Sute de soldați aheeni și troieni aflați la doi kilometri sud față de colină izbucniră în flăcări și fură azvârliți sus în aer, iar cenușa lor căzu peste mii de bărbați care tremurau și fugeau spre nord.

O secțiune din zidul sudic al Ilionului se năruí și se prăbuși, purtând cu ea zeci de bărbați și femei. Câteva turnuri de lemn ale cetății luară foc și o turlă înaltă – cea din care Hockenberry îl privise pe Hector luându-și rămas bun de la soție și fiu cu puține zile în urmă – se dărâamă, bubuind, pe stradă.

Ahile și Hector își ridicaseră palmele în dreptul fețelor, ferindu-și ochii de fulgerul teribil care le proiecta umbrele la o sută de metri în spate pe colina Batieia. Îndărătul lor, bolovani uriași care stătuseră ferm înțepeniți pe tumulul amazoanei Myrina vibrară, se dislocară și căzură, strivind ahei și troieni deopotrivă. Coiful lustruit al lui Hector îi rămase pe cap, însă creasta sa mândră de păr roșu de cal fu smulsă în vânturile sălbatice care urmară undei de șoc inițiale.

S-a-ntâmplat ceva? expedie Orphu pe fascicul îngust.

Da, șopti Mahnmut.

Pot simți un fel de vibrație și presiune chiar prin carcasă.

Da, șopti Mahnmut.

Unicul motiv pentru care ionianul nu fusese purtat de-a rostogolul de vânturi și suflul exploziei fusese faptul că Mahnmut legase frânghia de piatra cea mai mare pe care o putuse găsi de partea adăpostită de vânt a stâncii lor protectoare.

Ce... începu Orphu.

Așteaptă un minut, șopti Mahnmut.

Norul în formă de ciupercă se ridica acum la zece mii de metri altitudine, fum și tone de sfărâmat-uri radioactive purtate laolaltă spre stratosferă. Solul se cutremura atât de violent în urma replicilor de șocuri, încât până și Ahile și Hector fură siliți să se lase într-un genunchi, pentru a nu fi azvârliți pe jos ca zeci de mii dintre luptătorii lor.

Norul de ciupercă atomică se transformă într-o figură.

- **VREȚI RĂZBOI, O, MURITORILOR?** bubui fața bărboasă a lui Zeus în norul care suia, învolburându-se și dilatându-se lent.

51

Inelul ecuatorial

Prospero stătea acolo într-o mantie lungă, azur-regal, acoperită cu broderii viu colorate, ce reprezentau galaxii, sori, comete și planete. În mâna dreaptă, cu pielea acoperită de petele vârstei, ținea un toiag cioplit, iar sub palma mâinii stângi se afla o carte groasă de peste treizeci de centimetri. Jețul sculptat, cu brațe largi, nu era tocmai un tron, dar îndeajuns de asemănător pentru a transmite un sentiment de autoritate imperioasă, consolidat de privirea rece a magului. Bărbatul era în mare parte pleșuv, totuși o coamă de păr alb vestigial i se revărsa către spate peste urechi, căzând în cârlionți spre albastrul mantiei. Capul cândva măreț era susținut acum pe gâtul sfrijit al unui bătrân, totuși chipul dovedea caracter de oțel, cu ochi mici și indiferenți, dacă nu de-a dreptul cruzi, nas coroiat cutezător, o declarație de forță a bărbiei care încă nu se pierduse în guși sau piei și buze subțiri de vrăjitor, ridicate în sus în colțuri în obiceiul străvechi al ironiei. Era, bineînțeles, o hologramă.

Daeman îl privise pe Harman irupând prin membrana semipermeabilă și căzând pe podea din cauza gravitației neașteptate, exact așa cum pățise și el. Apoi, văzându-l pe Daeman stând într-un scaun confortabil fără masca osmotică, Harman își scosese propria sa mască, inspirase adânc aerul proaspăt și se împleticise către celălalt scaun gol.

- Nu-i decât o treime din gravitația terestră, rosti Prospero, dar trebuie să pară ca Jupiter după o lună de imponderabilitate.

Nici Harman, nici Daeman nu răspunseră.

Încăperea rotundă, cu diametrul de cincisprezece metri, era în esență un dom de sticlă, care se ridica de pe podea. Daeman nu-l văzuse când se apropiaseră cu scaunele de orașul de cristal, fiindcă ei sosiseră la polul sud al asteroidului și acesta era polul nord, însă își imagină că trebuia să arate ca o tijă lungă și subțire de metal cu această ciupercă strălucitoare în capăt. Unica lumină din odaie provenea de la sclipirea blândă a unei console de comandă circulară, virtuală, situată în centrul spațiului, înapoia lui Prospero, și de la razele Pământului, Lunii și stelelor ce

pătrundeau de jur-împrejurul lor. Era suficient de intensă pentru ca Daeman să poată distinge lucrătura minunată a mantiei brodate a magului și sculpturile lăcuite de pe toiag.

- Tu ești Prospero, zise Harman, cu pieptul ridicându-se și coborând iute sub termopiderma albastră.

Aerul proaspăt de aici fusese un șoc și pentru Daeman. Parcă respira un vin dens și aromat.

Prospero încuviință tăcut.

- Dar nu ești real, continuă Harman.

Bărbatul *părea* solid. În gravitația de numai o treime din a Pământului, mantia cobora în cute și falduri elegante, însă dinamice.

Prospero strânse din umeri.

- Este adevărat. Nu sunt decât ecoul înregistrat al umbrei unui spectru. Totuși vă pot vedea, vă pot auzi, pot vorbi cu voi și pot manifesta empatie față de problemele voastre. Este mai mult de ceea ce sunt capabile unele ființe reale.

Daeman se uită peste umăr. Ținea nepăsător arma neagră în poală.

- Caliban va veni aici?

- Nu, răspunse Prospero. Fostul meu slujitor se teme de mine. Se teme de această amintire vorbitoare a mea. Dacă cotoroața cu ochi albaștri care i-a dat naștere ar fi aici, pe insula asta, blestemata vrăjitoare-cuantică Sycorax, ea s-ar repezi asupra voastră într-un minut, dar Caliban se teme de mine.

- Prospero, spuse Daeman, trebuie să plecăm de pe bolovanul ăsta. Să revenim pe Pământ. În viață. Ne poți ajuta?

Bătrânul își rezemă toiagul de jeț și ridică ambele mâini pătate de vârstă.

- Poate.

- Doar „poate”? insistă Daeman.

Prospero aprobă din cap.

- Ca eco al unei umbre înregistrate, nu pot *face* nimic. Însă vă pot oferi informații. Voi puteți acționa, dacă doriți și dacă aveți voința. Oricum, dintre cei ca voi puțini o fac.

- Cum plecăm de aici? întrebă Harman.

Prospero își trecu o palmă peste carte și în centrul consolei circulare dinapoia sa apăru o hologramă. Erau asteroidul și orașul de cristal văzute de la mulți kilometri din spațiul cosmic, cu turnurile de sticlă aurie rotindu-se lent sub punctul de vedere,

pe măsură ce asteroidul se învârtea în jurul axei sale. Daeman se uită la culorile albastru și alb limpezi ale Pământului ce apăreau dincolo de ferestre și înțelese că imaginea era sincronizată – era o vedere în timp real transmisă de undeva din exterior.

- Acolo! strigă Harman, arătând cu mâna.

Încercă să sară din scaun, dar gravitația îl făcu să se împleticească și să se prindă de reazemele pentru brațe, ca să nu cadă.

- Acolo, repetă el.

Daeman văzu și el. Pe o terasă exterioară, aflată la două sute de metri înălțime pe primul turn prin care intraseră, cu învelișul metalic scânteind acum sub razele Pământului... era un sonie.

- Am căutat prin tot orașul, spuse Daeman. Nu ne-am gândit niciodată că s-ar putea ca un vehicul să fie *în exterior*.

- Seamănă cu sonie-ul cu care am fost la Ierusalim, zise Harman, aplecându-se înainte ca să vadă mai bine holograma.

- *Este același*, rosti Prospero.

Mișcă din nou palma și imaginea dispăru.

- Nu, rosti Daeman. Savi ne-a spus că sonie-urile nu pot zbura la inelele orbitale.

- V-a spus așa, pentru că nu știa adevărul, spuse magul bătrân. Ariel l-a eliberat de sub bolovanii voynicșilor și l-a programat să suie aici.

- Ariel? repetă prosteste Daeman.

Se simțea teribil de... de flămând și groaznic de obosit. Își răscoli memoria.

- Ariel? Avatarul biosferei de pe Pământ?

- Așa ceva, surâse Prospero. De fapt, Savi nu s-a întâlnit niciodată cu Ariel. Toate comunicațiile lor s-au derulat prin allnet. Bătrâna crezuse dintotdeauna că personajul Ariel era masculin, dar de cele mai multe ori își alege un avatar feminin.

Ne doare exact în cur, gândi Daeman și vorbi cu glas tare:

- Putem coborî cu sonie-ul pe Pământ?

- Așa cred, încuviință Prospero. Cred că Ariel l-a trimis pre-programat să vă readucă pe voi trei la Palatul Ardis. Alt *deus ex machina*. Nu mă-ncântă ca mașina să fie aici.

- De ce? întrebă Harman, însă imediat după aceea pricepu. Caliban...

- Da, zise Prospero. Deși fostul meu goblin și-ar măcina articulațiile în convulsii seci și și-ar contracta tendoanele în

crampe, dac-ar încerca să iasă în vidul absolut fără costum sau termopidermă. A uitat însă și l-a perforat cu dinții pe al sărmanei Savi.

- Mai existau alte două costume pe care le-ar fi putut avea luna trecută, spuse Daeman cu glas atât de scăzut încât aproape că fu acoperit de șoapta ventilației.

Încăperea părăsi felia curbă a Pământului de deasupra și se roti sub lumina stelelor. Peste Prospero răsărea o jumătate de lună.

- Le-ar fi putut avea, însă Caliban nu este un zeu, rosti magul. Savi n-a ucis fiara cu salva ei de fleșete care l-a nimerit drept în piept, dar a rănit-o grav. Caliban a sângerat și a zăcut refăcându-se, coborât uneori în afundul celor mai adânci grote ale lui, unde își acoperă rănile cu noroi mâlos și bea sânge de salamandre ca să-și recapete puterile.

- Și noi am băut și am mâncat aceleași lucruri ca el, zise Daeman.

- Da, își arată Prospero dinții galbeni de bătrân, dar vouă nu v-a plăcut.

- Putem ajunge la sonie? Întrebă Harman. Și ai de mâncare pe aici?

- Nu, pentru a doua ta întrebare, răspunse Prospero. În ultimii cinci sute de ani, cu excepția lui Caliban, nimeni n-a mai mâncat aici, pe insula asta de stâncă. Și da, pentru prima ta întrebare. Pe turnul de sticlă, sus de tot, există o membrană care vă va îngădui să ieșiți pe platforma de lansare. Costumele voastre s-ar putea... s-ar putea... să vă protejeze îndeajuns pentru a porni sonie-ul și a-i activa programul de ghidare. Mai știți cum să-l pilotați?

- Cred... am privit-o pe Savi... adică... se bâlbâi Harman.

Scutură din cap, de parcă ar fi îndepărtat niște pânze de păianjeni. Ochii îi arătau pe atât de istoviți, pe cât se simțea Daeman.

- Va trebui să-l pilotăm, urmă el. O vom face.

- Pentru a ajunge la turnul acela, va trebui să treceți din nou de firmerie și de Caliban, rosti Prospero.

Ochii mici ai bătrânului trecură de la Harman la Daeman, examinându-i critic:

- Mai trebuie să faceți altceva înainte de a fugi din locul ăsta?

- Nu, spuse Harman.

- Ba da, zise Daeman.

Reuși să se scoale și se clătină către peretele-fereastră curbat. Reflexia de acolo era slabă, scofâlcită și bărboasă, dar în ochii ei exista ceva nou.

- Trebuie să distrugem firmeria. Trebuie să distrugem tot locul ăsta blestemat.

52

Ilion și Olimp

Fără să știu de ce, fug cu troienii pe colina Batieia, spre și prin intrările mai mici, pentru oameni, ale Porții Scheiană, principala cale de acces în Ilion. Uraganul continuă să urle și toți suntem parțial asurziți de explozia nucleară din sud. Ultima dată când întrezăresc norul în formă de ciupercă, înainte de a intra în cetate cu gloata de soldați troieni care se îmbrâncesc, stâlpul de fum și cenușă începe deja să se curbeze către sud-est purtat de vânt. În norul rotund din vârf continuă să se vadă o urmă a chipului lui Zeus, însă curenții de aer și propriile surpări în sine ale norului destramă și imaginea aceea.

Zeci de oameni sunt striviți la porțile mici, așa că Hector poruncește străjilor să deschidă complet Poarta Scheiană centrală, ceva ce nu s-a mai făcut de peste nouă ani. Mii de indivizi se îmbulzesc înăuntru.

Argivii au fugit spre corăbiile lor. Pe când Hector se străduiește să-și regroupeze aici trupele panicate, îl văd pe Ahile care încearcă să-i oprească pe greci. În *Iliada*, în turbarea lui Ahile ce urmează morții lui Patrocle, Homer povestește despre semizeul care se luptă cu un râu umflat de ape - și pe care îl învinge, zăgăzuindu-l cu corpurile inamicilor troieni -, dar acum Ahile nu poate opri acest tsunami de ahei care aleargă, fără a uide sute dintre ei și nu vrea să facă asta.

Sunt practic târât în cetate și deja regret că am fugit. Înțeleg că ar fi trebuit să-mi fi croit drum prin gloata care se înghesuia pe colină, către locul unde l-am văzut pe roboțel, Mahnmur, adăpostindu-se îndărătul bolovanilor de pe tumulul amazoanei Myrina. Oare robotul - cum și-a spus? moravec? -, oare moravecul știa că arma lui Zeus era nucleară, posibil termonucleară? Brusc o amintire răsare din cealaltă viață a mea, așa cum s-au ivit atât de multe în ultima săptămână - Susan

Încercând să mă târască la o conferință din amfiteatrul științific al UI, în decursul unei săptămâni multidisciplinare derulate de universitate. Un savant pe nume Moravec vorbea despre teoriile lui cu privire la inteligențele artificiale autonome. Fritz? Hans? Nu m-am dus, firesc – ce interes ar fi putut prezenta teoriile unui savant pentru un istoric?

Acum nici nu mai contează.

Parcă pentru a sublinia gândul acesta, cinci care de luptă apar dinspre nord – cunosc punctul TC prin care s-au translatat acolo sus – și încep să dea ocol orașului la o altitudine de peste o mie de metri. În ciuda amplificării optice, nu pot distinge siluetele micuțe din mașinile strălucitoare, totuși se pare că sunt atât zei, cât și zeițe.

După care începe bombardamentul.

Săgețile zboară, coborând în oraș aidoma unor proiectile balistice subțiri și argintii, iar acolo unde izbesc se produc explozii, se ridică praf și fum, se aud țipete. Ilionul este un oraș mare, potrivit standardelor antice, însă săgețile sosesc iute – din arcul lui Apollo, îmi dau seama, deși cred că-l pot vedea pe Ares trăgând, când carul survolează pentru a evalua stricăciunile – și în curând detonațiile și țipetele răsună din toate cartierele metropolei înconjurată de ziduri.

Nu numai că am pierdut controlul întregii situații, ci i-am pierdut din vedere și pe toți cei cu care ar fi trebuit să vorbesc, să-i ajut, să mă sfătuiesc. Ahile se află probabil deja la cinci kilometri de colină, alături de oamenii săi, încercând să-i oprească de a pleca, panicați, cu corăbiile. Aud și mai multe explozii – convenționale, nu nucleare – dinspre tabăra aheilor și nu văd cum ar putea Ahile să reușească să-și regrupeze luptătorii. L-am pierdut din vedere și pe Hector, iar uriașa Poartă Scheiană a fost închisă la loc – ca și cum asta i-ar putea ține afară pe zei. Probabil că bietul Mahnmur și tăcutul lui tovarăș, Orphu, au fost deja distruși pe colină. Nu știu cum ar putea supraviețui ceva acestui bombardament.

Alte explozii răsună dinspre piața comercială centrală. Oșteni troieni cu creste roșii se grăbesc să apere zidurile, însă pericolul nu se găsește dincolo de ele. Carul de aur trece din nou pe deasupra, în afara razei de acțiune a oricărui arcaș uman, și cinci săgeți de argint se prăvălesc din înălțimi aidoma unor rachete Scud, explodând lângă zidul sudic, lângă fântâna centrală și

aparent direct pe palatul lui Priam. Scena începe să-mi reamintească imaginile transmise de CNN din al doilea război cu Irakul, exact înainte de a mă îmbolnăvi de cancer.

Hector... Probabil că eroul își regroupează oamenii, dar fiindcă nu există nimic pentru care să fie regrupați, decât pentru a se eschiva și ascunde, este posibil ca Hector să se fi dus la reședința sa pentru a vedea ce s-a întâmplat cu Andromaca. Mă gândesc la iatacul pustiu și pătat de sânge și mă crispez la față, chiar aici, în fumul și vacarmul de pe strada cetății bombardate. Perechea regală încă n-a avut timp să-și îngroape pruncul.

Iisuse, Doamne Dumnezeu, toate sunt opera mea?

Un car de luptă zburător coboară mult. O explozie năruiește o porțiune de metereze de pe zidul principal și aruncă în aer o duzină de siluete cu creste roșii. Bucăți de corpuri cad ca ploaia pe străzi și răpăie pe acoperișuri precum o grindină de carne. Brusc îmi revine altă amintire, o oroare similară, la trei mii două sute de ani în viitorul acestei lumi, la două mii și un an plini de sânge după nașterea lui Hristos. În ochiul minții văd trupuri care se aruncă din înălțimi pe stradă și un zid de praf și sfărâmături ce gonește în urmărirea a mii de oameni care fug, exact așa cum văd în clipa asta pe strada principală din Ilion. Doar clădirile și modelele vestimentare diferă.

Nu vom învăța niciodată. Lucrurile nu se vor schimba niciodată.

Pornesc în goană către palatul lui Hector. Mai multe proiectile se abat din ceruri, detonând piațeta chiar în interiorul porții din care abia am ieșit. Văd un copilaș clătinându-se în stradă dintre dărâmurile care, cu numai minute în urmă, erau o casă cu etaj. Nu-mi dau seama dacă este un băiețuș sau o fetiță, însă chipul îi este însângerat și zulufii îi sunt acoperiți de praful ruinelor. Mă opresc din alergare și mă las într-un genunchi pentru a-l lua – unde l-aș putea duce? În Ilion nu există nici un spital! –, dar o femeie cu o eșarfă roșie ce-i acoperă capul fuge spre țânc și-l ridică. Îmi șterg părâiașele de sudoare ce-mi intră în ochi și mă împleticesc către reședința lui Hector.

Aceasta nu mai există. Întregul palat al lui Hector a dispărut – doar movile de sfărâmături și mai multe cratere în pământ. Trebuie să-mi șterg întruna transpirația din ochi pentru a vedea și chiar atunci când văd nu pot să cred. Toată porțiunea aceasta de stradă dintre două răspântii a fost aplatizată de ploaia de

proiectile. Soldați troieni sapă deja prin ruine cu lăncile și cu hârlețe improvizate, iar mândrele lor creste roșii sunt cenușii de la colbul care plutește în văzduh. Formează un lanț uman, pentru a aduce leșuri și bucăți de trupuri la mulțimea ce așteaptă în stradă.

- Hock-en-ber-iiii, spune un glas.

Îmi dau seama că cineva îmi rostește numele mereu și mereu, iar acum începe să mă tragă de braț.

- Hock-en-ber-iiii!

Mă întorc cu un aer tâmp, clipesc iarăși pentru a-mi îndepărta transpirația din ochi și o privesc pe Elena. Este murdară, veșmintele-i sunt însângerate și are părul răvășit. N-am mai văzut pe nimeni sau nimic care să fie atât de frumos. Mă îmbrățișează și eu o cuprind în ambele brațe.

După aceea se desprinde din strânsoarea mea.

- Ești rănit grav, Hock-en-ber-iiii?

- Poftim?

- Rănile îți sunt grave?

- Nu sunt rănit, îi răspund.

Ea îmi atinge fața și când își retrage degetele, sunt mânjite de sânge. Îmi duc palma la tâmplă - am acolo o tăietură adâncă și alta în scalp -, văd că ambele mâini îmi sunt roșii și înțeleg că mă ștergeam de sânge, nu de transpirație.

- N-am nimic.

Arăt către ruinele care fumegă:

- Hector? Andromaca?

- Nu erau înăuntru, strigă Elena, ca să acopere țipetele și hărmălaia. Hector și-a trimis familia la templul Atenei. Beciurile de acolo sunt sigure.

Mă uit prin fum și văd că acoperișul înalt al templului continuă să stea în picioare. *Bineînțeles*, îmi spun. *Zei n-o să-și bombardeze propriile temple. Sunt prea-ncântați, în pizda mă-sii, de propria lor importanță!*

- Teano este moartă, spune Elena. Și Hecuba. Și Laodice.

Repet prostește numele acelea. Preoteasa Atenei, femeia care, cu numai câteva ore în urmă, ținea tăișul rece lângă testiculele mele. Și soția și fiica lui Priam. Trei dintre Troienele mele sunt deja moarte. Iar bombardamentul abia a început.

Mă răsucesc panicat. Zgomotele sunt anormale. Exploziile au încetat.

Bărbații și femeile de pe străzi arată cerul și strigă. Patru dintre cele cinci care de luptă au dispărut deja, iar acum al cincilea, al lui Ares, cred, zboară spre nord și piere brusc; neîndoișor, se TC înapoi pe Olimp. Tot dezastrul acesta – privesc în jur la clădirile dărâmate, craterile fumegând, corpurile însângerate de pe străzi – a provenit de la atacul unui singur zeu cu un arc și săgețile lui Apollo. Ce va mai urma? Atac biologic? Arcașul Scânteietor – care în momentul de față se află probabil în convalescență în cuva de vindecare – este faimos pentru săgețile care aduc molimă în rândul popoarelor de pe sol.

Înhaț medalionul de la gât.

– Unde-i Hector? o întreb pe Elena. Trebuie să-l găsesc.

– A ieșit din nou prin Poarta Scheiană cu Paris, Enea și fratele lui Deifobos. A spus că trebuie să-l găsească pe Ahile, înainte ca toate inimile să se-nmoaie.

– Trebuie să-l găsesc, repet eu.

Mă întorc către poarta principală, însă Elena mă smucește îndărăt și mă răsuțește.

– Hock-en-ber-iiii, rostește ea și-mi trage chipul în jos spre al ei și mă sărută acolo, pe strada plină de oameni care se îmbulzesc și strigă.

Când buzele i se desprind de ale mele, pot doar să clilesc buimăcit, rămânând aplecat după sărutul ei.

– Hock-en-ber-iiii, mai spune ea o dată. Dacă trebuie să mori, atunci fă-o așa cum trebuie.

După aceea se întoarce și pornește pe stradă fără să privească măcar o dată înapoi.

53

Inelul ecuatorial

Daeman fu numai puțin surprins să vadă că holograma Prospero putea să stea în picioare și să umble. Magul își luă toiagul și se apropie încetitor de fereastra-dom a încăperii. Când ridică fața pentru a privi stelele ce mășăluiau deasupra, lumina lor palidă îi evidentieze ridurile de pe gât și obraji. Manifestările acestea ale bătrâneții pe care le văzuse în ultimele zile îl tulburau pe Daeman – ba chiar îl nelinișteau, ținând seama de ce discutau ei acum. Încercă să-și imagineze o lume în care prietenii săi și el – mama lui! – îmbătrâneau ca Savi, ca această

hologramă cu pete hepatice și piei ce atârnav. Oroarea aceea îl cutremură.

Își aminti însă apoi oroarea cuvelor, viermii albastrii și masa pe care cina Caliban.

N-ar fi mai ușor doar să ucidem monstrul? Să lăsăm intactă firmeria?

Nu, înțelese Daeman, în ciuda foamei și oboselii care-l asediau. Oricum ai fi privit-o, firmeria era o atrocitate. Întregul sistem de credințe al celor Cinci Douăzeci era bazat pe convingerea că oamenii suiau în inele după o sută de ani, pentru a se alătura post-oamenilor de acolo în confort și nemurire. Se gândi la cadavrele cenușii, pe jumătate devorate ce pluteau în aerul rarefiat și stăcut din exteriorul încăperii și putu doar să emită un pufnet scurt de râs.

- Ce este? Întrebă Prospero, întorcându-se parțial de la panorama exterioară.

- Nimic, răspunse Daeman.

Îi venea să plângă sau să spargă ceva. Preferabil a doua variantă.

- Cum putem distruge firmeria? Întrebă Harman.

Bărbatul mai vârstnic și mai înalt tremura din cauza bolii. Chipul îi era chiar mai palid decât al lui Daeman și strălucea de sudoare.

- Cum... într-adevăr? rosti Prospero.

Se rezemă în toiag și-i privi:

- Ați adus explozibili, arme - altceva decât pistolașul caraghios al lui Savi - sau unelte?

- Nu, zise Harman.

- Aici nu există nimic de felul ăsta, spuse Prospero. Post-oamenii evoluaseră mult dincolo de războaie și conflicte. Sau unelte. Aici sus, servitorii făceau toată munca.

- Ei încă muncesc, observă Daeman.

- Numai în firmerie, preciză magul și reveni fără grabă spre consola centrală. V-ați gândit la sutele de oameni care plutesc neajutorați în cuvele din firmerie?

- Dumnezeuule... șopti Harman.

Daeman își frecă obrazul, simțind barba de acolo. Era o senzație straniu de satisfăcătoare.

- Nu putem utiliza nodurile-fax din cuvele de vindecare pentru a ne întoarce pe Pământ, zise el, dar probabil că cei care se află

deja în cuve ar putea fi faxați înapoi la portalurile de unde au venit.

- Da, încuviință Prospero. Dacă-i puteți convinge pe servitori s-o facă. Sau dacă ați prelua voi înșivă comenzile de faxare. Există însă o problemă.

- Care anume? spuse Daeman, dar chiar în clipa când puse întrebarea pricepu perfect problema.

Prospero rânji și dădu din cap.

- Întoarcerea prin faxare este posibilă pentru cei care tocmai au fost faxați în cuve sau pentru cei care au încheiat procesul de vindecare asigurat de viermii albaștri. Dar pentru sutele care sunt în mijlocul procesului de vindecare...

Tăcerea lui spunea totul.

- Ce putem face? întrebă Harman. Vor sosi noi oameni, cei vindecați vor pleca, iar alte sute sunt în procesul de vindecare.

- Dacă Prospero are dreptate și putem prelua comenzile faxării, rosti Daeman, am putea stopa venirea altora și în același timp am continua să-i faxăm pe Pământ pe cei vindecați până golim toate cuvele. Amândoi am fost în cuve. Cât durează de obicei vindecarea de la Douăzeci - douăzeci și patru de ore? Patruzeci și opt pentru probleme serioase, cum ar fi devorarea de către un alozaur?

- Pentru aceea n-ai fost „vindecat”, zise Prospero. Te-au reconstruit de la zero, utilizându-ți codurile actualizate de memorie din băncile grilelor de faxuri, ADN-ul stocat și părți organice de rezervă. Ai însă dreptate, chiar și cazurile cele mai lente de vindecare nu necesită mai mult de patruzeci și opt de ore.

Daeman deschise brațele și-l privi pe Harman.

- Două zile din momentul în care am preluat controlul firmeriei.

- Dacă *putem* prelua controlul firmeriei și al procesului de faxare, mormăi nesigur Harman.

Magul se rezemă pe spătarul jețului său.

- Eu nu pot *face* nimic, dar vă pot oferi informații, le reaminti bătrânul. Vă pot spune cum funcționează comenzile pentru faxare.

- Dar nu vom putea să ne faxăm noi înșine pe Pământ? întrebă Harman.

În mod vizibil, ideea utilizării sonie-ului îl îngrijora.

- Nu, răspunse Prospero.

- Putem reprograma servitorii ca să se ocupe de faxare? se interesă Daeman.

- Nu, spuse magul. Va trebui să-i distrugeți ori să-i scoateți din funcțiune. Totuși ei nu sunt programați pentru conflicte.

- Nici noi, râse Harman.

Prospero își ocoli jețul.

- Ba da, șopti el. Voi *sunteți*. În cazul oamenilor, indiferent cât de civilizați ați putea să păreți, este doar o chestiune de redeșteptare a vechii programări.

Daeman și Harman schimbă priviri. Harman se cutremură din nou în termopiderma albastră.

- Genele voastre, urmă Prospero, își amintesc cum să ucidă. Haideți, veniți să vă arăt instrumentul distrugerii.

Holograma lui Prospero nu putea să manipuleze comenzile virtuale ale consolei centrale, dar le arătă lui Daeman și Harman cum să-și folosească mâinile pentru complexe comutatoare strălucitoare, glisoare, șunturi, întrerupătoare și manipuloare.

O imagine se materializă treptat deasupra consolei, apoi se roti în trei dimensiuni, pentru ca oamenii s-o poată examina.

- E unul dintre dispozitivele mari din e-inel pe care le-am văzut la venire, zise Daeman.

- Un accelerator linear cu inel colector gaură-de-vierme, spuse Prospero. Post-oamenii erau foarte mândri de obiectele acestea. Așa cum puteți vedea, au construit mii.

- Și? se încruntă Harman. Vrei să spui că sistemul de faxare de pe Pământ este controlat de cheștiile astea?

Prospero scutură din capul cu coamă deasă.

- Sistemul vostru de faxare este terestru. El nu deplasează corpuri prin spațiu și timp, ci numai date. Însă acești colectori gaură-de-vierme sunt păianjenii din centrul plasei teleportării cuantice a post-oamenilor.

- Și? repetă Harman. Noi vrem doar să revenim pe Pământ.

- Strânge în mână controlerul verde și apasă de două ori pe cercul roșu, zise magul.

Daeman îl ascultă. Pe afișajul holografic al acceleratorului linear orbital, o stea mică de duze de motoare pulsă de două ori, trimițând în spațiu un con argintiu micuț de gaze de evacuare cristalizate. Rețeaua lungă de traverse, cisterne, coloane și inele

Începu să se rotească foarte încet. Contrajeturi declanșară la fel de scurt și acceleratorul lung se stabilizează. Gaura-de-vierme scânteietoare, largă de cincizeci de metri din capătul său, centrată în interiorul uriașului inel colector sclipitor, nu se rotise în concordanță cu acceleratorul. Daeman se aplecă mai aproape de imaginea holografică a acceleratorului și văzu că inelul colector era pe suspensii giroscopice. Introduse un deget în hologramă, atinse diverse elemente și văzu cum imaginea vie se schimbă în diagrame și definiții – *linie retur, injector, motor în stea*. Retrase mâna și imaginea în timp real reapăru. Bineînțeles cuvintele nu avuseseră nici un înțeles pentru el.

– Controlul poziției și jeturile de translatare orbitală, spuse Prospero. Asteroidul este în orbită stabilă – dacă ar cădea pe Pământ, ar fi un posibil eveniment de extincție de specie –, dar acceleratorii colectori găuri-de-vierme și oglinzile Casimir au fost deplasate permanent.

– De aici, zise Daeman.

– Și din celelalte orașe asteroid, încuviință Prospero.

Harman și Daeman schimbă din nou uitături.

– Există mai multe orașe ale post-oamenilor? întrebă Harman.

– Mai sunt trei, spuse magul. Încă unul pe acest inel ecuatorial, iar două pe inelul polar.

– Acolo mai sunt post-oameni în viață? rosti Daeman.

Brusc întrezărise o alternativă la toată distrugerea aceasta și sfârșitul modului de viață Cinci Douăzeci.

– Nu. Prospero se așează în jețul cu spătar înalt. Și nu există nici alte firmerii. Orașul acesta a fost singurul care s-a închis de soarta voastră, a modificărilor de stil-vechi de acolo jos.

Flutură din mâna pătată spre Pământul care răsărea pe curba din dreapta a domului. Pe neașteptate, încăperea fu scăldată iarăși în lumina Terrei.

– Toți post-ii sunt morți, repetă Daeman.

– Nu, nu sunt morți, zise Prospero. Au plecat altundeva.

Daeman se uită la sfera Pământului care se ridică și la întunericul spațiului cosmic de deasupra curbei tremurătoare a atmosferei.

– Unde?

– Pe Marte, pentru început, spuse magul.

Le privi expresiile întrebătoare și chicoti:

– Vreunul dintre voi, oamenii moderni, aveți vreo idee unde

este Marte? Ce este Marte?

- Nu, răspunse Daeman fără stânjeneală. Post-ii se vor întoarce de acolo?

- Nu cred, zise magul continuând să surâdă.

- Atunci nu contează, nu-i așa? făcu Harman. Prospero, tu sugerezi că am putea folosi acest... accelerator de particule gaură-de-vierme... ca pe o armă?

- Ca pe arma finală împotriva acestui oraș, zise Prospero. Explozibilele sau armele obișnuite ar avea efecte reduse asupra orașului de cristal sau a asteroidului său. Turnurile astea sunt construite pentru a rezista la impacturile meteoriților. Totuși trei kilometri și mai bine de materiale exotice cu masă mare și cu o gaură-de-vierme în vârf, supuse accelerației, vor cauza un impact deosebit, mai ales dacă le ațintiți direct asupra firmeriei.

- Caliban va supraviețui? întrebă Daeman.

Prospero strânse din umeri.

- Tunelurile și grottele lui l-au salvat până acum. Dar poate că o asemenea coliziune va produce aici un eveniment de extincție de Caliban în sine.

- El ar putea fugi înainte de impact? spuse Harman.

- Doar dacă află de sonie și pune mâna pe unul dintre costumele voastre termopiderme, răspunse magul, apoi zâmbi straniu, ca și cum o astfel de posibilitate n-ar fi fost total improbabilă.

- În cât timp ar ajunge acceleratorul acesta monstruos până aici? întrebă Daeman. Cât ar dura până la impact?

- Îl puteți programa să ajungă pe cât de repede ori de încet doriți.

Se sculă și intră în consola centrală, astfel că partea inferioară a corpului îi dispăru în panourile de metal și virtuale. Ridică un braț, mantia lunecă puțin înapoi și antebrațul slăbănog și degetul osos indică capătul acceleratorului, în partea opusă inelului găurii-de-vierme.

- Acolo, adăugă el, sunt jeturile de modificare a poziției - motoarele cele mai puternice. O să v-arăt cum să le activați și cum să țintiți cu arma asta.

Cei doi îi urmară instrucțiunile de rotire a acceleratorului și programare a coordonatelor traiectoriei și *delta v*-ului, cum le numise Prospero. Degetul lui Daeman șovăi deasupra butonului virtual *Inițializare*.

- Nu ne-ai spus cât timp avem până la impact, i se adresa lui Prospero.

Holograma își uni vârfurile degetelor.

- Cincizeci de ore mi se par în regulă. O oră ca să ajungeți la firmerie și să preluați controlul. Patruzeci și opt de ore ca să le permiteți nou-sosiților să fie vindecați și să-i faxați pe toți înapoi, intacti. Iar după aceea o oră să ajungeți la sonie și să scăpați înaintea sfârșitului acestei lumi micuțe.

- N-am avea vreme de dormit? spuse Harman.

- Nu v-aș sfătui, replică magul. Caliban va încerca probabil să vă ucidă în fiecare minut din aceste cincizeci de ore.

Harman și Daeman schimbă priviri.

- Putem să procedăm în schimburi - să moțăim, să mâncăm și să supraveghem comenzile de acolo, zise Daeman.

Cântări pistolul în palmă, apoi îl puse înapoi în ranița lui Savi:

- Îl vom ține pe Caliban la depărtare.

Harman acceptă șovăielnic. Părea foarte, foarte obosit.

Daeman se uită din nou la imaginea în timp real a acceleratorului linear și puse iarăși degetul mare deasupra butonului *Inițializare propulsie*.

- Prospero, ești sigur că asta nu va aduce sfârșitul întregii vieți de pe Pământ sau altceva?

Magul chicoti.

- Întregii vieți așa cum o știți voi, da. Nu va fi însă un eveniment de extincție de specie, de tipul unui asteroid în flăcări prăbușit din ceruri. Cel puțin, nu cred. Va trebui să vedem.

Daeman îl privi pe Harman, care avea mâinile afundate de asemenea până la încheieturi în panoul virtual.

- Fă-o! spuse Harman.

Daeman apăsă butonul. Pe displayul de deasupra proiecteurului holografic, opt motoare uriașe de la extremitatea acceleratorului linear se aprinseră cu impulsuri continue, aproape solide de ioni albaștri. Structura lungă tremură ușor și porni să se miște lent - direct spre fețele bărbaților.

- La revedere, Prospero! rosti Daeman înhățând ranița lui Savi și răsucindu-se către ieșirea semipermeabilă.

- Ah, nu, făcu Prospero. Dacă reușiți s-ajungeți la firmerie, voi fi acolo. N-aș pierde pentru nimic în lume următoarele cincizeci de ore.

Câmpiile Ilionului și Olimp

Părăsesc cetatea în flăcări în căutarea lui Ahile și văd haosul întinzându-se complet până la mare. Troieni și ahei deopotrivă scot trupuri din cratere fumegătoare, de la Poarta Scheiană și până la malul apei, iar peste tot bărbați buimăciți își trag camarazii răniți fie înapoi în Ilion, fie peste tranșeea de apărare în tabăra grecilor. Ca și în cazul majorității bombardamentelor aeriene din epoca mea, efectele atacului au fost mai terifiante decât rezultatele. Bănuiesc că sunt câteva sute de morți – războinici troieni și ahei, alături de civili din Ilion –, totuși majoritatea au scăpat nevătămați, mai ales aici, departe de zidurile ce se prăbușesc și fragmentele zburătoare transformate în schije.

Pe când trec peste partea cea mai de jos a colinei Batieia, îl zăresc pe robotul care vine spre mine, remorcându-și prietenul ca un crab plutitor și semănând cu un băiețuș care trage după el un uriaș cărucior roșu. Mă simt atât de fericit să-i văd viu – deși poate că o expresie mai potrivită ar fi „încă existenți” –, încât sunt pe punctul să izbucnesc în lacrimi.

– Hockenberry, rostește robotul Mahnmut, ești rănit. Este ceva grav?

Îmi ating fruntea și scalpul. Sângerarea aproape că s-a oprit.

– Nu-i nimic.

– Hockenberry, știi ce a fost explozia aceea mare?

– O explozie nucleară. Poate să fi fost termonucleară, dar, în ciuda zgomotului, bănuiesc că n-a fost decât o armă cu fisiune. Poate nițel mai mare decât bomba de la Hiroshima. Nu știu multe despre bombe.

Mahnmut înclină capul spre mine.

– De unde ești tu, Hockenberry?

– Din Indiana, îi răspund fără să mă gândesc.

Mahnmut așteaptă.

– Sunt un scoliast, continui, știind că el transmite toată conversația către prietenul său tăcut prin intermediul legăturii radio pe care mai devreme a numit-o „fascicul îngust”. Zeii m-au reconstruit din oase vechi, ADN și fragmente de memorie pe care le-au extras din bucățelele pe care le-au găsit pe Pământ.

– Amintiri din ADN? spune Mahnmut. Nu cred.

Agit iritat din brațe.

- Nu contează! mă răstesc. Sunt un zombi. Am trăit în a doua jumătate a secolului al douăzecilea și probabil că am murit la începutul secolului al douăzeci și unulea. Sunt neclar în privința datelor. Am fost neclar în privința întregii mele vieți anterioare, până în ultimele săptămâni, când amintirile au început să-mi revină. Sunt un mort care umblă pe pământ, închei, clătinând din cap.

Mahnmut continuă să mă fixeze cu banda aceea metalică întunecată pe care o are în locul ochilor. Apoi încuviințează judicios și mă lovește - aproape cu răutate - în tibia stângă.

- La dracu'! răcnesc eu și țopăi pe celălalt picior. De ce-ai făcut asta?

- Mie îmi pari viu, remarcă roboțelul. Cum ai ajuns aici din secolul al douăzecilea sau al douăzeci și unulea al Epocii Pierdute, Hockenberry? Majoritatea savanților noștri moraveci sunt convinși că o asemenea călătorie prin timp este imposibilă, cu excepția cazului în care te apropii fie de viteza luminii, fie de o gaură neagră. Ai făcut așa ceva?

- Nu știu. Și cu siguranță, nu contează. Uită-te la toate astea!

Gesticulez către cetatea acoperită de fum și haosul de pe câmpiile Ilionului. Unele corăbii grecești au început deja să fie lansate la apă.

Mahnmut aprobă. Pentru un robot, limbajul corpului său este straniu de uman.

- Orphu se întreabă de ce zeii și-au întrerupt atacul.

Mă uit la carcasa uriașă și uzată dinapoia lui. Câteodată uit că înăuntrul ei s-ar părea că există un creier.

- Spune-i lui Orphu că nu știu. Poate că pur și simplu vor să se bucure o vreme de spaima și haosul de aici, înainte de administra o *coup de grâce*.

Ezit o clipă, apoi explic:

- În franceză, asta înseamnă...

- Da, cunosc franceza, din păcate. În timpul bombardamentului, Orphu tocmai mi-a citat niște pasaje destul de irelevante din Proust. Ce intenționezi să faci în continuare, Hockenberry?

Mă uit spre tabăra aheeană. Corturi ard, cai răniți aleargă în panică, bărbații se strâng laolaltă, corăbiile sunt pregătite pentru plecare, altele se îndepărtează deja de coastă, cu pânzele

umflându-se în vânt.

- Voiam să-i găesc pe Ahile și Hector, îi explic. Dar în nebunia asta s-ar putea să dureze vreo oră.

- Peste optsprezece minute și treizeci și cinci de secunde, rostește Mahnmut, se va întâmpla ceva care poate schimba totul.

Îl privesc și aștept.

- Am instalat un... Dispozitiv... acolo sus, în Lacul Caldeira. Orphu și cu mine l-am adus tocmai din spațiul jupiterian. De fapt, instalarea lui acolo a fost obiectivul principal al misiunii noastre, deși nu noi ar fi trebuit să fim cei care să-l aducem la... în sfârșit, asta-i altă poveste. Oricum, peste șaptesprezece minute și cincizeci și două de secunde, Dispozitivul se autodeclanșează.

- Este o bombă? Întreb cu glas răgușit.

În mod brusc, gura îmi este absolut uscată. N-aș putea scuipa, nici dacă viața mi-ar depinde de asta.

Mahnmut ridică din umeri în felul său ciudat de omenesc.

- Nu știm.

- Nu știți?! răcnesc eu. Nu știți?? Cum puteți instala un... un... Dispozitiv acolo sus și să-i reglați un declanșator, dacă nu știți ce va face? Asta-i ridicol!

- Poate că da, totuși, este obiectivul pentru care am fost trimiși aici... de fapt, am fost trimiși *acolo*... de moravecii care au plănuit misiunea aceasta.

- Cât ai zis c-a mai rămas? Întreb, prinzând aparenta brățară de piele de pe încheietură, care-mi slujește drept cronometru camuflat.

Brățara are microcircuite și miniproiectoare holografice pentru atunci când trebuie să știu ora exactă.

- Șaptesprezece minute și opt secunde, zice roboțelul.

Îmi reglez numărătoarea inversă pe ceas și las vizibil micul display holografic.

- Futu-i!

- Da, consimți Mahnmut. Te TC înapoi, Hockenberry? Pe Olimp?

Pusesem mâna pe medalionul TC de la gât, dar numai pentru că mă gândeam să economisesc câteva minute prin teleportare directă în tabăra aheenă, pentru a-l găsi pe Ahile. Însă întrebarea mă face să mă opresc și să mă gândesc.

- Poate c-ar trebui. Cineva trebuie să vadă ce intenționează

zeii. Poate c-aș putea juca pentru ultima dată rolul spionului.

- Și după aceea? Întreabă robotul.

Este rândul meu să strâng din umeri.

- După aceea, mă-ntorc să-i iau pe Ahile și Hector. Apoi, poate, să zicem, pe Odiseu și Paris. Enea și Diomedee... Voi duce războiul la zei, transportându-i pe eroii aceștia acolo sus, doi câte doi, ca animalele pe Arca lui Noe.

- Nu pare prea eficient din punctul de vedere al logisticii campaniilor militare, observă Mahnmut.

- Cunoști strategia militară, micuță persoană robot?

- Nu. De fapt, cunosc doar un submersibil care s-a scufundat pe Marte și sonetele lui Shakespeare.

Face o pauză scurtă, după care adaugă:

- Orphu tocmai mi-a spus că n-ar trebui să includ sonetele în CV-ul meu.

- Marte? rostesc eu.

Capul metalic strălucitor se întoarce către mine.

- Nu știai că Olimp este de fapt vulcanul Olympus Mons de pe Marte? Ai trăit aici nouă ani pământeni, nu?

Pentru un moment, sunt atât de amețit, încât trebuie să mă împleticesc până la un bolovan scund și să mă așez, fiindcă altfel mă tem că voi cădea pe jos.

- Marte... repet.

Doi sateliți, vulcanul uriaș, solul roșu, gravitația redusă la care eram atât de fericit să revin după o zi lungă pe câmpiile Ilionului.

- Marte...

Băga-mi-aș!

- Marte...

Mahnmut nu spune nimic, știind poate că m-a năucit destul pentru o singură zi.

- Stai puțin. Marte nu are ceruri albastre, oceane, copaci sau aer respirabil. Am văzut cum primul lander Viking a coborât acolo în 1976. Am văzut la televizor, la câteva decenii după aceea, când gândăcelul de Sojourner a fost parașutat și s-a înțepenit pe un pietroi. Nu existau oceane. Nu existau copaci. Nu exista *aer*.

- Au terraformat-o, explică Mahnmut. Și încă destul de recent.

- Cine a terraformat-o? Întreb și-mi aud furia din glas.

- Zeii, răspunde Mahnmut, dar disting o ușoară urmă de întrebare în tonul lin al robotului.

Mă uit la ceas. Cincisprezece minute și treizeci și opt de

secunde. Ciocănesc displayul cronometrului virtual în fața videocamerelor robotului sau a ochilor sau a ceea ce există îndărătul benzii ca niște ochelari de soare de pe fața lui.

- Ce se va-ntâmpla peste cincisprezece minute, Mahnmut? Să nu-mi spui că tu și Orphu nu știți.

- Nu știm.

- O să mă duc sus, să văd ce se-ntâmplă, îl anunț și prind medalionul în palmă.

- Ia-mă și pe mine, spune Mahnmut. Eu am programat numărătoarea inversă. Ar trebui să fiu acolo când se activează Dispozitivul.

Cad din nou pe gânduri și mă uit la carcasa uriașă dinapoia lui.

- O să-l anulezi?

- Nu. Asta a fost misiunea mea - să aduc Dispozitivul și să-l activez. Dacă însă numărătoarea inversă nu-l declanșează, ar trebui să fiu acolo personal și să-l declanșez eu.

- Vorbim aici... chiar ca probabilitate de prioritate redusă... despre sfârșitul lumii, Mahnmut?

Ezitatea robotului îmi spune totul.

- Ar trebui să rămâi alături de Orphu încă... ăăă... paisprezece minute și treizeci și nouă de secunde, îi spun. În starea în care se găsește sărmanul, lumea s-ar putea sfârși și el n-ar ști, dacă nu l-ai anunța tu.

- Orphu zice că ești destul de amuzant pentru un scoliast. Eu continui să cred că ar trebui să vin cu tine.

- În primul rând, ne mănânci tot timpul prin comentariile tale. În al doilea rând, am doar o Cușmă a lui Hades și nu vreau să fiu prins pentru că zeii văd un robot care merge cu invizibilul Hockenberry. În al treilea rând... la revedere!

Îmi trag gluga Cușmei lui Hades peste cap, răsucesc medalionul și plec.

Mă TC direct în Sala Mare a zeilor.

Se pare că sunt toți aici, mai puțin Atena și Apollo, care bănuiesc că plutesc în cuvele de vindecare cu viermi verzi în ochi și în subsuori. În puținele secunde de care dispun, înainte să se spargă buboiul, văd că zeii sunt împlătoșați și înarmați pentru război - sala este superbă cu pieptare de aur, lănci strălucitoare, coifuri înalte cu panașuri țanțoșe și scuturi lustruite, înalte cât

zeii. Îl văd pe Zeus stând lângă carul său de luptă învăpăiat, pe Poseidon în armură întunecată, Hermes și Hefaistos înarmați până în dinți, Ares purtând arcul de argint al lui Apollo, Hera în bronz și aur sclipitor și Afrodita care arată spre mine...

Băga-mi-aș!

- **SCOLIAST HOCKENBERRY!** bubuie Zeus însuși, privindu-mă direct peste sala aglomerată. **ÎNGHEAȚĂ!**

Nu este doar un sfat zeusian. Practic, toți mușchii, tendoanele, ligamentele și celulele din corpul meu îngheață. Simt cum frigul îmi oprește inima. Mișcarea browniană încetează în mine. Mâna nu mi se clintește nici un milimetru spre medalionul TC înainte de a fi transformat în statuie.

- Luați-i Cușma lui Hades, dispozitivul TC și toate celelalte, poruncește Zeus.

Ares și Hefaistos sar și mă despoaie complet în fața zeilor și zeițelor. Gluga de piele este aruncată lui Hades care mă fulgeră din priviri; în armura lui chitinoasă neagră, cu design exotic, seamănă cu un gândac teribil și furios. Zeus face un pas înainte și-mi ridică medalionul TC de pe pardoseală, privindu-l încruntat ca și cum ar fi gata să-l zdrobească în pumnul său gigantic. Cei doi zei termină să-mi smulgă hainele, fără să-mi lase nici măcar ceasul de la mână sau chiloții.

- Dezgheață, rostește Zeus.

Mă năruie pe podeaua de marmură și gâfâi, ținându-mă de piept. Inima mă doare-n așa hal când reîncepe să bată, încât sunt sigur că sufăr un infarct. Tot ce pot face este să nu mă scap pe mine în fața tuturor.

- Luați-l, spune Zeus întorcându-mi spatele.

Zeul războiului, Ares, înalt de doi metri și jumătate, mă prinde de păr și mă târăște de acolo.

55

Inelul ecuatorial

- Socoate, Dânsul, șuiera glasul lui Caliban din umbrele firmeriei, ar trebui să-nveți perechea gânditoare ce-nseamnă *trebuie!* Cum vrea și face; altfel, de ce-i stăpân? Acesta-i El.

- De unde dracu' vine vocea asta? izbucni Harman.

Firmeria era în majoritate cufundată în întuneric; singurele lumini proveneau de la cuvele strălucitoare ce se goleau una

câte una, iar Daeman bântuia de la peretele semipermeabil până la masa canibală, străduindu-se să descopere sursa șoaptelor.

- Nu știu, zise el în cele din urmă. De la vreo fantă de aerisire. De la vreo intrare pe care n-am găsit-o. Dar dac-apare la lumină, l-am omorât.

- Îl poți împușca, vorbe holograma Prospero, rezemată de masa de lână comenzile cuvelor de vindecare, însă nu-i sigur că-l vei omorî. Caliban - un diavol a cărui fire nicicând să-i îmblânzească prin iubirea de oameni n-o să poată. M-am trudit zadarnic, dar nimic n-am împlinit!

Timp de două zile și nopți, patruzeci și șapte de ore și jumătate, o sută patruzeci și patru de revoluții ale asteroidului de la lumina Pământului la lumina stelelor, cei doi bărbați supravegheaseră faxările din cuvele de vindecare, până mai rămăseseră doar trei duzini de corpuri. Știau acum în ce fel să apeleze holo-uri externe ale acceleratorului linear care accelera într-un mod perfect linear direct spre ei. Puteau zări obiectul uriaș apropiindu-se cu gaura-de-vierme în față, vizibilă și teribilă prin panourile transparente și clare ale firmeriei de deasupra capetelor, cu jeturile arzând albastru în spatele său. Prospero și afișajele virtuale îi asigurau că mai aveau aproape nouăzeci de minute până la impact, totuși instinctul și vederea îi anunțau altfel, așa că cei doi încetaseră să mai privească în sus.

Caliban bântuia undeva prin apropiere. Daeman își menținea masca termopidermei coborâtă, pentru a beneficia de lentilele amplificatoare de lumină, dar se folosea și de lanterna lui Savi, plimbând-o pe sub masa canibalului, cu raza scânteind pe oasele albe de acolo.

Crezuseră că drumul din camera de comandă ca un dom fusese cel mai groaznic - înotul îndelungat prin alge și semiîntuneric, așteptându-se în orice clipă să fie atacați de Caliban -, însă cu toate că în două rânduri ceva verde-cenușiu se mișcase în umbre și în două rânduri Daeman trăsese cu pistolul lui Savi într-acolo, o dată umbra necunoscută se îndepărtase, iar a doua oară se rostogolise afară, moartă, cu fleșetele scânteindu-i în pielea sură. Leșul unui post-om încurcat în alge. Dar acum, după alte patruzeci și șapte de ore și jumătate fără somn și în care mâncaseră doar carne râncedă de salamandă, nu exista „mai rău”. Ultima oră fusese cea mai rea. Măcar se opriseră lângă intrarea în grote, spărseseră pojghița de gheață

cu tocurile încălțămintei și cu patul armei, până își putuseră reumple singura sticlă cu sferoide de apă puturoasă și acoperită de spumă murdară, totuși atât de râvnită. Măcar făcuseră asta. Apa se terminase însă și nici unul nu putea să-și părăsească postul și să iasă din firmerie ca să mai aducă. În plus, luaseră folii de plastic de pe cuve și le fixaseră peste membrana semipermeabilă a intrării, astfel ca sfâșierea ei să-i avertizeze dacă și când Caliban intra pe acolo în firmerie, așa că nu le-ar fi fost ușor să iasă dacă ar fi dorit. Amândoi aveau limba umflată, iar capul îi durea înfiorător din cauza setei, oboselii, aerului viciat și fricii.

Nu avuseseră mari probleme cu duzina de servitori din firmerie. Câțiva fuseseră lăsați să-și continue sarcinile de faxare spre Pământ a corpurilor vindecate, în vreme ce alții – ale căror sarcini îi împiedicau pe bărbați – fuseseră scoși din uz. Daeman trăsese cu arma în unul, dar fusese o eroare. Fleșetele jupuiseră vopseaua și rupseseră fragmente de metal din servitor, avariaseră un manipulator și smulseseră un ochi, însă nu-l distruseseră. Harman rezolvase problema, găsind o bucată grea de țevă în atelierul firmeriei, pe care o smulsese – lăsând oxigenul lichid să iasă sub formă de vaporii în aerul deja rece – și cu care îl lovise pe servitor, până îl imobilizase. Restul servitorilor fuseseră scoși la pensie în același fel.

Prospero sosise când alimentaseră holosfera de comunicații de deasupra panoului de comandă și magul verificase dacă făcuseră corect ajustările pentru golirea cuvelor. Mai întâi închiseseră nodurile-fax de sosiri. După aceea îi faxaseră imediat pe cei abia sosiți înapoi la nodurile lor de pe Pământ, înainte să fi început vreo remediere. Prospero spusese că nu puteau iuți activitatea viermilor albaștri și a fluidului portocaliu, așa că lăsaseră cuvele respective să-și desfășoare ciclurile. Oamenii care pluteau goi și se găseau aproape de sfârșitul vindecării fură faxați acasă mai devreme. Dintre cele șase sute șazeci și nouă de cuve din firmerie, numai treizeci și opt mai erau ocupate acum – treizeci și șase dintre ocupanții lor erau supuși unor vindecări extinse, iar doi erau Douăzeci obișnuiți care fuseseră faxați pe orbită și ale căror reparații normale începuseră înainte ca Harman și Daeman să fi izbutit să decupleze calculatoarele pentru faxare.

– Îi place lui Setebos să muncească, şuieră nevăzutul Caliban.

- Taci! urlă Daeman.

Se deplasă printre cuvele sclipitoare, încercând să nu se ridice în aer în gravitația redusă, totuși apreciabilă de acolo. Umbre dansau peste tot, dar nici una nu era îndeajuns de solidă pentru ca să tragă în ea.

- Se-ncearcă; a-ngrămădit o vraște de brazde și un morman de cretă albă, moale, șopti Caliban din beznă. Și cu un colț de pește-a scrijelit, pe fiecare, luna; într-un copac a pus de-a-ndoaselea anume ace, apoi, deasupra, craniul unui leneș aflat în codru mort, căci era greu ca să-l omoare cineva. Lucrarea își are rost în sine. Într-o zi va nimici-o. Căci așa e El.

Harman izbucni în râs.

- Ce-i?

Mergând și plutind, Daeman reveni la comenzile virtuale unde holosfera îi îngăduia lui Prospero să stea în picioare. Părți și bucăți din servitori erau risipite peste tot pe jos, imitând masa de canibal aflată mai încolo, în întuneric.

- Trebuie să plecăm cât mai curând de-aici, rosti Harman frecându-și ochii injectați. Cuvintele monstrului încep să aibă sens pentru mine.

- Prospero, spuse Daeman mișcându-și ochii de la o umbră la alta în pădurea semiîntunecată de cuve ce străluceau slab. Cine sau ce este acest Setebos despre care tot vorbește Caliban?

- Zeul mamei lui Caliban, răspunse magul.

- Iar tu ai zis că mama lui Caliban este și ea pe undeva pe-aici.

Daeman ținu arma cu o mână și-și frecă ochii cu cealaltă mână. Firmeria i se părea încetșoșată și doar parțial din cauza fuioarelor de aburi ce se înălțau dinspre oxigenul lichid care curgea liber.

- Da, încuviință Prospero, Sycorax continuă să trăiască. Dar nu pe insula aceasta. Nu mai locuiește pe insula asta.

- Și Setebos? insistă Daeman.

- Dușmanul Tăcerii, zise Prospero. Ca ambii membri ai parohiei sale, o inimă haină ce-și adastă clipa și mușcă.

Deasupra consolei răsunară bâzâituri. Harman activă comenzile virtuale. Alți trei oameni vindecați - cel puțin, aproape vindecați - fură faxați. Mai rămăseseră treizeci și cinci.

- De unde a venit acest Setebos? întrebă Harman.

- A fost adus din beznă cu voynicșii și alte creaturi, răspunse

magul. O mărunță eroare de calcul.

- Odiseu este una dintre celelalte creaturi aduse din beznă? se interesă Daeman.

Prospero izbucni în râs.

- Ah, nu! Bietul de el a fost trimis aici de un blestem, din răscrucea aceea unde au fugit majoritatea post-oamenilor. Odiseu este rătăcit în timp, făcut să pribegască și mai mult de o doamnă tare rea, pe care eu o știu sub numele de Ceres, însă pe care Odiseu a cunoscut-o - din mai multe puncte de vedere - ca fiind Circe.

- Nu-nțeleg, zise Harman. Savi spunea că l-a descoperit pe Odiseu relativ recent, dormind într-un sicriu de criosomn de-al ei.

- Adevăr, dar în același timp minciună. Savi știa de călătoria lui Odiseu și de locul unde dorește el să ajungă. L-a folosit în aceeași măsură în care a fost folosită de el.

- Odiseu este *într-adevăr* aheul din drama turin? întrebă Daeman.

- Și da, și nu, răspunse Prospero în stilul său înnebunitor. Drama prezintă un timp și o poveste care se ramifică. Da, acest Odiseu provine dintr-o ramificație din acelea. Nu, nu este Odiseu din toată povestea.

- Tot nu ne-ai spus cine-i Setebos, îi aminti Harman.

Se simțea extrem de iritabil. Alți șase oameni fură faxați din cuvele lor după ce li se termină vindecarea. Mai rămăseseră douăzeci și nouă. Iar până la momentul când decisese să pornească spre sonie mai erau douăzeci de minute. Acceleratorul linear se găsea îndeajuns de aproape pentru a fi vizibil acum fără amplificare prin fereastră. Gaura-de-vierme era o sferă de lumini și umbre mișcătoare.

- Setebos este un zeu al cărui însemn este puterea pură și arbitrară, zise Prospero. El ucide aleatoriu. El cruță după toane. El omoară mulțimi vaste, dar fără să aibă un plan ori un model. Este un zeu unsprezece septembrie. Un zeu Auschwitz.

- Poftim? făcu Daeman.

- Nu contează, clătină din cap magul.

- Zice, șuiere Caliban din bezna care înconjura masa canibală, îi place, poate, ce-l e de folos. Da, da, ce-l face bine. Dar de ce? Căci altfel nu e chip.

- Să dea dracu'! mugi Daeman. Mă duc să-l caut pe nenorocitu-ăla.

Luă arma și se îndreptă ȋopăind către umbre. Încă cinci trupuri fură faxate și cuvele li se goliră cu un fâșăit. *Au mai rămas douăzeci și patru.*

Pe podeaua și pe masa de aici zăceau corpuri, pe scaun erau părți de corpuri. Daeman ținu lanterna lui Savi în mână stângă și pistolul în mână dreaptă, cu gluga și lentilele nocturne la locul lor, însă semiîntunerul continua să proiecteze umbre. Privi și așteptă să întrezărească o mișcare în colțul ochilor.

- Daeman! strigă Harman.

- Imediat! răzni Daeman la rândul său, așteptând, folosindu-se pe sine drept nadă.

Dorea ca monstrul să sară asupra lui. În armă erau cinci încărcătoare cu fleșete și din propria-i experiență știa că aveau să fie lansate rapid, dacă nu ridica degetul de pe trăgaci. L-ar fi putut ciurui pe nemernicul ucigaș cu cinci mii de săgeți de cristal, dacă...

- Daeman!

La strigătul lui Harman, se răsuci spre bărbat.

- Îl vezi pe Caliban? vorbi el către zona luminată a consolelor de comandă.

- Nu. Altceva mai rău.

Daeman auzi apoi vuietul supapelor de presiune și alarme discrete. Ceva era în neregulă la cuve.

Harman indică diverse afișaje virtuale care pâlpăiau roșu.

- Cuvele se golesc *înainte* ca ultimele corpuri să fi fost vindecate.

- Caliban a găsit un mod prin care să întrerupă din exteriorul firmeriei fluxul de substanțe nutritive, spuse Prospero. Acești douăzeci și patru de bărbați și femei sunt morți.

- La dracu'! urlă Harman și lovi cu pumnul în perete.

Daeman pătrunse în pădurea de cuve, luminând cu raza lanternei interiorul recipientelor ce se goleau.

- Nivelul de fluid scade rapid, îl anunță el pe Harman.

- O să-i faxăm oricum pe Pământ.

- O să faxezi cadavre cu viermi albaștri mișunându-le în măruntaie, zise Daeman. Trebuie să plecăm de aici.

- Exact asta vrea Caliban! strigă Harman.

Daeman nu mai putea acum să vadă consola de comandă. Se afla departe, aproape în ultimul șir de cuve, în locurile întunecate în care se temuse să pătrundă până atunci. Simțea pistolul greu

în mână. Continua să treacă fasciculul de lumină de la o cuvă la următoarea.

Prospero intona în glasul său de bătrân:

*Îmi pare că ești, copilul meu, uimit.
Dar sărbătoarea-acum s-a sfârșit.
Acuma-s duhurile nevăzute.
De nimeni nu sunt ele cunoscute.
S-au înălțat pe aripe de vânt
Și n-au păstrat nimic pe pământ.
S-au destrămat palatele de vis
S-au înălțat spre cerul larg deschis.
Și n-au lăsat nimic pe urma lor.
Așa ca un palat strălucitor
Sau ca un templu-al unei țări bătrâne,
Pe friză nici un nor nu mai rămâne.
Suntem, sărmanii oameni, făuriți
Din frământarea viselor... siliți
Să adormim...*

- Taci-n pizda mă-tii! zbieră Daeman. Harman, m-auzi?

- Da, spuse bărbatul mai vârstnic, gârbovit peste consola de comandă. Trebuie să plecăm, Daeman. I-am pierdut pe acești ultimii douăzeci și patru. Nu putem face nimic.

- Harman, ascultă-mă! Daeman era pe ultimul șir de cuve, iar raza lanternei încremenise. În cuva asta...

- Daeman, trebuie să plecăm! Energia scade întruna. Caliban taie alimentarea.

Parcă pentru a-i dovedi cuvintele, holosfera păli și Prospero dispăru. Luminile cuvelor se stinseră. Strălucirea panoului de comenzi virtuale se diminuea treptat.

- Harman! strigă Daeman din umbre. În cuva asta! E Hannah!

56

Câmpiile Ilionului

- Trebuie să-i gădesc pe Ahile și pe Hector, îi spuse Mahnmut lui Orphu. Va trebui să te las aici, pe colina Batieia.

- Sigur. De ce nu? Poate că zeii mă vor confunda cu o stâncă sură și nu vor arunca o bombă peste mine. Vrei să-mi faci însă

două favoruri?

- Sigur că da.

- În primul rând, păstrează legătura prin fascicul îngust. Încep să mă simt cam singur aici, în beznă, când nu știu ce se-ntâmplă. Mai ales când au mai rămas doar câteva minute până la declanșarea Dispozitivului.

- Nici o problemă.

- În al doilea rând, vrei, te rog, să mă ancorezi? Îmi place harnașamentul ăsta pentru levitație - deși să fiu al dracului dacă-mi pot da seama cum funcționează -, totuși nu vreau ca briza să mă-mpingă din nou în mare.

- Am făcut-o deja. Te-am legat de bolovanul cel mai solid din tumulul amazoanei Myrina ce-saltă-neîncetat de pe colină.

- Grozav! Apropo, ai vreo idee cine a fost această amazoană Myrina ce-saltă-neîncetat și de ce are mormântul aici, imediat lângă zidurile Ilionului?

- N-am nici cel mai mic indiciu.

Își lăsa prietenul și începu să alege pe toate patru membrele peste câmpiile Ilionului, spre tabăra aheeană, alegându-se cu uitături mirate din partea grecilor care se îmbulzeau tot într-acolo.

Nu fu nevoit să scotocească plaja în căutarea lui Ahile și Hector. Cei doi eroi tocmai trecuseră puntea peste șanțul de apărare și-și conduceau căpeteniile și două-trei mii de luptători către mijlocul fostului câmp de bătălie. Mahnmut decise să fie protocolar și se ridică pe membrele posterioare pentru saluturi.

- Mașinărie micuță, rosti Ahile, unde este stăpânul tău, fiul lui Duane?

Mahnmut avu nevoie de o secundă pentru a procesa întrebarea.

- Hockenberry? zise el în cele din urmă. În primul rând, nu este stăpânul meu. Nici un om nu-mi este stăpân, iar eu nu sunt om. În al doilea rând, Hockenberry a plecat pe Olimp, ca să vadă ce intenționează zeii. A spus că se va-ntoarce.

Ahile surâse larg, dezvelindu-și dinții strălucitor de albi.

- Este bine. Avem nevoie de iscoade în rândul inamicului.

Stând între Ahile și Hector, Odiseu vorbi:

- Pentru Dolon n-a fost însă la fel de bine.

Dinapoia eroilor, Diomedede râse. Hector făcu o strâmbătură.

Dolon a fost spionul lui Hector în noaptea trecută, când

situația era foarte grea pentru greci, expedie Orphu. Cu toate că Mahnmut înțelegea acum limba greacă și o putea vorbi după ce o descărcase de la ionian, continua să trimită întregul dialog spre prietenul său prin subvocalizare. Mesajul lui Orphu nu se terminase – Diomede și Odiseu l-au capturat pe Dolon, când ieșiseră într-un raid de noapte, și după ce i-au promis troianului că nu-i vor face nici un rău, au obținut de la el toate informațiile posibile, apoi Diomede i-a tăiat capul. Cred că Odiseu a amintit episodul, pentru că tot nu se încrede pe deplin în Hector ca aliat și...

- Las-o, rosti Mahnmut, uitând să subvocalizeze.

Comută frecvențele. *Trebuie să mă concentrez aici.*

Crezuse că era capabil de multitasking la fel ca toți moravecii, dar lecția de istorie a lui Orphu îi afecta concentrarea în timp real.

- Ce-ai spus? întrebă Hector.

Eroul troian nu era fericit. Mahnmut își reaminti că mama și sora lui vitregă tocmai fuseseră omorâte în bombardamentul aerian, chiar dacă nu era sigur că Hector știa deocamdată. Poate că era pur și simplu indispus...

- O scurtă rugăciune către zeii mei.

Odiseu se lăsase într-un genunchi și pipăia brațele, trunchiul, capul și învelișul protector al lui Mahnmut.

- Ingenios, comentă fiul lui Laertes. Oricare ar fi fost zeul care te-a făurit, a făcut o treabă minunată.

- Mulțumesc!

Cred că ai intrat într-o piesă de Samuel Beckett, trimise Orphu.

- Gura! zise Mahnmut și continuă apoi în engleză: La naiba, uit mereu să setez fasciculul îngust numai pentru subvocalizare!

- Continuă să se roage, observă Odiseu și se sculă în picioare. Mi-a plăcut însă partea în care a spus că se numește Nici Un Om. O s-o țin minte.

- Ahile cel-iute-de-picior, rosti Mahnmut în greacă, pot să te ntreb care-ți sunt intențiile acum?

- Vom merge să-i provocăm pe zei să coboare pentru a se lupta cu noi în duel. Sau oastea lor de nemuritori împotriva oștii noastre de bărbați – ce preferă.

Mahnmut se uită la cele câteva mii de greci – mulți dintre ei însângerați – care-l urmaseră pe Ahile și ieșiseră din tabără.

Întoarce capul și zări o mie, sau mai puțin, de troieni care treceau peste colină pentru a i se alătura lui Hector.

- Aceasta este oastea voastră?

- Ceilalți ni se vor alătura. Mașinărie micuță, dacă-l zărești pe Hockenberry, fiul lui Duane, spune-i să vină la mine, în mijlocul câmpului.

Ahile, Hector și căpeteniile aheene plecară. Moravecul trebui să se ferească iute, pentru a nu fi călcat în picioare de bărbații înarmați și împlătoșați care-i urmau.

- **STAȚI!** strigă el.

Folosise o amplificare mai mare decât plănuise.

Ahile, Hector, Odiseu, Diomedee, Nestor și ceilalți se întoarseră. Luptătorii dintre Mahnmut și eroi se traseră în lături, deschizând un culoar.

- Peste treizeci de secunde se va-ntâmpla ceva.

- Ce? întrebă Hector.

Nu știu, gândi Mahnmut. Nu știu nici măcar dacă vom simți efectele aici. La dracu' nu știu nici măcar dacă declanșatorul meu va funcționa la adâncimea aceea din Lacul Caldeira!

Subvocalizezi, știi? expedie Orphu.

Scuze, replică Mahnmut și vorbi cu glas tare în greacă:

- Așteptați și vedeți. Mai sunt optsprezece secunde.

Desigur, grecii nu foloseau minutele și secunde, dar Mahnmut bănuia că transformase corect unitățile de măsură.

Chiar dacă dispozitivul transformă Marte în bucățele, spuse Orphu, nu cred că Pământul acesta se află în timpul sau în universul acela. Pe de altă parte, este perfect posibil ca așa-zisii zei să fi conectat locul acesta - indiferent unde s-ar afla el - cu Olympus Mons prin intermediul a mii de tunele cuantice.

- Nouă secunde.

Oare cum ar arăta explozia lui Marte, văzută la lumina zilei, din punctul acesta din Asia Mică? expedie Orphu. *Aș putea rula o simulare rapidă.*

- Patru secunde.

Sau aș putea să aștept și să văd. Bineînțeles, tu va trebui să vezi pentru mine.

- O secundă.

57 Olimp

Nu-mi reamintesc ca Ares sau Hefaistos să se fi TC, când m-au târât afară din Sala Mare, dar este limpede că au făcut-o. Încăperea în care m-au azvârlit – celula mea – se află la etajul cel mai de sus al unei clădiri imposibil de înalte, de pe versantul estic al Olimpului. Ușa a fost ermetizată în urma lor și nu există nici o fereastră, totuși, altă ușă se deschide pe un balcon care este suspendat la sute de metri deasupra pantelor Olimpului, exact acolo unde coboară în stâncile verticale ale muntelui. Spre nord este marea, bronz brunat în lumina după-amiezii, iar departe, hăt departe, către est, sunt cei trei vulcani despre care îmi dau seama acum că sunt marțieni.

Marte. Toți anii aceștia... Doamne Dumnezeule... Marte!

Mă înfiorez în aerul rece. Văd cum pielea mi se face ca de găină pe brațele și coapsele goale și mi-o pot imagina în același fel și pe fesele goale. Tălpile sunt ca două bucăți de gheață pe marmura rece. Scalpul mă doare din cauza brutalității cu care am fost târât și mă simt umilit și descurajat de ușurința cu care am fost prins și despuat.

Cine mă credeam? I-am urmărit pe zei și pe supereroi de atâta timp, încât am uitat că, în realitate, eram un individ obișnuit. Până acum...

Cred că jucăriile au fost cele care mi s-au suit la cap – harnașamentul de levitație, armura de impact, brățara de metamorfozare, medalionul TC, microfonul direcțional, lentilele transfocatoare, bastonul taser și Cușma lui Hades. Toate rahaturile alea de gadgeturi istețe. Mi-au îngăduit să mă joc de-a supereroul pentru câteva zile.

Acum s-a terminat. Tăticul mi-a luat jucăriile. Și Tăticul este furios.

Îmi amintesc de bomba lui Mahnmut și, din reflex, ridic încheietura goală pentru a verifica timpul. *Rahat!* N-am nici măcar ceasul. Ar trebui să fi rămas puține minute până la detonarea Dispozitivului robotului. Mă aplec peste balcon, dar latura aceasta a clădirii se găsește pe partea opusă lacului din caldeiră, așa că bănuiesc că nu voi vedea fulgerul de lumină. Oare unda de șoc va dărâma clădirea asta de pe piscul Olimpului sau doar o va incendia? Din adâncurile minții se ridică o amintire

nouă - imagini de la televizor, cu bărbați și femei sortiți pieirii, care sar din turnuri în flăcări din New York - și închid ochii și-mi apăs tâmpilele, în tentativa zadarnică de a scăpa de viziunile acelea nechemate. Nu fac decât să le sporesc intensitatea. *Ce dracu', gândesc, dacă ei m-ar lăsa să mai trăiesc câteva săptămâni - dacă eu m-aș lăsa să trăiesc, fără să mă mai joc cu jucăriile mele și cu soarta atâtoră -, mi-aș putea reaminti toată viața anterioară. Poate chiar și moartea.*

Ușa bubuie, deschizându-se îndărătul meu, și Zeus pășește înăuntru, singur. Mă întorc să-l privesc și mă retrag în odaia goală.

Vreți o rețetă infailibilă pentru pierderea respectului de sine? Încercați să fiți desculți și complet dezbrăcați în fața Zeului Zeilor, care poartă cizme înalte, cnemide de aur și platoșă completă de bătălie. Acestei discrepante evidente i se adaugă problema înălțimii. Vreau să zic că eu am un metru și șaptezeci și cinci - nu sunt scund, obișnuiam să le reamintesc oamenilor, inclusiv soției mele, Susan, ci „de înălțime mijlocie” -, iar Zeus trebuie să aibă patru metri și jumătate în după-amiaza aceasta. Blestemata de ușă a fost făcută pentru vedete de baschet care duc pe umeri alte vedete de baschet, totuși Zeus trebuie să se aplece când intră. Trânțește apoi ușa îndărătul său. Văd că a rămas cu medalionul meu TC în mână.

- Scoliaștule Hockenberry, rostește în engleză, știi ce necazuri ai produs?

Încerc să-mi fac privirea sfidătoare, însă mă mulțumesc să nu le îngădui picioarelor goale să tremure necontrolat. De frig și spaimă îmi simt penisul și scrotul contractându-se la dimensiunile unui castraveci și ale unor biluțe.

Ca și cum ar fi remarcat, Zeus mă cercetează din cap până în picioare.

- Dumnezeule, huruie el, urâți mai sunteți voi, oamenii de stil-vechi! Cum poți să fii atât de slăbănog încât să ți se vadă coastele și *în același timp* să ai burta asta?

Îmi amintesc că Susan obișnuia să spună că aveam un fund ca o scăricică de purcel, dar o zicea cu afecțiune.

- De unde știi engleza? Întreb cu glas tremurător.

- **GURA!** răcnește Părintele Zeilor.

Brusc, mă împinge pe balcon și mă urmează afară. Zeus este atât de imens, încât abia mai am loc lângă el. Mă retrag cu

spatele într-un colț, străduindu-mă să nu privesc în jos. Pentru a se răzbuna, acest furios zeu al zeilor nu trebuie să facă nimic altceva decât să mă ridice cu o singură mână și să mă azvârle peste parapet. Până aş ajunge jos, aş flutura din mâini și din picioare, urlând, vreo cinci minute.

- Mi-ai rănit fiica, mârâie Zeus.

Pe care dintre ele? gândesc cu disperare. Sunt vinovat de complot pentru uciderea Afroditei și Atenei, deși bănuiesc că el se referă la Atena. A ținut dintotdeauna la Atena. Presupun că nu contează. Conspirația împotriva oricărui zeu – și cu atât mai rău împotriva tuturor zeilor – este probabil un delict capital. Trag din nou cu ochiul peste parapet. Văd escalatorul de cristal care șerpuiește, coborând în cețurile de la nivelul oceanului, aflat direct sub noi, în ciuda faptului că vechile barăci pentru scoliaști, care au fost complet arse, sunt prea mici pentru a fi văzute cu ochiul liber. Iisuse Hristoase, ce cădere lungă până jos!

- Știi ce se va-ntâmpla azi, Hockenberry? întrebă Zeus, cu toate că bănuiesc că întrebarea este retorică.

Coboară brațele și așază degetele – fiecare cât jumătate din antebrațul meu – pe parapetul din piatră.

- Nu, îi răspund.

Se întoarce către mine și mă privește din înălțime.

- Trebuie să fie tulburător, după atâția ani de cunoaștere scoliastă, huruie el. Să știi mereu ce se va-ntâmpla în continuare, deși nu știu nici chiar zeii. Trebuie să te fi simțit precum Ursita însăși.

- M-am simțit ca un rahat.

Zeus aprobă din cap. După aceea, arată spre carele de luptă ce se ridică rând pe rând de pe piscul Olimpului. Sunt sute.

- În după-amiaza aceasta vom distruge omenirea. Nu numai pe proștii ăia împăunați de la Troia, ci pe toți oamenii, de peste tot.

Ce poți spune la așa ceva?

- Pare nițel cam excesiv, reușesc să articulez în cele din urmă.

Bravada mea ar fi mult mai satisfăcătoare, dacă glasul nu mi-ar tremura în continuare ca al unui băiețel emoționat.

Zeus se uită la carele de luptă ce decolează și la masa de zei și zeițe în armuri de aur ce așteaptă să suie în vehiculele lor.

- De multe secole, Poseidon, Ares și ceilalți m-au bătut la cap să eliminăm omenirea, care nu-i altceva decât un virus, rostește

Zeus, huruind mai mult pentru el decât pentru mine, bănuiesc. Toți avem temeri – această Epocă de Oameni Eroi pe care o vezi la Ilion ar neliniști orice rasă de zei, prea multe împerecheri între rasa lor și a noastră – gândește-te ce volum de nano-inginerie ADN am transmis unor mutanți ca Heracle și Ahile prin futaiurile noastre libidinoase cu muritorii. Și vorbesc în mod literal.

- De ce-mi spui toate astea?

Zeus mă privește acum cu adevărat de sus. Ridică din umerii uriași aflați la doi metri și jumătate deasupra mea.

- Pentru că-n câteva secunde vei fi mort, așa că pot vorbi liber. Pe Olimp, scoliastule Hockenberry, nu există prieteni statornici, nici aliați de nădejde sau parteneri loiali... doar interes veșnic. Interesul meu este să rămân Stăpânul Zeilor și Conducătorul Universului.

- Trebuie să fie o slujbă cu program permanent, rostesc eu sarcastic.

- Așa-i, încuviințează Zeus. Așa-i. Dacă nu mă crezi, întreabă-i pe Setebos, pe Prospero sau Tăcerea. Mai ai vreo ultimă întrebare înainte să dispari, Hockenberry?

- Da.

Spre surprinderea mea, tremurul mi-a dispărut din glas iar genunchii nu-mi mai dârdăie.

- Vreau să știu cine sunteți, de fapt, voi, zeii? De unde ați venit? Știu că nu sunteți *adevărații* zei greci.

- Nu suntem? repetă Zeus.

Surâsul lui, cu dinți albi și ascuțiți ce sclipesc de sub barba sur-argintie, nu este părintesc.

- Cine sunteți? întreb din nou.

Atotputernicul Zeus oftează.

- Mă tem că n-avem timp pentru toată povestea. La revedere, scoliast Hockenberry!

Își desprinde mâinile de pe parapet și se întoarce către mine.

După cum se dovedește, are dreptate – nu avem timp nici pentru poveste, nici pentru nimic altceva. Pe neașteptate, clădirea înaltă se scutură, pârâie, geme. Văzduhul însuși de deasupra piscului Olimpului pare să se îngroașe și să unduiască. Care de luptă aurii se poticnesc în zbor și aud răcnete și țipete dinspre zeii și zeițele aflate pe sol, mult dedesubt.

Zeus se clatină înapoi până la parapet, scapă medalionul TC pe pardoseala de marmură și întinde o mână uriașă pentru a-și

păstra echilibrul, în vreme ce turnul înalt vibrează din temelii, mișcându-se înainte și înapoi după un arc de zece grade.

Zeus privește în sus.

Brusc, firmamentul este plin de dâre. Aud boomurile sonice, când liniile de foc brăzdează cerul marțian. Deasupra Olimpului, deasupra capetelor noastre, mai multe sfere gigantice, rotitoare, negre ca întunericul spațiului cosmic și roșii ca magma se deschid pe fundalul albastru. Sunt aidoma unor găuri ce au perforat bolta și se rotesc, coborând.

Mai jos, mult mai jos, zăresc mai multe dintre cercurile acestea zdrențuite, fiecare cu raza cel puțin egală cu lungimea unui teren de fotbal, care se rotesc la poalele Olimpului. Altele se ivesc deasupra oceanului către nord, iar unele se afundă chiar în apă.

Mii de furnici ies prin cercurile de pe sol și-mi dau seama că furnicile sunt oameni. Oameni umani?

Cerul este ticsit acum nu numai cu care de luptă de aur, ci și cu mașini negre cu unghiuri ascuțite, unele mai mari decât carele, unele mai mici, însă toate având aspectul letal și inuman al designului militar. Mai multe dâre învăpăiate umplu atmosfera superioară, fulgerând în jos spre Olimp aidoma unor rachete balistice intercontinentale.

Zeus înalță ambii pumni către cer și mugește spre micuțele siluete ale zeilor de dedesubt:

- **RIDICAȚI AEGISUL!** răcnește el. **ACTIVAȚI AEGISUL!**

Mi-ar face plăcere să stau pentru a vedea la ce se referă și ce se va întâmpla în continuare, dar am alte priorități. Mă arunc cu capul înainte pe sub arcul maiestuos al picioarelor lui Zeus, lunec pe burtă pe pardoseala din marmură care se cutremură, prind cu o mână medalionul TC și-i rotesc cadranul cu mâna cealaltă.

58

Inelul ecuatorial

N-au putut-o scoate de la început pe Hannah din cuvă. Bucata grea de țevă nu putea nici măcar să zgârie plasticul-sticlă. Daeman trase trei rafale din arma lui Savi, dar fleșetele ricoșară din suprafața cuvei prin toată firmeria, pulverizând obiectele fragile, sfărtecând servitorii deja trecuți în rezervă și ratându-i de puțin pe ambii bărbați. În cele din urmă, Harman găsi un mod

prin care să suie deasupra cuvei și utilizară țeava ca pe o pârghie, mai întâi pentru a ridica și apoi pentru a smulge capacul complicat. După aceea Harman coborî vizorul termopidermei, își puse masca osmotică și sări jos, în fluidele ce se scurgeau, ca să-o scoată pe Hannah. Deoarece alimentarea principală cu energie fusese oprită, luminile nu mai ardeau, strălucirea cuvei încetase practic complet și ei lucrau doar la lumina singurei lanterne.

Goală, udă, spână, cu pielea ca jupuită, tânăra lor prietenă arăta la fel de vulnerabilă ca un puișor de pasăre abia ieșit din găoace, când o așezară pe podeau firmeriei. Vestea bună era că respira – în gâfâieli icnite, scurte, alarmant de rapide –, dar în tot cazul respira de una singură. Vestea proastă era că n-o puteau trezi.

- Va trăi? întrebă Daeman.

Ceilalți douăzeci și trei de bărbați și femei din cuve erau indiscutabil morți sau pe moarte și nu mai aveau cum să ajungă la ei la timp.

- De unde să știu? suflă cu greu Harman.

Daeman privi în jur.

- Fără energie, care să mențină căldura, temperatura scade rapid aici. În câteva minute va fi sub zero grade, ca afară, în orașul principal. Trebuie să găsim ceva cu care s-o acoperim.

Fără să dea drumul pistolul din mână, însă în general neatent, nemaiprivind în jur după Caliban, Daeman porni în fugă prin firmeria întunecată. În raza lanternei zări oase omenești, bucăți de carne intrate în putrefacție, servitori nemișcați, fragmente și cioburi de retorte, țevi și conducte, dar nici măcar o pătură. Până la urmă smulse o bucată pătrată de plastic transparent din cel pe care deja îl rupseseră pentru a etanșa intrarea semipermeabilă și reveni la cei doi oameni.

Hannah continua să fie lipsită de cunoștință, însă tremura incontrollabil. Harman o cuprinsese în brațe și-i freca pielea cu palmele, totuși se părea că nu era de mare ajutor. Folia de plastic se plie strâmb în jurul trupului zvelt și albicios, dar nici unul dintre bărbați nu credea că ar fi contribuit la menținerea căldurii corporale.

- O să moară, dacă nu facem ceva, șopti Daeman.

Dinspre cuvele de vindecare, acum complet întunecate, se auzi un sunet de lunecare. Daeman nu se sinchisi nici măcar să ridice arma. Aburii proveniți de la oxigenul lichid și alte fluide

vărsate umpleau firmeria.

- Oricum, vom muri toți în curând, replică Harman și arată spre panourile transparente de deasupra.

Daeman înălță ochii. Steaua albă a acceleratorului linear lung de trei kilometri se afla mai aproape - mult mai aproape.

- Cât timp mai avem? întrebă el.

Harman clătină din cap.

- Cronometrele au dispărut o dată cu oprirea energiei și cu Prospero.

- Când au început problemele, mai aveam vreo douăzeci de minute până la plecare.

- Așa-i, încuviință Harman, dar când a fost? Acum zece minute? Acum cincisprezece minute? Acum nouăsprezece minute?

Daeman privi iarăși în sus. Pământul dispăruse și doar stelele - inclusiv forma sclipitoare care gonia către ei - ardeau reci și nepăsătoare în panourile transparente.

- Pământul era încă vizibil, când a-nceput rahatu' ăsta. Nu se poate să fi trecut mai mult de douăzeci de minute. Când reapare Pământul...

Curbura alb-albastră a planetei apăru în panourile inferioare.

- Trebuie să plecăm, spuse Daeman.

În bezna dindărătul lor răsunară alte bufnituri și lunecări. Daeman se răsuci, cu arma ridicată, totuși Caliban nu apăru. Gravitația din firmerie începuse să dispară; bălțile de fluide se ridicau de pe podea și încercau să plutească, concrescând în forme de amibe ce căutau să devină sfere. Lumina lanternei lui Savi se reflecta peste tot din suprafețe lucioase.

- Cum mergem? întrebă Harman. O abandonăm?

Pleoapele lui Hannah nu erau perfect închise, dar nu-i puteau desluși decât albul ochilor. Tremurăturile se diminuau, însă îi părea de rău augur lui Daeman.

Bărbatul își ridicase masca - în firmerie era suficient aer pentru a putea respira, deși continua să miroasă ca într-un congelator de carne ce începuse să se dezghețe - și își frecă barba.

- Cu numai două termopiderme, n-o putem transporta la sonie. Chiar dacă n-ar muri în oraș, n-ar rezista expunerii la vidul cosmic.

- Sonie-ul are câmp de forță și încălzitor, șopti Harman. Savi

le-a activat când am zburat la înălțime.

Își ridicase și el masca, iar răsuflarea îi ieșea sub formă de aburi în aerul rece. În barbă și mustață avea cristale de gheață. Ochii îi erau atât de obosiți, încât lui Daeman i se rupea inima să-i privească.

Daeman scutură din cap.

- Savi mi-a povestit despre cât de rece și de fierbinte este în spațiul cosmic și despre cum acționează vidul asupra corpului uman. Hannah va fi moartă înainte de-a putea activa câmpul de forță.

- Mai ții minte cum să-l pornești? întrebă Harman. Cum să pilotezi blestemăția aia?

- Ăăă... nu știu, răspunse Daeman. Am privit-o pe Savi pilotând, dar nu m-am gândit niciodată că va trebui s-o fac și eu. Tu nu mai ții minte?

- Sunt foarte... obosit, își frecă Harman tâmpilele.

Hannah nu mai tremura și părea moartă. Daeman își scoase mănuașă termopidermei și așeză palma pe pieptul femeii. Pentru o secundă fu sigur că murise, însă apoi simți bătaia slabă, rapidă, ca a unei păsări a inimii ei.

- Harman, rosti el cu glas puternic, scoate-ți termopiderma.

Bătrânul ridică ochii la el și clipi.

- Da, rosti după aceea cu un ton abrutizat, ai dreptate. Eu mi-am trăit cele cinci Douăzeci. Ea merită să trăiască mai mult decât...

- Nu, idiotule!

Daeman începu să-l ajute să-și dezbrace costumul. Aerul îi preschimba deja în gheață fața și mâinile expuse; nu-și putea imagina cum ar fi fost să fii gol-pușcă în gerul acela. Chiar pe când vorbeau, aerul se rarefie, astfel că glasurile li se azeau mai ascuțite și mai slabe.

- Împarte termopiderma cu ea. Numeri până la cinci sute, după care o scoți de pe ea și te încălzești tu. Schimbați-o așa între voi, până ce ea moare.

- Tu unde-o să fii? icni Harman.

Își scosese complet termopiderma și încerca s-o îmbrace pe fata lipsită de cunoștință, dar mâinile și brațele îi dârdâiau în așa hal de frig, încât Daeman fu nevoit să-l ajute. Imediat termopiderma se adaptă la corpul lui Hannah și femeia începu să tremure din nou, deși costumul păstra la interior aproape toată

căldura trupului. Harman își puse masca osmotică pe față.

- Mă duc la sonie, horcăi Daeman.

Îi întinse arma lui Harman, însă trebui să-și ridice propria mască osmotică pentru a se face auzit, fiindcă celălalt nu mai dispunea de comunicatorul costumului.

- Ia-o! Ține-o pentru cazu-n care Caliban vine după voi.

Daeman ridică bucata de țevă lungă de un metru și jumătate pe care o folosiseră ca rangă.

- N-o să vină, replică Harman între două respirații șuierătoare. O să vină după tine. Apoi ne va putea-nfuleca pe toți, fără grabă.

- Atunci sper să-i dăm dureri de stomac, zise Daeman.

Își coborî masca osmotică și se propulsă din picioare, alergând și plutind către membrana de ieșire.

Abia după ce folosisese capătul ascuțit al țevii pentru a rupe și sfâșia o gaură de mărimea unui om în membrană, după ce bătuse din picioare și trecuse prin ea, pătrunzând în gravitația mai redusă, în frigul mai pătrunzător și bezna mai adâncă din exteriorul firmeriei, Daeman își aminti că nu-i spusese lui Harman că planul lui era *să se întoarcă* cu sonie-ul - să treacă cumva prin peretele-fereastră și să-i îmbarce. *Acum este prea târziu ca să mă-ntorc și să-l anunț.*

Daeman avusese probleme mari în a ține pasul cu Savi și Harman când ei trei străbătuseră pentru prima dată orașul de cristal cu o lună în urmă - cu o eternitate în urmă - totuși acum înota prin aerul rarefiat aidoma unei creaturi marine, o vidră din orașul de cristal, găsind de fiecare dată locul perfect din care să se propulseze cu ajutorul picioarelor în exact clipa convenită, vâslind prin aer cu cele trei membre libere cu economie pură de efort, făcând tumbe și piruete la momentul oportun pentru a găsi următoarea traversă sau suport, ori chiar următorul cadavru de post-om, în care să se împingă spre viitorul segment al călătoriei sale.

Și tot nu era îndeajuns de rapid. Simțea cum timpul învingea în cursa aceasta, chiar în vreme ce ridica ochii către panourile orașului din cristal - panourile ce străluceau muribund, sporind întunericul din pâlcurile de alge și de pe terasele presărate de leșuri din care se propulsa și prin care înota -, însă aici nu existau panouri transparente prin care să poată vedea acceleratorul linear care se apropia rapid. *Oare îl voi auzi când va trece prin acoperișul de cristal sau aerul este prea rarefiat ca*

să transmită sunetele?

Își alungă întrebarea din minte. Avea să știe răspunsul odată cu sosirea acceleratorului.

Mergând spre sud, Daeman fu cât pe aci să depășească turnul de cristal, când privi în sus și văzu că se afla deja sub sute și sute de niveluri pustii ce se ridicau în beznă deasupra lui.

Coborî pe solul asteroidului, ținu țeava cu ambele mâini și se roti, utilizând doar lentilele termopidermei pentru a străpunge întunericul. Forme umanoide pluteau în jur, unele destul de aproape, totuși rostogolirea lor aleatorie sugera că erau probabil cadavre ale post-ilor, nu Caliban. *Probabil.*

Daeman vârî țeava sub braț, se lăsă mult pe vine, își aminti de ghemuirea lui Caliban cu brațe lungi, o imită, și se împinse în picioare și brațe cu toată energia care-i mai rămăsese. Pluti în sus, dar lent, mult prea lent. I se păru că abia înainta până ajunsese la prima terasă extrudată, la douăzeci și cinci de metri mai sus, și înțelese cât de slăbit era când se folosi de balustrada terasei pentru a se propulsa iarăși în sus, privind umbrele în vreme ce se înălța.

Umbrele erau prea multe. Caliban se putea repezi către el de pe oricare dintre terasele acelea întunecate, însă Daeman nu putea face absolut nimic, era nevoit să se mențină în apropierea peretelui și a teraselor, pentru a se împinge întruna, mișcându-se mereu, plutind în sus, repede la început, apoi cu viteză tot mai redusă, până ce alegea următoarea terasă, simțindu-se aidoma unei broaște care sare de pe frunza unui nufăr de piatră și metal pe frunza următorului.

Brusc, bărbatul izbucni în hohote de râs sonor. Sub murdărie, noroi, sânge și jeg, termopiderma era verde. Arăta *într-adevăr* ca un broscoi slăbănog și stângaci, care se ghemuia pentru a se împinge pe verticală la fiecare a zecea balustradă de la fiecare a zecea terasă. Râsetul îi reverberă găunos prin căștile protectoare de peste urechi și-l șocă, determinându-l să revină la tăcere, cu excepția răsuflării chinuite și a icnetelor.

Cu un fior de spaimă, Daeman se opri și efectuează o tumbă, chiar pe când se înălța. *Oare am trecut de nivelul unde staționează sonie-ul în exterior?* Distanța până la podeaua de dedesubt părea imposibilă – probabil minimum trei sute de metri de hău – și sonie-ul se găsea la numai... *La câte niveluri înălțime?* Cu inima bubuindu-i de panică, Daeman încercă să-și

reamintească holoimaginea din celula-cabină de comandă a lui Prospero. La o sută cincizeci de metri înălțime? La două sute de metri?

Îngrozit de teroarea de a se fi rătăcit, se îndepărtă mai mult de perete și verifică panourile de sticlă. Cele mai multe aveau același oranj bolnăvicios, care pălea neconținut. La înălțimea aceasta unele erau transparente, argintii de la lumina stelelor. Nici unul nu arăta pătratul alb al membranelor semipermeabile de la prima ecluză și de la ușa lui Prospero. *Oare am văzut semnul respectiv pe hologramă sau doar am presupus că va fi unul vizibil de dinăuntru?*

Plutind aproape pe punctul de a se opri la apogeul ultimului salt, Daeman își trase de masca osmotică, slăbind-o. Îi venea să vomite.

N-ai timp pentru așa ceva, idiotule. Încercă să respire în aerul de la înălțimea aceasta, dar era prea rarefiat, prea rece, prea puturos. În pragul pierderii cunoștinței, își trase masca înapoi pe față. De ce n-am adus lanterna? Am crezut că Harman s-ar putea să aibă nevoie de ea pentru a o îngriji pe Hannah sau pentru a-l împușca pe Caliban, însă acum nu pot să găsesc nenorocita aia de fereastră.

Bărbatul se sili să-și încetinească respirația și să se calmeze. Înainte ca gravitația să înceapă să-l tragă în jos, către podeaua întunecată, aflată la sute de metri de dedesubt, dădu din picioare și vâsli din mâini, îndepărtându-se și mai mult de perete, după care se întoarse pe spate ca un înotător și privi în sus spre stele.

Acolo! La încă cincisprezece metri mai sus, pe peretele acesta. Pătratul alb se vedea pe un panou opac de fereastră.

Daeman execută o piruetă, ținu țeava între bărbie și piept și-și folosi ambele brațe și mâinile înmănușate într-un bras energic. Dacă nu se putea apropia de terasa cea mai apropiată acum de el, ar fi pierdut peste șazeci de metri de altitudine și nu credea că mai avea forța de a sui din nou.

Ajunse la terasă, prinse țeava cu mâna stângă și se împinse din picioare pe verticală, cu exact atâta efort cât îi trebuia ca să încetinească și să se oprească în fața panoului marcat cu alb. Gâfâind, cu vederea încetoșată de transpirație, întinse brațul drept – mâna și antebrațul îi trecură prin membrană ca și cum ar fi fost un voal ușor lipicios.

- Mulțumescu-ți, Doamne! icni Daeman.

Caliban îl izbi în clipa aceea, sărind din nișele umbrite de sub terasă de sus, cu brațele lungi și picioarele și mai lungi deschizându-se și înhățând, cu dinții sclipind în lumina Pământului.

- Nu! gemu Daeman când monstrul se ciocni de el, cuprinzându-l cu brațele, picioarele și degetele, pocnind dinții către jugulara sa.

Omul izbuti să ridice antebrațul drept pentru a-și proteja beregata - colții lui Caliban sfârtecară carnea și se ciocniră de os -, iar cele două forme, încâlcite și zbătându-se, cu sângele tășnind ca o fântână arteziană în semi-imponderabilitatea din jur, căzură împreună prin aerul rarefiat spre terasa următoare, lovindu-se de sticlă, plastic, lemn și carnea înghețată a post-oamenilor și rostogolindu-se în bezna de acolo.

59 Câmpiile Ilionului

Poate că Mahnmut observase cel dintâi ce se petrecea pe cerul, marea și pământul din jurul Ilionului, dar asta fiindcă el se aștepta. Nu știa *ce anume* aștepta... însă în tot cazul nu ceea ce vedea acum.

Ce vezi? întrebă Orphu pe fascicul îngust.

Ah... icni Mahnmut.

O sferă rotitoare largă de câteva sute de metri apăruse pe cer la șase sute de metri deasupra Ilionului. Apoi o a doua se materializase rotindu-se imediat peste câmpul deătălie, între cetate și colina Batieia. Mahnmut se răsuci iute și văzu o a treia sferă ivindu-se instantaneu deasupra taberelor aheilor, după care a patra apăru la câțiva kilometri depărtare în mare, în fața zecilor de corăbii aheene care fugeau. A cincea se ivi în nordul orașului; a șasea în sud.

Ce vezi? insistă Orphu.

Ăăă... făcu Mahnmut.

Toate sferele erau acoperite de culori pâlپătoare, însă brusc fură umplute cu modele fractale ascuțite, care se cristalizară în imagini multiple ale lui Olympus Mons, văzut de la diferite distanțe, din diferite unghiuri și încadrat de diferite perspective; toate arătau vulcanul marțian și cerul marțian albastru. O sferă

se lăsă pe câmpiile Ilionului, astfel că solul marțian din cercul de o sută de metri continua neîntrerupt din cel troian. Sfera uriașă din vest se aplatiză la nivelul unui cerc în cer și după aceea coborî până ce oceanul marțian fu la același nivel cu Marea Mediterană. Apa curgea înainte și înapoi între cele două planete. Corăbiile aheene încercară să coboare pânzele, luntrașii încetară să mai vâslească, totuși ambarcațiunile cu coarne înalte nu se putură opri la vreme și trecură prin cercul de turbulență clocotitoare în oceanul marțian nordic, cu versanții albi ai lui Olympus Mons profilându-se pe fundal. Indiferent în ce direcție ar fi privit, Mahnmut putea să vadă vulcanul marțian, chiar și prin sferile care acum deveneau portaluri circulare pe bolta de deasupra Ilionului.

Ce se-ntâmplă? răzni Orphu pe fascicul îngust.

Ăăă... repetă Mahnmut.

Zeci de obiecte zburătoare negre țâșniră prin portalurile circulare de pe cer, din cel care pătrundea în mare îndărătul lui Mahnmut, chiar și prin portalul de la nivelul solului – mai degrabă un arc decât un cerc. Întrucât baza lui era sub solul troian –, care se deschidea la nici o sută de metri în fața lui Ahile, Hector și a oamenilor săi. Obiectele zburătoare se repezeau prin cer precum viespi uriașe și moravecul observă că erau negre, ghimpate, cu planuri ascuțite, nu cu mult mai mari decât Orphu și acționate de motoare pulsatorii vizibile în pânțele, flancurile și boturile lor. Mașinile aveau cockpituri bulbucate de sticlă neagră și erau presărate de antene flexibile de comunicații și de arme incontestabile – rachete, tunuri, bombe, proiectoare de raze. Dacă erau carele de luptă de ultima generație a zeilor, atunci ajunseseră ultrarapid la producția de masă de înaltă tehnologie.

Mahnmut! răgi Orphu.

Scuze, spuse micul moravec. Aproape bâlbâindu-se, se grăbi să descrie haosul din ceruri, de pe apele și câmpiile din jurul lor. Avea dificultăți în a prezenta totul în timp real.

Ce fac Ahile, Hector și ceilalți greci și troieni? întrebă Orphu. *Fug?*

Unii dintre ei, răspunse Mahnmut. *Totuși, majoritatea aheilor din jurul meu și troienii de lângă colina ta se reped în cel mai apropiat cerc-portal.*

Se reped în el? repetă ionianul. Mahnmut nu-și mai auzise niciodată prietenul masiv pârând atât de stupefiat.

Da. Ahile și Hector au început – au strigat, au răgit ceva, au ridicat lăncile și scuturile și... s-au repezit în el. Cred că au văzut Olympus Mons, au știut ce este și pur și simplu... l-au atacat.

Au atacat un vulcan marțian? repetă Orphu. Părea de-a dreptul lovit de trăsnet.

Au atacat Olimpul, căminul zeilor, rosti Mahnmut, sunând el însuși destul de stupefiat. Aoleu!

Ce „Aoleu”? întrebă Orphu.

Chestia asta cerc-portal dinapoia noastră, se bâlbâi Mahnmut. Zeci de corăbii grecești au trecut prin ea...

Da, ai spus deja.

Dar prin portal sunt vizibile sute de nave.

Nave grecești? întrebă ionianul.

Nu, spuse Mahnmut. Majoritatea sunt nave OV.

Omuleții verzi? Orphu suna ca un sintetizator de voce modest proiectat și executat, care rostea fiecare cuvânt de parcă atunci îl auzea pentru întâia oară.

Mii de OV. Pe sute de nave.

Feluci?

Feluci, barjele acelea mari pe care le utilizau pentru a transporta, pietrele pentru capete, nave cu pânze și mai mari, ambarcațiuni mai mici... toate navighează spre Olympus Mons, amestecate acum cu corăbiile aheene printre ele.

De ce? întrebă Orphu. De ce navighează zekii spre Olimp?

Nu mă-ntreba! țipă Mahnmut. Eu sunt un simplu lucrător pe aici... hopa!

Hopa?

Cerul este plin de dâre de flăcări, ca niște meteori care coboară din spațiu.

Zei și-au reluat bombardamentul? întrebă Orphu.

Nu știu.

În ce direcție?

Poftim? făcu Mahnmut.

Dacă ar fi fost conceput cu o falcă, acum i-ar fi rămas deschisă. Cerul era o rețea de dungi învăpăiate, cu portalurile circulare arătând Olympus Mons într-o duzină de locuri în jurul Ilionului și cerul plin de mașini negre ghimpate, care se repezeau înainte și înapoi la altitudini tot mai joase. Mii de ahei și troieni se repeziseră prin primul portal după Ahile și Hector, în timp ce zeci de mii de alți troieni și aliații lor ocupau poziții defensive pe

zidurile Ilionului și pe câmpia din fața Porții Scheiană. Gongurile răsunau. Tobele răpăiau. Aerul sfârâia de energie și reverbera de răcnete. Aheii alergară spre pozițiile defensive ale tranșeeilor lor și razele soarelui le scânteiară pe armurile lustruite. O mie de arcași troieni de pe meterezele Ilionului își încordară arcurile la maximum, cu săgețile ațintite către cer. Alte douăzeci de corăbii negre fură lansate la apă din tabăra aheenă. Mahnmut nu se putea roti suficient de rapid pentru a observa totul.

În ce direcție se îndreaptă dărele de meteori? spuse Orphu. *De la vest la est, de la est la vest, de la nord la sud?*

Ce dracu' contează în ce direcție? se răsti Mahnmut. *Stai, scuză-mă. Vin din toate părțile. Practic se încrucișează ca o rețea pe fundalul albastru.*

Se îndreaptă vreuna spre Ilion?

Nu cred. Nu direct. Stai, văd acum ceva la capătul unei dăre... transfochez... Dumnezeule, este o...

Navă spațială? întrebă Orphu.

Da! icni Mahnmut. Aripioare, fuzelaj, motor care vuieste... pare o rachetă desenată de un copil. Plutește pe o coloană de energie galbenă. Ceilalți meteori sunt tot nave... unele plutesc... una coboară. Hopa!

Iarăși hopa?

Nava aceea care plutea pare să aterizeze, spuse Mahnmut. *La fel ca patru-cinci dintre mașinile negre zburătoare mai mici.*

Da? făcu Orphu. Ionianul suna calm, poate chiar amuzat.

Coboară pe colina de lângă tine! Aproape drept peste tine, Orphu! *Stai locului, sosesc!* Mahnmut începu să alerge în patru labe cu viteză maximă către colina unde jetul galben al navei spațiale ridica praf și pietricele la treizeci de metri înălțime în văzduh. Nu-l putea zări pe Orphu prin colb, fiindcă și alte aparate coborau lângă tumulul amazoanei. Mașinile zburătoare ghimpate extinseră un tripod de asolizare complicat. Armele de pe navele viespe aflate în coborâre se roteau, ochindu-l pe Orphu. Mahnmut zări toate acestea înainte de a pierde totul din vedere, când pătrunse în galop în furtuna de praf.

Nu plec nicăieri, îi trimise Orphu. *Dar nu-ți scrânti vreun servomecanism din cauza grabei, vechiul meu prieten. Cred că știu cine-s tipii ăștia.*

Rostogolindu-se pe terasa întunecată împreună cu Caliban, Daeman simți că monstrul încerca să-i smulgă brațul. Doar fibrele metalice din termopidermă și răspunsul automat al costumului, care etanșa toate perforațiile, împiedicară dinții lui Caliban să-i rupă carnea de pe braț și să-i frângă apoi oasele. Totuși costumul nu avea să-l mai salveze multă vreme pe bărbat.

Omul și fiara-om se izbiră de mese, se rostogoliră printre cadavrele post-oamenilor, lovire violentă o traversă și ricoșară în microgravitație în urma impactului cu un perete de sticlă. Caliban nu intenționa să-și slăbească îmbrățișarea și-l strângea pe Daeman cu putere, lipindu-l de el cu degetele lungi de la mâini și cu degetele palmiforme și prehensile de la picioare. Brusc, creatura încetă să mai muște și-și retrase capul care bălășea, dar numai pentru a-l repezi iarăși spre gâtul lui Daeman. Bărbatul blocă din nou atacul cu antebrațul drept, fu mușcat încă o dată până la os și gemu sonor, când se împleticiră înapoi către balustrada terasei. În ciuda închiderii automate a costumului, sângele țâșni în sfere izolate, care se sparseră la contactul cu costumul lui Daeman sau cu pielea solzoasă a lui Caliban.

Pentru un moment, rămaseră blocați, lipiți de balustrada terasei, iar Daeman privi în ochii galbeni ai lui Caliban, aflați la nici zece centimetri de ai săi. Știa că dacă între ei n-ar fi fost antebrațul său, Caliban ar fi mușcat prin masca osmotică și i-ar fi sfâșiat fața într-o clipită, dar în secunda aceea prin mintea lui Daeman trecu de fapt un gând simplu și un fapt uluitor - *Nu mi-e frică*.

Nu mai exista nici o firmerie la care corpul lui mort să fie faxat pentru a fi reparat în patruzeci și opt de ore sau mai puțin și nu-l mai așteptau acum viermii albaștri - indiferent ce s-ar fi întâmplat în continuare, era pentru vecie.

Nu mi-e frică.

Daeman văzu urechile de animal, botul bălos, umerii solzoși și se gândi din nou cât de material, cât de fizic era Caliban. Își aminti, din grotă, rozul obscen al penisului și scrotului creaturii-animale.

Când Caliban își desfăcu dinții pentru a se repezi iarăși - chiar

În timp ce Daeman știa că nu va mai putea para pentru a treia oară atacul spre jugulara sa -, bărbatul își coborî mâna stângă, găsi globurile elastice și strânse pe cât de tare strânsese vreodată ceva în viața sa.

În loc să-și năpustească botul, monstrul zvâcni din cap, ducându-l mult către îndărăt și urlă atât de puternic în aerul rarefiat, încât sunetul reverberă prin spațiul aproape complet lipsit de atmosferă, după care bruta se zbatu pentru a se elibera. Daeman se aplecă mult, își lăsă ambele brațe mai jos - cel drept sângera, totuși degetele mâinii continuau să funcționeze - și comprimă din nou, ținându-se de Caliban și fiind târât de creatura care se zvârcolea și lovea din picioare pentru a scăpa. Bărbatul se imagină zdrobind tomate cu mâinile lui puternice, cu mâinile lui de om, se închipui storcând suc din portocale, vizualiză pulpa acestora țâșnind și continuă să se țină cu putere - lumea se redusese la voința de a se încleșta zdravăn și de a strivi -, iar Caliban zbieră încă o dată, își roti brațul lung și-l lovi pe Daeman cu suficientă forță pentru a-l trimite în zbor.

Pentru câteva secunde, Daeman își pierdu cunoștința și nu putu să se apere, ba nici măcar nu mai știa unde se afla. Însă monstrul nu folosi secundele acelea - era prea ocupat să agite din brațe și picioare, să țipe și să se țină de testicule, cu genunchii solzoși ridicându-se mult, când încercă să se ghemuiască și să se încovrigă în aer. În momentul în care vederea lui Daeman începu să se limpezească, zări creatura înotând înapoi spre terasă, prinzându-se de balustradă, apoi propulsându-se pentru a străbate cei cinci metri care-l despărțeau de bărbat. Brațele lungi și ghearele ajunseseră deja la jumătatea drumului către el.

Daeman bâjbâi orbește printre scaunele și mesele din jur, găsi țeava de fier acolo unde ricoșase, o duse cu ambele mâini îndărătul umărului și lovi sălbatic cu metalul în flancul capului lui Caliban. Sunetul fu extrem de satisfăcător. Țeasta monstrului zvâcni într-o parte, iar brațele ce-i fluturau și trunchiul rostogolitor se izbiră în Daeman, dar bărbatul împinse bestia într-o parte - simțind cum brațul drept îi amortise complet -, aruncă țeava, sări spre balustrada terasei și se propulsă în sus către ieșirea semipermeabilă aflată la nouă metri deasupra.

Prea încet.

Mult mai obișnuit cu gravitația redusă și animat acum de o

ură mai presus de măsura omenească, Caliban își folosi mâinile, picioarele și momentul de inerție pentru a ricoșa din peretele terasei, prinse balustrada cu degetele de la picioare, se ghemui, se lansa și-l întrecu pe Daeman prin aer spre panoul marcat deasupra lor.

Văzând că nu avea să câștige cursa către ieșire, bărbatul se prinse de o traversă care ieșea în consolă la cinci metri sub panoul semipermeabil și-și opri înaintarea. Caliban ateriză pe prag, cu brațele desfăcute, blocând apropierea de pătratul alb. Daeman înțelese că nu putea să treacă ori să ocolească brațele largi și ghearele curbate. În aceeași clipă simți și durerea din brațul sfâșiat și străpuns, care-i izbi mintea și corpul ca o descărcare electrică, urmată de amorteala crescătoare care anunța slăbiciunea și șocul ce trebuiau să urmeze în scurt timp.

Caliban dădu capul pe spate, mugi iarăși, își dezveli dinții și psalmodie:

- Ce urăsc, El târnosește - ce mănânc, El prăznuiește! Nici un ortac pentru tine - mai multă carne pentru mine!

Era gata să se repeadă după Daeman, de îndată ce omul avea să se întoarcă și să fugă.

Văzându-i cicatricele încă nevindecate de pe piept, Daeman se pomeni rânjind fioros. *Savi l-a rănit cu împușcătura ei. Ea n-a murit fără să lupte.*

Nici eu n-o voi face.

În loc să se întoarcă pentru a fugi, bărbatul se trase cu mâinile orizontal pe traversă, se ghemui, își adună în picioare toată energia care-i mai rămăsese, lăsă bărbia în piept și se lansa direct spre toracele lui Caliban.

Daeman avu nevoie de două-trei secunde pentru a străbate spațiul dintre ei, însă pentru o clipă monstrul păru prea surprins ca să reacționeze. Hrana n-ar fi trebuit să reacționeze în modul acela impertinent - prada n-ar fi trebuit să atace. Apoi creatura pricepu că cina sosea la el - purtând termopiderma pe care și-o dorea - și-și dezgoli toți dinții într-un zâmbet care deveni un rânjet. Caliban cuprinse cu brațele și picioarele proiectilul uman, într-o strânsoare despre care Daeman știu că n-avea s-o slăbească decât după ce omul avea să fie mort și pe jumătate mâncat.

Trecură împreună prin membrană, cu Daeman simțind senzația sfâșierii unei perdele de voal lipicios și cu Caliban urlând

în aerul rarefiat, iar peste un moment în tăcerea rece. Se rostogoliră laolaltă în spațiul cosmic exterior, cu Daeman strângându-l pe Caliban cu tot atâta forță pe cât îl strângea monstrul, împingând în sus cu mâna stângă falca inferioară a brutei și străduindu-se să țină departe colții aceia pentru cele nouă-zece secunde despre care credea că avea nevoie.

Costumul termopidermă reacționează instantaneu față de vid – se strânse violent pe trupul lui Daeman, contractându-se până ce acționează ca un costum pneumatic, etanșând până și interstițiile moleculare prin care s-ar fi prelinș în spațiu aer, sânge sau căldură. Masca osmotică umflă vizorul transparent și comută mișcarea și purificarea respirației reciclate a omului la capacitate maximă. Tubulețele de răcire din termopidermă îngăduiau transpirației naturale a lui Daeman să curgă repede prin canale, răcindu-i partea îndreptată către soare în vreme ce căldura corpului era transferată părții aflate în umbra de minus două sute de grade. Toate acestea se petrecură într-o fracțiune de secundă și Daeman nu avu habar de ele. Era prea ocupat să împingă falca și botul lui Caliban în sus, să îndepărteze colții aceia de gâtul și umărul său.

Caliban era prea puternic. Scutură din cap, îl eliberă din apăsarea tot mai slabă a lui Daeman și după aceea deschise larg gura pentru a rage, înainte să-i sfârtece beregata.

Aerul năvăli afară din pieptul și botul monstrului ca apa dintr-un burduf găurit. Saliva înghețată chiar pe când era scuipată în spațiu. Caliban își apăsă peste urechi mâinile cu degete lungi, dar nu la timp – globule de sânge răbufniră în spațiu când timpanele creaturii explodară. Picăturile de sânge porniră să fiarbă în vid și, peste nici o clipă, sângele din venele lui Caliban începu să fiarbă de asemenea.

Ochii i se bulbucară și alte globule de sânge țâșniră din canalele lacrimale. Botul i se deplasă în sus și în jos, când gura i se închise și deschise ca a unui pește, şuierând silențios în vid, horcăind în căutarea aerului care nu mai exista. Suprafața ochilor ieșiți din orbite ai monstrului începu să înghețe și să fie acoperită de o pâclă alburie.

Daeman se smulsese și se eliberase, se rostogolise peste terasa din exterior – fusese cât pe aici să plutească neajutorat în spațiu, dar se prinsese de balustrada ca o plasă metalică –, după care înaintase, trăgându-se în mâini, către locul unde sonie-ul

familiar era ancorat de suprafața metalică. Nu voia să fugă. Nu voia să-i întoarcă spatele lui Caliban. Dorea să stea și să ucidă cu propriile-i mâini înmănușate monstrul care se zbătea.

Însă una dintre mâinile acelea nu mai funcționa – brațul drept sfâșiat îi atârna practic inutilizabil, când bătu din picioare pe ultimii trei metri spre vehiculul scund. *Harman. Hannah.*

Orice om neprotejat în spațiul cosmic ar fi fost mort de acum – Daeman știa asta instinctiv, deși știa atât de puține despre orice – totuși Caliban nu era om. Irupând sânge și aer înghețat aidoma unei comete oribile, a cărei suprafață intră în fierbere la apropierea de soare, Caliban se rostogoli, dădu din brațe, găsi o priză pe grila metalică a terasei și bătu din picioare înapoi prin peretele semipermeabil, înapoi la aer și la căldura relativă.

Daeman era prea ocupat, pentru a-l mai urmări cu privirea. Se întinse pe locul pilotului și se uită la pragul metalic, unde ar fi trebuit să existe panoul de comenzi virtuale. Era dezactivat.

Cum îl activez? Ce fac după aceea? Cum îl pornea Savi?

Mintea bărbatului era ca un vid. Vederea i se contractă și puncte negre îi dansară în fața ochilor. Se hiperventila și era pe punctul să leșine, în timp ce se străduia cu disperare să-și amintească imaginea lui Savi pilotând sonie-ul, activând comenzile. Îi era imposibil.

Calmează-te. Încetîșor. Încetîșor. Era vocea lui, dar în același timp nu era a lui – ci un glas mai bătrân, ferm, amuzat. *la-o-ncet.*

Așa făcu, silindu-și mai întâi răsuflarea să revină la o cadență normală, apoi impunându-i inimii să-și încetinească ritmul bătăilor, apoi focalizându-și vederea și mintea.

Savi n-a folosit o comandă verbală? Așa ceva n-ar fi funcționat aici, în spațiul cosmic. Nu exista aer, așa că nu existau nici sunete – așa le spusese Savi. Sau poate Harman. Daeman învăța de la toți în zilele acestea. *Atunci cum?* Își impuse să se relaxeze încă și mai mult, după care închise ochii și se strădui să-și reamintească imaginea lui Savi care-i ducea pe toți departe de aisberg în acel prim zbor de noapte.

A trecut o mână pe sub capota asta joasă de lângă mâner, pentru activare.

Daeman mișcă mâna stângă. Un panou de comenzi virtual se materializă. Capabil să folosească doar mâna stângă, închizând ochii atunci când trebuia să-și amintească mai clar, bărbatul deplasă degetele prin seriile de comenzi de pe panoul virtual

multicolor. Câmpul de forță pâlpâi, activându-se, și-l apăsă pe capitonaj. După o secundă, un muget îl făcu să tresară și să ridice ochii, însă era numai aerul care se revărsa în spațiul acum protejat, așa cum comandase el cu degetele. O dată cu aerul sosi o voce:

– Mod manual sau autopilot?

Daeman își ridică puțin masca osmotică, aproape că izbucni în lacrimi când inspiră cel dintâi aer dulce pe care-l gusta după o lună și răspunse:

– Manual.

Manșa de comandă apăru brusc, înconjurată de o aură virtuală. Tija ei se simțea solidă în mâna stângă a bărbatului.

Uitând de legăturile de ancorare, până ce văzu benzile elastice rupându-se și zburând în spațiu, Daeman ridică sonie-ul la trei metri deasupra terasei metalice, mișcă ușor manșa, alimentă propulsiile posterioare, se abătu de la curs, se realinie iute, înainte să izbească metalul în locul ferestrei, și lovi pătratul semipermeabil cu o viteză de cincizeci-șaizeci de kilometri pe oră.

Caliban aștepta pe pragul interior. Monstrul sări către capul lui Daeman și traiectoria sa fu perfectă, dar câmpul de forță era activat. Caliban ricoșă și se rostogoli în hăul din centrul turnului.

Daeman descrie un ocol larg, obișnuindu-se cu pilotatul, și răsuci manșa pentru a spori viteza. Sonie-ul avea peste o sută de kilometri pe oră, când Caliban ridică privirea; ochii însângerați i se lărgiră și botul aparatului izbi în secțiunea mediană a monstrului, expediindu-l prin spațiul deschis al turnului, unde lovi traversele și sticla din partea opusă.

Lui Daeman i-ar fi plăcut să mai stea și să se joace – *dorința* aceea îl sfâșia într-o măsură mai mare decât durerea care-i urla în brațul drept –, totuși prietenii lui mureau undeva dedesubt. Înclină sonie-ul și pică direct spre podeaua orașului, aflat la mai bine de nouăzeci de niveluri mai jos.

Fu cât pe-acți să nu redreseze la timp – sonie-ul rase turful, trecu prin alge și trimise în toate părțile un nor de iarbă retezată –, însă apoi Daeman îl îndreptă paralel cu solul și reduse ușor viteza. Avu nevoie de numai trei minute pentru a ajunge la firmierie, față de cele douăzeci de minute în care străbătuse distanța în sens invers, înotând.

Peretele de intrare nu era destul de larg pentru sonie.

Daeman retrase vehiculul, spori puțin alimentarea cu energie și făcu ca intrarea semipermeabilă să devină permanent permeabilă. Cioburi de sticlă, metal și plastic urmară aparatul, când îl pilotă printre cuvele negre și goale și bărbatul făcu o grimasă când întrezări în unele corpurile albe și moarte ale oamenilor pe care nu-i salvaseră la vreme. După aceea opri sonie-ul, dezactivă câmpul de forță și sări afară lângă alte două trupuri de pe podea.

În minutele finale, Harman lăsase costumul albastru al termopidermei pe Hannah, păstrând pentru el doar masca osmotică. Corpul lui gol apărea palid și acoperit de vânătași în lumina reflectată a farurilor sonie-ului. Gura femeii era deschisă larg, ca într-un ultim și inutil efort de a sili mai mult aer în plămâni. Daeman nu mai pierdu vremea pentru a verifica dacă erau vii. Folosindu-se numai de brațul stâng, îi ridică pe rând și-i așează pe cele două locuri ce-l încadrau pe al său. Făcu o pauză doar cât să sară iarăși jos, să azvârle ranița lui Savi pe locul din spate și arma lângă propriul lui loc, după care reactivă câmpul de forță.

- Oxigen pur, comandă el către sonie când aerul năvăli în cockpit.

Aerul rece și curat deveni mai dens, amețindu-l prin bogăția lui. Daeman băjbâi prin panoul de comenzi virtual, declanșând mai multe avertizări sonore înainte de a găsi căldura. Aerul cald radie dinspre consolă și diverse fante.

Harman începu să tușească primul, urmat de Hannah, după câteva momente. Pleoapele lor zvâcniră, ochii se deschiseră și în cele din urmă se focalizară.

Daeman le surâse larg și proteste.

- Unde... unde... icni Harman.

- Ușurel, spuse Daeman înaintând grijuliu cu sonie-ul spre ieșirea firmeriei. Nu te grăbi.

- Timpul... timpul... horcăi bărbatul mai vârstnic. Acceleratorul... linear...

- Ah, băga-mi-aș! șuieră Daeman.

Uitase de structura care gonea către ei; nu privise nici măcar o dată în sus sau peste umăr, în spațiu, pentru a-i vedea apropierea.

Acceleră la maximum, țâșni prin gaura unde fusese membrana și goni spre ieșirea din turn.

În turn nu se vedea nici urmă de Caliban. Daeman descrie o curbă largă, se strecură prin panoul de ieșire al turnului precum ața prin ochiul acului și se ridică în spațiu de pe terasa exterioară.

- Iisuse Hristoase, rosti Harman cu glas dogit.

Hannah țipă - primul sunet pe care-l scosese de când fusese pescuită din cuva de vindecare.

Acceleratorul linear lung de trei kilometri era atât de aproape, încât inelul colector al găurii-de-vierme din partea sa anterioară acoperea două treimi din cerul de deasupra, ocultând soarele și stelele. Jeturi se declanșau în formații stelare pe toată lungimea sa incredibilă, efectuând ultimele corecții ale cursului înainte de impact. În clipa aceea Daeman nu cunoștea denumirile tuturor structurilor de pe accelerator, însă putea distinge toate detaliile inelelor lustruite și sclipitoare, cu traverse în cruce, presărate de craterele nenumăratelor impacturi micrometeoritice, rackuri-lor de bobine de răcire, lungii conducte de retur de culoarea cuprului aflate deasupra miezului principal al acceleratorului, îndepărtatelor stive de injectoare și sferei rotitoare de culoarea pământului-și-a-mării a găurii-de-vierme captive. Forma creștea în mărime chiar pe când o priveau, acoperind ultimele stele de deasupra, iar umbra ei căzu peste orașul de cristal lung de un kilometru și jumătate de dedesubt.

- Daeman... începu Harman.

Daeman acționase deja, deschizând la maximum propulsia, și descrie un luping în sus și peste turn, oraș și asteroid, pentru ca după aceea să pice către curbura uriașă și albastră a Pământului în timp ce acceleratorul linear parcurgea ultimele sute de metri îndărătul lor.

Pentru o clipă turnurile orașului fură deasupra capetelor oamenilor, în lupingul sonie-ului, apoi numai cu puțin mai departe când masa care gonia prin spațiu izbi orașul și asteroidul, cu sfera găurii-de-vierme lovind în turnuri și în orașul lung cu o secundă sau două înaintea structurii de metale exotice a acceleratorului însuși. Gaura-de-vierme colapsă silențios în sine și acceleratorul păru să se plieze ca un acordeon în neant, după care forța completă a impactului deveni evidentă când cei trei oameni se întoarseră pe locurile lor și lungiră gâturile pentru a vedea în spate.

Nu se auzi nici un sunet. Lucrul acesta îl șocă cel mai puternic pe Daeman – liniștea pură a momentului. Nici o vibrație. Nimic din obișnuitele indicii terestre ale unui cataclism de proporții.

Dar acesta se petrecea fără doar și poate.

Orașul de cristal explodează în milioane și milioane de fragmente, cu sticla strălucitoare și gazele arzătoare dilatându-se în toate direcțiile. Sfere uriașe de foc se extinseră un kilometru, cinci kilometri, cincisprezece kilometri, parcă încercând să prindă sonie-ul care pica spre Pământ, apoi flăcările gigantice părură că se contractă – aidoma unei secvențe video rulate în sens invers –, când consumară și ultimele particule de oxigen evadate.

Orașul aflat de cealaltă parte a asteroidului față de locul impactului fu propulsat de pe suprafața planetoidului și se destrămă într-o mie de traiectorii distincte, când sticla, oțelul și materialele exotice pulsatoare se dezintegrează, iar majoritatea secțiunilor își celebrară propriile orgii independente de distrugere, punctând totul cu și mai multe explozii tăcute și globuri de foc autodevoratoare.

La o secundă după primul impact, întregul asteroid lung de un kilometru și jumătate se cutremură și trimise unde concentrice de praf și gaze în spațiu pe urma sfărâmurilor orașului. După aceea asteroidul se dezagregă.

– Mai repede! zise Harman.

Daeman nu știa ce anume făcea. Plonjase nava către Pământ la viteză maximă, păstrându-se în fața văpailor, sfărâmurilor și valurilor de gaze înghețate, însă acum alarme roșii, galbene și verzi apăreau pe toată consola de comenzi virtuală. Mai rău încă, în exteriorul sonie-ului se auzeau în sfârșit sunete – un șuier suspicios și un pârâit care în câteva clipe crescuseră la nivelul unui muget terifiant. Iar cel mai rău dintre toate era faptul că lucirea portocalie din jurul sonie-ului se transforma rapid într-o sferă de flăcări și plasmă albastru-electric.

– Ce se-ntâmplă? țipă Hannah. Unde suntem?

Daeman o ignoră. Nu știa ce să facă cu comanda de accelerație și altitudine. Vuietul își spori intensitatea și teaca de flăcări se îngroșă în jurul lor.

– Suntem avariați? strigă Harman.

Daeman clătină din cap. Nu credea. Se gândi că poate era ceva legat de revenirea cu viteza aceasta mare în atmosfera

Pământului. Odată, în casa unui prieten din Craterul Paris, pe când Daeman avea șase-șapte ani, în ciuda avertismentelor mamei sale de a nu face așa ceva, el se lăsase în jos pe o balustradă lungă, zburase pe podea cu viteză mare și lunecase pe palme și pe genunchii goi pe covorul gros al mamei prietenului său. Simțise o arsură groaznică și nu mai încercase niciodată să repete cascatoria aceea. Cam așa ceva i se părea și frecarea actuală.

Decise să nu le spună lui Harman și Hannah teoria sa. Suna nițel cam prostească, chiar și pentru el.

- Fă ceva! răzni Harman peste vuietele și pârliturile din jur.

Părul și bărbile ambilor bărbați se ridicaseră vâlvoi în mijlocul acestei demențe electrice. Hannah - cheală, lipsită până și de sprâncene - se holba împrejur de parcă s-ar fi trezit în mijlocul unui azil.

Înainte ca vacarmul să copleșească absolut totul, Daeman zbieră spre comenzile virtuale:

- Autopilot!

- Activare autopilot?

Glasul neutru al sonie-ului aproape că nu se auzea sub vuietele reintrării în atmosferă. Daeman simțea căldura pătrunzând prin câmpul de forță și știa că nu era un semn bun.

- Activează autopilotul! urlă el din toți rărunchii.

Câmpul de forță căzu peste cei trei oameni, apăsându-i puternic de locurile lor, când sonie-ul se răsuci cu partea de sus în jos, iar jeturile posterioare declanșară atât de violent, încât Daeman crezu că-i vor zbura dinții din gură. Brațul îl dureau îngrozitor sub presiunea decelerării.

- Reintrare pe cursul de zbor pre-programat? întrebă calm sonie-ul, vorbind ca idiotul savant care era.

- Da! răzni Daeman.

Ceafa îl dureau din cauza apăsării teribile și era convins că șira spinării îi va pocni.

- Este un răspuns afirmativ? întrebă sonie-ul.

- Afirmativ! țipă Daeman.

Alte jeturi se declanșară, sonie-ul păru să țopăie aidoma unei pietricele azvârlite peste suprafața unui lac, fu încă de două ori învăluit în flăcările reintrării atmosferice, după care, cumva, se îndreptă.

Daeman înălță capul.

Zburau – atât de sus, încât marginea Pământului se vedea curbă în față, atât de sus, încât distingea munții aflați mult dedesubt numai grație albului zăpezilor pe fundalul culorilor maro și verde –, dar zburau. Aici exista aer.

Daeman ovaționă, se întinse și o îmbrățișă pe Hannah în termopiderma albastră, apoi răcni din nou fericit, ridicând pumnul spre cer în semn de triumf.

Încremeni cu pumnul și cu ochii ridicați.

– Futu-i maica mă-sii... rosti el.

– Ce-i? făcu Harman, în pielea goală cu excepția măștii osmotice care acum îi spânzura în jurul gâtului.

După aceea bărbatul mai vârstnic înălță el însuși ochii, urmărind privirea celuilalt.

– Futu-i maica mă-sii, îl imită ca un ecou.

Primul din mia de globuri de foc – sfărâmături din oraș, din acceleratorul linear sau din asteroidul dezintegrat – vui la un kilometru depărtare, lăsând în urmă un siaj vertical de flăcări și plasmă lung de cincisprezece kilometri, aproape răsturnând sonie-ul cu violența trecerii sale. Alți meteori urlară către ei din cerul care ardea deasupra.

61

Câmpiile Ilionului

Mahnmut ajunse pe colina Batieia, exact în clipa în care nouă forme înalte și negre ieșeau din nava spațială ce asolizase printre avionetele-viespi și coborau pe rampă în furtuna învolburată de praf creată de sosirea lor. Siluetele erau umanoide, deși aveau în același timp aspect insectoid, fiecare înaltă de aproximativ doi metri și acoperită în armură și cască chitinoase și strălucitoare de duraplast, ce reflectau lumea din jur precum onixul lustruit. Brațele și mâinile lor îi aminteau moravecului de appendicele unui scarabeu de bălegar – curbate, cu ghimpi, spini și cârlige întunecate. Toți purtau necunoscute arme complexe cu mai multe țevi ce păreau să cântărească minimum cincisprezece kilograme. Silueta din față se opri în vârtejul de praf și indică direct spre Mahnmut.

– Moravecule, asta-i planeta Marte?

Vocea amplificată vorbea în engleza bazică inter-sateți și se făcea auzită atât prin sunete, cât și pe fasciculul îngust.

- Nu, răspunse Mahnmut.
- Nu? Ar trebui să fie Marte.
- Nu este, zise Mahnmut, expediind toată conversația către Orphu. Este Pământul. Așa cred.

Forma înaltă de soldat clătină din cască de parcă răspunsul acela n-ar fi fost acceptabil.

- Ce fel de moravec ești? Callistan?

Mahnmut se îndreaptă, arătându-și toată înălțimea bipedă.

- Sunt Mahnmut de pe Europa, anterior din submersibilul de explorare *Doamna Brună*. Acesta este Orphu de pe Io.

- Nu-i un moravec de vid?

- Ba da.

- Ce s-a-ntâmplat cu ochii, senzorii, manipuloarele și picioarele lui? Cine i-a fisurat învelișul în felul ăsta?

- Orphu este veteran de război.

- Trebuie să ne prezentăm la ganimedeanul Koros III, rosti silueta în armură. Du-ne la el.

- A fost distrus. A căzut la datorie.

Silueta înaltă și neagră șovăi. Se uită la ceilalți opt războinici de onix și moravecul se gândi că probabil confereau prin fascicul îngust. Primul soldat reveni către el.

- Du-ne atunci la callistanul Ri Po, porunci el.

- A fost de asemenea distrus. Înainte de a continua, cine sunteți voi?

Sunt rocveci, expedie Orphu pe canalul său privat de fascicul îngust.

- Nu sunteți rocveci? Întrebă ionianul pe lungimea de undă comună a fasciculului îngust.

Trecuse atât de mult de când Orphu comunicase cu oricine cu excepția lui Mahnmut, încât europeanul fu șocat să-i audă vocea pe banda comună.

- Preferăm să fim numiți moraveci de Centură, spuse conducătorul grupului și se întoarse pentru a i se adresa carapacei lui Orphu. Ar trebui să te medevacuăm la un centru de reparații de luptă, Bătrâne.

Gesticulă spre câțiva moraveci de luptă și aceștia porniră către ionian.

- Stop! porunci Orphu și glasul lui deținea suficientă autoritate pentru a încremeni locul siluetele înalte. Eu voi decide când voi părăsi câmpul. Și nu-mi spune Bătrâne, altfel îți

voi purta angrenajele drept jartiere. Koros III a fost conducătorul misiunii. El este mort. Ri Po a fost al doilea la comandă. El este mort. În felul acesta la comandă este Mahnmut de pe Europa și cu mine, Orphu de pe Io. Ce rang ai, rocvecule?

- Centurion Mep Ahoo, domnule.

Mep Ahoo? gândi Mahnmut.

- Eu sunt comandant! răcni Orphu. Lanțul de comandă ți-este clar, soldat?

- Da, domnule, spuse rocvecul.

- Informează-ne asupra motivelor pentru care ați venit aici și de ce credeți că aceasta este planeta Marte, continuă Orphu pe același ton de comandă; Mahnmut gândi că glasul prietenului său pe fascicul îngust cobora în spectrul subsonic, într-atât de coborât era basul. *Imediat*, centurion Mep Ahoo!

Rocvecul se execută, explicând pe cât de rapid putea, în vreme ce alte avioane-viespi bâzâiră peste capetele lor și sute de războinici troieni ieșiră din cetate și înaintară încetișor, suind pe colină, spre trupa coborâtă acolo, cu scuturile ridicate și lăncile ațintite. În același timp, alte sute de ahei și troieni se revărsau prin portalul circular aflat la câteva sute de metri mai la sud, alergând către pantele înghețate ale Olimpului vizibile prin felia luată din cer și din pământ.

Centurionul Mep Ahoo fu succint. El confirmă informația pe care Orphu i-o dăduse anterior lui Mahnmut - în discuția pe care o purtaseră la trecerea peste Centura de Asteroizi în drum spre Marte - că, în urmă cu șaizeci de ani-e, ganimedanul Koros III fusese trimis la Centură de către moravecul Asteague/Che cu baza în Pwyll și Consortiul Cinci Sateliți. Misiunea lui Koros fusese însă una diplomatică, nu de spionaj. Petrecând mai bine de cinci ani în Centură, sărind de pe un asteroid pe altul și pierzând în decursul procesului majoritatea echipei sale de susținere formată din moraveci jupiterieni, Koros negociase cu liderii beligeranți ai clanurilor de rocveci, împărțându-le neliniștile savanților moraveci din spațiul jupiterian despre terraformarea rapidă a planetei Marte și despre primele semne de activitate implicând tuneluri cuantice care tocmai fusese detectată acolo. Rocvecii doreau să știe cine întreprindea activitatea aceea periculoasă de TC - post-oamenii de pe Pământ? Koros III și moravecii din Centură conveniseră asupra acronimului EMN - Entități Marțiene Necunoscute.

Rocvecii erau deja îngrijorați, deși mai mult despre vizibila – și imposibila – terraformare rapidă a planetei Marte, decât despre activitatea cuantică, pe care tehnologia lor n-o putea detecta cu ușurință. Agresivi și îndrăzneți prin însăși natura lor, moravecii din Centură trimiseseră deja șase flote expediționare de nave spațiale pe distanța relativ mică spre Marte. Nici una dintre ele nu revenise sau nu supraviețuise translației către orbita marțiană. Ceva de pe Planeta Roșie, sau de pe ceea ce fusese Planeta Roșie până recent – rocvecii nu aveau habar despre ce putea fi vorba –, le distrugea flotele înainte să fi ajuns.

Prin diplomatie, tertipuri, curaj și chiar dueluri, Koros III câștigase încrederea liderilor clanurilor de rocveci. Ganimedanul explicase planul Consorțiului Cinci Sateliți – în prima etapă, în următorii cincizeci de ani, rocvecii aveau să proiecteze și să bioproducă militar-veci dedicați, utilizând ca bază de pornire propriul lor ADN. Tot rocvecii urmau să răspundă de proiectarea și construirea unor vehicule de luptă avansate, capabile să opereze în atmosfere și în spațiul cosmic. Între timp, mai avansații savanți și ingineri moraveci ai Consorțiului Cinci Sateliți aveau să preia tehnologie ultramodernă din programul lor interstelar pentru a construi un tunelist cuantic și un stabilizator de găuri-de-vierme. În a doua etapă, la momentul potrivit și atunci când activitatea cuantică de pe Marte atingea niveluri alarmante, Koros însuși urma să conducă un contingent mic de moraveci din spațiul jupiterian, care avea drept scop ajungerea nedetectată pe Planeta Roșie. În a treia etapă, după ce ajungea pe Marte, Koros III avea să plaseze tunelistul cuantic în vertexul activității TC curente, stabilizând tunelurile cuantice deja utilizate de către EMN și simultan deschizând tuneluri noi spre Centura de Asteroizi, unde alți tuneliști cuantici realizați de Cinci Sateliți aveau să-i aștepte semnalul maser înainte de a se activa.

În a patra etapă, rocvecii aveau să-și trimită flotele și luptătorii prin acele tuneluri cuantice spre Marte, unde aveau să confrunte, identifice, supună, stăpânească și să interogheze Entitățile Marțiene Necunoscute și să elimine amenințarea pentru sistemul solar cauzată de excesiva activitate cuantică.

– Pare simplu, spuse Mahnmur. Confruntare, identificare, supunere, stăpânire și interogare. Însă grupul vostru nici măcar n-a ajuns la planeta corespunzătoare.

– Navigarea prin tunelurile cuantice a fost mai complicată

decât ne-am așteptat, spuse centurionul Mep Ahoo. În mod evident, unul dintre grupurile noastre s-a conectat cu unul dintre tunelurile existente ale EMN și a trecut pe lângă Marte, ajungând... aici.

Silueta chitinoasă privi în jur. Luptătorii săi își ridicau armele grele, fiindcă o sută de troieni apăruseră pe creasta colinei.

- Nu trageți în ei, zise Mahnmut. Ne sunt aliați.

- Aliați? rosti rocvecul și vizorul lui strălucitor se întoarse către zidul de scuturi și lănci care avansa.

În cele din urmă însă încuviință din cap, comunică pe fascicul îngust cu soldații săi și armele complexe fură coborâte.

Troienii nu-și coborâră armele.

Din fericire, Mahnmut îl recunoscuse pe comandantul troienilor din lunga introducere a căpeteniilor din ziua anterioară și strigă în grecește:

- Perimus, fiul lui Megas, nu ataca. Războinicii aceștia în negru sunt prietenii și aliații noștri.

Scuturile și lăncile rămaseră sus. Arcașii din rândul al doilea coborâră arcurile, dar săgețile rămaseră înstrunate și arcurile pe jumătate încordate, gata să fie ridicate și lansate la comandă. Poate că rocvecii se simțeau în siguranță față de săgețile lungi de un metru cu țepi muiți în otravă, totuși Mahnmut nu intenționa să testeze în felul acela rezistența propriului său integument.

- „Prietenii și aliații”, repetă batjocoritor Perimus. Coiful său de bronz lustruit - cu apărătoare pentru nas, obrăzare, găuri rotunde pentru ochi și o creastă turtită pe spate - arăta numai privirea furioasă a bărbatului, buzele subțiri și bărbia puternică. Cum pot ei să ne fie „prietenii și aliații”, micuță mașină, când nu sunt nici măcar oameni? Și de fapt, micuță jucărie, cum poți *tu* să ne fii „prieten și aliat”?

Mahnmut nu avea un răspuns prea grozav la întrebarea aceea.

- Fiu al lui Megas, spuse el, m-ai văzut azi-dimineață cu Hector.

- Te-am văzut și cu ucigașul-de-oameni Ahile! strigă troianul.

Arcașii își ridicară arcurile și cel puțin treizeci de săgeți fură ațintite spre Mahnmut și rocveci.

Cum să-i câștig încrederea? expedie Mahnmut pe fascicul îngust către Orphu.

Perimus, fiul lui Megas... reflectă ionianul. Dacă am lăsa evenimentele să se desfășoare după cum spune Iliada, Perimus va fi mort peste două zile - ucis de Patrocle, împreună cu Autonus, Ececlus, Adrestus, Elasmus, Mulius și Pliartes într-o luptă sălbatică.

Nu dispunem de două zile, trimise Mahnmut. Majoritatea troienilor pe care i-ai menționat - Autonus, Mulius și ceilalți - sunt aici chiar acum, cu scuturile ridicate și sulițele ațintite, și nu cred că Patrocle ne va fi de folos, potrivit spuselor lui Hockenberry, decât dacă nu cumva prietenul lui Ahile a sosit înot din Indiana. Ai vreo idee despre ce am putea face acum?

Spune-le că rocvecii sunt ajutoare, făurite de Hefaistos și chemate de Ahile pentru a-l sluji să câștige războiul împotriva zeilor.

- Ajutoare, rosti Mahnmut repetând cuvântul în greacă. Nu cunosc forma aceasta a substantivului - nu înseamnă nici „servitor”, nici „sclav” și...

Spune-i o dată, mârâi Orphu, înainte ca Perimus să-ți bage o săgeată prin ficat.

Mahnmut nu avea ficat, dar înțelegea împunsătura sugestiei ionianului.

- Perimus, nobil fiu al lui Megas, strigă el, aceste forme întunecate sunt ajutoare, făurite de Hefaistos, însă aduse aici de Ahile ca să ne slujească să câștigăm războiul împotriva zeilor.

Perimus îl fulgeră cu privirea.

- Atunci și tu ești un ajutor? întrebă el.

Spune că da, trimise Orphu.

- Da.

Perimus lătră spre oamenii săi și arcurile fură coborâte, săgețile destrunate.

Potrivit lui Homer, expedie Orphu, „ajutoarele” sunt un fel de androizi creați din părți omenești în cuptorul lui Hefaistos și folosiți ca roboți de către zei și unii muritori.

Vrei să-mi spui că în Iliada există androizi și moraveci? întrebă Mahnmut.

În Iliada există de toate, spuse ionianul și apoi lătră spre conducătorul rocvecilor:

- Centurion Ahoo, ați adus cu voi în nave proiectoare de câmpuri de forță?

Rocvecul înalt de onix se destinse la înălțimea sa totală.

- Da, comandante.

- Trimite o grupă în oraș - orașul acela, Ilion - și amplasează un câmp de forță activat la puterea nominală pentru a-l proteja, comandă Orphu. Amplasează altul pentru a proteja tabăra aheeană pe care o vezi pe țărm.

- La putere nominală, domnule? îl întrebă centurionul.

Mahnmut știa că pentru alimentarea unui asemenea câmp ar fi fost probabil necesară toată energia produsă de reactorul cu fuziune al navei spațiale.

- Putere nominală, repetă Orphu. Capabil să respingă atacuri cu salve, laser, maser, balistice, rachete de croazieră, nucleare, termonucleare, neutronice, cu plasmă, antimaterie și săgeți. Aceștia sunt aliații noștri, centurionule.

- Da, domnule.

Silueta de onix se răsuci și emise pe fascicul îngust. Altă duzină de soldați coborî pe rampă purtând proiectoare masive. Luptătorii negri alergară în pas susținut în ambele direcții de pe colină, până ce numai centurionul Ahoo rămase acolo lângă Mahnmut și Orphu. Avionetele-viespi bâzâiau prin văzduh și descriau cercuri, cu armele încă rotindu-se.

Perimus se apropie mai mult. Creasta de pe coiful lustruit, dar ponosit, al bărbatului abia dacă ajungea până la pieptul dăltuit al centurionului Ahoo. Perimus ridică pumnul și ciocăni cu încheieturile degetelor în pieptarul de duraplast al rocvecului.

- Interesantă armură, comentă troianul și se întoarse către Mahnmut. Micuțule ajutor, noi ne vom alătura lui Hector în luptă. Vrei să vii și tu?

Arată spre cercul uriaș mușcat de cer și de sol, la sud de ei. Alte unități troiene și aheene mășăluiau - nu alergau, ci mergeau în mod organizat, cu carele și scuturile sclipind, cu stindardele fluturând - prin portalul cuantic, iar vârfurile lăncilor reflectau razele solare ale Pământului de partea aceasta și lumina marțiană de partea cealaltă.

- Da, încuviință Mahnmut, vreau.

Îi expedie lui Orphu pe fascicul îngust: *Vei fi în siguranță aici, Bătrâne?*

Îl am pe centurionul Mep Ahoo care să mă protejeze, răspunse ionianul.

Mahnmut coborî alături de Perimus versantul colinei - tufele de aici erau călcate în picioare, aproape complet turtite după

nouă ani de flux și reflux a bătliei -, conducând micul contingent de troieni pentru a i se alătura lui Hector. La poalele colinei, se opriă, când spre ei se împletici o făptură stranie - un bărbat gol-goluț, fără barbă, cu părul în neorânduială și ochi rătați. Pășea grijuliu, alegând cu atenție unde să calce cu tălpile însângerate și nu purta pe el decât un medalion.

- Hockenberry? rosti Mahnmut în engleză.

Se îndoia în privința propriilor sale circuite de identificare vizuală.

- Prezent la apel, surâse larg scoliastul. Ce mai faci, Mahnmut?

Continuă după aceea în greacă:

- Bună ziua, Perimus, fiul lui Megas. Sunt Hockenberry, fiul lui Duane, prietenul lui Hector și Ahile. Ne-am întâlnit azi-dimineață, mai ții minte?

Mahnmut nu mai văzuse niciodată până în clipa aceea un om gol și speră că va trece mult, mult timp până avea să vadă altul.

- Ce ți s-a întâmplat? întrebă el. Ce s-a întâmplat cu hainele tale?

- Este o poveste lungă, spuse Hockenberry, dar fac pariu c-o pot rezuma și termina înainte să mășăluim prin gaura aceea din cer.

Se adresă apoi lui Perimus:

- Fiu al lui Megas, există posibilitatea de a căpăta niște veșminte de la oamenii tăi?

În mod limpede, Perimus îl recunoscuse acum pe Hockenberry și-și aminti că atât Ahile, cât și Hector îl primiseră cu respect mai devreme, la întrerupta întrunire a căpeteniilor de pe colina Batieia. Se întoarse și şuieră către troieni:

- Straie pentru nobilul acesta! Cea mai bună mantie, cele mai noi sandale, cea mai bună armură, cele mai lustruite cnemide și cea mai curată lenjerie!

Autonomous făcu un pas înainte.

- Nobile Perimus, nu avem veșminte, armuri sau sandale de rezervă.

- *Dezbracă-te imediat și dă-i-le pe ale tale!* urlă căpetenia troiană. Dar mai întâi, omoară păduchii. Atât îți poruncesc!

62 Ardis

Cerul continuă să cadă toată după-amiaza aceea și seara.

Ada se grăbise afară pe pajiștea lungă a Palatului Ardis, pentru a privi dărele însângerate ce spintecau bolta – boomurile sonice răsunau și reverberau peste dealurile împădurite și valea râului –, și rămase acolo, în vreme ce oaspeții și discipolii țipară, răsturnară mese și fugiră pe drum către îndepărtatul pavilion de faxare în dorința lor panicată de a scăpa.

Odiseu i se alătură și stătură pe iarbă ca o insulă de imobilitate formată din două persoane într-o mare de haos.

– Ce este? șopti Ada. Ce se-ntâmplă?

Pe cer nu se vedeau niciodată mai puțin de o duzină de dungi arzătoare, iar uneori firmamentul serii era aproape complet acoperit de meteori.

– Nu sunt sigur.

– Are vreo legătură cu Savi, Harman și Daeman?

Bărbosul în tunică o privi.

– Poate.

Majoritatea dărelor de foc brăzdaseră cerul și dispăruseră, dar acum una – mai luminoasă decât celelalte și audibilă, scrâșnind ca o mie de unghii care zgârie sticla – arse către orizontul estic și-l lovi, ridicând un nor de flăcări care se dilată iute. Peste un minut, un sunet teribil se rostogoli peste ei – atât de puternic și de intens, depășind cu mult scârțâitul de unghii al trecerii meteoritului, încât Ada simți că o dor toți dinții din cauza hurei –, urmat de un vânt violent, care scutură de frunze ulmul bătrân și purtă majoritatea corturilor ce fuseseră ridicate pe pajiștea aflată imediat dincolo de cotul aleii de acces.

Ada strânse antebrațul puternic al lui Odiseu și se ținu de el, până ce pielea bărbatului sângeră sub unghiile ei, fără ca ea să fi observat și fără ca Odiseu să fi rostit ceva.

– Vrei să mergi înăuntru? întrebă el în cele din urmă.

– Nu.

Priviră spectacolul celest timp de încă o oră. Majoritatea oaspeților plecaseră, alergând pe drum dacă nu putuseră găsi droște, cariole sau voynicși care să le tragă, însă șaptezeci de discipoli rămăseseră alături de Odiseu și Ada pe panta ierboasă. Alte obiecte loviră solul, ultimul mult mai violent decât primul.

Toate ferestrele de pe latura nordică a Palatului Ardis se sparseră și cioburile se revărsară ca o ploaie în lumina serii.

- Mă bucur că Hannah este în clipa de față în siguranța firmeriei, zise Ada.

Odiseu o privi și nu comentă.

La apusul soarelui, Petyr ieși din conac și-i anunță că servitorii s-au stricat.

- Cum adică „s-au stricat”? Întrebă Ada.

- S-au stricat, repetă Petyr. Sunt pe jos. Nu mai funcționează. S-au defectat.

- Prostii! spuse Ada. Servitorii nu se defectează.

Deși ploaia de meteori era mai strălucitoare acum, în amurg, ea întoarse spatele spectacolului și reveni, urmată de Odiseu și Petyr, în Palatul Ardis, pășind grijuliu peste cioburile de sticlă și tencuiala căzută de peste tot.

Doi servitori zăceau pe podeaua bucătăriei, iar altul în dormitorul de la etaj. Comunicatoarele le erau tăcute, manipulatoarele inerte, mânuțele cu mânuși albe atârnavă moi. Nici unul nu răspunse la împunsături, comenzi sau lovituri cu piciorul. Cei trei oameni ieșită din clădire și găsiră alți doi servitori în locurile unde se prăbușiseră în curte.

- Ați mai văzut vreodată un servitor defect? Întrebă Odiseu.

- Niciodată, răspunse Ada.

Mai mulți discipoli se strânseseră în jurul lor.

- Este sfârșitul lumii? Întrebă tânăra Peaen.

Nu era clar cui se adresase.

În cele din urmă, Odiseu vorbi, acoperind vuietele de pe cer:

- Depinde ce anume cade.

Arată cu degetul său puternic și butucănos către inețele-e și - p, abia vizibile înapoia pirotehniei furtunii de meteori:

- Dacă nu sunt decât unii dintre acceleratorii mari și dispozitivele cuantice de acolo, ar trebui să putem supraviețui. Dacă-i unul dintre cei patru asteroizi majori pe care trăiau post-ii... ei bine, s-ar putea să fie sfârșitul lumii... cel puțin sub forma sub care o cunoaștem noi.

- Ce este un asteroid? Întrebă Petyr, discipolul veșnic curios.

Odiseu clătină din cap, ignorându-i întrebarea.

- Când vom ști? se interesă Ada.

Bătrânul bărbos suspină.

- Peste câteva ore. Aproape cu siguranță până mâine seară.

- Nu m-am gândit niciodată în mod serios la sfârșitul lumii, zise Ada. Dar în tot cazul nu mi-am închipuit că s-ar putea sfârși prin foc.

- Nu, spuse Odiseu, dacă se va sfârși pentru noi, se va sfârși prin gheață.

Cercul de bărbați și femei îl privi.

- Iarna nucleară... murmură grecul. Dacă unul dintre asteroizii aceia - sau chiar numai o bucată mai mare din unul - lovește oceanul sau uscatul, va ridica în atmosferă destul praf și sfărâmaturi ca să coboare temperatura cu treizeci-patruzeci de grade în puține ore. Poate chiar cu mai mult. Cerul se va acoperi de nori. Furtunile vor începe sub formă de ploaie și apoi se vor transforma în ninsori timp de multe luni, poate chiar secole. Sera tropicală cu care v-ați obișnuit în ultimul mileniu și jumătate va deveni căminul ghețarilor.

Un meteorit mai mic țiui la mică altitudine pe cerul nordic și izbi undeva în pădurile de acolo. Văzduhul mirosea a fum și Ada zărea flăcări îndepărtate în toate direcțiile. Pentru o secundă se gândi cât de necunoscută îi era lumea aceasta. Ce se afla în nordul Palatului Ardis, în pădurile de acolo? Ea nu se îndepărtase niciodată cu mai mult de câțiva kilometri de Ardis sau de orice alt nod-fax și fusese întotdeauna însoțită de o escortă din voynicși pentru protecție.

- Unde sunt voynicșii? întrebă ea brusc.

Nimeni nu știa. Ada și Odiseu dădură ocol Palatului Ardis, se uitară pe pajiști și pe alei, ca și pe luncile mai joase unde stăteau de obicei voynicșii, așteptând sau patrulând pe perimetrul domeniului. Nu se zărea nici unul. Nimeni dintre cei aflați în grupul mic de pe peluză nu-și amintea să fi văzut vreunul înainte de începerea ploii de meteori.

- Ai izbutit să-i sperii definitiv în cele din urmă, se adresă Ada lui Odiseu, încercând să glumească.

El scutură iarăși din cap.

- Asta nu-i bine.

- Crezusem că nu-ți plăceau voynicșii, zise femeia. În prima ta zi aici, l-ai rețezat pe unul în două bucăți.

- Ei pregătesc ceva. Este posibil să le fi sosit în cele din urmă clipa.

- Poftim?

- Nimic, Ada *Uhr*.

Îi luă mâna și o mângâie ușor. *Ca un tată*, gândi Ada și, în mod stupid, șocant, începu să plângă. Se gândea întruna la Harman și la confuzia și mânia care o încercaseră, când bărbatul îi spusese că dorea să-l aleagă pe el ca tată pentru copilul ei și că dorea ca acel copil *să știe* că el era tatăl. Ideea pe care Ada o considerase absurdă – aproape obscenă – părea acum foarte, foarte rațională. Strânse mai puternic mâna lui Odiseu și plânse.

– Priviți! strigă tânăra Peaen.

Un meteor mai puțin strălucitor cobora direct spre Ardis, dar sub un unghi mai vertical decât ceilalți. Lăsa de asemenea o dâră înfocată pe cerul întunecat – soarele apusese finalmente –, însă siajul acestui obiect aerian aducea mai degrabă cu flăcări reale decât cu plasmă supraîncălzită și urlătoare.

Obiectul sclipitor descrie un cerc deasupra lor și păru apoi că se prăbușește din cer, trosnind audibil dincolo de liziera aflată deasupra pajiștii superioare.

– A fost aproape, rosti Ada.

Inima îi bubuia.

– Țsta n-a fost un meteorit, zise Odiseu. Stai aici. Mă duc să văd care-i situația.

– Vin cu tine.

Când bărbosul deschise gura pentru a o contrazice, ea adăugă simplu:

– Este domeniul meu.

Suiră împreună dealul, înaintând în crepusculul tot mai întunecos, cu cerul de deasupra strălucind în continuare de văpăi tăcute.

Flăcările și fumul erau vizibile dincolo de marginea pajiștii superioare, imediat după linia arborilor, dar Ada și Odiseu nu trebuiră să meargă și să caute în bezna de acolo. Ada îi văzu prima – doi bărbați bărboși, costelivi, care veneau spre ei din pădure. Unul dintre bărbați era gol, cu pielea lucind palid în amurgul semiîntunecat și cu coastele vizibile de la cincisprezece metri depărtare, și ducea în brațe un copil chel, îmbrăcat în costum albastru. Celălalt bărbos scheletic purta ceea ce Ada recunoscuse imediat ca fiind o termopidermă verde, însă costumele în sine erau atât de rupte și de murdare, încât culoarea materialului abia putea fi distinsă. Brațul drept al acestui bărbat atârna nefolositor pe lângă corp, cu palma răsucită către înainte, iar

încheietura dezvelită și mâna îi erau roșii de sânge. Amândoi bărbații se bălăbăneau, străduindu-se să rămână verticali și să continue să înainteze.

Odiseu își scoase pe jumătate sabia scurtă din teaca de la brâu.

- Nu! strigă Ada, împingându-i mâna, astfel ca să bage arma înapoi în teacă. Nu, este Harman! Este Daeman!

Porni în fugă spre ei prin iarba înaltă.

Harman se clătină când ea se apropie și Odiseu sprintă pe ultimii douăzeci de pași, prinzându-i povara, înainte ca bărbatul să se prăbușească cu fața în jos. Daeman căzu și el în genunchi.

- Este Hannah, rosti Odiseu, așezând-o pe iarbă pe tânăra semiconștientă și punându-și degetele pe gâtul ei, pentru a-i căuta pulsul.

- Hannah? repetă Ada.

Femeia aceasta nu avea nici păr, nici gene, totuși ochii de sub pleoapele ce-i clipeau repede erau ai lui Hannah.

- Bună, Ada, spuse fata de pe iarbă.

Ada se lăsă într-un genunchi, se ghemui lângă Harman, care se năruise și-l ajută să se întoarcă pe spate. El încercă să-i zâmbească. Chipul iubitului ei era plin de vânătăi și tăieturi, cu obraji și fruntea aproape complet acoperite de sânge uscat. Avea ochii afundați în orbite, pielea de un alb nesănătos, iar pomeții obrazilor foarte reliefați deasupra bărbii. Tremura de febră și ochii îi ardeau în cap. Dinții îi clănțăniră când vorbi:

- N-am nimic, Ada. Doamne, ce fericit sunt că te văd!

Starea lui Daeman era mult mai rea. Adei nu-i venea să creadă că acești doi bărbați emaciați, însângerați și acoperiți de vânătăi erau aceiași care plecaseră atât de nepăsători cu o lună în urmă. Trecu o mână pe sub brațul lui Daeman pentru a-l împiedica să pice cu fața în jos. El se clătina în genunchi.

- Unde-i Savi? întrebă Odiseu.

Harman scutură din cap cu tristețe. Părea prea obosit ca să mai poată vorbi.

- Caliban, spuse Daeman și în urechile Adei vocea lui sună cu douăzeci de ani mai bătrână.

Toiul furtunii de meteori se abătuse; impacturile audibile și prăbușirile învăpăiate se deplasaseră către est. Câteva zeci de dăre minore traversară zenitul de la vest spre est, lin, semănând mai degrabă cu roiurile anuale de perseide din august, decât cu

violența anterioară din cursul serii.

- Haide să-i ajutăm în casă, rosti Odiseu.

Se sculă, o luă pe Hannah cu ușurință în ambele brațe și-și oferî umărul drept lui Daeman, ca să se rezeme de el când se ridică. Ada îl ajută pe Harman în genunchi, apoi în picioare, și bărbatul își trecu brațul drept peste umărul ei, astfel încât ea îi susținea mare parte din greutate, când coborâră pe pajiștea întunecată către luminile Palatului Ardis, unde discipolii lui Odiseu și prietenii Adei aprinseseră lumânări.

- Brațul ăla n-arată bine, îi spuse Odiseu lui Daeman. Când ajungem la lumină, o să tai termopiderma și o să mă uit.

Ada întinse mâna liberă și atinse cu blândețe brațul însângerațului Daeman, iar bărbatul jigărit gemu și fu cât pe aici să se împleticească. Doar umărul puternic al lui Odiseu și mâna dreaptă a Adei adusă repede între omoplații săi îl menținură în picioare. Pleoapele lui Daeman fluturară câteva secunde, dar după aceea își focaliză privirea, îi zâmbi și merse mai departe.

- Astea sunt răni serioase, zise Ada simțindu-se pe punctul de a izbucni în lacrimi pentru a doua oară în seara aceea. Amândoi trebuie să fiți faxați la firmă.

Nu înțelese absolut deloc motivul pentru care ambii bărbați începură să râdă, mai întâi șovăielnic și evident străbătuți de dureri, pentru un moment mai degrabă tușind decât râzând, însă apoi lătrăturile se transformară în râs pur, care spori în volum și sinceritate, până ce bărboșii scheletici păcură aproape iritant de beți în spasmele stârnite de gluma lor privată.

63 Olimp

Olympus Mons, cel mai înalt vulcan de pe Marte, se înalță la douăzeci și șapte de kilometri deasupra șesurilor din jur și deasupra oceanului nou de la poalele sale. La poale, vulcanul are diametrul de cinci sute cincizeci de kilometri. Cu piscul său verde aflat la altitudinea de douăzeci și șapte de mii de metri, Olympus Mons este de trei ori mai înalt decât muntele Everest de pe Pământ. Versanții lui, albi de zăpadă și gheață în timpul zilei, sclipsesc roșii, aproape ca sângele, în seara aceasta din cauza strălucirii soarelui marțian care apune.

Stâncile colțuroase de aici, de la poalele nord-estice ale

vulcanului se ridică drept pe verticală pe o înălțime de cinci mii de metri. În această seară marțiană, umbra lungă a vulcanului se întinde către est până la linia celor trei vulcani de pe platoul Tharsis, în orizontul cețos.

Elevatorul de cristal de mare viteză, care obișnuia să serpuiască în sus pe flancul acesta al Olimpului a fost retezat în două, nu departe deasupra stâncilor, și retezat atât de perfect, încât parcă ar fi fost tăiat cu ghilotina. Un puternic câmp de forță de șapte straturi, generat de Zeus însuși - *aegisul* -, protejează întregul masiv Olympus Mons de atacuri și pâlpâie în lumina roșiatică a serii.

Imediat dincolo de stânci, acolo unde poalele Olimpului se apropie de oceanul nordic terraformat aici cu numai un secol și jumătate în urmă, peste o mie de zei au coborât ca să se adune pentru război. O sută de care de luptă de aur, puse în mișcare de forțe invizibile, dar trase de armăsari puternici vizibili, acoperă spațiul aerian la mii de metri deasupra maselor de zei și de armuri de aur adunate pe platoul înalt și pe plajele cu ardezie de dedesubt.

Zeus și Hera se află în primul rând al acestei armate de nemuritori, fiecare înalt de șase metri - soțul și soția, amândoi superbi, cu armuri, scuturi și arme făurite de Hefaistos și alți zei iscusiți în meșteșuguri; până și coifurile înalte ale lui Zeus și Hera sunt lucrate din aur pur, întrețesute cu microcircuite și ranforsate de aliaje avansate. Atena și Apollo lipsesc temporar din linia întâi a acestei falange divine. Însă ceilalți zei și zeițe sunt aici...

Afrodita este aici, tot frumoasă în echipamentul de război. Coiful îi este incrustat cu pietre prețioase; arcul micuț este construit pentru a trage cu săgeți de cristal, ale căror vârfuri cave sunt umplute cu gaze otrăvitoare.

Ares este aici, rânjind de sub frunțarul coifului cu creastă roșie, fericit la gândul vărsării de sânge fără de precedent care va urma în curând. Poartă arcul de argint al lui Apollo și o tolă plină cu săgeți cu ghidare prin infraroșu. Va ucide sau va distruge orice țintă în care trage.

Poseidon este aici - „cutremurătorul-pământului”, uriaș și întunecat, înveșmântat în echipament de bătlie pentru prima dată după milenii. Zece bărbați, inclusiv Ahile, nu ar putea ridica securea masivă pe care o ține în mâna stângă.

Hades este aici - chiar și mai întunecat la chip, spirit și

armură decât Poseidon, cu ochii roșii lucind din adâncurile găvanelor coifului. Persefona stă alături de stăpânul ei, împlătoșată în lapislazuli, ținând ferm un trident cu ghimpi de titan în degetele lungi și albe.

Hermes este aici – subțirel și letal, ca o insectă în armura roșie, încordat să se teleporteze cuantic în bătlăie, să ucidă și să dispară înainte ca ochii muritori să-i poată înregistra sosirea, cu atât mai puțin carnajul pe care-l va lăsa în urmă.

Thetis este aici, și ochii ei divini sunt înroșiți de plâns, totuși s-a echipat supusă în efecte complete de război, pregătită să-și ucidă fiul, pe Ahile, dacă și când va dori Zeus.

Triton este aici – cutezător în straturi de armură negru-verzuie; acesta este Satirul uitat al lumilor vechi – teroarea trâmbiței din cochilie și violatorul de fete și băieți, zeul care își găsea mulțumirea în a abandona trupurile copiilor în adâncuri după ce-și satisfăcea plăcerile cu ei.

Artemis este aici – zeița în armura de aur a vânătorii, cu arcul de război în mână, pregătită și doritoare să verse litri de sânge omenesc ca prim pas pentru a răzbuna rănirea iubitului ei frate, Apollo.

Hefaistos este aici – împlătoșat în flăcări și gata să coboare cu focul către inamicul muritor.

Toți zeii, cu excepția lui Apollo și Atena care sunt în convalescență, se găsesc aici – rânduri și rânduri de siluete gigantice și tăcute, în armuri, înșiruite sub umbrele stâncilor. Deasupra lor, alți zei și zeițe descriu ocoluri în carele de luptă zburătoare. Iar și mai sus, deasupra tuturor, *aegisul* – armă deopotrivă ofensivă și defensivă – pâlpâie tremurător și acumulează energie.

În zona neutră din fața zeilor, imediat dincolo de locul în care tremurul *aegisului* pătrunde prin sol și stâncă și continuă în jos, curbandu-se într-o sferă adânc săpată spre centrul lui Marte, zac trupurile celor doi cerberi. Două creaturi cu aspect de câine, bicefale, lungi de șase metri, cu colți de oțel-crom și având în boturi spectrometre de masă cuplate cu cromatografe de gaze, cerberii sunt morți acolo unde au fost uciși de Ahile și Hector, fiecare câte unul, la sosirea eroilor pe Olimp, cu numai câteva ore în urmă.

La treizeci de metri dincolo de cerberi sunt resturile arse ale

vechilor barăci ale scoliaștilor. Iar dincolo de barăci se întind armatele omenirii, care în seara aceasta numără o sută douăzeci de mii de luptători.

Trupele lui Hector sunt aliniate către interiorul uscatului, patruzeci de mii dintre cei mai cutezători războinici ai Ilionului. Lui Paris i s-a poruncit să rămână în Ilion, însărcinat de fratele său mai mare cu responsabilitatea împovăraătoare a protejării căminelor lor și a celor iubiți din străvechea cetate – acoperită acum cu domul câmpului de forță moravec, dar mult mai sigur protejată, a spus Hector, de vârfurile de bronz ale lăncilor și de curajul omenesc. Însă ceilalți comandanți și oamenii lor sunt aici.

Lângă Hector stă fratele de nădejde al căpeteniei supreme a troienilor, Deifobos, care conduce zece mii de lăncieri aleși cu grijă. În apropiere se află Enea, care-și făurește noul său destin, nemaifiind favorizat de Ursite. Dincolo de contingentul său de luptători stă nobilul Glaucus, în fruntea șirurilor de care de luptă și a celor unsprezece mii de licieni sălbatici, gata de bătaie.

Ascanius din Ascania, comandantul asociat al frigienilor, este tot aici – tânărul este complet echipat în bronz și piele, nerăbdător să-și atingă gloria. La rândul lor, cei patru mii două sute de ascanieni ai săi sunt însetați să verse ichor nemuritor dacă nu vor găsi sânge nemuritor.

Înapoia războinicilor troieni, prea bătrâni și prea prețuiți pentru a-i conduce pe oameni în luptă, dar înveșmântați azi în ținută completă de război și pregătiți să moară dacă aceasta va fi voia universului, sunt strânși laolaltă regii și Bătrânii Ilionului – mai întâi regele Priam însuși, cu legendara armură făurită din metalul unui meteorit antic, apoi bătrânul Antenor, tatăl multor eroi troieni – din care majoritatea au căzut deja în luptă.

Lângă Antenor stau onorații frați ai lui Priam, Lampus și Clitius, și Hicetaon cel cu barba grizonantă – care până în ziua aceasta îl venerase pe Ares, zeul războiului, mai mult decât pe oricare altă ființă –, iar în spatele lui Hicetaon se găsesc cei mai respectați dintre Bătrânii troieni, Pantous și Timoetes. Astăzi, lângă acești bătrâni stă, cu ochii țințiți întruna asupra soțului ei, îmbrăcată în roșu de parcă ar fi devenit ea însăși un stindard viu al sângelui și pierderii, frumoasa Andromaca, nevasta lui Hector, mama ucisului Scamandrius, pruncul cunoscut de locuitorii iubitori din Ilion ca Astianax – „Domnul cetății”.

În centrul acestui front omenesc de luptă lung de cinci

kilometri, comandând peste optzeci de mii de ahei încercați în bătălii, se înalță înveșmântat în aur Ahile, fiul lui Peleus, ucigașul de oameni. Despre el se spune că ar fi – cu excepția unei slăbiciuni secrete – invulnerabil. În seara asta, în echipament integral de război și iradiind energia supraumană a furiei aproape inumane, el pare nemuritor. Locul din dreapta lui Ahile a fost lăsat gol pentru a cinsti amintirea celui mai drag prieten al său și camarad de luptă, Patrocle, despre care se spune că ar fi fost omorât cu sălbăticie de Pallas Atena cu nici douăzeci și patru de ore în urmă.

În spatele lui Ahile și în dreapta sa se află surprinzătoarea troică formată din Agamemnon, Menelau și Odiseu. Cei doi fii ai lui Atreu sunt încă învinețiți după duelurile pe care le-au purtat cu Ahile, iar brațul stâng al lui Menelau este prea vătămat pentru a susține scutul, totuși cei doi conducători detronați au considerat că este necesar să fie azi alături de comandanții și de oamenii lor. Odiseu, aparent pierdut în gânduri, privește înainte peste șirurile de bătălie ale oamenilor și nemuritorilor și se scarpină în barbă.

Risipiți printre ceilalți ahei, în care de luptă și pe jos, întotdeauna în fruntea luptătorilor lor, sunt eroii greci care au supraviețuit celor nouă ani de război crâncen – Diomedee, îmbrăcat în blana de leu și ținând o ghioagă mai mare decât majoritatea oamenilor; Marele Aias, bastionul aheilor, ridicându-se peste întreaga sa linie de oșteni; și Micul Aias, care-și conduce ucigașii profesioniști din Locri. La o aruncătură de piatră de eroii aceștia stă faimosul lăncier Idomeneu, în fruntea legendarilor săi luptători cretani, iar alături, din înălțimea carului de luptă, Meriones, nerăbdător să intre în bătălie alături de fratele vitreg al Marelui Aias, maestrul arcaș Teucer.

În flancul drept al aheilor, cel mai aproape de ocean, rând după rând de bărbați în armuri își întoarcе coifurile cu creastă pentru a-și privi conducătorul, și cea mai vârstnică dintre căpeteniile aheene prezente azi aici, șiretul Nestor, împlânzitorul de cai. Nestor s-a poziționat înaintea tuturor oamenilor săi aici, pe aripa dreaptă, cu mantie roșie și perfect vizibil în carul său de luptă cu patru cai, astfel că va fi primul din acest flanc care va cădea, sau primul care-și va croi drum prin linia de bătaie a nemuritorilor. În carele din apropiere, în mod vizibil arzând de nerăbdare să pornească la atac alături de tatăl lor, sunt fiii lui

Nestor, Antilocus – bunul prieten al lui Ahile – și fratele său mai înalt și mai chipeș, Trasimedes.

O sută de alte căpetenii sunt prezente azi aici, toate purtându-și numele mândre și numele mândre ale taților lor, conducând alte zeci de mii de bărbați, toți cu nume nobile și istorii bogate, toți purtând numele mândre ale taților lor în bătlie, spre glorie și viață, ori ducând numele acelea cu ei în jos, către Casa Morții.

În dreapta aheilor masați, răsfirați pe țărm fără nici o ordine anume, tăcuți și verzi, sunt câteva mii de *zeki* – Omuleții Verzi, care s-au revărsat din barjele, felucile și ambarcațiunile lor fragile de pe Oceanul Tethys și de pe marea interioară Valles Marineris, și care sunt martori azi și aici din motive cunoscute doar lor, și poate avatarului lor Prospero sau zeului neîntâlnit numit Setebos. Stau muți în lungul valurilor ce se sparg pe nisip și nici grecii, nici troienii, nici zeii nemuritori nu au interacționat deocamdată cu ei.

La un kilometru depărtare pe ocean, dincolo de *zeki*, cu pânzele răsfrângând trandafiriul apus marțian și cu vâslele reflectând strălucirea aurie a apei, se înșiruie peste o sută de corăbii aheene de război. Velele sunt acum slăbite, vâslele sunt ridicate la bord și scuturile și lăncile mărginesc flancurile corăbiilor. Numai crestele galbene, roșii, purpurii și albastre, ca și vârfurile scânteietoare ale coifurilor pot fi văzute din cei peste trei mii de războinici aheeni de pe navele acestea. În spațiul dintre corăbiile masate, aripioare negre țepoase brăzdează oceanul poleit cu aur. Relevate doar de periscoape și de vârfurile velor de metal negru, trei submarine ale moravecilor din Centură, dotate cu rachete balistice, navighează prin oceanul marțian.

Pe trei kilometri înapoia troienilor și aheilor, pe uscat, se întinde rarefiat infanteria moravecilor din Centură – douăzeci și șapte de mii de soldați în armuri negre și cu membre de gândaci, ce poartă atât armament greu, cât și ușor. Bateriile de artilerie ale rocvecilor, cu proiectile balistice și energetice, sunt dispuse la cincisprezece kilometri în spatele frontului, cu proiectoarele și țevile ațintite spre Olimp și armata nemuritorilor. Deasupra liniilor de oameni și moraveci, dau ocoale și fulgeră înainte și înapoi o sută șaisprezece avionete de vânătoare aidoma viespilor, unele trecute pe mod stealth, altele continuând să fie

În mod îndrăzneț la fel de negre ca atunci când au fost prima dată observate, ceva mai devreme în cursul zilei. Moravecii din Centură au raportat că șaizeci și cinci de nave spațiale de luptă se rotesc în jurul planetei Marte pe orbite variabile, de la numai un fir de păr deasupra atmosferei marțiene, până la câteva milioane de kilometri dincolo de rapizii sateliți Phobos și Deimos. Comandantul militar al trupelor de sol ale moravecilor din Centură i-a raportat moravecului european Mahnmut, care le-a tradus lui Ahile și Hector, că toate tipurile de bombe, proiectile, câmpuri de forță și arme energetice de la bordul tuturor acestor nave sunt armate și ațintite. Raportul nu înseamnă nimic pentru eroi și ei l-au tratat cu indiferență.

Pe aceeași zonă plată de lângă Ahile, în dreapta lui Odiseu și a Atrizilor, dar separați de aceștia, stau Mahnmut, Orphu și Hockenberry. Mahnmut aruncase o privire asupra armatelor care începuseră să se strângă la începutul după-amiezii și, cu ajutorul comandantului troian Perimus, poruncise imediat un car de luptă pentru a-l aduce pe Orphu prin felia de tunel cuantic, remorcând ionianul aflat în levitație în urma carului – folosind chiar cuvintele acestuia – ca pe „o autorulotă U-Haul ponosită”. Mahnmut nu știa exact ce însemna asta – banca lui de date cu colocvialisme din Epoca Pierdută nu era atât de obsesiv de abundentă ca a lui Orphu –, însă își promisese că într-o bună zi va căuta termenul. Dacă avea să supraviețuiască.

Scoliastul Thomas Hockenberry, doctor în filozofie, este îmbrăcat în mantia, armura și straietele unui comandant troian și, deși pare surescită să fie martor la toate acestea, pare în același timp să aibă probleme în a sta nemișcat. În vreme ce miile de războinici, până la nivelul nobilei Ahile, așteaptă aproape fără să se clikească adunarea finală a celor rămași în urmă din ambele armate – de oameni și de nemuritori –, Hockenberry se foiește de pe un picior pe altul.

– S-a-ntâmpnat ceva? șoptește Mahnmut în engleză.

– Cred că am niște insecte în chiloți, îi răspunde Hockenberry în același fel.

Oștile s-au strâns. Liniștea este nefirească – nu se aude nici un zgomot din nici o tabără, cu excepția șuierului lent al valurilor îndepărtate ce se rostogolesc pe plaja cu pietricele, nechezatului ocazional al unui cal înhămat la un car de luptă, sunetului slab al

brizei marțiene prin stâncile Olimpului, vâjâitului aerian al carelor zburătoare ce descriu cercuri și bâzâitului mai ascuțit al avionetelor-viespi, accidentalului zăngănit stins de bronz pe bronz, când vreun soldat își schimbă poziția și sunetului puternic, omniprezent și negativ emis de zeci de mii de bărbați neliniștiți care încearcă să-și amintească să respire normal.

Zeus înaintează, trecând prin *aegis* ca un gigant ce pășește printr-o cascadă unduitoare.

Ahile avansează în zona neutră dintre fronturi, pentru a-l înfrunta pe Părintele Zeilor.

- AI CEVA DE SPUS ÎNAINTE CA TU ȘI SPECIA TA SĂ MURIȚI? rostește Zeus pe un ton destins, dar astfel amplificat încât este auzit până în cele mai îndepărtate colțuri ale câmpului de bătlie, ba chiar și până la corăbiile grecești de pe ocean.

Ahile tace, privește peste umăr la masele de oameni dinapoia sa, se întoarce, se uită dincolo de Zeus, către Olimp și masele de zei din fața lui, apoi lasă capul pe spate pentru a-l privi iarăși pe uriașul Zeus.

- Predați-vă acum, rostește Ahile, și vom cruța viețile zeițelor voastre, astfel ca să ne poată fi sclave și concubine.

64

Palatul Ardis

Daeman dormi două zile și două nopți, trezindu-se la răstimpuri, doar când Ada îl hrănise cu supă sau când Odiseu îl spălase. Se deșteptase din nou, pentru scurt timp, în după-amiaza în care Odiseu îl bărbierise, trăgând cu briciul cu lamă dreaptă prin barba sa săpunită, însă fusese prea obosit ca să vorbească ori să asculte. Bărbatul care dormea nu băgase în seamă nici vuietele din ceruri, când meteoriții reveniseră în seara următoare, apoi în următoarea. Nu se trezise când un fragment mic din ceva, călătorind cu mii de kilometri pe oră, se înfipsea în pajiștea dinapoia casei, exact acolo unde Odiseu predase vreme de săptămâni. Impactul excavase un crater larg de cinci metri și adânc de trei metri și spărsese toate ferestrele ce mai rămăseseră întregi în Palatul Ardis.

Daeman se deșteptă la mijlocul dimineții celei de-a treia zile. Ada stătea pe marginea patului său – se dovedi că era patul ei – și Odiseu era rezemat de canatul ușii, cu brațele încrucișate la

piept.

- Bine te-ai întors, Daeman *Uhr*, rosti încetișor Ada.

- Mulțumesc, Ada *Uhr*.

Glasul îi era răgușit și i se părea că trebuia să folosească un volum neașteptat de energie pentru a scoate doar câteva cuvinte.

- Harman? Hannah?

- Amândoi se simt mai bine, răspunse Ada. (Daeman nu observase niciodată până atunci ce culoare perfect verde aveau ochii tinerei.) Harman a coborât azi-dimineață din pat și mănâncă la parter, iar Hannah reînvață să umble. În chiar momentul acesta, este pe pajiștea din față, la soare.

Daeman încuviință și închise ochii. Simți dorința copleșitoare de a ține pleoapele lăsate și de a pluti încetișor înapoi spre somn și vise. Acolo avea mai puține dureri, iar în clipa de față brațul drept îl ardea și-l chinuia îngrozitor. Brusc, deschise ochii și îndepărtă pătura de pe brațul acela, străbătut de certitudinea teribilă că i-l amputaseră în timp ce dormise și că nu simțea decât dureri-fantomă de la un braț-fantomă.

Brațul era roșu, umflat, cu cicatrice – rana provocată de mușcătura groaznică a lui Caliban fusese cusută cu fir gros –, dar nu dispăruse. Daeman încercă să-l miște, să-și clintească degetele. Durerea îl făcu să icnească, însă degetele se mișcaseră și brațul se ridicase puțin. Îl lăsa să cadă înapoi pe cearșaf și gâfâi o vreme.

- Cine-a făcut asta? întrebă după câteva secunde. Cine m-a cusut? Servitorii?

Odiseu se apropie de pat.

- Eu te-am cusut, rosti barbarul cu piept bombat.

- Servitorii nu mai funcționează, adăugă Ada. Nicăieri. Nodurile-fax mai operează, așa că avem știri de peste tot – servitorii s-au oprit și voynicșii au dispărut.

Daeman se încruntă, străduindu-se să priceapă și nereușind. Harman intră în odaie, folosind un toiag de mers drept cârjă. Daeman văzu că își păstrase barba, deși se părea că o scurtase și o aranjase. Se așază pe un scaun lângă pat și-l strânse de brațul stâng. Daeman închise ochii pentru un minut și îi răspunse printr-o strânsoare la fel de puternică. Când redeschise ochii, îi erau umezi. *Oboseala*, gândi el.

- Furtuna de meteori se diminuează, spuse Harman, este mai

puțin violentă în fiecare seară. Au fost totuși victime. Morți. Numai în Ulanbat au murit peste o sută de oameni.

- Morți? repetă Daeman.

De mult, mult timp, cuvântul nu avusese un înțeles real.

- Trebuie să reînvățați de la zero totul despre înmormântări, zise Odiseu. S-a terminat cu faxarea spre o eternitate fericită ca post-oameni nemuritori în inelele-p și -e. Oamenii își îngroapă morții și încearcă să-i îngrijească pe răniți.

- Craterul Paris? murmură Daeman. Mama?

- Este sănătoasă, răspunse Ada. Orașul acela n-a fost lovit. În fiecare zi sosesc mesageri cu vești. Ți-a trimis o scrisoare, Daeman - se teme să se faxeze până ce situația nu se stabilizează. Mulți gândesc la fel. Fără servitori și fără voynicși, cu energia întreruptă peste tot, majoritatea oamenilor nu mai doresc să călătorească decât dacă-i absolut necesar.

Daeman aprobă încet.

- De ce energia este întreruptă și totuși nodurile-fax mai funcționează? Unde sunt voynicșii? Ce se-ntâmplă?

- Nu știm, spuse Harman, dar ploaia de meteori n-a inclus... cum l-a numit Prospero?... un Eveniment de Extincție de Specie. Putem fi fericiți.

- Da, zise Daeman.

Se gândi însă - *Deci Prospero și Caliban și moartea lui Savi au fost reale - n-a fost totul doar un vis?* Mișcă din nou brațul drept și durerea îi răspunse la întrebare.

Hannah intră, purtând o rochie albă, simplă. Pe scalp i se vedea un puf scurt. Chipul îi părea mai uman și mai viu din toate punctele de vedere. Se apropie de patul lui Daeman, grijulie să nu-i atingă brațul, se aplecă și-l sărută apăsător pe buze.

- Mulțumesc, Daeman. Mulțumesc, spuse ea când termină sărutarea.

Îi întinse o floricea de nu-mă-uita pe care o culesese de pe pajiște și bărbatul o luă neîndemânatic cu mâna stângă.

- Pentru puțin. Mi-a plăcut sărutul.

Așa era. Fusesse ca și cum el - Daeman, fustangiul cel mai înflăcărat din lume - nu mai fusesse sărutat niciodată până atunci.

- Ceva interesant, rosti Hannah și desfăcu o țesătură turin pe care o ținuse ghemotoc în palmă. Am găsit-o lângă masa veche de stejar, dar nu mai funcționează. Am încercat altele două. Nimic. Nici turinele nu mai merg acum.

- Sau poate că drama bătăliei dintre greci și troieni s-a terminat, comentă Harman, apropiind de frunte țeșătura cu circuite brodate, pentru ca după aceea s-o arunce cât colo. Poate că povestea turinului s-a terminat.

Odiseu privea pe fereastră spre cerul albastru și pajiștea verde, însă se întoarse către grupul mic de lângă pat.

- Nu cred, vorbi el. Mă tem că adevăratul război abia a-nceput.

- Știi ceva despre drama turin? Întrebă Hannah. Mi s-a părut că ai spus că n-ai fost niciodată sub țeșătura turinului.

Odiseu strânse din umeri.

- Savi și eu am distribuit țeșăturile turin acum aproape zece ani. Eu am adus prototipul de... departe.

- De ce? Întrebă Daeman.

Odiseu desfăcu palmele.

- Sosea războiul. Oamenii de aici, de pe Pământ, trebuiau să învețe câte ceva despre război, despre teroarea și frumusețea lui. Și trebuiau să afle și câte ceva despre oamenii aceia din poveste - Ahile, Hector și ceilalți. Chiar și despre mine.

- De ce? Întrebă Hannah.

- Pentru că *sosește* războiul.

- Noi nu suntem o parte a lui, observă Ada.

Odiseu își încrucișă iarăși brațele pe piept.

- Veți fi. Nu sunteți încă în linia întâi, dar liniile acelea ale bătăliei se îndreaptă încoace. Veți fi parte din conflictul acesta, indiferent dacă vreți sau nu.

- Cum putem lua parte? Întrebă Ada. Noi nu știm cum să luptăm. Nici măcar nu vrem să-nvățăm.

- Peste câteva săptămâni, rosti Odiseu, cam șaiszeci dintre tinerii care au rămas aici vor ști câte ceva despre luptă. Va depinde de ei dacă vor și dori să lupte, atunci când va sosi clipa. Așa se-ntâmplă întotdeauna.

Îndreptă un deget spre Harman:

- Poate că n-o să-ți vină să crezi, dar sonie-ul tău poate fi reparat. Am lucrat deja la el și într-o săptămână, cel mult zece zile, va fi în aer.

- Nu vreau să văd lupte, spuse Ada. Nu vreau să fiu într-un război.

- Nu, zise Odiseu. Ai dreptate să spui asta.

Ada coborî chipul, de parcă s-ar fi luptat să-și stăvilească

lacrimile. Când își puse mâna strânsă pe pat, Daeman își lăsă degetele lângă ale ei și-i întinse floarea de nu-mă-uita a lui Hannah. Apoi lunecă în somn.

Se deșteptă în beznă și, în lumina lunii, zări o siluetă stând lângă pat. *Caliban!* Instinctiv, Daeman ridică brațul drept, încheștând mâna în pumn, iar durerea îi aprinse focuri de artificii îndărătul pleoapelor.

- Ușurel, rosti Harman, aplecându-se pentru a-i extinde brațul bandajat. Ușurel...

Daeman icni, străduindu-se să nu vomite de durere.

- Crezusem că erai...

- Știu.

Daeman se ridică în capul oaselor în pat.

- Crezi c-a murit?

Bărbatul din umbre clătină din cap.

- Nu știu. M-am întrebat... m-am gândit. La amândoi.

- Amândoi? repetă Daeman. Adică și la Savi?

- Nu... de fapt, da, mă gândesc mult la ea... dar acum mă refeream la Prospero. La holograma lui Prospero, care spunea că era doar un ecou al unei umbre sau așa ceva.

- Ce-i cu ea?

- Cred că era *chiar* Prospero, șopti Harman și se aplecă mai aproape. Cred că el era cumva întemnițat în orașul asteroidal al post-oamenilor - ceea ce holograma lui Prospero numea „insula mea” - la fel cum și Caliban era întemnițat acolo.

- De către cine?

Harman se lăsă pe spate și oftă.

- Nu știu. În zilele astea nu mai știu naibii nimic.

Daeman aprobă încet.

- Ne-a trebuit mult timp pentru a învăța destule ca să înțelegem că nici unul dintre noi nu știe naibii nimic, nu-i așa?

Bărbatul mai vârstnic râse. Când vorbi însă tonul lui șoptit era serios.

- Mă tem că i-am eliberat.

- Să-i eliberăm? răspunse tot în șoptă Daeman. (Cu o clipă înaintea se simțise flămând, hămesit, dar stomacul parcă i se umpluse brusc cu sloiuri de gheață.) Pe Caliban și Prospero?

- Da.

- Sau poate că i-am omorât, spuse Daeman apăsător.

- Da. Harman se sculă și-l strânse ușor de umăr. Te las să mai dormi. Mulțumesc, Daeman.

- Pentru ce?

- Mulțumesc, repetă Harman și ieși din odaie.

Daeman se lăsă înapoi pe perne, vlăguit, totuși somnul nu sosi. Ascultă sunetele nopții care pătrundeau prin fereastra spartă - greieri, păsări nocturne ale căror nume nu le cunoștea, broaște ce orăcăiau în iazul micuț dinapoia casei, foșnetul frunzelor în briza nopții - și constată că rânjea larg.

Este oribil dacă într-adevăr Caliban este viu. Însă și eu sunt viu. Eu sunt viu.

Adormi apoi, un somn curat și fără vise, care dură până ce Ada îl trezi la o oră după răsăritul zorilor, cu primul lui mic-dejun adevărat după cinci săptămâni.

După patru zile, Daeman se plimba singur prin grădini, într-o seară răcoroasă, dar frumoasă, când Ada, Harman, Hannah, Odiseu, Petyr și tânăra Peaen coborâră dealul în căutarea lui.

- Sonie-ul este reparat, spuse Odiseu. Sau cel puțin poate zbura. Vrei să asști la zborul de testare?

Daeman strânse din umeri.

- Nu neapărat. Aș dori să știu însă ce veți face cu el.

Odiseu se uită la Petyr, Peaen și Harman.

- Mai întâi, aș vrea să fac o recunoaștere. Să văd ce stricăciuni au cauzat meteoriții în zona din jur și să văd dacă sonie-ul mă va purta până la coastă și-napoi.

- Și dacă nu te va purta? întrebă Harman.

Odiseu înălță din umeri.

- O să vin acasă pe jos.

- Unde-i „acasă”? întrebă Daeman. Și de cât timp vei avea nevoie s-ajungi acasă, Odiseu *Uhr?*

Bătrânul bărbos zâmbi la auzul acelor cuvinte, dar în ochi i se citea o tristețe profundă.

- Dacă ai ști... rosti el încetisor. Dacă ai ști...

Urmă de cei doi tineri discipoli și de Hannah, barbarul continuă să suie dealul spre casă.

Harman și Ada se plimbară cu Daeman.

- Ce vrea să facă? îl întrebă Daeman pe Harman. Care-i scopul lui real?

- Să-i găsească pe voynicși.

- Și după aceea?

- Nu știu.

Harman nu mai avea nevoie de cârjă, însă spunea că se obișnuise cu toiagul de drumeție, iar acum îl folosi pentru a dezrădăcina o buruiană care creștea printre flori.

- Servitorii îngrijeau grădina, zise Ada. Eu încerc s-o fac, dar sunt foarte ocupată cu mesele, spălatul rufelor și cu toate celelalte...

Harman izbucni în râs.

- E greu să găsești ajutoare pricepute în ziua de azi, observă el.

O cuprinse cu un braț după mijloc. Tânăra îi aruncă o privire pe care Daeman n-o putea interpreta, dar despre care știa că era importantă.

- Am mințit, i se adresă Harman lui Daeman. Tu știi și eu știu că Odiseu îi va ataca pe voynicși, pentru a-i opri să facă ceea ce plănuiesc să facă.

- Da, încuviință tânărul. Știu.

- Va folosi războiul acela pentru a-și pregăti discipolii pentru ceea ce el consideră adevăratul război, urmă Harman, privind în sus, către conacul alb de pe deal. Încearcă să ne-nvețe cum să luptăm înainte de a sosi adevărata bătălie. El spune că vom ști - că războiul va veni sub forma unor sfere rotitoare, care vor deschide găuri în cer, ne vor duce în lumi noi și ne vor aduce lumi noi.

- Știu, zise Daeman. L-am auzit spunând asta.

- Este nebun, spuse Harman.

- Nu, nu este.

- Te vei duce cu el la război? Întrebă Harman, sunând de parcă și-ar fi pus lui însuși întrebarea aceea de multe ori.

- Nu împotriva voynicșilor. Numai dacă voi fi silit. Mai întâi, am de luptat în altă bătălie.

- Știu, rosti Harman. Știu.

O sărută pe Ada, apoi spuse:

- Ne vedem în casă, și sui dealul singur, încă șchiopătând ușor.

Pe neașteptate, Daeman se simți complet lipsit de energie. În apropiere, era o bancă de lemn, de unde se vedea pajiștea cea mai de jos și valea râului învăluită în umbrele serii, așa că se așeză pe ea, ușurat. Ada îi urmă exemplul.

- Harman și-a dat seama despre ce vorbeai, însă nu și eu. În ce bătălie ai de luptat mai întâi?

Bărbatul ridică din umeri, stânjenit să vorbească despre subiectul acela.

- Daeman?

Glasul femeii sugera că era dispusă să stea aici, pe bancă, până ce avea să-i răspundă, iar în clipa aceea el nu avea energia de a se ridica și a se îndepărta.

- Într-un loc numit Ierusalim, zise în cele din urmă, noaptea se ridică o rază de lumină albastră, iar în lumina aceea sunt întemnițați peste nouă mii de oameni din poporul lui Savi. Nouă mii de evrei. Indiferent ce ar fi evreii...

Ada îl privi neînțelegător. Daeman pricepu că femeia încă nu auzise partea aceea a poveștii lor. Încet-încet, ei toți reînvățau arta minunată a spunerii poveștilor - umpleau serile luminate de lumânări și cu altceva decât cu spălatul vaselor.

- Înainte ca războiul promis de Odiseu să ajungă aici, rosti el cu glas încet, dar hotărât, înainte de a nu mai avea de ales decât să lupt într-un conflict gigantic pe care nu-l înțeleg, o să mă duc să-i scot pe cei nouă mii de oameni din nenorocita aia de lumină albastră.

- Cum? întrebă Ada.

Daeman izbucni în râs. Era un râset natural, nepăsător, ceva ce învățase în ultimele două luni.

- Să-mi bag picioarele dacă știi.

Se chinui să se scoale, îi îngădui Adei să-l ajute și porniră unul lângă altul în sus pe deal, către Palatul Ardis. Unii discipoli aprindeau deja felinarele de pe masa de afară, deși până la cină mai era încă o oră. În seara aceasta era rândul lui Daeman să dea o mână de ajutor în bucătărie și încerca să-și amintească felul de mâncare de care trebuia să se ocupe. Spera să fie vorba despre salată.

- Daeman?

Ada se opri și-l privea.

Se opri și el și-i întoarse uitătura, știind că tânăra îl va iubi pe Harman de-a pururi și, cumva, simțindu-se fericit. Poate că de vină erau rănilor și oboseala, însă Daeman nu mai dorea să se culce cu toate femeile pe care le întâlnea. Desigur, își dădu el seama, după furtuna de meteori nici nu mai întâlnise multe femei necunoscute.

- Daeman, cum ai făcut? întrebă Ada.
- Ce să fac?
- Cum l-ai omorât pe Caliban?
- Nu sunt sigur că l-am omorât.
- Dar l-ai *bătut*, spuse ea cu glas aproape înverșunat. Cum?
- Am avut o armă secretă, răspunse Daeman și înțelese adevărul cuvintelor sale chiar pe când le rostea.
- Poftim?

Umbrele serii erau prelungi și catifelate pe panta acoperită de pajiște din jurul lor, cerul serii se întindea blând deasupra Palatului Ardis, însă Daeman putea zări nori negri ce se adunau pe orizontul dinapoia femeii.

- Mânia, rosti el în cele din urmă. Mânia.

65

Indiana. 1200 î.Hr.

Cam la trei săptămâni după începutul războiului ce va pune sfârșit tuturor războaielor – nu glumesc –, îmi folosesc medalionul de aur ca să mă TC pe cealaltă parte a planetei. Îi promisesem lui Nightenhelser că-l voi recupera și-mi place să-mi respect făgăduielile atunci când pot.

Plecasem în toiul nopții, potrivit orei Ilion-Olimp, părăsind o sedință care se desfășura în unul dintre noile corturi antibombardament, în care Ahile se întâlnește actualmente cu comandanții săi care au supraviețuit, iar apoi mă TC pur și simplu dintr-un moft – știind că în scurt timp toate aceste teleportări cuantice personale vor fi simple amintiri – și am simțit un șoc când am ieșit pe o pantă ierboasă într-o dimineață însorită în America de Nord preistorică. Actualmente, în jurul Ilionului nu prea mai crește multă iarbă, iar pe câmpiile însângerate de pe Marte nu crește absolut deloc.

Cobor dealul spre pârâu, îl traversez și mă îndrept către pădure, clipind repede din ochi față de lumina puternică a soarelui și tăcerea relativă de aici. Nu există explozii, nici țipete de oameni care mor, nu sunt zei care se teleportează în mijlocul violenței de bărbați și cai ce urlă. Vreme de aproape un minut, îmi fac griji despre eventualii indieni din jur, după care izbucnesc în râs. În zilele acestea nu mă fălesc cu o armură de impact și nici nu mai am o Cușmă a lui Hades magică, sau o brățară de

metamorfozare, însă armura de bronz și duraplast pe care o port a fost testată. Și acum știu să-mi folosesc sabia de la brâu și arcul de pe umăr. Bineînțeles, dacă mă întâlnesc cu Patrocle și dacă el a reușit să se înarmeze și mai îmi păstrează ranchiună – și care dintre eroii aceștia aheeni nu este ranchiunos? –, n-aș miza o sumă prea mare pe șansele mele.

La dracu'! Așa cum îi place lui Ahile – sau poate centurionului Mep Ahoo? – să spună: „Cine n-are coaie, se-ndoaie.”

– Nightenhelser! strig prin pădure. Keith!

În ciuda răcnetelor mele, am nevoie de o oră până să-l găesc, iar atunci numai pentru că nimeresc fără să vreau peste un sat indian, într-o poiană la vreun kilometru de locul unde mă TC. Satul nu are corturi, ci doar colibe grosolane de ramuri îndoite, frunze și brazde de iarbă. În centrul așezării formate din șase wigwamuri arde un foc. Brusc, câini încep să latre, femeile strigă și-și iau copiii în brațe, iar șase indieni nord-americani masculi încordează arcuri primitive și ațintesc săgeți spre mine.

Îmi scot superbul arc de lemn de cedru, făurit manual de artizanii din îndepărtatul Argos, înstrunez superba mea săgeată croită manual dintr-o singură mișcare fluidă și îndelung exersată și o îndrept către ei, pregătit să-i săgetez pe toți în ficiți, în vreme ce protestele lor bețișoare ascuțite îmi vor ricoșa din armură. Doar dacă nu mă vor nimeri în față sau în ochi. Sau în gât. Sau...

Fostul scoliast Nightenhelser, îmbrăcat în aceleași piei de animale ca și mai slăbănogii războinici indieni, se repede între noi și strigă silabe la bărbați. Indienii îl privesc îmbufnați, totuși coboară arcurile. Îl cobor și eu pe al meu.

Nightenhelser se apropie încet de mine.

– Hockenberry, ce dracu' faci aici?

– Te salvez.

– Nu mișca, poruncește el.

Latră alte silabe stranii către indieni, după care le spune în greaca veche:

– Și vă rog să m-așteptați înainte de a servi câinele la țepușă. Vin într-un minut.

Mă prinde de cot și mă împinge înapoi spre pârâu, ieșind din raza vizuală a satului.

– Greaca veche? rostesc eu. Câine la țepușă?

Îmi răspunde doar la prima întrebare.

- Graiul lor este complex și-mi vine greu să-l învăț. Am descoperit că-i mai ușor să le predau greaca.

Încep să râd, dar cel mai mult pentru că-mi imaginez arheologii de peste trei, patru sau cinci mii de ani, care vor dezgropa acest sat preistoric al indienilor nord-americani din Indiana și vor descoperi cioburi de ceramică pe care sunt gravate imagini grecești din războiul troian.

- Ce-i? se încruntă Nightenhelser.

- Nimic.

Ne așezăm pe niște bolovani nu tocmai confortabili de pe celălalt mal al pâraului și discutăm câteva minute.

- Cum merge războiul? se interesează Nightenhelser.

Observ că a mai slăbit. Pare sănătos și fericit. Îmi dau seama că eu trebuie să arăt pe atât de obosit și de murdar pe cât mă simt.

- Care război? replic. Avem unul complet nou.

Nightenhelser, care a fost mereu un tip taciturn, se mulțumește să arcuiască sprâncenele și așteaptă.

Îi povestesc câte ceva despre războiul războaielor, omițând unele dintre lucrurile cele mai teribile. Nu vreau să izbucnesc în plâns, ori să încep să tremur în fața vechiului meu camarad scoliast.

Nightenhelser ascultă un timp, după care întreabă:

- Faci mișto de mine?

- Nici vorbă! Aș inventa eu așa ceva? *Aș putea* eu să inventez așa ceva?

- Nu, ai dreptate, încuviințează Nightenhelser. N-ai dovedit niciodată că ai avea imaginația pentru a născoci așa ceva.

Clipesc la auzul cuvintelor lui, însă tac.

- Și ce vrei să faci? mă întreabă.

Strâng din umeri.

- Să te salvez pe tine.

Nightenhelser chicotește.

- S-ar părea că mai degrabă tu ar trebui să fii salvat, nu eu. De ce m-aș întoarce la ceea ce tocmai mi-ai descris?

- Din curiozitate profesională? îi sugerez.

- Specialitatea mea a fost *Iliada*, spune Nightenhelser. Se pare că voi ați lăsat-o cu mult, mult în urmă.

Clatină din cap și-și freacă obrazii:

- Cum poate cineva să asedieze Olimpul?

- Ahile și Hector au găsit o cale, îi răspund. Trebuie să măntorc. Vii cu mine? Nu-ți pot promite că mă voi mai putea TC vreodată aici.

Scoliaștul masiv scutură din cap.

- O să rămân aici.

- Îți dai seama, spun eu apăsător, trecând în greacă, pentru eventualitatea în care engleza i-a mai ruginit, că aici nu ești în siguranță. Vreau să spun că nu ești ferit de război. Dacă lucrurile merg prost, întregul Pământ va...

- Știu. Te-am ascultat. O să rămân aici.

Ne ridicăm amândoi. Ating medalionul TC, apoi cobor mâna.

- Ai o femeie, rostesc eu.

Nightenhelser strânge din umeri.

- Este adevărat, am făcut câteva șmecherii cu brățara de metamorfozare, cu taserul și celelalte jucărele. Am impresionat clanul. Sau cel puțin s-au prefăcut că sunt impresionați.

Surâde în stilul lui ironic:

- Thomas, ăsta-i un grup mic, iar țara-i mare și pustie. Cale de kilometri și kilometri nimeni nu mai trăiește pe-aici. Ei au nevoie de ADN nou în micul lor genom.

- Bine, du-te, îi spun și-l bat pe umăr.

Ating din nou medalionul, după care îmi amintesc altceva:

- Dar unde ți-e brățara de metamorfozare? Și bastonul taser?

- Le-a luat Patrocle.

Privesc instantaneu peste umăr și pun mâna pe mânerul spadei.

- Nu te teme, a plecat de mult.

- Unde-a plecat?

- A zis că se-ntoarce la Ilion, să se alăture prietenului său, Ahile. După aceea m-a-ntrebat în ce direcție este Ilionul. I-am arătat spre est. A pornit într-acolo... și m-a lăsat în viață.

- Iisuse, șoptesc eu. Probabil că înoată acum prin Atlantic.

- Nu m-ar mira.

Nightenhelser întinde mâna și i-o prind. Mi se pare straniu să strâng palma unui bărbat, după săptămânile intense de înșfăcări de antebrățe.

- La revedere, Hockenberry. Nu m-aștept să ne reîntâlnim.

- Probabil că nu. La revedere, Nightenhelser.

Degetele mele sunt pe medalionul TC, pregătite pentru a-i răsuși cadranul, când celălalt scoliast - fost scoliast - mă atinge

pe umăr.

- Hockenberry, rostește el, retrăgându-și mâna iute ca nu cumva să se teleporteze accidental cu mine, Ilionul mai există?

- Oh, da. Ilionul mai există.

- Noi am știut mereu ce se va întâmpla. Nouă ani și am știut mereu - cu o marjă mică de eroare - ce se va întâmpla în continuare. Ce va face nu-știu-care om sau zeu... Cine va muri și când... Cine va trăi...

- Știu.

- Este unul dintre motivele pentru care trebuie să stau aici, cu ea, zice Nightenhelser și mă privește în ochi. În fiecare oră, în fiecare zi, în fiecare dimineață. Nu știu ce se va întâmpla în continuare. Este minunat.

- Înțeleg, rostesc eu.

Și înțeleg cu adevărat.

- Știi ce se va întâmpla în continuare acolo? întreabă Nightenhelser. În noua ta lume?

- N-am habar, îi răspund.

Îmi dau seama că rânjesc larg, fericit și probabil înspăimântător, că de pe chipul meu au dispărut acum toate semnele unui scoliast sau erudit civilizat.

- Dar va fi al naibii de interesant să aflăm ce se va-ntâmpla în continuare.

Răsucesc medalionul TC și dispar.

Nota traducătorului

Traducerea acestei cărți s-a inspirat sau a folosit tălmăciri în limba română cuprinse în următoarele volume:

- Biblia*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1982
- Homer - *Iliada*, Editura Minerva, București, 1981
- Homer - *Iliada*, Editura Univers, București, 1985
- Homer - *Odiseea*, Editura pentru Literatură, București, 1963
- Homer - *Odiseea*, Editura Univers, București, 1979
- Marcel Proust, *Captiva/Fugara*, Editura Leda, Cluj-Napoca, 2008
- Marcel Proust, *În căutarea timpului pierdut*, Editura pentru Literatură Universală, București, 1968
- Robert Browning, *Versuri alese*, Editura Univers, București, 1972
- William Shakespeare, *Furtuna*, Editura Pandora-M, Târgoviște, 2004
- William Shakespeare, *Hamlet*, Editura Pandora-M, Târgoviște, 1999
- William Shakespeare, *Henric al IV-lea*, Editura Univers, București, 1985
- William Shakespeare, *Henric al V-lea*, Editura Pandora-M, Târgoviște, 2006
- William Shakespeare, *Iuliu Cezar*, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1955
- William Shakespeare, *Regele Lear*, Editura Univers, București, 1988
- William Shakespeare, *Richard II*, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1955
- William Shakespeare, *Sonete și poeme*, Editura Minerva, București, 1974